

ОШ „Соња Маринковић“

Земун, Аласка 17

Број телефона директора 2612 – 753; 3077-522

Име и презиме директора:Јасмина Филиповић

OS.SM@SBB.RS

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

V-VIII РАЗРЕДА



од 2014.до 2018.године

САДРЖАЈ

1. Увод.....	4
2. Школа и њена околина.....	5
2.1. Где се школа налази.....	5
2.2. Кратак преглед историјата школе.....	5
2.3. Опремљеност школе.....	6
2.3.1. Материјално, технички и просторни услови.....	6
2.3.2. Опремљеност школе наставним средствима	7
2.4. Број ученика школе.....	8
2.5. Структура наставног кадра који ће радити у одељењима од петог до осмог разреда.....	9
3. Циљеви школског програма.....	30
4. Праћење реализације школског програма.....	31
5. Програм развоја школе у наредном периоду.....	32
6. Наставни план основног образовања и васпитања.....	33
7. Програм обавезних и изборних предмета	34
7.1. Школски програм за пети разред.....	34
7.1.1. Листа предмета.....	34
7.2. Резултати анкете родитеља.....	34
7.3. Број часова по предметима обавезне, изборне, додатне и допунске наставе и осталих активности на годишњем нивоу за сва три одељења петог разреда.....	34
7.4. Глобални и оперативни планови рада за 5. разред и листа наставних јединица обавезних и изборних предмета.....	35
7.5. Уџбеници и помоћна литература.....	117
7.6. Програм рада одељењског старешине ученика V разреда.....	118
8. Школски програм за шести разред.....	119
8.1. Листа наставних јединица.....	119
8.2. Резултати анкете родитеља.....	119
8.3. Број часова по предметима обавезне, изборне, додатне и допунске наставе и осталих активности на годишњем нивоу за сва три одељења шестог разреда.....	120
8.4. Глобални и оперативни планови рада за 6. разред и листа наставних јединица обавезних и изборних предмета.....	121
8.5. Уџбеници и помоћна литература.....	216
8.6. Програм рада одељењског старешине ученика VI разреда.....	218
9. Школски програм за седми разред.....	219
9.1. Листа предмета.....	219
9.2. Резултати анкете родитеља.....	219
9.3. Број часова по предметима обавезне, изборне, додатне и допунске наставе и осталих активности на годишњем нивоу за сва три одељења седмог разреда.....	220
9.4. Глобални планови рада и листа наставних јединица обавезних и изборних предмета.....	220
9.5. Уџбеници и помоћна литература.....	313
9.6. Програм рада одељењског старешине ученика VII разреда.....	314
10. Школски програм за осми разред.....	315
10.1. Листа предмета	315
10.2. Резултати анкете родитеља.....	316
10.3. Број часова по предметима обавезне, изборне, додатне и допунске наставе и осталих активности на годишњем нивоу за сва три одељења осмог	

разреда.....
.....	316
10.4.Глобални планови рада и листа наставних јединица обавезних и изборних предмета.....	316
10.5. Уџбеници и помоћна литература	403
10.6.Програм радаодељенског старешине ученикаVIIIРазреда.....	404
11.Програм часова допунске и додатне наставе	405
11.а.)Програм допунске наставе.....	405
11.б.)Програм додатне наставе	423
12.Програм часова активне наставе	449
13.Програм часова интердисциплинарне наставе	451
14.Пројектна настава	451
15.Програм слободних активности	453
16.Програм културних активности школе	475
17.Програм школског спортаи спортских активности.....	476
18.Програм заштите од насиља,злостављања и занемаривања и програми превенције другихоблика ризичног понашања.....	477
19.Програм професионалне оријентације.....	487
20.Програм здравствене заштите	489
21.Програм социјалне заштите.....	494
22.Програм заштите животне средине.....	495
23.Програм сарадње са локалном самоуправом.....	496
24.Програм сарадње са породицом.....	496
25.Програм излета,екскурзија и наставе у природи.....	498
26.Програм рада школске библиотеке.....	500
27.Програм безбедности и заштите на раду.....	501
28.Програм инклузивног образовања.....	501
29. Друге области развојног плана школе које утичу на образовно-васпитни рад и начин њиховог остваривања.....	502
Одлука Школског одбора.....	516

1. УВОД

Школске програме од петог до осмог разреда припремио је Стручни актив за развој школског програма.

Овај актив именовало је Наставничко веће на седници одржаној 31.03.2014. године.

Чланови актива су:

1. Јасмина Филиповић, директор школе
2. Олга Брдар, педагог школе
3. Сандра Ђуровић, психолог школе
4. Соња Бреџл, наставник српског језика
5. Јасмина Раденковић, наставник српског језика
6. Славица Бабић, наставник српског језика
7. Горанка Вујасиновић, наставник енглеског језика
8. Сања Бојовић, наставник енглеског језика
9. Радуша Марчетић, наставник руског језика
10. Марина Граовац, наставник немачког језика
11. Звездана Стојановић, наставник математике
12. Санела Радовановић, наставник математике
13. Данијела Вукосављевић, наставник професор математике
14. Снежана Устић, наставник историје
15. Биљана Колачек, наставник географије
16. Драгица Радовић, наставник биологије
17. Гордана Дрмић – Глишић, наставник биологије
18. Јасминка Стошић, наставник техничког и информатичког образовања
19. Светлана Вучетић, наставник техничког и информатичког образовања
20. Катарина Пешић, наставник физичког васпитања
21. Срећко Терић, наставник физичког васпитања
22. Јелена Златковић Величковић, наставник ликовне културе
23. Миљана Игњатовић, наставник музичке културе
24. Невенка Филиповић, наставник верске наставе
25. Драгана Сајферт, наставник информатике и рачунарства

Исходишта за израду школског програма су:

1. Закон о основама система образовања и васпитања, Сл.гласник, бр.55/2013.
2. Правилник о наставном плану и програму за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник бр. 3/11)
3. Правилник о наставном плану и програму за шести разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник бр. 3/11)
4. Правилник о наставном плану и програму за седми разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник бр. 3/11)
5. Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник бр. 8/13)
6. Извештај о раду школе у претходној години
7. Услови рада у школи
8. Образовне потребе ученика, родитеља и локалне заједнице

2. ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

2.1. Где се школа налази

Основна школа „Соња Маринковић“ налази се у горњем делу Земуна, такозваном Горњем граду. Школа је настала у непосредном окружењу фабрика: „Телеоптик“, „Инса“, и „Тиз“. Налази се између две велике саобраћајнице: Улице Цара Душана и Угриновачке улице. Аутобуска линија 81

повезује школу са насељем Алтина,

а аутобуска линија 84 повезује школу са насељем Галеника.

Школа има излаз на два мања прометна улица која је безбедан простор кошколез долази до бора вакуњој. Највећи број ученика живи у непосредној близини школе и долази до школе пешице, а неколицина долази градским превозом.

У близини школе налази Дом здравља Земун.

У сарадњи са Домом здравља се реализује програм здравственог васпитања ученика. Имамо добру сарадњу и са Диспансером за ментално здравље.

У непосредној близини школе налази се и истурено одељење Музичке школе "Коста Манојловић". Са њима је остварена сарадња, која се реализује кроз посете ученика млађих разреда концертима ученика музичке школе.

Такође, у непосредној близини школе налазе се предшколске установе: „Мали принц“ и „Пепељуга“, са којима школа остварује блиску сарадњу и из којих се у нашу школу уписује велики број деце. Није занемарљива ни сарадња са предшколским установама „Пачја школа“ и „Веверица“ у насељу Нова Галеника, из којих у нашу школу долази, такође, велики број деце.

2.2. Кратак преглед историјата школе

Школа је почела са радом 01.09.1957. године. Пројектована је за 24 одељења, капацитета 800 ученика, са специјализованим кабинетима за техничко образовање, биологију, физику, хемију и музичку културу, са салом за физичко васпитање, спортским теренима и игралиштима за децу, као и зеленим површинама око школе.

У саставу школе су била истурена комбинована одељења на економији „13. мај“ и на Институту за сточарство. Школа је, до 70-тих година, имала и два комбинована специјална одељења за ученике мањих интелектуалних способности.

Школа је постала огледна 08.07.1959. године. Савезни завод за проучавање школских и просветних питања преузео је стручни и педагошки надзор над школом уз ангажовање својих и спољних сарадника. Године 1960. изграђена је летња физкултурна надстрешница, која је са салом за физичко васпитање чинила основу Савезном заводу за физичку културу да реализује посебне програме. Експериментални програми су извођени у области техничког образовања, физичког васпитања, као и описног оцењивања у млађим разредима.

Наша школа била је прва школа у Земуну која је увела психолошку службу за испитивање будућих првака. Такође, школа је била прва која је увела тестирање знања ученика свих узраста.

Школа је имала Ђачку задругу. У оквиру школе постојала је стаклена башта у којој су ученици гајили цвеће. Школа је имала и летњу учионицу. Поред тога, школа је издавала школски лист „Освит“.

Целодневна настава за ученике првог и другог разреда уведена је од 1968. године, када је адаптирано једно крило школе са три учионице.

Нашу школу је до сада завршило 50 генерација ученика, који су настављали школовање најчешће у средњим школама Земуна.

Током свих ових година рада наша школа је постизала успехе на такмичењима из свих области наставе и ваннаставних активности, од општинских па до европских такмичења.

Школа је функционисала према потребама 20. века и европских мерила. Била је опремљена савременим наставним средствима која су пратила европске стандарде. Нажалост, са протеклим ратовима, економским санкцијама и свеукупним пропадањем друштва и сама школа је осиромашила. Наставна средства су пропадала и технички су застаревала. У најтежем периоду једва да је било новца и за обичне кредене. У том периоду школа је изгубила и део свог простора: летњу физкултурну салу са надстрешницом, због изградње „дивљег“ објекта, што је за последицу имало да је у јануару 2002. дошло до пуцања зида сале за физичку културу према „дивљем“ објекту. Градски секретаријат за образовање је забранио употребу сале и суседног кабинета за музичку културу. У мају 2004. године је асфалтирано рукометно игралиште и постављени су кошеви и голови. У септембру 2004. године асфалтиран је још један терен и простор испред школе. То је много побољшало извођење наставе физичког васпитања, док школа не добије салу.

Захваљујући реализацији Школског развојног плана и Школског пројекта од 2005. године школа је кренула у обнову и постепено враћа свој стари сјај и славу. Побољшали су се материјално-технички услови школе, као и квалитет наставе и ваннаставних активности.

Као последица самовредновања рада школе, са којим се кренуло 2006. године, настављен је процес унапређења квалитета рада школе.

Током школске 2007/08. године поменут други спортски терен је добио потребну опрему, голове и мрежу за одбојку, тако да је коначно комплетан и може да испуни захтеве наставе физичког васпитања. Исцртан је и полигон за саобраћајно васпитање за млађе ученике.

Током лета 2009. године почели су радови на санацији и доградњи школе. Најпре је порушена сала за физичко васпитање, а затим су почели планирани радови на санацији и доградњи. Због обима и озбиљности радова ученици и наставници су за једну школску годину (2009/10.) пресељени у простор ОШ „Десанка Максимовић“ у Војвођанској 1. Ученици и наставници ове школе су пресељени у новоизграђену школу „Михаило Пупин“ у насељу Нова Галеника.

Током школске 2009/10. је реализована адаптација и доградња школске зграде, тако да школску 2010/11. године ученици и наставници почињу у обновљеном и изузетно лепом простору.

На тај начин је остварена давнашња жеља нашег колектива да се школа“ врати у будућност“ !

2.3. Опремљеност школе

2.3.1. Материјално, технички и просторни услови

Након адаптације школске зграде, школа располаже са 4392м² тако да има довољно простора што је утицало на организацију рада школе. Сходно томе настава ће се одвијати у једној смени (преподневној), изузев одељења трећег и четвртог разреда који ће радити у две смене.

Данас школа има:

- кабинет биологије
- кабинет географије

- кабинет историје
 - кабинет за ликовну и музичку културу са помоћном просторијом
 - кабинет физике и хемије са помоћним просторијама
 - кабинет енглеског језика
 - кабинет руског и немачког језика
 - два кабинета за српски језик
 - два кабинета за математику
 - два кабинета за техничко са помоћним просторијама
 - малу салуза потребе ученика из продуженог боравка
 - фискултурну салу са пратећим просторијама (свлачионице, мокри чворови, кабинети наставника, справарница)
 - шест учионица у одвојеном крилу школске зграде специјализоване за продужени боравак деце
 - три учионице за ученике трећег и четвртог разреда
 - кабинет информатике
 - малу учионицу за ваннаставне активности
 - библиотеку са читаоницом
 - трпезарију са кухињом
 - чајну кухињу
 - наставничку зборницу
 - канцеларију директора
 - канцеларију стручне службе (педагог и психолог)
 - секретаријат и рачуноводство
 - архиву
 - простор за школског педијатра
 - два спортска терена, двориште.
- Школа је прикључена на даљински систем грејања. У циљу побољшања безбедности ученика, поред ангажовања школског полицајца, школа је опремљена видео-надзором и алармним системом.

2.3.2.Опремљеност школе наставним средствима

Школа има следећа наставна средства и опрему:

- 27 компјутера
- 2 ноутбук рачунара
- 6 штампача
- апарат за скенирање
- 2 фотокопир апарата
- 2 видео бима
- интерактивна „паметна табла“
- 7 ТВ колор апарата
- 8 касетофона
- 7 ЦД плејера
- 5 графоскопа
- 2 касетна пројектора(за филм од 8mm)
- 5 пројектора за слајдове
- појачало са два звучника
- кабловски интернет у свим учионицама
- разгласну станицу

Један део наставних средстава је дотрајао и технички застарео.

Током школске године ће се детаљно снимити стање опремљености школе наставним средствима и сачинити листа приоритета за набавку. Наставићемо са традиционалним активностима (Ускршњи базар, светосавски концерт,...) у циљу прикупљања финансијских средстава којима могу помоћи у опремању школе и набавци потребних наставних средстава и опреме за унапређење квалитета наставе. У истом циљу планирамо да сарађујемо са родитељима и представницима локалне заједнице.

2.4. Број ученика школе

Школа има 690 ученика (од I - IV разреда 371 ученика, од V – VIII разреда 319 ученика), који похађају наставу у је смене по хоризанталној подели.

Предметна настава је организована у кабинетима у којима се у супротној смени одвија разредна настава. Боравак се организује за ученике I и II разреда (три одељења првог и два другог разреда). Број ученика у боравку се мења и настојимо да увек изађемо у сусрет захтевима и потребама родитеља.

Ученици у боравку имају организовану исхрану у трпезарији школе (снабдевач је АД за исхрану и угоститељство „Лидо“). Учионице у којима се одвија настава и боравак ученика опремљене су новим намештајем. Свака учионица има рачунар, ТВ апарат и CD плејер, а опремљене су и одговарајућим зидним сликама, словарицама и другим дидактичким материјалом. Рад у боравку знатно је унапређен захваљујући реализацији пројекта „Продужени боравак по мери ученика“. Донацијом Светске банке знатно је унапређен квалитет наставе едукацијом наставника и набавком потребне опреме.

Цела школска зграда је реновирана током школске 2009/10. школске године
Нове активности:

- Постављање веб-сајта школе (ШРП)
- Стављање у функцију :
 - o разгласа школе (ШРП)
 - o фискултурне сале
 - o библиотеке са медијатеком и читаоницом
 - o информатичког кабинета (и даљи наставак његовог опремања)
 - o водоводних, канализационих и електро-инсталација
- Увођење кабловског интернета у свим учионицама
- Од школске 2006/07. године школа је ушла у пројекат УНИЦЕФ-а „Моја школа-школа без насиља“, пројекат је успешно реализован и школа је 13.05.2010. године добила сертификат и у наредном периоду че се наставити са јачањем унутрашње и спољашње мреже заштите од насиља
- Примена правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање
- Увођење инклузивног образовања за ученике из осетљивих група
- Формирање школских тимова за : развој школских програма, школско развојно планирање, инклузивно образовање, самовредновање рада школе, заштиту деце од насиља-злостављањ занемаривања, за друштвене, техничке, хуманитарне спортске, културне активности

Од школске 2005/06. године школа је ушла у процес самовредновања рада школе и у наредном периоду ће се проверавати достигнути квалитет

- Наставак реализације пројекта „Програм превенције проблема у понашању ученика“ у сарадњи са студентима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију (у шестом разреду)
- Тестирање знања ученика IV и VII разреда критеријским тестовима од стране Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, као и укључивање у њихове будуће пројекте.

2.5. Структура наставног кадра који ће радити у одељењима од петог до осмог разреда

Јасмина Филиповић, професор историје, директор школе, ВСС, 27 година радног стажа. Положила је стручни испит 7.06.1995. године. Похађала је семинаре:

- Конгрес историчара Југославије (1998)
- Семинар за професоре историје у Београду (1997,1999, 2001 и 2002)
- Активно учење (базични ниво) 2001
- Активно учење (супервизијски ниво) 2002
- „Политичка историја и настава“ – Петница (2002)
- Семинар историје у Петници (2002)
- „Еколошко просвећивање за заштиту вода“ (2003)
- Нови школски програми за први разред основно образовања и васпитања („Имплементација курикулума“; „Израда школског програма и евалуација у образовању“) 2003
- „Подршка у вођењу дневника евиденције образовно- васпитног рада и примени описног оцењивања у првом разреду основне школе“ (2003)
- Активно учење (базични ниво) 2003
- „Васпитни проблеми ученика и како их превазићи“ (2004)
- Комплексни поступак у настави почетног читања и писања (Р.Жежељ) 2005
- „Вредновање и самовредновање рада школе“ (2006) –
- „Информациони систем у образовању EIS (2006) - 8 сати
- „Драмска почетница“ (2006) – 12 сати
- Модуларни програм перманентне рачунарске обуке („Од играчке до рачунара“) 2006 – 30 сати
- Модуларни програм перманентне рачунарске обуке („Мултимедијални приступ настави“) 2006 – 30 сати
- „Едукација школских тимова о превенцији преступничког понашања у школској средини“ (2006) – 12 сати
- Вредновање и самовредновање рада школе – корак даље“ (2007) - 8 сати
- „Подршка настави историје“ (2007) – 16 сати
- „Тематско планирање у функцији унапређивања наставе историје у основној и средњој школи“ (2007) – 12 сати
- „Историја у основној школи“ (2007) – 8 сати
- «Правила и реституција» (2007) - 6 сати
- «Превентивне радионице за рад са децом» (2007) - 6 сати
- «Руковођење разредом» (2007) - 6 сати
- «Историјски извори у настави историје» (2008) -16 сати, кат.бр. 147/2008-09.
- „Грађанско васпитање за седми разред“ (2009) – 16 сати

- „Примена интерактивних метода у настави историје“ –обавезни (2009) – 14 сати, кат.бр. 145/2008-09
- „Квалитет уџбеника и унапређивање компетенција наставника историје за избор, коришћење, евалуацију и стварање уџбеника“ - обавезни (2009) – 24 сата, кат.бр. 144/2008-09
- „Домети српске и европске историографије у последње две деценије“ – обавезни (2010) – 16 бодова, кат.бр.158/2009-10
- Повећавање доступности и квалитета образовања кроз примену индивидуализованог приступа детету/ученику - “Инклузивно образовање и индивидуални образовни план“ – обавезни (2010) – 18 бодова
- „Мудрост добрих менаџера“ – обавезни (2011) – 20 сати, кат.бр. 797/2010-11
- „Динар наш новац“ – обавезни (2011) – 8 бодова, кат.бр. 131/2010-11
- СТРУЧНЕ ТРИБИНЕ УЧИТЕЉА: ШКОЛА ПО МЕРИ СВАКОГ ДЕТЕТА
Кампања „Сви у школу, будућност за све!“ - изборни (2011) – 3 бодова кат.бр. 611/2010-11
- „Образовни стандарди за крај основног образовања“ - обавезни (2011) – 8 бодова
- „Прописи и пракса“ – изборни (2011) – 8 бодова
- „Психолошке кризне интервенције у васпитно-образовним институцијама“ – 8 бодова (29.10.2012.) КЗ
- „Руковођење усмерено на резултате“ - (24-25.1.2012)- 16 сати
- „Оцењивање ученика“ (25.11.2012.) – 8 сати (приоритет)
- „Квалитет уџбеника и његово коришћење“ – стручни скуп: трибина 4.12.2012. (Klett друштво за развој образовања) – 1 бод, ЗУОВ
- Четврти међународни симпозијум за директоре основних школа:“Директор основне школе – од личних вештина до законских обавеза“ (7. и 8.02.2013.) – 4 бода
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- Иницијални скуп „Школа вежбаоница-Развионица“, хотел „М“ - 2 бода (29.09.2013.)
- „Између прописа и праксе“ (27-29.09.2013.) Дивчибаре; К – 16 сати
- Конференција о финском моделу образовања – 2 бода (21.10.2013.) Народна библиотека
- Саветовање „Јавне набавке“ - 1 бод (17.12.2013.)Дом синдиката
- Оспособљавање наставника за мултиперспективни приступ настави историје „Настава модерне историје југоисточне Европе“(21.и22.12.2013.) организатор Центар за демократију и нпомирење југоисточне Европе; решење министра просвете 610-00-00811/2009-07
- Стручни скуп: Стогодишњица Првог светског рата – нова истраживања и дилеме у историографији и настава историје (1.02.2014.) – 1 дан; ЗУОВ акт бр. 2 Ю1-4/2013 од 23.12.2013. Центар за српске студије, Филозофски факултет
- „Корак ка култури“ (30.04. до 2.05.2014.) – 24 сата; ЗУОВ 860-722/2012, 9.мај 2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Олга Брдар, педагог, наставник ГВ I-IV ВСС, 32 година радног стажа. Положила стручни испит 18.04.1984. године. Похађала је семинаре:

- „Превенција злоупотребе алкохола код младих“ (23-25.11.1994)
- „Превенција злоупотреба дрога“ (20-24.3.1995)
- Програм ненасилних комуникација „Учионица добре воље“ (1995)
- „Захтеви система квалитета и принципи TQM (менаџмент тоталним квалитетом)“ 9.12.1997.
- „Активно учење (базични ниво)“ 16.12. 2000.
- „Превенција злостављања и занемаривања у школи и породици“ (2000)
- Обука за извођење наставе грађанског васпитања у I, II, III и IV разреду (2002-2005)
- Нови школски програм за први разред основног образовања и васпитања („Имплементација курикулума“; „Израда школског програма и евалуација у образовању“) 2003. година- 32 сата
- „Подршка у вођењу дневника евиденције образовно-васпитног рада и примени описног оцењивања“ (9.12. 2003.)-6 сати
- Васпитни проблеми ученика и како их превазићи“ (21-23.3.2004.) кат.бр 171/2003
- Модуларни програм перманентне рачунарске обуке – Модул „Од играчке до рачунара“ (увођење у реализацију изборног предмета) 2005 - 9 сати
- „Едукација школских тимова о превенцији преступничког понашања у школској средини“ (3-4.2.2006.) – 12 сати кат.бр. 578/2008
- Комплексни поступак у настави почетног читања и писања (Р. Жежељ) 2005
- „Вредновање и самовредновање рада школе“ (2006) - 8 сати
- Модуларни програм перманентне рачунарске обуке („Од играчке до рачунара“) 2006 - 30 сати кат. бр. 193/2002-6501-18206
- „Драмска почетница“ (2006) - 12 сати
- „Вредновање и самовредновање рада школе – корак даље“ (2007) - 8 сати
- Тренинг учитеља за примену цртаног филма «Уа, неправда!» (2007) - 6 сати
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „ADD/ADHD – дефицит пажње и хиперактивност деце“ (2007)-6 сати; кат.бр. 341/2007-8
- „Школа као превентивни фактор у спречавању наркоманије“ (2008) – 12 сати, кат.бр. 247/2007-08
- „Примена техника учења у настави“ (изборни) 2008. – 8 сати кат.број 479/2008-09
- Повећавање доступности и квалитета образовања кроз примену индивидуализованог приступа детету/ученику - “Инклузивно образовање и индивидуални образовни план“ – обавезни (26.5.2010.) – 18 сати; кат.бр. 153-03-31/2010-06
- Положен А-испит есперанта – Друштво за есперанто, Београд, 2011.
- „Образовни стандарди за крај основног образовања“ - обавезни (2011) – 8 сати; П
- „Психолошке кризне интервенције у васпитно-образовним институцијама“ (29.10. 2012.) – 8 сати
- „Оцењивање ученика“ (25.11.2012.) – 8 сати (приоритет); кат.бр. 610-00-00309/2012-06

- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати; ЗУОВ; кат.бр. 860-307/2012
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати; ЗУОВ; кат.бр.860-138/2012
- „Уводно предавање о Форум театру“ (Пројекат:Укључи се у живот својих вршњака) -27.2.2013.- 1 бод
- „Креативни рад са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци (13.и14.09.2013); К1 – 16 сати; кат.бр. 215/2012-14
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и6.04;14.и 15.06.2014.)

Сандра Ђуровић, психолог, наставник ГВ 5, ВСС, 12 година радног стажа. Положила је стручни испит 10.12.2004. године. Похађала је семинаре:

- „Програм превенције злоупотребе психоактивних супстанци у локалној заједници“ (2002)
- „Угасите цигарету – продужите живот“ (2003)
- Нови школски програм за први разред основног образовања и васпитања („Имплементација курикулума; „Израда школског програма и евалуација у образовању“) 2003
- „Подршка вођењу дневника евиденције образовно-вапитног рада и примени описног оцењивања“ (2003)
- „Васпитни проблеми ученика и како их превазићи“ (2004)
- Комплексни поступак у настави почетног читања и писања (Р.Жежељ) 2005
- „Рад са децом са посебним потребама у разредној настави“ (2005) -16 сати
- „Драмска почетница“ (2006) - 12 сати
- „Вредновање и самовредновање рада школе“ (2006) - 8 сати
- Грађанско васпитање 5(2006) - 24 сата
- „Вредновање и самовредновање рада школе – корак даље“ (2007)- 8 сати
- „Школа као превентивни фактор у спречавању наркоманије“ (2008) – 12 сати, кат.бр. 247/2007-08
- „Добра сарадња са родитељима“ – изборни (2009) – 15 сати, кат.бр. 504/2008-09
- Повећавање доступности и квалитета образовања кроз примену индивидуализованог приступа детету/ученику - “Инклузивно образовање и индивидуални образовни план“ – обавезни (2010) – 18 сати
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“- обавезни (2011) – 12 сати
- „Професионално усмеравање ученика“ – изборни (2011) – 12 сати, кат.број 650/2011-12
- „Оснаживање младих кроз ученичке парламенте“ – обавезан (2011) – 18 сати, кат.бр.608/2011-12
- „Професионална оријентација на преласку у средњу школу“ – 24 сата, ЗУОВ (28.-30.09.2012.) К 4
- „Психолошке кризне интервенције у васпитно-образовним институцијама“ (29.10.2012.) – 8 сати
- Обука за школске координаторе у оквиру међународног пројекта ОЕЦД/ТАЛИС 2013. (13.03.2013.) – 5 сати (1 бод)
- Јавни час: „Инцест траума центар формира вршњачке тимове против сексуалног насиља“ 24.02.2014.
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати

- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Соња Бреџл, професор српског језика, ВСС, 28 година радног стажа. Положила је стручни испит 26.03.1988.године. Похађала је семинаре:

- 42.Зимски семинар за наставнике/професоре српског језика и књижевности (2001)
- „Унапређење оралног здравља“ (2003)
- „Еколошко просвећивање за заштиту вода“ (2003) – 16 сати
- „Васпитни проблеми ученика и како их превазићи“ (2004)
- „Драмска почетница“ (2006) – 12 сати
- „Школско форум позориште за школу без насиља“ (2007) – 12 сати
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2008) – 6 сати, дел.број 432/08
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2009) – 8 сати, кат.број 012/2008-09
- Семинар издавачке куће „Клет“ (2009)
- Семинар на Филолошком факултету (2009)
- Семинар издавачке куће „Логос“ (2009)
- Републички зимски семинар (2010) -18 сати (обавезан), кат. бр. 006/2009-10
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2010) – 8 сати, кат.број 004/2010-11
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2010) – 8 сати, кат.број 007/2010-11
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2011) – 8 сати, кат.бр. 007/2011-12
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- „Корак ка култури“ (30.04. до 2.05.2014.) – 24 сата; ЗУОВ 860-722/2012, 9.мај 2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)

Јасмина Раденковић, професор српског језика, наставник ГВ 5, ВСС, 17 година радног стажа. Положила је стручни испит 19.04.2000. године. Похађала је семинаре:

- „Васпитни проблеми ученика и како их превазићи“ (2004)
- „Драмска почетница“ (2006) – 12 сати
- Грађанско васпитање 5 (2006)– 24 сата
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2008) – 6 сати (обавезан)

- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ II део (2008) – 8 сати (обавезан), кат.бр. 012/2008-09
- Семинар на Филолошком факултету, март 2009.,8
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ II део (2009) – 8 сати (обавезан), кат.бр. 012/2008-09
- Републички зимски семинар (2010) -18 сати (обавезан), кат. бр. 006/2009-10
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ II део (2010) – 8 сати (обавезан), кат.бр. 007/2010-11
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2011) – 8 сати, кат.бр. 007/2011-12
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (10.11.2012.) – 8 сати, бр. 012/255 ЗУОВ, школска 2012/13. година
- „Републички зимски семинар из српског језика и књижевности II“ (10-12.1.2013.) – 18 сати ЗУОВ
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) K2 - 20 сати
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)

Славица Бабић, професор српског језика, ВСС, 26 година радног стажа, наставник ГВ у старијој смени. Положила је стручни испит 30.04.1993. године. Похађала је семинаре:

- Грађанско васпитање 5 (2005) – 24 сата
- „Драмска почетница“ (2006) – 12 сати
- Грађанско васпитање 6 (2006) – 24 сата
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности“ (2009) – 8 сати, кат.број 012/2008-09
- Републички зимски семинар (2010) -18 сати (обавезан), кат. бр. 006/2009-10
- „Школска библиотека и настава језика и књижевности“ (2010) – 24 сата, кат.бр. 026/2009-10
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“ - обавезни (2011) – 12 сати
- Тренинг „Коришћење филма као додатног средства у настави грађанског васпитања“ (пројекат. „Слободна зона“), 21. април 2012. Године-1 бод
- „Републички зимски семинар из српског језика и књижевности II“ (10-12.1.2013.) – 18 сати ЗУОВ
- Стручно предавање „Како припремити ученике за успешно полагање завршног испита“ и презентација уџбеника српског језика и књижевности (Издавачка кућа „Нови Логос“), 1.3.2013. – 1 сат
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) K2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) K1 – 16 сати
- „Ка савременој настави српског језика и књижевности II“ (30.11.2013.) – 8 сати, ЗУОВ (Друштво за српски језик и књижевност Србије)

- „Креативни рад са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци (31.01.-1.02.2014.); K1 – 16 сати; ЗУОВ, кат.бр. 8/2014. (Градски завод за јавно здравље)
- „Корак ка култури“ (30.04. до 2.05.2014.) – 24 сата; ЗУОВ 860-722/2012, 9.мај 2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)

Горанка Вујасиновић, професор енглеског језика, 28 година радног стажа. Положила је стручни испит 01.04.1991. године. Похађала је семинаре:

- Working with Bravo 1 Macmillan Heinemann ELT (2000)
- „Активно учење“ (базични ниво) 2002
- „Еколошко просвећивање за заштиту вода“ (22-23.мај 2003.) – 16 сати
- Семинар The English Book:“Reform and How to Survive it“(Management of Change) – 2 сата
- „Унапређење оралног здравља“ (16.мај 2003.) 10 сати
- First ELTAV National Conference (2003)
- „Имплементација курикулума; „Израда школског програма и евалуација у образовању“ (2003)
- Републички семинар за професоре енглеског језика: Рад са ученицима на раном школском узрасту; Језичко усавршавање наставника (2003)
- „Васпитни проблеми ученика и како их превазићи“ – 18 сати (2004)
- Семинари у British Council („Happy hour“) април 2007. - 5 сати
- Семинари у British Council („Happy hour“) септембар 2007. - 5 сати
- Семинари у British Council („Happy hour“) децембар 2007. - 5 сати
- Семинари у British Council („Hot Corner“) децембар 2007. - 5 сати
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- Семинари у British Council („Hot Corner“) март 2008. - 5 сати
- Семинари у British Council („Hot Corner“) јун 2008. - 5 сати
- Семинари у British Council („Happy hour“)јун 2008. - 5 сати
- Семинари у BritishCouncil (YetiSeminar - UKExperience) 5. април 2008. – 5 сати
- „Зимски републички семинар за наставнике енглеског језика“ (8-10.01.2009) - 24 сата, кат.бр.335/2008-09.
- BritishCouncil (Teacher development session: “Using Videos in ELT ”) 25. април 2009. – 3 сата
- BritishCouncil (Teacher development session: “Art in ELT ”) 21. мај 2009. – 2 сата
- Семинари у BritishCouncil (Teacher development session: “Homework in and ELT Classroom”) 17.октобар 2009. – 1,5 сати
- Семинари у BritishCouncil (Teacher development session: “Assessment as a factor of Motivation in Learning English”) 17.новембар 2009. – 2 сата
- Мини семинар за наставнике енглеског језика - OUP Day“ (обавезни) 14.новембар 2009. - 6 сати, кат.бр. 398/2009-10
- Семинари у British Council (Teacher development session:Workshop Assessment as a factor of Motivation in Learning English) 17.11.2009 – 2 сата

- „Развој креативног мишљења у процесу учења страног језика заснован на иновативној ТРИЗ методологији“ (21.мај 2010.) – 8 сати, кат. бр. 411/2009-10. године, кат.бр. 411/2009-10.
- Семинар Oxford Center „Моја учионица 2 – модул 1“ (24.10.2010.) – 3 сата (изборни), kat.br.313/2010-11.
- „A Treasure Box for Primary School Teachers“ (9.12.2010.) – 2 сата
- Pearson Longman ELT seminar (фебруар 2011.) – 2 сата
- „CAMBRIDGE TEACHERS` DEVELOPMENT PROGRAMME TOUR OF SERBIA“ (26.фебруар 2011.) – 2 сата(изборни), кат.бр.320/2010-11.
- „Прописи и пракса“ – (2011) изборни– 8 сати
- „Бигзов семинар“: „Школа као театар“ – (2.12.2011.) изборни– 1 сат
- Семинар The English Book: „Зимски републички семинар за наставнике енглеског језика“ (12.-14.01.2012.) – 24 сата (обавезан), кат.бр.330/2011-12.
- Семинар The English Book: Мини семинар за наставнике енглеског језика“ (26.02.2012.) – обавезни - 7 сати, кат.бр.201/2011-12
- The English Book – Oxford Day one day professional development seminar, 10th November 2012. – 1 бод
- Teacher Development Session: Cambridge Day 2013. (9.02.2013.) – 1 бод
- The English Book: Taking The Danger Out Of Drama, given by Colin Granger, 22nd November 2012. – 1 бод или 2 бода
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- „Моја учионица 2“ (од децембра 2013. до априла 2014.) – 15 сати 860-703/2012
- Teacher Development Session: „Seminar with Chris Rose“ (24.02.2014.) – 1 бод
- Конференција “Cambridge Day“13.април (2014.) - 1 бод; ЗУОВ 243-4/2014. од 27.02.2014.
- Интернационални семинар за наставнике енглеског језика: Drama In The Young Learner Classroom“given by Jeanne Perrett (15.mart 2014.) The English Book seminar – 1 бод не пишу сати!
- „Корак ка култури“ (30.04. до 2.05.2014.) – 24 сата; ЗУОВ 860-722/2012, 9.мај 2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)

Сања Бојовић, професор енглеског језика, ВСС, 10 година радног стажа. Положила стручни испит 30.09.2008. године. Похађала је семинаре:

- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- Семинари у BritishCouncil (Teacher development session: Workshop“ICT in the classroom”) 14.march 2009 – 3 сата
- Семинари у BritishCouncil (Teacher development session:Workshop “Homework in and ELT Classroom”) 17.10.2009. – 1,5 сати
- Семинари у British Council (Teacher development session:Workshop Assessment as a factor of Motivation in Learning English) 17.11.2009 – 2 сата
- „Нове методе у настави енглеског језика“-Tour Of Serbia (изборни), 20.02.2010. – 2 сата, кат.бр.415/2009-10
- „Играти, певати, стварати плесом“ – Савез спортског и дечијег плеса Србије 23.03.до 13.05.2010. – 16 сати (обавезни), кат.бр.522/2009-10

- Семинари у British Council (Teacher development session:Workshop „A Treasure Box for Primary School Teachers“) 10.11.2010 – 3 сата
- Семинари у British Council (Teacher development session:Web Tools for Teachers of English) 29.01.2011 – 2 сата
- Семинари у British Council (Teacher development session: Teaching English in Inclusive Classrooms“) 11.05.2012 – 2 сата
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)

Јелена Златковић-Величковић, професор ликовне културе, 8 година радног стажа. Положила је испит за лиценцу 22.04.2010.године. Похађала је следеће семинаре:

- „Сезонска креативна радионица“HobbyArt (2008) - 8 сати, кат.број 215/2007-08
- „Драмска почетница“ (2006) - 12 сати
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Креативно мишљење у ликовним активностима“– 16сатимодул I, 3-4.мај 2008.кат.бр. 210/2007-08
- „Добра сарадња са родитељима“ –изборни (2009) – 15 сати, кат.бр. 504/2008-09
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“ - обавезни (март-јуна 2011.) – 12 сати
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „Апликација метода и техника у настави и учењу (24-25.2013.) – 24 сата –Центар за едукацију „Дидакта“ ЗУОВ 860-362/2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)

Миљана Игњатовић наставник музичке културе, ВСС, 12 година радног стажа. Положила испит за лиценцу 28.9.2006. године. Похађала је семинаре:

- „Активно учење“ , (14-16.4.2005)
- „Пројекат ОРФЕЈ - посебан приступ настави уметности у основној/средњој школи“(13.12.2007.) – 8 сати, кат. бр. 216
- „Играти, певати, стварати плесом“ (15.04.-26.05 2008.) – 24 сати, ЗУОВ кат.број 235/2007-08
- „Школско оцењивање у основној и средњој школи“ (17.и 18.10.2008.) – 12 сати, кат.бр.433/2008-09
- „Примена тестова знања у основној и средњој школи“ (6.и.7.12.2008.) – 16 сати, кат. број 434/2008-09
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“ (јануар-јун 2011.) – 12 сати; решење министра просвете 153-03-00011/2011-06
- Стручни скуп:Квалитет уџбеника и његово коришћење (4.12.2012)-1 дан, бр 1835-44/2012
- „Инклузија по мери детета“ (2. и 3.03.2013.) -16 сати; ЗУОВ – решење 860-295/2012
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)

Снежана Устић, професор историје, ВСС, 11 година радног стажа. положила испит за лиценцу 15.11.2011. године. Полагала је семинаре:

- „Подршка настави историје“ (2007) - 16 сати
- „Историја у основној школи“ (2007) – 8 сати
- „Тематско планирање у функцији унапређивања наставе историје у основној и средњој школи“ (2007) – 12 сати
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Историјски извори у настави историје“ (2008) - 16 сати, кат.бр.147/2008-09.
- „Примена интерактивних метода у настави историје“ – обавезни (2009) – 14 сати, кат.бр. 145/2008-09
- „Квалитет уџбеника и унапређивање компетенција наставника историје за избор, коришћење, евалуацију и стварање уџбеника“ (2009) – 24 сата, кат.бр. 144/2008-09
- „Домети српске и европске историографије у последње две деценије“ – обавезни (2010) – 16 сати, кат.бр.158/2009-10.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) - 16 сати (25.и 26.08.2014.)

Биљана Колачек, професор географије, ВСС, 18 година радног стажа. Положила је стручни испит 21.04.2003.године. Похађала је семинаре:

- „Реформа образовања у Србији“ (2003)
- Еколошко просвећивање за заштиту вода“ (2003)
- Тренинг (тест-администратор) и реализација међународног истраживања TIMSS 2003
- „Корак у реформи образовања у Србији (2004)
- „Васпитни проблеми ученика и како их превазићи (2004)
- ЕСО EDU II (2006)
- Семинар за наставнике и професоре географије (2006)
- Модуларни програм перманентне рачуарске обуке(Модул – „Мултимедијални приступ настави“) 2006 - 30 сати
- „Настава географије у савременој школи“ (2006) – 12 сати
- Зимски дани просветних радника(2007) - 8 сати
- „Примена савремених метода у настави географије“ (2007)
- „Методика за ефикаснију наставу географије“ (2007) - 20 сати, кат.бр. 258/2007-08
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Еколошка култура и култура штедње у дневним активностима младих“ (2010) – 20 сати, кат.бр. 215/2009-10
- Инклузивно образовање – Стратегије и поступци прилагођавања наставе за децу са сметњама у развоју и даровиту децу“ (19-20.11.2010.) – 16 сати (обавезни)

- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“- обавезни (2011) – 12 сати
- „Прописи и пракса“ – изборни (2011) – 8 сати
- „Оцењивање ученика“ (25.11.2012.) – 8 сати (приоритет)
- „Унапређење наставе географије у основној школи“ (5.10.2013.) - 8 сати; ЗУОВ кат.бр. 860-551/2012, 9.5.2012.
- „Коридори Србије“ (8-9.12.2012.) – 16 сати; ЗУОВ
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- „Елементарне непогоде и настава географије“ (1-2.03.2014.) – 16 сати; ЗУОВ
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Санела Радовановић, професор математике, ВСС, 7 година радног стажа. Положила испит за лиценцу 30.11.2010.године. Похађала је следеће стручне семинаре:

- «Правила и реституција» (2007) - 6 сати
- «Превентивне радионице за рад са децом» (2007) - 6 сати
- «Руковођење разредом» (2007) - 6 сати
- Специјализовани републички семинар за наставнике математике у ОШ и СШ (о раду са младим математичарима) 2008 - 8 сати, кат.бр. 027/2007-8
- 331.Архимедесова МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА –тема: **Математичке игре (избор задатака)**2008 - 2 сата, кат.бр.035/2007-8
- „Методе развијања математичких способности ученика“ (2008) – 24 сата, кат.бр. 022/2007-08
- „Специјализован републички семинар за наставнике математике у ОШ и СШ“ (о раду са младим математичарима) – обавезни (2009) - 8 сати, кат.број 039/2008-09
- „Архимедесов“ МАТЕМАТИЧКИ ПРАКТИКУМ (тема:Ново на математичким такмичењима 2009)- 2 сата
- „Развијање интересовања за математику“ – Математички турнир. Изазовна математика. („Архимедес“- Springer) (2010) – 2 сата
- Повећавање доступности и квалитета образовања кроз примену индивидуализованог приступа детету/ученику - “Инклузивно образовање и индивидуални образовни план“ – обавезни (2010) – 18 сати
- „Специјализован републички семинар за наставнике математике у основним и средњим школама“ (о раду са младим математичарима) – обавезни (2011) - 8 сати, кат.број 066/2010-11
- Одабрана поглавља из математике за V,VI,VII и VIII разред ОШ –обавезан , (2011)-12 сати, кат.бр. 059/2011-12
- „Специјализован републички семинар за наставнике математике у основним и средњим школама“ (о раду са младим математичарима) – обавезни (2012) – 8 сати, кат.бр. 073/2011-12
- „Визуелно представљање неких математичких садржаја помоћу рачунара“ (15.и16.12.2012.) – 16 сати ЕТШ Београд
- Стручни скуп: „Презентација књиге издавачке куће „Klett“: „Знам за матуру“ (март 2013.) – 1 бод

- „Учење на даљину и интелектуална својина“ (21-22.3.2013.) - 16 сати
- „Игре у настави математике; Развијање когнитивних истраживачких способности ученика основне школе“ (30.3.2013.) – 8 сати
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Данијела Вукосављевић, професор математике, ВСС, 10 година радног стажа.
Положила стручни испит, 16.4. 2010. године. Похађала је следеће семинаре:

- „Вишефронтални облик наставе“ (2003) – 16 сати, кат.бр. 264/2003
- „Републички семинар о настави математике и рачунарства“ (2005) – 16 сати, кат.бр. 82/2005
- „Савремена настава математике“- 304. МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (2005) – 2 сата, кат.бр. 4196/2005
- „Савремена настава математике“- 307. МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (2005) – 2 сата, кат.бр. 4252/2005
- „Републички семинар о настави математике и рачунарства“ (2006) – 16 сати, кат.бр. 129/2006
- „Унапређење наставе математике у вишим разредима основних школа“ (2008) – 16 сати, кат.бр. 043/2007
- „Специјализовани републички семинар за наставнике математике у ОШ и СШ (о раду са младим математичарима)“ (2008) – 8 сати кат. бр. 027/2008
- „Дефицит пажње и хиперактивност код деце“ (2008) – 6 сати кат.бр. 341/08
- Архимедесова 36. РАЧУНАРСКА ТРИБИНА „Савремена настава рачунарства и информатике“ (2008) – 2 сата кат.бр. 112/08
- „КОРИШЋЕЊЕ РАЧУНАРА – НАПРЕДНИ КУРС; Креирање и уређивање текстуалних докумената (са сликама и графиконима) и мултимедијалних презентација. Обрада података са разним функцијама и графички приказ резултата“ (2008) – 16 сати кат.бр. 063/08
- „Креирање интернет презентације – креативни курс“ (2008) – 16 сати кат.бр. 064/08
- „Специјализовани републички семинар за наставнике рачунарства и информатике у основним и средњим школама (о раду са љубитељима рачунарства и информатике) (2009) – 8 сати кат.бр. 111 /2008-09, (стр.84)
- Архимедесова МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (341) – стални семинар (2009) – 2 сата кат.бр. 047/2008-09 (стр. 39)
- Архимедесова МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (342) – стални семинар (2009) – 2 сата кат.бр. 047/2008-09 (стр. 39)
- Архимедесова МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (343) – стални семинар (2009) – 2 сата кат.бр. 047/2008-09 (стр. 39)
- Архимедесова 41. РАЧУНАРСКА ТРИБИНА „Савремена настава рачунарства и информатике“ (2009) – 2 сата кат.бр. 133/2009- 10

- „Специјализовани републички семинар за наставнике рачунарства и информатике у основним и средњим школама (2010) – 8 сати кат.бр. 134 (стр. 59)
- „Специјализовани републички семинар за наставнике математике у ОШ и СШ (о раду са младим математичарима)“ (2010) – 8 сати кат. бр. 049 (стр. 25)
- Архимедесова 43. РАЧУНАРСКА ТРИБИНА „Савремена настава рачунарства и информатике“ (2010) – 2 сата кат.бр. 133/2009-10
- Архимедесова МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (352) – стални семинар за стручно усавршавање наставника математике (2010) – 2 сата кат.бр. 054/2009-10 (стр. 27)
- Архимедесов МАТЕМАТИЧКИ ПРАКТИКУМ – стални семинар за стручно усавршавање наставника математике (2010) – 5 сати кат.бр. 067/2009-10 (стр. 33)
- „Унапређење наставе математике у старијим разредима основне школе“ (2010) – 2 сата, кат.бр. 034/2009-10
- Архимедесова МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (357) – стални семинар за стручно усавршавање наставника математике (2010) – 2 сата кат.бр. 068/2010-11
- Архимедесова 46. РАЧУНАРСКА ТРИБИНА Ар СКА ТРИБИНА „Савремена настава рачун
- арства и информатике“ (2010) – 2 сата кат.бр. 120/2010-11
- Архимедесова 47. РАЧУНАРСКА ТРИБИНА „Савремена настава рачунарства и информатике“ (2010) – 2 сата кат.бр. 120/2010-11
- Архимедесова МАТЕМАТИЧКА ТРИБИНА (360) – стални семинар за стручно усавршавање наставника математике (2010) – 2 сата кат.бр. 068/2010
- „Рад са талентованим ученицима у редовној и додатној настави“ (2011) – 16 сати (обавезни), кат.бр.059/2010-11
- „Специјализовани републички семинар за наставнике математике у ОШ и СШ
- (о раду са младим математичарима)“ (2011) – 8 сати кат. бр. 066/2010-11(стр. 48)
- „Образовни стандарди за крај основног образовања“- обавезни (2011) – 8 сати
- „Стрес менаџмент: како превазићи стресне ситуације у школи?“16.11.2011. – 1 сат
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“ (2011) – 12 сати (обавезни), март-јун 2011.
- „Пракса и прописи“ (2011) – обавезни - 8 сати, кат.бр.628/2011-12
- „Инклузивно образовање-стратегија и поступци прилагођавања настави“ – 8 сати (2011), шк.2011/12.година
- Одабрана поглавља из математике за V,VI,VII и VIII разред ОШ (обавезан) – 12 сати, 17-18.12.2011, кат.бр.059/2011-12
- „Интеракцијом ученика и наставника до сложенијих захтева у математици“ (изборни) – 8 сати, кат.бр.044/2011-12
- „Специјализовани републички семинар за наставнике математике у ОШ и СШ

(о раду са младим математичарима)“ (2012) – 8 сати кат. бр. 073/2011-12 (стр. 65)

- „Квалитет уџбеника и његово коришћење“ – стручни скуп: трибина 4.12.2012. (Клетт друштво за развој образовања) – 1 бод, ЗУОВ
- „Визуелно представљање неких математичких садржаја помоћу рачунара“ (15. и 16.12.2012.) – 16 сати ЕТШ Београд
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- „Примена образовних стандарда у вредновању ученичких постигнућа из математике“ (23.11.2013.) – 6 сати; ЗУОВ, бр. 989/27
- Презентација уџбеника техничког и информатичког образовања од 5. до 8. разреда и припремљеног конструкторског комплета за 8. разред издавачке куће „Нови Логос“ у хотелу „Ин“ (3.12.2013.) – 1 бод
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“) – 32 сати (5. и 6.04; 14. и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) - 16 сати (25. и 26.08.2014.)

Драгица Радовић, професор биологије, ВСС, 15 година радног стажа. Положила је испит за лиценцу 15.04.2010. године. Похађала је стручне семинаре:

- „Програм едукације едукатора из програма унапређења здравља ученика у основним и средњим школама“ (23. мај 2006.) – једнодневни семинар; Институт за заштиту здравља Србије „Др Милан Јовановић Батут“
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Школа као превентивни фактор у спречавању наркоманије“ (2008) – 12 сати, кат.бр. 247/2007-08
- Курс прве помоћи у Црвеном крсту Земун (2008)
- Семинар: „Радионица о радионици“ (2009) - 12 сати ??
- „Еколошка култура и култура штедње у дневним активностима младих“ (2010) – 20 сати, кат.бр. 215/2009-10
- „Одељењске заједнице и инструменти за рад одељењског старешине“ (2010) – 16 сати, кат.бр. 639/2009-10
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“ - обавезни (2011) – 12 сати
- „Прописи и пракса“ – изборни (2011) – 8 сати
- „Квалитет уџбеника и његово коришћење“ – стручни скуп: трибина 13.12.2012. (Клетт друштво за развој образовања) – 1 бод, ЗУОВ
- „Унапређење наставе биологије у основној школи“ (16.03.2013.) – 8 сати К1 (Билошки факултет)
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- Трибина: „Каква питања воде до знања“ (1.02.2014.) – 1 бод (ЗУОВ 2111-4/2013. ; датум одобрења 18.12.2013.)
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“) – 32 сати (5. и 6.04; 14. и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) - 16 сати (25. и 26.08.2014.)

Гордана Дрмић - Глишић, професор биологије, 16 година радног стажа.

Пријављена је за полагање испита за лиценцу. Похађала је стручне семинаре:

- Програми Windows (2003)
- Windows 2000, Word 2000, Excel 2000, Internet Explorer 5, Outlook Express 5 - завршен основни и средњи курс - 60 часова (2003)
- „Исхрана из природе – Сремуш“ (2006) кат.бр.1267/2006 - 80 сати
- „Исхрана из природе - Сремуш“ (2007), кат.бр.328/2007. – 20 сати
- „ADD/ADHD-дефицит пажње и хиперактивност код деце“ (2008) – 6 сати, кат.бр.341/2007-08.
- „Наставник као креатор климе у одељењу“ - обавезан (2008) – 10 сати, кат.бр.256/2007-08.
- „Саветодавни рад са децом и адолесцентима“ – обавезни (2009) – 24 сата, кат.бр.494/2008-09.
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“ - обавезни (март 2011) – 12 сати; П
- „Управљање стресом и стресним реакцијама“ (9.02.2013.) – 8 сати К3; Универзитет „Сингидунум“
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- „Планирање стручног усавршавања и напредовања“ (4.05.2014.) – 8 сати; одобрио ЗУОВ
- Семинар: Развионица – Модул 1 -16 сати (17. и 18. 01.2014.)

Мирјана Кисјелица, професор физике, ВСС, 7 година радног стажа. Положила испит за лиценцу 9.11.2010. године. Похађала је семинаре:

- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом (2007) - 6 сати
- „Водич кроз све фазе васпитно-дисциплинског поступка против ученика основних и средњих школа, због учињене лакше / теже повреде обавеза ученика са психолошког, педагошког и нарочито правног аспекта“ (2009) – 8 сати (изборни), кат.бр. 841/2009-10
- „Одељењске заједнице и инструменти за рад одељењског старешине“ (2010) – 16 сати, кат.бр. 639/2009-10
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“ - обавезни (март-јун 2011) – 12 сати
- „Пракса прописа“ – изборни (2011) – 8 сати, кат.бр. 628/2011-12.
- „Дефицит пажње и хиперактивност деце“ – обавезан (2012) – 14 сати, кат.бр.792/2011-12
- Методика примене мултимедија у настави (обавезан) – 16, кат. бр.553/2011-12
- ХХХ Републички семинар о настави физике (РС2012) – 20 сати, кат.бр.88/2011-12
- „Професионална оријентација на преласку у средњу школу“ – 24 сата, ЗУОВ (28.-30.09.2012.) К4
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати

- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) K1 – 16 сати
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Мира Чикош, професор хемије и наставник домаћинства, ВСС, 31 година радног стажа. Положила је стручни испит 20.04.1989.године за наставника хемије и домаћинства. Похађала је семинаре:

- Базични тродневни семинар АУН за наставнике и професоре хемије (2002)
- Семинар АУН 1. супервизијски за наставнике и професоре хемије (2002)
- Почетни програм компјутерске едукације „Master class“ (2003)
- Априлски дани просветних радника – Семинар за професоре хемије; Хемијски факултет (2003)
- „Васпитни проблеми ученика и како их превазићи“ (2004)
- Пројекат „Грађанин“ (2005)
- „Проблемска и експериментална настава хемије“ – Петница (2005) - 28 сати, кат. бр.215/2002
- Годишњи семинар за професоре и наставнике хемије - Априлски дани просветних радника (2006) – 12 сати
- „Проблемска и експериментална настава хемије“ – Петница (2006) - 28 сати, кат. бр.215/2002
- Априлски дани просветних радника – Семинар за професоре хемије; Хемијски факултет (2007) - 12 сати
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Школа као превентивни фактор у спречавању наркоманије“ (2008) – 12 сати, кат.бр. 247/2007-08
- Априлски дани – Семинар за професоре хемије (2008) - 12 сати
- Методичко осавремењавање и спознавање новина у настави природних наука: „Проблемска и експериментална настава хемије“ (2008) – 20 сати кат.бр. 166/2008-09
- „Априлски дани просветних радника Србије– Семинар за професоре и наставнике хемије,„ обавезни (2009) - 12 сати ???
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“- обавезни (2011) – 12 сати
- „Прописи и пракса“ – изборни (2011) – 8 сати
- „Образовни стандарди у настави хемије“ (децембар 2012.) -
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) K2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) K1 – 16 сати
- Креативна радионица са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци (13.и14.09.2013); K1 – 16 сати
- Презентација уџбеника техничког и информатичког образовања од 5. до 8. разреда и припремљеног конструкторског комплета за 8. разред издавачке куће „Нови Логос“ у хотелу „Ин“(3.12.2013.) – 1 бод

- „Корак ка култури“ (30.04. до 2.05.2014.) – 24 сата; ЗУОВ 860-722/2012, 9.мај 2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)

Јасминка Стошић, професор техничког образовања, ВСС, 24 године радног стажа. Положила је стручни испит 23.1.2008. године. Похађала је семинаре:

- „Мултимедијални приступ настави“ у Сава центру (2006)
- Модуларни програм перманентне рачунарске обуке (Модул – „Мултимедијални приступ настави“) 2006 - 30 сати
- Специјализован семинар за наставнике техничког образовања (2006) - 6 сати
- XXII специјализован републички семинар за усавршавање наставника рачунарства и информатике (2006) - 8 сати
- „Методика примене мултимедија у настави техничког образовања“ (2007) - 20 сати, кат.бр. 056/2007
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Иновирана методика и технологије у техничком образовању“ (2008) - 8 сати, кат.бр. 167/2007-08
- Методика примене мултимедија у настави (обавезан) – 16, кат. бр.553/2011-12
- „Квалитет уџбеника и његово коришћење“ – стручни скуп: трибина 13.12.2012. (Клетт друштво за развој образовања) – 1 бод, ЗУОВ
- Презентација „Интерфејса за управљање моделима помоћу рачунара“ и презентација уџбеника техничког и информатичког образовања издавачке куће „Нови Логос“ 18.02.2013. године – 1 бод
- „Методика примене мултимедија у настави“ (13.04.2013.) - 10 сати, ЗУОВ, К-
- „Правна заштита запослених у просвети“ (25.04.2013.) ЗУОВ - 1 бод
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- Креативна радионица са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци (13.и14.09.2013); К1 – 16 сати
- „Медији у настави“-10 сати ЗУОВ (19.10.2013.) кат.бр. 860-200/2012
- Презентација уџбеника техничког и информатичког образовања од 5. до 8. разреда и припремљеног конструкторског комплета за 8. разред издавачке куће „Нови Логос“ у хотелу „Ин“ (3.12.2013.) – 1 бод
- Трибина: „Каква питања воде до знања“ (1.02.2014.) – 1 бод(ЗУОВ 2111-4/2013. датум одобрења 18.12.2013.)
- „Даровит ученик у инклузивном образовању, идентификација и подршка критичком мишљењу у настави (15.02.2014.) – 8 сати Креативна педагогија
- „Пројект метода и проблемска настава уз информационо-комуникационе технологије“ (1.03.2014.) --8 сати; ЗУОВ бр. 230-ПМИКТ – 485/2012
- Потврда о похађаном облику сталног стручног усавршавања у својству члана комисије за оцењивање на Градском такмичењу из Техничког и информатичког образовања 13.04.2014. године (Друштво наставника техничког и информатичког образовања) – ОШ „Гаврило Принцип“ Земун
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)

- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Светлана Вучетић, професор техничког образовања, ВСС, 18 година радног стажа. Положила испит за лиценцу 25.10.2010. године. Похађала је семинаре:

- Семинар за наставнике /професоре техничког образовања (2005) – 8 сати
- Специјализован семинар за наставнике техничког образовања (2006) – 6 сати
- „Информациони систем у образовању EIS“ (2006) – 8 сати
- Модуларни програм перманентне рачунарске обуке (Модул – „Мултимедијални приступ настави“) (2006) – 30 сати, кат.бр.120/2006-07
- „Правила и реституција“ (2007) - 6 сати
- „Превентивне радионице за рад са децом“ (2007) - 6 сати
- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- „Иновирана методика и технологије у техничком образовању“ - 8 сати, кат.бр. 167/2007-08
- „Методика реализације садржаја из информатичких технологија у основном образовању“ - 24 сати, кат.бр. 165/2007-08
- „Унапређење наставе кроз примену модела и симулације“ (2009) – 8 сати ???
- „Одељењске заједнице и инструменти за рад одељењског старешине“ (2010) – 16 сати, кат.бр. 639/2009-10
- „Инклузивно образовање – Стратегије и поступци прилагођавања наставе за децу са сметњама у развоју и даровиту децу“ (19-20.11.2010.) – 16 сати (обавезни)
- „Прописи и пракса“ – изборни (2011) – 8 сати
- „Квалитет уџбеника и његово коришћење“ – стручни скуп: трибина 13.12.2012. (Клетт друштво за развој образовања) – 1 бод, ЗУОВ
- Презентација „Интерфејса за управљање моделима помоћу рачунара“ и презентација уџбеника техничког и информатичког образовања издавачке куће „Нови Логос“ 18.02.2013. године – 1 бод
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- „Интерактивне табле у настави- 8 сати ЗУОВ (19.10.2013.) кат.бр. 860-380/2012
- Презентација уџбеника техничког и информатичког образовања од 5. до 8. разреда и припремљеног конструкторског комплета за 8. разред издавачке куће „Нови Логос“ у хотелу „Ин“ (3.12.2013.) – 1 бод
- Трибина: „Каква питања воде до знања“ (1.02.2014.) – 1 бод(ЗУОВ 2111-4/2013. датум одобрења 18.12.2013.)
- „Даровит ученик у инклузивном образовању, идентификација и подршка критичком мишљењу у настави (15.02.2014.) – 8 сати Креативна педагогија
- Тренинг: Информационе технологије у образовању (27.03.2014.) Samsung дигитална учионица и ЕТШ „Земун“
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Катарина Пешић, професор физичке културе, приправник, ВСС; 6 година радног стажа.

- „Превенција и збрињавање деформитета код школске деце“ обавезни (2010) – 24 сата кат.бр. 538/2009-10
- „Примена образовних стандарда у физичком васпитању“ (23.3.2013.) – 8 сати (ЗУОВ), кат.бр.971/2012.-2014.
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „Примена мини рукомета у настави физичког васпитања“ (29.09.2013.) – 8 сати;ЗУОВ и министар просвете
- „Час телесног вежбања као основни оперативни облик наставе физичког васпитања“ – трећи део (13. и 14.12.2013.) – 15 сати (Друштво педагога физичке културе Србије – Зрењанин; ЗУОВ, број: 860-840/2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)

Срећко Терић, професор физичке културе, ВСС, вник, 9 година радног стажа. Положио испит за лиценцу Похађао је семинаре:

- „Руковођење разредом“ (2007) - 6 сати
- Уверење о завршеном курсу прве помоћи (2008)
- „Оптимализација и усавршавање техничке и дидактичко-методичке заснованости радних процеса у физичком васпитању“ (2008.) у Лозници – 14 сати, кат.бр.242/2007-08.године
- „Оптимализација и усавршавање техничке и дидактичко-методичке заснованости радних процеса у физичком васпитању“ 2. део (2008.) у Лозници – 14 сати, кат.бр.400/2007-08.године
- „Улога наставника у тематском оперативном планирању обавезних програмских садржаја физичког васпитања у функцији оптимализације технологије рада на часу –III део Пројекта (2010) – 15 сати, кат.бр. 524/2009-10.године
- „Час телесног вежбања као основни оперативни облик наставе физичког васпитања“ (19-20.02.2011.) – 15 сати, кат.бр. 416/2010-11. године
- „Обука за примену образовних стандарда у реализацији завршних испита у основном образовању“- обавезни (2011) – 12 сати
- „Прописи и пракса“ – изборни (2011) – 8 сати
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- „Примена мини рукомета у настави физичког васпитања“ (29.09.2013.) – 8 сати;ЗУОВ и министар просвете
- „Час телесног вежбања као основни оперативни облик наставе физичког васпитања“ – трећи део (13.и14.12.2013.) – 15 сати (Друштво педагога физичке културе Србије – Зрењанин; ЗУОВ, број: 860-840/2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)
- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Марина Граовац, професор немачког језика, ВСС, приправник, 13 година радног стажа. Пријављена за полагање стручног испита. Похађала је стручне семинаре:

- „МОДУЛАРНИ ПРОГРАМ ПЕРМАНЕНТНЕ РАЧУНАРСКЕ ОБУКЕ – модул ИНИЦИЈАЛНИ“ (2008) -24 сата, кат.број 067/2008

- „Verbindungssprache Deutsch“ (2008) – 16 сати, кат број 192/2008
- „Stationenlernen“ (2008) – 8 сати, кат. број 192/2008
- „Планирање наставног часа“ (2010) – 8 сати
- „Методе наставе и учења“ (2013) - 8 сати, кат. бр. 860-348/2012
- „Ефикасно оперативно планирање наставе немачког језика кроз унапређивање компетенција наставника“ (30.11.2013.) – 8 сати, ЗУОВ 860-695/2012 од 9. маја 2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)

Радуша Марчетић, наставник руског језика, ВСС, 11 година радног стажа. Положила је стручни испит . Похађала је семинаре:

- „Алтернативни поступци и рециклирани материјали у настави ликовне културе“ - 24.12.2011. године,- 8 сати
- „Зимска школа :Семинар за стручно усавршавање наставника и професора руског језика“ - 11-13. 2011. године, -24 сата
- „Методичка школа русистике“ (сертификат је на руском језику), 2-3.11.2012. године- 6 сати
- „Зимска школа: Семинар за стручно усавршавање наставника и професора руског језика“-10-13.01.2012. године-24 сата
- „Креативни рад са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци“ – 3-4.02.2012. године- 16 сати
- „Ауторитет-та тешка страна реч“- 15-16.09.2012. године- 16 сати
- „Здрави стилови живота-одговорно живљење“- 5.06.2012. -3 сата
- „На путу кроз време“- 8-9. 06.2013. године-16 сати
- „Методика предавања руског језика“ (сертификат је на руском језику), 25-30. 09.2013.- 24 сата

Драгана Сајферт, професор информатике, ВСС, мастер, 9 година радног стажа. Положила је испит за лиценцу 4.05.2010. године. Похађала је следеће семинаре:

- Архимедесова 22.рачунарска трибина, Тема: Концепција информатичког образовања у ОШ и СШ (2005) - 2 сата
- Архимедесова 24.рачунарска трибина, Тема: Нови програми предмета Рачунарства и информатике за I разред СШ (2006) - 2 сата
- Архимедесова 25.рачунарска трибина, Тема: Школа на интернету (2006) - 2 сата
- „Модуларни програм перманентне рачунарске обуке“ (2005/2006) – 30 сати
- Архимедесова 26. рачунарска трибина, Тема: Берза као образовни полигон (2006) - 2 сата
- Архимедесова трибина: Интранет и база података ИТШ „Раде Кончар“ Београд (2006) - 2 сата
- 27. рачунарска трибина, Тема: Како направити интернет презентацију? (2006) – 2 сата
- XII специјализован републички семинар за усавршавање наставника рачунарства и информатике у ОШ и СШ (2006) – 8 сати
- Архимедесова 28. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“ (2007) - 2 сата; кат.бр. 61 (стр. 94)

- Архимедесова 29. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“, Тема: Windows Vista и Microsoft Office (2007.) – 2 сата; кат.бр.61/2006-07.
- Архимедесова 30. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“ (2007) - 2 сата; кат.бр. 61 (стр. 94)
- Архимедесова 32. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“ (2007) - 2 сата; кат.бр. 051 (стр. 90)
- Архимедесова 33. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“,Тема:1.Једноставни модели подршке пословном одлучивању (2008) - 2 сата; кат.бр. 051 (стр. 90)
- „Специјализовани републички семинар за наставнике рачунарства и информатике у основним и средњим школама (о раду са љубитељима рачунарства и информатике) (2008) – 8 сати кат.бр. 050 (стр.88)
- Архимедесова 34. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“,Тема:1.Иновативна пракса у настави уз примену информационо-комуникационих технологија (2008) - 2 сата; кат.бр. 051 (стр. 90)
- „Професионални развој запослених у образовању у Србији“ (2008) – 2 сата
- Архимедесова 36. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“,Тема:1.Осврт на измене програма рачунарства и информатике, 2.Мултимедијални материјал за стручно усавршавање наставника („Е- школа“) 2008 - 2 сата; кат.бр. 112/2008-09
- Архимедесова 37. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“,Теме:1.Креативна школа, 2. Самовредновање у настави (2008) - 2 сата, 112/2008-09.
- Архимедесова 38. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“, Теме: Савремени приступ учењу математике по моделу „Casio“; Волите ли геометрију? (2009) – 2 сата
- Архимедесова 39. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“, Тема: Неки алати за израду интернет сајтова“ (2009) - 2 сата; кат.бр.112/2008-09.
- Архимедесова 40. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“, Тема: Антивирусни програми (Заштита од рачунарских вируса), 2009 - 2 сата; 112/2008-09.
- Архимедесова 43. рачунарска трибина „Савремена настава рачунарства и информатике“, Тема: 1.Windows 7 и Office 2010; 2. Креативна школа“ (2010) - 2 сата; кат.бр.133/2009-10.
- Математичко друштво „Архимедес“,Специјализовани републички семинар за наставнике рачунара и информатике у основним и средњим школама“ (2012) – 8 сати (обавезни); кат.бр. 131/2011-12
- „Мудрост добрих менаџера“ (2011) – 20 сати (обавезан); кат.бр. 887/2011-12
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- Тренинг: Информационе технологије у образовању (27.03.2014.) Samsung дигитална учионица и ЕТШ „Земун“
- „Корак ка култури“ (30.04. до 2.05.2014.) – 24 сата; ЗУОВ 860-722/2012, 9.мај 2012.
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)
- Семинар за менторе („Развионица“)– 32 сати(5.и 6.04;14.и 15.06.2014.)

- Семинар: „Примена информационо-комуникационих технологија у настави“ („Развионица“) -16 сати (25.и 26.08.2014.)

Невенка Филиповић, дипломиранитеолог, професор верске наставе, ВСС, приправник, 11 година радног стажа. Дипломирала је 22.05.2007. године на Богословском факултету. Похађала је следеће семинаре:

- „Примена књижевних текстова у настави веронауке у основним школама“ – 6 сати
(3.окт. 2009.), кат.бр.709/2009-10
- „Учитељ и рачунар“ (обавезан) – 8 сати, 31.јануар 2010., кат.бр. 105/2009-10
- „Одељењске заједнице и инструменти за рад одељењског старешине“ (изборни) - 16 сати, 21.-22.маја 2010. године, кат.бр.639/2009-10.
- „Превентивни карактер верске наставе“ – 12 сати (12.-13. фебруара 2011.), кат.бр.573/2010-11
- „Индивидуални образовни планови у пракси“ (24. и 25.11.2012.) – 22 сата; Савез учитеља Србије
- „Управљање стресом и стресним реакцијама“ (9.02.2013.) – 8 сати К3; ЗУОВ, Универзитет „Сингидунум“
- „Методе, технике и поступци превазилажења конфликта у процесу образовања“ (2.02.2013.) - 7 сати; К4 ЗУОВ, Универзитет „Сингидунум“
- „НТЦ систем учења – развој креативног и функционалног размишљања и ефикасног учења“ (12.05. и 10.06.2013.) К2 - 20 сати
- „На путу кроз време“ (8.-9.06.2013.) К1 – 16 сати
- Креативна радионица са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци (13.и14.09.2013); К1 – 16 сати
- Семинар: „Развионица“ – Модул 1 - 24 сати (17. и 18. 01; 25.05.2014.)

Милан Илић, дипломиранитеолог, професор верске наставе, ВСС, година радног стажа.

3. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Општи циљеви

- пун и усклађен интелектуални, емоцијални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, медијске, техничке, информатичке писмености, неопходних за наставак школовања и активну укљученост у живот породице и заједнице;
- развој стваралачих способности, креативности, естетске перцепције и укуса
- развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење медија и информационо-комуникационих технологија;
- оспособљавање ученика за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;

- развој мотивације за учење и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота;
- развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
- оспособљавање ученика за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања;
- развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;
- развој и практиковање здравог начина живота, свести о ваљаности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања развоја физичких способности,
- развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очување природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад неговање другарства и пријатељства;
- развијање способности за улогу одговорног грађанина за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
- формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог матерњег језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и усвајање националног и светског културног наслеђа;
- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне и узрасне равноправности и толеранције

Специфични циљеви

- Имплементирање смерница Развионице у школске планове и програме
- Оспособити ученике за самостално учење различитим приступима
- Развијати самопоуздање, самопоштовање и свест о властитим способностима
- Мотивисати и припремити ученике за даље образовање и целоживотно учење
- Подстицати љубав према традицији и неговању културне баштине
- Развијати позитиван однос према здравој исхрани, физичкој активности и властитом здрављу
- Развијање вештине сарадње, толеранције и ненасилног решавања сукоба
- Развијање креативних способности у литералном, сценском и музичком изразу
- Развијати одговорност према школској имовини и школском окружењу
- Подстицати сарадњу и партнерство са локалном заједницом

4. Праћење реализације школског програма

Праћење реализације Школског програма и Школског развојног плана вршиће се кроз сталне међусобне консултације наставника, састанке одењенског већа, Стручних

већа наставника предметне наставе, Педагошког колегијума, посете часовима и праћење квалитета наставе кроз перманентно самовредновање наставног процеса и тестирање знања ученика од стране педагога и психолога школе.

5. Програм развоја школе у наредном периоду

У наредној школској години потребно је:

- Извођење образовно-васпитног рада у циљу побољшања постигнућа ученика на завршном испиту
- Применити Менсин програм учења у свакодневном раду
- Применити нове методе научене на семинарима и угледним часовима
- Реализовати програм превенције злоупотребе дрога "Твоје знање мења све" у IV, V и VII разреду
- Увести ИКТ-а у наставу
- Стручно усавршавање наставника у установи и ван установе стицање знања наставника
- Сарађивати са стручњацима из пројекта Развионица
- Унапређивање диференциране и индивидуализоване наставе, рада у групи и у пару
- Применити интердисциплинарну наставу
- Применити активну наставу
- Применити пројектну наставу
- Ефикасније организовати рад секција
- Прилагодити рад на часу образовно-васпитним потребама ученика
- Утицати на смањење броја неоправданих изостанака
- Волонтерски рад на часовима допунске наставе
- Применити програма ИОП
- Превенирати насиље међу ученицима
- Формирати секција у функцији подршке ученицима који имају проблеме у понашању
- Наставити уређење школског простора
- Организовати акцију за заштиту животне средине
- Обогаћивати школског радио програма
- Наставити сарадњу са општином Земун, са Домом здравља Земун, са Центром за социјални рад, са МУП-ом Земун, са основним школама у Земуну, са Математичким, Геграфским, Учитељским Филозофским факултетом Универзитета у Београду – група за психологију и педагогију, Факултетом за специјалну едукацију и реедукацију, са школама за децу са посебним потребама: „Вељко Рамадановић“, „Сава Јовановић -Сирогојно" и „Радивој Поповић, са Тијаном Миличевић, креативне ликовне радионице за ученике, са Дечијим културним центром Београд, са Центром за добровољни рад и подршку деци без родитељског старања "Дуга", са организацијом AIESEC у оквиру пројекта *Покретни своју будућност*

У остваривању развоја школе у наредном периоду школа ће се ослонити на:

- Скупштину града – Секретаријат за образовање
- Општину Земун
- Родитеље
- Донаторе
- Министарство просвете Републике Србије.

6. НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
Предмети и фонд часова у старијим разредима

ПРЕДМЕТ	V разред		VI разред		VII разред		VIII разред	
	бр. час. x бр. одељ.		бр. час. x бр. одељ.		бр. час. x бр. одељ.		бр. час. x бр. одељ.	
	Укупно		Укупно		укупно		Укупно	
Српски језик	180x3	540	144x3	432	144x3	432	136x3	408
Енглески језик	72x3	216	72x3	216	72x3	216	68x3	204
Ликовна култура	72x3	216	36x3	108	36x3	108	34x3	102
Музичка култура	72x3	216	36x3	108	36x3	108	34x3	102
Историја	36x3	108	72x3	216	72x3	216	68x3	204
Географија	36x3	108	72x3	216	72x3	216	68x3	204
Физика	-	-	72x3	216	72x3	216	68x3	204
Математика	144x3	432	144x3	432	144x3	432	136x3	408
Биологија	72x3	216	72x3	216	72x3	216	68x3	204
Хемија	-	-	-	-	72x3	216	68x3	204
Техничко и инф.обр	72x3	216	72x3	216	72x3	216	68x3	204
Физичко васпитање	72x3	216	72x3	216	72x3	216	68x3	204
Изабрани спорт	36x3	108	36x3	108	36x3	108	34x3	102
Укупно	864x3	2592	900x3	2700	972x3	2916	918x3	2754
ЧОС	36x3	108	36x3	108	36x3	108	34x3	102
Изборни предмет: Грађанско васпит.	36 x3	108	36 x3	108	36 x3	108	34 x3	102
Изборни предмет: Верска настава	36 x1	36	36 x2	72	36 x2	72	34x2	68
Изборни предмет: Немачки језик	72x2	144	72x3	216	72x2	144	34x2	68
Изборни предмет Руски језик	72x2	144	72x1	72	72x2	144	68x2	136
Изборни предмет: Бадминтон	-	-	-	-	-	-	-	-
Изборни предмет: Кошарка	36 x3	108	36 x3	108	36 x3	108	34 x3	102
Изборни предмет: Атлетика	-	-	-	-	-	-	-	-
Изборни предмет: Информатика и рачунарство	36 x4	144	36x4	144	36 x3	108	34x4	136
Изборни предмет: Свакодневни живот у прошлости	-	-	-	-	-	-	-	-
Изборни предмет: Чувари природе	-	-	-	-	-	-	-	-
Изборни предмет: Хор и оркестар	-	-	-	-	-	-	-	-
Изборни предмет: домаћинство	-	-			36x2	72	34x1	34

7. ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

7.1. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

7.1.1. Листа предмета:

Обавезни предмети

1. Српски језик
2. Енглески језик
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Историја
6. Географија
7. Математика
8. Биологија
9. Техничко образовање
10. Физичко васпитање

Обавезни изборни предмети

1. Руски језик
2. Немачки језик
3. Грађанско васпитање
4. Верска настава
5. Изабрани спорт – одбојка

Изборни предмети

1. Информатика и рачунарство

7.2. Резултати анкете родитељасу саставни део Годишњег плана рада школе за текућу школску годину.

7.3. Број часова по предметима обавезне, изборне, додатне и допунске наставе и осталих активности на годишњем нивоу за сва три одељења петог разреда

ПРЕДМЕТ	5. разред	
	Бр. час. x бр. одељ.	
	укупно	
Српски језик	180x3	540
Енглески језик	72x3	216
Ликовна култура	72x3	216
Музичка култура	72x3	216
Историја	36x3	108
Географија	36x3	108
Математика	144x3	432
Биологија	72x3	216
Техничко обр.	72x3	216
Физичко васп.	72x3	216
Укупно	828x3	2484
Об. изборни предмет: Грађанско васпитање	36 x3	108
Об. изборни предмет: Верска настава	36 x1	36
Об. изборни предмет: Изабрани спорт-Одбојка	36x3	108
Об. изборни предмет: Руски језик	72x2	144
Об. изборни предмет: Немачки језик	72x2	144
Укупно обавезни изборни предмети	192x3	576
ЧОС	36x3	108
Изборнапредмет: Информатика и рачунарство	36x4	144
Укупно	1092x3	3276

7.4. ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ РАДА И ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

Обавезан наставни предмет СРПСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ наставе српског језика је да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на коме ће се усмено и писмено правилно изражавати.

Задачи наставе српског језика су:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа
- упознавање језичких појава и појмова, овл. нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика
- оспособљавање за успешно служење књиж. језиком у различитим видовима његове усмене и писмене примене
- уочавање разлике између месног говора и књижевног језика
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање
- увежбавање и усавршавање гласног читања и читања у себи
- оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевно-уметничких дела разних жанрова
- поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста
- развијање потребе за књигом
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења
- усвајање основних функционалних и теоријских појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво
- подстицање и неговање ваннаставних активности
- васпитавање ученика за живот ирад у духу хуманизма, истинољубивости и др. моралних вредности

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

- проверавање и систематизовање знања стечених у претходним разредима
- овладавање простом реченицом и њеним деловима
- увођење ученика у појам променљивости и непроменљивости врста речи
- стицање основних знања о именицама, значењу и функцијама падежа
- стицање основних знања о именичким заменицама и бројевима
- стицање основних знања о глаголима (вид и функције)
- уочавање разлике у квантитету акцента
- савладавање елемената изражајног читања и казивања текстова
- увођење ученика у тумачење мотива, песничких слика и изражајних средстава у лирској песми
- увођење ученика у структуру епског дела

- увођење ученика у структуру драмског дела
- оспособљавање за самостално препричавање, причање, описивање и извештавање

ЈЕЗИК

Граматика

Обнављање, проверавање и систематизовање знања која се у овом и старијим разредима проширују и продубљују, у сладу са књижевнојезичком нормом и правописом.

Проста реченица - обнављање знања о главним реченичним члановима. Предикат и субјекат.

Именски предикат. Зависни реченички чланови - прави и неправи објекат

Систематизација знања о члановима реченице

Сложена реченица. Појам променљивости и непроменљивости речи. Промена именица (деклинација).

Основне функције и значења падежа. Уз обраду падежа, уочавање и препознавање предлога и њихове функције. Придеви. Именичке заменице. Глаголи - несвршени и свршени (глаголски вид), прелазни, непрелазни и повратни глаголи (глаголски род). Бројеви. Уочавање разлике у квантитету акцента.

Правопис

Проверавање и увежбавање садржаја из претходних разреда (писање придева са наставцима), управни говор, вишечлана географска имена, основни и редни бројеви и др.

Писање придева у чијој се основи налази **ј** (нпр. армијски). Тачка и запета. Три тачке.

Цртица и др.

Ортоепија

Правилан изговор гласова **е, р, с, з**.

КЊИЖЕВНОСТ

Лектира

Народна песма	<i>Виља зиди град</i>
Народна песма	<i>Војевао бели Виде, коледо</i>
<i>Обредне народне календарске песме (избор)</i>	
Бранко Радичевић	<i>Бачки растанак (одломак)</i>
Јован Јовановић Змај	<i>Песма о песми</i>
Војислав Илић	<i>Зимско јутро</i>
Душан Васиљев	<i>Домовина</i>
Јован Дучић	<i>Поље</i>
Десанка Максимовић	<i>Покошена ливада</i>
Стеван Раичковић	<i>Лето на висоравни</i>
Мирослав Антић	<i>Шашава песма</i>
Бранко В. Радичевић	<i>Кад мати меси медањаке, Кад отац бије</i>
Добрица Ерић	<i>Ваишар у Тополи (одломак)</i>
Народна песма	<i>Свети Саво</i>
Народна песма	<i>Женидба Душанова</i>
<i>Епске народне песме старијих времена (о Немањићима и Мрђавчевићима)</i>	
<i>Народне питалице, загонетке и пословице</i>	
Народна приповетка	<i>Еро с онога свијета</i>
Народна приповетка	<i>Дјевојка цара надмудрила</i>
<i>Народне бајке, новеле, шаљиве приче и приче о животињама</i>	
Вук Ст. Караџић	<i>Житије Ајдук - Вељка Петровића</i>
Милован Глишић	<i>Прва бразда</i>
Стеван Сремац	<i>Чича Јордан</i>

Бранислав Нушић	<i>Хајдуци</i>
Иван Цанкар	<i>Десетица</i>
Бранко Ћопић	<i>Баишта сљезове боје</i>
Иво Андрић	<i>Мостови</i>
Гроздана Олујић	Небеска река
Стеван Раичковић	<i>Мале бајке или Велико двориште</i>
Данило Киш	<i>Дечак и пас</i>
Данијел Дефо	<i>Робинзон Крусо</i>
Марк Твен	<i>Доживљаји Тома Сојера</i>
Жил Верн	<i>20000 миља под морем</i>
Бранислав Нушић	<i>Кирија</i>
Душан Радовић	Капетан Џон Пиплфокс
Љубиша Ђокић	<i>Биберче</i>
Допунски избор	
Душан Радовић	<i>Антологија српске поезије за децу</i>
Милован Витезовић	<i>Шешир професора Косте Вујића</i>
Л. Н. Толстој	<i>Девојчица и крчаг</i>
Никола Тесла	<i>Моји изуми</i>
Милутин Миланковић	<i>Успомене, доживљаји, сазнања</i>

Радом на тексту и путем читалачког искуства, ученици увиђају и усвајајају одређене књижевнотеоријске појмове (лирика, епика, драма).

Функционални појмови

Ученици се подстичу да разумеју и усвоје следеће функционалне појмове - свест, машта, доживљај, запажање, закључивање, главно-споредно, лично-колективно, стил, искреност, правичност, честитост, племенитост и др.

Читање

Увежбавање читања у себи, истраживачког читања и читања с разумевањем. Посебно припремање проученог текста ради увежбавања изражајног читања.

Језичка култура

Препричавање кратких текстова

Причање о догађајима и описивање доживљаја

Описивање - ентеријера, екстеријера, појединости у природи

Портретисање личности

Уочавање стилских фигура у лирским и епским песмама

Извештавање

Комбиновање говорних и правописних вежби

Ортоепске, граматичке, лексичке и стилске вежбе у усменом и писменом изражавању

Увежбавање технике у изради писменог састава

Осам домаћих писмених задатака и њихова анализа на часу

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
1.	На грани од облака од злата јабука	9	11	20
2.	Мудрој глави једно око доста	14	9	23
3.	По детињству се човек познаје као по јутру дан	13	6	19
4.	На позорници	8	13	21

5.	Нема сунца без светлости, ни човека без љубави	5	4	9
6.	Ствари имају онакав облик какав им дадне наша душа	15	5	20
7.	Срце има своје разлоге које разум не познаје	8	14	22
8.	Путовања радозналих путника	10	6	16
9.	Сунчане стране	7	23	30
		89	91	180

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
СЕПТЕМБАР	1. На грани од облака, од злага јабука	2. Језичка култура: Невероватно, али истинито		x	Језичка култура – 4; књижевност – 8; правопис – 2; граматика – 8 = 22
		3. Књижевност: Народне лирске песме		x	
		4. Књижевност: <i>Вила зида град</i> , народна песма	x		
		5. Књижевност: Обредне народне лирске песме	x		
		6. Правопис: Диктат		x	
		7. Књижевност: <i>Женидба Душанова</i> , народна епска песма	x		
		8. Књижевност: Народне епске песме старијих времена	x		
		9. Граматика: Врсте речи		x	
		10. Књижевност: Бајке		x	
		11. Књижевност: <i>Три јегуље</i> , народна бајка	x		
		СЕПТЕМБАР	1. На грани од облака, од злага јабука	12. Граматика: Именице	
13. Граматика: Именице	x				
14. Језичка култура: Чудесни свет бајке (први домаћи задатак)				x	
15. Граматика: Реченице				x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		16. Граматика: Иницијални тест		x	
		17. Језичка култура: Упознаћу вас са...		x	
		18. Граматика: Анализа иницијалног теста		x	
		19. Књижевност: Приче о животињама	x		
		20. Језичка култура: Изражајно читање		x	
		21. Правопис: Употреба великог слова	x		
		22. Граматика: Деклинација именица	x		
		23. Граматика: Субјекат	x		
ОКТОБАР	2. Мудрој глави једно око доста	24. Књижевност: <i>Дјевојка цара надмудрила</i>	x		
		25. Књижевност: <i>Еро с онога свијета</i>	x		
		26. Језичка култура: Мудрост светом влада		x	
		27. Књижевност: Шаљиве народне приче	x		
		28. Правопис: Вежбања		x	Књижевност – 7; језичка култура – 8; правопис – 1; граматика – 5 = 21
		29. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		x	
		30. Језичка култура: Први школски писмени задатак		x	
		31. Граматика: Номинатив и вокатив	x		
		32. Граматика: Придеви	x		
		33. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		34. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		35. Граматика: Атрибут и апозиција	x		
		36. Језичка култура: Смејали смо се до суза (други домаћи		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		задатак)			
		37. Граматика: Поређење придева	х		
		38. Језичка култура: Јунаци Првог српског устанка		х	
		39. Књижевност: <i>Житије Ајдук Вељка Петровића</i> , Вук Стефановић Караџић	х		
		40. Књижевност: <i>Житије Ајдук Вељка Петровића</i> , Вук Стефановић Караџић	х		
ОКТОБАР	2. Мудрој глави једно око доста	41. Књижевност: <i>Житије Ајдук Вељка Петровића</i> , Вук Стефановић Караџић		х	
		42. Граматика: Заменице	х		
		43. Језичка култура: Портрет		х	
		44. Књижевност: Етичке вредности у народној књижевности		х	
НОВЕМБАР	3. По детињству се човек познаје као по јутру дан	45. Књижевност: <i>Поход на Мјесец</i> , Бранко Ћопић	х		Књижевност – 8; граматика – 7; језичка култура – 4; правопис – 1 = 20
		46. Књижевност: <i>Поход на Мјесец</i> , Бранко Ћопић		х	
		47. Граматика: Заменице	х		
		48. Књижевност: <i>Чича Јордан</i> , Стеван Сремац	х		
		49. Језичка култура: Изражајно читање		х	
		50. Граматика: Генитив	х		
		51. Језичка култура: Чудесни свет детињства (трећи домаћи задатак)		х	
		52. Књижевност: <i>Шашава песма</i> , Мирослав Антић	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		53. Језичка култура: Правилан (из)говор		x	
		54. Језичка култура: Изражајно рецитоване		x	
НОВЕМБАР	3. По детињству се човек познаје као по јутру дан	55. Граматика: Бројеви	x		
		56. Књижевност: <i>Доживљаји Тома Сојера</i> , Марк Твен	x		
		57. Књижевност: <i>Доживљаји Тома Сојера</i> , Марк Твен	x		
		58. Књижевност: <i>Доживљаји Тома Сојера</i> , Марк Твен		x	
		59. Граматика: Датив	x		
		60. Граматика: Вежбања		x	
		61. Граматика: Акузатив	x		
		62. Граматика: Објекат	x		
		63. Правопис: Вежбања		x	
		64. Књижевност: <i>Капетан Џон Пиплфокс</i> , Душко Радовић	x		
ДЕЦЕМБАР	4. На позорници	65. Књижевност: <i>Капетан Џон Пиплфокс</i> , Душко Радовић	x		
		66. Граматика: Инструментал	x		
		67. Језичка култура: Стилске вежбе		x	
		68. Правопис: Писање запете		x	
		69. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		x	
		70. Језичка култура: Други школски писмени задатак		x	
		71. Граматика: Локатив	x		
ДЕЦЕМБАР	4. На позорници	72. Књижевност: <i>Биберче</i> , Љубиша Ђокић	x		ка – 7; језичка култура – 8.
		73. Књижевност: <i>Биберче</i> , Љубиша Ђокић		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		74. Језичка култура: О драми и позоришту		x	
		75. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		76. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		77. Граматика: Падежи		x	
		78. Граматика: Врсте речи, служба речи и падежи		x	
		79. Граматика: Контролна вежба		x	
		80. Књижевност: <i>Кирија</i> , Бранислав Нушић	x		
		81. Књижевност: <i>Кирија</i> , Бранислав Нушић		x	
		82. Правопис: Управни и неуправни говор		x	
		83. Граматика: Падежи		x	
		84. Граматика: Реченични чланови		x	
		85. Језичка култура: Сценски приказ		x	
		86. Језичка култура: Зимске радости		x	
ЈАНУАР	5. Нема сунца без светлости, ни човека без љубави	87. Језичка култура: Знамо о Светом Сави		x	Језичка култура – 4; књижевност – 4; правопис – 1; граматика – 2 = 11
		88. Књижевност: Свети Сава у народној књижевности	x		
		89. Књижевност: Свети Саво (народна епска песма)	x		
		90. Језичка култура: Сјај протеклих празника (четврти домаћи задатак)		x	
		91. Књижевност: <i>Домовина</i> , Душан Васиљев	x		
		92. Језичка култура: Изражајно читање и рецитовање		x	
		93. Правопис: Писање назива предузећа, установа и организација	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		94. Књижевност: <i>Зимско јутро</i> , Војислав Илић	x		
		95. Језичка култура: Зима као мотив у књижевности		x	
		96. Граматика: Глаголски вид	x		
		97. Граматика: Глаголски род	x		
		98. Граматика: Предикат	x		
		99. Језичка култура: Српска митологија		x	
		100. Књижевност: <i>Одисејева лутања</i> , Роберт Гревс	x		
ФЕБРУАР	6. Ствари имају онакав облик какав им дадне наша душа	101. Граматика: Инфинитив	x		Граматика – 9; језичка култура – 5; књижевност – 6 = 20
		102. Граматика: Презент	x		
		103. Књижевност: <i>Моји изуми</i> , Никола Тесла	x		
		104. Језичка култура: Помажем другима (пети домаћи задатак)		x	
		105. Књижевност: <i>Успомене, доживљаји и сећања</i> , Милутин Миланковић	x		
		106. Граматика: Радни глаголски придев	x		
		107. Граматика: Перфекат	x		
		108. Језичка култура: Вест		x	
		109. Граматика: Прилози	x		
		110. Граматика: Прилошке одредбе	x		
		111. Књижевност: <i>Лилика</i> , Драгослав Михаиловић	x		
		112. Граматика: Предлози		x	
		113. Граматика: Футур први	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		114 Књижевност: <i>Селидба</i> , Стеван Раичковић	x		
		115 Језичка култура: Описивање		x	
		116 Књижевност: <i>Дечак и пас</i> , Данило Киш	x		
		117 Језичка култура: Разговарам са својим љубимцем		x	
МАРТ	7. Срце има своје разлоге које разум не познаје	118 Језичка култура: Писмо		x	Језичка култура – 8; књижевност – 6; правопис – 2; граматика – 6 = 22
		119 Књижевност: <i>Прва бразда</i> , Милован Глишић	x		
		120 Књижевност: <i>Прва бразда</i> , Милован Глишић		x	
		121 Језичка култура: Радостан догађај у мојој породици (шести домаћи задатак)		x	
		122 Књижевност: <i>Песме о мајци</i> (избор), Бранко В. Радичевић	x		
		123 Језичка култура: Припрема за писмени задатак		x	
		124 Правопис: Вежбања		x	
		125 Језичка култура: Трећи школски писмени задатак		x	
		126 Књижевност: <i>Десетица</i> , Иван Цанкар	x		
		127 Језичка култура: Форме приповедања		x	
		128 Језичка култура: Изражајно читање		x	
129 Језичка култура: Исправак писменог задатка		x			
МАРТ	има своје разлоге које разум не познаје	130 Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		131 Граматика: Глаголи		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		132 Граматика: Глаголски облици		x	
		133 Граматика: Контролна вежба		x	
		134 Правопис: Употреба интерпункције		x	
		135 Граматика: Анализа контролне вежбе		x	
		136 Књижевност: <i>Песма о песми</i> , Јован Јовановић Змај	x		
		137 Граматика: Речце	x		
		138 Граматика: Везници	x		
		139 Књижевност: <i>Мостови</i> , Иво Андрић	x		
АПРИЛ	8. Путовања радозналих путника	140 Књижевност: <i>Небеска река</i> , Гроздана Олујић	x		
		141 Књижевност: <i>Пронађи и заокружи</i> , Горан Петровић	x		
		142 Граматика: Реченице по саставу		x	
		143 Књижевност: <i>Путовање у путопис</i> , Вида Огњеновић	x		
		144 Језичка култура: Шетња кроз шуму (говорна вежба)		x	
АПРИЛ	8. Путовања радозналих путника	145 Књижевност: <i>Двадесет хиљада миља под морем</i> , Жил Верн	x		Књижевност – 7; граматика – 3; језичка култура – 4; правопис – 1 = 15
		146 Језичка култура: Атлантида у мојим мислима (седми домаћи задатак)		x	
		147 Граматика: Падежи		x	
		148 Граматика: Падежи		x	
		149 Правопис: Тачка и запета, три тачке, цртица	x		
		150 Књижевност: <i>Робинзон Крусо</i> , Данијел Дефо	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		151 Књижевност: <i>Робинзон Крусо</i> , Данијел Дефо		x	
		152 Језичка култура: На пустом острву (писмена вежба)		x	
		153 Књижевност: <i>Вашар у Тополи</i> , Добрица Ерић	x		
		154 Језичка култура: Препричавање		x	
МАЈ	9. Сунчане стране	155 Правопис: Језичке недоумице		x	
		156 Језичка култура: Припрема за писмени задатак		x	
		157 Језичка култура: Четврти школски писмени задатак		x	
		158 Граматика: Врста и служба речи		x	
		159 Књижевност: <i>Поље</i> , Јован Дучић	x		
		160 Књижевност: <i>Лето на висоравни</i> , Стеван Раичковић	x		
		161 Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		162 Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		163 Језичка култура: Читање и разумевање прочитаног		x	
		164 Књижевност: <i>Хајдуци</i> , Бранислав Нушић	x		
		165 Књижевност: <i>Хајдуци</i> , Бранислав Нушић		x	
		166 Граматика: Глаголи и глаголски облици		x	
		167 Језичка култура: Дуги и кратки акценти	x		
		168 Књижевност: Књижевни родови и врсте		x	
		169 Језичка култура: <i>Хајдуци</i> , Бранислав Нушић		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова			
			за обраду	за друге типове	по наставној теми	
		170 Књижевност: <i>Покошена ливада</i> , Десанка Максимовић	х			
МАЈ	9. Сунчане стране	171 Књижевност: Одлике поетског текста		х		
		172 Језичка култура: Припрема за изражајно рецитовање		х		
		173 Језичка култура: Изражајно рецитовање поезије		х		
		174 Књижевност: <i>Ђачки растанак</i> , Бранко Радичевић	х			
ЈУН		175 Књижевност: Завршни тест			х	Књижевност – 1; језичка култура – 4; граматика – 1 = 6
		176 Језичка култура: Препричавање			х	
		177 Граматика: Завршни тест			х	
		178 Језичка култура: Анализа завршних тестова			х	
		179 Језичка култура: Процењујем свој рад			х	
		180 Језичка култура: Видимо се ускоро			х	
Прво полугодиште			38	47	85	
Друго полугодиште			41	54	95	
Укупно			79	101	180	

Предлог образовних стандарда по наставним темама

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу
1. На грани од облака.	1. Вештина	Осно вни	CJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Осно	CJ.1.	проналази и издваја основне информације из текста

1. На грани од облака, од злата јабука	2. Писано изражавање	вни	1.5.	према датим критеријумима
		Осно вни	CJ.1. 1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Осно вни	CJ.1. 1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
		Сред њи	CJ.2. 1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Сред њи	CJ.2. 1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима)
	2. Писано изражавање	Осно вни	CJ.1. 2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Осно вни	CJ.1. 2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Осно вни	CJ.1. 2.7.	зна да се служи Правописом (школским издањем)*
		Осно вни	CJ.1. 2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
		Осно вни	CJ.1. 2.9.	има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње*
		Сред њи	CJ.2. 2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
		Сред њи	CJ.2. 2.4.	зна основне особине говорног и писаног језика*
		Сред њи	CJ.2. 2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напр едни	CJ.3. 2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
		Напр едни	CJ.3. 2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни	Осно вни	CJ.1. 3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Осно вни	CJ.1. 3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)
		Осно вни	CJ.1. 3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне)
		Осно вни	CJ.1. 3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
		Напр едни	CJ.3. 3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким

1. На грани од облака, од злата јабука				категоријама
		Напр едни	CJ.3. 3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)
	4. Књижевност	Осно вни	CJ.1. 4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Осно вни	CJ.1. 4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Осно вни	CJ.1. 4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратија, дескрипција, дијалог и монолог
		Осно вни	CJ.1. 4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, оноματοпеја)
		Осно вни	CJ.1. 4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
		Сред њи	CJ.2. 4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
		Сред њи	CJ.2. 4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Сред њи	CJ.2. 4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
Напр едни		CJ.3. 4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело	
Напр едни	CJ.3. 4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже		
2. Мудрој глави једно око доста	1. Вештина читања и разумевање прочитаног	Осно вни	CJ.1. 1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Осно вни	CJ.1. 1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), наратија (приповедање), аргументација, пропаганда *
		Осно вни	CJ.1. 1.4.	разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста
		Осно вни	CJ.1. 1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Осно вни	CJ.1. 1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Осно вни	CJ.1. 1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту

2. Мудрој глави једно око доста	Средњи	Средњи	СЈ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Напредни	СЈ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима)
		Напредни	СЈ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
		Напредни	СЈ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту
	2. Писано изражавање	Оснодни	СЈ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Оснодни	СЈ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Оснодни	СЈ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Оснодни	СЈ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)
		Оснодни	СЈ.1.2.7.	зна да се служи Правописом (школским издањем)*
		Оснодни	СЈ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
		Оснодни	СЈ.1.2.9.	има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње*
		Средњи	СЈ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
		Средњи	СЈ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	СЈ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
Напредни	СЈ.3.2.2.	саставља аргументативни текст		
Напредни	СЈ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму		
лексика, народ	Оснодни	СЈ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнोजезичку норму у вези с облицима речи	

детињству се човек познаје као индивидуалност читања и разумевање	Осно вни	Осно вни	СЈ.1. 3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима	
		Осно вни	СЈ.1. 3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми	
		Сред њи	СЈ.2. 3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи	
		Сред њи	СЈ.2. 3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима	
		Сред њи	СЈ.2. 3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици	
		Напр едни	СЈ.3. 3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама	
		Напр едни	СЈ.3. 3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)	
	4. Књижевност	Осно вни	СЈ.1. 4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)	
		Осно вни	СЈ.1. 4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог	
		Осно вни	СЈ.1. 4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...	
		Осно вни	СЈ.1. 4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*	
		Сред њи	СЈ.2. 4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања	
		Сред њи	СЈ.2. 4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација	
		Сред њи	СЈ.2. 4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	
		Напр едни	СЈ.3. 4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту	
		Напр едни	СЈ.3. 4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело	
		Напр едни	СЈ.3. 4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*	
		детињству се човек познаје као индивидуалност читања и разумевање	Осно вни	СЈ.1. 1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
			Осно вни	СЈ.1. 1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту

човек познаје као по	2. Писано изражавање	Средњи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
		Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст
		Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
	2. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*
		Основни	CJ.1.3.3.	одређује место реченичног акцента у једноставним примерима
		Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)
		Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне)
		Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
		Основни	CJ.1.3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
		Основни	CJ.1.3.20.	има позитиван став према дијалектима (свом и туђем)*
		Основни	CJ.1.3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
Основни		CJ.1.3.21.	разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за лични развој*	

3. По детињству се човек познаје као по јутру дан		Сред њи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи
		Сред њи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)
		Сред њи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима
		Сред њи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
		Сред њи	CJ.2.3.10.	зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава
		Напредни	CJ.3.3.3.	зна и у свом говору примењује* акценатску норму
		Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)
	4. Књижевност	Осно вни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Осно вни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму
		Осно вни	CJ.1.4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац)
		Осно вни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратија, дескрипција, дијалог и монолог
		Осно вни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја)
		Осно вни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
		Осно вни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*
		Осно вни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
		Сред њи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања

	4.Књижевност	Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
		Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Средњи	CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
		Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту
		Напредни	CJ.3.4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
		Напредни	CJ.3.4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*
4. На позорници	1.Основа читања и разумевања	Осно вни	CJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Осно вни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Осно вни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног

	Сред њи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
	Осно вни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
	Осно вни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
	Осно вни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
	Осно вни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)
	Осно вни	CJ.1.2.7.	зна да се служи Правописом (школским издањем)*
	Осно вни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
	Сред њи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
2. Писано изражавање	Сред њи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
	Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст
	Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Осно вни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
	Осно вни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
	Осно вни	CJ.1.3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
	Осно вни	CJ.1.3.17.	разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне податке о развоју књижевног језика код Срба (од почетака до данас)
	Осно вни	CJ.1.3.20.	има позитиван став према дијалектима (свом и туђем)*
	Осно вни	CJ.1.3.21.	разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за лични развој*
	Сред њи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи

5. Нема сунца 1. Дештина читања и разумевања	4. На позорници	Сред њи	CJ.2. 3.4.	познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање)	
		Сред њи	CJ.2. 3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима	
		Сред њи	CJ.2. 3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици	
		Напредни	CJ.3. 3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)	
		Напредни	CJ.3. 3.7.	уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла	
		4. Књижевност	Осно вни	CJ.1. 4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму
			Осно вни	CJ.1. 4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог
			Осно вни	CJ.1. 4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
			Осно вни	CJ.1. 4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*
			Осно вни	CJ.1. 4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
	Сред њи		CJ.2. 4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација	
	Сред њи		CJ.2. 4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела	
	Напредни		CJ.3. 4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту	
	Напредни		CJ.3. 4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело	
	Напредни		CJ.3. 4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	
	Напредни	CJ.3. 4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*		
	5. Нема сунца	Осно вни	CJ.1. 1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима	
		Осно вни	CJ.1. 1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног	
		Осно вни	CJ.1. 1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту	

5. Нема сунца без светлости, ни човека без љубави

		Сред њи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима)
2.Писано изражавање		Осно вни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)
		Осно вни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
		Сред њи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
3.Граматика, лексика, народни и књижевнијезик		Осно вни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Сред њи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи
		Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама
4.Књижевност		Осно вни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Осно вни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Осно вни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог
		Осно вни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја)
		Осно вни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*
		Осно вни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
		Сред њи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања

5. Нема сунца без светлости, ни човека без љубави		Сред њи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
		Сред њи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
		Сред њи	CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*
		Напредни	CJ.3.4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
		Напредни	CJ.3.4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*
6. Ствари имају онакав облик какав им дадне наша душа	1. Вештина читања и разумевања прочитаног	Осно вни	CJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Осно вни	CJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарација (приповедање), аргументација, пропаганда *
		Осно вни	CJ.1.1.3.	препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима
		Осно вни	CJ.1.1.4.	разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста
		Осно вни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Осно вни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Осно вни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
		Сред њи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Сред њи	CJ.2.1.2.	познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама)
		Сред њи	CJ.2.1.3.	препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове

6. Ствари имају онакав облик какав им дадне наша душа

	Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима)
	Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
	Напредни	CJ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту
2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
	Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
	Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
	Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
	Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)
	Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
	Средњи	CJ.2.2.2.	саставља вест, реферат и извештај
	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
	Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
	Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима
	Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
	Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог
	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
	Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*

6. Ствари имају онакав облик какав им дадне наша душа	4. Књижевност	Средњи	CJ.2.4.4.	разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
7. Срце има своје разлоге које разум не познаје	1. Читање и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Основни	CJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарација (приповедање), аргументација, пропаганда *
		Основни	CJ.1.1.3.	препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима
		Основни	CJ.1.1.4.	разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста
		Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
		Основни	CJ.1.1.8.	чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, дијаграме и графиконе
		Средњи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Средњи	CJ.2.1.2.	познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама)
		Средњи	CJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима)
		Средњи	CJ.2.1.6.	разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима

7. Срце има своје разлоге које разум не познаје		Средњи	CJ.2.1.7.	препознаје став аутора неуметничког текста и разликује га од другачијих ставова изнетих у таквом тексту
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима)
		Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
		Напредни	CJ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
		Основни	CJ.1.2.6.	влада основним жанровима писане комуникације: саставља писмо; попуњава различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у школи и свакодневном животу
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
		Средњи	CJ.2.2.3.	пише резиме краћег и/или једноставнијег текста
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
		Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст
		Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.1.	зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама
		Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима

		Осно вни	СЈ.1. 3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
		Осно вни	СЈ.1. 3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
		Осно вни	СЈ.1. 3.21.	разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за лични развој*
		Сред њи	СЈ.2. 3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи
		Сред њи	СЈ.2. 3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
		Сред њи	СЈ.2. 3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
		Сред њи	СЈ.2. 3.11.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (сложенији примери)
		Напр едни	СЈ.3. 3.1.	дели реч на слоге у сложенијим случајевима
		Напр едни	СЈ.3. 3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама
		Напр едни	СЈ.3. 3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)
		Напр едни	СЈ.3. 3.7.	уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла
		7. Срце има своје разлоге које разум не познаје	4. Књижевност	Осно вни
Осно вни	СЈ.1. 4.4.			препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац)
Осно вни	СЈ.1. 4.5.			препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог
Осно вни	СЈ.1. 4.6.			препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, оноματοпеја)
Осно вни	СЈ.1. 4.7.			уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
Осно вни	СЈ.1. 4.8.			има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*
Сред њи	СЈ.2. 4.1.			повезује дело из обавезне лектуре са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања

		Сред њи	CJ.2. 4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
		Сред њи	CJ.2. 4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
		Сред њи	CJ.2. 4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
		Сред њи	CJ.2. 4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Напр едни	CJ.3. 4.3.	разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу
		Напр едни	CJ.3. 4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту
		Напр едни	CJ.3. 4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе
		Напр едни	CJ.3. 4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
		Напр едни	CJ.3. 4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
8. Путовања радозналих путника	1. Вештина читања и разумевања прочитаног	Осно вни	CJ.1. 1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Осно вни	CJ.1. 1.4.	разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста
		Осно вни	CJ.1. 1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Осно вни	CJ.1. 1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Осно вни	CJ.1. 1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
		Осно вни	CJ.1. 1.8.	чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, дијаграме и графиконе
		Сред њи	CJ.2. 1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „легитимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Напр едни	CJ.3. 1.2.	издваја кључне речи и резимира текст

8. Путовања разоднаких путника

	Напр едни	CJ.3. 1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту
3. Писано изражавање	Осно вни	CJ.1. 2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
	Осно вни	CJ.1. 2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
	Осно вни	CJ.1. 2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
	Осно вни	CJ.1. 2.4.	уме да преприча текст
	Осно вни	CJ.1. 2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
	Сред њи	CJ.2. 2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
	Сред њи	CJ.2. 2.4.	зна основне особине говорног и писаног језика*
	Сред њи	CJ.2. 2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
	Напр едни	CJ.3. 2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
	Напр едни	CJ.3. 2.2.	саставља аргументативни текст
	Напр едни	CJ.3. 2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Осно вни	CJ.1. 3.6.
Осно вни		CJ.1. 3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне)
Осно вни		CJ.1. 3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
Осно вни		CJ.1. 3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
Осно вни		CJ.1. 3.14.	зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.)
Осно вни		CJ.1. 3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
Сред њи		CJ.2. 3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
Сред њи		CJ.2. 3.11.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (сложенији примери)

8. Путовања радозналих путника

		Напр едни	CJ.3. 3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)
		Напр едни	CJ.3. 3.7.	уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла
	4. Књижевност	Осно вни	CJ.1. 4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Осно вни	CJ.1. 4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Осно вни	CJ.1. 4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарција, дескрипција, дијалог и монолог
		Осно вни	CJ.1. 4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја)
		Осно вни	CJ.1. 4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
		Осно вни	CJ.1. 4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
		Сред њи	CJ.2. 4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
		Сред њи	CJ.2. 4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
		Сред њи	CJ.2. 4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Сред њи	CJ.2. 4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Сред њи	CJ.2. 4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*
		Напр едни	CJ.3. 4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту
		Напр едни	CJ.3. 4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
		Напр едни	CJ.3. 4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
		Осно вни	CJ.1. 1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарција (приповедање), аргументација, пропаганда *

9. Сунчан е страна	9. Сунчане стране	1. Вештина читања и разумевања прочитаног	Осно вни	CJ.1. 1.4.	разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста
			Осно вни	CJ.1. 1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
			Осно вни	CJ.1. 1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
			Осно вни	CJ.1. 1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
			Осно вни	CJ.1. 1.8.	чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, дијаграме и графиконе
			Сред њи	CJ.2. 1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
			Сред њи	CJ.2. 1.6.	разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима
			Сред њи	CJ.2. 1.7.	препознаје став аутора неуметничког текста и разликује га од другачијих ставова изнетих у таквом тексту
			Напр едни	CJ.3. 1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту
	2. Писано изражавање	Осно вни	CJ.1. 2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)	
		Осно вни	CJ.1. 2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу	
		Осно вни	CJ.1. 2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)	
		Осно вни	CJ.1. 2.4.	уме да преприча текст	
		Осно вни	CJ.1. 2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)	
		Осно вни	CJ.1. 2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	
		Осно вни	CJ.1. 2.9.	има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику дискриминације и говору мржње*	

9. Сунчане стране

	Сред њи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јединствен, кохерентан и унутар себе повезан
	Сред њи	CJ.2.2.4.	зна основне особине говорног и писаног језика*
	Сред њи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
	Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*
	Основни	CJ.1.3.3.	одређује место реченичног акцента у једноставним примерима
	Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
	Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
	Основни	CJ.1.3.13.	препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.)
	Сред њи	CJ.2.3.1.	одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме
	Сред њи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи
	Сред њи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима
	Сред њи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
	Сред њи	CJ.2.3.11.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (сложенији примери)
	Напредни	CJ.3.3.3.	зна и у свом говору примењује* акценатску норму
	Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама
4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од V до VIII разреда) са именима аутора тих дела
	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)

9. Сунчане стране	Осно вни	СЈ.1. 4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
	Осно вни	СЈ.1. 4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац)
	Осно вни	СЈ.1. 4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратија, дескрипција, дијалог и монолог
	Осно вни	СЈ.1. 4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја)
	Осно вни	СЈ.1. 4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
	Осно вни	СЈ.1. 4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
	Сред њи	СЈ.2. 4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
	Сред њи	СЈ.2. 4.3.	разликује лирско-епске врсте (баладу, поему)
	Сред њи	СЈ.2. 4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
	Сред њи	СЈ.2. 4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
	Сред њи	СЈ.2. 4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*
	Напр едни	СЈ.3. 4.1.	наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактеристичних тема и мотива
	Напр едни	СЈ.3. 4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
	Напр едни	СЈ.3. 4.3.	разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу
	Напр едни	СЈ.3. 4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту
	Напр едни	СЈ.3. 4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе
	Напр едни	СЈ.3. 4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
	Напр едни	СЈ.3. 4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
	Напр едни	СЈ.3. 4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*

** Ова табела представља предлог образовних стандарда на које наставник треба да обрати пажњу у петом разреду

Обавезан наставни предмет
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Савладавање говорног језика у основном споразумевању. Разумевање једноставнијих текстова из свакодневног живота. Савладавање основе писања, читања, говора и разумевања у оквиру језичких структура. Уочавање елемената система енглеског језика и усвајање одређене језичке грађе. Стицање правилног ритма и интонације. Читање у себи ради разумевања прочитаног. Основе ортографије ради коректног писменог изражавања. Стицање основних знања и способности за даље образовање.

Литература за ученике:

Уџбеник и радни листови „Project-2“ by Tom Hutchinson

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова за обраду	Број часова утврђивања	Укупно
I	Мој живот	9	5	14
II	Животиње	3	6	9
III	Код лекара	4	9	13
IV	Храна	4	8	12
V	Да ли знате?	3	6	9
VI	Забава	3	6	9
	1. писмени задатак		3	3
	2. писмени задатак		3	3
	укупно	26	46	72

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 72

За обраду новог градива 26

За друге типове часа 4

ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

ред.бр,наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова за			Друге типове часа
			Обраду	Утврђивање	Систематизацију	
1	Уводни део:Мој живот	14	5	8	1	
2	Животиње	9	3	5	1	

3	Празници	13	4	8	1
4	Храна	12	4	7	1
5	Моја домовина	9	3	5	1
6	Забава	9	3	5	1
7	1.писмени задатак	3			3
8	2.писмени задатак	3			3
	Укупно	72	22	38	12
	Уџбеник:Project 2, Tom Hutchinson				

Обавезан наставни предмет
ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе је да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са хуманистичким опредељењем и карактером овог предмета.

Задаци су развијање, способности ученика за опажање квалитета ликовних елемената, коришћење различитих техника, развој способности за визуелно памћење и повезивање, развијање моторичких способности и навике за лепо писање, разумевање дела различитих подручја уметности, чување традиционалне уметности и разумевање модерне уметности.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 72

За обраду новог градива 38

За друге типове часа 34

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за обраду	Остали типови часова
--------------------------	---------------	---------------------	-----------------------	----------------------

I	Слободно ритмичко компоновање	10	4	6
II	Линија	20	10	8+2
III	Облик	24	14	8+2
IV	Орнамент	4	2	2
V	Светлински објекти и колаж	4	2	2
VI	Визуелно споразумевање	4	2	2
VII	Обликовање и преобликовање употребних предмета	6	4	2
	укупно	72	38	34

ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

Ред.бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
	Слободно ритмичко компоновање	
1.	Ритам у структурама природних и вештачких материјала: линија, облика и боја	Обрада
2.	Ритам у структурама природних и вештачких материјала: линија, облика и боја	Обрада
3.	Слободан и спонтан ритам линија, боја, облика, мрља	Обрада
4.	Слободан и спонтан ритам линија, боја, облика, мрља	Обрада
5.	Слободно ритмичко компоновање	Утврђивање
6.	Слободно ритмичко компоновање	Утврђивање
7.	Слободно ритмичко компоновање	Утврђивање
8.	Слободно ритмичко компоновање	Утврђивање
9.	Ликовна вежба	Утврђивање
10.	Ликовна вежба	Утврђивање
	Линија	
11.	Непосредно извлачење линија са различитим цртачким материјалима, на различитим подлогама и колажирање	Обрада
12.	Непосредно извлачење линија са различитим цртачким материјалима, на различитим подлогама и колажирање	Обрада
13.	Својства и врсте линија	Обрада
14.	Својства и врсте линија	Обрада
15.	Линије у природи	Обрада
16.	Линије у природи	Обрада
17.	Линија као средство за стварање различитих ликовних својстава површина	Обрада
18.	Линија као средство за стварање различитих ликовних својстава површина	Обрада
19.	Линија као ивица тродимензионалног тела	Обрада
20.	Линија као ивица тродимензионалног тела	Обрада
21.	Линија - вежба	Утврђивање
22.	Линија - вежба	Утврђивање
23.	Линија - вежба	Утврђивање
24.	Линија - вежба	Утврђивање

25.	Линија - вежба	Утврђивање
26.	Линија - вежба	Утврђивање
27.	Линија - вежба	Утврђивање
28.	Линија - вежба	Утврђивање
29.	Линија – естетска анализа	Систематиз
30.	Линија – естетска анализа	Систематиз
	Облик	
31.	Природа и њени облици	Обрада
32.	Природа и њени облици	Обрада
33.	Својства – карактеристике облика	Обрада
34.	Својства – карактеристике облика	Обрада
35.	Врсте облика	Обрада
36.	Врсте облика	Обрада
37.	Основни површински и тродимензионални облици	Обрада
38.	Основни површински и тродимензионални облици	Обрада
39.	Величина облика и међусобни однос величина	Обрада
40.	Величина облика и међусобни однос величина	Обрада
41.	Груписање облика у равни или простору	Обрада
42.	Груписање облика у равни или простору	Обрада
43.	Додоривање, мимоилажење, преклапање, прожимање, усецање	Обрада
44.	Додоривање, мимоилажење, преклапање, прожимање, усецање	Обрада
45.	Облик - вежба	Утврђивање
46.	Облик - вежба	Утврђивање
47.	Облик - вежба	Утврђивање
48.	Облик - вежба	Утврђивање
49.	Облик - вежба	Утврђивање
50.	Облик - вежба	Утврђивање
51.	Облик - вежба	Утврђивање
52.	Облик - вежба	Утврђивање
53.	Облик – естетска анализа	Систематиз
54.	Облик – естетска анализа	Систематиз
	Орнамент	
55.	Својства орнамента : ритмичност, симетричност и прецизност	Обрада
56.	Својства орнамента : ритмичност, симетричност и прецизност	Обрада
57.	Орнамент - вежба	Утврђивање
58.	Орнамент - вежба	Утврђивање
	Светлински објекти и колаж	
59.	Светлински објекти и колаж	Обрада
60.	Светлински објекти и колаж	Обрада
61.	Светлински објекти и колаж - вежба	Утврђивање
62.	Светлински објекти и колаж - вежба	Утврђивање
	Визуелно споразумевање	
63.	Визуелно споразумевање	Обрада
64.	Визуелно споразумевање	Обрада
65.	Визуелно споразумевање - вежба	Утврђивање
66.	Визуелно споразумевање - вежба	Утврђивање
	Обликовање и преобликовање употребних предмета	
67.	Обликовање употребних предмета	Обрада

68.	Обликовање употребних предмета	Обрада
69.	Обликовање употребних предмета	Обрада
70.	Обликовање употребних предмета	Обрада
71.	Преобликовање употребних предмета	Утврђивање
72.	Преобликовање употребних предмета	Утврђивање

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	
практичан рад	на крају сваког другог часа

Уџбеник за ученике: Ликовна култура за V разред, аутори З. Милинковић и Г. Теодоровић

Литература за реализацију програма: Уџбеник, каталози, репродукције, Историја уметности Н. Janson.

Обавезан наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци:

Циљ васпитно-образовног рада у настави музичке културе је да се стварањем интересовања и навика за активним бављењем музиком подстичу стваралачке способности, когнитивни (сазнајни) развој ученика и доприноси естетском и етичком развоју њихове личности.

Задацима васпитно-образовног рада треба да буду обухваћене и обједињене основе музичке и опште културе ученика, а то су:

- стварање активних слушалаца и љубитеља музике;
- оспособљавање ученика за стваралачке музичке активности којима се доприноси развоју креативног мишљења;
- слушање и разумевање музичких порука уметничког дела, којима се доприноси развоју музичког мишљења;
- неговање култивисаног музицирања у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима, посебно у хору, оркестру и другим вокалним и инструменталним саставима;
- оспособљавање ученика за доживљавање и разумевање музике, за естетско процењивање уметничких дела и за музичку интерпретацију;
- упознавање културне баштине и савремених кретања у музичкој уметности свога и других народа;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Уџбеници и додатна литература:
 Гордана Стојановић и Милица Рајчевић –
 Музичка култура за пети разред основне школе
 CD уз уџбеник

Годишњи фонд часова: 72

За обраду новог градива: 34

За друге типове часова: 38

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. теме:	Бр. часа по теми:	Тема:	Обрада:	Други типови часа:
I	40	Певање и свирање са основама музичке писмености	20	20
II	4	Музичко стваралаштво		4
III	28	Слушање музике	14	14
Укупно:	72		34	38

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Наставна тема	Редни бр.	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	Обрада		Утврђ	Стваралаштво
			#	#		
I,III	1.	Договор о раду, певање песама, слушање музике	#	#		
I,III	2.	Свечане песме – химне. Химна „Боже правде“; слушање музике	#	#		
I,III	3.	Народна и уметничка музика. Песме из нотног текста – Повела је Јела и Вишњићица род родила – певање и свирање; слушање музике	#	#		
I	4.	Народна песма из нотног текста са ритмичким аранжманом – Лепе ли су нано, Гружанке девојке; певање и свирање песама	#	#		
I	5.	Певање и свирање обрађених песама; савладавање и извођење аранжмана за песму – Вишњићица род родила уз певање и свирање	#			
I,III	6.	Предтакт; народна песма из нотног текста – Лепо ти је рано уранити – певање и свирање, уз анализу динамичких ознака. Слушање музике	#	#		
I	7.	Канон; песма из нотног текста – Заплови барка – певање песме једногласно и свирање у два гласа; лествица	#			#

I	8.	Упознавање предзнака – повисилица у народној песми – Дунаве, Дунаве; певање и свирање, увежбавање ритмичког аранжмана		#	#	
I	9.	Извођење- певање и свирање песама и песама са ритмичким аранжманом	#	#		
I,II	10.	Уметничка песма из нотног текста – Секин плач Ј.Хајдна, певање и свирање; стварање заокружених целина од понуђених мотива уз свирање на одабраном инструменту	#			#
I	11.	Подела јединица бројања на четири дела, кроз певање песме по слуху – Веверица, К.Бабића; увежбавање – усвајање покрета шеснаестина кроз извођење нотног текста песме на неутрлном слогу	#			
I	12.	Песма – Шетња, као ритмичка вежба за усвајање нове фигуре – две шеснаестине и осмине, певање и припрема за свирање	#	#		
I,II	13.	Народне песме из нотног текста – две верзије песме и игре – Девојачко коло. Певање песме, стварање кореографије за игру	#			#
I	14.	Извођење обрађених песама певањем и свирањем, играње уз песму – Девојачко коло		#		
I,III	15.	Певање и свирање песама; песма по слуху – Дивна, Дивна – савладавање нове ритмичке фигуре(пунктирана осмина и шеснаестина) кроз песму и нотног текста на мелодијском инструменту; М.Тајчевић, „Балканске игре" бр. 2	#	#		
I,II	16.	Стварамо музику – допуна мелодије – записивање и извођење створених музичких целина				#
I,III	17.	Уметничка музика инспирисана народним фолклором – слушање музичких примера	#	#		
I,II	18.	Стварамо ритмички двоглас, наставак понуђене идеје и избора инструмената уз примену познатих ритмичких фигура – извођење аранжмана		#		#
I,III	19.	Певање и свирање обрађених песама и песама уз ритмичке аранжмане; слушање музике		#	#	
I,III	20.	Народна песма из нотног текста – Ти једина; певање песме уз обнављање познате ритмичке фигуре и предзнака повисилице; упознавање музичког дела	#			
I,III	21.	Певање и свирање песама лествичног низа и каденци у С- duru; слушање музике		#	#	
I	22.	Извођење песама и песама уз ритмички аранжман, извођење канона у више гласова		#	#	
I,III	23.	Песма по слуху – Зрчак вири, И. Бајића – певање и слушање исте песме; слушање музике	#			
I,III	24.	Певање и свирање обрађених песама и песама уз ритмичке аранжмане; слушање музике		#	#	
I,III	25.	Упознавање музичког дела и камерног ансамбла – упознавање теме првог става – „Мале ноћне музике" В.А.Моцарта – слушање музике	#			
I,III	26.	Мелодијско-ритмички аранжман слушаног дела –		#		

		савладавање и извођење теме првог става „Мале ноћне музике“				
I,III	27.	Свирање теме првог става - „Мале ноћне музике“ уз предложени ритмички аранжман; слушање дела у извођењу гудачког оркестра		#	#	
I,III	28.	Певање и свирање обрађених песама и увежбаних песама уз ритмички аранжман; слушање музике		#	#	
I,III	29.	Песма по слуху – певамо двогласно. Песма С.Гајића – Пријатеља колко хоћеш; слушање музике	#	#		
I	30.	Хор и хорски гласови – препознавање на примеру слушаних руковети; песма по слуху К.Бабића – Врабац, певање песме	#	#		
I,III	31.	Упознавање соло песме, слушање соло песама Ф.Шуберта	#			
I,III	32.	Празнично расположење, певање и свирање познатих песама, слушање пригодних песама		#		
I,III	33.	У сусрет Новој години, песма из нотног текста С.Гајића – Новогодишња здравица – певање и припрема за свирање, слушање пригодних песама	#	#		
I	34.	Квиз знања		#	#	
I	35.	Музичка теорија – дурска и молска лествица – песма из нотног текста – Птица пева; певање песама	#	#		
I,III	36.	Певање песме – Птица пева, уз обнављање појмова везаних за лествице, песма из нотног текста Д.Деспића – Оглас; слушање музике		#	#	
I	37.	Народна песма из нотног текста – Тече Тара, певање песме и певање обрађених песама у молу	#			
I	38.	Упознавање хармонског мола кроз песму С.Станчића – Два букета лала – певање и свирање песме; певање народне песме – Дед поиграј медо	#			
I	39.	Ритмичка игра, препознавање, свирање и записивање познатих ритмичких фигура		#		
I	40.	Свирамо уметничку музику – упознавање музичког дела Х.Персла - Менует	#			
I,III	41.	Извођење нове композиције на одабраним инструментима; слушање музике	#			
I,III	42.	Песма по слуху – Мајка, А.Кораћа, припрема за певање у два гласа; слушање музике	#			
I,III	43.	Слушање и извођење слишане музике		#	#	
I	44.	Песме из нотног текста „Без априла“, Н.Вукомановић – певање и припрема за свирање	#			
I,III	45.	Непотпун такт у песми – Сад зиме више нема – песма из Италије, певање песме; слушање музике	#	#		
I,III	46.	Песма из нотног текста – Нек свуд љубав сја – узмах у песми; слушање музике	#	#		
I,III	47.	Певање и свирање обрађених песама; слушање музике	#	#		
I	48.	Канон – песма из нотног текста – Кукавица; савладавање мелодијског текста, певање; увежбавање ритмичког аранжмана – певање и свирање	#	#		

I,III	49.	Слушање музике Б.Сметане - Влтава	#			
I,III	50.	Песма о пролећу – Без априла, Н.Вукомановић, увежбавање ритмичког аранжмана; слушање композиција са темом пролеће – Вивалдија и Грига	#	#		
I,III	51.	Певање и свирање песме уз ритмички аранжман; слушање музике Л. ван Бетовена – За Елизу	#	#		
I,III	52.	Упознавање такта 6/8 кроз обраду народне песме – На студенцу, Б.Трудића - припрема за свирање; слушање музике	#			
I	53.	Певање и свирање обрађених песама и песама са ритмичким аранжманима		#	#	
I	54.	Песма из нотног текста у осминском такту – Један цвет, два цвета, И.В.Рорића – певање и припрема за свирање песме; свирање песама у осминском такту	#	#		
I,III	55.	Уметничка песма у осминском такту – певање песме В.А.Моцарта – Успаванка; слушање музике	#	#		
I,III	56.	Упознајемо музичко дело и његовог ствараоца – Венецијански карневал – Н.Паганинија – свирање, слушање музике	#			
I,III	57.	Извођење песама и песама уз ритмичке аранжмане, препознајемо слушану музику; слушање музике		#	#	
I,II	58.	Песма из нотног текста – Шума на киши Д.Деспића; певање и анализа нотног текста – самостално стварање ритмичког аранжмана за песму	#			#
I,III	59.	Слушање музике	#	#		
I	60.	Певање и свирање песама и песама са ритмичким аранжманима		#		
I	61.	Певање и свирање песама и песама са ритмичким аранжманима		#		
I,III	62.	Песма по слуху Н.Живића – Порука свету – певање песме, увежбавање двогласа, певање раније обрађених песама; слушање музике		#	#	
I,III	63.	Изводимо музичка дела која смо слушали и слушамо их у оригиналном извођењу		#	#	
I,III	64.	Квиз знања		#	#	
I	65.	Певамо и свирамо песме са ритмичким аранжманима		#	#	
I,III	66.	Песма по слуху – Мењамо школу, С.Гајића , певање песме; слушање музике	#	#		
I	67.	Певамо обрађене песме , обнављамо основна знања из основа музичке писмености		#	#	
I	68.	Певамо и свирамо обрађене песме са аранжманима		#	#	
I,III	69.	Песма из Италије – Завршила се школа; слушање музике	#	#		
I,III	70.	Певање обрађених песама и аранжмана; слушање музике		#	#	
I	71.	Певамо и свирамо песме са аранжманима и теме слушаних музичких дела		#	#	
I,III	72.	Заједничко музицирање; слушање музике по избору		#	#	

Обавезаннаставнипредмет: ИСТОРИЈА

Циљ и задаци

1) Циљ

- циљ изучавања наставног предмета *Историја* ј културни напредак и хуманистички развој ученика.

- да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова

- да допринесе развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика

2) Задаци

- да ученици уочавају узрочно-последничне везе

- разумеју историјске процесе и токове

- улогу истакнутих личности које су одредиле развој друштва

- да упознају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци

- разумевање појма прошлости
- упознавање начина и значаја проучавања прошлости
- разумевање основних одлика праисторије и старог века
- примењивање временских одредница (деценија, век, миленијум)
- оспособљавање за примену историјске карте
- стицање знања о личностима које су обележиле епоху старог века
- упознавање основних одлика античке културе

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред бр. Часа	наставна јединица	Тип часа
1	Упознавање са новим предметом, програмом, облицима рада и припреме за извођење наставе. Историја као наука о прошлости људског друштва (појам прошлости, историјски извори)	обрада
2	Шта је историја (време и рачунање времена, подела прошлости)	обрада активна настава
3	Шта је историја	утврђивање
4	Праисторија (Камено доба и првобитне људске заједнице)	обрада активна настава
5	Праисторија-Камено доба	утврђивање
6	Метално доба и распадање првобитне људске заједнице	обрада
7	Праисторија (Развој људског друштва у праисторији)	систематизација
8	Стари век - основне одлике старог века (хронолошки и географски оквири, структура друштва, веровања у култура)	обрада
9	Основна обележја старог века	утврђивање
10	Основна обележја старог истока (географски појам, најпознатије	обрада

	државе, структура друштва, веровања и култура)							
11	Основна обележја старог истока							утврђивање
12	Стари Египат							обрада мултимедијална
13	Стари исток (Месопотамија, Египат, Феникија, Персија)							систематизација
14	Најстарија историја Грчке (Критско, Микенско и Хомерско доба, колонизација, митови)							обрада
15	Најстарија историја Грчке							утврђивање
16	Спарта и Атина							обрада драматизација
17	Спарта и Атина							утврђивање драматизација
18	Успон и опадање грчких полиса (узроци ратова, грчко-персијски ратови и пелопонески рат							обрада мултимедијална
19	Успон и опадање грчких полиса							утврђивање
20	Грчка култура, религија, уметност и филозофија							обрада
21	Грчка култура, књижевност, митологија, Олимпијске игре							обрада активна настава
22	Државе Старог истока и Старе Грчке							систематизација
23	Хеленистичко доба и његова култура (Хеленизам и његови хронолошки оквири							обрада
24	Стара Грчка и хеленистичко доба							систематизација
25	Оснивање и успон Рима							обрада
26	Рим - светска сила старог века (војска, освајања и провинције							обрада активна настава
27	Оснивање и успон Рима, Рим као светска сила							утврђивање
28	Рим у доба царства (принципат, доминат, остаци на простору Балкана							обрада
29	Пропаст античког света							обрада
30	Рим у доба царства и пропаст античког света							утврђивање
31	Римска култура, веровање, уметност, наука, свакодневни живот							обрада мултимедијална
32	Државе старог века: Стари исток, Стара Грчка и Стари Рим							систематизација годишњи тест
33	Појава хришћанства, цар Константин и Милански едикт							обрада
34	Хришћанство							утврђивање
35	Централни Балкан по римском влашћу							О
36	Праисторија и стари век							Систем.
	ГЛОБАЛНИ	ПЛАН	РАДА					
	Годишњи фонд часова 36							Бр. Часова
I	Увод у историју							3
II	Праисторија- Доба првобитних људских заједница							4

III	Државе, друштво и култура старог истока	6
IV	Стари Грци	11
V	Стари Рим	12
Уџбеници		
Б.Бећановић, Историја за 5. разред основне школе		
	Klett, Београд 2009	

Обавезан наставни предмет : ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ

- Циљ наставе географије је усвајање знања о природно-географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету.

ЗАДАЦИ

Задаци наставе географије су вишеструки. Њиховим остваривањем ученици се оспособљавају да стичу и развијају знања иразумевања, умења и ставове према светским и националним вредностима и достигнућима. Настава географије треба да омогући:

- стицање знања о основним објектима, појавама и процесима у васиони (о Сунчевом систему, Земљи-планети, њеном постанку, облику, величини, кретањима и њиховим последицама)
- картографско описмењавање, употреба географских карата и других извора информација у процесу учења и у свакодневном животу
- стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље
- схватање унутрашње грађе Земље и разумевање распореда копна и мора и изглед рељефа
- разумевање антропогених утицаја на рељеф

- стицање основних знања о структури и саставу атмосфере, времену и метеоролошким елементима, клими, климатским факторима и типовима климе на Земљи
- разумевање потребе очувања и заштите атмосфере
- оспособљавање за коришћење географске литературе, Интернета и различитог илустративног материјала у сврху лакшег савлађивања наставног градива
- развијање способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

Ученици треба да:

- Упознају предмет проучавања, поделу и значај географије као наставног предмета и науке уопште
- Стекну основна знања о васиони и васионским телима и њиховим основним својствима
- Стекну основна знања о Сунчевом систему
- Стекну знања о планети Земљи, њеном постанку, облику и величини
- Стекну основна знања о Земљиним кретањима и њиховим последицама
- Стекну основна знања и вештине из картографије и да се оспособе за коришћење географске карте као извора информације и оријентације
- Уоче и разумеју појаве и процесе у географском омотачу Земље
- Схвате унутрашњу грађу Земље и разумеју данашњи распоред копна и мора и изглед рељефа
- Стекну основна знања о атмосфери, времену, клими и основним климатским типовима
- Разумеју потребу очувања и заштите атмосфере
- Оспособе за коришћење географске литературе, интернета и различитог илустрованог материјала
- Развијају способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Наставни програм је тематски конципиран. Програм садржи четири теме из опште географије. За сваку тему јасно су издвојени наставни садржаји које би требало обрадити. Разлика по систему излагања садржаја заснива се на томе што се у науци примењује научно-логички систем од једноставнијег ка сложенијем, а у настави географије систем од (ученицима) познатијег ка (ученицима) непознатијем.

Кроз презентовање садржаја у настави географије ученици добијају целовиту и комплексну слику географске стварности. Да би се то постигло, потребно је повезати географске наставне садржаје са садржајима других предмета (у оба образовна циклуса) који су слични или се међусобно вертикално и хоризонтално допуњавају. То би требало да значи да без познавање наставне материје сродног предмета, не могу се потпуно схватити и научити. Корелација географије са другим наставним предметима

представља поступак који је неопходно спроводити у настави. Корелација са другим предметима може се остварити у виду хоризонталне и вертикалне корелације. Сви наведени начини корелације доприносе побољшавању квалитета и структуре наставних садржаја, развијању логичког мишљења, функционалног и трајног знања, остваривању принципа комплексности, односно, стварању реалних представа о географској стварности. Планирана је корелација са професорима разредне наставе када су у питању иницијална знања из географије као и са наставницима биологије кроз обраду наставне јединице; Загађивање атмосфере: глобално загревање, озонске рупе, киселе кише, мере заштите и наставницима математике кроз наставну јединицу: Математички елементи карте: картографска мрежа; размер; подела географских карата према размеру.

На првом наставном часу наставник уводи ученике у наставни предмет, односно, упознаје ученике са циљевима и задацима, поделом и значајем географије. На овом часу потребно је упознати ученике са садржајем наставног програма и дати им јасна упутства за рад. Планирана је и израда иницијалног теста.

Наставну тему Вациона и Земља чине најосновнија астрономска и математичкогеографска знања о вациони, Сунчевом систему, облику и величини Земље, њеном положају у вациони и о небеским телима Сунчевог система (посебно о Земљином најближем суседу - Месецу). Кроз ову наставну тему потребно је информисати ученике о основним особинама осталих небеских тела. Посебан значај има обрада садржаја који се односе на постанак, облик, величину Земље, распоред континената и океана. Ови садржаји најбоље могу да се објасне демонстративно-илустративним методама и методама експеримента уз употребу модела Земље-глобуса. Трећа наставна тема Географска карта чини скуп знања и практичних вештина којима ученици треба да овладају у настави географије и односе се на познавање оријентације у простору, практично коришћење и познавање географске карте. У том погледу географска настава пружа могућност ученицима да у континуираном раду са географским картама савладају вештину од једноставнијег до сложенијих облика читања карата. Сталном употребом географске карте знање се проширује и продубљује, упознају се различити аспекти карте и усавршава се њена практична примена. Наставни садржаји из картографије имају велики образовни значај јер чине основу за разумевање свих аспеката географске науке и наставе, али имају и општеобразовни значај због потребе коришћења карата скоро у свим областима човекове делатности.

Обрада картографских садржаја на најбољи начин се може реализовати кроз посматрање, мерење, бележење, цртање, вежбање на часу у учионици. Важну улогу имају наставни објекти и средства као што су поједини наставни модели и глобуси.

Четврту тему Планета Земља чине садржаји физичке географије и разврстани су у три мање целине.

Садржаји прве целине Кретања Земље ослањају се на садржаје претходних тема. За ученике овог узраста посебно може бити тешко разумевање Земљине ротације, револуције и последица ових кретања. Због тога је потребно посебну пажњу посветити обради и утврђивању ових садржаја. То ће бити предуслов за касније усвајање низа других појмова везаних за смену обданице и ноћи, годишњих доба, климатских појасева, односно свих појмова везаних за време и климу и уопште, појаве и процесе у атмосфери, као и у хидросфери и биосфери (6. разред).

Друга и трећа целина ове наставне теме обухвата систем знања о Унутрашњој грађи и рељефу Земље и о Ваздушном омотачу Земље. Ова знања систематизована су по Земљиним сферама у оквиру којих ученици упознају објекте, појаве и процесе, гранске и међугранске везе, као и посебне физичкогеографске законитости. Наставник посебно указује на ток географских квантитативних промена и њихов карактер и упозорити

како такве промене могу у одређеним тренуцима да утичу на квалитативни преображај, односно на развој.

Приликом обраде наставних садржаја из ових наставних целина потребно је водити рачуна о знањима, вештинама и искуствима стеченим у првом образовном циклусу (Свет око нас, Природа и друштво), као и о обиму и дубини наставне грађе која треба да буде у складу са развојним способностима ученика. Поједини наставни садржаји који су предвиђени за обрађивање тешки су за разумевање, а неки су и апстрактни. Планирана је обрада само основних појмова, појава и процеса уз обилато коришћење дидактичког материјала и разноврсних метода рада (експеримент), које доприносе очигледности и трајности знања и умења. На овај начин истовремено се стичу знања, умења и вештине које ће ученицима омогућити даље учење.

КОРЕЛАЦИЈА

Наставни програм географије за пети разред ослања се на савремена достигнућа и на перспективе развоја географске науке, корелативан је и примерен интересовањима и развојним способностима ученика. Корелација је са наставним предметима биологија, математика, информатика, техничко и информатичко образовање.

Планиране иновације и угледни часови:

Планирано је да се наставна јединица: Литосферне плоче: кретање плоча, промена положаја континената; Вулканизам и земљотреси ураде као огледни час.

Планирано је и увођење ИКТу наставу географије

АКТИВНОСТ

Наставник- Одређује циљеве и исходе кроз реализацију наставних садржаја; припрема план наставног рада; припрема наставна средства; организује наставни час; обавештава и подстиче рад ученика; мисаоно активира и мотивише ученике; прати ток ученичких активности на часу; процењује рад ученика и сопствени рад

Ученик- Слуша, препознаје и именује географске појмове и објашњава географске процесе, црта, пише, учествује у дискусији и експерименту

УЦБЕНИК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

1. Радојка Влајев, Винко Ковачевић, (2011): *Географија за V разред основне школе*, Klett, Београд
2. Група аутора, (2008): *Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе*, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Група америчких аутора (1994). *Акција за Земљу, Како деца могу спасити Земљу*. Београд: Еколибри

Група аутора (1995). *Фактопедија-илустрована енциклопедија (друго издање)*. Нови Сад: Младинска књига Нова

Ситарница, Р., Тадић, М. (2007а). *Географска читанка за пети разред основне школе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Тадић, М. (2011). *Картографија или карту читај никога не питај*, за ученике другог циклуса основног образовања и васпитања. Београд: Креативни центар

Тадић, М. (2010). *Математичка географија Републике Србије*, Београд: Еон (едиција Тера)

Локсимовић, М., Поповић, С., Бировљев, Н. (2011). *Географија 5*, уџбеник за пети разред основне школе. Београд: Нови Логос

Сајтови

Републички сеизмолошки завод Србије <http://www.seismo.gov.rs>

Републички хидрометеоролошки завод Србије <http://www.hidmet.gov.rs>

Републички завод за статистику <http://www.webrzs.stat.gov.rs>

Републички геодетски завод <http://www.rgz.gov.rs>

Статистичка база ОЕЦД <http://www.oecd.org/statistics/>

International UNESCO Education Server for Democracy, Peace and Human Rights Education <http://www.dadalos.org/srbija/index.htm>

Евалуација: оцењивање

усмено излагање, тестови (усвојена и утврђена знања о васиони, васионским телима, картографији, Земљиним кретањима, географским омотачима и заштити животне средине; примена усвојених знања; оспособљеност за дефинисање одређених географских појмова; богатији знањима и искуствима, развијени сараднички односи)

На **основном нивоу** ученик зна и уме:

- разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања – вештина
- наводи и описује начине представљања Земљине површине – вештина
- препознаје и чита географске и допунске елементе – вештина
- именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред
- описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања
- именује Земљине сфере и препознаје њихове одлике

На **средњем нивоу** ученик зна и уме:

- одређује стране света у простору и на географској карти – вештина
- одређује положај места и тачака на географској карти - вештина
- препознаје и објашњава географске чињенице - вештина
- приказује понуђене географске податке на некој карти картографским изражајним средствима, графиком, табелом и схемом – вештина
- описује небеска тела и њихова кретања
- разликује и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама

На **напредном нивоу** ученик зна и уме:

- доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница – објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте
- препознаје димензије Земље и објашњава последице Земљиног облика и њених кретања
- објашњава физичко-географске законитости у географском омотачу (климатску и биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СА ОБРАЗОВНИМ СТАНДАРДИМА

Назив наставног предмета:						Школска година
ГЕОГРАФИЈА						2014/2015
Ред. бр. теме	Бр. час. по теми	Назив наставне теме	О	У	Др. тип. час.	Образовни стандарди
1	1	УВОД У ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈ			1	Основни ниво: Средњи ниво:

						Напредни ниво: Начин провере остварености стандарда
2	6	ВАСИОНА И ЗЕМЉА	4	2		Основни ниво: ГЕ.1.2.1. именује небеска тела у Сунч распоред Средњи ниво: -ГЕ.2.2.1.описујенебеска тела и њихов Напредни ниво: -3.2.1. препознаје димензије Земљеи с Земљиног облика и њених кретања Начин провере остварености стандарда теме са питањима урађеним по стандард
3	8	ГЕОГРАФСКА КАРТА	6	2		Основни ниво: ГЕ.1.1.1.разуме појам оријентације и п -ГЕ.1.1.2.наводи и описује начине и п површине (глоб и географска карта -ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географск Средњи ниво: ГЕ.2.1.1.одређује стране света у прост -ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на -ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава геог појаве, процесе, и односе који су пред графиком, табелом и схемом -ГЕ.2.1.4.приказује понуђене географ картографским изражајним средствим геометријским знацима, симболичким схемом Напредни ниво: -ГЕ.3.1.1.доноси закључке о просторн каузуалним везама географских чењен односа на основу анализе географске Начин провере остварености стандард са питањима урађеним по стандардим
4	21	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	12	8	1	Основни ниво: ГЕ.1.2.2. описује облик Земље и преп за њена кретања ГЕ.1.2.2. именује облик Земље и преп за њена кретања ГЕ.1.2.3. именује Земљине сфере(литос хидросферу,биосферу) и препознаје н Средњи ниво: ГЕ.2.2.1.описујенебеска тела и њихов објашњава географске чињенице -обје и односе у Земљиним сферама (литос биосфери Напредни ниво: -ГЕ.3.2.1. препознаје димензије Земље Земљиног облика и њених кретања -ГЕ. 3.2.2.објашњава физичко-географ омотачу(климатску и биогеографску з његову заштиту, обнову и унапређење Начин провере остварености стандард са питањима урађеним по стандардим
	36	Укупно:	22	12	2	

ГЛОБАЛНИ И ОПЕРАТИВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИКА

Назив наставног предмета:		Школска година
ГЕОГРАФИЈА		2014/2015
Ред. бр. теме	Бр. час. по теми	Назив наставне теме и наставних јединица у теми
1.	1	УВОД У ПРОГРАМСКЕ САДРЖАЈЕ
		1. Предмет проучавања, подела и значај географије
2.	6	ВАСИОНА И ЗЕМЉА
		2. Васиона: звезде, сазвежђа, галаксије, Млечни пут
		3. Сунчев систем: Сунце, планете
		4. Сателити: Месец, месечеве мене, мала тела Сунчевог система
		5. Васиона: звезде, сазвежђа, галаксије, Млечни пут Сунчев систем: Сунце, планете; Сателити: Месец, месечеве мене, мала тела Сунчевог система
		6. Облик и величина Земље: континенти, океани, глобус.
		7. Васиона и Земља
3.	8	ГЕОГРАФСКА КАРТА
		8. Географска мрежа: меридијани/подневци и паралеле/упоредници
		9. Географска ширина и географска дужина.
		10. Географска карта: садржај географске карте; подела карата према садржају
		11. Математички елементи карте: картографска мрежа, размер; подела географских карата према размеру
		12. Географска ширина и географска дужина; географски и математички елементи карте
		13. Географски елементи карте и њихово представљање на карти
		14. Мерење на карти и оријентација карте
		15. Географска карта
4.	21	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА
	4	Земљина кретања
		16. Ротација Земље и последице ротације: смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време
		17. Ротација Земље и последице ротације: смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време
		18. Револуција Земље и последице револуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, смена годишњих доба, тоplotни појасеви; календар
		19. Револуција Земље и последице револуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, смена годишњих доба, тоplotни појасеви; календар
	11	Унутрашња грађа Земље и рељеф Земље
		20. Стене: магматске, седиментне, метаморфне; фосили
		21. Постанак и унутрашња грађа Земље
		22. Стене: магматске, седиментне, метаморфне; фосили; Постанак и унутрашња грађа Земље
		23. Литосферне плоче: кретање плоча, промена положаја континената
		24. Вулканизам и земљотреси
		25. Литосферне плоче: кретање плоча, промена положаја континената; Вулканизам и земљотреси
		26. Рељеф: планине и равнице; настанак планина: набране и громadne планине
		27. Рељеф: планине и равнице; настанак планина: набране и громadne планине
		28. Обликовање рељефа дејством спољашњих сила (дејством река, морских таласа, ветра, леда, растварачким деловањем воде, човековом активношћу)
		29. Обликовање рељефа дејством спољашњих сила (дејством река, морских таласа, ветра,

		леда, растварачким деловањем воде, човековом активношћу)
		30. Унутрашња грађа Земље и рељеф Земље
	6	Ваздушни омотач Земље
		31. Атмосфера: састав, структура, значај
		32. Време: метеоролошки елементи и појаве (температура, притисак, влажност, падавине, облаци); прогноза времена
		33. Време: метеоролошки елементи и појаве (температура, притисак, влажност, падавине, облаци); прогноза времена
		34. Клима: климатски чиниоци, основни типови климе
		35. Загађивање атмосфере: глобално загревање, озонске рупе, киселе кише, мере заштите
		36. Ваздушни омотач Земље

Обавезан наставни предмет

МАТЕМАТИКА

Циљ и задаци предмета:

- **ЦИЉ** наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, као и да:
 - оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
 - оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;
 - развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;
 - осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у природи и друштву;
 - оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;
 - представља основу за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
 - доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.
- **ЗАДАЦИ** наставе математике јесу:
 - ✓ стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе математике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе математике буду у пуној мери реализовани;
 - ✓ нумеричко описмењавање ради успешног бављења било којом професијом и остваривања квалитета живота;
 - ✓ стицање знања неопходних за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
 - ✓ стицање основне математичке културе потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима људске делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
 - ✓ развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења;

- ✓ развијање културних, радних, етичких и естетских навика ученика, као и побуђивање математичке радозналости;
- ✓ стицање способности изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- ✓ усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- ✓ савлађивање основних операција с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операција;
- ✓ упознавање најважнијих геометријских објеката: линија, фигура и тела, и разумевање њихових узајамних односа;
- ✓ оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- ✓ припрема ученика за разумевање одговарајућих садржаја природних и техничких наука;
- ✓ изграђивање позитивних особина ученикове личности, као што су: систематичност, упорност, тачност, уредност, објективност, самоконтрола и смисао за самостални рад;
- ✓ стицање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања.

● **ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ**

Ученике треба оспособити да:

- ✓ умеју да формирају и графички приказују скупове и њихове подскупове;
- ✓ изводе скуповне операције и правилно употребљавају одговарајуће ознаке;
- ✓ схватају смисао речи “и”, ”или”, ”не”, ”сваки”, ”неки”;
- ✓ схвате познате геометријске објекте (права, дуж, полуправа, кружница, круг, угао и др.);
- ✓ упознају углове уз трансверзалу паралелних правих, углове са паралелним крацима и њихова својства, као и да умеју да цртају праву паралелну датој правој;
- ✓ упознају дељивост природних бројева и основна правила дељивости;
- ✓ умеју да одређују најмањи заједнички садржалац и највећи заједнички делилац;
- ✓ схвате појам разломка, умеју да га записују на разне начине и врше прелаз с једног начина на други;
- ✓ умеју да упоређују разломке и да их представљају на бројевној правој;
- ✓ стекну довољну увежбаност у извођењу основних рачунских операција с разломцима (у оба записа);
- ✓ могу да читају, састављају и рачунају једноставније бројевне изразе;
- ✓ умеју да реше једноставније једначине и неједначине с разломцима;
- ✓ увиђају математички садржај у текстуалним задацима и изражавају га математичким језиком;
- ✓ упознају осну симетрију и њена својства, као и да умеју да конструишу симетрале дужи, симетрале угла и нормале на дату праву кроз дату тачку.

Годишњи фонд часова: 144

За обраду новог градива: 49

За друге типове часова: 95

ГЛОБАЛНИ (ГОДИШЊИ) ПЛАН РАДА

Редни број	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број	Број часова за
------------	---------------------	------	----------------

наставне теме		часова по теми	Обраду	Утврђивање	Систематизацију	Друге типове часова
1	Увод	1	-	-	-	1
2	Скупови	15	5	5	1	4
3	Скупови тачака	10	5	4	1	-
4	Дељивост бројева	12	6	4	2	-
5	Угао- I део	9	5	2	1	1
6	Разломци- I део	13	5	5	2	1
7	Осна симетрија	13	5	6	1	1
8	Разломци- II део	14	5	6	1	2
9	Угао- II део	10	2	5	1	2
10	Разломци- III део	26	8	12	1	5
11	Разломци- IV део	9	3	6	-	-
12	Годишње понављање градива	4	-	-	4	-
13	Школски писмени задаци	8	-	-	-	8
	Укупно	144	49	55	15	25

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр.часу	Ред.бр.настава-вне	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	обрада	утврђивање	Систематизација	Друге типове часова
1.	1.	Упознавање ученика са програмом и давање упутстава за рад				●
I СКУПОВИ						
2.	1.	Понављање о скупу природних бројева				▼
3.	2.	Скуп- елементи и припадање, подскуп, једнакост скупова, празан скуп	▼			
4.	3.	Венов дијаграм	▼			
5.	1.	Иницијални тест				●
6.	4.	Скуповне операције- унија и пресек	▼			
7.	5.	Скуповне операције- унија и пресек		▼		
8.	6.	Разлика скупова	▼			
9.	7.	Скуповне операције		▼		
10.	8.	Основне релације у скупу $N_0 (<, >, =, \leq, \geq)$, уређење у скупу N_0	▼			
11.	9.	Изрази са променљивом, бројевна вредност	▼			
12.	10.	Придруживање бројева по датом правилу, табела вредности израза		▼		
13.	11.	Систематизација теме			▼	
14.	12.	Контролна вежба				▼
15.	13.	Анализа контролне вежбе				▼
			6	3	1	3
II ДЕЉИВОСТ БРОЈЕВА						
16.	1.	Појам дељивости, чинилац и садржалац природног броја	▼			
17.	2.	Својства дељивости	▼			
18.	3.	Дељење са остатком		▼		
19.	4.	Дељивост декадном јединицом и бројевима 2, 5, 4 и 25	▼			
20.	5.	Дељивост са 3 и 9	▼			
21.	6.	Примена правила дељивости		▼		

22.	7.	Прости и сложени бројеви, растављање природних бројева на просте чиниоце	▼					
23.	8.	Растављање природних бројева на просте чиниоце		▼				
24.	9.	Заједнички делилац, највећи заједнички делилац	▼					
25.	10.	Заједнички садржалац, најмањи заједнички садржалац	▼					
26.	11.	Највећи заједнички делилац и најмањи заједнички садржалац		▼				
27.	12.	Највећи заједнички делилац и најмањи заједнички садржалац-примене		▼				
28.	13.	Систематизација теме				▼		
			7	5	1	0	13	
29.	1.	<i>Први школски писмени задатак</i>						●
30.	2.	<i>Исправак првог школског писменог задатка</i>						●
III ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЈЕКТИ								
31.	1.	Основни геометријски појмови	▼					
32.	2.	Полуправа, дуж	▼					
33.	3.	Полуправа, дуж		▼				
34.	4.	Полураван, изломљена линија, многоугао	▼					
35.	5.	Полураван, изломљена линија, многоугао		▼				
36.	6.	Кружна линија(кружница), круг	▼					
37.	7.	Узајамни положај кружница и кругова	▼					
38.	8.	Узајамни положај кружница и кругова		▼				
39.	9.	Систематизација теме				▼		
40.	10.	Контролна вежба						▼
			5	3	1	1	10	
IV УГАО								
41.	1.	Угао: појам, елементи, обележавање	▼					
42.	2.	Централни угао, кружни лук и тетива, преношење углова	▼					
43.	3.	Сабирање и одузимање углова- графички	▼					
44.	4.	Сабирање и одузимање углова- графички		▼				
45.	5.	Врсте углова- обнављање						▼
46.	6.	Мерење углова- мерне јединице	▼					
47.	7.	Сабирање и одузимање углова – рачунски	▼					
48.	8.	Рачунске операције код углова		▼				
49.	9.	Комплементни и суплементни углови		▼				
50.	10.	Суседни, упоредни и унакрсни углови						▼
51.	11.	Угао		▼				
52.	12.	Трансверзала паралелних правих	▼					
53.	13.	Углови уз трансверзалу паралелних правих		▼				
54.	14.	Углови са паралелним крацима	▼					
55.	15.	Углови са паралелним крацима		▼				
56.	16.	Систематизација теме				▼		
57.	17.	Контролна вежба						▼
			7	6	1	3	17	
V РАЗЛОМЦИ - I део								
58.	1.	Појам разломка облика $\frac{a}{b}$ ($a \in N_0, b \in N$)	▼					
59.	2.	Проширивање и скраћивање разломака	▼					
60.	3.	Проширивање и скраћивање разломака		▼				

61.	4.	Упоредивање разломака	▼				
62.	5.	Упоредивање разломака		▼			
63.	6.	Врсте разломака	▼				
64.	7.	Разломци – систематизација			▼		
65.	3.	<i>Други школски писмени задатак</i>					●
66.	4.	<i>Исправак другог школског писменог задатка</i>					●
67.	8.	Децимални запис разломка	▼				
68.	9.	Превођење разломка облика $\frac{a}{b}$ у децимални запис и обратно	▼				
69.	10.	Превођење децималног записа у облик $\frac{a}{b}$		▼			
70.	11.	Упоредивање разломака у децималном запису - обнављање					▼
71.	12.	Приближна вредност броја	▼				
72.	13.	Бројевна полуправа	▼				
73.	14.	Процентни запис разломка- продубљивање					▼
74.	15.	Децимални и процентни запис разломка		▼			
			8	4	1	2	15

VI РАЗЛОМЦИ II део- САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ

75.	1.	Сабирање и одузимање разломака једнаких именилаца	▼				
76.	2.	Сабирање и одузимање разломака једнаких именилаца		▼			
77.	3.	Сабирање и одузимање разломака неједнаких именилаца	▼				
78.	4.	Сабирање и одузимање разломака		▼			
79.	5.	Сабирање и одузимање разломака у децималном запису	▼				
80.	6.	Сабирање и одузимање децималних записа		▼			
81.	7.	Сабирање и одузимање разломака					▼
82.	8.	Примена сабирања и одузимања разломака		▼			
83.	9.	Једначине облика $x \pm a = b, a \pm x = b$	▼				
84.	10.	Једначине наведених облика		▼			
85.	11.	Једначине, комбиновано		▼			
86.	12.	Неједначине облика $x \pm a < b, a \pm x < b$	▼				
87.	13.	Неједначине наведених облика		▼			
88.	14.	Контролна вежба					▼
89.	15.	Систематизација градива о разломцима				▼	
			5	7	1	2	15

VII ОСНА СИМЕТРИЈА

90.	1.	Појам осне симетрије у равни	▼				
91.	2.	Цртање осносиметричних фигура		▼			
92.	3.	Цртање осносиметричних фигура		▼			
93.	4.	Осна симетричност фигуре	▼				
94.	5.	Симетрала дужи и њена конструкција	▼				
95.	6.	Симетрала дужи, својства		▼			
96.	7.	Примена симетрале дужи		▼			
97.	8.	Симетрала угла и њена конструкција	▼				
98.	9.	Симетрала угла, својства		▼			
99.	10.	Примена симетрале угла		▼			
100.	11.	Симетрала дужи и угла		▼			
101.	12.	Осна симетрија- примене					▼
102.	13.	Систематизација теме				▼	

			4	7	1	1	13
103.	5.	<i>Трећи школски писмени задатак</i>					•
104.	6.	<i>Исправак трећег школског писменог задатка</i>					•
VIII РАЗЛОМЦИ -III део -МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ							
105.	1.	Множење разломака облика $\frac{a}{b}$	▼				
106.	2.	Множење разломака облика $\frac{a}{b}$		▼			
107.	3.	Множење разломака облика $\frac{a}{b}$ - вежбање					▼
108.	4.	Дељење разломака облика $\frac{a}{b}$	▼				
109.	5.	Дељење разломака облика $\frac{a}{b}$		▼			
110.	6.	Множење и дељење разломака облика $\frac{a}{b}$		▼			
111.	7.	Множење разломака у децималном запису	▼				
112.	8.	Дељење разломака у децималном запису	▼				
113.	9.	Множење и дељење разломака у децималном запису		▼			
114.	10.	Множење и дељење разломака у децималном запису- вежбање					▼
115.	11.	Множење и дељење разломака - комбиновани задаци		▼			
116.	12.	Примена множења и дељења разломака (аритметичка средина)		▼			
117.	13.	Примена множења и дељења разломака					▼
118.	14.	Решавање задатака- све четири рачунске операције		▼			
119.	15.	Решавање задатака- све четири рачунске операције					▼
120.	16.	Контролна вежба					▼
121.	17.	Систематизација теме				▼	
			4	7	1	5	17
IX РАЗЛОМЦИ -IV део							
122.	1.	Једначине у вези са множењем и дељењем разломака	▼				
123.	2.	Једначине облика $a \cdot x + b = c$		▼			
124.	3.	Једначине упознатих облика		▼			
125.	4.	Једначине упознатих облика					▼
126.	5.	Једначине упознатих облика					▼
127.	6.	Неједначине у вези са множењем и дељењем разломака	▼				
128.	7.	Неједначине упознатих облика		▼			
129.	8.	Неједначине упознатих облика					▼
130.	9.	Једначине и неједначине упознатих облика		▼			
131.	10.	Размера, бројевна и линијска	▼				
132.	11.	Размера – примене		▼			
133.	12.	Размера		▼			
134.	13.	Размера					▼
135.	14.	Бројевни изрази	▼				
136.	15.	Бројевни изрази		▼			
137.	16.	Бројевни изрази					▼

138.	17.	Систематизација теме			▼		
			4	7	1	5	17
139.	7.	<i>Четврти школски писмени задатак</i>				●	
140.	8.	<i>Исправак четвртог школског писменог задатка</i>				●	
141.	1.	Годишње понављање градива				●	
142.	2.	Годишње понављање градива				●	
143.	3.	Годишње понављање градива				●	
144.	4.	Годишње понављање градива				●	
			Σ	50	49	9	36
							144

Обавезан наставни предмет

БИОЛОГИЈА

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе биологије у основној школи је да ученици усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основне појмове о живом свету, његовом историјском развоју и законитостима које у њему владају. Изучавањем биологије код ученика треба развијати одговарајуће квалитете и навике, запажања, способности критичког мишљења, објективност и логичко расуђивање, љубав према природи, осећање дужности да чувају и заштите природу, да развијају хигијенске навике и здравствену културу. **Задаци** наставе биологије су да ученици: схвате улогу и значај биологије у развоју и напретку човечанства; стекну основна знања о грађи и функционисању организма; сазнају о разноврсности и распрострањености организма; схвате степен угрожености биосфере и сваког појединца у њеној заштити и унапеђивању; разумеју радне навике и способност за самостално посматрање и истраживања, да приликом избора будућег занимања имају јасне појмове и предстојећа занимањима везаним за биологију, што ће омогућити квалитетно усмеравање.

Уџбеник за ученике:

Биологија, уџбеник за пети разред основне школе; Радна свеска уз уџбеник за пети разред основне школе; Весна Сурчински Миковиловић, Тања Станојевић; БИГЗ

Литература за реализацију програма:

Методички приручник за наставу биологије у петом разреду основне школе; Наталија Букуров; БИГЗ

Годишњи фонд часова:

72

За обраду новог градива:

37

За друге типове часа:

35

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
---------------	-------------------------

иницијални тест	
полугодишњи тест	децембар
годишњи тест	мај
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број теме	Број часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова новог градива	Број других типова часа
I	6	Увод	2	4
II	12	Особине живих бића и разноврсност живог света	6	6
III	31	Царство биљака-грађа и животни процеси биљака	16	15
IV	17	Разноврсност биљака, значај и заштита	10	7
V	6	Царство гљива	3	3
укупно	72		37	35

Редни број теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Стандарди који се могу применити
1.	Увод	1.1.1.,1.1.2.,2.1.1.,3.1.1.,3.1.2.,1.6.1.
2.	Особине живих бића и разноврсност живог света	1.1.1.,1.1.2.,1.1.3.,1.1.4.,1.1.5.,2.1.1.,2.1.2.,3.1.1.,3.1.2.,3.1.3.1.2.1.,1.2.2.,1.2.3.,1.2.5.,1.2.6.,2.2.1.,2.2.2.,2.2.3.,1.3.1.,1.3.3.
3.	Царство биљака-грађа и животни процеси биљака	1.1.3.,1.1.5.,2.1.2.,2.1.4.,3.1.3.,3.1.5.,1.2.3.,1.2.4.,1.2.5.,1.2.7.,2.2.5.,1.3.1.,1.3.2.,2.3.1.,2.3.2.
4.	Разноврсност биљака, значај и заштита	1.1.4.,2.1.3.,3.1.4.,1.2.1.,1.2.2.,1.2.3.,2.2.1.,2.2.2.,2.2.3.,3.2.1.,3.2.2.,3.2.3.,1.4.6.,1.4.7.,1.4.8.,2.4.8.,2.4.9.
5.	Царство гљива	1.1.4.,2.1.3.,1.2.4.,1.2.5.,1.2.7.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. теме	Ред.бр. часа	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА
I	1.	Упознавање ученика са планом и програмом за 5. разред, биологија и њен значај	обрад
I	2.	Биологија и њен значај за развој и напредак човечанства	утврђив
I	3.	Како се природа упознаје	обрад
I	4.	Биологија и њен значај, како се природа упознаје	утврђив
I	5.	Лабораторијски прибор, лупа и микроскоп	вежба
I	6.	Лупа и микроскоп-руковање и одржавање	вежба
II	7.	Особине живих бића	обрад
II	8.	Жива бића су изграђена од ћелија	обрад
II	9.	Особине живих бића, ћелија	утврђив
II	10.	Једноћелијски и вишећелијски организми	обрад
II	11.	Посматрање биљне ћелије под микроскопом	вежба
II	12.	Једноћелијски и вишећелијски организми	утврђив
II	13.	Класификација живих бића у пет царстава, вируси-на граници живог и неживог	обрад
II	14.	Пет царстава живих бића, вируси	утврђив
II	15.	Једноћелијски организми без организованог једра-бактерије	обрад
II	16.	Једноћелијски организми са организованим једром	обрад
II	17.	Једноћелијски организми	утврђив
II	18.	Особине живих бића и разноврсност живог света	систематик
III	19.	Ботаника-научна област биологије; Свет биљака-настанак и развој	обрад
III	20.	Грађа биљака-биљни организам	обрад
III	21.	Корен-делови, облици и улога	обрад
III	22.	Разликовање делова и облика корена	вежба
III	23.	Ботаника, свет биљака, грађа биљака, корен	утврђив
III	24.	Стабло-спољашња грађа и улога; Преображај стабла	обрад
III	25.	Лист-делови, облици и улога	обрад
III	26.	Стабло и лист	утврђив
III	27.	Животни процес-фотосинтеза	обрад
III	28.	Животни процеси-дисање и транспирација	обрад
III	29.	Издајање хлорофила из листа	вежба
III	30.	Доказивање транспирације и дисања	вежба
III	31.	Животни процеси биљака	утврђив
III	32.	Вегетативни органи биљака; Животни процеси биљака	систематик
III	33.	Цвет-делови, облици	обрад
III	34.	Опрашивање и оплођење	обрад
III	35.	Разликовање делова једнополних и двополних цветова и цвасти	вежба
III	36.	Цвет; Опрашивање и оплођење	утврђив

III	37.	Плод-делови,разноврсност	обрад
III	38.	Семе-грађа,значај	обрад
III	39.	Плод,семе	утврђив
III	40.	Распростирање плоова и семена	обрад
III	41.	Клијање семена	обрад
III	42.	Услови клијања семена	вежба
III	43.	Израда школске збирке плодова и семена	вежба
III	44.	Цвет,плод и семе	утврђив
III	45.	Веgetативно размножавање-значај	обрад
III	46.	Веgetативно размножавање-калемљење	вежба
III	47.	Растење и покрети биљака	обрад
III	48.	Како биљке добијају имена	обрад
III	49.	Грађа и животни процеси биљака	прове знањ
IV	50.	Вишећелијске алге-одлике,начин живота,разноврсност	обрад
IV	51.	Маховине- одлике,начин живота,разноврсност	обрад
IV	52.	Вишећелијске алге и маховине	утврђив
IV	53.	Папратнице- одлике,начин живота,разноврсност	обрад
IV	54.	Голоцеменице- одлике,начин живота	обрад
IV	55.	Голоцеменице-разноврсност,значај и заштита	обрад
IV	56.	Голоцеменице-препознавање	вежба
IV	57.	Папратнице и голосемнице	утврђив
IV	58.	Скривеносеменице-одлике,подела,начин живота	обрад
IV	59.	Скривеносеменице-разноврсност,значај и заштита	обрад
IV	60.	Скривеносеменице	утврђив
IV	61.	Јестиве и лековите биљке	обрад
IV	62.	Житарице	обрад
IV	63.	Јестиве и лековите биљке ;Житарице	утврђив
IV	64.	Упуство за прикупљавање биљака за хербар	обрад
IV	65.	Прикупљавање биљака за школски хербар	вежба
IV	66.	Разноврсност биљака,значај и заштита	прове знањ
V	67.	Гљиве-нису биљке,нису животиње,разноврсност	обрад
V	68.	Улога и значај гљива у природи;Лишајеви	обрад
V	69.	Гљиве и лишајеви	утврђив
V	70.	Биљке и гљиве-значај и заштита;Биодиверзитет	обрад
V	71.	Посматрање квасца и хлебне буђи под лупом и микроскопом	вежба
V	72.	Царство биљака и гљива	систематич

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе техничког и информатичког образовања у 5. разреду основне школе је развој основне техничке културе и техничке и информатичке писмености ученика.

У 5. разреду ученици треба да:

- се упознају са програмом техничког и информатичког образовања
- се упознају са организацијом рада у кабинету
- стекну знање о саобраћају (врстама и начинима регулисања)
- савладају основе техничке писмености
- упознају пут од идеје до реализације
- упознају основну конфигурацију рачунара, науче да га укључе и користе неке готове програме
- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста и стекну навике да их користе у свакодневним активностима
- науче како се врши избор материјала, редослед операција и избор алата за поједине операције
- упознају врсте лако обрадивих материјала (дрво, картон, кожа, пластичне масе) и принципе њихове механичке обраде
- упознају могућности коришћења енергије воде, ветра, сунца и навикавају се на штедњу енергије
- развијају стваралачко, критичко мишљење, развијају способност практичног стварања, развијају психомоторне способности, усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници и технологији

Уџбеник за ученике:

Техничко и информатичко образовање за 5. разред основне школе; Зоран Д. Лапчевић; ЕДУКА, Београд

Литература за реализацију програма:

Техничко и информатичко образовање за 5. разред основне школе; Зоран Д. Лапчевић; ЕДУКА, Београд

Практикум 1, Приручник за рад будућих професора ТО и информатике, Д. Бјекић

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	34
За остале типове часова	38

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

редни бр. часа	бр. часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	бр. часова новог градива	бр. часова осталих типова часа
----------------	--------------------	------------	--------------------------	--------------------------------

1-2	2	1. Увод у предмет	2	
3-10	8	2. Саобраћајни системи	6	2
11-18	8	3. Графичке комуникације	5	3
19-28	10	4. Од идеје до реализације	5	5
29-42	14	5. Информатичке технологије	6	8
43-52	10	6. Материјали и технологије	6	4
53-56	4	7. Енергетика	4	
57-72	16	8. Модули		16
УКУПНО			34	38

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

МЕСЕЦ	НАСТАВНА ЦЕЛИНА - ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
септембар	1. Увод у предмет (2)	1	1
	- Предмет и значај техничког образовања		
	- Организација рада у кабинету за техничко образовање и организација радног места	1	2
	2. Саобраћајни системи (8)		
	- Саобраћајни системи: друмски, железнички, водни и ваздушни	2	4
	- Саобраћајна средства	2	6
	- Регулација друмског саобраћаја: правила и прописи	2	8
октобар	- Саобраћајни знаци, семафор, саобраћајни милиционер	2	10
	3. Графичке комуникације (8)		
	- Основни прибор за техничко цртање	1	11
	- Врсте линија у техничком цртању	1	12
	- Техничко писмо	4	16
	- Означавање мера на техничком цртежу, размера и котирање	1	17
	- Шта је модел (макета)? Избор материјала, операција и алата и редослед њихове примене	1	18
новембар	4. Од идеје до реализације (10)		
	- Алгоритам конструкторског моделовања	1	19
	- Идеја, израда скице	1	20
	- Упознавање елемената конструкторских комплета и начина њиховог повезивања у целину	2	22
	- Израда скице према сопственој идеји	1	23
	- Самостални рад на конструкторским комплетима према сопственој идеји и скици	3	26

децембар	- Самостални рад на конструкторским комплетима према сопственој идеји и скици	2	28
	5. Информатичке технологије (14)		
	- Увод у информатику и рачунарство и примена рачунара	1	29
	- Рачунарски систем	1	30
	- Повезивање система и комуникација са рачунаром	1	31
	- Тастатура и миш - елементи и коришћење	1	32
	- Покретање програма	1	33
- Основни елементи прозора	1	34	
јануар	- Програм за унос и обраду текста	4	38
фебруар	- Вежбе на рачунару са стандардним апликацијама	4	42
	7. Материјали и технологије (10)		
	- Технички материјали: техничко дрво, прерада дрвета, полупроизводи од дрвета	2	44
- Технички материјали: папир, кожа и пластичне масе, својства и обрадивост	2	46	
март	- Принцип деловања алата при механичкој обради материјала и испитивање материјала	1	47
	- Рециклажа материјала, екологија	1	48
	- Правилно коришћење алата и прибора за ручну обраду материјала и извођење операција: обележавање, сечење, бушење	2	50
	- Правилно коришћење алата и прибора за ручну обраду материјала и извођење операција: турпијање, брушење	2	52
	8. Енергетика (4)		
	- Природни извори енергије: сунце, ветар, вода	2	54
април	- Претварање енергије, коришћење и штедња енергије	2	56
	10. Модули (16)		
	- Израда I пројекта-модела, израда скице и техничких цртежа	2	58
	- Планирање и припрема потребног материјала	2	60
мај	- Планирање редоследа и поступака обраде и обрада	2	62
	- Завршетак израде пројекта-модела	2	64
	- Израда II пројекта-модела, израда скице и техничких цртежа	2	66
	- Планирање и припрема потребног материјала	2	68
јун	- Планирање редоследа и поступака обраде и обрада	2	70
	- Завршетак израде пројекта-модела	2	72

укупно часова

72

Обавезаннаставнипредмет
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ и задаци предмета:

Циљ физичког васпитања је да разноврсним исистематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно образовним подручјима, доприносе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком) , развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално- вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретањем и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

ред.бр.	НАСТАВНА ТЕМА	за обраду	Остали типови часа
1	Упознавање са планом рада		1
2	Тестирање ученика		5
3	Атлетика	10	12
4	Рукомет	10	13
5	Плес	3	
6	Спортска гимнастика	5	5
7	Фудбал	3	5

Годишњи фонд часова : 72

За обраду новог градива : 31

За друге типове часа: 41

Уџбеник за ученике: Драгољуб Вишњић: Настава Физичког васпитања за основну школу, Београд 2006.

ОРИЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр.часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
1	Упознавање ученика са наставним планом и програмом	
2	Антропометрија, т. Тежина и висина	провера
3	Координација (одбијање лопте од зида)	провера
4	Рукомет, хватање и додавање лопте	обрада
5	Равнотежа(стајање на летвици)	провера
6	Брзина (трчање на 30 м високи старт)	провера
7	Рукомет, хватање и додавање лопте	вежбање
8	Изддржљивост, трчање 500 и 800 м	провера
9	Фудбал, рукомет игра 2x15 мин	Вежбање
10	Атлетика, техника истрајног трчања и старт	Обрада
11	Ниски старт и прогресија тх. Спринт 60 м	Вежбање
12	Рукомет, елементи одбране, став и кретање	Вежбање
13	Скокови увис, опкорачна тх.стредл.	Обрада
14	Скокови увис, опкорачна тх.стредл.	Вежбање
15	Скокови скок у даљ, згрчна техника	Обрада
16	Рукомет, одузимање лопте пресецање	Обрада
17	Бацање кугла, тх. О Брајан ф.м. нап. Избачај	Обрада
18	Бацање кугла, тх. О Брајан ф.м. нап. Избачај	Вежбање
19	Рукомет, хватање и додавање лопте	Обрада
20	Рукомет, хватање и додавање лопте	Вежбање
21	Рукомет, вођење лопте	Обрада
22	Вођење лопте, финтирање	Обрада
23	Елементарни шутеви	Обрада
24	Елементарни шутеви	Вежбање
25	Игра 2x15, правила р. Игре судије	Вежбање
26	Сложени шутеви, трокорак (приземљење)	Вежбање
27	Плесови Моравац, Бачко коло, ча-ча-ча	Обрада
28	Плесови Моравац, Бачко коло, ча-ча-ча	Вежбање
29	Сп.гим.Партер из става раскор. Колут напред	Обрада
30	Колут напред до става раскорачног	Вежбање
31	Из става раск. Колут назад до става раскор.	Обрада
32	Мост из лежања на леђима	обрада
33	Став о шакама уз помоћ сувежбача	обрада
34	Став о шакама уз помоћ сувежбача	вежбање
35	Сп.гимнастика, партер елементи	провера
36	Премет странце (звезда)	обрада
37	Премет странце (звезда) у II д	вежбање
38	Греда, ходање у успону са окретом за 180	обрада
39	Греда, ходање са високим предножењем	обрада
40	Партер, премет странце звезда	провера
41	Атлетика, трчање тх. Спринтерско трчање нискистарт	обрада
42	Рукомет, хватање и додавање лопте	вежбање
43	Трчање по дистанци и финиш	обрада
44	Бацања, техника бацања кугле 1 и 2 фаза	обрада

45	Техника бацања кугле 3 и 4 фаза тх.рацион.	обрада
46	Игра рукомета, такмичење између одељења	вежбање
47	Скок у вис, тх.опкорачна- стредл	обрада
48	Скок у вис, тх.опкорачна- стредл	вежбање
49	Техника скок у даљ, увинуће	вежбање
50	Одељенско такмичење у атлетици	провера
51	Фудбал тх.вођење лопте, игра	провера
52	Рукомет, колективна одбрана 6:0 функц.	вежбање
53	Групна тактика напада укрштање	обрада
54	Групна тактика напада укрштање	вежбање
55	Одбрана гола у рукомету	обрада
56	Такмичење унутар одељенских група	вежбање
57	Такмичење унутар одељенских група	вежбање
58	Такмичење унутар одељенских група	вежбање
59	Такмичење унутар одељенских група	провера
60	Фудбал, техника пријема лопте	вежбање
61	Техника дриблинга и финтирања игра	вежбање
62	Правила фудбалске игре кроз суђење	вежбање
63	Фудбал, игра	вежбање
64	Снага руку, снага ногу, згиб и скок у даљ	провера
65	Координација одбијања лопте од зида (рук.игра)	провера
66	Брзина трчања на 30 м в.старт	провера
67	Изддржљивост 500, 800 м (рукомет игра)	провера
68	Оцењивање	провера
69	Оцењивање	провера
70	Оцењивање	провера
71	Утврђивање успеха на крају школске године	
72	Рукомет, фудбал игра	вежбање

Обавезни изборни предмет
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ и задаци предмета:

Општи циљ предмета је оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице, проширивањем знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање.

Задаци :

- подстицање и оспособљавање за активно учешће у животу школе развијањем вештина за унапређивање услова школског живота кроз праксу;
- упознавање школских правила и процедура
- разумевање функционисања органа управљања школе и стручних тела;
- упознавање права и одговорности свих актера на нивоу школе;
- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења;
- обучавање техникама групног рада;
- развијање способности критичког просуђивања и одговорног понашања и делања.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 36

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

1. Упознавање основних елемената програма (6)
2. Сагледавање условашког живота (4)
3. Избор проблема на коме ће се радити (1)
4. Сакупљање података о изабраном проблему (8)
5. Активизам и партиципација -- план акције (12)
6. Јавна презентација плана акције (1)
7. Осврт на научно -- евалуација (4)

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр.	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА
1.	Представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада
2.	Упознавање најзначајнијих појмова -- права и одговорности, правила и
3.	Упознавање школских мера и решења, начини вођења документације: регистри, позиви за састанке...
4.	Активизам и партиципација
5.	Кооперативни начини учења
6.	Формирање и изграђивање разредног тима
7.	Излиставање проблема у школи и прикупљање података
8.	Разговори са ученицима, родитељима, наставницима и другима који
9.	Коришћење штампаних извора и информација из медија
10.	Извештавање и дискусија о прикупљеним подацима
11.	Процењивање прикупљених података, дискусија и избор заједничког
12.	Упознавање техника и поступака прикупљања информација у оквиру
13.	Сакупљање података о изабраном проблему
14.	Сакупљање података о изабраном проблему
15.	Састанци у оквиру школе
16.	Састанци у оквиру школе
17.	Посете ученика различитим организацијама и институцијама
18.	Организовање гостовања особа из организација и институција
19.	Разговор о прикупљеним подацима
20.	Осмишљавање плана акције и одабир начина презентације резултата
21.	Активизам и партиципација
22.	Активизам и партиципација
23.	Осмишљавање плана акције у решавању проблема
24.	Рад истраживачких тимова
25.	Рад истраживачких тимова
26.	Рад истраживачких тимова
27.	Рад истраживачких тимова
28.	Одабир начина презентације резултата

29.	План акције - припрема
30.	План акције – припрема
31.	План акције – припрема
32.	Јавна презентација плана акције
33.	Осврт на научено – евалуација
34.	Разговор о томе шта су ученици и како научили
35.	Самостално процењивање знања и вештине које су стекли током програма
36.	Самостално процењивање знања и вештине које су стекли током програма

Обавезни изборни предмет **ВЕРСКА НАСТАВА**

Циљ и задаци

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије : историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајно-делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика :

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице са Богом;
- развије способност спознавања да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет, а то је да се свет сједини с Њим посредством човека и да тако живи вечно;
- развије способност уочавања сличности у структури старозаветне и новозаветне цркве.

Број наставних тема : 6

Годишњи фонд часова: 36

За обраду новог градива: 21

За друге типове часа : 15

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	
1.	Увод
2.	Припрема света за долазак Сина Божијег у свет (Бог није одустао од свог плана да створени свет живи вечно и поред одбијања првог Адама да тај план спроведе у дело)
3.	Избор Аврама и његових потомака као почетак Цркве (Стари Завет између Бога и људи)
4.	Аврам и јеврејски народ као праслика Христа и Цркве
5.	Десет Божијих заповести (однос човека према Богу и другом човеку у старозаветној Цркви)
6.	Старозаветни мотиви у православној калиграфији

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. часа	НАСТАВНАЈЕДИНИЦА
УВОД	
1.	Упознавање садржаја, програма и начина рада
2.	Прелиминарна систематизација
ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ У СВЕТ (БОГ НИЈЕ ОДУСТАО ОД СВОГ ПЛАНА ДА СТВОРЕНИ СВЕТ ЖИВИ ВЕЧНО И ПОРЕД ОДБИЈАЊА ПРВОГ АДАМА ДА ТАЈ ПЛАН СПРОВЕДЕ У ДЕЛО).	
3.	Припрема света за долазак Сина Божијег(Бог није одустао од свог плана)
4.	Припрема света за долазак Сина Божијег
ИЗБОР АВРАМА И ЊЕГОВИХ ПОДАТАКА КАО ПОЧЕТАК ЦРКВЕ(СТАРИ ЗАВЕТ ИЗМЕЂУ БОГА И ЉУДИ)	
5.	Стварање Божије о свету и човеку до Ноја
6.	Стварање Божије о свету и човеку до Аврама
7.	Стварање Божије о свету и човеку до Аврама - обнављање
8.	Избор Аврама и његових потомака као почетак Цркве
9.	Избор Аврама и његових потомака као почетак Цркве - обнављање
АВРАМ И ЈЕВРЕЈСКИ НАРОД КАО ПРАСЛИКА ХРИСТА И ЦРКВЕ	
10.	Аврам и јеврејски народ као праслика Христа и Цркве
11.	Аврам и јеврејски народ као праслика Христа и Цркве (обнављање)
12.	Друге библијске личности као праслика Христа и Цркве
13.	Друге библијске личности као праслика Христа и Цркве(обнављање)
14.	Старозаветни догађаји и заповести као припрема за Христа и Цркву(јерусалимски итд)
15.	Систематизација наставне теме
ДЕСЕТ БОЖИЈИХ ЗАПОВЕСТИ (ОДНОС ЧОВЕКА ПРЕМА БОГУ И ДРУГОМ ЧОВЕКУ У СТАРОЗАВЕТНОЈ ЦРКВИ)	
16.	Десет Божијих заповести (однос према Богу и човеку у Ст.3.)
17.	Десет Божијих заповести (однос према Богу и човеку у Ст.3.)
18.	Десет Божијих заповести(смисао прве четири заповести)
19.	Десет Божијих заповести(смисао 5.-10 заповести)
20.	Систематизација наставне теме
21.	Старозаветна пророштва о Христу и Цркви (кратки преглед старозаветних пророштава)

22.	Старозаветна пророштва о Христу и Цркви (поређење старозаветних пророштава са новозаветним извештајима)
23.	Старозаветна пророштва о Христу и Цркви – обнављање
24.	Смрт као последњи „непријатељ“
25.	Смрт као последњи „непријатељ“
26.	Људски напори за превазилажење смрти(различите религије)
27.	Људски напори за превазилажење смрти(различите религије)-обнављање
28.	Људски напори за превазилажење смрти(философија)
29.	Људски напори за превазилажење смрти(наука)
30.	Људски напори за превазилажење смрти(наука)
СТАРОЗАВЕТНИ МОТИВИ У ПРАВОСЛАВНОЈ ИКОНОГРАФИЈИ	
31.	Старозаветни мотиви у православној иконографији - обрада
32.	Старозаветни мотиви у православној иконографији – обнављање
33.	Старозаветни мотиви у православној иконографији са обзиром на новозаветно откровење – обрада
34.	Старозаветни мотиви у православној иконографији са обзиром на новозаветно откровење –обнављање
35.	Систематизација наставне теме – утврђивање
36.	Систематизација наставних целина – утврђивање

Дидактички материјал: аудио и видео касете, графоскоп, темпере, бојице,

Напомена:

- графофолија, постери, иконе, ЦД, пројектор, ДВД, итд.
- О Божићу и обичајима везаним за тај дан говоримо на 16- ом или 17-ом часу
- Изложба поводом шкларске славе Светог Саве може се организовати и на 20-ом часу, а методску јединицу са 20-ог часа обрадити на 19-ом часу
- У зависности од датума празновања, о Васкрсу (и изложби поводом празника) биће говора од 26. до 32. методске јединице

Обавезни изборни предмет **РУСКИ ЈЕЗИК**

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

Циљ и задаци предмета:

Да оспособи ученике за једноставну комуникацију, која је предвиђена програмом. Да омогући успешно одвијање процеса описмењавања и читања на страном језику.

Развијање говорних и правописних навика ученика уз коришћење следећих начина учења: аудирање, усмено изражавање, читање и писање.

Развијање позитивног односа према предмету, усвајање гласовног система, оспособљавање за говорну комуникацију усвајањем одабраних реченичних модела и лексике, уз упознавање основних правила правописне граfiје и ортографије, ради савладавања читања и писања.

Самостално монолошко излагање краћих целина

Писање краћих састава на основу дате слике или тезе.

Уџбеник за ученике: „Орбита 1“Руски језик за пети разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић)

Литература за реализацију програма: „Орбита 1“уџбеник за пети разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић), радна свеска за пети разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић),

Годишњи фонд часова: 72

За обраду новог градива: 30

За друге типове часа: 42

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова

1.	Знакомство	3	1	1		1
2.	Гости в школе	4	2	1		1
3.	Гости в доме	3	1	1		1
4.	Концерт и проводы	3	1	1		1
5.	Звуки и буквы	3	1	1		1
6.	В Москве	3	1	1		1
7.	Суббота	4	2	1		1
8.	Чья это семья?	3	2	1		/
9.	Перед Новым годом	3	2	1		/
10.	С Новым годом	3	2	1		/
11.	Зимние забавы	4	2	1		1
12.	О вкусах не спорят	3	2	1		/
13.	Мы считаем, вычитаем	3	1	1		1
14.	Как все успеть	3	2	1		/
15.	Занимайтесь спортом	4	2	2		/
16.	Наступила весна	4	1	2		1
17.	О России	3	1	1		1
18.	Занятия в школе	4	2	1		1
19.	Обедаем по – русски	4	1	2		1
20.	Скоро каникулы	4	1	2		1
21.	Письменная работа	3	/	/		/
22.	Контрольная работа	2	/	/	3	/
					2	
	У к у п н о	72	30	23	5	14

**ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ
СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА**

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	мај
контролни задатак	новембар, март
писмена вежба	

Обавезни изборни предмет
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе немачког језика је стицање елементарних вештина употребе немачког језика ради коришћења у свакодневној комуникацији, при споразумевању са странцима и за разумевање једноставних текстова на немачком језику из свакодневног живота. Такође, богаћење изражајних могућности, способности мишљења и памћења ученика, допринос интелектуалном развоју ученика и изграђивању критичког става према тековинама културе и цивилизације народа који говоре немачки језик као и допринос васпитању ученика у духу сарадње и узајамног разумевања народа.

Уџбеник за ученике:

„Hurra, wir lernen Deutsch ”, Илдико Врачарић, Ана Бабић, Цвијета Шмит, Иванка Фајфер-Чаторовић; Радна свеска истих аутора

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број теме	Број часа по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Обрада новог градива	Други типови часа
1.	7	Erste Kontakte	3	4
2.	7	Familie	3	4
3.	1	Контролни рад	-	1
4.	7	Schule	3	4
5.	7	Jahreszeiten	3	4
6.	1	Контролни рад	-	1
7.	7	Ich und meine Freunde	3	4
8.	7	Mein Zuhause	3	4
9.	1	Контролни рад	-	1
10.	7	Essen und Trinken	3	4
11.	7	Kleidung	3	4
12.	3	Писмени задатак	-	3
13.	7	Hier lebe ich	3	4
14.	3	Систематизација	-	3
	72		27	45

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

За обраду новог градива: 27

За друге типове часа: 45

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

1. 1. Guten Tag

Obr. Front. Dijal.

2. Prisvojne zamenice

Obr.

Front. Dijal.

3. Das lerne ich

Utvr. Front. Dijal.

4. Present

Obr. Front. Dijal.

	5.	Ich heiße...	Utvr. Front. Dijal.
Dijal.	6.	Upitne zamenice	Utvr. Front.
Front. Dijal.	7.	Meine Telefonnummer ist	Utvr.
	2. 8.	Meine Familie	Utvr. Front. Dijal.
Front. Dijal.	9.	Prezent glagola haben i sein	Obr.
	10.	Ina erzählt über die Familie	Utvr. Front. Dijal.
	11.	Član	Obr. Front. Dijal.
	12.	Berufe	Utvr. Front. Dijal.
Dijal.	13.	Brojevi	Obr. Front.
	14.	Das ist meine Familie	Utvr. Front. Dijal.
3. Komb.	15.	Kontrolni rad	Utvr. Front.
4. Utvr. Front. Dijal.	16.	Komm, ich zeige dir die Schule	
Front. Dijal.	17.	Prezent glagola schreiben i lesen	Obr.
Dijal.	18.	Schulsachen	Utvr. Front.
Front. Komb.	19.	Prezent glagola schlafen i fahren	Obr.
Front. Dijal.	20.	Kommst du mit?	Utvr.
Front. Dijal.	21.	Prezent glagola aufstehen i fernsehen	Obr.
Dijal.	22.	Ein Tag von Ina	Utvr. Front.

5.	23.	Ein Jahr	Utvr.
Front.	Dijal.		
	24.	Zamenica es	Obr.
Front.	Komb.		
	25.	Vier Jahreszeiten	Utvr. Front. Komb.
	26.	Modalni glagol können	Obr.
Front.	Komb.		
	27.	Was kannst du alles im Winter machen?	Obr.
Front.	Dijal.		
	28.	Bald ist Weihnachten	Utvr. Front. Dijal.
	29.	Das neue Jahr	Utvr. Front. Dijal.
6.	30.	Kontrolni rad	Utvr. Front. Komb.
7.	31.	Ich und meine Familie	Utvr.
Front.	Dijal.		
	32.	Das machen Freunde gerne zusammen	Obr.
Front.	Dijal.		
	33.	Du und ich	Utvr.
Front.	Dijal.		
	34.	Pridev u predikativnoj funkciji	Obr.
Front.	Dijal.		
	35.	Das mache ich gern	Utvr. Front. Dijal.
	36.	Lesen	Obr.
Front.	Dijal.		
	37.	Internationaler Tag für Toleranz	Utvr.
Front.	Dijal.		
8.	38.	So sieht eine Wohnung aus	Utvr. Front. Dijal.
	39.	Wer macht was in der Familie Wagner?	Obr.
Front.	Dijal.		
	40.	Kommst du mit?	Utvr.
Front.	Dijal.		
	41.	Modalni glagol müssen	Obr.
Front.	Dijal.		

	42.	In Meinem Zimmer	Utvr. Front. Dijal.
Front. Dijal.	43.	Povratni glagoli	Obr.
Front. Dijal.	44.	Im Bad	Utvr.
9.	45.	Kontrolni rad	Utvr. Front. Komb.
10. Front. Dijal.	46.	Das essen und trinken wir	Obr.
	47.	Guten Appetit!	Utvr. Front. Dijal.
Front. Komb.	48.	Modalni glagol mögen/möchten	Obr.
Front. Dijal.	49.	Ich möchte gerne...	Utvr.
Front. Dijal.	50.	Gesund essen – gesund bleiben	Utvr.
Dijal.	51.	Frühstück, Mittagessen, Abendessen	Utvr. Front.
	52.	Feste und Bräuche	Obr. Front. Dijal.
11. Front. Dijal.	53.	Was haben Wagners heute an?	Obr.
Front. Dijal.	54.	Wer trägt was?	Utvr.
Front. Dijal.	55.	Imenice u akuzativu	Obr.
Front. Dijal.	56.	Wo ist mein/ meine...	Utvr.
	57.	Ich brauche	Utvr. Front. Dijal.
Komb.	58.	Negacija kein/ keine	Obr. Front.
Komb.	59.	Ich ziehe keine/ kein... an	Utvr. Front.

12.	60.	Priprema za prvi pismeni zadatak	Utvr. Front.
Komb.			
	61.	Prvi pismeni zadatak	Utvr..
Front. Kombl.			
	62.	Ispravak prvog pismenog zadatka	Utvr.
Front. Komb.			
13.	63.	Woher kommst du?	Obr.
Front. Dijal.			
	64.	Pitanja na slovo – W	Obr. Front. Dijal.
	65.	Ich wohne in...	Utvr. Front. Dijal.
	66.	Entschuldigen Sie bitte	Utvr.
Front. Dijal.			
	67.	es gibt + akuzativ	Obr.
Front. Dijal.			
	68.	In der Bibliothek^	Utvr. Front. Dijal.
	69.	Auf dem Bauernhof	Utvr.
Front. Dijal.			
14.	70.	Sistematizacija	Utvr.
Front. Dijal.			
	71.	Sistematizacija	Utvr. Front. Dijal.
	72.	Sistematizacija	Utvr. Front. Dijal.

Обавезни изборни наставни предмет Одбојка

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

- 1) Одбијање лопте прстима
- 2) Одбијање лопте прстима
- 3) Одбијање лопте чекићем
- 4) Одбијање лопте чекићем
- 5) Сервис -доњи
- 6) Сервис –горњи
- 7) Сервис, горњи, доњи
- 8) Смеч
- 9) Смеч
- 10) Блокирање
- 11) Блокирање
- 12) Сување, упијач

- 13) Ротација
- 14) Ротација
- 15) Ротација
- 16) Игра са два техничара
- 17) Игра са два техничара
- 18) Игра са два техничара
- 19) Игра 5:1
- 20) Игра 5:1
- 21) Игра 5:1
- 22) Игра 5:1
- 23) Игра 5:1
- 24) Игра 5:1
- 25) Игра са нападом из зоне одбране
- 26) Игра са нападом из зоне одбране
- 27) Игра са нападом из зоне одбране
- 28) Игра са нападом преко средњег блокера(први темпо)
- 29) Игра са нападом преко средњег блокера(први темпо)
- 30) Игра са акцентом на одбрани
- 31) Игра са акцентом на одбрани
- 32) Игра са акцентом на одбрани
- 33) Игра по правилима
- 34) Игра по правилима
- 35) Игра по правилима
- 36) Игра по правилима

Изборни наставни предмет
ИНФОРМАТИКА и РАЧУНАРСТВО

Циљ и задаци предмета:

Циљ образовно-васпитног рада изборног програма јесте да се ученици оспособе засамостално коришћење рачунара.

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање ученика а применом рачунара у различитим областима људске делатности;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада са рачунаром;
- оспособљавање за рада на рачунару.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

- Оперативни систем Windows 14
- Рад са текстом 14
- Увод у мултимедију 8

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни бр.теме	Наставне теме	Обрада новог градива	Други типови часова	Укупно
1.	Оперативни систем Windows	11	3	14
2.	Рад са текстом	11	3	14
3.	Примена рачунара у онласти мултимедија	7	1	8
	укупно	29	7	36

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Редни број часа	Број часова о теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова новог градива	Број других типова часа
.		Оперативни систем	*	
2.	1.1	Увод у информатику и рачунарство	*	
3.	1.2	Графичко радно окружење оперативног система	*	
4.	1.3	Радна површина	*	
5.	1.4	Употреба миша	*	
6.	1.5	MyComputer		*
7.	1.6	Рад са прозорима	*	
8.	1.7	Оперативни систем Windows - обнављање	*	
9.	1.8	WindowsExplorer	*	
10.	1.9	WindowsExplorer	*	
11.	1.10	WindowsExplorer	*	
12.	1.11	Инсталација програма	*	
13.	1.12	Инсталација програма	*	*
14.	1.13	Инсталација додатних уређаја		
	1.14.	Инсталација додатних уређаја	*	
15.		Систематизација градива	*	
16.	2.1	Рад са текстом	*	
17.	2.2		*	
18.	2.3	Изглед основног прозора	*	
19.	2.4	Word- увод у програм за обраду текста	*	
20.	2.5	Уписивање и кориговање текста	*	
21.	2.6	Чување документа (Save, SaveAs)	*	
	2.7	Форматирање карактера	*	
22.		Форматирање пасуса	*	
23.	2.8	Изглед и висина стране (подешавање	*	*
24.	2.9	маргина)		*
25.	2.10	Штампање документа		*
26.	2.11	Рад са сликама и објектима		
27.	2.12	Рад са сликама и објектима		
28.	2.13	Цртање у WORD-у		
	2.14	Word - вежбање	*	
		Word - вежбање	*	
29.		Систематизација градива	*	
30.	3.1		*	
31.	3.2	Примена рачунара у области мултимедије	*	
	3.3	Увод у мултимедију	*	
32.		Примена мултимедија и актуелности	*	*
33.	3.4	Коришћење образовног софтвера на CD-		
34.	3.5	ROM-у (књиге, енциклопедије, атласи)		
35.	3.6	Рад са мултимедијом (Media Player)		
36.	3.7	Рад са мултимедијом (BS Player)		
	3.8	Рад са мултимедијом (Micro DVD)		
		Рад са мултимедијом (Winamp)		
		Систематизација градива		

7.5. УЦБЕНИЦИ И ПОМОЋНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Н.Станковић – Шошо, Чаролија речи, Читанка за пети разред основне школе, Клетт, Београд, 2012.
2. В.Помпар, Н.Станковић – Шошо, Радна свеска, Клетт, Београд, 2012.
3. В.Помпар, Граматика, Клетт, Београд, 2012.
4. Др.Н.Икодиновић, мр.С.Димитријевић, С.Милојевић, Н.Вуловић, Математика за пети разред, Клетт, Београд 2012.
5. Др.Н.Икодиновић, мр.С.Димитријевић, С.Милојевић, Н.Вуловић, Збирка задатака из математике за пети разред, Клетт, Београд 2012.
6. Б.Бечановић, Историја за пети разред основне школе, Клетт, Београд, 2010.
7. Радојка Влајев, Винко Ковачевић, (2011): *Географија за V разред основне школе*, Klett, Београд
8. В.Сурчински, К.Станојевић, Биологија за пети разред основне школе, БИГЗ PUBLISHING, Београд, 2010.
9. З.Лапчевић, Техничко и информатичко образовање за пети разред основне школе, Едука, Београд, 2010.
10. З.Лапчевић, Техничко и информатичко образовање за пети разред основне школе (материјал за практичне вежбе), Едука, Београд, 2010.
11. ПРОЈЕКТ 2 (OUP), Student's Book, OXFORD
12. ПРОЈЕКТ 2 (OUP), Work Book, OXFORD
13. Орбита 1+CD, уџбеник, Завод, Београд, 2010.
14. Орбита 1+CD, радна свеска, Завод, Београд, 2010.
15. HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH 1+CD, уџбеник, Завод, Београд, 2012.
16. HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH, радна свеска, Завод, Београд, 2012.
17. Г.Стојановић, М.Рајчевић, Музичка култура + CD, Завод, Београд, 2011.
18. З.Миљинковић, Г.Теодоровић, Ликовна култура за 5.разред основне школе, Завод, Београд, 2013.
19. Православни катехизис за 5.разред основне школе, Завод, Београд

Помоћна литература :

- Збирка песама и мелодијски приручник;
- М.Ивановић, Методика наставе музичког васпитања у основној школи
- М.Ивановић, Распевана школа
- Поповић, Власак: Музичко васпитање за 4,5, и 6. разред о.ш.
- Група аутора: Запевајмо заједно
- Котуровић – Маринковић: Збирка дечјих народних игара са певањем
- Збирка плоча и це-деа за 5.разред ош
- Збирка задатака за 5.разред ош „Архимедес“, Збирка задатака за 5.разред ОШ – Савремени приступ настави математике, -С.Прешић; Методички приручник за извођење наставе;
- Стручни часописи (Математички лист, Настава математике).
- Др Стојановић, Хербар за 5. и 7. разред основне школе

- Д.Бјекић, Практикум 1, Приручник за рад будућих професора ТО и информатике
- Б.Станковић, Граматика за основну школу за руски језик
- Група аутора,(2008):**Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе**, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд
- Методички приручник за наставу биологије у петом разреду основне школе; Наталија Букуров; БИГЗ

7.6.Програм рада одељенског старешине V разреда

СЕПТЕМБАР

1. Упознавање ученика и одељенског старешине. Лично ја (Напомена: ученици представљају себе: зовем се ... имам код куће...волим/не волим ... добар сам у ... бавим се ... слично што може да послужи бољем упознавању ученика и одељенског старешине)
2. Припремамо се за излет
3. Избор руководства ОЗ,избор одељенских медијатора и чланова

Вршњачког тима

4. Писмо учитељици, реализатор - психолог
Родитељски састанак

ОКТОБАР

5. Понашање у школи и на јавном месту (Одељенска правила-пројекат „Моја школа-школа без насиља“)
6. Обележавање Дечије недеље – права деце (потребан материјал код стручне службе)
7. Здраво понашање – Шта је то ? (за потребан материјал консултовати психолога)
8. Избор одељењских медијатора и чланова Вршњачког тима

НОВЕМБАР

9. Резултати учења и других активности
10. Родитељски састанак
11. Како решавамо сукобе (потребан материјал код стручне службе)
12. Игре у учионици по избору деце

ДЕЦЕМБАР

13. Игре на снегу
14. Анализа успеха и дисциплине ученика
15. Весели час – у сусрет новој години
16. Прослава Нове године

ЈАНУАР

17. Родитељски састанак
18. Прослава школске славе Свети Сава

ФЕБРУАР

19. Проблеми одељења
20. Прича о кућним љубимцима
21. Пубертет (реализатор психолог)

МАРТ

22. Мојој мами са љубављу

23. Процењивање својих и туђих поступака
24. Надимци и зашто нас љуте
25. Анализа успеха и дисциплине ученика
26. Избор НАЈ ФАЦЕ одељења (пројекат «Школа без насиља»)
Родитељски састанак

АПРИЛ

27. Шаљиви час – априлилили
28. Похађање додатне и допунске наставе
29. Улепшавамо учионицу
30. Представљамо свој хоби; Учешће у активностима Недеље ненасиља

МАЈ

31. Пролећне зидне новине
32. Споменици културе у нашем граду
33. Како да побољшамо успех
34. Припремамо се за излет

ЈУН

35. Правимо споменар одељења (пано)

8. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

8.1. Листа предмета

Обавезни предмети

1. Српски језик
2. Енглески језик
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Историја
6. Географија
7. Физика
8. Математика
9. Биологија
10. Техничко и информатичко образовање
11. Физичко васпитање

Обавезни изборни предмети

0. Грађанско васпитање
1. Верска настава
2. Руски језик
3. Немачки језик
4. Физичко васпитање- избрани спорт рукомет

Изборни наставни предмети

Информатика и рачунарство

8.2. Резултати анкете родитеља налазе се у Годишњем ллану рада школе.

8.3. Број часова по предметима обавезне, изборне, додатне и допунске наставе и осталих активности на годишњем нивоу за сва три одељења шестог разреда

ПРЕДМЕТ	б. разред	
	Бр. час. x бр. одељ.	
	укупно	
Српски језик	144x3	432
Енглески језик	72x3	216
Ликовна култура	36x3	108
Музичка култура	36x3	108
Историја	72x3	216
Географија	72x3	216
Физика	72x3	216
Математика	144x3	432
Биологија	72x3	216
Техничко обр.	72x3	216
Физичко васп.	72x3	216
Укупно	864x3	2592
Об. изборни предмет: Грађанско васпитање	36 x3	108
Об. изборни предмет: Верска настава	36 x2	72
Об. изборни предмет: Изабрани спорт-Рукомет	36x3	108
Об. изборни предмет: Руски језик	72 x1	72
Об. изборни предмет: Немачки језик	72x3	216
Укупно обавезни изборни предмети	204x3	612
ЧОС	36x3	108
Изборни предмет: Информатика и рачунарство	36x3	108
Укупно	1140x3	3420

8.4. ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ РАДА И ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

Обавезан наставни предмет СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци

ЦИЉ наставе српског језика је да ученици овладају основама српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ЗАДАЦИ наставе српског језика су

- а) развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и развија
- б) описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика
- в) поступно и систематско упознавање граматике и правописа српског језика
- г) упознавање језичких појава и појмова, овладавање граматиком и стилским могућностима српског језика
- д) оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у разним видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама
- ђ) уочавање разлике између месног говора и књижевног језика
- е) развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности
- ж) развијање смисла и способности за правилно, течно и уверљиво усмено и писмено изражавање
- з) увежбавање и усавршавање гласног читања и читања у себи
- и) оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова
- ј) упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу
- к) поступно и систематично оспособљавање за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста
- л) развијање потребе за књигом
- љ) поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења
- м) усвајање основних теоријских и функционалних појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности
- н) упознавање, развијање чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења
- њ) развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује
- о) навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији
- п) подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво
- р) подстицање, неговање и вредновање ваннаставних активности (литерарна, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.)

- с) васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности
- т) развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

1. увођење ученика у грађење речи
2. упознавање са гласовним системом
3. упознавање гласовних алтернација, њихово уочавање у грађењу и промени речи
4. утврђивање знања о значењу и функцији придевских заменица
5. стицање основних знања о грађењу и значењима глаголских облика (футур II, имперфекат, плусквамперфекат, императив, потенцијал, трпни глаголски придев, глаголски прилози)
6. проширивање знања о сложеној реченици
7. оспособљавање ученика за уочавање разлике између дугих акцената
8. оспособљавање за уочавање и тумачење узрочно-последичних веза у уметничком тексту, за исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста и у разним говорним ситуацијама
9. развијање способности за уочавање и тумачење емоција, мотива и песничких слика у лирском тексту
10. постепено упознавање структуре основних облика усменог и писменог изражавања-према захтевима програма

ЈЕЗИК

Граматика

Обнављање, утврђивање и систематизација знања и вежбање до њихове примене и аутоматизације у изговору и писању у складу са књижевнојезичком нормом и правописом.

Подела речи по настанку : просте, изведене и сложене.

Сложенице, примери сложених речи насталих срастањем двеју или више речи, односно њихових творбених основа; просто срастање и срастање са спојним вокалом.

Префикси; примери именица придева и глагола насталих префиксацијом.

Атрибутска и предикатска функција именица и придева.

Самогласници и сугласници; слоготворно **р**.

Подела речи на слоге. Подела сугласника по месту изговора и по звучности.

Гласовне промене и алтернације – уочавање у грађењу и промени речи: палатализација и сибиларизација; непостојано **а**; промена **л** у **о**; једначење сугласника по звучности (одступања у писаном језику); једначење сугласника по месту изговора; јотовање; асимилација и сажимање самогласника; губљење сугласника (на одступања указати у примерима).

Придевске заменице: разликовање по значењу и функцији; присвојне, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне; употреба повратне заменице **свој**.

Грађење и значења глаголских облика: аорист, футур II, имперфекат, плусквамперфекат, императив, потенцијал, трпни гл. Придев, глаголски прилози. Прости и сложени глаголски облици. Лични и нелични глаголски облици.

Реченица (основни појмови): комуникативна реченица и предикатска реченица.

и зависне предикатске реченице.

Вежбе у исказивању реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом.

Комуникативне реченице које се састоје од једне независне предикатске реченице и од више њих.

Правопис

Проверавање, понављање и увежбавање правописних правила обрађених у претходним разредима (писање речце **ли** уз глаголе, **не** уз глаголе, именице и придеве; **нај**уз придеве; употреба великог слова и др.)

Писање одричних заменица уз предлоге.

Писање заменица у обраћању: **Ви, Ваш.**

Писање имена васионских тела – једночланих и вишечланих.

Писање глаголских облика које ученици често пишу погрешно (радни глаголски придев, аорист, потенцијал, перфекат, футур I).

Интерпункција после узвика.

Растављање речи на крају реда.

Навикавање на коришћење правописа (школско издање).

Ортоепија

Проверавање и увежбавање садржаја из претходних разреда (правилан изговор гласова, разликовање дугих и кратких акцената, интонација реченице).

Вежбе у изговарању дугоузлазног и дугосилазног акцената. Интонација везана за изговор узвика.

КЊИЖЕВНОСТ

Лектира

Лирика

- Народна песма : *Највећа је жалост за братом*
- *Породичне народне лирске песме* (избор)
- *Обичајне народне лирске песме* (избор)
- Ђура Јакшић : *Вече*
- Војислав Илић : *Свети Сава*
- Алекса Шантић : *Моја отаџбина*
- Милан Ракић : *Наслеђе*
- Јован Дучић : *Село*
- Вељко Петровић : *Ратар*
- Десанка Максимовић : *О пореклу*
- Мирослав Антић : *Плава звезда*
- Добрица Ерић : *Чудесни свитац*
- Стеван Раичковић : *Хвала сунцу, земљи, трави*
- Милован Данојлић : *Шљива*
- Сергеј Јесењин : *Бреза*
- Рабиндранат Тагоре : *Папирни бродови* или једна песма по избору из *Градинара*

Епика

- Народна песма : *Смрт мајке Југовића*
- *Епске народне песме о Косовском боју* (избор)
- Народна песма : *Марко Краљевић укида свадбарину*
- *Епске народне песме о Марку Краљевићу* (избор)
- Народна приповетка : *Мала вила*
- Бранислав Нушић : *Аутобиографија*

- Петар Кочић : *Јаблан*
- Светозар Ђоровић : *Богојављенска ноћ* (одломак)
- Исидора Секулић : *Буре* (одломак)
- Иво Андрић : *Аска и вук*
- Бранко Ђопић : *Чудесна справа*
- Стеван Раичковић : *Бајка о дечаку и Месецу*
- Гроздана Олујић : *Златопрста* или *Седефна ружа* (одл.)
- Светлана Велмар-Јанковић : *Улица Филипа Вишињића* (одл.)
- Вилијем Саројан : *Лето лепог белца*
- Антон Павлович Чехов : *Вањка*

Драма

- Коста Трифковић : *Избирачица*
- Бранислав Нушић : *Аналфабета*
- Петар Кочић : *Јазавац пред судом* (одломак)

Допунски избор

- Бранко Ђопић : *Орлови рано лете*
- Данило Киш : *Вереници*
- Слободан Селенић : *Очеви и оци* (одломак)
- Владимир Андрић : *Пустолов* (избор)
- Џек Лондон : *Зов дивљине*
- Ференц Молнар : *Дечаци Павлове улице*
- Хенрик Сјенкјевич : *Кроз пустињу и прашуму*
- Реј Бредбери : *Маслачково вино* (избор)
- Ефраим Кишон : *Код куће је најгоре* (избор)
- Анђела Нанети : *Мој дека је био трешиња* (одломак)
- Ијан Мекјуан : *Сањар* (избор)

Са предложеног списка наставник бира најмање три, а највише пет дела за обраду.

Научнопопуларни и информативни текстови

- Вук Ст. Караџић: *Живот и обичаји народа српског*(избор)
- Милутин Миланковић : *Кроз васиону и векове* (одломак)
- Веселин Чајкановић : *Студије из српске религије и фолклора* (избор)
- М. Иљин : *Приче о стварима* (избор)
- Владимир Хулпах : *Легенде о европским градовима* (избор)
- *Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу*

Са наведеног списка, обавезан је избор најмање три дела.

Тумачење текста

Тумачење условљености догађаја и ситуација, осећања, сукоба, поступака, нарави и карактерних особина ликова- у епским и драмским делима. Упућивање ученика у властите судове и закључке појединоста из дела, али са становишта целине. Тумачење ликова као у претходном разреду. Запажање и процењивање ситуација и поступака, речи и дела, физичких и других особина, жеља и могућности, циљева и средстава (њихове складности или противречности). Упућивање ученика у откривање двоструког описивања стварности: верно представљање појава (објективна дескрипција) и маштовито повезивање појава са ставом и осећањем писца (субјективна дескрипција). Даље упућивање ученика у тумачење песничких слика изазваних чулним дражима (конкретни мотиви), и размишљањем и осећањем (апстрактни мотиви, емоције, рефлексije). Откривање главног осећања и других емоција у лирским песмама.

Уочавање мотивске структуре песме; начин развијања појединих мотива у песничке слике и њихово здружено функционисање. Развијање навике да се запажања, утисци и закључци доказују подацима из текста и закључци доказују подацима из текста и животне стварности, да се уметничке вредности истражују с проблемског сатновишта. Давање припремних задатака и упућивање ученика у рад на самосталном упознавању књижевног дела (усмено и писмено приказивање дела). Читање и вредновање ученичких бележака о прочитаној лектури. Књижевни и теоријски појмови

Лирика

Врсте строфа: стих (моностих); двостих (дистих); тростих (терцет), четворостих (катрен). Ритам: брз и спор ритам; темпо, интонација и пауза; нагласак речи и ритам, рима – врсте: мушка, женска, средња (дактилска); парна, укрштена, обгрљена, нагомилана и испрекидана; улога риме у обликовању стиха.

Језичко-стилска изражајна средства: контраст, хипербола, градиција.

Врсте ауторске и народне лирске песме: родољубива, социјална песма; обичајне и породичне народне лирске песме.

Епика

Основна тема и кључни мотиви. Фабула: покретачи фабуле; ретроспективни редослед догађаја.

Карактеризација: социолошка, психолошка; портрет: спољашњи и унутрашњи.

Биографија и аутобиографија.

Роман – пустоловни, историјски и научно-фантастични.

Предање.

Драма

Комедија – основне одлике. Хумористичко, иронично и сатирично у комедији.

Карактеризација ликова у комедији.

Монолог и дијалог у драми.

Функционални појмови

Подстицање ученика на схватање и усвајање функционалних појмова: чежња, наслућивање, сумња, запрепашћење; савесност, предострожност, хуманост, достојанство; објективно, субјективно, посредно, непосредно, драматично; запажање, образлагање, документовано доказивање, анализа, синтеза, упоређивање; детаљ, атмосфера, перспектива.

Читање

Усклађивање читања с природом неуметничког и уметничког текста. Даље упућивање ученика на проучавање обрађеног и необрађеног текста ради изражајног читања (условљеност ритма и темпа; јачина гласа, паузирање, реченични акценат).

Казивање напамет научених различитих врста текстова у прози и стиху. Читање и казивање по улогама.

Увежбавање читања у себи према прецизним, унапред постављеним задацима (откривање композиционих јединица, дијалога у карактеризацији ликова, описа и сличних елемената; налажење речи, реченица, правописних знакова и др.)

Увежбавање брзог читања у себи с провером разумевања прочитаног непознатог текста.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Основни облици усменог и писменог изражавања

Препричавање текста са истицањем карактеристика лика у књижевном тексту, филму, позоришној представи.

Причање са коришћењем елемената композиционе форме.

Описивање спољашњег и унутрашњег простора (ентеријера и екстеријера) по заједничком и самостално сачињеном плану.

Портретисање особа из непосредне околине на основу анализе књижевних портрета и портрета личности из научно-популарне литературе.

Извештавање: кратак извештај о школској акцији, свечаности, друштвеној акцији у селу или граду и сл.

Усмена и писмена вежбања

Ортоепске вежбе: проверавање и увежбавање садржаја из претходних разреда.

Слушање звучних записа;

Лексичке и семантичке вежбе;

Синтаксичке и стилске вежбе;

Стваралачко препричавање текста са променом гледишта;

Причање о догађајима и доживљајима са коришћењем елемената композиционе форме по самостално сачињеном плану.

Портретисање особе из непосредне околине ученика;

Извештавање: кратак писмени извештај;

Писање службеног и приватног писма.

Осам домаћих писмених задатака, читање и анализа задатака на часу.

Четири школска писмена задатка.

ДОДАТНИ РАД

Језик и култура изражавања

Говорне вежбе о слободно изабраним темама (јасност, прецизност, језгровитост, лични тон у излагању).

Значење и употреба падежа;

Прости и сложени глаголски облици

Вежбе у говору с правилним акцентовањем.

Акцент у савременом књижевном језику и локалном говору.

Проучавање локалног говора. Замењивање локализама и позајмљеница речима и изразима стандардног књижевног језика.

Књижевност

Анализа самостално одабраног прозног дела из лектире;

Анализа лирске песме;

Анализа књижевног дела из текуће српске књижевности;

Анализа филмова и позоришних представа.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Р.бр.теме	НАСТАВНА ТЕМА	Бр.часова по теми	обрада	утврђивање	систематизација	Остали типови
1	Чудна нека звезда плава	14	6	4	/	4
2	Кад је живот био чаробан	26	9	6	/	11
3	Мудрост светом влада	37	11	8	3	15
4	Светлост песме и певања	33	16	2	/	15
5	Све је свето и честито било	21	12	3	/	6
6	О, класје моје	13	4	/	2	7
УКУПНО		144	58	23	5	58

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
СЕПТЕМБАР	1. Кад се сретну сан и јава	1. Језичка култура: Изазови пред нама		x	Језичка култура – 4; књижевност – 6; правопис – 1; граматика – 6 = 17
		2. Књижевност: <i>Хвала сунцу, земљи, трави</i> , Стеван Раичковић	x		
		3. Књижевност: Књижевност (пети разред)		x	
		4. Граматика: Граматика (пети разред)		x	
		5. Граматика: Контролни задатак		x	
		6. Књижевност: <i>Чудесни свитац</i> , Добрица Ерић	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		7. Граматика: Подела гласова и речи	x		
		8. Књижевност: <i>Буре</i> , Исидора Секулић	x		
		9. Граматика: Подела гласова по звучности и месту изговора	x		
		10. Језичка култура: Догодило се за време распуста		x	
		11. Правопис: Научили смо...		x	
		12. Књижевност: <i>Плава звезда</i> , Мирослав Антић	x		
		13. Граматика: Творба речи	x		
		14. Граматика: Творба речи		x	
		15. Књижевност: <i>Шљива</i> , Милован Данојлић	x		
		16. Језичка култура: Изражајно казивање		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		17. Језичка култура: Кад зажмурим и кад заспим... (први домаћи задатак)		х	
ОКТОБАР	2. И ствари имају душу	18. Граматика: Сложенице	х		Граматика – 8; књижевност – 5; језичка култура – 4 = 17
		19. Граматика: Префикси	х		
		20. Књижевност: <i>Чудесна справа</i> , Бранко Ћопић	х		
		21. Књижевност: Предања	х		
		22. Граматика: Грађење речи		х	
		23. Књижевност: <i>Маслачково вино</i> , Реј Бредбери	х		
		24. Књижевност: <i>Мој дека је био трешња</i> , Анђела Нанети	х		
		25. Књижевност: И ствари имају душу		х	
		26. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		х	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		27. Језичка култура: Први школски писмени задатак		х	
		28. Граматика: Палатализација и сибиларизација	х		
		29. Граматика: Непостојано А и промена Л у О	х		
		30. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		31. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		32. Граматика: Јотовање	х		
		33. Граматика: Једначење сугласника по звучности и по месту творбе	х		
		34. Граматика: Губљење сугласника и асимилација самогласника	х		
		35. Граматика: Гласовне промене		х	
		36. Књижевност: <i>Моја отаџбина</i> , Алекса Шантић; <i>Наслеђе</i> , Милан Ракић	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		37. Граматика: Гласовне промене		x	
НОВЕМБАР	3.У завичају – међу својима	38. Граматика: Контролни задатак		x	Језичка култура – 3; књижевност – 6; граматика – 7; правопис – 1 = 17
		39. Књижевност: <i>О пореклу</i> , Десанка Максимовић	x		
		40. Књижевност: Народне епске песме о Косовском боју	x		
		41. Књижевност: Народне епске песме о Косовском боју		x	
		42. Књижевност: <i>Смрт мајке Југовића</i> , народна песма	x		
		43. Граматика: Акценат		x	
		44. Граматика: Акценат	x		
		45. Књижевност: <i>Вече</i> , Ђура Јакшић	x		
		46. Језичка култура: Моја земља је у мом срцу		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		47. Правопис: Растављање речи на крају реда	x		
		48. Језичка култура: То је моја земља (други домаћи задатак)		x	
		49. Језичка култура: Лексичке и семантичке вежбе		x	
		50. Граматика: Врсте речи		x	
		51. Граматика: Служба речи		x	
		52. Књижевност: <i>Марко Краљевић укида свадбарину</i> , народна песма	x		
		53. Књижевност: Народне епске песме о Марку Краљевићу	x		
		54. Књижевност: <i>Улица Филипа Вишњића</i> , Светлана Велмар Јанковић	x		
		55. Граматика: Придевске заменице	x		
		56. Граматика: Придевске заменице	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		57. Књижевност: <i>Јазавац пред судом</i> , Петар Кочић	х		
ДЕЦЕМБАР	4. Говорити о љубави, то је већ помало волеги	58. Граматика: Присвојна заменица СВОЈ	х		Књижевност – 6; граматика – 4; језичка култура – 7 = 17
		59. Књижевност: <i>Јаблан</i> , Петар Кочић	х		
		60. Граматика: Придевске заменице		х	
		61. Језичка култура: Мало ли је такијех јунака... (трећи домаћи задатак)		х	
		62. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		х	
		63. Језичка култура: Други школски писмени задатак		х	
		64. Књижевност: Народна епска књижевност		х	
		65. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		66. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		67. Језичка култура: Извештај		x	
		68. Језичка култура: Правилан изговор		x	
ЈАНУАР	5. Зимска разгледница	69. Књижевност: <i>Бреза</i> , Сергеј Јесењин	x		Граматика – 5; књижевност – 5 = 10
		70. Књижевност: <i>Свети Сава</i> , Војислав Илић	x		
		71. Граматика: Атрибутска функција именица и придева		x	
		72. Граматика: Предикатска функција именица и придева		x	
		73. Књижевност: <i>Очеви и оци</i> , Слободан Селенић	x		
		74. Граматика: Сложена реченица		x	
		75. Граматика: Комуникативне реченице	x		
		76. Граматика: Глаголи		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		77. Књижевност: <i>Богојављенска ноћ</i> , Светозар Ћоровић	x		
		78. Књижевност: Обичајне народне лирске песме	x		
ФЕБРУАР	6. Породично благо	79. Граматика: Предикатска реченица	x		Књижевност – 8; граматика – 6; језичка култура – 1; правопис – 1 = 16
		80. Граматика: Глаголски облици		x	
		81. Књижевност: <i>Највећа је жалост за братом</i> , народна песма	x		
		82. Књижевност: Породичне лирске народне песме	x		
		83. Граматика: Исказивање реченичних чланова		x	
		84. Правопис: Управни говор		x	
		85. Књижевност: <i>Вањка</i> , Антон Павлович Чехов	x		
		86. Језичка култура: Портрет		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		87. Књижевност: <i>Избирачица</i> , Коста Трифковић	x		
		88. Књижевност: <i>Избирачица</i> , Коста Трифковић		x	
		89. Књижевност: <i>Аутобиографија</i> , Бранислав Нушић	x		
		90. Књижевност: <i>Градинар</i> , Рабиндранат Тагоре	x		
		91. Граматика: Глаголске основе		x	
		92. Граматика: Аорист	x		
		93. Граматика: Потенцијал	x		
		94. Књижевност: <i>Вереници</i> , Данило Киш	x		
		95. Књижевност: <i>Орлови рано лете</i> , Бранко Ђопић	x		
		96. Језичка култура: Хронолошко и ретроспективно приповедање		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		97. Језичка култура: Ентеријер и екстеријер		x	
МАРТ	7. Љубав је сусрет најлепши на свету	98. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		x	Књижевност – 1; правопис – 2; граматика – 6; језичка култура – 8 = 17
		99. Језичка култура: Трећи школски писмени задатак		x	
		100. Граматика: Императив	x		
		101. Граматика: Футур други	x		
		102. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		103. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		104. Граматика: Глаголски облици		x	
		105. Језичка култура: Мотив љубави у прочитаним делима		x	
		106. Језичка култура: Изражајно читање		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		107. Правопис: Писање заменица	x		
		108. Граматика: Трпни глаголски придев	x		
		109. Граматика: Имперфекат	x		
		110. Граматика: Плусквамперфекат	x		
		111. Правопис: Писање глаголских облика		x	
АПРИЛ	8. Била једном једна бајка	112. Књижевност: <i>Мала вила</i> , народна приповетка	x		Граматика – 4; језичка култура – 4; књижевност – 4 = 12
		113. Књижевност: <i>Седефна ружа</i> , Гроздана Олујић	x		
		114. Језичка култура: Језичкостилска средства		x	
		115. Језичка култура: Анализа седмог домаћег задатка		x	
		116. Језичка култура: Писмо		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		117. Језичка култура: Службено писмо	x		
		118. Књижевност: <i>Бајка о дечаку и Месецу</i> , Стеван Раичковић	x		
		119. Књижевност: Бајка		x	
		120. Граматика: Глаголски прилози	x		
		121. Граматика: Глаголски облици		x	
		122. Граматика: Глаголски облици		x	
		123. Граматика: Глаголски облици (контролни задатак)		x	
		124. Књижевност: <i>Аска и вук</i> , Иво Андрић	x		
		125. Књижевност: <i>Аска и вук</i> , Иво Андрић		x	
		126. Језичка култура: Припрема за писмени задатак (осми домаћи задатак)		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		127. Језичка култура: Ортоепска вежбања		x	
МАЈ	9. Живот је леп	128. Језичка култура: Четврти школски писмени задатак		x	Правопис – 1; језичка култура – 6; граматика – 2; књижевност – 8 = 17
		129. Књижевност: Село, Јован Дучић	x		
		130. Језичка култура: Некњижевне речи и туђице		x	
		131. Књижевност: <i>Аналфабета</i> , Бранислав Нушић	x		
		132. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		133. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		134. Књижевност: <i>Лето лепог белца</i> , Вилијам Саројан	x		
		135. Књижевност: <i>Ратар</i> , Вељко Петровић; <i>О, класје моје</i> , Алекса Шантић	x		
		136. Граматика: Гласовне промене, придевске заменице, глаголски облици		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		137. Граматика: Годишњи тест		x	
		138. Књижевност: <i>Кроз васиону и векове</i> , Милутин Миланковић	x		
		139. Правопис: Писање имена васионских тела	x		
		140. Књижевност: Годишњи тест		x	
ЈУН	9. Живот је леп	141. Књижевност: <i>Дечаџи Павлове улице</i> , Ференц Молнар	x		Књижевност – 3; језичка култура – 1 = 4
		142. Књижевност: <i>Дечаџи Павлове улице</i> , Ференц Молнар		x	
		143. Књижевност: <i>Смедеревска тврђава</i> , Владимир Хулпах	x		
		144. Језичка култура: На крају шестог разреда		x	
		Прво полугодиште	34	34	68
		Друго полугодиште	37	39	76
Укупно			71	73	144

Предлог листе образовних стандарда постигнућа за наставни предмет
Српски језик по наставним темама у ШЕСТОМ РАЗРЕДУ**

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме	
1. Хвала сунцу, земљи, трави	1. Вештина читања и разумевања прочитаног	Основни	CJ.1.1.5	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима)	
		Средњи	CJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста (према датим критеријумима)	
		Напредни	CJ.3.1.4	чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке линије, графиконе	
	2. Писано изражавање		Основни	CJ.1.2.1	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
			Основни	CJ.1.2.2	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
			Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
			Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
			Основни	CJ.1.2.7.	зна да се служи Правописом (школским издањем)*
			Основни	CJ.1.2.8	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставном тексту
			Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јасно повезан
			Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује поднаслов деловима текста		
	Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму		
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик		Основни	CJ.1.3.1.	зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставном тексту; зна књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама
			Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; зна књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
			Основни	CJ.1.3.5.	разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реченице од постојећих творбених модела
			Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) реченицама
			Основни	CJ.1.3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
			Основни	CJ.1.3.21.	разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за лични развој
			Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик речи

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме		
		Средњи	CJ.2.3.4.	познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбиновање)		
		Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима		
		Средњи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици		
		Напредни	CJ.3.3.1.	дели реч на слоге у сложенијим случајевима		
	4.Књижевност	Основни	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)	
			Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму	
			Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: монолози	
			Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту	
			Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, филозофију	
			Основни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*	
			Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; разликује књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристика	
			Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре (персонификација, хипербола, градијација, метафора, контраст)	
			Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела	
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту		
		Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура		
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на књижевну историју		
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже		
		ствари имају	1.Вештина читања и	Основни	CJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
				Основни	CJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху описивања (описивање), нарација (приповедање), аргументација, п

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
разумевање прочитаног		Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане целине (намера, циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једној целини
		Средњи	CJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или параграфа (према датим критеријумима)
		Средњи	CJ.2.1.7.	препознаје став аутора неуметничког текста и разликује га од другог става у тексту
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста или параграфа (према датим критеријумима)
		Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
2. Писано изражавање		Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
		Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писаној речи); препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални језик, сленг, жаргон)
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једној целини
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је повезан
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује поднасловне делове текста
		Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст
		Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
3. Граматика, лексика, народна књижевност		Основни	CJ.1.3.1.	зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једној целини; препознаје књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама
		Основни	CJ.1.3.5.	разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реченице из постојећих творбених модела
		Средњи	CJ.2.3.2.	препознаје гласовне промене

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
	ни и књижевни језик	Средњи	CJ.2.3.4.	познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбиновање)
		Напредни	CJ.3.3.2.	познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује)
	4.Књижевност	Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених промена)
		Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: монологу
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фору
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектуре са временом у којем је настало и са приповедања
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектуре и род, врсту и лик књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристика
			CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (и њихову међусобну повезаност)
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на доказе
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
3.У завичају – међу својима	1.Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Средњи	CJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста (према одређеним критеријумима)
		Средњи	CJ.2.1.6.	разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасног мишљења, примерима

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
	2. Писано изражавање	Напредни	CJ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргуменат засноване на сложенијем тексту
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писаној речи) и препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални и неформални)
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставном тексту
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јасно повезан
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује поднасловне деловима текста
		Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.1.	зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставном тексту; зна књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама
		Основни	CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*
		Основни	CJ.1.3.3.	одређује место реченичног акцента у једноставним примерима
		Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; зна књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу)
		Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, изјавне)
		Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
		Основни	CJ.1.3.12.	познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; синонимију, антонимију, хомонимију; метафору* као лексички механизам
		Средњи	CJ.2.3.1.	одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норму
		Средњи	CJ.2.3.2.	препознаје гласовне промене
Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик речи		
Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима		

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме	
		Средњи	SJ.2.3.10.	зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (из лектуре и сл.), као и литерарним и медијским текстовима на којима се употребљава	
		Напредни	SJ.3.3.1.	дели реч на слоге у сложенијим случајевима	
		Напредни	SJ.3.3.2.	познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује)	
		Напредни	SJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и граматичким категоријама	
	4.Књижевност		Основни	SJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
			Основни	SJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту
			Основни	SJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фору
			Средњи	SJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектуре и род, врсту и лик из дела; повезује књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристика
			Средњи	SJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевном тексту (персонификација, хипербола, градијација, метафора, контраст)
			Средњи	SJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (уочава њихову међусобну повезаност)
			Напредни	SJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
			Напредни	SJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на књижевну историју
			Напредни	SJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
			Напредни	SJ.3.4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се односе на исто дело
4.Који оно добар јунак биће?	1.Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	SJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху описивања (описивање), нарација (приповедање), аргументација, повезивање	
		Основни	SJ.1.1.4.	разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; слуша и одређени део текста	
		Основни	SJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима	
		Основни	SJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног	
		Основни	SJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане информације (назив, циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставним информацијама	
		Средњи	SJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста (према одређеним критеријумима)	

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
		Средњи	CJ.2.1.6.	разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и примерима
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста (према датим критеријумима)
		Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формалне)
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једно
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је повезан
		Средњи	CJ.2.2.2.	саставља вест, реферат и извештај
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; од поднасловне деловима текста
		Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст
		Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*
		Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик
		Напредни	CJ.3.3.3.	зна и у свом говору примењује* акценатску норму
		Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама граматичким категоријама
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмом) именима аутора тих дела
Основни		CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)	

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме	
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму	
		Основни	CJ.1.4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерак)	
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, ф	
		Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова уметничко наслеђе*	
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и приповедања	
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела, књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактерист	
		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика њихову међусобну повезаност	
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком те монолог/унутрашњи монолог, дијалог	
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела	
		Напредни	CJ.3.4.1.	наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова	
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном те	
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући с	
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	
		5.Зимска разгледница	1.Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.
Основни	CJ.1.1.6.			разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног	
Основни	CJ.1.1.7.			повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једнос	
			Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
			Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску речен
			Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне,
			Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским)

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	Средњи	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
		Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик
		Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независне реченица)
		Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
		Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама граматичким категоријама
		Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, предикатских реченица)
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика терминологију у вези с њима)
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерак)
		Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: монолог
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фору
		Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и књижевноуметничко наслеђе*
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектуре са временом у којем је настало и са приповедања
		Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика и њихову међусобну повезаност
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура		
Напредни	CJ.3.4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе		
Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на		

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
6. Породично благо	1. Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Средњи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично“ (за одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради уочавања задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.7.	зна да се служи Правописом (школским издањем)*
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним реченицама
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јасно повезан
		Средњи	CJ.2.2.4.	зна основне особине говорног и писаног језика*
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује поднасловне делове текста
	Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму	
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу)
		Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, изјавне)
		Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) реченицама
		Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик и функцију речи
		Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, предикатских реченица)
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских терминаологију у вези с њима)

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
4.Књижевност		Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених променима аутора тих дела
		Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, форму
		Основни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (понајвише њихову међусобну повезаност
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на њих
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
1.Вештина читања и разумевања прочитаног		Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане информације (напомена, циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставном тексту
		Средњи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично“ (за уопштење одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради уочавања задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Средњи	CJ.2.1.2.	познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, реклама)
		Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
		Напредни	CJ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе засноване на сложенијем тексту
	2.Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставном тексту

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
7. Љубав је сусрет најлепши на свету		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је још повезан
		Средњи	CJ.2.2.3.	пише резиме краћег и/или једноставнијег текста
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује поднаслов деловима текста
		Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст
		3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.4.
	Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)	
	Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик речи	
	Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика	
	Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика; зна терминологију у вези с њима)	
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмом) именима аутора тих дела
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: монолози/унутрашњи монолози, дијалози
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
Средњи		CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*	
Напредни		CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на књижевне знакове	
Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже		
8. Била једном једна бајка	1. Вештина читања и разумевања прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једнос
		Напредни	CJ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргу засноване на сложенијем тексту
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни тек целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.6.	влада основним жанровима писане комуникације: саставља пис формуларе с којима се сусреће у школи и свакодневном животу
		Средњи	CJ.2.2.4.	зна основне особине говорног и писаног језика*
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је је повезан
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; од поднасловне деловима текста
		Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
		Основни	CJ.1.3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог употребљени (једноставни случајеви)
		Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика терминологију у вези с њима)
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књиж
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком текс
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, ф
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактерист

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
		Средњи	SJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
		Средњи	SJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (п њихову међусобну повезаност)
		Напредни	SJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
		Напредни	SJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура
		Напредни	SJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на њих
		Напредни	SJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
9. Живот је леп		Основни	SJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Основни	SJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	SJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	SJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане информације (напр. циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једној од њих
		Средњи	SJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста према одређеним критеријумима)
		Средњи	SJ.2.1.6.	разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасног мишљења на примерима

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста (према датим критеријумима)
	2.Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
		Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писаном језику) и препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални и неформални)
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним писаним изражавањима
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је јасно повезан
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује поднасловне деловима текста
		Основни	CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*
		Основни	CJ.1.3.3.	одређује место реченичног акцента у једноставним примерима
		Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Основни	CJ.1.3.5.	разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради р постојећих творбених модела
		Основни	CJ.1.3.16.	служи се речницима, приручницима и енциклопедијама
		Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
		Средњи	CJ.2.3.2.	препознаје гласовне промене
		Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик
		Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
		Средњи	CJ.2.3.11.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог употребљени (сложенији примери)
		Напредни	CJ.3.3.2.	познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује)
		Напредни	CJ.3.3.3.	зна и у свом говору примењује* акценатску норму
		Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врста граматичким категоријама
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских терминологију у вези с њима)
	Напредни	CJ.3.3.7.	уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог употребљени, или на основу њиховог порекла	
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених про именима аутора тих дела
		Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац)
		Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту монолога
		Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, ф
		Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова уметничко наслеђе*
		Основни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектуре са временом у којем је настало и приповедања
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектуре и род, врсту и лик књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактерист
		Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика њихову међусобну повезаност
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком те монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских ф
		Напредни	CJ.3.4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући с
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже

** Ова табела представља предлог образовних стандарда на које наставник посебно треба да обрати пажњу у шестом разреду.

Обавезан наставни предмет

ЕНГЛЕСКИЈЕЗИК

1. Циљ и задаци предмета:

Савлађивање говорног језика у основном споразумевању. Разумевање једноставнијих текстова/дијалога из свакодневног живота. Увежбавање правилног ритма и интонације. Основе ортографије и увежбавање спелинга ради коректног писменог изражавања. Усвајање одређених граматичких структура и правилна употреба основних глаголских времена. Стицање знања о елементима културе народа чији се језик учи као страни.

Годишњи фонд часова 72

За обраду новог градива: 26

За друге типове часа: 46

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА		ТИП ЧАСА		
Ред.б	Назив теме	обр.	утврђ.	УКУПНО
1.	ПОРОДИЦА И ПРИЈАТЕЉИ	3	6	9
2.	НЕЗДРАВА ХРАНА/СПОРТ	4	5	9

3.	РЕВИЗИЈА 1			1
4.	ЖИВОТ У БУДУЋНОСТИ	3	5	8
5.	ШТА СЕ ДЕСИЛО? (РАЗГОВОР О ДОГАЂАЈИМА ИЗПРОШЛОСТИ)	3	4	7
6.	РЕВИЗИЈА 2			1
7.	ЛОНДОН	4	5	9
8.	ВЕЛИКИ ЕКРАН / ДВД	3	3	6
9.	РЕВИЗИЈА 3			1
10.	ПРОБЛЕМИ МЛАДИХ-ШК. ПРАВИЛА	3	4	7
11.	ЗАНИМЉИВОСТИ/СЛАВНЕ ЛИЧНОСТИ ЕНГЛЕСКЕ	3	4	7
12.	ПИСМЕНИ ЗАДАТАК 1			3
13.	ПИСМЕНИ ЗАДАТАК 2			3
14.	РЕВИЗИЈА 4			1

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

ред.бр,н аст. теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Број часова за			
			Обра ду	Утврђи вање	Систематиза цију	Друге типове часа
1	Мој живот	11	4	6	1	
2	Будућност	11	4	6	1	
3	Временске зоне	12	4	7	1	
4	Лондон	12	4	7	1	
5	Искуства	10	3	6	1	
6	Проблеми	10	3	6	1	
7	1.писмени задатак	3			3	
	2.писмени задатак	3			3	
	Укупно	72	22	38	12	
	Уџбеник:Project 3,Том Hutchinson					

Обавезан наставни предмет
ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ и задаци предмета: Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе је да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са хуманистичким опредељењем и карактером овог предмета.

Задаци: Упућивање ученика да увиђају, примењују и вреднују текстуру и светлине различитих мат.површина у остваривању одређеног утиска у целини призора, подстицати интерес и способност за самосталним откривањем визуелних појава и законитости света облика, светло-тамно, облик – боја, простор, композиција, развијати способност ученика за активно посматрање и естетско доживљавање дела ликовне уметности, оспособљавати ученике за стваралачко преношење визуелно ликовних искустава у природна, друштвена и научна подручја.

Уџбеник за ученике: Ликовна култура за VI разред, аутори Мр.З Милинковић и Г. Теодоровић, завод за уџбенике Београд 2013г.

Литература за реализацију програма: Уџбеник, каталози, репродукције, Историја уметности Н.Janson.

Годишњи фонд часова	36
За обраду новог градива	23
За друге типове часова	13

ГЛОБАЛНИ (ГОДИШЊИ) ПЛАН РАДА

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			Обраду	Утврђивању	Систематизацију	Друге типове часова
I	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама,линијама светлинама,облицима и волуменима	4	2	1	1	
II	Визуелно споразумевање	3	2	1	/	
III	Текстура	6	4	1	1	
IV	Светлина	8	5	2	1	
V	Боја	12	8	3	1	
VI	Свет уобразиље у ликовним делима	3	2	1	/	
	укупно	36	23	9	4	

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр.ч аса	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима	
1.	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима	Обрада
2.	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима	Обрада
3.	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима, вежбање	Утврђивање
4.	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима, естетска анализа	Систематизација
	Визуелно споразумевање	
5.	Визуелно споразумевање	Обрада
6.	Визуелно споразумевање	Утврђивање
7.	Визуелно споразумевање, вежбање	Утврђивање
	Текстура	
8.	Текстуралне и тактилне вредности површине и облика	Обрада
9.	Материјали (традиционални и савремени)н врсте материјала	Обрада
10.	Материјали (традиционални и савремени)н врсте материјала	Обрада
11.	Својства и врсте текстуре	Обрада
12.	Текстура – вежбање	Утврђивање
13.	Текстура – вежбање	Систематизација
	Светлина	
14.	Тонске разлике	Обрада
15.	Светло – тамно	Обрада
16.	Степен светлине и затамњености	Обрада
17.	Градација светлости у односу на одређеност извора	Обрада
18.	Илузија заобљености и пластичности волумена	Обрада
19.	Вежбе, Св.Сава, интердисциплинарна настава	Утврђивање
20.	Вежбе, Св.Сава, интердисциплинарна настава	Утврђивање
21.	Вежбе, Св.Сава, интердисциплинарна настава	Систематизација
	Боја	
22.	Хроматски (основне и изведене) и ахроматски скуп	Обрада
23.	Хроматски (основне и изведене) и ахроматски скуп	Обрада
24.	Топле и хладне боје	Обрада
25.	Комплементарне боје	Обрада
26.	Комплементарне боје	Обрада
27.	Контраст тоналитета	Обрада
28.	Слојевито сликање	Обрада
29.	Слојевито сликање	Обрада
30.	Боја – вежбање	Утврђивање
31.	Вежбе, Косовски бој, интердисциплинарана настава	Утврђивање
32.	Вежбе, Косовски бој, интердисциплинарана настава	Утврђивање
33.	Вежбе, Косовски бој, интердисциплинарана настава	Систематизација
	Свет уобразиље у делима ликовне уметности	
34.	Свет уобразиље у делима ликовне уметности (снови, бајке, митови)	Обрада
35.	Свет уобразиље у делима ликовне уметности (снови, бајке, митови)	Обрада
36.	Свет уобразиље у делима ликовне уметности - вежбање	Утврђивање

Обавезан наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци:

Циљ васпитно-образовног рада у настави музичке културе је да се стварањем интересовања и навика за активним бављењем музиком подстичу стваралачке способности, когнитивни (сазнајни) развој ученика и доприноси естетском и етичком развоју њихове личности.

Оперативни задаци предвиђају да ученици треба:

- да слушају вредна дела различитих музичких жанрова;
- да слушањем упознају и препознају нове инструменте и ансамбле;
- да певају по слуху и са нотног текста, народне и уметничке песме (двогласне и каноне);
- да свирају изражајно уз веће техничке захтеве у односу на предходне разреде;
- да усвоје нове елементе музичке писмености;
- да се стваралачки ангажују у свим музичким активностима и да сами стварају музику;
- да се активно баве припремањем програма за интерне прославе, друге јавне наступе и такмичења.

Уџбеници и додатна литература:

Надежда Ћирић и Гордана Стојановић – уџбеник музичке културе за шести разред основне школе
CD уз уџбеник

Годишњи фонд часова: 36

За обраду новог градива: 18

За друге типове часова: 18

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

Ред. бр. теме:	Бр. часова по теми:	Тема:	Обрада:	Други типови часова:
I	18	Певање и свирање са основама музичке писмености	10	8
II	3	Музичко стваралаштво		3
III	15	Слушање музике	8	7
Укупно:	36		18	18

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Наставна тема	Редни бр. н. јед.	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	обрада	обнављање	угврђ	стваралаштво
I,III	1.	Договор о раду, певање песама, слушање музике		#		
I,III	2.	Песме из нотног текста – Тихо ноћи, певање и свирање; слушање музике	#	#		

I,III	3.	Певање и свирање – нове песме; понављање песама из V разреда – Ти једина и Зрачак вири; песма из нотног текста – помрчина, цело село спава	#	#		
I,III	4.	Певање и свирање песама; песма уз нотног текста – Шкрипи Ђерам; слушање музике	#	#		
I,III	5.	Песме С.Ст.Мокрањца – певање и свирање; песма из нотног текста – Ој за гором, за зеленом; слушање музике	#			
I	6.	Канон; певање и свирање канона из 5. разреда;	#	#		
I,III	7.	Певање и свирање песама и канона; песма из нотног текста – Право пријатељство; слушање музике	#	#		
I,III	8.	Лествица (дур, мол); песма из нотног текста – Хвалисави мајмун; слушање музике	#	#		
I	9.	Мелодијски аранжман народне песме из Пољске	#	#		
I,II	10.	Упознавање синкопе кроз народну песму – Јелено, девојко; стварање ритмичког двогласа за инструменте по избору ученика	#			#
I,III	11.	Песма из нотног текста; слушање музике	#	#		
I,III	12.	Снизивица у нотном тексту (тоналитет F-dura); песма – Ал' је леп овај свет; слушање музике	#	#		
I,III	13.	Песма из нотног текста – Ах што волим, из кантате О селу, Ј.С.Баха, певање; слушање музике	#	#		
I,II, III	14.	Састављање заокружене музичке целине од понуђених мотива	#			#
I,III	15.	Песма из нотног текста – Гле игре ли красне; слушање музике	#			
I,II	16.	Стваралачке игре		#		#
I,III	17.	Половина као јединица бројања кроз народну песму – Дуни ми, дуни, лађане; у сусрет Новој години, певање познатих песама и слушање пригодне музике	#	#		
I,III	18.	Химна – Боже правде у тоналитету F-dura двогласно - слушање, певање и припрема за свирање	#	#		
I,III	19.	Песма из нотног текста у d-mollu – Све птичице запева; слушање музике	#			
I,III	20.	Народна песма из нотног текста – Тавна ноћи – певање и свирање; слушање музике	#	#		
I	21.	Песме из нотног текста – Шта то миче кроз шибљиче и Играле се делије	#	#		
I,III	22.	Песма из нотног текста – Зима, Ј.С.Баха – певање; слушање музике	#	#		
I,III	23.	Марш из опере Лоенгрин, Р.Вагнера – слушање и извођење мелодијско-ритмичког аранжмана	#			
I,III	24.	Упознавање лтвице D-dur кроз познату тему из IX симфоније Л.ван Бетовена – Ода радости – певање и извођење ритмичког аранжмана, слушање	#			
I,II, III	25.	Свирамо композицију Ж.Ф.Рамоа, Ригодон – стварање ритмичког аранжмана за ову игру; слушање музике	#			#
I,III	26.	Мало moll мало dur, песма из нотног текста Јесен, М.Шоулц; слушање музике	#	#		

I,III	27.	Осмина као јединица бројања кроз песму Н.Херцигоња Мали Ђачки валцер; слушање музике	#	#		
I,III	28.	Соло песма из нотног текста - Липа, Ф.Шуберт – певање и слушање, соло песма – Ружица у гају – певање и слушање	#	#		
I,III	29.	Соло песме других композитора – Ђ.Б.Перголези – Где је онај цветак жути; слушање музике	#			
I,III	30.	Певање и слушање песама победника на такмичењу деца – композитори – Лаж и Мати; слушање музике	#	#		
I	31.	Шаљива љубавна песма С.Гајића – Сад ми свака шишка;	#	#		
I,III	32.	Музика С.Ст. Мокрањца из VIII Руковети – Џанум наред село; певање и слушање музике		#	#	
I,III	33.	Молска лествица у народној и уметничкој псми; слушање музике	#	#		
I,II,III	34.	Стварамо мелодију, комбинујемо понуђене мотиве у тоналитету D-dura или d-molla; слушање музике		#	#	#
I,III	35.	Слушање музике, упознајемо и препознајемо слушана музичка дела	#	#		
I,III	36.	Музицирање за крај школске године; слушање музике	#	#		

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА

Циљ и задаци

1) Циљ

-циљ изучавања наставног предмета *Историја* ј културни напредак и хуманистички развој ученика.

- да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова

-да допринесе развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика

2) Задаци

- да ученици уочавају узрочно-последничне везе

- разумеју историјске процесе и токове

- улогу истакнутих личности које су одредиле развој друштва

- да упознају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци

- разумевање појма “средњи век” и основних одлика тог историјског периода
- оснивање основних одлика феудалног друштва
- стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној и општој историји
- стицање знања о улози религије у средњем веку
- упознавање културних достигнућа средњег века

- упознавање културних достигнућа Срба у средњем веку
- коришћење историјских карата за период средњег века

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни бр. теме	Назив наставне теме	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
1.	Позорница средњег века, увод	3	2	5
2.	Стварање средњевековне Европе, Европа и Средоземље у раном средњем веку	6	5	11
3.	На граници Истока и Запада, Срби и њихово окружење у раном средњем веку	6	5	11
4.	Европа и Средоземље у развијеном средњем веку	5	5	10
5.	Балкан и Срби у доба Немањића	10	8	18
6.	Освајања Турака Османлија на Балкану	7	10	17
		37	35	72

Уџбеник: М.Шуица,Р.Радић,Историја за шести разред основне школе са читанком и радном свеском,Фреска 2011.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

I ТЕМА: ПОЗОРНИЦА СРЕДЊЕГ ВЕКА, УВОД

1.	Основне одлике средњег века-простор, време, друштво	обрада
2.	Основне одлике средњег века-привреда, религија, култура	обрада
3.	Основне одлике средњег века	утврђивање активна н.
4.	Трагови средњег века, наслеђе и историјски извори о историји средњег века	обрада
5.	Позорница средњег века	систематизација

II ТЕМА: СТВАРАЊЕ СРЕДЊОВЕКОВНЕ ЕВРОПЕ, ЕВРОПА И СРЕДОЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ

6.	Велика сеоба народа-Хуни и Германи, односи освајача и староседелаца	обрада активна н.
7.	Велика сеоба народа	утврђивање
8.	Франачка држава-Карло Велики	обрада
9.	Византија (доба цара Јустинијана)	обрада
10.	Византија (златно доба и последњи успон)	обрада
11.	Стварање Средњовековне Европе	утврђивање
12.	Арабљани и Ислам	обрада
13.	Хришћанство	обрада
14.	Хришћанство	утврђивање
15.	Судар цивилизација-религија и култура Медитерана	утврђивање мултимедијална
16.	Европа и Средоземље у раном средњем веку	систематизација

III ТЕМА: СРБИ И ЊИХОВО ОКРУЖЕЊЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ

17.	Сеоба Словена и Авара	обрада
18.	Јужни Словени на Балканском полуострву-оснивање самосталних држава	обрада
19.	Словенски народи у Европи	утврђивање активна н.
20.	Балканско полуострво у раном средњем веку-Мађари, Румуни, Грци, Бугари, Албанци	обрада

22.	Српске земље од 7. до 12. века- Рашка, Дукља и Босна	обрада
23.	Српске земље од 7. до 12. века-	утврђивање
24.	Христијанизација на Балкану	обрада
25.	Рана култура Јужних Словена	обрада
26.	Примање хришћанства и рана култура Јужних Словена	утврђивање мултимедијална
27.	Срби и њихово окружење у раном средњем веку	систематизација

IV ТЕМА: ЕВРОПА И СРЕДОЗЕМЉЕ У ПЕРИОДУ РАЗВИЈЕНОГ ФЕУДАЛИЗМА

28.	Успон средњовековних монархија- западна и средња Европа	обрада
29.	Успон средњовековних монархија	утврђивање
30.	Крсташки ратови	обрада
31.	Крсташки ратови	утврђивање
32.	Средњовековни градови-настанак и развој	обрада активна н.
33.	Градови као привредна и културна средишта	обрада активна н.
34.	Настанак и развој средњовековних градова и њихове културе	утврђивање
35.	Средњовековна култура у Европи-додир и сукоби религија и култура	обрада
36.	Развијено средњовековно друштво	утврђивање
37.	Стварање и развој средњовековне Европе	систематизација полугодишњи тест

V ТЕМА: БАЛКАН И СРБИ У ДОБА НЕМАЊИЋА

38.	Срби и збивања на Балкану крајем 12. и почетком 13. века- Св. Симеон, Св. Сава	обрада интердисциплина.
39.	Балкан и Србија у 13. веку	обрада
40.	Срби и збивања на Балкану крајем 12. и почетком 13. века, Балкан и Србија у 13. веку	утврђивање
41.	Србија – највећа сила на Балкану (краљ Милутин, Стефан Дечански)	обрада
42.	Српско царство	обрада
43.	Успон средњовековне српске државе	утврђивање
44.	Уређење и друштво у држави Немањића	обрада

45.	Србија доба Немањића	утврђивање
46.	Распад Српског царства	обрада
47.	Распад Српског царства	утврђивање
48.	Балкан и Срби у доба Немањића	систематизација
49.	Постанак и развој средњовековне Босне	обрада
50.	Дубровник у средњем веку	обрада
51.	Односи Србије са околним државама	утврђивање
52.	Средњовековна култура код Срба- културно подручје, језик, писмо, књижевност	обрада пројектна настава
53.	Средњовековна култура код Срба- правни споменици, уметност	обрада пројектна настава
54.	Средњовековна култура код Срба	Утврђивање пројектна настава
55.	Србија у позном средњем веку	систематизација

VI ТЕМА: ОСВАЈАЊА ТУРАКА ОСМАНЛИЈА НА БАЛКАНУ

56.	Турци Османлије – порекло, продор у Европу	обрада
57.	Турци Османлије – порекло, продор у Европу	утврђивање
58.	Балкан и српске земље до почетка 15. века	обрада
59.	Косовска битка	обрада интердисциплинар.
60.	Историја и легенда (легенда о Марку Краљевићу и Косовска легенда)	обрада интердисциплинар.
61.	Балкан и српске земље до почетка 15. века	утврђивање
62.	Балкан и српске земље до почетка 15. века	систематизација
63.	Држава српских деспота	обрада
64.	Држава српских деспота	утврђивање
65.	Отпор Османлијама и пад хришћанских држава	обрада
66.	Отпор Османлијама и пад хришћанских држава	утврђивање
67.	Османска освајања Балкана	утврђивање
68.	Сеобе Срба крајем средњег века	обрада
69.	Сеобе Срба крајем средњег века	утврђивање
70.	Освајања Турака на Балканском полуострву	систематизација презентација
71.	Припрема за годишњи тест	утврђивање
72.	Историја средњег века	годишња система.

Обавезан наставни предмет
ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ

Циљ наставе географије је усвајање знања о природно-географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету.

ЗАДАЦИ

Задаци наставе географије су вишеструки. Њиховим остваривањем ученици се оспособљавају да стичу и развијају знања и разумевања, умења и ставове према светским и националним вредностима и достигнућима.

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

Ученици треба да:

- Упознају основне појаве, процесе и феномене у хидросфери и географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике
- Схвате значај вода за живот на Земљи
- Упознају биљни и животињски свет, утицај природних фактора и човека на њихов развој, хоризонтални вертикални распоред, као и међусобну условљеност и значај
- Упознају људске активности које утичу на квалитет животне средине и да схвате неопходност њеног очувања, унапређења и заштите
- Упознају основне појмове из географије становништва и насеља, схвате значај и улогу природних, друштвених и привредних чинилаца и њихово јединство
- Схвате појмове природне и географске средине и појам географске регије
- Стекну основна знања о привреди, њеној подели и факторима развоја
- Упознају најважније међународне организације и интеграцијске процесе у Европи и свету, као и њихов значај за политички, економски и културни развој
- Разумеју значај међународних организација у очувању мира и безбедности и развијању пријатељских односа међу народима
- Упознају најважније природне, друштвене и економскогеографске одлике Европе и специфичности њених регија и држава
- Самостално користе географску карту као извор географских информација у процесу стицања нових знања и истраживања у свакодневном животу
- Оспособе за коришћење географске литературе, интернета и различитог илустрованог материјала
- Развјају способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање
- Поседују осећање припадности сопственој нацији, култури, да познају традицију и учествују у њеном очувању
- Познају и поштују традицију и идентитет других народа, заједница и социјалних група

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

На првом наставном часу наставник упознаје ученике са циљевима, задацима и програмским садржајима географије за шести разред и даје им јасна упутства за

рад. Планиран је и иницијални тест са жељом да се провере претходна постигнућа ученика (географска знања и географске вештине).

Програмом је предвиђена обрада географских садржаја који се односе на воде и биљни и животињски свет на Земљи у оквиру тематске целине Планета Земља. Кроз ову тематску целину потребно је истаћи облике појављивања, основне одлике и распрострањеност вода на Земљи, као и њихов значај, одлике биљног и животињског света, њихову хоризонталну и вертикалну распрострањеност, основне биљне заједнице на Земљи и значај биљака и животиња за човека.

Природна средина је у суштини сплет тесно повезаних и међусобно условљених компонената које представљају јединствену целину. Имајући у виду нарушавање равнотеже у природној средини, потребно је указивати на превенцију и на заштиту природе.

Наставна тема Становништво и насеља на Земљи конципирана је тако да се њеном обрадом укаже на најважније демографске и демогеографске проблеме човечанства. Тежиште треба да буде на основним одликама становништва, врстама и типовима насеља.

Кроз обраду садржаја наставне теме Географска средина и људске делатности ученицима је потребно указати на различитост природне и географске средине на основу које се издвајају географске регије, као и на сложеност и поделу људских делатности, при чему треба нагласити утицај природних и друштвених фактора на развој привреде.

У шестом разреду је наставним програмом, са највећим бројем часова, планирана обрада Регионалне географије Европе. У оквиру регионалне географије предвиђена је обрада Европе у целини, која треба да пружи могућност сагледавања општих одлика континента да би се на основу тога јасније могле уочити особености појединих регионалних целина и појединих држава Европе.

Приликом обраде регија потребно је да се, на основу познавања континента као целине, истакну њихове битне физичкогеографске одлике и њихов утицај на производњу и размештај становништва. Сваки чинилац треба да буде истакнут тако да се одмах могу уочити специфичности сваке регије. Кроз политичку поделу треба истаћи како је до ње дошло ради бољег разумевања данашњег стања. Приликом обраде ових садржаја могућа је корелација са садржајима из наставног предмета историје.

Код обраде појединих држава наставник користити претходно стечена знања о континенту у целини и о појединим регијама, истиче само битне одлике природе и становништва, а пре свега његову професионалну структуру, културни ниво, што може да помогне објашњењу развијености и структуре привреде.

Треба, такође, указати на постојеће разлике у степену развијености привреде држава Европе, као и на противуречности које постоје између природних богатстава и нивоа развијености њихове привреде. Државе су, међутим, међусобно различите и у свакој од њих су заступљене одређене привредне делатности и гране специфичне за ту земљу, које треба посебно нагласити.

При излагању садржаја о државама треба указати на неопходност сарадње земаља и на интеграцијске процесе у региону, Европи и свету, као и на потребу уважавања различитости и толеранције на свим нивоима.

У континуираном раду са географском картом ученицима се пружа могућност да савладају вештину практичног коришћења и познавања географске карте. Сталном употребом географске карте знања се проширују и продубљују и усавршава се њена практична примена.

Коришћење географских карата различитог размера и садржине при упознавању регија и држава Европе, геопростора и локалне средине је неопходно и обавезно на свим часовима.

КОРЕЛАЦИЈА

Наставни програм географије за шести разред ослања се на савремена достигнућа и на перспективе развоја географске науке, корелативан је и примерен интересовањима и развојним способностима ученика. Корелација је са наставним предметима историја, српски језик, биологија, физика, информатика, ликовна и музичка култура, верска настава и грађанско васпитање

Планиране иновације и угледни часови:

Примена ИКТ у настави

АКТИВНОСТ

Наставник- Одређује циљеве и исходе кроз реализацију наставних садржаја; припрема план наставног рада; припрема наставна средства; организује наставни час; обавештава и подстиче рад ученика; мисаоно активира и мотивише ученике; прати ток ученичких активности на часу; процењује рад ученика и сопствени рад.

Ученик- Слуша, препознаје и именује географске појмове и објашњава географске процесе, црта, пише, учествује у дискусији и експерименту

УЏБЕНИК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

1. Ковачевић В., Влајев Р., (2008): *Географија за VI разред основне школе*, Клет, Београд
2. Група аутора, (2008): *Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе*, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Вајденфелд, В., Веселс, В. (2002). *Европа од А до Ш*, Приручник за европску интеграцију. Бон: Фондација конрад Аденауер

Гавриловић, Љ., Дукић, Д. (2002). *Реке Србије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Група америчких аутора (1994). *Акција за Земљу, Како деца могу спасити Земљу*. Београд: Еколибри

Група аутора (1995). *Фактопедија-илустрована енциклопедија (друго издање)*. Нови Сад: Младинска књига Нова

Група аутора (2005). *Дрина*. Београд: Заводи за уџбенике и наставна средства Београд-Српско Сарајево

Група аутора (2006). *Морава*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Ситарница, Р., Тадић, М. (2007). *Географска читанка за шести разред основне школе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Тадић, М. (2011). *Картографија или карту читај никога не питај*, за ученике другог циклуса основног образовања и васпитања. Београд: Креативни центар

Сајтови

Републички завод за статистику <http://www.webrzs.stat.gov.rs>

Статистичка база ОЕЦД <http://www.oecd.org/statistics/>

International UNESCO Education Server for Democracy, Peace and Human Rights Education <http://www.dadalos.org/srbija/index.htm>

Евалуација: оцењивање усмено излагање, тестови

- усвојена и утврђена знања о хидросфери, природној и географској средини; светском становништву; привреди; интеграцијским процесима у свету и Европи; положају, природним и друштвено-економским карактеристикама и политичкој подели Европе и њених регија, примена усвојених знања; оспособљеност за дефинисање одређених географских појмова; богатији знањима и искуствима, развијени сараднички односи)

На **основном нивоу** ученик зна и уме:

- разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања – вештина
- наводи и описује начине представљања Земљине површине – вештина
- препознаје и чита географске и допунске елементе – вештина
- именује Земљине сфере и препознаје њихове одлике
- познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред
- дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране
- препознаје основне природне и друштвене одлике Европе

На **средњем нивоу** ученик зна и уме:

- одређује стране света у простору и на географској карти – вештина
- одређује положај места и тачака на географској карти - вештина
- препознаје и објашњава географске чињенице - вештина
- приказује понуђене географске податке на некој карти картографским изражајним средствима, графиком, табелом и схемом – вештина
- разликује и објашњава кретање становништва и структуре становништва
- именује међународне организације у свету

На **напредном нивоу** ученик зна и уме:

- доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница – објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте
- објашњава физичко-географске законитости у географском омотачу и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности
- објашњава географске везе и законитости у Европи и уме да издвоји географске регије и објашњава њихове одлике

Наставни план и програм објављен је у " **Просветном гласнику – Службеном гласнику РС**", број 5 од 2008.године

ГЛОБАЛНИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИКА СА ОБРАЗОВНИМ СТАНДАРДИМА

Назив наставног предмета:				Школска година:	
ГЕОГРАФИЈА				2014/2015.	
Ре	Б	Назив наставне теме	О	У	Д
д.	р.				
бр.	ч	п.			
те	а		Образовни стандарди по теми		
ме	с.				

	П О Т Е М И			ч а с.		
1	1	УВОД		1	Основни ниво: Средњи ниво: Напредни ниво: Начин провере остварености стандарда: Иницијални	
2	8	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	5	2	1	Основни ниво: ГЕ.1.2.2. именије облик Земље и препознаје појаве и процесе ве ГЕ.1.2.3. именије Земљине сфере(литосферу, атмосферу, хи њихове основне одлике Средњи ниво: ГЕ.2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице -објекте, и односе у Земљиним сферама (литосфери, атмосфери, хидрос Напредни ниво: ГЕ. 3.2.2. објашњава физичко-географске законитости у ге биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту, об Начин провере остварености стандарда: тест урађен по стандар
3.	5	СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА НА ЗЕМЉИ	3	2		Основни ниво: ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и распоред Средњи ниво: ГЕ.2.1.3. разликује и објашњава географске чињенице -објекте, представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом- ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва(природ становништва ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету(EU, UNICE крст Напредни ниво: ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на и насеља Начин провере остварености стандарда: тест урађен по стандар
4.	3	ГЕОГРАФСКА СРЕДИНА И ЉУДСКЕ ДЕЛАТНОСТИ	2	1		Основни ниво: ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и прпознаје привредне дела Средњи ниво: ГЕ.2.1.3. разликује и објашњава географске чињенице -објекте, представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом- Напредни ниво: ГЕ. 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на привредних делатности Начин провере остварености стандарда: тест урађен по стандар
5	5 2	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	3 3	1 9		Основни ниво: ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне прир ГЕ.1.2.3. именује Земљине сфере и препознаје њихове основне с ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и прпознаје привредне дела ГЕ.1.1.2. наводи и описује начине и представљање Земљине пов ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе кар Средњи ниво: ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и н ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карт ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској карти ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом

					<p>ГЕ.2.1.4.приказује понуђене географске податке: на некој карти средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.2.2.разликује и објашњава географске чињенице -објекте,г и односе у Земљиним сферама (литосфери, атмосфери, хидрос</p> <p>ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва(природ становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету(EU, UNICE крст</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>ГЕ. 3.4.2.објашњава географске везе (просторне и каузуалне,ди законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји геогр</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним (топографским)и каузу чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе</p> <p>ГЕ. 3.2.2.објашњава физичко-географске законитости у географ биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту, об</p> <p>Начин провере остварености стандарда: тест урађен по стандар</p>
6.		СИСТЕМАТИЗАЦИЈА		3	<p>Начин провере остварености стандарда: тест урађен по стандардима постигнућа и усмена провера урађена наоснову стандарда постигнућа</p>
		Укупно:	4 3	2 4	5

ГЛОБАЛНИ И ОПЕРАТИВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИКА

Назив наставног предмета:			Школска година:		
ГЕОГРАФИЈА			2014/2015.		
Ред. бр. теме	Бр. час. по тем и	Назив наставне теме и наставних јединица у теми	О	У	Др. тип. час.
1.	1	УВОД			1
		1. Увод			+
2.	8	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	5	2	1
	5	Воде на Земљи	3	1	1
		2. Светско море и његова хоризонтална подела: својства морске воде (сланост, температура, боја, провидност), кретање морске воде (таласи, плима и осека, морске струје), разуђеност обала	+		
		3. Воде на копну: издан и извори, реке, речна мрежа, речни сливови	+		
		4. Језера - подела према постанку језерских басена	+		
		5. Загађивање мора и копнених вода и значај			+

		њихове заштите. Проблем несташнице воде на Земљи			
		6. Воде на Земљи		+	
	3	Биљни и животињски свет на Земљи	2	1	
		7. Биљне заједнице и животињски свет на Земљи	+		
		8. Значај, заштита и унапређивање биљног и животињског света	+		
		9. Биљни и животињски свет на Земљи		+	
3	5	СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА НА ЗЕМЉИ	3	2	
		10. Екумена: број становника на Земљи, густина насељености, природни прираштај светског становништва	+		
		11. Структура светског становништва ;Миграције	+		
		12. Екумена: број становника на Земљи, густина насељености, природни прираштај; Структура светског становништв ;Миграције		+	
		13. Насеља	+		
		14. Становништво и насеља на Земљи		+	
4	3	ГЕОГРАФСКА СРЕДИНА И ЉУДСКЕ ДЕЛАТНОСТИ	2	1	
		15. Природна и географска средина; појам географске регије	+		
		16. Привреда: подела на привредне делатности и гране; утицај природних и друштвених фактора на развој привреде	+		
		17. Привреда;Природна и географска средина; појам географске регије		+	
5	52	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	33	19	
	8	Опште географске одлике Европе	5	3	
		18. Основни географски подаци о континенту: име, географски положај, границе и величина	+		

		19. Природногеографске одлике: хоризонтална и вертикална разуђеност европског континента, клима и биљни свет, воде на копну	+		
		20. Природногеографске одлике и опште одлике Европе		+	
		21. Друштвеноекономске одлике Европе	+		
		22. Природна богатства и привреда	+		
		23. Друштвеноекономске одлике и природно богатство Европе		+	
		24. Регионална и политичка подела, интеграцијски процеси у Европи и свету (ЕУ, НАТО, УН, Г8)	+		
		25. Опште географске одлике Европе		+	
	14	Јужна Европа	10	4	
		26. Географски положај, границе и величина Јужне Европе; Природногеографске одлике	+		
		27. Друштвеноекономске одлике: становништво Јужне Европе	+		
		28. Природногеографске и друштвеноекономске одлике: становништво Јужне Европе		+	
		29. Државе на Балканском полуострву; Србија	+		
		30. Црна Гора, Босна и Херцеговина	+		
		31. Црна Гора, Босна и Херцеговина; Србија		+	
		32. Хрватска, Словенија	+		
		33. Македонија, Албанија	+		
		34. Бугарска; Грчка	+		
		35. Државе на Балканском полуострву		+	
		36. Државе на Апенинском полуострву; Италија	+		
		37. Државе на Пиринејском полуострву; Шпанија; Португалија	+		
		38. Андора, Монако, Ватикан, Сан Марино и Малта	+		
		39. Јужна Европа		+	
	10	Средња Европа	7	3	
		40. Географски положај и природногеографске одлике Средње Европе	+		
		41. Друштвеноекономске одлике Средње Европе	+		
		42. Природногеографске и		+	

	друштвеноекономске одлике Средње Европе			
	43. Немачка	+		
	44. Пољска	+		
	45. Чешка; Словачка	+		
	46. Чешка, Словачка; Немачка, Пољска		+	
	47. Швајцарска, Аустрија	+		
	48. Мађарска и Румунија	+		
	49. Средња Европа		+	
8	Западна Европа	4	4	
	50. Географски положај и природногеографске одлике Западне Европе	+		
	51. Друштвеноекономске одлике Западне Европе	+		
	52. Природногеографске и друштвеноекономске одлике Западне Европе		+	
	53. Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске	+		
	54. Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске		+	
	55. Француска	+		
	56. Француска		+	
	57. Западна Европа		+	
4	Северна Европа	2	2	
	58. Географски положај и природногеографске одлике Северне Европе	+		
	59. Друштвеноекономске одлике Северне Европе	+		
	60. Шведска, Норвешка	+		
	61. Северна Европа		+	
8	Источна Европа	5	3	
	62. Географски положај и природногеографске одлике Источне Европе	+		
	63. Друштвеноекономске одлике Источне Европе	+		
	64. Природногеографске и друштвеноекономске одлике Источне Европе		+	
	65. Руска Федерација -природногеографске одлике	+		
	66. Руска Федерација –друштвеноекономске одлике	+		
	67. Руска Федерација		+	
	68. Украјина	+		
	69. Источна Европа		+	
	70. Систематизација			+

		71. Систематизација			+
		72. Систематизација			+

Обавезан наставни предмет

ФИЗИКА

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА ЗА ШКОЛСКУ 2014/2015.ГОДИНУ

ПРЕДМЕТ: Физика РАЗРЕД: шести

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК: Кисјелица Мирјана

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу.

Ученик треба да:

Кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа који манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује природу и да је материјални свет погодан за истраживање и постављање бројних питања; уме да рукује мерилима и инструментима одговарајућих физичких величина; упозна појам грешке (апсолутна и релативна); користи јединице SI система за одговарајуће физичке величине; усвоји основне представе о механичком кретању и зна које величине карактеришу равномерно праволинијско кретање и средњу брзину као карактеристику променљивог праволинијског кретања; усвоји појам масе и тежине и прави разлику између њих; уме да одреди густину чврсти тела и густину течности мерењем њене масе и запремине; усвоји појам притиска, схвати преношење спољнег притиска кроз течности и гасове и разуме Паскалов закон.

Уџбеник за ученике: Физика 6, уџбеник за шести разред основне школе. Аутори: Катарина Стевановић, Марија Крнета. Физика 6, радна свеска са збирком задатака за шести разред основне школе. Аутори: Катарина Стевановић, Марија Крнета, Радмила Тошовић. Бигз, Београд, 2008.

Литература за реализацију програма: Физика 6, уџбеник за шести разред основне школе. Аутори: Катарина Стевановић, Марија Крнета. Физика 6, радна свеска са збирком задатака за шести разред основне школе. Аутори: Катарина Стевановић, Марија Крнета, Радмила Тошовић. Бигз, Београд, 2008. Збирке и уџбеници других аутора.

Годишњи фонд часова: 72

За обраду новог градива: 30

За друге типове часа: 42

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			обрад у	утврђивање	систематизација	друге типове часова
1	Увод	2	2	0	0	0
2	Мерење	15	6	6	1	2
3	Кретање	14	6	6	1	1
4	Сила	14	6	4	1	3
5	Маса и густина	15	5	6	1	3
6	Притисак	12	5	5	1	1
Укупно		72	30	27	5	10

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	прво полугодиште: две контролне вежбе у октобру, једна у новембру и једна у децембру друго полугодиште: по једна контролна вежба у фебруару, марту, мају и јуну
писмена вежба	

**ЦИЉЕВИ И
ЗАДАЦИ
ПРЕДМЕТА**

Општи циљ наставе *физике* јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере на примену физичких закона у свакодневном животу и раду.

Остали циљеви и задаци наставе физике су:

- развијање функционалне писмености;
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици;
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона;
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама истраживање;
- развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања;
- развијање логичког и апстрактног мишљења;
- схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења;
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја;
- развијање способности за примену знања из физике;
- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине;
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи;
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци

Ученик треба да:

- кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује природу и да је материјални свет погодан за истраживање и постављање бројних питања;
- уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина: метарска трака, лењир са милиметарском поделом, хронометар, мензура, вага, динамометар;
- само упозна појам грешке и значај релативне грешке, а да зна шта је апсолутна грешка и како настаје грешка при читавању скала мерних инструмената;
- користи јединице SI система за одговарајуће физичке величине: m, s, kg, N, Pa...;
- усвоји основне представе о механичком кретању и зна величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање и средњу брзину као карактеристике променљивог праволинијског кретања;
- на основу појава узајамног деловања тела схвати силу као меру узајамног деловања тела која се одређује интензитетом, правцем и смером;
- усвоји појам масе и тежине и прави разлику између њих;
- уме да одреди густину чврстих тела и густину течности мерењем њене масе и запремине;
- усвоји појам притиска, схвати преношење спољњег притиска кроз течности и гасове и разуме Паскалов закон.

ПЛАН ОЦЕЊИВАЊА	1.БРОЈ ОЦЕНА ПО КЛАСИФИКАЦИОНОМ ПЕРИОДУ 2.БРОЈ ПИСМЕНИХ ПРОВЕРА ЗНАЊА 3.БРОЈ ОЦЕНА СА УСМЕНИХ ПРОВЕРА 4.ОЦЕНА СА РЕФЕРАТА, ЕСЕЈА, ПРОЈЕКТА 5.АКТИВНОСТ НА ЧАСУ, ОДНОС ПРЕМА ПРЕДМЕТУ И НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ
ЛИТЕРАТУРА ЗА УЧЕНИКЕ	Физика 6,уџбеник за шести разред основне школе.Аутори:Катарина Стевановић,Марија Крнета. Физика 6,радна свеска са збирком задатака за шести разред основне школе. Аутори:Катарина Стевановић,Марија Крнета,Радмила Тошовић.Бигз,Београд
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ	Физика 6,уџбеник за шести разред основне школе.Аутори:Катарина Стевановић,Марија Крнета. Физика 6,радна свеска са збирком задатака за шести разред основне школе. Аутори:Катарина Стевановић,Марија Крнета,Радмила Тошовић.Бигз,Београд Збирка задатака за шести разред,Круг

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Ук уп но ча со ва	Станда рди који се односе на дату тему	Начини провере остваре ности стандар да
		Обра да	Утврђи вање, обнављање, система тизација, рачунске вежбе	Лабо ратор ијске вежбе			
1.	<p align="center">УВОД</p> <p>Наставне јединице</p> <ol style="list-style-type: none"> Физика као природна наука и методе којима се она служи (посматрање, мерење, оглед) Огледи који илуструју различите физичке појаве 	2	0	0	2		
2.	<p align="center">МЕРЕЊЕ</p> <p>Наставне јединице</p> <ol style="list-style-type: none"> Основне и изведене физичке величине и њихове јединице. Међународни систем мера Мерење дужине, запремине и времена Појам средње вредности мерене величине и грешке при мерењу Мерни инструменти <p>Лабораторијске вежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> Мерење димензије малих тела лењиром са милиметарском поделом Мерење запремине чврстих тела неправилног облика мензуром 	6	7	2	15	ФИ.1.2.2. ФИ.1.2.3. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.1. ФИ.2.2.2. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2	Усмена и писмена провера знања
3.	КРЕТАЊЕ	6	7	1	14	ФИ.1.2.1. ФИ.1.2.2.	Усмена и

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Ук уп но ча со ва	Станда рди који се односе на дату тему	Начини провере остваре ности стандар да
		Обра да	Утврђи вање, обнављање, система тизација, рачунске вежбе	Лабо ратор ијске вежбе			
	<p>Наставне јединице</p> <ol style="list-style-type: none"> Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). Подела кретања према облику путање и брзини тела. Равномерно праволинијско кретање Зависност пређеног пута од времена, код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина. <p>Лабораторијске вежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> Лаб. вежба: Одређивање средње брзине променљивог кретања и сталне брзине равномерног кретања 					<p>ФИ.1.2.3. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2.</p> <p>ФИ.2.2.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3.</p> <p>ФИ.3.4.1. ФИ.3.7.1.</p> <p>ФИ.3.7.2.</p>	писмена провера знања
4.	<p>СИЛА</p> <p>Наставне јединице</p> <ol style="list-style-type: none"> Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела 	6	5	3	14	<p>ФИ.1.1.1 ФИ.1.1.2 ФИ.1.4.1 ФИ.1.4.5 ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2.</p>	Усмена и писмена провера знања

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Ук уп но ча со ва	Станда рди који се односе на дату тему	Начини провере остваре ности стандар да
		Обра да	Утврђи вање, обнављање, система тизација, рачунске вежбе	Лабо ратор ијске вежбе			
	<p>(истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух</p> <p>2. Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно).</p> <p>3. Сила као мера узајамног деловања два тела</p> <p>4. Правац и смер деловања силе</p> <p>5. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром</p> <p>6. Сила Земљине тежа (тежина тела).</p> <p>Лабораторијске вежбе:</p> <p>1. Лаб. вежба: Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге</p> <p>2. Лаб. вежба: Мерење силе трења при котрљању или клизању тела по равној подлози</p> <p>3. Лаб. вежба: Калибрисање ел. опруге и мерење тежине тела динамометром</p>					ФИ.2.1.1. ФИ.2.1.2 ФИ.2.4.1 ФИ.2.4.3 ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.	
5.	<p>МАСА И ГУСТИНА</p> <p>Наставне јединице</p> <p>1. Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике).</p>	5	7	3	15	ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6.	Усмена и писмена провера знања

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Ук уп но ча со ва	Станда рди који се односе на дату тему	Начини провере остваре ности стандар да
		Обра да	Утврђи вање, обнављање, система тизација, рачунске вежбе	Лабо ратор ијске вежбе			
	2. Маса тела на основу појма о инертности и узајамном деловању тела. 3. Маса и тежина као различити појмови 4. Мерење масе тела вагом. 5. Густина тела. Одређивање густине чврстих тела 6. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика 2. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине					ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.1. ФИ.2.1.2. ФИ.2.1.5. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.	
6.	ПРИТИСАК Наставне јединице 1. Притисак чврстих тела 2. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. 3. Спојени судови 4. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. 5. Преношење спољашњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена Лабораторијска вежба	5	6	1	12	ФИ.1.1.1. ФИ.1.1.3. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. (ФИ.1.4.5.)) (ФИ.1.4.6.)) ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.5. ФИ.2.1.6. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4.	Усмена и писмена провера знања

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Ук уп но ча со ва	Станда рди који се односе на дату тему	Начини провере остваре ности стандар да
		Обра да	Утврђи вање, обнављање, система тизација, рачунске вежбе	Лабо ратор ијске вежбе			
	1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде					ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.1.3. ФИ.3.1.4. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1 ФИ.3.7.2.	
		УКУПНО	30	32	10	72	

Циљ и задаци предмета:

- **ЦИЉ** наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, као и да:
 - оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
 - оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;
 - развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;
 - осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у природи и друштву;
 - оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;
 - представља основу за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
 - доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.
- **ЗАДАЦИ** наставе математике јесу:
 - ✓ стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе математике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе математике буду у пуној мери реализовани;
 - ✓ нумеричко описмењавање ради успешног бављења било којом професијом и остваривања квалитета живота;
 - ✓ стицање знања неопходних за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
 - ✓ стицање основне математичке културе потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима људске делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
 - ✓ развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења;
 - ✓ развијање културних, радних, етичких и естетских навика ученика, као и побуђивање математичке радозналости;
 - ✓ стицање способности изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
 - ✓ усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима;
 - ✓ савлађивање основних операција с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операција;
 - ✓ упознавање најважнијих геометријских објеката: линија, фигура и тела, и разумевање њихових узајамних односа;
 - ✓ оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;

- ✓ припрема ученика за разумевање одговарајућих садржаја природних и техничких наука;
 - ✓ изграђивање позитивних особина ученикове личности, као што су: систематичност, упорност, тачност, уредност, објективност, самоконтрола и смисао за самостални рад;
 - ✓ стицање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања.
- **ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ**
Ученике треба оспособити да:
- ✓ схвате потребу увођења негативних бројева, упознају структуре скупова целих и рационалних бројева, појмове супротног броја, реципрочног броја и апсолутне вредности броја;
 - ✓ упознају и савладају основне рачунске операције у скуповима Z и Q и потпуно увежбају извођење тих операција, уз коришћење њихових својстава;
 - ✓ могу да читају и састављају разне једноставније изразе са рационалним бројевима и израчунавају њихову бројевну вредност;
 - ✓ упознају и умеју да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу рационалних бројева;
 - ✓ разумеју процентни начин изражавања и умеју да тај рачун примењују у пракси;
 - ✓ упознају класификацију троуглова и четвороуглова и знају њихова основна својства;
 - ✓ схвате релацију подударности и њена својства и умеју да је примењују у извођењу основних конструкција троугла и четвороугла;
 - ✓ схвате једнакост површина геометријских фигура и науче правила о израчунавању површина троуглова, паралелограма и других четвороуглова;
 - ✓ примењују правила за израчунавање површине троугла и четвороугла у разним практичним задацима;
 - ✓ усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање тврђења; правилно коришћење свих везника речи “и”, “или”, а нарочито “ако...онда” и “ако и само ако”; осете потребу за извођењем доказа и умеју да то раде у једноставнијим слушајевима).

Годишњи фонд часова: 144

За обраду новог градива: 53

За друге типове часова: 91

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			Обраду	Утврђивање	Систематизацију	Друге типове часова
1	Увод	1	-	-	-	1
2	Цели бројеви, сабирање	13	6	3	1	3
3	Троугао	12	6	3	1	2
4	Множење и дељење целих бројева	12	5	5	1	1
5	Троугао- подударност	16	8	5	2	1
6	Рационални бројеви- I део	18	7	7	1	3
7	Четвороугао	19	9	7	1	2
8	Множење и дељење рац.бројева	16	5	7	1	3
9	Површина троугла и четвороугла	17	5	6	1	5
10	Рационални бројеви, једначине и	10	2	4	1	3

	неједначине са применом, проценат					
11	Годишње понављање градива	2	-	-	2	-
12	Школски писмени задаци	8	-	-	-	8
	Укупно	144	53	47	12	32

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. часа у години	Ред.бр. наставне јединице у теми	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	обрада	утврђивање	систематизација	остало
1.	1.	Уводни час-давање упутстава за рад				●
I ЦЕЛИ БРОЈЕВИ, САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ						
2.	1.	Појам негативног целог броја. Бројевна права. Скуп Z	▼			
3.	2.	Супротни бројеви. Апсолутна вредност целог броја	▼			
4.	3.	Упоредивање целих бројева		▼		
5.	1.	<i>Иницијални тест</i>				●
6.	4.	Сабирање и одузимање целих бројева	▼			
7.	5.	Сабирање и одузимање целих бројева		▼		
8.	6.	Сабирање и одузимање целих бројева				▼
9.	7.	Својства збира и разлике целих бројева				▼
10.	8.	Једначине облика $a \pm x = b$, $x - a = b$	▼			
11.	9.	Неједначине облика $x \pm a <> b$, $a \pm x <> b$	▼			
12.	10.	Једначине и неједначине		▼		
13.	11.	Једначине и неједначине				▼
14.	12.	Контролна вежба				▼
15.	13.	Систематизација теме			▼	
			5	3	1	4
II ТРОУГАО						
16.	1.	Троугао, елементи (странице и углови), обележавање, врсте	▼			
17.	2.	Однос страница троугла. Неједнакости троугла		▼		
18.	3.	Унутрашњи углови троугла. Збир унутрашњих углова троугла. Врсте троуглова према угловима	▼			
19.	4.	Спољашњи угао троугла. Збир спољашњих углова троугла	▼			
20.	5.	Углови троугла				▼
21.	6.	Однос страница и углова троугла	▼			
22.	7.	Утврђивање о угловима троугла		▼		
23.	8.	Конструкције једнакостраничног и једнакокраког троугла. Конструкција углова од 60° , 120° и 30° .	▼			
24.	9.	Конструкција углова од 90° , 45° , 75° , 135° , 225° , $22^\circ 30'$ и сл.				▼
25.	10.	Конструкција углова				▼
26.	11.	Конструкција углова				▼
27.	12.	Систематизација градива о троуглу			▼	
			5	2	1	4
28.	1.	<i>Први школски писмени задатак</i>				●
29.	2.	<i>Исправка првог школског писменог задатка</i>				●
III ЦЕЛИ БРОЈЕВИ, МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ						
30.	1.	Производ два цела броја	▼			
31.	2.	Множење целих бројева, квадрат целог броја		▼		
32.	3.	Количник два цела броја	▼			

33.	4.	Изрази са целим бројевима	▼				
34.	5.	Множење и дељење целих бројева		▼			
35.	6.	Једначине облика $a \cdot x = b, x : a = b, a : x = b$	▼				
36.	7.	Једначине облика $a \cdot x + b = c$		▼			
37.	8.	Неједначине облика $a \cdot x <> b, x : a <> b$	▼				
38.	9.	Неједначине облика $a \cdot x <> b, x : a <> b$		▼			
39.	10.	Једначине и неједначине- примене		▼			
40.	11.	Контролна вежба					▼
41.	12.	Систематизација теме			▼		
			5	5	1	1	12
IV ТРОУГАО – ПОДУДАРНОСТ, ЗНАЧАЈНЕ ТАЧКЕ							
42.	1.	Подударност троуглова	▼				
43.	2.	Основне теореме о подударности троуглова	▼				
44.	3.	Основне теореме о подударности троуглова		▼			
45.	4.	Примена теорема о подударности троуглова. Средња линија		▼			
46.	5.	Примена подударности: једнакокраки троугао	▼				
47.	6.	Једнакокраки троугао					▼
48.	7.	Примена подударности: једнакостранични и правоугли троугао	▼				
49.	8.	Једнакостранични и правоугли троугао					▼
50.	9.	Одређеност и конструкција троуглова	▼				
51.	10.	Основне конструкције троуглова	▼				
52.	11.	Подударност и конструкција троуглова		▼			
53.	12.	Описана и уписана кружница троугла	▼				
54.	13.	Ортоцентар и тежиште троугла	▼				
55.	14.	Значајне тачке троугла		▼			
56.	15.	Значајне тачке троугла					▼
57.	16.	Конструкција троугла			▼		
58.	17.	Подударност и конструкција троугла			▼		
			8	4	2	3	17
59.	3.	<i>Други школски писмени задатак</i>					•
60.	4.	<i>Исправка другог школског писменог задатка</i>					•
V РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ, САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ							
61.	1.	Негативан рационалан број. Скуп рационалних бројева Бројевна права. Апсолутна вредност рационалног броја	▼				
62.	2.	Проширивање, скраћивање и упоређивање рационалних бројева - обнављање					▼
63.	3.	Рационални бројеви		▼			
64.	4.	Сабирање рационалних бројева. Супротни бројеви. Разлика два рационална броја.	▼				
65.	5.	Сабирање и одузимање рационалних бројева (оба записа)		▼			
66.	6.	Сабирање и одузимање рационалних бројева (оба записа)					▼
67.	7.	Сабирање и одузимање рационалних бројева (оба записа)					▼
68.	8.	Својства сабирања рационалних бројева	▼				
69.	9.	Бројевни изрази		▼			
70.	10.	Бројевни изрази					▼
71.	11.	Једначине у вези са сабирањем и одузимањем рац. бројева	▼				

72.	12.	Једначине		▼			
73.	13.	Једначине- примене					▼
74.	14.	Неједначине у вези са сабирањем и одузимањем рац.бројева	▼				
75.	15.	Неједначине у вези са сабирањем и одузимањем рац.бројева		▼			
76.	16.	Контролна вежба					▼
77.	17.	Примена једначина и неједначина			▼		
			5	5	1	6	17

VI ЧЕТВОРОУГАО

78.	1.	Четвороугао.Елементи и обележавање.Врсте четвороуглова	▼				
79.	2.	Углови четвороугла, збир унутрашњих углова четвороугла	▼				
80.	3.	Спољашњи угао, збир спољашњих углова четвороугла	▼				
81.	4.	Утврђивање о четвороуглу		▼			
82.	5.	Централна симетрија	▼				
83.	6.	Паралелограм.Особине паралелограма	▼				
84.	7.	Врсте паралелограма. Правоугли паралелограми.		▼			
85.	8.	Конструкција паралелограма	▼				
86.	9.	Конструкција паралелограма		▼			
87.	10.	Утврђивање о паралелограму		▼			
88.	11.	Трапез, својства, средња линија трапеза	▼				
89.	12.	Врсте трапеза		▼			
90.	13.	Основне конструкције трапеза	▼				
91.	14.	Конструкција трапеза					▼
92.	15.	Трапез- понављање					▼
93.	16.	Четвороуглови са нормалним крацима, својства	▼				
94.	17.	Основне конструкције четвороуглова са нормалним крацима		▼			
95.	18.	Конструкција четвороугла		▼			
96.	19.	Четвороугао			▼		
			9	7	1	2	19

97.	5.	<i>Трећи школски писмени задатак</i>					•
98.	6.	<i>Исправка трећег школског писменог задатка</i>					•

VII РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ, МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ

99.	1.	Множење целих и позитивних рационалних бројева					▼
100.	2.	Множење два рационална броја облика $\frac{p}{q}$	▼				
101.	3.	Множење рационалних бројева- децимални запис	▼				
102.	4.	Множење рационалних бројева.Квадрат рационалног броја.Бројеви 1,-1 и 0 као чиниоци.Својства множења	▼				
103.	5.	Једноставнији бројевни изрази		▼			
104.	6.	Бројевни изрази		▼			
105.	7.	Количник два рационална броја облика $\frac{p}{q}$	▼				
106.	8.	Дељење рационалних бројева					▼
107.	9.	Дељење рационалних бројева- децимални запис		▼			
108.	10.	Множење и дељење рационалних бројева		▼			
109.	11.	Једначине у вези са множењем и дељењем рац.бројева	▼				
110.	12.	Једначине упознатих облика		▼			

111.	13.	Једначине- примена		▼				
112.	14.	Једначине- примена					▼	
113.	15.	Неједначине у вези са множењем и дељењем рац.бројева	▼					
114.	16.	Неједначине упознатих облика		▼				
115.	17.	Неједначине - примена		▼				
116.	18.	Једначине и неједначине упознатих облика		▼				
117.	19.	Контролна вежба					▼	
118.	20.	Анализа контролне вежбе					▼	
119.	21.	Процент	▼					
120.	22.	Примена процента		▼				
121.	23.	Примена процента		▼				
122.	24.	Примена процента					▼	
123.	25.	Проблемски задаци- применаједначина, процент		▼				
			7	12	0	6	25	
VIII ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА								
124.	1.	Појам површине.Једнаке површи	▼					
125.	2.	Површина паралелограма	▼					
126.	3.	Површина паралелограма		▼				
127.	4.	Површина троугла	▼					
128.	5.	Површина троугла		▼				
129.	6.	Површина троугла и паралелограма		▼				
130.	7.	Површина трапеца	▼					
131.	8.	Површина трапеца		▼				
132.	9.	Површина троугла, паралелограма и трапеца		▼				
133.	10.	Површина четвороуглова чије су дијагонале узајамно нормалне	▼					
134.	11.	Површина четвороуглова чије су дијагонале узајамно нормалне					▼	
135.	12.	Површина троугла и четвороугла					▼	
136.	13.	Решавање практичних проблема- примена знања- понављање					▼	
137.	14.	Површина троугла и четвороугла		▼				
138.	15.	Површина упознатих фигура				▼		
			5	6	1	3	15	
139.	7.	<i>Четврти школски писмени задатак</i>					●	
140.	8.	<i>Исправка четвртог школског писменог задатка</i>					●	
141.	1.	Годишње понављање градива					●	
142.	2.	Годишње понављање градива					●	
143.	3.	Годишње понављање градива					●	
144.	4.	Годишње понављање градива					●	
			Σ	49	44	8	43	144

Обавезан наставни предмет
Биологија

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе биологије јесте да ученици усвајањем образовно васпитног садржаја стекну основна знања о животном простору, начину живота, основној грађи, разноврсности и значају животињског света. Задаци наставе биологије су : развијање љубави према природи и осећања дужности да је очувају за себе и будуће генерације; развијање основне научне писмености, логичког расуђивања, објективности и критичког мишљења;уознавање спољашње и основне унутрашње грађе праживотиња и животиња; поступно и систематично уознавање разноврсности животињског света; развијање одговорног односа према животињама; разумевање еволутивног развоја живог света; развијање хигијенских навика и здравствене културе.

Уџбеник за ученике: Биологија за 6. разред основне школе; Радна свеска за биологију за 6. разред основне школе – Бригита Петров; Завод за уџбенике-Београд

Литература за реализацију програма: Методички приручник и оријентациони распоред за наставнике биологије уз уџбеник – Јелена Станисављевић, Бригита Петров; Завод за уџбенике-Београд

Годишњи фонд часова: 72
За обраду новог градива: 39
За друге типове часа: 33

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број теме	Број часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова новог градива	Број других типова часа
I	3	Увод	2	1
II	9	Праживотиње	5	4
III	48	Царство животиња	26	22
IV	6	Угроженост и заштита животиња	3	3
V	6	Увод у еволуцију живог света	3	3
укупно	72		39	33

Редни број теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Стандарди који се могу применити
1.	Увод	1.1.3.,1.1.4.,2.1.2.,2.1.3.,3.1.4.,1.2.1.,1.2.2.,1.2.3.,1.3.8.,1.3.9.
2.	Празивотиње	1.1.3.,2.1.2.,3.1.3.,1.5.2.
3.	Царство животиња	1.1.5.,2.1.4.,3.1.5.,1.2.1.,1.2.2.,1.2.3.,1.2.4.,1.2.5.,1.2.6.,1.2.7.,2.2.1.,2.2.2.,2.2.3.,2.2.6.,2.2.7.,2.2.8.,2.2.9.,3.2.1.,3.2.2.,3.2.3.,3.2.4.,3.2.5.,3.2.6.,1.3.1.,1.3.2.,2.3.1.,2.3.2.,1.4.3.,1.5.1.,1.5.2.,1.5.3.,1.5.4.1.5.5.,2.5.1.
4.	Угроженост и заштита животиња	1.4.6.,1.4.7.,1.4.8.,2.4.8.,2.4.9.
5.	Увод у еволуцију живог света	1.3.8.,1.3.9.,1.3.10.,2.3.4.,2.3.5.,2.3.6.,3.3.5.,3.3.6.

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА
УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	децембар
годишњи тест	мај
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	

ОРИЈЕНЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. теме	Ред.бр. часа	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА
I	1.	Упознавање ученика са планом и програмом за б. разред,разноврсност живог света	обрада
I	2.	Основне разлике између биљака,гљива и животиња	обрада
I	3.	Разноврсност живог света, основне разлике између биљака,гљива и животиња,иницијални тест	утврђивање

II	4.	Праживотиње-амебе(животни простор,начин живота,грађа)	обрада
II	5.	Бичари- животни простор ,начин живота,грађа	обрада
II	6.	Праживотиње-амебе,бичари	утврђивање
II	7.	Трепљари- животни простор,начин живота,грађа	обрада
II	8.	Паразитске праживотиње-начини преношења,мере превенције	обрада
II	9.	Паразитске праживотиње,трепљари	утврђивање
II	10.	Живот у капи воде-посматрање слатководних праживотиња под микроскопом	вежба
II	11.	Упоредни преглед грађе праживотиња-корелација са функцијом и животном средином	обрада
II	12.	Праживотиње	систематизација
III	13.	Животиње-настанак, развој,разноврсност;Сунђери	обрада
III	14.	Дупљари-животни простор,начин живота,грађа(хидра)	обрада
III	15.	Дупљари-разноврсност и значај	обрада
III	16.	Настанак и развој животиња,сунђери и дупљари	утврђивање
III	17.	Пљоснати црви- животни простор,начин живота,грађа(планарија)	обрада
III	18.	Пљоснати црви-паразитске врсте(начини преношења,мере превенције)	обрада
III	19.	Пљоснати црви	утврђивање
III	20.	Ваљкасти црви- животни простор,начин живота,грађа(човечја и дечја глиста,трихина)	обрада
III	21.	Ваљкасти црви	утврђивање
III	22.	Чланковити црви- животни простор,начин живота,грађа(кишна глиста,морски чланковити црви,пијавице)	обрада
III	23.	Чланковити црви	утврђивање
III	24.	Мекушци- животни простор,начин живота,грађа(шкољка)	обрада
III	25.	Мекушци-разноврсност и значај	обрада
III	26.	Мекушци	утврђивање
III	27.	Разврставање пужева и шкољки на основу изгледа љуштуре	вежба
III	28.	Сунђери,дупљари,црви,мекушци	систематизација
III	29.	Зглавкари-опште одлике;Речни рак- животни простор,начин живота,грађа	обрада
III	30.	Зглавкари-разноврсност и значај	обрада
III	31.	Зглавкари	утврђивање
III	32.	Инсекти- животни простор,начин живота,грађа,разноврсност	обрада
III	33.	Улога инсеката у природи и значај за човека	обрада
III	34.	Инсекти	утврђивање
III	35.	Израда школске збирке инсеката	вежба
III	36.	Бодљокошци- животни простор,начин	обрада

		живота, грађа, разноврсност	
III	37.	Бодљокошци	утврђивање
III	38.	Зглавкари, бодљокошци	систематизација
III	39.	Хордати-основне одлике(на примеру копљаче), разноврсност	обрада
III	40.	Кичмењаци-грађа и разноврсност; Рибе-начин живота, грађа(шаран)	обрада
III	41.	Рибе-разноврсност и значај	обрада
III	42.	Хордати, кичмењаци, рибе	утврђивање
III	43.	Дисекција рибе	вежба
III	44.	Прелазак на копнени начин живота; Водоземци-начин живота, грађа, разноврсност, значај	обрада
III	45.	Водоземци	утврђивање
III	46.	Хордати; Кичмењаци-рибе, водоземци	систематизација
III	47.	Гмизавци-начин живота, грађа(гуштер)	обрада
III	48.	Гмизавци-разноврсност, значај; Изумрли гмизавци	обрада
III	49.	Гмизавци	утврђивање
III	50.	Птице-начин живота, грађа	обрада
III	51.	Птице-разноврсност	обрада
III	52.	Птице	утврђивање
III	53.	Значај птица	обрада
III	54.	Сисари- начин живота, грађа	обрада
III	55.	Значај птица, начин живота и грађа сисара	утврђивање
III	56.	Сисари-разноврсност	обрада
III	57.	Сисари-разноврсност, значај	обрада
III	58.	Сисари-разноврсност, значај	утврђивање
III	59.	Гмизавци, птице, сисари	систематизација
III	60.	Царство животиња	провера знања
V	61.	Живот на Земљи; Докази еволуције	обрада
V	62.	Геолошка доба; Календар живота	обрада
V	63.	Живот на Земљи; Докази еволуције; Геолошка доба	утврђивање
V	64.	Теорије о органској еволуцији	обрада
V	65.	Теорије о органској еволуцији	утврђивање
V	66.	Увод у еволуцију живог света	систематизација
IV	67.	Разноврсност царства животиња и биодиверзитет	обрада
IV	68.	Угрожавање животиња и значај заштите животиња	обрада
IV	69.	Биодиверзитет, угрожавање и заштита животиња	утврђивање
IV	70.	Суживот људи и животиња; Одговоран однос према животињама	обрада
IV	71.	Суживот људи и животиња; Одговоран однос према животињама	утврђивање
IV	72.	Угоженост и заштита животиња	систематизација

Обавезан наставни предмет
ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе техничког и информатичког образовања у 6. разреду основне школе је развој основне техничке културе и техничке писмености ученика из области архитектуре, грађевинарства, урбанизма и просторног планирања.

У 6. разреду ученици треба да:

- се упознају са врстама грађевинских објеката и њиховом наменом
- упознају класичне и савремене техника грађења
- савладају основе грађевинског техничког цртања, основне грађевинске симболе и читају и користе једноставније грађевинске цртеже и документацију
- упознају врсте и примену грађевинских материјала
- стекну навику да рационално користе материјал и енергију
- стекну културу становања у савременим условима
- упознају функционисање кућне инсталације (водоводне, топлотне, канализационе)
- стекну представу о функционисању и организацији саобраћаја и упознају саобраћајне објекте
- стекну знања о намени, примени и битним карактеристикама грађевинских машина
- упознају основне процесе у пољопривредној производњи
- науче да користе једноставне софтверске алате за цртање
- науче како се користи CD-rom , флеш меморија и штампач
- науче да користе готове једноставне софтверске алате за цртање
- науче да примењују једноставније техничке цртеже у пројектовању модела и макета

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 72

За обраду новог градива 32

За остале типове часова 40

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни бр. часа	бр. часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	бр. часова новог градива	бр. часова осталих типова часа
1-4	4	1. Увод у архитектуру и грађевинарство	4	4
5-12	8	2. Техничко цртање у грађевинарству	8	8
13-28	16	3. Информатичке технологије	4	
29-32	4	4. Грађевински материјали	4	
33-36	4	5. Енергетика	2	2
37-40	4	6. Култура становања	2	2
41-44	4	7. Техничка средства у грађевинарству	2	2
45-48	4	8. Техничка средства у пољопривреди	2	
49-50	2	9. Саобраћајни системи		22
51-72	22	10. Конструкторско моделовање - модули		
УКУПНО			32	40

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

МЕСЕЦ	НАСТАВНА ЦЕЛИНА - ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
Септембар	1. Увод у архитектуру и грађевинарство (4)		
	- Увод у архитектуру и грађевинарство	1	1
	- Врсте грађевинских објеката (нискоградња, високоградња и хидроградња)	1	2
	- Технике грађења (класичне и савремене)	2	4
	2. Техничко цртање и планови у грађевинарству (6)		
	- Техничко цртање и планови у архитектури и грађевинарству	1	5
- Символи и ознаке грађевинских елемената, котирање	1	6	
- Технички цртежи и документација за израду грађевинских објеката	1	7	
- Читање и коришћење техничких цртежа и пројеката у грађевинарству	1	8	
Октобар	- Израда једноставнијих цртежа	2	10
	3. Информатичка технологија (14)		
	- Windows	2	12
	- Windows-explorer	2	14
	- Рад са дискетом	1	15
	- Рад са CD - ом	1	16
- Програм за једноставно цртање	2	18	
Новембар	- Програм за једноставно цртање	4	22
	- Снимање цртежа	1	23
	- Рад са штампачем	1	24
	4. Технологија грађевинских материјала (4)		
- Основне врсте и примена грађевинских материјала	1	25	
- Природни грађевински материјали	1	26	
Децембар	- Вештачки грађевински материјали	1	27
	- Својства и карактеристике грађевинских материјала	1	28
	5. Енергетика (4)		
	- Мере за рационално коришћење топлотне енергије у грађевинарству: топлотна енергија и изолација зграде	2	30
	- Мере за рационално коришћење топлотне енергије у грађевинарству: коришћење сунчеве енергије	2	32
	6. Култура становања (4)		
- Израда плана стана и предлог за његово уређење	2	34	

Јануар	- Етика становања (понашање станара у стану, стамбеној згради, на улици и другим јавним местима)	1	35
	- Уређење екстеријера	1	36
	7. Лабораторијска вежба (2) - Поправке на кућним инсталацијама и санитарним уређајима	2	38
Фебруар	8. Саобраћајни системи (2) - Саобраћајни објекти: аутопутеви, железничке пруге, луке, аеродроми	2	40
	9. Техничка средства у грађевинарству (4) - Савремена средства у грађевинарству: радне машине	2	42
	- Савремена средства у грађевинарству: транспортни уређаји, машине и уређаји за дизање и ношење терета. Мере заштите при раду на грађевини	2	44
	10. Техничка средства у пољопривреди (4) - Техничка средства у пољопривреди	1	45
Март	- Организација рада и примена савремених средстава у пољопривредној производњи	1	46
	- Мачине и уређаји у пољопривредној производњи	2	48
	11. Конструкторско моделовање (6) - Израда модела разних машина и уређаја у грађевинарству из конструкторских комплета	4	52
Април	- Израда модела разних машина и уређаја у пољопривредној производњи из конструкторских комплета	2	54
	12. Модули (18) - Самосталан рад на сопственом пројекту: израда техничке документације за модел стамбеног објекта или објекта нискоградње	2	56
	- Самосталан рад на сопственом пројекту: избор материјала, обрада материјала, састављање делова	2	58
Мај	- Самосталан рад на сопственом пројекту: облагање површина и површинска заштита	2	60
	- Самосталан рад на сопственом пројекту: израда техничке документације за модел пољопривредне машине	2	62
	- Самосталан рад на сопственом пројекту: избор материјала, обрада материјала, састављање делова	2	64
	- Самосталан рад на сопственом пројекту: облагање површина и површинска заштита	2	66
Јун	- Самосталан рад на сопственом пројекту: израда техничке документације за модел грађевинске машине	2	68
	- Самосталан рад на сопственом пројекту: избор материјала, обрада материјала, састављање делова	2	70
	- Самосталан рад на сопственом пројекту: облагање површина и површинска заштита	2	72

укупно часова

72

Обавезни наставни предмет **ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ**

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Циљ физичког васпитања је да разноврсним исистематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно образовним подручјима, доприносе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задачи наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално- вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретањем и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Годишњи фонд часова : 72

За обраду новог градива : 31

За друге типове часа: 41

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

ред.бр.	НАСТАВНА ТЕМА	за обраду	Остали типови часа
1	Увод		1
2	Антропометријска мерења	12	
3	Атлетика	11	6
5	Кошарка	11	8
7	Спортска гимнастика	9	8
8	Плесови	2	
9	Провера и оцењивање		4

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
1	Упознавање ученика са наставним планом и програмом	обрада
2	Антропометрија, тел.тежина и висина	провера
3	Снага руку и снага ногу (згиб, скок у даљ)	провера
4	Координација (одбијање лопте од зида)	провера
5	Кошарка, основни став у одбрани и кретање у ставу	обрада
6	Равнотежа (стајање на летвици)	провера
7	Брзина (трчање 30 м високи старт)	провера
8	Кошарка, хватање и додавање лопте	обрада
9	Издржљивост, трчање 500 и 800	провера
10	Атлетика, техника спринтерског трчања н.старт	вежбање
11	Атлетика, техника брзог и истрајног трчања 800м 500м	обрада
12	Кошарка, елементи одбране став и кретање	обрада
13	Скокови увис, опкорачна тх,стредл	обрада
14	Скокови увис, опкорачна тх,стредл	обрада
15	Кошарка, ел.нап.став и пивотирање	обрада
16	Скокови, скок у даљ згрчна техника	обрада
17	Кошарка, одузимање лопте пресецање	вежбање
18	Бацање кугла, тх. О Брајан ф.м.нап.избачај	обрада
19	Кошарка, хватање и додавање лопте	обрада
20	Кошара, вођење лопте у месту и кретање	вежбање
21	Финтирање вођењем и пивотирањем	обрада
22	Елементарни шутеви, угао од 45 ст. И директно	обрада
23	Правила кошаркашке игре кроз суђење	обрада
24	Сложени шутеви, двокорак - десни	вежбање
25	Сложени шутеви, двокорак леви	обрада
26	Плесови, Бечки валцер, Моравац коло	вежбање
27	Плесови, Бечки валцер,Моравац коло	обрада
28	Кошарка, тактика откривања и ослобађања	обрада
29	Сп.гим. Партер техника разовка чеоно на л. и д. нози одбрана	обрада
30	Сп.гим. Партер мост из лежања на леђима подиз.	обрада
31	Став о шакама	вежбање
32	Сп.гимнастика партер елементи ТЕТА	обрада
33	Премет странце (звезда)	обрада
34	Премет странце (звезда)	вежбање
35	Вежбе на тлу м. ж	обрада
36	Вежбе на тлу м. ж	обрада
37	Партер, прескок	вежбање
38	Греда,ходање са високим предножењем окретом за 180	обрада
39	Греда,ходање са високим предножењем окретом за 180	вежбање
40	Став шакама, колут напред, асистенција	вежбање
41	Атлетика, трчање, тх.Спринтерско трчање ниски старт	обрада
42	Прескок, разношка, згрчка	обрада
43	Трчање у кривини и улазак у циљ	обрада
44	Трчање у кривини финиш	вежбање
45	Прескок, склопка	обрада
46	Бацања, техника бацања кугле 1 и 2 фаза	обрада
47	Техника бацања кугле, 3 и 4 фаза тх.рацион.	обрада
48	Прескок, разношка, згрчка, склопка са окретом за 180	вежбање
49	Интервално трчање, ходање и трчање 5-10 мин.	обрада
50	Бацање кугле, 1-4 фаза синтезе	вежбање

51	Кошарка ,играње у одбрани зона	обрада
52	Скок у вис, тх.опкорачна - стредл.	обрада
53	Кошарка, развијање контра напада	обрада
54	Техника, скок у даљ, увинуће	вежбање
55	Техника, скок у даљ, увинуће	вежбање
56	Одељенско такмичење у атлетици	провера
57	Кошарка, колективна одбрана зона функц.	вежбање
58	Групна тактика напада ,укрштање	вежбање
59	Кошарка, шутирање на кош	вежбање
60	Такмичење унутар одељенских група кошарка,фудбал	вежбање
61	Интердисциплинарна настава-косовски бој,соколске вежбе	вежбање
62	Интердисциплинарна настава-косовски бој,соколске вежбе	провера
63	Антропометрија тел.тежина и висина	провера
64	Снага руку,снага ногу,згиб и скок у даљ	провера
65	Координација одбијања лопте од зида	провера
66	Равнотежа стајања на летвици	провера
67	Брзина трчања на 30 м. в. старт	провера
68	Изддржљивост, трчање 500 и 800 м.	провера
69	Оцењивање	провера
70	Фудбал,кошарка,игра	вежбање
71	Оцењивање	провера
72	Утврђивање успеха на крају школске године	провера

Обавезни изборни предмет ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ и задаци:

Општи циљ предмета је оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице, проширивањем знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање.

Задаци:

- подстицање и оспособљавање за активно учешће у животу школе развијањем вештина за унапређивање услова школског живота кроз праксу;
- упознавање школских правила и процедура
- разумевање функционисања органа управљања школе и стручних тела;
- упознавање права и одговорности свих актера на нивоу школе;
- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења;
- обучавање техникама групног рада;
- развијање способности критичког просуђивања и одговорног понашања и делања.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА : 36

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

1. Упознавање основних елемената програма (6)
2. Први корак – уочавање проблема у заједници (4)
3. Други корак – избор проблема на коме ће се радити (1)

4. Трећи корак - сакупљање података о изабраном проблему (8)
5. Четврти корак – - израда студије (12)
6. Пети корак - јавна презентација студије (1)
7. Шести корак - осврт на научено — евалуација (4)

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА
1.	Увод у програм, упознавање ученика и наставника, представљање циљева и садржаја Пројекат грађанин
2.	Упознавање најзначајнијих појмова везаних за Пројекат грађанин
3.	Мере и решења: проучавање уводног текста, размена мишљења, уочавање проблема у заједници, могућа решења
4.	Правила и захтеви тимског рада
5.	Циљеви и задаци шест корака у Пројекат грађанин
6.	Студија одељења
7.	Уочавање проблема у друштвеној заједници " Упитник за уочавање и анализу проблема "
8.	Подела ученика у групе за прикупљање података о проблемима
9.	Прикупљање података
10.	Извештавање и дискусија о прикупљеним подацима сваке групе
11.	Процењивање прикупљених података
12.	Идентификовање извора информација
13.	Упознавање са техникама и поступцима прикупљања информација
14.	Разматрање са ученицима " Упутства за добијање и документовање података "
15.	Подела на истраживачке тимове
16.	Припрема ученика за претходну најаву посете особама у организацијама и институцијама којима ће поставити питања из Упитника
17.	Сакупљање података о изабраном проблему
18.	Организовање гостовања особа које се баве решавањем проблема
19.	Разговор о прикупљеним подацима
20.	Подела ученика на 4 студијске групе на основу Упутстава за студијске групе
21.	Подела ученика на 4 студијске групе на основу Упутстава за студијске групе
22.	Разврставање и класификовање сакупљених материјала према захтевима делова студије
23.	Разврставање и класификовање сакупљених материјала према захтевима делова студије
24.	Критеријуми за израду студије: упознавање ученика са мерилима за израду и процену студије
25.	Критеријуми за израду студије: упознавање ученика са мерилима за израду и процену студије
26.	Израда студије: ученици раде на два дела студије, показни и документациони део
27.	Израда студије: ученици раде на два дела студије, показни и документациони део
28.	Припрема за јавну презентацију
29.	Припрема за јавну презентацију
30.	Припрема за јавну презентацију
31.	Припрема за јавну презентацију
32.	Јавна презентација студије

33.	Осврт на научено — евалуација
34.	Разговор о томе шта су ученици и како научили
35.	Израда кратког писаног осврта на научено као део документације
36.	Ученици бележе утиске о личном и заједничком раду и напредовању

Изборни предмет ВЕРСКА НАСТАВА

Циљ и задаци:

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије : историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајно-делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика :

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице са Богом;
- развије способност спознавања да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет, а то је да се свет сједини с Њим посредством човека и да тако живи вечно;
- развије способност уочавања сличности у структури старозаветне и новозаветне цркве.

Број наставних тема : 8

Годишњи фонд часова : 35

За обраду новог градива : 20

За друге типове часа : 15

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

тема	НАСТАВНЕ ТЕМЕ
1.	Увод
2.	Тајна Христова – јединство Бога и човека (Литургија као Тајна Христова)
3.	Рођење Христово „Од Духа Светог и Марије Дјеве“ (улога слободе Марије Дјеве у рођењу Спаситеља: девичанство Богородице)

4.	Христос је Син Божи који је постао човек, нови Адам, да би сјединио створену природу с Богом (одлуке 1. и 4. Вас. сабора; Символ вере)
5.	Улога Бога у спасењу света (свет не може да постоји без заједнице са Богом, али Бог не врши насиље над човеком)
6.	Улога човека у спасењу света (слобода човека је пресудна за спасење света; осврт на првог Адама и његову улогу у спасењу света; однос човека према природи)
7.	Христово страдање и васкрсење
8.	Христов живот у православној иконографији

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

УВОД	
1.	Упознавање садржаја, програма и начина рада - информативни
2.	Немогућност света и човека да постоје вечно без заједнице са Богом
3.	Систематизација
4.	Тајна Христова – истинити Бог и истинити човек - обрада
5.	Систематизација – обнављање
6.	Тајна Христова као литургија – обрада
7.	Систематизација – обнављање
Рођење Христово“од Духа Светог и Марије Дјеве у рођењу Спаситеља: девичанство Богородице)	
8.	Рођење Христово (библијска приповест) - обрада
9.	Рођење Христово – значај човекове слободе за његово вечно постојање и Богородичиног слободног пристанка да роди Христа
10.	Систематизација – обнављање
Христос је Син Божи који је постао човек, нови Адам, да би сјединио створену природу с Богом (одлуке 1. и 4. Вас. сабора; Символ вере)	
11.	Символ вере – обрада
12.	Систематизација – обнављање
13.	Символ вере – обрада
14.	Систематизација- обнављање
15.	Символ вере - обрада
16.	Систематизација – обнављање
17.	Символ вере - обрада
18.	Систематизација – обнављање
19.	Христос – савршени Човек и савршени Бог (тумачење одлуке Халкидонског сабора) – обрада
20.	Систематизација – обнављање
Улога Бога у спасењу света (свет не може да постоји без заједнице с Богом, али Бог не врши насиље над човеком)	
21.	Бог – Спаситељ света – обрада
22.	Систематизација – обнављање
23.	Бог не врши насиље над слободом човековом – обрада
24.	Систематизација – обнављање
Улога човека у спасењу света (слобода човека је пресудна за спасење света; осврт на првог Адама и његову улогу у спасењу света; однос човека према природи)	
25.	Значај човекове слободе за спасење света – обрада
26.	Улога првосозданих у спасењу света – обрада

27.	Систематизација – обнављање
28.	Христово страдање и Васкрсење – обрада
29.	Значај Христовог страдања и Васкрсења за спасење света – обрада
30.	Систематизација – обнављање
31.	Литургијски живот у Христу као израз слободе човекове – обрада
32.	Систематизација – обнављање
Христов живот у првославној иконографији	
33.	Христов живот у православној иконографији – обрада
34.	Христов живот у православној иконографији – обрада
35.	Систематизација – обнављање

Дидактички материјал: аудио и видео касете, графоскоп, темпере, бојице,

Напомена:

- графофолија, постери, иконе, ЦД, пројектор, ДВД, итд.
- О Божићу и обичајима везаним за тај дан говоримо на 16- ом или 17-ом часу
- Изложба поводом шкљске славе Светог Саве може се организовати и на 20-ом часу, а методску јединицу са 20-ог часа обрадити на 19-ом часу
- У зависности од датума празновања, о Васкрсу (и изложби поводом празника) биће говора од 26. до 32. методске јединице

Обавезни изборни предмет

РУСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци предмета: Да оспособи ученике за једноставну комуникацију у оквиру програмом предвиђене тематике, да се ученицима омогући да разумеју једноставније текстове из свакодневног живота. Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, њихових ставова, стицање позитивног односа према руском језику и култури, као и према сопственом језику и културном наслеђу. Усвајање знања из руског језика, које ће омогућити споразумевање у једноставној усменој и писаној комуникацији.

Задаци: да ученик разуме кратке дијалоге и монолошка излагања до осам реченица, да разуме једноставне песме, да разуме смисао краћих порука и илустрованог текста о познатим темама око 70 речи. Ученик упознаје правила графиције, ортографије и интерпункције. Пише краће саставе на основу слике или тезе.

Уџбеник за ученике:

„Орбита 2“Руски језик за шести разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић)

Литература за реализацију програма:

Орбита 2“уџбеник за шести разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић), радна свеска за шести разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић),

Годишњи фонд часова: 72
 За обраду новог градива: 30
 За друге типове часа: 42

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова
1.	Здравствуй школа! Здравствуй	7	3	3		1
2.	осень!	9	4	4		1
3.	Чему учат в школе	9	4	4		1
4.	Поздравляем и желаем	8	4	3		1
5.	Пришла пора зимы	8	4	3		1
6.	Завязтые театралы	8	4	3		1
7.	Конец зиме!Приходите на блины!	8	4	3		1
8.	Побывай в Санкт Петербурге,	7	3	3		1
9.	насмотрись на красоту	2			2	
10.	Дай лапу, друг	6			6	
11.	Контрольная работа					
12.	Письменная работа					
У к у п н о		72	30	26	8	8

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	децембар, мај
контролни задатак	новембар, март
писмена вежба	

ОРИЕНТАЦИОННИ ПЛАН РАДА

Редни број	Назив наставне јединице	Тип часа
1	Ознакомление учащихся с программой	о
2	Знакомство. Кто я	о
3	В классе	о
4	Гости в школе	о
5	Гости в школе	у
6	1. и 2. раздел	у
7	Гости в доме	о
8	Гости в доме	в
9	3. раздел	у
10	Концерт и проводы	о
11	Азбука	о
12	Концерт и проводы. Азбука	у
13	Звуки и буквы	о, в
14	Произношение безударного о	о, в
15	5. раздел	у
16	Твердые и мягкие согласные	в
17	В Москве	о
18	6. раздел	у
19	Написание j	о, в
20	Суббота	о
21	Настоящее время	о, в
22	7. раздел	у
23	Мягкий и твердый знак	о, в
24	Чья это семья	о
25	Выражение принадлежности 1. и 2. лицу	о, в
26	Звонкие и глухие согласные	о, в
27	Перед новым годом	о
28	Настоящее время глаголов идти-ходить	о, в
29.	9. раздел	у
30.	Новый год	о
31.	Выражение принадлежности	о
32.	10. раздел	у
33.	Едем за город	о
34.	Зимние забавы	в
35.	Прошедшее время	о
36.	11. раздел	у
37.	О вкусах не спорят	о
38.	Прилагательные в единственном числе	о
39.	12. раздел	у
40.	Идем в цирк	о
41.	Сколько кому лет. Числительные	в
42.	13. раздел	у
43.	Распорядок дня	о
44.	Который час	о
45.	14. раздел	у
46.	Лапта	о

47.	Виды спорта. Диалоги	О
48.	Выражение приказа	О
49.	15. раздел	У
50.	В зоопарке	О
51.	Выражение времени	В
52.	Грамматические таблицы- глаголы	У
53.	16. раздел	У
54.	О России	О
55.	Выражение места и направления	В
56.	Звуки и буквы	В
57.	На уроке географии	О
58.	Выражение образа действия	о
59.	Задания	в
60.	18. раздел	у
61.	Подготовка к письменной работе	
62.	Письменная работа	
63.	Исправление письменной работы	
64.	На даче	о
65.	Упражнения	в
66.	Стихи. 19. раздел	у
67.	Летом	о
68.	Как провести летние каникулы	о
69.	Пословицы	в
70.	20. раздел	у
71.	Систематизация знаний	с
72.	Систематизация знаний	с

Обавезни изборни предмет
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: Циљ наставе немачког језика је стицање елементарних вештина употребе немачког језика ради коришћења у свакодневној комуникацији, при споразумевању са странцима и за разумевање једноставних текстова на немачком језику из свакодневног живота. Такође, богаћење изражајних могућности, способности мишљења и памћења ученика, допринос интелектуалном развоју ученика и изграђивању критичког става према тековинама културе и цивилизације народа који говоре немачки језик као и допринос васпитању ученика у духу сарадње и узајамног разумевања народа.

УЦБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ : „Hurra, wir lernen Deutsch ”, 2

Илдико Врачарић, Ана Бабић, Цвијета Шмит, Иванка Фајфер-Чаторовић

ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПОГРАМА: Радна свеска истих аутора

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

За обраду новог градива: 26

За друге типове часа: 46

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број теме	Број часа по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Обрада новог градива	Други типови часа
1.	8	Herzlich willkommen im neuen Schuljahr	4	4
2.	1	Kontrolni rad	-	1
3.	9	Gemeinsam ist alles schöner	5	4
4.	1	Kontrolni rad	-	1
5.	10	Wer war wo? - Familie Wagner	5	5
6.	3	Prvi pismeni zadatak	-	3
7.	8	So kann man wohnen	3	5
8.	1	Kontrolni rad	-	1
9.	9	Essen und trinken machen stark	4	5
10.	1	Kontrolni rad	-	1
11.	9	Wer ist der Bär im rosa Hemd?	2	7
12.	3	Drugi pismeni zadatak	-	3
13.	9	Willkommen in Berlin	3	6
	72		26	46

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

1.	1.	Rund um die Schule	Obr. Front.
Dijal.			
	2.	Ina beschreibt ihre Schule	Obr. Front.
Dijal.			
	3.	Nach dem Unterricht	Utvr. Front. Dijal.
	4.	Redni brojevi	Obr. Front.
Dijal.			
	5.	Witzecke	Utvr. Front.
Dijal.			

Dijal.	6.	Das kann ich	Utvr. Front.
Dijal.	7.	Množina imenica	Obr. Front.
Dijal.	8.	Radna sveska	Utvr. Front.
	2. 9.	Kontrolni rad	Utvr. Front. Komb.
Dijal.	3. 10.	Ich bin ich	Obr. Front.
Dijal.	11.	Daniel ruft seinen Freund an	Obr. Front.
	12.	Oh weh!	Utvr. Front. Dijal.
Dijal.	13.	Jakob und Hanna im Schwimmbad	Obr. Front.
Dijal.	14.	Predlozi sa dativom	Obr. Front.
Dijal.	15.	Witzecke	Utvr. Front.
Dijal.	16.	Das kann ich	Utvr. Front.
Dijal.	17.	Predlozi sa akuzativom	Obr. Front.
Dijal.	18.	Radna sveska	Utvr. Front.
	4. 19.	Kontrolni rad	Utvr. Front.
	Komb.		
Dijal.	5. 20.	Ein Nachmittag in der Familie Wagner	Obr. Front.
Dijal.	21.	Ein Ausflug ins Grüne	Obr. Front.
Dijal.	22.	Aus Inas Tagebuch	Utvr. Front.
Dijal.	23.	Das Tier ist Freund und Spielkamerad zugleich	Obr. Front.
Dijal.	24.	Endlich eigenes Zimmer	Utvr. Front.
Dijal.	25.	Perfekt slabih glagola	Obr. Front.
Dijal.	26.	Witzecke	Utvr. Front.

	27.	Das kann ich	Utvr. Front.
Dijal.			
	28.	Perfekt jakih glagola	Obr. Front.
Dijal.			
	29.	Radna sveska	Utvr. Front.
Dijal.			
6.	30.	Priprema za prvi pismeni zadatak	Utvr. Front.
Komb.			
	31.	Prvi pismeni zadatak	Utvr. Front. Komb.
	32.	Ispravak prvog pismenog zadatka	Utvr. Front.
Komb.			
7.	33.	Ich wohne	Obr. Front.
Dijal.			
	34.	Was der Winter alles macht	Utvr. Front.
Dijal.			
	35.	Winterferien, Weihnachten, Geschenke	Utvr. Front. Dijal.
	36.	Hast du es gewusst	Utvr. Front.
Dijal.			
	37.	Bezlični glagoli	Obr. Front.
Dijal.			
	38.	Das kann ich	Utvr. Front.
Dijal.			
	39.	Pridevi	Obr. Front.
Dijal.			
	40.	Radna sveska	Utvr. Front.
Dijal.			
8.	41.	Kontrolni rad	Utvr. Front.
Komb.			
	42.	Im Laden – was sagt Ina?	Obr. Front. Dijal.
	43.	Wohin ...?	Utvr. Front.
Dijal.			
	44.	Wo...?	Utvr. Front.
Dijal.			
	45.	In der Schülmensa	Obr. Front.
Dijal.			
	46.	Die Katze Musulunga	Utvr. Front.
Dijal.			
	47.	Modalni glagoli	Obr. Front. Dijal.

Dijal.	48.	Das kann ich	Utvr. Front.
Dijal.	49.	Upitne rečenice	Obr. Front.
Dijal.	50.	Radna sveska	Utvr. Front.
10. Komb.	51.	Kontrolni rad	Utvr. Front.
	11.	52. Kleider machen Leute	Obr. Front. Dijal.
Dijal.	53.	Was haben diese Personen an?	Utvr. Front.
Dijal.	54.	Ina lädt zum Kostümfest ein	Utvr. Front.
Dijal.	55.	Ein fröhliches Kostümfest	Obr. Front.
Dijal.	56.	Grün, grün, grün sind alle meine Kleider	Utvr. Front.
Dijal.	57.	Određeni član	Utvr. Front.
Dijal.	58.	Das kann ich	Utvr. Front.
Dijal.	59.	Neodređeni član	Utvr. Front.
Dijal.	60.	Radna sveska	Utvr. Front.
12. Komb.	61.	Priprema za drugi pismeni zadatak	Utvr. Front. Komb.
	62.	Drugi pismeni zadatak	Utvr. Front.
	63.	Ispravak drugog pismenog zadatka	Utvr. Front. Komb.
13. Dijal.	64.	Auf der Straße – in der Stadt	Obr. Front. Dijal.
	65.	Wir spielen “Wo bist du?”	Utvr. Front. Dijal.
Dijal.	66.	Lesen	Utvr. Front.
Dijal.	67.	Bald ist Ferienzeit	Utvr. Front.
Dijal.	68.	Was der Sommer alles macht	Obr. Front.
Dijal.	69.	Lične zamenice	Utvr. Front.

Dijal.	70.	Das kann ich	Utvr. Front.
Dijal.	71.	Negacija	Obr. Front.
	72.	Radna sveska	
		Utvr. Front	

Обавезни изборни наставни предмет

РУКОМЕТ

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Наставна јединица	Тип часа
Упознавање са активностима секције	вежба
Хватање и додавање лопте	обрада
Хватање и додавање лопте	вежба
Хватање и додавање лопте	вежба
Вођење лопте - забадање	обрада
Вођење лопте - забадање	вежба
Вођење лопте - забадање	вежба
Елементарни шутеви	обрада
Елементарни шутеви	вежба
Елементарни шутеви	вежба
Финтирање	обрада
Финтирање	вежба
Финтирање (приземљење)	вежба
Сложени шутеви (из скока)	обрада
Шутирање	вежба
Позиционо шутирање	вежба
Дриблинг	обрада
Дриблинг	вежба
Пресинг игра	обрада
Игра рукометна	вежба
Игра у одбрани 6:0	обрада
Игра у одбрани 6:0	вежба
Развијање контра напада из 6:0	обрада
Одигравање вишка у нападу	вежба
Дриблинг, укрштање, блокаде	вежба
Игра рукометна	вежба
Напад на П. З. О 6:0	обрада
Напад на П. З. О 6:0 вишак	вежба
Позиционо шутирање	вежба
Групни напад одвлачења	обрада
Групни напад одвлачења	вежба

Дубока 3. О 3:2:1 (функционално)	обрада
Дубока 3. О 3:2:1 (увежбавање)	вежба
Напад на 3:2:1	обрада
Одигравање вишка	вежба
Игра рукометна на два гола	вежба

Изборни предмет
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ и задаци предмета:

Циљ образовно-васпитног рада изборног програма јесте да се ученици оспособе за коришћење рачунара.

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање ученика са табелама у програму за обраду текста;
- упознавање ученика са применом рачунара у области информација и комуникација;
- упознавање ученика са основним елементима програма за графику и анимацију;
- упознавање ученика са одовним елементима програмирања;
- упознавање ученика са различитим образовним софтверима.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

- Рад са текстом 10
- Интернет 4
- Графика 10
- Анимација
- Интерактивна графика 9

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

р.бр теме	бр.час. по тем	НАЗИВ ТЕМЕ И НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА У ЊОЈ	Обр ада	Утврђ ивање	Др.т ип.
1	10	РАД СА ТЕКСТОМ			
		Рад са табелама (креирање табела, рад са текстом у табели)	1		
		Уметање редова и колона, брисање редова и колона	1		
		Спајање и дељење ћелија	1		
		Оквири и сенчење табеле	1		
		Уметање табела у стране са текстом и сликама	1		
		Уметање заглавља и подножја стране, броја стране, датума и времена	1		
		Вежба – креирање табеле			1
		Прелом стране; Позадина стране	1		
		Подешавање формата папира и маргина. Преглед документа пре штампања		1	
		Утврђивање градива		1	
2	4	ИНТЕРНЕТ			

		Појам глобалне и локалне рачунарске мреже. Повезивање на Интернет	1		
		Рад са основним услугама Интернета. Претраживање Интернета.	1		
		Преузимање текста и слика са Интернета			1
		Понашање на мрежи и заштита личних података. Сигурност на Интернету.			1
3	10	ГРАФИКА			
		Извори дигиталних слика (фотографисање дигиталним апаратом, употреба скенера)	1		1
		Обрада слика	1		1
		Типови записа дигиталних слика	2		
		Конверзија између формата	1		
		Вежба- припрема слика за штампу			1
		Екрански приказ слика			1
		Обнављање градива		1	
4	3	АНИМАЦИЈА			
		Појам анимације	1		
		Демонстрација анимације	1		
		Израда једноставне анимације			1
5	9	ИЗБОРНИ МОДУЛИ			
		Програмирање			
		Увод у програмирање	2		
		Типови података и декларисање променљивих	2		
		Основне команде програмског језика	2		
		Демонстрација могућности програмског језика	2		
		Вежба- проверавање знања		1	
	36		24	4	8

8.5..УЦБЕНИЦИ И ПОМОЋНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Н.Станковић – Шошо, Маштарија речи, Читанка за шести разред основне школе, Клетт, Београд, 2012.
2. В.Помпар, Граматика за шести разред основне школе, Клетт, Београд, 2012.
3. Н.Станковић-Шошо,В.Помпар, Радна свеска за граматику за шести разред основне школе, Клетт, Београд, 2012.
4. В.Стојановић,Математика за шести разред основне школе,Математикум,Бгд,2010.
5. В.Стојановић,Збирка задатака за шести разред ос.школе,Математикум,Бгд,2010
6. М.Шуица,Р.Радић,Историја за шести разред основне школе са читанком и радном свеском,Фреска2011
7. Ковачевић В., Влајев Р., (2008): *Географија за VI разред основне школе*, Клет, Београд

8. Група аутора,(2008):**Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе**, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд
9. Др.Бригита Петров, Биологија за шести разред основне школе+CD, Завод, Београд, 2010
10. Др.Бригита Петров, Радна свеска за биологију за шести разред основне школе+CD, Завод, Београд, 2010.
11. К.Стевановић, М.Крнета, Физика 6+CD, БИГЗ PUBLISHING, Београд, 2011.
12. К.Стевановић,М.Крнета,Р.Тошевић, Физика 6,радна свеска, БИГЗ PUBLISHING, Београд, 2011.
13. С. Попов, Т.Тешан, Техничко и информатичко образовање, Завод, Београд, 2010.
14. С.Попов,Т.Тешан, Техничко и информатичко образовање (материјал за практичне вежбе), Завод, Београд, 2010.
15. ПРОЈЕКТ 3(OUP), Student's Book, OXFORD
16. ПРОЈЕКТ 3(OUP), Activity Book, OXFORD
17. Орбита 2+CD, уџбеник, Завод, Београд, 2010.
18. Орбита 2, Радна свеска, Завод, Београд, 2010.
19. HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH 2+CD, Завод, Београд, 2010.
20. HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH, Радна свеска, Завод, Београд, 2010.
21. Гордана Стојановић, М.Рајчевић, Музичка култура +CD, Завод, Београд, 2011
22. З.Милинковић, Г.Теодоровић, Ликовна култура за 6.разред, Завод,Београд,2013.
23. Православни катехизис за 6.разред основне школе,Завод,Београд

Литература за реализацију:

Збирка песама и мелодијски приручник;

М. Ивановић: Методика наставе музичког васпитања у основној школи;

М. Ивановић: Распевана школа;

Поповић- Власак: Музичко васпитање за IV, V, и VI разред ош

Група аутора: Запевајмо заједно;

Котуровић- Маринковић: Збирка дечјих народних игара са певањем;

Домаћи задаци, збирка задатака; Р. Козар, Ј. Гаћеша, М. Прошић, Н. Угринов, А.Самарџић, ШК 2006.

Савремени приступ настави математике-С.Прешић;Методички приручник за извођење наставе;

Стручни часописи (Математички лист, Настава математике).

Техничко образовање за 6. разред основне школе, С. Попов, Д. Гајић

Практикум 1, Приручник за рад будућих професора ТО и информатике, Д. Бјекић

Скрипте из архитектуре, урбанизма и грађевинарства; проф. М. Радовановић

Уџбеник за 6. разред основне школе, П. Пипер, М. Петковић, С. Мирковић, Радна свеска за 6 разред основне школе, Граматика за основну школу аутор Б. Станковић

8.6.План рада одељењског старешине VI разреда

СЕПТЕМБАР

1. Кућни ред школе

2. Формирање одељењског руководства. Избор руководства ОЗ, избор одељењских медијатора и чланова Вршњачког тима

3. Припремамо се за излет

4. Родитељски састанак

ОКТОБАР

5. Обележавамо Дечију недељу

6. Осећања (реализатор психолог)

7. Болест прљавих руку (сарадња са ДЗ, филм, разговор)

8. Понашање у школи и на јавном месту

9. Избор одељењских медијатора и чланова Вршњачког тима

НОВЕМБАР

9. Учимо Бон тон : Она и он на рођенданској журци (правила лепог понашања на рођенданима, драматизација)

10. Радни дан ученика (организација и планирање времена за учење, одмор, забаву).

11. Резултати учења и других активности

12. Родитељски састанак

ДЕЦЕМБАР

13. Надимци – зашто нас љуте (за потребан материјал консултовати психолога)

14. Тајне и поверење

15. Анализа успеха и дисциплине ученика

16. Прослава Нове године

ЈАНУАР

17. Родитељски састанак

18. Прослава школске славе Свети Сава

ФЕБРУАР

19. Народни обичаји које знамо (како прославити славу, празник, водити рачуна о различитим културним традицијама).

20. Да ли сам задовољан својим успехом

21. Проблеми одељења

22. Како бити добар друг

МАРТ

23. Мојој мами са љубављу

24. Проблем није проблем кад...

25. Анализа успеха и дисциплине ученика

26. Процењивање својих и туђих поступака

27. Родитељски састанак

Избор НАЈ ФАЦЕ одељења (пројекат «Школа без насиља»)

АПРИЛ

28. Шаљиви час – априлилили

29. Занимања – игра на слово на слово

30. Заштита животне средине

31. Похађање додатне и допунске наставе, Учешће у активностима Недеље

ненасиља

МАЈ

32. Полно сазревање. Хигијена у пубертету

33. Припремамо се за излет

34. Како да побољшамо успех

ЈУН

35. Догодило се ове школске године

36. Родитељски састанак

9. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

9.1.. Листа предмета

Обавезни предмети

1. Српски језик
2. Енглески језик
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Историја
6. Географија
7. Математика
8. Физика
9. Хемија
10. Биологија
11. Техничко образовање
12. Физичко васпитање

Обавезни изборни предмети

1. Руски језик
2. Немачки језик
3. Грађанско васпитање
4. Верска настава
5. Изабрани спорт – бадминтон

Изборни предмети

1. Информатика и рачунарство
2. Домаћинство

9.2. Резултати анкете родитеља налазе се у Годишњем плану рада школе.

9.3. БРОЈ ЧАСОВА ПО ПРЕДМЕТИМА ОБАВЕЗНЕ, ИЗБОРНЕ И ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ И ОСТАЛИХ АКТИВНОСТИ НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ ЗА СВА ТРИ ОДЕЉЕЊА СЕДМОГ РАЗРЕДА

ПРЕДМЕТ	7. разред	
	Бр. час. x бр. одељ.	
	укупно	
Српски језик	144x3	432
Енглески језик	72x3	216
Ликовна култура	36x3	108
Музичка култура	36x3	108
Историја	72x3	216
Географија	72x3	216
Физика	72x3	216
Математика	144x3	432
Биологија	72x3	216
Хемија	72x3	216
Техничко обр.	72x3	216

Физичко васп.	72x3	216
Укупно		2808
Об. изборни предмет: Грађанско васпитање	36 x3	108
Об. изборни предмет: Верска настава	36 x2	72
Об. изборни предмет: Изабрани спорт-Рукомет	36x3	108
Об. изборни предмет: Руски језик	72 x1	72
Об. изборни предмет: Немачки језик	72x2	144
Укупно обавезни изборни предмети		504
ЧОС	36x3	108
Изборнапредмет: Информатика и рачунарство	36x3	108
Изборнапредмет: Домаћинство	36x2	72
Укупно		3600

9.4. ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ РАДА И ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

Обавезни наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

ЦИЉ наставе српског језика је да ученици овладају основама српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ЗАДАЦИ наставе српског језика су:

- а) развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и развија
- б) поступно и систематско упознавање граматике и правописа српског језика
- в) упознавање језичких појава и појмова, овладавање граматиком и стилским могућностима српског језика
- г) оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у разним видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога читаоца, саговорника, говорника, слушаоца)
- д) развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевности
- ђ) развијање смисла и способности за правилно, течно и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза
- е) оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова
- ж) упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу
- з) поступно, систематично и доследно оспособљавање за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста
- и) развијање потребе за књигом, развијање способности да се њоме самостално служи као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке; поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама
- ј) поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења

- к) усвајање основних теоријских и функц. појмова из позоришне и филмске уметности
- л) чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења
- м) развијање поштовања према културној баштини и потребе да се онанегује и унапређује
- н) навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији
- њ) подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво
- о) подстицање, неговање и вредновање ваннаставних активности (литерарна, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.)
- п) васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности
- р) развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

1. савладавање система напоредних и зависних реченица
2. овладавање техником брзог читања у себи и оспособљавање за “летимично“ читање и читање “с оловком у руци”
3. осамостаљивање за анализу лирских, епских и драмских дела
4. упознавање расправе као облика усменог и писменог изражавања
5. систематско савладавање разних облика усменог и писменог општења према захтевима у програму.

ЈЕЗИК

Граматика - Обрађивање, утврђивање и систематизација знања

и вежбање до њихове примене и аутоматизације у изговору и писању у складу са књижевнојезичком нормом и правописом. *Синтаксичке јединице* којима се исказују чланови у простој реченици : реч, синтагма. Синтагма. Напоредни односи –саставни, раставни, супротни–међу паралелним субјектима, објектима, атрибутима и прилошким одредбама исказаним речју и синтагмом; функција везника.

Исказивање реченичних чланова зависним реченицама. Напоредно-сложене и зависно-сложене реченице, тј. оне у којима се јављају напоредни односи (раставни, саставни и др.).

Независне реченице–обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне. Напоредни односи међу независним реченицама–саставни, раставни, супротни, искључни, закључни; функције везника у напоредним односима међу реченицама. Указивање на комуникативну функцију независних реченица. Безличне реченице. Непотпуне реченице.

Зависне реченице–изричне реченице, зависно-упитне реченице, односне реченице. Прилошке реченице: месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене (начинске).

Вежбе у исказивању прилошких одредби речју, прилошком синтагмом и зависном реченицом. Указивање на функцију зависних реченица. Уочавање напоредних односа међу зависним реченицама.

Пасивне реченице.

Поредак реченица и интерпункција у зависно-сложеној реченици. Промена интонације као стилогено средство.

Слагање реченичних делова (конгруенција): основна и најбитнија правила.

Појам актива и пасива; исказивање пасива (трпни придев, речца се) .

Уочавање разлике између кратких акцената.

Правопис – Проверавање, понављање и увежбавање садржаја из претходних разреда различитим облицима диктата и других писмених вежби. Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета). Црта. Заграда. Запета у набрајању скраћеница. Навикавање ученика на коришћење правописа (школско издање).

КЊИЖЕВНОСТ

Школска лектира

Јован Дучић : *Подне*

Радоје Домановић : *Мртво море*

Антоније Исаковић : *Кашика*

Јован Јовановић Змај : *Кажу ми, кажу (Ђулићи)*

Владислав Петковић Дис : *Међу својима*

Десанка Максимовић: *Крвава бајка*

Вељко Петровић : *Јабuka на друму*

Јован Стерија Поповић : *Покондирена тиква (одломак)*

Милан Ракић : *На Газиместану*

Павле Угринов : *Стара породична кућа*

Ана Франк : *Дневник (одломак)*

Пеђа Милосављевић : *Потера за пејзажима*

Стеван Раичковић : *Небо*

А.П.Чехов : *Чиновникова смрт*

Иво Андрић : *Прича о кмету Симану (одломак)*

Успаванка – ромска народна песма

Љубавни растанак – народна лирска песма

Иво Сенковић и ага од Рибника – народна епска песма

Мали Радојица – народна епска песма

Домаћа лектира

Мирослав Антић : *Плави чуперак*

Антоан де Сент Егзипери : *Мали принц*

Стеван Сремац : *Поп Ђира и поп Спира*

Сава Немањић – св. *Сава у књижевности* (избор из Савиних списа, народног предања и ауторске поезије о св. Сави)

Избор из усмене књижевности српског народа и нац. мањина (епске песме покосовског тематског круга, епске народне песме о хајдуцима и ускоцима ; лирске народне песме : посленичке – песме о раду ; кратке прозне врсте усмене књижевности.

Оспособљавање ученика за што самосталнији приступ књижевном тексту : истраживање одређених вредности са становишта ученог проблема, доказивање утисака и тврдњи, запажања и закључака подацима из текста.

Тумачење епских дела: уочавање узрочно–последичних веза поетских мотива и њихове функције (логичко и естетско условљавање сваке појединости).

Уочавање одлика фабуле (миран или динамичан ток радње) и композиције (увод, заплет, врхунац, расплет–без књижевнотеоријских дефиниција). Увођење ученика у потпунију анализу ликова (дијалог, унутрашњи монолог, физичке и карактерне особине, поступци), тематике (тематска грађа, главна тема; друге теме), мотива и песничких слика (психичка стања, драматичне ситуације, атмосфера, пејзажи). Тумачење идејног слоја текста.

Упућивање ученика у друштвено-историјску условљеност уметничког дела и однос писца према друштвеној стварности.

Анализа лирских дела: упућивање ученика у анализу мотива (међусобни однос и повезивање, удруживање у поетске слике). Уочавање међуусловљености исказаних осећања, поетске слике, песничког језика и стила и тумачење песничких порука.

Проучавање драмских дела: упућивање ученика у анализу битних одлика драмског дела (дијалог, монолог, драмска радња, ликови); сличности и разлике у односу на лирска и епска дела.

Приликом обраде књижевних дела усвајају се следећи појмови: елементи песничког изражавања (симбол, метафора, алегорија); љубавна и елегична песма, основне лирске врсте, лирске форме (сонет), народна и ауторска (писана) лирика; ретроспективни редослед догађаја, епизода, унутрашњи монолог, идејно-психолошка карактеризација ликова; средства изражавања у епском делу (хумор, сатира, иронија); основне врсте и типови романа–битне одлике; драма, комедија.

Функционални појмови

Подстицање ученика на схватање и усвајање функционалних појмова: социјално, морално, психолошко, релативно, вишезначно, драмско, декоративно, естетско, елегично; наговештај, усхићење, равнодушност, потиштеност, слутња, великодушност; процењивање, анализа, синтеза.

Усавршавање изражајног читања у складу са природом уметничког текста; вођење ученика у самосталном припремању за изражајно читање проучавањем обрађеног уметничког текста.

Читање и казивање по улогама. Развијање различите брзине читања у себи у зависности од текста. Увођење ученика у "летимично" читање ради налажења одређених информација (у уџбеницима других предмета, у новинским чланцима, у књизи из лектуре, дописима, огласима и сл.) и упућивање у читање "с оловком у руци" (подвлачење, обележавање, записивање и друго).

КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА

Усмено изражавање

Препричавање текста са променом редоследа догађаја (ретроспектива)–по самостално сачињеном плану.

Причање о стварном или измишљеном догађају уз коришћење приповедања, описивања и дијалога. Анализа одабраних текстова у којима преовлађује говор ликова ради бољег схватања дијалога као облика казивања. Преиначавање управног говора у неуправни.

Описивање сложенијег радног поступка (рад у школској радионици); описивање екстеријера (зграда, мост, панорама итд.), ентеријера (позорница, галерија); наглашавање карактеристика одређеног простора; портретисање лика из дела на основу фабуле, дијалога и пишчевих коментара (по самостално сачињеном плану); књижевноуметнички и технички опис.

Расправљање о прочитаној књизи, позоришној представи, филму, радијској ТВ емисији, слици, концерту–уз заједничко сачињавање теза за расправу. Уочавање разлика међу стиливима; анализа текстова писаних различитим стиливима.

Писмено изражавање

Описивање екстеријера и ентеријера према самостално сачињеном плану. Портретисање књижевног лика на основу пишчевих коментара, фабуле, дијалога–по самостално сачињеном плану.

Расправа о актуелним проблемима на основу текстова из омладинске штампе и дате тезе.

Облици новинског изражавања: вест, извештај, извештавање са елементима репортаже. Писање приказа књижевног дела, филма, позоришне представе, радијске и ТВ емисије. Подстицање ученика на самостално литерарно стваралаштво (читање ученичких радова и разговор о њима).

Осам домаћих писмених задатака и њихова анализа на часу.

Четири школска писмена задатка (један час за израду и два часа за анализу задатака и писање побољшане верзије састава).

ДОДАТНИ РАД

(Оријентациони садржаји програма)

Језик и култура изражавања

Вежбе у говорништву. Кратко, садржајно и јасно излагање о одређеној теми за одређено време. Говорење пред аудиторијумом.

Међусобни однос реченица у сложеној реченици. Инверзија. Поредак реченица у реченичком скупу. Реченички чланови. Конгруенција.

Придеви у именичкој функцији. Личне заменице–систем говорних лица.

Актив и пасив.

Грађење речи. Најпродуктивнији наставци за грађење изведених именица. Вежбе у правилном акцентовању.

Проучавање локалног говора. Састављање диференцијалног речника. Уочавање употребе позајмљеница у различитим ситуацијама и могућности њиховог замењивања речима и изразима домаћег порекла.

КЊИЖЕВНОСТ

Анализа лирске и епске песме–одлике (емотивност, мисаоност ; трагично, комично; ритам, стих, версификација; језичко-стилска средства) и класификација.

Анализа драмског књижевног дела–уочавање битних одлика. Разлика између драмског књижевног дела и позоришне представе.

Анализа савременог књижевног дела по слободном избору ученика. Коришћење основне литературе о делима и писцима. Формирање властитог мишљења о књижевном делу.

Анализа домаћег филма са посебним нагласком на визуелним и акустичким ефектима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
I	Утва златокрила	7	11	18
II	Песник и Месец	9	8	17
III	Вила гнездо тица ластавица	9	7	16
IV	Јабука на друму	9	10	19
V	Свети Сава	4	2	6
VI	То код нас не може да буде	9	7	16
VII	Плави чуперак	9	8	17
VIII	Само је усправан човек слободан човек	9	8	17
IX	Крвава бајка	4	5	9
X	Подне	4	5	9

		73	71	144
--	--	----	----	-----

Предлог листе образовних стандарда постигнућа по наставним темама за наставни предмет

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и умније на одређеном нивоу
1. Утва златокрила	1. Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.5	проналази и издваја основне информације из текста према датим питањима
		Основни	CJ.1.1.6	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказање (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и издваја главне информације засноване на једноставнијем тексту
		Средњи	CJ.2.1.6	разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасног мишљења на једноставним примерима
		Напредни	CJ.3.1.2	издваја кључне речи и резимира текст
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст; организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни делови)
		Основни	CJ.1.2.4	уме да преприча текст
		Основни	CJ.1.2.8	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
		Средњи	CJ.2.2.1	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, кохерентан и унутар себе повезан
		Средњи	CJ.2.2.5	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; наглашава наслов тексту и поднаслов деловима текста
		Напредни	CJ.3.2.5	зна и доследно примењује правописну норму
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.1	зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставним речима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама
		Основни	CJ.1.3.4	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије промена; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи
		Основни	CJ.1.3.5	разликује прости речи од твореница; препознаје корен речи; гради једноставне речи задатом значењу на основу постојећих творбених модела
		Основни	CJ.1.3.10	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
		Основни	CJ.1.3.15	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
		Основни	CJ.1.3.17	разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне граматичке категорије књижевног језика код Срба (од почетака до данас)
		Основни	CJ.1.3.21	разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за личног језика
		Средњи	CJ.2.3.2	препознаје гласовне промене
		Средњи	CJ.2.3.3	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди основне облике речи
		Напредни	CJ.3.3.2	познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује)
		Напредни	CJ.3.3.4	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама речи и њиховим граматичким категоријама
		Напредни	CJ.3.3.6	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика; објасни и зна терминологију у вези са њима)
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.2	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска)
		Основни	CJ.1.4.3	разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму
Основни		CJ.1.4.4	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и де	

	Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничкој поређење, оноματοпеја)	
	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, место радње, лик...	
	Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало, које се узима за оквир приповедања	
	Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела на основу одломака, лика, карактеристичних ситуација	
	Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилистичке карактеристике књижевноуметничког текста (персонификација, хипербола, контраст)	
	Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике (социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	
	Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном делу	
	Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилистичких елемената	
	Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на њихову функцију	
	Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	
1. Вештина читања и разумевања прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима	
	Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног	
	Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и издваја из њих оно што је засновано на једноставнијем тексту	
	Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужак структура или више њих (према датим критеријумима)	
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст, организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни делови)
		Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писаном језику); препознаје и употребљава одговарајуће стилистичке (формални или неформални)
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у писаним примерима
		Основни	CJ.1.2.9.	има изграђену језичку толеранцију и негативан став према језику и говору мржње*
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, кохерентан и унутар себе повезан
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; наслов тексту и поднаслов деловима текста
Напредни		CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст	
Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму		
3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије и примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи	
	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима	
	Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикативну комуникативну реченицу)	
	Основни	CJ.1.3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)	
	Основни	CJ.1.3.16.	служи се речницима, приручницима и енциклопедијама	

4.Књижевност	Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди речи	
	Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синта зависних предикатских реченица)	
	Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим при	
	Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са вр речи и њиховим граматичким категоријама	
	Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте син зависних предикатских реченица)	
	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска	
	Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму	
	Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком дескрипција, дијалог и монолог	
	Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком поређење, оноματοпеја)	
	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тем место радње, лик...	
	Основни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*	
	Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је наста које се узима за оквир приповедања	
	Средњи	CJ.2.4.4.	разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију и научно-популарне текстове	
	Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	
	Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стили књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, контраст)	
	Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	
	Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог	
	Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела	
	Средњи	CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*	
	Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном	
Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стили		
Напредни	CJ.3.4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе		
Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позива		
Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га обра		
3. Вила гнездо тица ластавица	1.Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себ
		Основни	CJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одр експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарац аргументација, пропаганда *
		Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према дат
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јас (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) заснован на једноставнијем тексту
		Основни	CJ.1.1.8.	чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, графиконе
		Средњи	CJ.2.1.2.	познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технич приповедање, расправа, реклама)

		Средњи	CJ.2.1.3.	препознаје и издваја језичка средства карактеристичних функционалне стилове
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дуж структуре или више њих (према датим критеријумима)
		Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
		Напредни	CJ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или ар изводи закључке засноване на сложенијем тексту
	2.Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни д
		Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
		Средњи	CJ.2.2.3.	пише резиме краћег и/или једноставнијег текста
	3.ГраMATика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*
		Основни	CJ.1.3.3.	одређује место реченичног акцента у једноставним примерима
		Основни	CJ.1.3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
		Основни	CJ.1.3.16.	служи се речницима, приручницима и енциклопедијама
		Средњи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
	4.Књижевност	Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских објасни и зна терминологију у вези с њима)
		Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених VIII разреда) са именима аутора тих дела
Основни		CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска	
Основни		CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму	
Основни		CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, место радње, лик...	
Основни		CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких национално, књижевно и уметничко наслеђе*	
Основни		CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*	
Средњи		CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је на које се узима за оквир приповедања	
Средњи		CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ли карактеристичних ситуација	
Средњи		CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	
Средњи		CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела	
Средњи		CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*	
Напредни		CJ.3.4.1.	наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу карактеристичних тема и мотива	
Напредни		CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном	
Напредни		CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позива	
Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га обра		
Напредни	CJ.3.4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима настави*		
4.Јабука на друму	1.Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одр експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарац аргументација, пропаганда *
		Основни	CJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одр експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарац аргументација, пропаганда *
		Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према дати

	Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
	Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исн (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и из заснован на једноставнијем тексту
	Средњи	CJ.2.1.2.	познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технич приповедање, расправа, реклама)
	Средњи	CJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа те (према датим критеријумима)
	Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужк структуре или више њих (према датим критеријумима)
	Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст
2.Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
	Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
	Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивн организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни д
	Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, одно прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће (формални или неформални)
	Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне облас примерима
	Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, кохерентан и унутар себе повезан
	Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; наслов тексту и поднасловe деловима текста
	Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
3.ГраMATика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.1.	зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноста примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним проме
	Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
	Основни	CJ.1.3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њих контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
	Основни	CJ.1.3.16.	служи се речницима, приручницима и енциклопедијама
	Средњи	CJ.2.3.2.	препознаје гласовне промене
	Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди речи
	Напредни	CJ.3.3.2.	познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и имен
	Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са вр речи и њиховим граматичким категоријама
	Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских објасни и зна терминологију у вези с њима)
Напредни	CJ.3.3.7.	уме да одреди значења непознатих речи и израза на основ контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог поре	
4.Књижевност	Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничк дескрипција, дијалог и монолог
	Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничк поређење, оноματοпеја)
	Средњи	CJ.2.4.4.	разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију и научно-популарне текстове
	Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, гр контраст)

		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике (социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Средњи	CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на њих
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
5. Свети Сава	1. Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим питањима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказивање (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и издваја главне информације засноване на једноставнијем тексту
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије и примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
		Основни	CJ.1.3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
		Основни	CJ.1.3.17.	разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне појмове књижевног језика код Срба (од почетака до данас)
		Основни	CJ.1.3.20.	има позитиван став према дијалектима (свом и туђем)*
		Основни	CJ.1.3.21.	разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за личност
		Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди врсту речи
		Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима
		Средњи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
		Средњи	CJ.2.3.11.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог контекста у коме су употребљени (сложенији примери)
	4. Књижевност	Напредни	CJ.3.3.4.	познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама речи и њиховим граматичким категоријама
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика; може да објасни и зна терминологију у вези с њима)
		Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска)
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: дескрипција, дијалог и монолог
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тематика, место радње, лик...
		Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких дела: национално, књижевно и уметничко наслеђе*
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са околностима које се узима за оквир приповедања
Средњи		CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике (социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	
Средњи		CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог	
Средњи		CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*	
Напредни		CJ.3.4.1.	наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу карактеристичних тема и мотива	
Напредни		CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретним примерима	
Напредни		CJ.3.4.3.	разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у деловима	
Напредни		CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на њих	
Напредни		CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	

		Напредни	CJ.3.4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима настави*
1. Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи	
	Основни	CJ.1.1.2.	разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одржи експозиција (излагање), дескрипција (описивање), нарацативна аргументација, пропаганда *	
	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим питањима	
	Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног	
	Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасан временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) заснован на једноставнијем тексту	
	Средњи	CJ.2.1.2.	познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички приповедање, расправа, реклама)	
	Средњи	CJ.2.1.6.	разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности на једноставним примерима	
	Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст	
	Напредни	CJ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе и изводи закључке засноване на сложенијем тексту	
2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)	
	Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу	
	Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст, организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни делови)	
	Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст	
	Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писаном; прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће стилске облике (формални или неформални)	
	Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, кохерентан и унутар себе повезан	
	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; наслов тексту и поднаслов деловима текста	
	Напредни	CJ.3.2.2.	саставља аргументативни текст	
3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску јединицу, комуникативну реченицу)	
	Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, изјавне)	
	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) реченицама	
	Основни	CJ.1.3.15.	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)	
	Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтаксичких јединица независних предикатских реченица)	
	Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим реченицама	
	Средњи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици	
	Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтаксичких јединица независних предикатских реченица)	
Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских јединица, објасни и зна терминологију у вези с њима)		
4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска)	
	Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму	
	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тематика, место радње, лик...	
	Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких дела национално, књижевно и уметничко наслеђе*	
	Основни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*	

		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са вр оквир приповедања
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
		Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позива
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га обра
7.Плави чулерак	1.Вештина читанња и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јас (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) заснован на једноставнијем тексту
		Средњи	CJ.2.1.5.	проналази, издваја и упоређује информације из два краћа те (према датим критеријумима)
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужк структуре или више њих (према датим критеријумима)
	2.Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни д
		Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, одно прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће (формални или неформални)
		Основни	CJ.1.2.6.	влада основним жанровима писане комуникације: саставља различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у шко животу
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у примерима
		Основни	CJ.1.2.9.	има изграђену језичку толеранцију и негативан став према јез и говору мржње*
		Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, кохерентан и унутар себе повезан
		Средњи	CJ.2.2.4.	зна основне особине говорног и писаног језика*
		Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
		Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; наслов тексту и поднаслову деловима текста
	Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму	
	3.Грамматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикативну комуникативну реченицу)
		Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, уп
		Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школ
Средњи		CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синта зависних предикатских реченица)	
Средњи		CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим при	
Напредни		CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте син зависних предикатских реченица)	
4.Књижевност	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска	
	Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму	
	Основни	CJ.1.4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и де	

	Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком поређењу, оноματοпеја)
	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, место радње, лик...
	Основни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
	Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало, које се узима за оквир приповедања
	Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилистичке елементе књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, контраст)
	Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике логичке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
	Напредни	CJ.3.4.3.	разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу
	Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на њихову повезаност
	Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
	Напредни	CJ.3.4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима које се настави*
1. Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим питањима
	Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
	Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказање (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изјаву засновану на једноставнијем тексту
2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) на примерима
	Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
	Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму
3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије и примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
	Основни	CJ.1.3.5.	разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи и његово значење задатом значењу на основу постојећих творбених модела
	Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикативну комуникативну реченицу)
	Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, изјавне)
	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) реченицама
	Основни	CJ.1.3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
	Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
	Основни	CJ.1.3.14.	зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се употребљавају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире)
	Основни	CJ.1.3.17.	разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне разлике књижевног језика код Срба (од почетака до данас)
	Основни	CJ.1.3.18.	зна основне податке о пореклу и дијалекатској разуђености српског језика
	Основни	CJ.1.3.19.	зна основне податке о језицима националних мањина
	Основни	CJ.1.3.20.	има позитиван став према дијалектима (свом и туђем)*
	Основни	CJ.1.3.21.	разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за личност
	Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагматских независних предикатских реченица)
	Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим приповедањима

		Средњи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
		Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
		Средњи	CJ.2.3.10.	зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школ уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарних текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава
		Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтаксичких јединица зависних предикатских реченица)
		Напредни	CJ.3.3.7.	уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порека
4.Књижевност		Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска)
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму
		Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: дескрипција, дијалог и монолог
		Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (метафора, поређење, ономатопеја)
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тематика, место радње, лик...
		Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких дела: национално, књижевно и уметничко наслеђе*
		Основни	CJ.1.4.9.	способан је за естетски доживљај уметничких дела*
		Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, контраст)
		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике књижевноуметничког текста (социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
		Средњи	CJ.2.4.7.	разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном делу
		Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на књижевну историју
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га обрађује
		Напредни	CJ.3.4.8.	повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима из књижевности настави*
		9.Немири	1.Вештина читања и разумевања прочитаног	Основни
Основни	CJ.1.1.6.			разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
Основни	CJ.1.1.7.			повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасан временски след (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) заснован на једноставнијем тексту
Основни	CJ.1.1.8.			чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, титлове, графиконе
Средњи	CJ.2.1.2.			познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички текст, приповедање, расправа, реклама)
Средњи	CJ.2.1.6.			разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности на једноставним примерима
Средњи	CJ.2.1.7.			препознаје став аутора неуметничког текста и разликује га од изнетих у таквом тексту
Напредни	CJ.3.1.1.			проналази, издваја и упоређује информације из два дужине структуре или више њих (према датим критеријумима)

	Напредни	CJ.3.1.4.	чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: в табеле, дијаграме и графиконе
2.Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
	Основни	CJ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
	Основни	CJ.1.2.3.	саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст; организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни делови)
	Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
	Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писаној речи); препознаје и употребљава одговарајуће облике речи (формални или неформални)
	Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у писаним делима
	Средњи	CJ.2.2.1.	саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, кохерентан и унутар себе повезан
	Средњи	CJ.2.2.3.	пише резиме краћег и/или једноставнијег текста
	Средњи	CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева
	Напредни	CJ.3.2.1.	организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује наслов тексту и поднаслов деловима текста
	Напредни	CJ.3.2.4.	пише резиме дужег и/или сложенијег текста
Напредни	CJ.3.2.5.	зна и доследно примењује правописну норму	
3.Грамматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*
	Основни	CJ.1.3.3.	одређује место реченичног акцента у једноставним примерима
	Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
	Основни	CJ.1.3.5.	разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи и његово значење; задатом значењу на основу постојећих творбених модела
	Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску групу, комуникативну реченицу)
	Основни	CJ.1.3.7.	разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, изјавне, повелачне)
	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
	Основни	CJ.1.3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
	Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
	Средњи	CJ.2.3.1.	одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме
	Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми независних предикатских реченица)
	Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима
	Средњи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
	Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
	Напредни	CJ.3.3.3.	зна и у свом говору примењује* акценатску норму
Напредни	CJ.3.3.6.	препознаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика; објасни и зна терминологију у вези с њима)	
Напредни	CJ.3.3.7.	уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог поретка у реченици	
4.Књижевност	Основни	CJ.1.4.1.	повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програма VIII разреда) са именима аутора тих дела
	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска)
	Основни	CJ.1.4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десмерац)
	Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничким делима (повећање, поређење, оноματοпеја)
	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тематика, место радње, лик...
	Основни	CJ.1.4.8.	уме да преприча садржај дела; има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких дела национално, књижевно и уметничко наслеђе*

	Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је на које се узима за оквир приповедања
	Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик род и врсту књижевноуметничког дела на основу карактеристичних ситуација
	Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилистичке књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, контраст)
	Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике (социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
	Напредни	CJ.3.4.4.	проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилистичке
	Напредни	CJ.3.4.5.	одређује и именује врсту стиха и строфе
	Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на њихову међусобну повезаност
	Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже

Српски језик у СЕДМОМ РАЗРЕДУ**

** Ова табела представља предлог образовних стандарда на које наставник треба да обрати пажњу у седмом разреду.

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
СЕПТЕМБАР	1. Утва златокрила	1. Језичка култура: У седмом разреду		х	Језичка култура – 3; књижевност – 6; правопис – 1; граматика – 5; језик – 2 = 17
		2. Језичка култура: Причање о стварном путовању или догађају		х	
		3. Књижевност: Прочитано у шестом разреду		х	
		4. Граматика: Знамо из граматике		х	
		5. Граматика: Контролна вежба		х	
		6. Књижевност: <i>Љубавни растанак</i> , народна песма	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		7. Књижевност: Посленичке народне песме	x		
		8. Књижевност: <i>Кујунџија и хитропреља</i> , народна песма	x		
		9. Језичка култура: Један стари занат (први домаћи задатак)		x	
		10. Правопис: Вежбања		x	
		11. Граматика: Врсте речи		x	
		12. Граматика: Придеви		x	
		13. Књижевност: <i>Златна јабука и девет пауница</i> , народна бајка	x		
		14. Књижевност: <i>Златна јабука и девет пауница</i> , народна бајка		x	
		15. Језик: Језик Словена	x		
		16. Језик: Старословенски језик	x		
		17. Граматика: Заменице		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
ОКТОБАР	2. Сви осташе, госпо, у Косову...	18. Књижевност: <i>Живот и прикљученија</i> , Доситеј Обрадовић	x		Граматика – 3; књижевност – 8; језичка култура – 4; правопис – 2 = 17
		19. Књижевност: <i>Бој на Косову</i> , Љубомир Симовић	x		
		20. Књижевност: Кратке фолклорне форме	x		
		21. Граматика: Бројеви		x	
		22. Правопис: Интерпункција		x	
		23. Књижевност: <i>Диоба Јакшића</i> , народна песма	x		
		24. Књижевност: <i>Смрт војводе Пријезде</i> , народна песма	x		
		25. Граматика: Синтагма	x		
		26. Књижевност: <i>Ливада, у јесен</i> , Данило Киш	x		
		27. Књижевност: <i>Манасија</i> , Васко Попа	x		
		28. Језичка култура: Припрема за писмени задатак (други домаћи задатак)		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		29. Правопис: Црта; заграда		х	
		30. Језичка култура: Први школски писмени задатак		х	
		31. Књижевност: <i>Симонида</i> , Милан Ракић	х		
		32. Граматика: Апозиција и апозитив		х	
		33. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		34. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		35. Књижевност: <i>Хајдук Станко</i> , Јанко Веселиновић	х		
		36. Књижевност: <i>Мали Радојица</i> , народна песма	х		
		37. Књижевност: <i>Старина Новак и кнез Богосав</i> , народна песма	х		
НОВЕМБАР	3. Вила гнездо тица ластавица	38. Граматика: Падежи		х	Језичка култура – 4; књижевност – 8; граматика – 5 = 17
		39. Граматика: Падежи		х	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		40. Граматика: Падежна синонимија	x		
		41. Књижевност: <i>Плава гробница</i> , Милутин Бојић	x		
		42. Језичка култура: Изражајно казивање		x	
		43. Граматика: Контролни задатак		x	
		44. Језичка култура: Врсте текстова	x		
		45. Граматика: Конгруенција	x		
		46. Језичка култура: Обавештење, најава, интервју	x		
		47. Језичка култура: Обавештење, најава, интервју (трећи домаћи задатак)		x	
		48. Књижевност: <i>Иво Сенковић и ага од Рибника</i> , народна песма	x		
		49. Књижевност: <i>Иво Сенковић и ага од Рибника</i> , народна песма		x	
		50. Књижевност: <i>Ропство Јанковић Стојана</i> , народна песма	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		51. Књижевност: Народна књижевност (контролна вежба)		х	
		52. Књижевност: <i>Наша небеса</i> , Милош Црњански	х		
		53. Граматика: Гласовне промене		х	
		54. Књижевност: <i>Потера за пејзажима</i> , Пеђа Милосављевић	х		
		55. Граматика: Глаголи		х	
		56. Књижевност: <i>Мали принц</i> , Антоан де Сент Егзипери	х		
		57. Књижевност: <i>Мали принц</i> , Антоан де Сент Егзипери		х	
ДЕЦЕМБАР	4. Јабука на друму	58. Књижевност: <i>Стара породична кућа</i> , Павле Угринов	х		Књижевност – 6; граматика – 5; језичка култура – 6 = 17
		59. Књижевност: <i>Стара породична кућа</i> , Павле Угринов		х	
		60. Граматика: Глаголи		х	
		61. Језичка култура: Моја породична кућа (четврти домаћи задатак)		х	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		62. Граматика: Актив и пасив	х		
		63. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		х	
		64. Језичка култура: Други школски писмени задатак		х	
		65. Граматика: Контролни задатак		х	
		66. Језичка култура: Речници српског језика		х	
		67. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		68. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
ЈАНУАР	5. Свети Сава	69. Књижевност: Свети Сава у народној књижевности	х		Граматика – 3; књижевност – 7 = 10
		70. Књижевност: <i>Посланица Игуману Спиридону</i> , Свети Сава	х		
		71. Књижевност: <i>Хиландарска повеља</i> ; Житије Светог Симеона	х		
		72. Књижевност: <i>Светогорски дани и ноћи</i> , Миодраг Павловић	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		73. Књижевност: <i>Наши Божић</i> , Борисав Станковић	x		
		74. Граматика: Непроменљиве речи		x	
		75. Граматика: Субјекат		x	
		76. Граматика: Предикат		x	
		77. Књижевност: <i>Поп Ђира и поп Спира</i> , Стеван Сремац	x		
		78. Књижевност: <i>Поп Ђира и поп Спира</i> , Стеван Сремац		x	
ФЕБРУАР	6. То код нас не може да буде	79. Језичка култура: О једној занимљивој епизоди из Сремчевог романа (пети домаћи задатак)		x	Књижевност – 4; граматика – 9; језичка култура – 3 = 16
		80. Граматика: Објекат		x	
		81. Књижевност: <i>Мртво море</i> , Радоје Домановић	x		
		82. Књижевност: <i>Мртво море</i> , Радоје Домановић		x	
		83. Језичка култура: Техничко и сугестивно описивање	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		84. Граматика: Прилошке одредбе		x	
		85. Језичка култура: Техничко приповедање	x		
		86. Граматика: Реченични чланови		x	
		87. Граматика: Вежбања		x	
		88. Граматика: Контролни задатак		x	
		89. Књижевност: <i>Покондирена тиква</i> , Јован Стерија Поповић	x		
		90. Књижевност: <i>Покондирена тиква</i> , Јован Стерија Поповић		x	
		91. Граматика: Реченични чланови исказани речју и синтагмом	x		
		92. Граматика: Напоредни односи међу реченичним члановима	x		
		93. Граматика: Безличне реченице	x		
		94. Граматика: Реченице		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
МАРТ	7. Плави чуперак	95. Књижевност: <i>Плави чуперак</i> , Мирослав Антић	х		
		96. Књижевност: <i>Плави чуперак</i> , Мирослав Антић		х	
		97. Књижевност: <i>Бисерне очи</i> , Сима Пандуровић	х		
		98. Књижевност: <i>Стрепња</i> , Десанка Максимовић	х		Књижевност – 10; граматика – 2; језичка култура – 5 = 17
		99. Језичка култура: Писана комуникација	х		
		100. Језичка култура: Кад би проговорила моја клупа (шести домаћи задатак)		х	
		101. Језичка култура: Трећи школски писмени задатак		х	
		102. Граматика: Независне реченице	х		
		103. Граматика: Напоредни односи у независним реченицама	х		
104. Књижевност: <i>Волео сам Вас</i> , А. С. Пушкин, Врт, Ж. Превен	х				
105. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х			

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		106. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		107. Књижевност: <i>Мање занимљив део дана</i> , Михајло Пантић	х		
		108. Књижевност: <i>Звезда у чијим је грудима нешто куцало</i> , Гроздана Олујић	х		
		109. Књижевност: <i>Међу својима</i> , Владислав Петковић Дис	х		
		110. Књижевност: <i>Међу својима</i> , Владислав Петковић Дис		х	
		111. Књижевност: <i>Чиновникова смрт</i> , Антон Павлович Чехов	х		
АПРИЛ	8. Само је усправан човек слободан човек	112. Граматика: Искључне и закључне реченице	х		Граматика – 3; језичка култура – 1; књижевност – 7; правопис - 1 = 12
		113. Књижевност: <i>Песник и месец</i> , Добрица Ерић	х		
		114. Књижевност: <i>Кањош Мацедоновић</i> , Стефан Митров Љубиша	х		
		115. Правопис: Вежбања		х	
		116. Књижевност: <i>Кратка свита о Београду</i> , Душан Матић	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		117. Језичка култура: Лексичке и семантичке вежбе		х	
		118. Књижевност: <i>Живот и обичаји народа српског</i> , Вук Стефановић Караџић	х		
		119. Граматика: Вежбања		х	
		120. Граматика: Контролни задатак		х	
		121. Књижевност: <i>Небо</i> , Стеван Раичковић	х		
		122. Књижевност: <i>Крвава бајка</i> , Десанка Максимовић	х		
		123. Књижевност: <i>Доживљаји Николетине Бурсаћа</i> , Бранко Ћопић	х		
		124. Књижевност: <i>Прича о кмету Симану</i> , Иво Андрић	х		
		125. Књижевност: <i>Прича о кмету Симану</i> , Иво Андрић		х	
		126. Језичка култура: Припрема за писмени задатак (седми домаћи задатак)		х	
		127. Језичка култура: Четврти школски писмени задатак		х	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
МАЈ	9. Немири	128. Књижевност: <i>Дневник</i> , Ана Франк	х		Језичка култура – 9; граматика – 2; књижевност – 6 = 17
		129. Језичка култура: Сажетак (резиме)	х		
		130. Књижевност: <i>Власт</i> , Бранислав Нушић	х		
		131. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		132. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	
		133. Језичка култура: Акценат		х	
		134. Језичка култура: Акценат		х	
		135. Језичка култура: Некњижевни текстови	х		
		136. Језичка култура: Табеле, дијаграми, легенде	х		
		137. Граматика: Вежбања		х	
		138. Граматика: Контролни задатак		х	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		139. Књижевност: Стилска изражајна средства		х	
		140. Књижевност: <i>Подне</i> , Јован Дучић	х		
ЈУН	9. Живот је леп	141. Књижевност: <i>Ветар</i> , Иван В. Лалић	х		Књижевност – 3; језичка култура – 1 = 4
		142. Књижевност: Ко чита, тај и зна		х	
		181. Књижевност: Енциклопедије за децу	х		
		182. Језичка култура: Завршни час (осми домаћи задатак)		х	
		Прво полугодиште	30	38	68
		Друго полугодиште	41	35	76
		Укупно	71	73	144

Обавезни наставни предмет: Енглески језик

Циљ задаци предмета:

Савладавање савременог говорног језика дониво анакомесе ученици могу служити у основном спору зумевања у саљудима из других земаља.

Оспособљавање за читање и разумевање једноставнијих текстова из свакодневног живота. Спонтани је усмено изражавање, слободнија и фреквентнија конверзација из свакодневног живота. Разумевање у смених излагања саговорника. Оспособљавање за читање усебиса разумевање прочитаног текста. Оспособљавање за писмену репродукцију савладаних реченичних структура и усвајање лексике, писање писама и честитки.

Уџбеник за ученике: *Enjoying English* – енглески језик за 7. раз. о. ш. - Катарина Ковачевић, Борис Хлебец, Jonathan Pendlebury

Литература за реализацију програма: *Enjoying English* - уџбеник за 7. п. - радна свеска

Годишњи фонд часова: 72

Заобрадуновоградива:18
 Задругетиповечаса:54

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

РЕДНИ БРОЈ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАСТАВНО ПОДРУЧЈЕ РАДА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	УКУПНО
1.	ПРОШЛОСТ И САДАШЊОСТ (ОДЕЋА)	5	5	10
2.	УСПЕХ И СЛАВА	6	6	12
3.	ЗДРАВЉЕ	5	7	12
4.	ЈУНАЦИ (СРЕДЊЕВЕКОВНИ ВИТЕЗОВИ)	5	5	10
5.	СРЕДИНА У КОЈОЈ ЖИВИМО	5	6	11
6.	ПРИЈАТЕЉСТВО (ГЕНЕРАЦИЈСКИ ЈАЗ)	5	6	11
	1. ПИСМЕНИ ЗАДАТАК		3	3
	2. ПИСМЕНИ ЗАДАТАК		3	3
			УКУПНО:	72

ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми	Часови обраде	Часови утврђ.
1.	Unit 1,1A:Michael's back to school	1	1	
2.	Phrases with've have.good at	1	1/2	1/2
3.	Present tenses	1		1
4.	Speaking practice'daily routine.interests.school life	1		1
5.	Unit 1.1B'Ayoung girl from Montana	1	1	
6.	Giving personal information Agreeing and disagreeing	1		1
7.	Unit 1,1C'School again	1	1	1
8.	Practice book:Unit 1	1		1
9.	Practice book:Unit 1	1		1
10.	Unit 2,2a'Living near the North Pole	1	1	
11.	Reflexive pronouns.must,have to,words with opposite meaning	1		1
12.	Unit 2,2B'Michael is describing his room(writing practice)	1	1/2	1/2
13.	Unit 2,2C'John and Nick have moved to the country Replying to a letter	1	1/2	1/2
14.	Practice book'Unit 2	1		1
15.	Practice book'Unit 2	1		1
16.	REVISION 1	1		1
17.	Unit 3,3A'Games at school	1	1	
18.	The Past Simple T.:giving advice and making suggestions	1		1
19.	Unit 3,3B:Gold medals	1	1	
20.	Unit3,3C:Is anyone for ice hockey? -relative pronouns	1	1/2	1/2
21.	Practice book	1		1
22.	Practice book	1		1
23.	Unit 4,4A:Three professions	1	1	
24.	The Present Perfect T.the plural of nouns	1		1

25.	Unit 4.4B:I'd like to be a...Speaking practice(Iwould/wouldn't like to do)	1	1/2	1/2
26.	Unit 4,4C:Future professions(list.compr.)	1		1
27.	Practice book:Unit 4	1		1
28.	Practice book:Unit 4	1		1
29.	Priprema za 1.pismeni zadatak	1		1
30.	Izrada 1.pismenog zad.	1		1
31.	Ispravak 1. pismenog zad.	1		1
32.	Christmas(further reading)	1		1
33.	Unit 5,5A:Teenagers'hobbies(the gerund)	1	1/2	1/2
34.	Writing about hobbies -grammar revision	1		1
35.	Unit 5,5B:Spare time(gerund)	1	1/2	1/2
36.	Unit 5,5C:Ready for a party?(group discussion) -inviting and answering invitations -the present cont.to talk about fut. plans	1		1
37.	REVISION 2	1		1
38.	Practice book:Unit 5	1		1
39.	Practice book:Unit 5	1		1
40.	Unit 6,6A:Walt Disney and his cartoons	1	1	
41.	The comparison of adjectives(comp/sup.)	1		1
42.	Writing practice/reading compr.	1		1
43.	Unit 6,6B:Elton John is talking about himself(list.comp.)	1		1
44.	Prepositions of time:in,on,at	1	1/2	1/2
45.	Unit 6.6C:Wonderful five question tags	1	1/2	12
46.	The future s.t.	1		1
47.	Practice book:Unit 6	1		1
48.	Practice book:Unit 6	1		1
49.	Unit 7,7A:The old Faithful	1	1	
50.	The past con. t.	1	1/2	1/2
51.	Comparison of adv. expressing prohibition	1	1/2	1/2
52.	Unit 7,7A:Flying to London compound pron.with every and no	1	1	
53.	Writing/speaking practice	1		1
54.	Unit 7,7C:Tanja's visit to London (listening compr.)	1		1
55.	Common uses of the definite article	1	1/2	1/2
56.	Practice book:Unit 7	1		1
57.	Practice book:Unit 7	1		1
58.	Priprema za 2.pismeni zad.	1		1
59.	Izrada 2. pism. zad.	1		1
60.	Ispravak 2. pism. zad.	1		1
61.	Unit 8.8A:Sports shoes(reading compr.)	1		1
62.	Have got;have to/had to	1	1/2	1/2
63.	Unit 8,6B:It's a teenage world(reading comp.) Linda(listening compr.)	1		1
64.	Plural words	1	1/2	1/2
65.	Unit 8,8C:Clothes shopping(reading comp.) acting out dialogue	1		1
66.	Compound pron.	1	1/2	1/2

67.	Practice book:Unit 8			1
68.	Pract. book:Unit 8	1		1
69.	REVISION 3	1		1
70.	REVISION 3	1		1
71.	A traveller's tale(further reading)	1		1
72.	Telling tales	1		1

Обавезан наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ и задаци предмета: Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе је да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са хуманистичким опредељењем и карактером овог предмета.

Задаци: Развијање способности за посматрање ликовних дела, развијање естетског критеријума, визуелне перцепције и аперцепције, стваралачки рад и активно стваралачко суделовање у културном животу средине. Упознавање са елементима ликовне организације и самостално преобликовање простора, развијање сензибилитета за композицију, пропорцију, арабеску, рад са литерарним сценским изразом, звуком и покретом односно обједињавање покрета, игре и звука.

Уџбеник за ученике: Ликовна култура за VI разред, Мр. З. Милинковић и Г. Теодоровић, завод за уџбенике Београд 2013г.

Литература за реализацију програма: Уџбеник, каталози, репродукције, Историја уметности Н. Јансон.

Годишњи фонд часова 36

За обраду новог градива 23

За друге типове часова 13

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			Обраду	Утврђивању	Систематизацију	Друге типове часова
I	Арабеска	4	1	3	/	/
II	Пропорције	4	1	3	/	/
III	Композиција и простор	20	17	2	1	/
IV	Обједињавање покрета игре и звука	6	2	4	/	/
V	Фотографија	2	2	/	/	/
	укупно	36	23	12	1	/

ГЛОБАЛНИ (ГОДИШЊИ) ПЛАН РАДА

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	
практичан рад	на крају сваког трећег часа

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

	Арабеска	
1.	Арабеска	Обрада
2.	Перцепција - аперцепција	Утврђивање
3.	Цртање, сликање, вајање; одговарајућа средства и материјали	Утврђивање
4.	Арабеска-вежбање, естетска анализа	Утврђивање
	Пропорције	
5.	Пропорције	Обрада
6.	Пропорције - аперцепција	Утврђивање
7.	Цртање; природни угљени штапићи, оловке с меким графитним улошком, папири, итд.	Утврђивање
8.	Пропорције – вежбање и естетска анализа	Утврђивање
	Композиција и простор	
9.	Равнотежа облика и масе у простору	Обрада
10.	Перцепција - аперцепција	Обрада
11.	Цртање, сликање, вајање; одговарајућа средства и материјали	Обрада
12.	Равнотежа боје у простору	Обрада
13.	Перцепција - аперцепција	Обрада
14.	Цртање, сликање; одговарајућа средства и материјали	Обрада
15.	Компоновање величина у простору, перцепција-аперцепција	Обрада
16.	Цртање, сликање; одговарајућа средства и материјали	Обрада
17.	Компоновање више ритмичких целина различитог значења у простору, перцепција-аперцепција	Обрада
18.	Цртање, сликање, вајање; одговарајућа средства и материјали	Обрада
19.	Понављање и степеновање облика у простору, перцепција	Обрада
20.	Цртање, сликање, вајање; одговарајућа средства и материјали	Обрада
21.	Контраст, светлина, површина и облика у одређеном простору	Обрада
22.	Перцепција и аперцепција	Обрада
23.	Цртање, сликање, вајање; одговарајућа средства и материјали	Обрада
24.	Сродност ликовних вредности у одређеном простору	Обрада
25.	Перцепција и аперцепција	Обрада
26.	Цртање, сликање, вајање; одговарајућа средства и материјали	Утврђивање
27.	Композиција и простор-вежбање	Утврђивање
28.	Композиција и простор-естетска анализа	Систем.
	Обједињавање покрета игре и звука	
29.	Обједињавање покрета игре и звука	Обрада
30.	Обједињавање покрета игре и звука	Обрада

31.	Обједињавање покрета игре и звука	Утврђивање
32.	Обједињавање покрета игре и звука	Утврђивање
33.	Обједињавање покрета игре и звука	Утврђивање
34.	Обједињавање покрета игре и звука	Утврђивање
	Фотографија	
35.	Перцепција	Обрада
36.	Одговарајућа средства и материјали	Обрада

Обавезан наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљеви и задаци

Циљ наставе музичке културе јесте да осигура да сви ученици стекну базичну уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да се стварањем интересовања и навика за активним бављењем музиком подстичу стваралачке способности, когнитивни (сазнајни) развој ученика и доприноси естетском и етичком развоју њихове личности.

Задацима васпитно-образовног рада треба да буду обухваћене и обједињене основе музичке и опште културе ученика, а то су :

- стварање активних слушалаца и љубитеља музике;
- оспособљавање ученика за стваралачке музичке активности којима се доприноси развоју креативног мишљења;
- слушање и разумевање музичких порука уметничког дела којима се доприноси развоју музичког мишљења; неговање култивисаног музицирања у свим облицима образовно-васпитног рада са ученицима, посебно у хору и оркестру и другим вокалним и инструменталним саставима;
- оспособљавање ученика за доживљавање и разумевање музике , за естетско процењивање уметничких дела и за музичку интерпретацију;
- упознавање културне баштине и савремених кретања у музичкој уметности свога и других народа;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Уџбеници и додатна литература:

Мр Александра Паладин и Драгана Михајловић-Бокан,

Музичка култура -

Уџбеник музичке културе за седми разред основне школе

CD уз уџбеник, Нови Логос, Београд

Годишњи фонд часова: 36

За обраду новог градива: 21

За друге типове часова: 15

Редни бр. теме:	Наставне теме:	Обрада новог градива:	Други типови часова:	Укупно:
I	Певањем и свирањем упознајемо музику	10	6	16

II	Подела музичких инструмената	5	3	8
III	Музичко стилска раздобља	6	6	12
Укупно:	36	21	15	36

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Наставна тема	Редни бр. н. јед.	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	обрада	обнављање	утврђ	систематизација
I	1.	Ајде, Като	#			
I	2.	<i>Што се боре мисли моје</i> , Корнелије Станковић: <i>Што се боре мисли моје</i>	#	#	#	
I	3.	<i>Ти једина</i> , Јован Јовичић: <i>Војвођанска свита</i> , (Ти једина)	#	#		
II	4.	Бенџамин Бритн: <i>Једноставна симфонија</i> , 2. ст. (виолина); Петар Илич Чајковски: <i>Крцко Орашчић</i> , „Игра шећерне виле“ (харфа); Јохан Себастијан Бах: <i>Оркестарска свита бр. 2</i> , „Бадинерија“ (флаута); Ђузепе Верди: <i>Аида</i> , „Слава Египту“ (труба); Рихард Штраус: <i>Тако је говорио Заратустра</i> , почетак (тимпани); Морис Равел: <i>Болеро</i> , фрагмент (мали бубањ); Петар Илич Чајковски: <i>Концерт за клавир и оркестар b-moll</i> , 1. став, фрагмент	#	#	#	
II	5.	Бенџамин Бритн: <i>Једноставна симфонија</i> , 2. став; Бела Барток: <i>Гудачки квартет бр. 2</i> ; Николо Паганини: <i>Концерт за виолину и оркестар бр.2</i> ; Вилијем Волтон <i>Концерт за виолу и оркестар бр. 2</i> ; Камиј Сен-Санс: <i>Карневал животиња</i> , „Лабуд“; Ђовани Ботесини <i>Басиона Амороса</i>	#			
I,II	6.	<i>Небо је тако ведро</i> ; Петар Илич Чајковски: <i>Крцко Орашчић</i> , „Валцер цвећа“; Франциско Тарега: <i>Успомена на Алхамбру</i>	#	#	#	
II	7.	<i>Id groove</i> , музика за два дијеридуа; Клод Дебиси: <i>Сиринкс</i> ; Јохан Себастијан Бах: <i>Оркестарска свита бр. 2</i> , „Бадинерија“; Волфганг Амадеус Моцарт: <i>Концерт за флауту и оркестар бр. 1 у G-dur</i> , 1. став	#			
II	8.	Доменико Чимароза: <i>Концерт за обоу и гудаче у c-moll</i> , 1. став, „ <i>Introduzione</i> “; Игор Стравински: <i>Посвећење пролећа (почетак)</i> ; Карл Марија Вебер: <i>Концертино за кларинет и оркестар, оп. 26</i> ; Петар Илич Чајковски: <i>Крцко Орашчић</i> , „Игра шећерне виле“	#	#	#	

I, II	9.	<i>Све тичице зајевале;</i> Модест Мусоргски: <i>Слике са изложбе</i> (оркестрација Морис Равел); Хенри Манцини: <i>Пинк Пантер</i> ; Игор Стравински: <i>Посвећење пролећа</i> ; Сергеј Прокофјев: <i>Пећа и вук</i> , „Деда“.	#	#	#	
II	10.	Ћузепе Верди: <i>Аида</i> , „Слава Египту“; Дјук Елингтон: <i>East St. Louis Tootie-tod</i> .	#			
II	11.	Волфганг Амадеус Моцарт: <i>Концерт за хорну и оркестар Es-dur</i> , 3. став, Андреа Габриели: <i>Ричеркар за 4 тромбона</i> ; Модест Мусоргски: <i>Слике са изложбе</i> , „Бидло“	#	#	#	
I	12.	<i>Ајде, Јано</i>	#			
I	13.	Рихард Штраус: <i>Тако је говорио Заратустра</i> , почетак; Модест Мусоргски: <i>Слике са изложбе</i> , „Велика кијевска врата“; Волфганг Амадеус Моцарт: <i>Чаробна фрула</i> , арија Папагена из 2. чина; Петар Илич Чајковски: <i>Кричко Орашчић</i> , „Игра шећерне виле“; Камиј Сен-Санс: <i>Карневал животиња</i> , „Фосили“	#			
II	14.	<i>Гвантанамера</i> ; Морис Равел: <i>Болеро</i> ; Петар Илич Чајковски: <i>Лабудово језеро</i> , „Шпанска игра“; Петар Илич Чајковски: <i>Лабудово језеро</i> , „Наполитанска игра“.	#	#	#	
I, II	15.	Кир Стефан Србин: <i>Ниња сили</i> ; Јоханес Брамс: <i>Трећа симфонија</i> , 3. став; Карл Орф: <i>Carmina burana</i> , „O fortuna“; The Rolling Stones: <i>Paint it black</i>	#	#	#	
III	16.	Музика афричких племена	#			#
I	17.	<i>Тамо далеко</i> (<i>Креће се лађа француска</i>)	#	#	#	
I	18.	<i>Трешњин цвет</i>	#	#	#	
III	19.	Античка грчка музика – Инструментални фрагмент из Константинополиса (II – I пре Христа), <i>Нутне a Nemesis</i> (II век)	#			
III	20.	Живела музика, канон; Осмогласник; Грегоријански корал	#			
I, III	21.	Стеван Стојановић Мокрањац, „Буди имја“ из Литургије; Непознати аутор 14 век (одломак), <i>Chominciamento di gioa</i> , Исаија Србин, Алилуја, глас шести	#	#	#	
II	22.	Петар Илич Чајковски: <i>Концерт за клавир и оркестар b-moll</i> , 1. став, почетак	#			
I	23.	<i>Освану дан</i> ; Јохан Пахелбел, канон, <i>Coolio. C U When You Get There</i>	#	#	#	
I, III	24.	<i>Greensleeves</i> ; Лука Маренцио: <i>Cantate nimfe</i> , мадригал; Орландо ди Ласо: <i>Gloria et patri et filio</i> , мотет; Франческо Канова да Милано: <i>Фантазија за лауту</i> ;	#	#	#	

		Ђовани Пјерлуиђи да Палестрина: <i>Муса папе Марчелија</i> , „Agnus Dei“				
II	25.	Јохан Себастиан Бах: <i>Токата и fuga d-moll</i>	#	#	#	
III	26.	Јохан Себастијан Бах: <i>Бранденбушки коцерт бр. 4</i> , 1. став; Јохан Себастијан Бах: <i>Енглеска свита a-moll</i> , „Прелудијум“; Георг Фридрих Хендл: Месија, „Алелуја“; Георг Фридрих Хендл: <i>Музика за ватромет</i> , фрагмент; Георг Фридрих Хендл: <i>Улазак краљице од Сабе</i> ; Антонио Вивалди: <i>Годишња доба</i> , „Пролеће“; Клаудио Монтеверди: <i>Аријадна</i> , тужбалица	#			
II	27.	Јоханес Брамс: <i>Мађарска игра бр. 5</i> (Транскрипција за хармонику Ј. Јакшевац); Луј Купрен: <i>Куранта</i> ; Хенри Персел: <i>Граунд</i>	#	#	#	
I	28.	Лудвиг ван Бетовен: <i>Девета симфонија</i> , 4. став, „Ода радости“, фрагмент	#			
III	29.	Јозеф Хајдн: <i>Симфонија бр. 7</i> , 3. став, „Менует“; Јозеф Хајдн: <i>Гудачки квартет опус 76</i> , бр. 1, 4. став; Волфганг Амадеус Моцарт <i>Бастујен и Бастујена</i> , фрагмент; Волфганг Амадеус Моцарт <i>Мала ноћна музика</i> , 1. став; Волфганг Амадеус Моцарт: <i>Реквијем</i> , „Lacrimosa“; Лудвиг ван Бетовен” <i>Соната за клавир бр. 21</i> , опус 53, C-dur („Валдштајн“), 1. став	#	#	#	
I	30.	Харолд Арден: <i>Изнад дуге</i>	#			
I	31.	Џозеф Козма: <i>Увело лииће</i>	#	#	#	
III	32.	Кир Стефан Србин: <i>Ниња Сили</i> ; <i>Скомрашка игра</i> , световна музика	#	#	#	
I	33.	Д. Михајловић-Бокан: <i>Деци света</i>		#	#	
I	34.	Д. Срећковић: <i>Оркестар из душе</i>		#	#	
I	35.	Песма Рома, <i>Ђелем, ђелем</i>	#			
I,II,III	36.	Обнављање градива из седмог разреда кроз музичке играонице				#

Обавезан наставни предмет: ИСТОРИЈА

Циљ и задаци

Циљ наставе историје јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика. Настава историје треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.

Задаци наставе историје су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе историје буду у пуној мери реализовани
- да ученици разумеју историјске догађаје, појаве и процесе, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...).

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- усвоје појам нови век и стекну знања о основним одликама тог историјског периода
- стекну знања о историји најзначајнијих европских држава у новом веку
- стекну знања оположају српског народа под турском, хабзбуршком и млетачком влашћу
- стекну знања о настанку и развоју модерних српских држава до међународног признања независности 1878. године
- упознају културна и научно-технолошка достигнућа Европе и света у новом веку
- упознају културна и научно-технолошка достигнућа Срба у новом веку
- стекну знања о знаменитим личностима новог века
- развијају истраживачку радозналост и критички однос према историјским изворима.
- стекну знања о развоју грађанских слобода и права током новог века

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
1.	УСПОН ЕВРОПЕ (Европа од краја 15. до краја 18.века)	7	5	12
2.	СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД ХVІДО ХVІІІ ВЕКА	9	6	15
3.	ДОБА РЕВОЛУЦИЈА (Европа и свет од краја ХVІІІ века до седамдесетих година ХІХ века)	10	8	18
4.	НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА (до међународног признања 1878. године)	11	10	22
5.	СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД КРАЈА ХVІІІ ВЕКА ДО СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА	2	4	6

	XIXВЕКА			
		39	33	72

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН РАДА

I ТЕМА: УСПОН ЕВРОПЕ (Европа од краја 15. до краја 18.века)

Ред.број часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	Тип часа
1.	Основне одлике новог века (појам „нови век”, хронолошки и просторни оквири).	обрада
2.	Велика географска открића (научно-технолошка открића као предуслов – унапређивање бродоградње, усавршавање компаса, астролаба, дурбина и часовника)	обрада активна настава
3.	Велика географска открића (путовања Бартоломеа Дијаза, Васка да Гаме, Кристифора Колумба и Фернанда Магелана; индијанске цивилизације и колонизација Новог света).	обрада активна настава
4.	Основне одлике новог века и Велика географска открића	утврђивање мултимедијална
5.	Градови у новом веку (улога и значај великих европских градова у периоду новог века – мануфактура као нови начин производње, почеци грађанске класе, свакодневни живот у граду).	обрада
6.	Хуманизам и ренесанса (књижевност, уметност и политичка мисао)	обрада интердисциплинарна
7.	Културни, привредни и економски развој Европе почетком новог века	утврђивање мултимедијална
8.	Реформација и противреформација (протестантизам, католичка реакција – улога језуита; верски сукоби и ратови)	обрада
9.	Реформација и противреформација	утврђивање
10.	Апсолутистичке монархије (појам апсолутистичке монархије, сталешко друштво, примери Француске, Енглеске, Пруске, Аустрије, Русије, Шпаније).	обрада
11.	Апсолутистичке монархије	утврђивање
12.	УСПОН ЕВРОПЕ (Европа од краја 15. до краја 18.века)	систематизација пројектна настава

II ТЕМА: СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД ХVІДО ХVІІІ ВЕКА

13.	Турска освајања, држава и друштво од ХVІ до ХVІІІ века (Сулејман Величанствени – врхунац османске моћи, Турска као апсолутистичка монархија)	обрада
14.	Турска освајања, држава и друштво од ХVІ до ХVІІІ века (друштво – муслимани и хришћани; тимарски систем, култура).	обрада
15.	Турска освајања, држава и друштво од ХVІ до ХVІІІ века	утврђивање
16.	Положај Срба у Турском царству (друштвене категорије – раја и власи, исламизација, хајдуци, свакодневни живот).	обрада активна настава
17.	Српска православна црква (Пећка – српска патријаршија: верска, културна, национална и политичка установа).	обрада
18.	Положај Срба у Турском царству и Српска православна црква	утврђивање
19.	Срби у ратовима Аустрије и Млетачке републике против Турског царства (Дуги – Сисачки, Кандијски, Велики бечки, ратови 1716–1718. и 1737–1739. године, Кочина крајина).	обрада
20.	Сеобе Срба (Лика, Кордун, Хрватска, Славонија, Далмација, Банат, Бачка, Срем).	обрада мултимедијална
21.	Срби у ратовима Аустрије и Млетачке републике против Турског царства и Сеобе Срба	утврђивање
22.	Срби под хабзбуршком и млетачком влашћу(статус и привилегије, Војна крајина, Карловачка митрополија, покатоличавање и унијаћење)	обрада мултимедијална
23.	Дубровник између Млетачке републике и Турског царства, културни и привредни значај Дубровачке републике	обрада
24.	Срби под хабзбуршком и млетачком влашћу	утврђивање
25.	Почеци грађанске класе код Срба (школске реформе Марије Терезије и Јосифа II, настанак нове образоване елите ; Доситеј Обрадовић, Карловачка гимназија)	обрада
26.	Почеци грађанске класе код Срба	утврђивање мултимедијална
27.	СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД ХVІДО ХVІІІ ВЕКА	систематизација

III ТЕМА: ДОБА РЕВОЛУЦИЈА (Европа и свет од краја XVIII века до седамдесетих година XIX века)

28.	Појам револуције (индустријска револуција, политичке револуције, појмови уставности и поделе власти)	обрада
29.	Низоземска и Енглеска револуција	обрада
30.	Америчка револуција	обрада интердисциплинарна
31.	Појам револуције, пример низоземске, енглеске и америчке револуције	утврђивање
32.	Француска револуција 1789-1792 (утицај просветитељских идеја; личности Луја XVI и Марије Антоанете; вође; укидање феудализма; декларација о правима човека и грађанина, устав, идеје уставне монархије, републике)	обрада мултимедијална
33.	Француска револуција 1792-1799 (доба револуционарног терора, револуционарни ратови, национализам, демократија)	обрада
34.	Француска револуција	утврђивање
35.	Наполеоново доба (личност, војна и политичка каријера Наполеона Бонапарте; <i>Наполеонов кодекс</i> , Бечки конгрес).	обрада мултимедијална
36.	Наполеоново доба	утврђивање
37.	Револуције 1848/49. године (јачање идеја национализма, либерализма, демократије, социјализма; примери – Француска, Хабзбуршка монархија, италијанске и немачке земље).	обрада
38.	Револуције 1848/49. године	утврђивање
39.	Грађанска револуционарна Европа	систематизација
40.	Уједињење Италије и Немачке (улога Пијемонта у уједињењу Италије, истакнуте личности – Камило Кавур, Ђузепе Мацини и Ђузепе Гарибалди; ратови за уједињење Италије; улога Пруске и њеног канцелара Ота фон Бизмарка у уједињењу Немачке, ратови за уједињење, проглашење Другог немачког царства).	обрада активна настава
41.	Уједињење Италије и Немачке	утврђивање
42.	Грађански рат у САД (територијално ширење – излазак на Пацифик, грађанска демократија, положај робова, личност Абрахама Линколна, сукоб Севера и Југа и грађански рат).	обрада

43.	Велике силе, Источно питање и балкански народи (појам велике силе, појам Источно питање; политика Русије, Хабзбуршке монархије, Велике Британије и Француске према Турској и балканским народима)	обрада
44.	Стварање националних држава у Европи и свету	утврђивање
45.	Европа и свет од краја XVIII века до седамдесетих година XIX века	систематизација

IV ТЕМА: НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА

(до међународног признања 1878. године)

46.	Српска револуција 1804–1835 (обележја – национална, социјална и културна; фазе – ратни период 1804–1815. и мирнодопски период 1815–1835; повод и узроци; вође: вожд Карађорђе Петровић и кнез Милош Обреновић; културни и просветни реформатори Доситеј Обрадовић и Вук Караџић).	обрада
47.	Први српски устанак 1804-1813 (Збор у Орашцу, битке на Иванковцу, Мишару, Делиграду, Чегру; заједничко ратовање Срба и Руса, Букурешки мир и пропаст устанка; организација устаничке државе, личности	обрада активна настава мултимедијална
48.	Први српски устанак(повод, узроци, битке, организација устаничке државе, личности)	утврђивање мултимедијална
49.	Други српски устанак (неуспех Хаци Проданове буне, сабор у Такову, битке на Љубићу, Палежу, Дубљу; споразум кнеза Милоша са Марашли Али-пашом).	обрада
50.	Прва владавина Милоша Обреновића 1815-1839 (борба за аутономију, Хатишерифи из 1829, 1830. и 1833. године, Срећењски устав, укидање феудализма 1835, Турски устав; унутрашња и спољна политика кнеза Милоша)	обрада
51.	Прва владавина Милоша Обреновића 1815-1839	утврђивање мултимедијална
52.	Српска револуција 1804–1835	систематизација
53.	Прва владавина Михаила Обреновића и Уставобранитељски режим 1842–1858 (развој државних установа, Грађански законик 1844, <i>Начертаније</i> , Друштво српске словесности..).	обрада
54.	Уставобранитељски режим 1842–1858 (личности кнеза Александра Карађорђевића, кнегиње Персиде, Илије Гарашанина, Мише Анастасијевића, Јована Хацића...).	обрада
55.	Уставобранитељски режим 1842–1858	утврђивање

56.	Друга владавина Милоша и Михаила Обреновића (Светоандрејска скупштина, стварање Првог балканског савеза; Уједињена омладина српска, добијање градова; Београд као престоница, успон грађанске класе)	обрада
57.	Друга владавина Михаила Обреновића (културна и просветна политика – оснивање Велике школе, Српског ученог друштва, Народног позоришта; свакодневни живот; личности кнеза Михаила, кнегиње Јулије, Јеврема Грујића, Владимира Јовановића).	обрада мултимедијална
58.	Друга владавина Милоша и Михаила Обреновића	утврђивање
59.	Србија на путу ка независности 1868–1878 (Друго намесништво, Устав из 1869. године, унутрашња и спољна политика, српски национални покрет и романтизам,	обрада
60.	Кнежевина Србија (1835-1878)	систематизација
61.	Црна Гора у доба владичанства (друштвене категорије – племена и братства; теократски облик владавине, Цетињска митрополија, унутрашња и спољна политика Петра I и Петра II).	обрада
62.	Црна Гора у доба владичанства	утврђивање
63.	Кнежевина Црна Гора (појам световне државе; Законик Данила I, унутрашња и спољна политика књаза Данила и књаза Николе; национална политика, савез са Србијом и учешће у ослободилачким ратовима 1876–1878)	обрада
64.	Кнежевина Црна Гора	утврђивање
65.	Црна Гора од настанка до међународног признања	утврђивање
66.	НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА	систематизација

V ТЕМА: СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД КРАЈА ХVIII ВЕКА ДО СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА ХIХ ВЕКА

67.	Срби под хабзбуршком влашћу (Темишварски сабор, одједи Српске револуције, Матица српска, Револуција 1848/1849. године, Војводство Србија и Тамишки Банат)	обрада
68.	Срби под хабзбуршком влашћу	утврђивање
69.	Положај Срба у Турској (Босна и Херцеговина, Стара Србија и Македонија)	обрада
70.	Положај Срба у Турској	утврђивање
71.	Европа и свет од краја 15. до седамдесетих година 19. века	утврђивање
72.	Европа и свет од краја 15. до седамдесетих година 19. века	систематизација годишњи тест

Обавезни наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ

- Циљ наставе географије је да осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају и разумеју географске објекте, појаве, процесе и законитости у простору, њихове узрочно-последичне везе и односе, развију географску писменост и географски начин мишљења, свести и одговорног односа према свом завичају, држави, континенту и свету као целини и толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота

ЗАДАЦИ

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе географије, сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе географије буду у пуној мери реализовани
- упознавање економско географских одлика ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- стицање знања о природно географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- стицање знања о друштвено географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- оспособљавање за праћење економских и друштвених активности и промена у савременом свету, као и њихов допринос у општем развоју човечанства
- оспособљавање ученика за коришћење географске литературе, различитог илустрованог материјала и стручних часописа и оспособљавање за самостални рад

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

Ученици треба да:

- Упознају и разумеју регионалну поделу ваневропских континената
- Стекну знања о природно-географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- Стекну знања о друштвено-географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- Упознају економско-географске карактеристике ваневропских континената
- Оспособе за праћење економских и друштвених активности и промена у савременом свету као и њихов допринос у општем развоју човечанства
- Разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго)
- Упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу
- Упознају најважније међународне организације и интеграцијске процесе у свету, као и њихов значај за политички, економски и културни развој
- Познају и поштују расну, верску и етничку разноликост
- Познају и поштују традицију и идентитет других народа, заједница и социјалних група
- Развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикултуралним срединама у свету
- Оспособе за самостално коришћење географске литературе, различитог илустрованог материјала и стручних часописа ради лакшег савлађивања наставног градива и оспособљавања за самосталан рад

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Садржаји програма наставног предмета географија у седмом разреду основне школе обухватају систематско изучавање регионалне географије ваневропских континената, а програмску структуру чини осам наставних тема.

Кроз прву наставну тему потребно је ученике упознати са сврхом, циљем, задацима и наставним садржајима географије за седми разред, са планом рада, начином рада, начином коришћења дидактичког материјала, стручне и научнопопуларне литературе.

У оквиру регионалне географије ваневропских континената предвиђена је обрада континената у целини, што треба да пружи могућност сагледавања општих одлика континената да би се на основу њих могле јасније уочите особености њихових регија и појединих држава.

Приликом обраде регија и појединих држава света потребно је истицати разноврсност природногеографских одлика (рељеф, клима, воде, биљни и животињски свет) којима се истичу поједине регије и указивати на разноврсност њиховог природног богатства.

Природногеографске одлике односе се на опште одлике континената, регија и држава.

Приликом обраде ових садржаја тежиште треба ставити на опште садржаје, као и на интерактивне везе и односе свих чинилаца географске средине. При обради ових географских садржаја посебну пажњу треба посветити проблемима заштите и унапређивања животне средине.

Потребно је такође истицати битне карактеристике становништва (број, размештај становништва, структуре, природни прираштај, културно-образовни ниво, миграције) што је значајно за друштвеноекономски положај држава у свету. Кроз друштвеногеографске садржаје упознати ученике са демографским развојем и насељеношћу појединих делова света. Ово наставно градиво треба повезивати са сличним садржајима других наставних предмета, у циљу сагледавања популационих проблема и изграђивања свести о неопходности заједничког живота различитих народа. Кроз садржаје ове наставне теме ученици се упознају са популационом политиком и њеним значајем. С тим у вези, неопходно је објаснити и указати на факторе који су довели до крупних промена и трансформација током прошлог и почетком овог века, што се снажно одражава на становништво и насеља у свету.

Потребно је наглашавати и међуусловљеност природногеографских и друштвеногеографских појава, процеса и односа који истовремено утичу на развој привреде регије или државе о којој је реч. Треба, такође, посебно указати на постојеће разлике у степену демографске развијености континената, као и на противуречности које постоје између њихових природних богатстава и нивоа развијености њихове привреде.

При обради садржаја који се односе на развој привреде у целини и појединих привредних делатности, као и о природно-географској основи развоја, тежиште треба ставити на најважније карактеристике развоја, територијални размештај и неравномерност у нивоу развијености, а избегавати сувопарно набрајање обиља бројчаних података.

Кроз обраду савремених интеграцијских процеса треба омогућити да ученици схвате разгранатост и развојност међусобне политичке, економске, културнопросветне и наудотехнолошке сарадње међу државама и организацијама у свету.

Наставне садржаје из регионалне географије ваневропских континената треба максимално користити за васпитно деловање на ученике, развијање духа солидарности и толеранције према другим народима у свету и указати на неопходност сарадње земаља у региону, на континенту и на глобалном нивоу.

У раду са ученицима препоручује се наставнику да користи различите наставне методе, облике и средства рада да би наставне садржаје учинио приступачнијим ученицима, њиховом узрасту и способностима. Потребно је да се избегава вербализам, а да се код ученика подстиче радозналост, систематичност и креативност. Фонд часова треба рационално користити у складу са наставним садржајима.

Уз помоћ наставника, групно или у пару, ученици могу вршити мала истраживања, а потом презентацију географских одлика неког дела света, на основу чега наставник може да сагледа обим и квалитет самосталног рада сваког појединца.

У настави географије неопходно је коришћење географских карата на свим типовима часова и у свим облицима наставног рада. Поред географских карата неопходно је користити табеле,

дијаграме, схеме и остале дидактичке материјале који доприносе очигледности и трајности знања и умења код ученика.

КОРЕЛАЦИЈА

Наставни програм географије за седми разред ослања се на савремена достигнућа и на перспективе развоја географске науке, корелативан је и примерен интересовањима и развојним способностима ученика. Корелација је са наставним предметима историја, српски језик, биологија, физика, хемија, информатика, ликовна и музичка култура, верска настава и грађанско васпитање

Планиране иновације и угледни часови

Мексико – огледни час

АКТИВНОСТ

Наставник- објашњавање, демонстрација, подстицање, развијање критичког мишљења, праћење и усмеравање рада ученика, вредновање, оцењивање

Ученик- посматрање, описивање, процењивање, груписање, континуирано посматрање ради запажања промена, бележење, практиковање, експериментисање, истраживање, сакупљање, стварање, активности у оквиру мини пројекта-осмишљавање, реализација и презентација

УЧБЕНИК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА:

1. *Географија за 7 разред*-радни уџбеник; В.Ковачевић, Р.Влајев; КЛЕТТ, 2011
2. Група аутора, (2008): *Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе*, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА:

1. др Саша Кицошев, (1996.): *Азија*, Универзитет у Новом Саду
2. др Томислав Л. Ракићевић, (1991.): *Општа физичка географија*, Научна књига, Београд
3. др Косовка Ристић, (1993.): *Регионална географија I*, Универзитет у Београду
4. Душан Остојић, (2002.): *Државе света 2002, статистичка енциклопедија*, Београд
5. Популарна литература и часописи (»Геа«, »Земља и људи«, »National geographic«,...)

Евалуација: оцењивање

усмено излагање, тестови

-Усвојена и утврђена знања о природним и друштвено-економским одликама и политичкој подели ваневропских континената, међународним организацијама и интеграцијским процесима; примена усвојених знања; оспособљеност за дефинисање одређених географских појмова; богатији знањима и искуствима, развијени сараднички односи)

На **основном нивоу** ученик зна и уме:

- разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања – вештина
- наводи и описује начине представљања Земљине површине – вештина
- препознаје и чита географске и допунске елементе – вештина
- именује Земљине сфере и препознаје њихове одлике
- познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред
- дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране
- именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике

На **средњем нивоу** ученик зна и уме:

- одређује стране света у простору и на географској карти – вештина
- одређује положај места и тачака на географској карти - вештина
- препознаје и објашњава географске чињенице - вештина
- приказује понуђене географске податке на некој карти картографским изражајним средствима, графиком, табелом и схемом – вештина

- разликује и објашњава кретање становништва и структуре становништва
- именује међународне организације у свету
- описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије

На **напредном нивоу** ученик зна и уме:

- доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница – објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте
- објашњава физичко-географске законитости у географском омотачу и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности
- објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије и објашњава њихове одлике

Наставни план и програм објављен је у “**Просветном гласнику – Службеном гласнику РС**“, број 2. од 2008 године и а измене и допуне у броју 6. од 2009. године

ГЛОБАЛНИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИКА СА ОБРАЗОВНИМ СТАНДАРДИМА

Назив наставног предмета:						Школска година:
ГЕОГРАФИЈА						2014/2015.
Ред. бр. теме	Бр. час. по теми	Назив наставне теме	О	У	Др. ти п. час	Образовни стандарди по теми
1	1	УВОД У НАСТАВНЕ САДРЖАЈЕ			1	<p>Основни ниво: -ГЕ.1.1.2.наводи и описује начине и представљање Земљине површине (глоб и географска карта Средњи ниво: -ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти -ГЕ.2.1.3.разликује и објашњава географске чињенице -објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом Напредни ниво: -ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским) и каузалним везама географских чињеница, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање</p>
2	21	ОПШТА ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА АЗИЈЕ	14	7	/	<p>Основни ниво: -ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво: ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској</p>

					<p>карти</p> <p>-ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>-ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p> <p>ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>-3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским)и каузалним везама географских чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте</p> <p>-3.4.1.објашњава географске везе (просторне и каузалне),директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: услено одговарање</p>	
3	14	ОПШТА ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА АФРИКЕ	8	6	/	<p>Основни ниво:</p> <p>-ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике -</p> <p>ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској карти</p> <p>-ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>-ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским)и каузалним везама географских чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте</p> <p>-3.4.1.објашњава географске везе (просторне и каузалне),директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: услено одговарање</p>

4	12	ОПШТА ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ	6	6	/	<p>Основни ниво: ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>Средњи ниво: ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској карти -ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом -ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p> <p>Напредни ниво: 3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским)и каузуалним везама географских чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте -3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне), директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање</p>
5	3	ОПШТА ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА СРЕДЊЕ АМЕРИКЕ	2	1		<p>Основни ниво: ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>Средњи ниво: ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској карти -ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом -ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p> <p>Напредни ниво: 3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским)и каузуалним везама географских чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте -3.4.1. објашњава географске везе (просторне и</p>

					<p>каузалне), директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање</p>
6	9	ОПШТА ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ	4	5	<p>Основни ниво: ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>Средњи ниво: ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској карти -ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом -ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p> <p>Напредни ниво: 3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским)и каузуалним везама географских чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте -3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне), директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање</p>
7	6	ОПШТА ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА АУСТРАЛИЈЕ И ОКЕАНИЈЕ	3	3	<p>Основни ниво: ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике</p> <p>Средњи ниво: -ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом -ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p> <p>Напредни ниво: -3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне), директне и индиректне) и законитости</p>

					(опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање
8	2	ОПШТЕ ОДЛИКЕ АРКТИКА	1	1	Основни ниво: ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво: ГЕ.2.4.2 описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије Напредни ниво: 3.4.1.објашњава географске везе (просторне и каузалне),директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање
9	2	ОПШТЕ ОДЛИКЕ АНАРКТИКА	1	1	Основни ниво: ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво: ГЕ.2.4.2 описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије Напредни ниво: -3.4.1.објашњава географске везе (просторне и каузалне),директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање
10	2	СВЕТ КАО ЦЕЛИНА	1	1	Основни ниво: ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте -ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво: ГЕ.2.4.2 описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове географске регије Напредни ниво: -3.4.1.објашњава географске везе (просторне и каузалне),директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије Начин провере остварености стандарда: усмено одговарање
	72	Укупно:	40	31	1

Обавезни наставни предмет : ФИЗИКА

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу.

Ученик треба да:

разликује скаларне од векторских величина; користи на нивоу примене основне законе механике-Њутнове законе; стекне појам о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела; упозна силу трења, разуме да је рад силе једнак промени енергије ни на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто; на нивоу примене користи законе одржања масе и енергије; прави разлику између температуре и топлоте; уме да рукује мерни инструментима; користи јединице Међународног система за одговарајуће физичке величине.

Уџбеник за ученике: Физика 7, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за седми разред основне школе. Аутори: Душко Латас, Антун Балаж. Логос, Београд, 2011.

Литература за реализацију програма: Физика 7, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за седми разред основне школе. Аутори: Душко Латас, Антун Балаж. Логос, Београд, 2011. Збирке и уџбеници других аутора.

Годишњи фонд часова: 72

За обраду новог градива: 27

За друге типове часа: 45

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова
1	Сила и кретање	25	9	14	1	1
2	Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења	12	4	4	2	2
3	Равнотежа тела	11	5	4	1	1
4	Механички рад, енергија, снага	15	6	5	2	2
5	Топлотне појаве	9	3	3	2	1
Укупно		72	27	30	8	7

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	

контролни задатак	прво полугодиште: по једна контролна вежба месечно друго полугодиште: по једна контролна вежба у фебруару, марту, мају и јуну
писмена вежба	

ОШ "Соње Маринковић" Земун

Г О Д И Ш Њ И П Л А Н

Наставни предмет: Физика

Разред: VII
година

Школска: 2014/15.

ЦИЉЕВИ И
ЗАДАЦИ
ПРЕДМЕТА

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и на писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере на примену физичких закона у свакодневном животу и раду.

Задаци наставе физике су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани
- развијање функционалне писмености
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање
- развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања
- развијање логичког и апстрактног мишљења
- схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја
- развијање способности за примену знања из физике
- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите животне средине и унапређивања животне средине
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (време, маса, температура, рад, брзина, убрзање, сила...)
- користи, на нивоу примене, основне законе механике – Њутнове законе
- стекне појам о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела (безтежинскостање)
- упозна силу трења

	<ul style="list-style-type: none"> • разуме да је рад силе једнак промени енергије на нивоу примене користи • трансформацију енергије у рад и обрнуто • на нивоу примене користи законе одржања (масае, енергије) • прави разлику између температуре и топлоте • уме да рукује мерним инструментима • користи јединице Међународног система (SI) за одговарајуће физичке величине.
ПЛАН ОЦЕЊИВАЊА	1.БРОЈ ОЦЕНА ПО КЛАСИФИКАЦИОНОМ ПЕРИОДУ 2.БРОЈ ПИСМЕНИХ ПРОВЕРА ЗНАЊА 3.БРОЈ ОЦЕНА СА УСМЕНИХ ПРОВЕРА 4.ОЦЕНА СА РЕФЕРАТА, ЕСЕЈА, ПРОЈЕКТА 5.АКТИВНОСТ НА ЧАСУ, ОДНОС ПРЕМА ПРЕДМЕТУ И НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ
ЛИТЕРАТУРА ЗА УЧЕНИКЕ	Физика 7, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за седми разред основне школе Аутори: Душко Латас, Антун Балаж. Логос, Београд, 2011.
ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ	Физика 7, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за седми разред основне школе Аутори: Душко Латас, Антун Балаж. Логос, Београд, 2011. Збирка задатака за 7 разред, Круг. Физика 7, уџбеник Аутор Милан Распоповић

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандарди који се односе на дату тему	Начини провере остварености и стандарда
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ Наставне јединице <ol style="list-style-type: none"> 1. Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања. 2. Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон. 3. Динамичко мерење силе. 4. Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. 5. Тренутна и средња брзина тела. 6. Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању. 7. Графичко представљање 	9	15	1	25	ФИ.1.2.1. ФИ.1.2.2. ФИ.1.2.3. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.1. (ФИ.2.1.4.) ФИ.2.2.1. ФИ.2.2.2. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3.	

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Уку пно часо ва	Станда рди који се односе на дату тему	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обра да	Утврђивањ е, обнављање, систематиза ција, рачунске вежбе	Лабо ратор ијске вежб е			
	<p>зависности брзине и пута од времена код равномерно праволинијског кретања. Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања.</p> <p>8. Међусобно деловање два тела - силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон.</p> <p>Лабораторијске вежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљѐб. Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела (колица) или помоћу Атвудове машине. 					<p>ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3.</p> <p>ФИ.3.2.1. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.</p>	
2.	<p>КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА.</p> <p>Наставне јединице</p> <ol style="list-style-type: none"> Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед. Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац навише и наниже. Силе трења и силе отпора средине. Утицај ових сила на кретање тела <p>Лабораторијске вежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> Одређивање убрзања тела које слободно пада Одређивање коефицијента трења клизања 	4	6	2	12	<p>ФИ.1.1.1. ФИ.1.2.1. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2.</p> <p>ФИ.2.1.1. ФИ.2.1.2. (ФИ.2.1.4.) ФИ.2.2.1. ФИ.2.2.2. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2.</p>	

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Уку пно часо ва	Станда рди који се односе на дату тему	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обра да	Утврђивањ е, обнављање, систематиза ција, рачунске вежбе	Лабора торијске вежбе			
						ФИ.2.7.3. ФИ.3.2.1. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.	
3.	<p align="center">РАВНОТЕЖА ТЕЛА</p> <p>Наставне јединице:</p> <ol style="list-style-type: none"> Деловање две силе на тело дуж истог правца Појам и врсте равнотеже тела. Полуга, момент силе. Равнотежа полуге и њена примена Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон и његова примена Пливање и тоњење тела <p>Лабораторијске вежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> Одређивање густине чврстих тела применом Архимедовог закона 	5	5	1	11	ФИ.1.1.1. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.1. ФИ.2.1.2. ФИ.2.1.3. ФИ.2.1.4. ФИ.2.1.5. ФИ.2.1.6. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.1.1. ФИ.3.1.2. ФИ.3.1.4. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИЗ.7.1. ФИ.3.7.2.	
4.	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА.	6	7	2	15	ФИ.1.1.1. ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2.	

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандарди који се односе на дату тему	Начини провере остварености и стандарда
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
	<p align="center">СНАГА</p> <p>Наставне јединице</p> <ol style="list-style-type: none"> Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења. Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела. Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. Снага. Коефицијент корисног дејства. <p>Лабораторијске вежбе</p> <ol style="list-style-type: none"> Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама. Провера закона одржања механичке енергије помоћу колица. 					ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.4. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.1.2. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.5.1 ФИ.2.5.3 ФИ.2.6.1. ФИ.2.6.2. ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.5.1 ФИЗ.7.1. ФИ.3.7.2.	
5.	<p align="center">ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ</p> <p>Наставне јединице:</p> <ol style="list-style-type: none"> Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа. Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Унутрашња енергија и температуре <p>Лабораторијске вежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања равнотеже 	3	5	1	9	ФИ.1.4.1. ФИ.1.4.2. ФИ.1.4.3. ФИ.1.4.5. ФИ.1.4.6. ФИ.1.5.1. ФИ.1.5.2. ФИ.1.7.1. ФИ.1.7.2. ФИ.2.4.1. ФИ.2.4.2. ФИ.2.4.3. ФИ.2.4.4. ФИ.2.5.4. ФИ.2.5.5. ФИ.2.6.1.	Усмерен пројекат

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Уку пно часо ва	Станда рди који се односе на дату тему	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обра да	Утврђивањ е, обнављање, систематиза ција, рачунске вежбе	Лабо ратор ијске вежб е			
						ФИ.2.6.3. ФИ.2.7.1. ФИ.2.7.2. ФИ.2.7.3. ФИ.3.4.1. ФИ.3.4.3. ФИ.3.5.2. ФИ.3.7.1. ФИ.3.7.2.	
		УКУПНО	27	38	7	72	

МАТЕМАТИКА

Циљ и задаци предмета:

- **ЦИЉ** наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, као и да:
 - оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
 - оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;
 - развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;
 - осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у природи и друштву;
 - оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;
 - представља основу за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
 - доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

- **ЗАДАЦИ** наставе математике јесу:
 - ✓ стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе математике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе математике буду у пуној мери реализовани;
 - ✓ нумеричко описмењавање ради успешног бављења било којом професијом и остваривања квалитета живота;
 - ✓ стицање знања неопходних за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
 - ✓ стицање основне математичке културе потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима људске делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
 - ✓ развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења;
 - ✓ развијање културних, радних, етичких и естетских навика ученика, као и побуђивање математичке радозналости;
 - ✓ стицање способности изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
 - ✓ усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима;
 - ✓ савлађивање основних операција с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операција;
 - ✓ упознавање најважнијих геометријских објеката: линија, фигура и тела, и разумевање њихових узајамних односа;
 - ✓ оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
 - ✓ припрема ученика за разумевање одговарајућих садржаја природних и техничких наука;
 - ✓ изграђивање позитивних особина ученикове личности, као што су: систематичност, упорност, тачност, уредност, објективност, самоконтрола и смисао за самостални рад;
 - ✓ стицање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања.

• **ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ**

Ученике треба оспособити да:

- ✓ схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена;
- ✓ умеју да одреде приближну вредност броја $\sqrt{a}, a \in Q, a > 0$;
- ✓ схватају реалне бројеве као дужинске мере, односно као тачке на бројевној правој одређене дужима које представљају такву меру;
- ✓ упознају појам степена и операције са степенима (изложилац степена природан број);
- ✓ умеју да изводе основне рачунске операције са полиномима, као и друге идентичне трансформације ових израза (назначене у програму);
- ✓ упознају правоугли координатни систем и његову примену;
- ✓ добро упознају директну и обрнуту пропорционалност и практичне примене;
- ✓ знају Питагорину теорему и умеју да је примене код свих изучаваних геометријских фигура у којима се може уочити правоугли троугао;
- ✓ познају најважнија својства многоугла и круга; умеју да конструишу поједине правилне многоуглове (са 3,4,6, 8 и 12 страница) и да цртају друге правилне многоуглове рачунајући централни угаи и преносећи га угломером;
- ✓ знају најважније обрасце у вези са многоуглом и кругом и да умеју да их примене у одговарајућим задацима;
- ✓ схвате појам размере дужи и својства пропорције;
- ✓ схвате појам сличности троуглова и умеју да је примене у једноставнијим случајевима;
- ✓ могу да преведу на математички језик и реше једноставније текстуалне задатке;
- ✓ користе елементе дедуктивног закључивања (изводе једноставније доказе у оквиру изучаваних садржаја).

Годишњи фонд часова: 144

За обраду новог градива: 50

За друге типове часова: 94

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			Обраду	Утврђивање	Систематизацију	Друге типове часова
1	Увод	1	-	-	-	1
2	Реални бројеви	15	6	4	1	4
3	Питагорина теорема	16	5	6	1	4
4	Рационални алгебарски изрази–I део	20	9	4	1	6
5	Многоугао	13	5	2	1	5
6	Зависне величине и њихово графичко представљање	19	7	6	1	5
7	Круг	14	5	4	2	3
8	Рационални алгебарски изрази–II део	24	8	4	1	11
9	Сличност	10	5	2	1	2
10	Годишње понављање градива	4	-	-	4	-
11	Школски писмени задаци	8	-	-	-	8
	Укупно	144	50	32	13	49

ОРИЈЕНТАЦИОНИ РАСПОРЕД ГРАДИВА

р.б. часа у години	р.б. наставне јединице	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	обрада	утврђивање	Систематизација	остало
1.	1.	Упознавање ученика са програмом и давање упутстава за рад				●
I РЕАЛНИ БРОЈЕВИ						
2.	1.	Понављање: рационални бројеви				▼
3.	2.	Квадрат рационалног броја- обнављање и продубљивање				▼
4.	3.	Решавање једначине $x^2 = a$ ($a \geq 0$); квадратни корен	▼			
5.	1.	Иницијални тест				●
6.	4.	Квадратни корен	▼			
7.	5.	Квадратни корен		▼		
8.	6.	Ирационалан број	▼			
9.	7.	Утврђивање појма ирационалног броја		▼		
10.	8.	Реални бројеви. Бројевна права. Дец. запис реалног броја	▼			
11.	9.	Бројевна права. Дец. запис реалног броја		▼		
12.	10.	Једнакост $\sqrt{a^2} = a $	▼			
13.	11.	Основна својства операција с реалним бројевима	▼			
14.	12.	Реални бројеви		▼		
15.	13.	Реални бројеви				▼
16.	14.	Контролна вежба				▼
17.	15.	Систематизација градива о реалним бројевима			▼	
			6	4	1	4
II ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА						
18.	1.	Питагорина теорема(историјски осврт и један доказ)	▼			
19.	2.	Примена ПТ при израчунавању страница правоуглог троугла		▼		
20.	3.	Примена ПТ у конструктивним задацима	▼			
21.	4.	Утврђивање ПТ- формулација и коришћење њеног обрта		▼		
22.	5.	Примена ПТ на правоугаоник и квадрат	▼			
23.	6.	Конструкција дужи чији су мерни бројеви ирационални и одређивање тачака бројевне праве које тим бројевима припадају	▼			
24.	7.	Примена ПТ на једнакокраки и једнакостранични троугао	▼			
25.	8.	Примена ПТ код ромб		▼		
26.	9.	Уочавање правоуглих троуглова код трапеза и примена ПТ		▼		
27.	10.	Питагорина теорема- контролни задатак				▼
28.	11.	Анализа контролног задатка				▼
29.	12.	Коришћење ПТ при израчунавању дијагонала квадрата и коцке		▼		
30.	13.	Круг- примена ПТ		▼		
31.	14.	Коришћење ПТ при решавању разних задатака у пракси				▼
32.	15.	Примена ПТ- сложенији задаци				▼
33.	16.	Систематизација теме			▼	
			5	6	1	4
III ЦЕЛИ И РАЦИОНАЛНИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ I- део						
34.	1.	Први школски писмени задатак				●
35.	2.	Исправка првог школског писменог задатка				●
36.	1.	Степен чији је изложилац природан број- обнављање				▼

37.	2.	Производ и количник степена истих основа	▼				
38.	3.	Множење и дељење степена истих основа					▼
39.	4.	Степен производа, количника и степена	▼				
40.	5.	Утврђивање градива о степенима		▼			
41.	6.	Производ и количник степена истих изложилаца	▼				
42.	7.	Утврђивање градива о степенима		▼			
43.	8.	Појам алгебарског израза	▼				
44.	9.	Рационални алгебарски изрази- бројевна вредност израза	▼				
45.	10.	Бројевна вредност израза					▼
46.	11.	Моном, слични мономи, сређен облик полинома	▼				
47.	12.	Збир два полинома	▼				
48.	13.	Сабирање полинома					▼
49.	14.	Супротни полиноми, одузимање полинома	▼				
50.	15.	Сабирање и одузимање полинома					▼
51.	16.	Збир и разлика полинома, бројевна вредност		▼			
52.	17.	Рационални изрази- контролна вежба					▼
			8	3	0	6	17

IV МНОГОУГАО							
53.	1.	Многоугао, основни елементи, број дијагонала	▼				
54.	2.	Збир углова многоугла	▼				
55.	3.	Утврђивање и продубљивање градива о многоуглу					▼
56.	4.	Правилни многоуглови. Појам и углови правилног многоугла. Својства правилних многоуглова	▼				
57.	5.	Утврђивање градива о правилним многоугловима		▼			
58.	6.	Конструкција правилних многоуглова (са 6, 8 и 12 страница)	▼				
59.	7.	Конструкција правилних многоуглова					▼
60.	8.	Обим и површина правилних многоуглова	▼				
61.	9.	Обим и површина правилних многоуглова		▼			
62.	10.	Обим и површина правилних многоуглова					▼
63.	11.	Обнављање садржаја о многоугловима(својства и разни задаци о многоугловима)					▼
64.	12.	Обнављање и продубљивање садржаја о многоугловима					▼
65.	3.	<i>Други школски писмени задатак</i>					•
66.	4.	<i>Исправка другог школског писменог задатка</i>					•
67.	13.	Систематизација градива о многоугловима				▼	
			5	2	1	5	13

V ЗАВИСНЕ ВЕЛИЧИНЕ И ЊИХОВО ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ							
68.	1.	Правоугли координатни систем у равни	▼				
69.	2.	Координатни систем		▼			
70.	3.	Растојање две тачке у координатном систему	▼				
71.	4.	Растојање две тачке у координатном систему		▼			
72.	5.	Разни примери зависних величина	▼				
73.	6.	Разни примери зависних величина					▼
74.	7.	Директна пропорционалност (функција облика $y = k \cdot x$)	▼				
75.	8.	График функције директне пропорционалности	▼				
76.	9.	Примена директне пропорционалности		▼			
77.	10.	Директна пропорционалност					▼
78.	11.	Обрнута пропорционалност (функција облика $y = \frac{k}{x}$)	▼				
79.	12.	График функције обрнуте пропорционалности		▼			
80.	13.	Примена обрнуте пропорционалности		▼			

81.	14.	Пропорција- појам и својства	▼				
82.	15.	Пропорција- примене у задацима пропорционалне поделе		▼			
83.	16.	Пропорција- примене у задацима из праксе					▼
84.	17.	Пропорција- систематизација			▼		
85.	18.	Контролна вежба					▼
86.	19.	Анализа контролне вежбе					▼
			7	6	1	5	19

VI КРУГ							
87.	1.	Централни и периферијски угао у кругу	▼				
88.	2.	Периферијски и централни угао		▼			
89.	3.	Круг- утврђивање и продубљивање					▼
90.	4.	Обим круга	▼				
91.	5.	Обим круга		▼			
92.	6.	Кружни лук	▼				
93.	7.	Површина круга	▼				
94.	8.	Површина круга		▼			
95.	9.	Лук и површина круга		▼			
96.	10.	Површина кружних делова	▼				
97.	11.	Површина кружних делова		▼			
98.	12.	Обнављање и утврђивање –лук и површина круга					▼
99.	13.	Површина сложених фигура		▼			
100.	14.	Круг- обнављање					▼
101.	15.	Систематизација градива о кругу				▼	
			5	6	1	3	15

102.	5.	<i>Трећи школски писмени задатак</i>					•
103.	6.	<i>Исправка трећег школског писменог задатка</i>					•

VII ЦЕЛИ И РАЦИОНАЛНИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ II - део							
104.	1.	Моном, бином, полином- понављање					▼
105.	2.	Производ два монома, квадрат и куб монома	▼				
106.	3.	Множење полинома мономом	▼				
107.	4.	Производ два полинома	▼				
108.	5.	Множење полинома		▼			
109.	6.	Множење полинома					▼
110.	7.	Квадрат бинома	▼				
111.	8.	Квадрат бинома					▼
112.	9.	Разлика квадрата два монома	▼				
113.	10.	Множење полинома- сложенији задаци		▼			
114.	11.	Множење полинома- сложенији задаци					▼

115.	12.	Растављање монома на чиниоце	▼				
116.	13.	Растављање полинома на чиниоце- примери примене дистрибутивног закона		▼			
117.	14.	Растављање полинома на чиниоце					▼
118.	15.	Растављање разлике квадрата два монома на чиниоце	▼				
119.	16.	Растављање полинома на чиниоце коришћењем формуле за квадрат бинома					▼
120.	17.	Растављање полинома на чиниоце- разни примери					▼
121.	18.	Растављање полинома на чиниоце- примена при решавању једначина облика $a \cdot x + b \cdot x = c, x^2 - a^2 = 0$	▼				
122.	19.	Решавање једначина упознатих облика					▼
123.	20.	Полиноми		▼			

124.	21.	Полиноми				▼	
125.	22.	Растављање полинома на чиниоце и решавање једначина				▼	
126.	23.	Контролна вежба					▼
127.	24.	Анализа контролне вежбе					▼
			8	4	1	11	24
VIII СЛИЧНОСТ							
128.	1.	Мерење дужи, размера дужи, пропорционалне дужи	▼				
129.	2.	Пропорционалне дужи, четврта пропорционала, геометријска средина две дужи	▼				
130.	3.	Појам сличности	▼				
131.	4.	Сличност троуглова, појам и дефиниција	▼				
132.	5.	Сличност троуглова-примена на једноставним примерима		▼			
133.	6.	Примена сличности-Талесова теорема	▼				
134.	7.	Примена Талесове теореме		▼			
135.	8.	Примена Талесове теореме					▼
136.	9.	Примена сличности троуглова на задатке из праксе					▼
137.	10.	Систематизација теме				▼	
138.	7.	<i>Четврти школски писмени задатак</i>					•
139.	8.	<i>Исправка четвртог школског писменог задатка</i>					•
			5	2	1	2	10
140.	1.	Годишње понављање градива					•
141.	2.	Годишње понављање градива					•
142.	3.	Годишње понављање градива					•
143.	4.	Годишње понављање градива					•
144.	5.	Годишње понављање градива					•
			Σ 49	35	10	50	144

Обавезан наставни предмет: БИОЛОГИЈА

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА

ПРЕДМЕТ: _____

Циљ и задаци предмета: **Циљ** наставе биологије јесте да се осигурада сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о грађу и функционисању човечијег организма, развијају здравствену културу, хигијенске навике и схватају значај репродуктивног здравља. **Задаци** наставе биологије су: стварање разноврсних могућности да се кроз различите садржаје и облике рада током наставе биологије, сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе биологије буду у пуној мери реализовани: развијање свести о властитом пореклу и положају у природи; разумевање еволутивног положаја човека; упознавање грађе и функционисања

организма, усвајање одређених хигијенских навика, стицање одговорности за лично здравље и здравље других људи; схватање да је полност саставни део живота и да човекова полност подразумева поштовање норми понашања које обезбеђују хумане односе међу људима.

Уџбеник за ученике: Биологија за седми разред основне школе; Бригита Петров, Смиљка Стевановић-Пиштељић, Катица Пауновић; Завод за уџбенике-Београд

Радна свеска за биологију за 7. разред основне школе; Бригита Петров, Катица Пауновић; Завод за уџбенике- Београд

Литература за реализацију програма: Методички приручник и оријентациони распоред за наставнике биологије уз уџбеник Биологија за 7. разред основне школе; Јелена Станисављевић; Завод за уџбенике-Београд

Годишњи фонд часова: 72

За обраду новог градива: 42

За друге типове часа: 30

Редни број теме	Број часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова новог градива	Број других типова часа
I	3	Порекло и развој људске врсте	2	1
II	62	Грађа човечијег тела	36	26
III	7	Репродуктивно здравље	4	3
укупно	72		42	30

Редни број теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Стандарди који се могу применити
1.	Порекло и развој људске врсте	1.3.8., 1.3.9., 1.3.10., 2.3.5., 2.3.6., 3.3.5., 3.3.6.
2.	Грађа човечијег тела	1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.2.5., 1.2.6., 1.2.7., 2.2.1., 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4., 2.2.5., 2.2.6., 2.2.7., 2.2.8., 2.2.9., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3., 3.2.4., 3.2.5., 3.2.6., 3.2.7., 3.2.8., 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 1.3.4., 1.3.5., 1.3.6., 1.3.7., 1.3.8., 1.3.9., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5., 2.3.6., 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3., 3.3.4., 1.5.1., 1.5.4., 1.5.5., 1.5.6., 1.5.7., 1.5.8., 1.5.9., 2.5.1., 2.5.2., 2.5.3., 2.5.4., 3.5.1., 3.5.2., 3.5.3., 3.5.4., 3.5.5., 3.5.6.
3.	Репродуктивно здравље	1.5.1., 1.5.9., 1.5.10., 1.5.11., 1.5.12., 1.5.13., 2.5.1., 2.5.5., 3.5.7., 3.5.8.

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	јануар
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред. бр. теме	Ред. бр. часа	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА
I	1.	Упознавање ученика са планом и програмом за 7.разред. Антропологија	обрада
I	2.	Порекло и еволуциона историја човека	обрада
I	3.	Антропологија, порекло и еволуциона историја човека, иницијални тест	понављање
II	4.	Нивои организације живих система. Ћелија-величина, облик, основна грађа	обрада
II	5.	Деоба ћелија	обрада
II	6.	. Ћелија-величина, облик, основна грађа, деоба	понављање
II	7.	Посматрање грађе ћелије на трајном микроскопском препарату	вежба
II	8.	. Ћелија-величина, облик, основна грађа, деоба	провера знања
II	9.	Преглед разноврсности кожног система животиња, кожни систем човека	обрада
II	10.	Обољења, повреде коже и прва помоћ	обрада
II	11.	Посматрање грађе коже на трајном микроскопском препарату	вежба
II	12.	Преглед разноврсности скелетног система животиња, скелетни систем човека	обрада
II	13.	Кожни и скелетни систем човека	понављање
II	14.	Кости главе, тупа и удова	обрада
II	15.	Болести скелетног система, повреде костију, прва помоћ	обрада
II	16.	Посматрање костију, зглобова и шавова, упоређивање са механичким зглобовима	вежба
II	17.	Преглед разноврсности мишићног система животиња, мишићни систем човека	обрада
II	18.	Скелетни и мишићни систем човека	провера знања
II	19.	Обољења и оштећења мишића, физичка активност	обрада
II	20.	Посматрање грађе мишићног ткива на трајном микроскопском препарату	вежба
II	21.	Кожни, скелетни и мишићни систем човека	систематизација
II	22.	Преглед разноврсности нервног система животиња, нервна ћелија и	обрада

		ткиво човека	
II	23.	Централни нервни систем- кичмена мождина, мозак	обрада
II	24.	Централни нервни систем- мозак, аутономни нервни систем	обрада
II	25.	Нервни систем- еволуција, грађа, функција	понављање
II	26.	Болести нервног система, сан, стрес, учење, памћење	обрада
II	27.	Посматрање нервног ткива (микропрепарат), испитивање рефлекса бутног мишића	вежба
II	28.	Нервни систем- еволуција, грађа, функција, болести	провера знања
II	29.	Преглед разноврсности система жлезда са унутрашњим лучењем животиња, ендокрине жлезде човека	обрада
II	30.	Ендокрине жлезде човека	обрада
II	31.	Поремећаји у раду ендокриних жлезда	обрада
II	32.	Нервни систем, ендокрине жлезде	систематизација
II	33.	Преглед разноврсности система чулних органа животиња, чулни органи човека	обрада
II	34.	Чуло вида, болести чула вида	обрада
II	35.	Одређивање оштрине вида и разликовање боја, Мариотов оглед	вежба
II	36.	Чуло слуха и равнотеже, бука и оштећења чула слуха	обрада
II	37.	Систем чулних органа	понављање
II	38.	Систем чулних органа	провера знања
II	39.	Преглед разноврсности система органа за варење животиња	обрада
II	40.	Систем органа за варење човека	обрада
II	41.	Систем органа за варење човека	обрада
II	42.	Болести система органа за варење хране човека, правилна исхрана	обрада
II	43.	Систем органа за варење хране човека	понављање
II	44.	Таблице правилне исхране	Вежба
II	45.	Преглед разноврсности органа за дисање животиња, органи за дисање човека	Обрада
II	46.	Болести система органа за дисање, дувански дим и здравље	Обрада
II	47.	Доказивање угљен-диоксида у издахнутом ваздуху	Вежба
II	48.	Систем органа за варење и дисање	систематизација
II	49.	Преглед разноврсности система органа за циркулацију животиња, крв, лимфа	Обрада
II	50.	Крвне групе, трансфузија крви	Обрада
II	51.	Срце и крвни судови	Обрада
II	52.	Систем органа за циркулацију	понављање
II	53.	Одбрамбене способности организма, вакцине	Обрада
II	54.	Обољења и нега органа за крвоток	Обрада
II	55.	Мерење пулса и крвног притиска, посматрање крви на трајном микроскопском препарату	Вежба
II	56.	Оживљавање и реанимација	Обрада
II	57.	Систем органа за циркулацију	провера знања
II	58.	Преглед разноврсности система органа за излучивање животиња, систем органа за излучивање човека	Обрада
II	59.	Болести система органа за излучивање	Обрада

II	60.	Дисекција бубрега	Вежба
II	61.	Систем органа за излучивање	провера знања
II	62.	Преглед разноврсности система органа за размножавање животиња, систем органа за размножавање човека	Обрада
II	63.	Оплођење и трудноћа, наслеђивање пола и наследне болести	Обрада
II	64.	Обољења и нега полних органа	Обрада
II	65.	Систем органа за циркулацију, излучивање и размножавање	систематизација
III	66.	Пубертет и адолесценција	Обрада
III	67.	Болести зависности	Обрада
III	68.	Пубертет и адолесценција, болести зависности	понављање
III	69.	Почетак полног живота, контрацепција	Обрада
III	70.	Ризично понашање, значај и планирања породице	Обрада
III	71.	Репродуктивно здравље	провера знања
III	72.	Грађа човечијег тела	систематизација

Обавезан наставни предмет: ХЕМИЈА

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА

ПРЕДМЕТ: Хемија

Циљ и задаци предмета: **Циљ наставе хемије**

- Развијање функционалне хемијске писмености .
- Разумевање појмова и појава у природи на основу стечених знања о хем. појмовима, теор. и законима.
- Развијање способности комуникације коришћењем хем. термина, симбола, формула и једначина.
- Развијање способности за извођење једноставних хем. истраживања.
- Развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема.
- Развијање свести о важности одговорног односа према животној средини.
- Подстицање радозналости и позитивног односа према проучавању хемије.

Задаци наставе хемије

- Омогућавање ученицима да разумеју предмет и да се користе хем. језиком.
- Стварање наставних ситуација у којима ће ученици до сазнања долазити на основу демонстрационих огледа или огледа који самостално изводе.
- Стварање ситуација у којима ће ученици примењивати стечена знања.
- Стварање ситуација у којима ће ученици знање хемије тумачење појава и промена у реалном окружењу.
- Омогућавање учен. да кроз једноставна израчунавања разумеју квантитативни аспект хем. промена

Уџбеник за ученике:

Хемија за 7. раз. ОШ :БИГЗ М.Марковић, М.Ранђеловић

Хемија за 8. раз. ОШ :ЗУНС Д.Даниловић, Љ.Мандић, Ј.Королија

Литература за реализацију програма:

За 7.разред ОШ:Радна свеска истих аутора

За 8.Разред ОШ: Лабораторијске вежбе са задацима из хемије за 8 разред ОШ

	7. разред
Годишњи фонд часова:	72
За обраду новог градива:	33
За друге типове часа:	39

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ 7 разред	Број часова по теми	Број часова за			
			обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова
I	ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ	3	1			2
II	ОСНОВНИ ХЕМИСКИ ПОЈМОВИ	14	6	5		3
III	СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ : а) атом и структура супстанце б) основне честице које изграђују супстанце	29				
		15	8	6		1
		14	9	3	1	1
IV	ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ – РАСТВОРИ	9	3	3		3
V	ХЕМИСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ И ИЗРАЧУНАВАЊЕ	17	6	7	3	1
	У к у п н о	72	33	24	4	11

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	Септембар
полугодишњи тест	Децембар
годишњи тест	Мај
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ

3 (1 + 0 + 2)

1. Предмет изучавања хемије (ОБ)
2. Увођење ученика у самосталан рад у хемиској лабораторији (Л.В)
3. Мерње (Л.В)

ОСНОВНИ ХЕМИЈСКИ ПОЈМОВИ

14 (6 + 5 + 3)

4. Материја и супстанца (ОБ)
5. Физичка и хемијска својства супстанце (ОБ)
6. Физичка својства супстанци (Л.В)
7. Материја и супстанца (УТВ)
8. Физичке и хемиске промене супстанце (ОБ)
9. Физичке и хемиске промене супстанце (Л.В)
10. Материја, супстанца, физичке и хемиске промене (УТВ)
11. Чисте супстанце: елементи и једињења (ОБ)
12. Смеше (ОБ)
13. Елемти једињења и смеше (УТВ)
14. Раздвајање састојака смеше (ОБ)
15. Смеше (Л.В)
16. Утврђивање основних хемиских појмова и оцењивање
17. Писмена провера степена усвојености знања хемиских појмова

СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ

29 (14 + 13 + 2)

а) АТОМ И СТРУКТУРА АТОМА

15 (7 + 7 + 1)

18. Атом (ОБ)
19. Хемиски симболи (ОБ)
20. Атом и хемиски симболи (УТВ)
21. Грађа атома (ОБ)
22. Атомски и масени број (ОБ)
23. Изотопи (ОБ)
24. Модел структуре атома (Л.В)
25. Грађа атома , елементарне честице у атому (УТВ)
26. Релативана атомска маса (ОБ)
27. Електронски омотач (ОБ)
28. Оцењивање усвојених појмова везани са атом и структуру атома (УТВ)
29. Периодни систем елемената (ОБ)
30. Увежбавање структуре периодног система елемената (УТВ)
31. Утврђивање и оцењивање нивоа усвојености појмова везани за атом и периодни систем елемената (УТВ)
32. Полугодишња писмена провера усвојености знања- контролни (УТВ)

б) ОСНОВНЕ ЧЕСТИЦЕ КОЈЕ ИЗГРАЂУЈУ СУПСТАНЦЕ АТОМИ И МОЛЕКУЛИ

14 (7 + 6 + 1)

33. Хемиске везе (ОБ)
34. Молекул, хемиске формуле (ОБ)
35. Ковалентна веза (ОБ)
36. Молекул, ковалентна веза молекулске формуле (УТВ)
37. Грађење молекула елемената и једињења (ОБ)
38. Моделе молекула и хемиске формуле (Л.В)

39. Валенца елемената са ковалентном везом (ОБ)
40. Молекул и хемиске формуле (УТВ)
41. Јонска веза (ОБ)
42. Валенца елемената са јонском везом (ОБ)
43. Јонска веза (УТВ)
44. Атомске молекулске јонске кристалне решетке (ОБ)
45. Релативан молекулска маса (ОБ)
46. Молекул, хемиске везе, хемиске формуле (КОН)

ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ –РАСТВОРИ

9 (4 + 3 + 2)

47. Раствори и растворљивост (ОБ)
48. Процентра концентрација раствора (ОБ)
49. Растворљивост супстанци и процентра концентрација раствора (Л.В)
50. Раствори, растворљивост и процентна концентрација раствора (УТВ)
51. Решавање задатака из процентне концентрације (УТВ)
52. Вода, сначај воде за живи свет (ОБ)
53. Водени раствори у природи (Л:В)
54. Испитивање растворљивости супстанци са јонском и ковалентном везом (ВЕЖ)
55. Усвојени појмови везани за растворе (УТВ)

ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ И ИЗРАЧУНАВАЊА

17 (7 + 9 + 1)

56. Хемијске реакције анализа и синтеза (ОБ)
57. Састављање једначина хемиских реакција (ОБ)
58. Састављање једначина хемиских једначина (Л.В)
59. Увежбавање писање хемиских једначина (УТВ)
60. Утврђивање појмова, анализа, синтеза хемиске једначине и оцењивање
61. Закон одржања масе (ОБ)
62. Закон сталних односа масе (ОБ)
63. Утврђивање усвојености хемиских закона
64. Количина супстанце, мол, моларна маса (ОБ)
65. Утврђивање и увежбавање појмова мол, моларна маса
66. Израчунавање у хемији, стехиометрија (ОБ)
67. Увежбавања и израчунавања на основи хемиских закона мола, моларне масе и хемиских једначина
68. Утврђивање и оцењивање нивоа усвојености појмова везаних за израчунавање у хемији
69. Писмена провера усвојености појмова везаних за израчунавање
70. Систематизација градива и утврђивање нивоа усвојености садржаја према нивоима обрзовних захтева за хемију
71. Систематизација градива и утврђивање нивоа усвојености садржаја према нивоима обрзовних захтева за хемију
72. Систематизација градива и утврђивање нивоа усвојености садржаја према нивоима обрзовних захтева за хемију

План и програм рада допунске наставе

Допунски рад из хемије предвиђен је за оне ученике који наставне садржаје, предвиђене у оквиру програма редовне наставе, савлађују са тешкоћом или их уопште не савлађују .

- Циљ и задаци: - стицање основног знања из наставе хемије
 - оспособљавање ученика за праћење даљег тока наставе
 - стицање способности правилног коришћења основне литературе

Предвиђене теме:

1. Материја, супстанца, промена супстанци
2. Чисте супстанце и смеше
3. Атом. Хемијски симболи
4. Грађа атома

5. Електронски омотач
6. Природни систем елемената
7. Молекули
8. Ковалентна веза
9. Јонска веза
10. Валенца
11. Писање основних хемиских формула
12. Раствор и растворљивост
13. Основне хемиске једначине. Изједначавање
14. Основни хемиски закони
15. Мол
16. Моларна маса
17. Веза између мола, моларне масе и броја честица

Списак ученика се евидентира у дневнику рада.

План програм рада додатне наставе

Додатни рад из хемије предвиђен је за оне ученике који показују шире интересовање за хемију, а наставне садржаје, предвиђене у оквиру програма редовне наставе, савлађујући са лакоћом.

Циљ и задаци: -проширење и продубљивање знања ученика
 -индивидуализација наставе
 -развијање способности за самосталан истраживачки рад
 -развијање интересовања и оспособљивање ученика за самообразовање
 -развијање логичког критичког стваралачког мишљења ученика
 -стицање способности рада у хемијској лабораторији

Током часова додатне наставе ученици се припремају за такмичење-школско, општинско... Припрема ученика ће се одвијати постепено и равномерно током читаве школске године.

Васпитна функција додатног рада: - да позитивно и снажно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика стичу се и развијају позитивни квалитети ученика

Предвиђене теме:

1. Основне методе и поступци рада у хемијској лабораторији
2. Прављење и раздвајање смеша
3. Раствори : а) израчунавања б) прављење раствора
4. Симболи и формуле – вежбање
5. ПСЕ – законитости по којима је урађена и међусобна повезаност елемената
6. Хемијске једначине
7. Мол – израчунавање
8. Стехиометријска израчунавања
9. Примена закона у хемији
10. Припрема ученика за такмичење из хемије

Списак ученика се евидентира у дневнику рада.

Обавезан наставни предмет:

ИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе техничког и информатичког образовања у 7. разреду основне школе је да ученици стекну базичну језичку, техничку и информатичку писменост да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим, непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и да дискутују са другима. Ученици такође треба да се упознају са савременим техничко-технолошки развијеним окружењем, развију техничко мишљење, техничку културу, радне вештине и културу рада.

У 7. разреду ученици треба да:

- прошире своја знања из области техничког цртања
- комуницирају на језику технике (користе стручну терминологију и израђују технички цртеж основним прибором и рачунаром)
- користе рачунар у прикупљању информација, обради и презентацији
- умеју да рукују мерним инструментима и повежу са знањем о мерењу из физике
- на основу својстава одаберу одређени материјал за израду модела
- препознају елементе из области машинства и компоују их у једноставније функционалне целине
- примењују одговарајуће поступке обраде метала, правилно употребљавају алат и машине при обликовању елемената модела, одређују адекватне везе између елемената
- препознају природне ресурсе, њихову ограничену примену
- одаберу оптимални систем управљања за динамичке моделе и одаберу једноставнији програм за управљање рачунаром
- упознају тенденцију роботизације и управљања моделима уз употребу рачунара (интерфејс)
- примењују мере и средства за личну заштиту при раду, знају мере заштите и потребе за обнову и унапређење животног окружења
- на основу знања о врстама делатности, у складу са својим интересовањима и знањем, правилно одаберу своју будућу професију

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	72
За обраду новог градива	42
За остале типове часова	30

Глобални план рада

редни бр. часа	бр. часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	бр. часова новог градива	бр. часова осталих типова часа
1-2	2	1. Увод у машинску технику	2	
3-10	8	2. Техничко цртање у машинству	6	2
11-12	2	3. Материјали	2	
13-14	2	4. Мерење и контрола	1	1
15-20	6	5. Технологија обраде материјала	4	2
21-34	14	6. Машине и механизми	12	2
35-36	2	7. Роботика	1	1
37-44	8	8. Енергетика	6	2
45-58	14	9. Информатичке технологије	8	6
59-72	14	10. Конструкторско моделовање - модули		14
УКУПНО			42	30

МЕСЕЦ	НАСТАВНА ЦЕЛИНА - ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
септембар	1. Увод у машинску технику (2)		
	- Појам машина и механизма	1	1
	- Трансформација материје, енергије, пренос снаге и кретања	1	2
	2. Техничко комуницирање у машинству (8)		
	- Техничка документација у машинству. Од идеје до реализације	1	3
- Ортогонална пројекција	1	4	
- Просторно приказивање и аксонометијске пројекције	2	6	
- Котирање, пресеци, упрошћавање, толеранција	2	8	
октобар	- Утврђивање градива	2	10
	3. Материјали (2)		
	- Машински материјали: метали, легуре, композити, неметали, погонски материјали	1	11
	- Својства метала и легура (испитивање чврстоће, тврдоће)	1	12
	4. Мерење и контрола (2)		
- Мерење и контрола: рад са мерним и контролним средствима	2	14	
новембар	5. Технологија обраде метала (6)		
	- Принцип обраде метала са скидањем струготине	2	16
	- Принцип обраде метала без скидања струготине	2	18
	- Спајање металних делова, мере заштите на раду	2	20
	6. Машине и механизми (14)		
- Основни појмови и принципи рада машина и механизма	2	22	
- Елементи за везу (завртњи, клинови, закивци, опруге)	1	23	
- Елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи	1	24	
децембар	- Елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи	2	26
	- Производне машине: принцип рада, састав, коришћење	2	28
	- Машине спољашњег транспорта (бицикл, аутомобил, железничка возила, бродови, авиони)	2	30
	- Машине унутрашњег транспорта (дизалице, транспортери, елеватори)	2	32
јануар	- Утврђивање градива	2	34
	7. Роботика (2)		
- Врсте робота, намена, начин управљања	2	36	

фебруар	8. Енергетика (8)		
	- Извори, коришћење и трансформација енергије	1	37
	- Погонске машине - мотори (хидраулични мотори, цилиндри и турбине; парне машине и мотори)	1	38
	- Четворотактни бензински мотор	1	39
	- Двотактни бензински мотор	1	40
	- Дизел мотор и остали мотори	2	42
	- Утврђивање градива	2	44
март	9. Информатичке технологије (14)		
	- Цртање коришћењем рачунара и израда презентације	6	50
	- Интрфејс - систем веза са рачунаром	1	51
	- Управљање моделима помоћу рачунара	3	54
април	- Рад са конструкторским комплетима на бази интерфејс технологије	4	58
	10. Конструкторско моделовање - модули (14)		
	- Самостални рад на сопственом пројекту производних машина: дефинисање задатка, израда техничке документације, избор материјала, кретних, преносних и извршних механизма	2	60
мај	- Самостални рад на сопственом пројекту производних машина: компоновање конструкције модела, провера испуњености ергономских и еколошких захтева	2	62
	- Самостални рад на сопственом пројекту саобраћајних средстава: дефинисање задатка, израда техничке документације, избор материјала, кретних, преносних и извршних механизма	2	64
	- Самостални рад на сопственом пројекту саобраћајних средстава: компоновање конструкције модела, провера испуњености ергономских и еколошких захтева	2	66
	- Самостални рад на сопственом пројекту транспортних машина и уређаја: дефинисање задатка, израда техничке документације, избор материјала, кретних, преносних и извршних механизма	2	68
јун	- Самостални рад на сопственом пројекту транспортних машина и уређаја: компоновање конструкције модела, провера испуњености ергономских и еколошких захтева	4	72
укупно часова			72

Обавезан наставни предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА:

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, доприносе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;

- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално- вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретањем и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Годишњи фонд часова :	72
За обраду новог градива :	31
За друге типове часа:	41

Уџбеник за ученике: Драгољуб Вишњић: Настава Физичког васпитања за основну школу, Београд 2006.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

ред.бр.	НАСТАВНА ТЕМА	за обраду	Остали типови часа
1	Увод		1
2	Антропометријска мерења	10	
3	Атлетика	10	7
4	Одбојка	10	10
7	Спортска гимнастика	9	10
8	Плесови	2	
9	Провера и оцењивање		3

ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

Ред.бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
1	Упознавање ученика са наставним планом и програмом	обрада
2	Антропометрија, тел. тежина и висина	провера
3	Снага руку и снага ногу (згиб, скок у даљ)	провера
4	Координација (одбијање лопте од зида)	провера
5	Одбојка, одбијање лопте прстима	обрада
6	Равнотежа (стајање на летвици)	провера
7	Брзина (трчање 30 м високи старт)	провера
8	Одбојка, одбијање лопте прстима	вежбање
9	Изддржљивост, трчање 500 и 800 м.	провера
10	Атлетика , техника истрајног трчања н. старт	обрада
11	Ниски старт и прогресија тх. спринт 60 м.	вежбање
12	Одбојка: елементи одбране додавање подлактиц.	вежбање
13	Скокови увис, опкорачна тх. стредл.	обрада
14	Скокови увис, опкорачна тх. стредл.	вежбање
15	Одбојка: додавање лопте ниско, средње, високо	обрада
16	Скокови, скок у даљ, згрчна техника	обрада
17	Скокови ,скок у даљ, згрчна техника	вежбање

18	Одбојка:индивидуални и групни блок	обрада
19	Бацање кугла, тх.О Брајан ф.м.нап.избачај	обрада
20	Бацање кугла, тх.О Брајан ф.м.нап.избачај	вежбање
21	Одбојка:сервис чеони	обрада
22	Одбојка:одбијање лопте чекићем	вежбање
23	Одбојка:додавање лопте за смеч	обрада
24	Одбојка:смечирање лопте из зоне напада	обрада
25	Одбојка:техника смеча дијагонала	обрада
26	Одбојка:техника смеча паралела	вежбање
27	Одбојка:техника смеча чекић,прсти	вежбање
28	Одбојкашка игра 2 пута 15 мин.	обрада
29	Одбојка:инд.тактика кроз игру 1:1 (приземљење)	вежбање
30	Плесови Моравац,Бачко коло,ча-ча-ча	обрада
31	Плесови Моравац,Бачко коло,ча-ча-ча	вежбање
32	Сп.гим.Партер из става раскор.Колут напред	обрада
33	Колут напред до става раскорачног	вежбање
34	Из става раск.Кол.напред до става раскорач.	вежбање
35	Из става раск.Кол.назад до става раскорач.	обрада
36	Из става раск.Кол.назад до става раскорач.исп.	вежбање
37	Мост из лежања не леђима	обрада
38	Мост из лежања не леђима	вежбање
39	Став о шакама уз помоч сувежбача	обрада
40	Став о шакама уз помоч сувежбача	вежбање
41	Сп.гимнастика партер елементи	провера
42	Премет странце (звезда)	обрада
43	Премет странце (звезда) у л д	вежбање
44	Прескок разношка 110 цм.	обрада
45	Прескок згрчка	обрада
46	Прескок згрчка,разношка	вежбање
47	Партер прескок	провера
48	Партер мост из лежања на леђима	вежбање
49	Греда;ходање у успону са окретом за 180	обрада
50	Греда;ходање са високим предножењем	обрада
51	Одбојка:одбијање лопте подлактицом	обрада
52	Атлетика:трчање тх.Спринтерско трчање,ниски старт	обрада
53	Трчање по дистанци старт и ст.убрзање	обрада
54	Трчање по дистанци и финиш	обрада
55	Одбојка:смеч,чекић,прсти	вежбање
56	Бацања,техника бацања кугле 1 и 2 фаза	обрада
57	Техника бацања кугле 3 и 4 фаза тх.рацион.	обрада
58	Одбојка:такмичење међу одељењима	вежбање
59	Интервално трчање,ходање и трчање 5-10 мин.	обрада
60	Техника, скок у даљ, увинуће	вежбање
61	Одбојка,игра 2 пута 15 мин.	вежбање
62	Одељенско такмичење у атлетици	провера
63	Одбојка:колективна тактика у одбрани	вежбање
64	Техника одбојкашког блока	обрада
65	Антропометрија,тел.тежина и висина	провера
66	Снага руку и снага ногу (згиб,скок у даљ)	провера
67	Равнотежа стајања на летвици	провера
68	Брзина трчања (трчање 30 м високи старт)	провера
69	Издржљивост,500 и 800 м. (рукомет игра)	провера
70	Оцењивање	провера
71	Оцењивање	провера
72	Одбојка,фудбал,игра	вежбање

Обавезан изборни наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ предмета је да ученици стекну сазнање, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су предпоставка, за компонентан, одговоран и ангожован живот у демократском друштву.

ЗАДАЦИ

Задаци предмета јесу

- разумевање значења кључних појмова који се односе на грађанина, државу и власт,
- схватање историјског развоја грађанских права и слобода,
- упознавање са карактеристикама одговорног и активног грађанина,
- разумевање места и улоге детета као грађанина у друштву,
- разумевање односа између грађанских права, појединца и општег добра,
- упознавање са начелима развијања грађанске одговорности,
- разумевање волонтерског покрета и значаја волонтерских акција,
- подстицање ученика да се ангажују у различитим иницијативама и акцијама,
- разумевање значаја иницијативе за подстицање промена у друштвеној заједници,
- разумевање неопходности постојања власти,
- упознавање са концептом ограничене власти,
- упознавање са иницијативом Бачког парламента.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

(1 час недељно, 36 часова годишње)

1. Увод (2 часа)

Поглед уназад- (1 час)

Подстицање на садржаје програма грађанског васпитања за 5. и 6. разред (права и одговорности на нивоу школе-локалне заједнице, активно учешће у животу школе-локалне заједнице, школска правила и процедуре, мере власти).

Представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада (1 час)

2. Грађанин (19 часова)

Грађанин и политика у прошлости- (1 час)

Порекло речи политика и грађанин, историјски контекст развоја грађанских права и слобода, Декларација о праву човека и грађанина (1789. г.)

Грађанин и политика у садашњости – 1 час

Појмови политика и грађанин у савременом друштву. Универзална декларација о људским правима (1948. г.)

Одговоран и активан грађанин- 2 часа

Знања, вештине, особине, вредности и понашање одговорног и активног грађанина.

Дете као грађанин- 2 часа

Конвенција о правима детета као полазиште за одређивање места и улоге детета као грађанина. Деца и орасли као грађани- сличности и разлике.

Породица, школа, локална заједница, држава-заједнице у којима живимо (1 час)

Права- (1 час)

Права појединца и општа добра.

Одговорност- (3 часа)

Индивидуална (моралне вредности) и грађанска (информисаност, поштовање закона, бирачко право- право да бира и да буде биран, учешће у организацијама које се залажу за општу добробит, покретање иницијатива ...).

Начини развијања грађанске одговорности: институционални и ванинституционални.

Волонтерски покрет- (3 часа)

Појам и значај волонтерског покрета. Вредности на којима почива волонтаризам (солидарност, емпатија, алтруизам...). Избор волонтерских акција и израда плана за њихово извођење.

- Извођење волонтерске акције (3 часа)
- Анализа успећности волонтерске акције (2 часа)

3. Држава и власт (7 часова)

- Држава- (2 часа)
- Појам и историјски контекст развоја државе.
- Власт- (5 часова)

Неопходност постојања власти, ограничена-неограничена власт, владавина појединца – владавина закона, демократија, устав (Устав Србије и права детета, Конвенција о дечијим правима), нивои власти (локални, покрајински, и републички) и подела власти (законодавна, извршна и судска).

4.Ђачки парламент и иницијатива (5 часова)

Ђачки парламент- (2 часа)

Место и улога ђачког парламента по одредима Закона о основама система образовања и васпитања . Начин функционисања ђачког парламента.

Иницијатива–(3 часа)

Избор тема демократском процедуром и покретање и иницијативе да се о њој расправља у ђачком парламенту (ако у школи не постоји ђачки парламент, иницијатива може да се односи на њихово оснивање).

5.Завршни део (3 часа)

Речник–(2 часа)

Израда речника кључних појмова са којима су се ученици упознали на часовима грађанског васпитања током школске године .

Шта носим са собом-(1 час)

Размена ученичких искустава о активностима реализованим на часовима грађанског васпитања и процена корисности и употребљивости стечених и употребљивости стечених знања и већина за свакодневни живот.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

1. Увод (2 часа)
2. Грађанин (19 часова)
3. Држава и власт (7 часова)
4. Ђачки парламент и иницијатива (5 часова)
5. Завршни део (3 часа)

ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

РЕД.БР.ЧАСА	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА
1	Подсећање на садржаје програма ГВ 5 .и ГВ 6.разреда
2	Представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада
3	Грађанин и политика у прошлости
4	Грађанин и политика у садашњости
5	Знања, вештине, особине, вредности и понашање одговорног и узорног грађанина
6	Одговоран и активан грађанин
7	Конвенција о правима детета као полазиште за одређивање места и улоге детета као грађанина
8	Деца ,одрасли као грађани – сличности и разлике
9	Породица, школа, локална заједница, држава- заједнице у којима живимо
10	Права појединца и опште добро
11	Индив.(морална вредност) и грађанска(информисаност,поштовање закона, бирачко право- право да бира и да буде биран
12	Учешће у организацијама које се залажу за општу добробит,поштовање иницијатива
13	Начин развијања грађанске одговорности:индив. и ванинстит.
14	Појам и значај волонтерског покрета

15	Вредности на којима почива волонтаризам(солидарност,емпатија, алтруизам...)
16	Избор волонтер.акција и израда плана за њихово извођење
17	Извођење волонтерске акције
18	Извођење волонтерске акције
19	Извођење волонтерске акције
20	Анализа успешности волонтерске акције
21	Анализа успешности волонтерске акције
22	Држава
23	Појам и историјски контекст развоја државе
24	Неопходност постојања власти,ограничена-неограничрна власт
25	Владавина појединца- владавина закона
26	Демократија,устав (Устав Србије и права детета, Конвенција о дечијим правима)
27	Нивои власти (локална, покраинска и републичка)
28	Подела власти (законодавна, извршна и судска)
29	Место и улога ђачког парламента по одредбама Закона о основама система образовања и васпитања
30	Начин функционисања ђачког парламента
31	Покретање иницијативе да се расправља о ђачком парламенту
32	Избор тема демократском процедуром
33	Ђачки парламент
34	Израда речника кључних појмова са којима се ученици упознали на часовима ГВ током године
35	Израда речника ГВ седмог разреда
36	Шта носиш са собом- употребљивост стечених знања и вештина за свакодневни живот

Обавезан изборни наставни предмет: ВЕРСКА НАСТАВА

Циљ и задаци:

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије : историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајно-делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика :

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице са Богом;

- развије способност спознавања да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет, а то је да се свет сједини с Њим посредством човека и да тако живи вечно;
- развије способност уочавања сличности у структури старозаветне и новозаветне цркве.

ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

Ред. бр. часа	НАСТАВНАЈЕДИНИЦА
1.	Упознавање садржаја програма и начина рада
2.	Бог је света тројица (обрада)
3.	Бог је света тројица (обнављање)
4.	Библијска и светоотачка сведочанства о Богу као светој тројици (обрада)
5.	Библијска и светоотачка сведочанства о Богу као светој тројици (обнављање)
6.	Богослужбена сведочанства о Богу као светој тројици (крштење, евхаристија) (обрада)
7.	Богослужбена сведочанства о Богу као светој тројици (крштење, евхаристија) (обнављање)
8.	Бог је света тројица (Отац, син и свети дух су три вечне конкретне личности)(обрада)
9.	Бог је света тројица (Отац, син и свети дух су три вечне конкретне личности) (обнављање)
10.	Света тројица је један Бог (нераздељивост божанске природе и несливеност божанских личности) (обрада)
11.	Систематизација
12.	Љубав као израз слободе (обрада)
13.	Љубав као израз слободе (обнављање)
14.	Слобода као израз љубави (обрада)
15.	Слобода као израз љубави (обнављање)
16.	Бог отац изражава своје слободно постојање као љубав према сину и светоме духу (обрада)
17.	Бог отац изражава своје слободно постојање као љубав према сину и светоме духу (обрада)
18.	Личност може постојати само у слободном односу љубави према другој личности (обрада)
19.	Имена свете тројице показују да су то имена за узајамни однос (обрада)
20.	Систематизација
21.	Постојање као заједница слободе (обрада)
22.	Постојање као заједница слободе (обнављање)
23.	Антрополошке последице вере у свету тројицу (обрада)
24.	Антрополошке последице вере у свету тројицу (обрада)
25.	Антрополошке последице вере у свету тројицу (обнављање)
26.	Систематизација
27.	Пројављивање свете тројице кроз литургију (обрада)
28.	Пројављивање свете тројице кроз литургију (обнављање)
29.	Пројављивање нашег истинског постојања у будућности кроз литургију (обрада)
30.	Пројављивање нашег истинског постојања у будућности кроз литургију (обнављање)
31.	Крштење и литургија као практично исповедање вере у свету тројицу (обрада)
32.	Крштење и литургија као практично исповедање вере у свету тројицу (обнављање)
33.	Света тројица у православној иконографији (обрада)
34.	Света тројица у православној иконографији уз истицање икона из српске баштине (обрада)
35.	Света тројица у православној иконографији (обнављање)
36.	Систематизација наставних целина обрађених током школске године и резимираер резултата рада

За обраду новог градива 18 часова и за остале типове часова 18

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

Циљ и задаци предмета: Ученик треба да разуме говор, дијалоге и монологе од 10 до 15 реченица, које су изговорене природним темпом од стране наставника или других ученика, а које садрже искључиво језичку грађу обрађену током V, VIIII разреда. ученици треба да савладају структуру, облик реченице, изговор и правопис руског језика. Развијање правилног односа према раду.

Задаци: да даље усавршава изговор гласова, без припреме представи себе или неког другог, уз основне податке и обавештења, да интерпретира тематски обрађене песме, стихове и рецитације.

Писмено изражавање на основу савладана тематике, писање краћих састава.

Уџбеник за ученике: Орбита 3 "Руски језик за седми разред основне школе
(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић)

Литература за реализацију програма: Орбита 3 "уџбеник за седми разред основне школе
(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић), радна свеска за седми разред основне школе
(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић),

Годишњи фонд часова: 72

За обраду новог градива: 28

За друге типове часа: 44

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	децембар, мај
контролни задатак	новембар, март
писмена вежба	

Ред. број		Број	Број часова за
-----------	--	------	----------------

наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	часова по теми	обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова
1.	Российские просторы	10	4	5		1
2.	В здоровом теле- здоровый дух	8	4	3		1
3.	Ах, эта мода	8	3	4		1
4.	Молодость всегда в пути	8	3	4		1
5.	Делу время - потехе час	8	5	2		1
6.	Семья всему начало	7	3	3		1
7.	Экран и сцена – окно в мир	7	3	3		1
8.	Земля ждёт твоей помощи	8	3	4		1
9.	Контрольная работа	2	/	/	2	/
10.	Письменная работа	6	/	/	6	/
	У к у п н о	72	28	28	8	8

ОРИЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

- 1.Первый раздел :Российские просторы Летние впечатления-обр.
2. Летние впечатления-укр.
3. Выражения места и направления –обр.
4. Реальный мир путешествий – обр.
5. Реальный мир путешествий – укр.
- 6.Что говорят русские когда выражают одобрение – продуб.
- 7.Сокровища Сибири – обр.
- 8.Склонение существительных типа – весть – пон.
- 9.Второй раздел :В здоровом теле здоровый дух
На уроке физкультуры – обр.
- 10На уроке физкультуры – укр.
- 11.Существительные типа метро и пианино –обр.
- 12.Музыкант или футболист – обр.
- 13.Выражение времени – продуб.
- 14.Футбольный матч-обр.
- 15.Времена глаголов совершенного и несовершенного вида – пон.
- 16.Спортивные игры: Познакомьтесь с известными российскими спортсменами–прод.
- 17.Третий раздел : Ах, эта мода – Диалоги – обр.
18. Диалоги – укр.
- 19.Модная хроника – Как обновить свой гардероб-обр.
20. Имяприлагательное- обр.
21. Белградская модная хроника : Школьная форма да или нет – прод.
- 22.Мода и самовыражение-обр.
23. Мода и самовыражение – укр.
- 24.Традиции и обычаи –прод.
- 25.Четвёртый раздел : Молодость всегда в пути
Встреча гостей из России-обр.
26. Встреча гостей из России – укр.
- 27.Подготовка к письменной работе – пон.
- 28.І-ая писменная работа
- 29.Исправка І-ой писм. работ.
- 30.Прогулка по Белграду- обр.
31. Прогулка по Белграду- укр.

32. Глаголы движения без приставок – обр.
33. На экскурсии в Санкт Петербурге- обр.
34. На экскурсии в Санкт Петербурге- укр.
35. Склонение существительных типа Россия и существительные друг во множественном числе-понав.
36. Пятый раздел : Делу время – потехе час
Кто чем увлекается – обр.
37. Советуем обзавестись новым хобби-продуб.
38. Что говорят русские когда выражены согласные (несогласные) колебание-продуб.
39. Повелительное наклонение-обр.
40. О великих людях России и их увлечениях-обр.
41. О великих людях России и их увлечениях-укр.
42. Выражение лица и принадлежности –местоимения- укр.
43. Традиции и обычаи –Песня “ Русское поле” - прод.
44. Шестой раздел : Куриный бульон – продуб.
45. Куриный бульон – укр.
46. Прямая и косвенная речь – обр.
47. Диалоги – Приготовление пищи – продуб.
48. Выражение количества- обр.
49. Родители и дети – прод.
50. Шиварот-навыварот –обр.
51. Шиварот-навыварот –укр.
52. Седьмой раздел: Разговор двух юных театралов – обр.
53. Разговор двух юных театралов – укр.
54. Я и театр – обр.
55. О театре, любви и бабушке- обр.
56. О театре, любви и бабушке-укр.
57. Выражение отрицания, выражение образа действия – пон.
58. Диалоги-обр. Из дневника
59. Диалоги – укр.
60. II-ая письменная работа
61. Исправка II-ой письм. работ.
63. Восьмой раздел : Земля ждёт твоей помощи
Интервью-обр.
64. Интервью-укр.
65. Шкурка-обр.
66. Шкурка-укр.
67. Выражение Свойства-обр.
68. Стихотворения-обр.
69. Кто такие скауты-прод.
70. В мире животных –обр.
71. Традиции и обычаи-прод.
72. Систематизация знаний

Обавезан изборни наставни предмет: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци предмета :

Циљ наставе немачког језика је проширивање елементарних вештина употребе немачког језика ради коришћења у свакодневној комуникацији, при споразумевању са странцима и за разумевање једноставних текстова на немачком језику. Настава треба да допринесе богаћењу изражајних могућности, способности мишљења и памћења ученика, њиховом интелектуалном развоју и изграђивању критичког става према тековинама културе и цивилизације народа који говоре немачки језик као и допринос васпитању ученика у духу сарадње и узајамног разумевања народа.

УЏБЕНИК ЗА УЧЕНИКЕ И. Врачарић, А. Бабић, Ц. Шмит, И. Фајфер-Чагоровић, Hurra, wirlernendeutsch 3+CD, уџбеник за немачки језик за трећу годину учења, Завод за уџбенике, Београд, 2009.

И. Врачарић, А. Бабић, Ц. Шмит, И. Фајфер-Чагоровић, Hurra, wirlernendeutsch 3, радна свеска за немачки језик за трећу годину учења, Завод за уџбенике, Београд, 2009.

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

За обраду новог градива: 23

Задругетиповечаса: 49

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Redni broj teme	Broj casa po temi	NAZIV TEME	Obrada novog gradiva	Drugi tipovi casa
1.	7	Unterwegs zur Schule	2	5
2.	8	Das war Gustav Klimt	4	4
3.	1	Kontrolni rad	-	1
4.	8	So reisen wir heute	2	6
5.	3	Prvi pismeni zadatak	-	3
6.	8	Im Internetcafe	3	5
7.	8	Kochen macht Spaß	3	5
8.	7	Wien, die Donaumetropole	3	4
9.	1	Kontrolni rad	-	1
10.	7	Pauline hat Angst	2	5
11.	3	Drugi pismeni zadatak	-	3
12.	8	Unterwegs in Deutschland	4	4
13.	3	Sistematizacija	-	3
	72		23	49

ЛИСТА НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

- | | | | |
|----|----|----------------------|---------------------|
| 1. | 1. | Unterwegs zur Schule | Obr. Front. Dijal. |
| | 2. | Unterwegs zur Schule | Obr. Front. Dijal. |
| | 3. | Mein Schulweg | Vezb. Front. Dijal. |
| | 4. | Dass – Satz | Utvr. Front. Dijal. |
| 5. | | Wenn – Satz | Obr. Front. Dijal. |
| | 6. | Wenn – Satz | Utvr. Front. Dijal. |
| | 7. | Unterwegs zur Schule | Utvr. Front. Dijal. |
| 2. | 8. | Das war Gustav Klimt | Obr. Front. Dijal. |

9. Wer war Goethe Obr. Front. Dijal.
10. Präteritum der Hilfs- und schwachen Verben Obr. Front. Dijal.
11. Präteritum der Modal-, starken und unregel. Verben Obr. Front. Dijal.
12. Vezbanja uz tekst Utvr. Front. Dijal.
13. Ponavljanje preterita Utvr. Front. Dijal.
14. Ob – Satz Utvr. Front. Dijal.
15. Klimt und Goethe Utvr. Front. Dijal.
3. 16. Kontrolni rad Vezb. Front. Komb
4. 17. So reisen wir heute Obr. Front. Dijal.
18. Die Geschichte des Fliegens Obr. Front. Dijal.
19. Vezbanja uz tekst Utvr. Front. Dijal..
20. Wie möchtest du reisen? Vezb. Front. Dijal.
21. Kardinal- und Ordinalzahlen Utvr. Front. Dijal.
22. Größen, Masse, Gewichte Utvr. Front. Dijal.
23. Lektüre – U – Bahn - Gespenst Utvr. Front. Dijal.
24. Geschichte des Fliegens Utvr. Front. Dijal.
5. 25. Priprema za prvi pismeni zadatak Utvr. Front. Komb.
26. Prvi pismeni zadatak Utvr. Front. Komb.
27. Ispravak prvog pismenog zadatka Utvr. Front. Komb.
6. 28. Im Internetcafe Obr. Front. Dijal.
29. Im Internetcafe Utvr. Front. Dijal.
30. Relativpronomen Obr. Front. Dijal.
31. Relativsatz Obr. Front. Dijal.
32. Relativsatz - vezbanja Utvr. Front. Dijal.
33. Relativsatz Utvr. Front. Dijal.
34. Vezbanja uz tekst Utvr. Front. Dijal.
35. Pronomen : man, jemand, niemand Obr. Front. Dijal.
7. 36. Kochen macht Spaß Obr. Front. Dijal.
37. Kochen macht Spaß Utvr. Front. Dijal.
38. Interkulturelle und eigene Essgewohnheiten Vezb.. Front. Dijal.
39. Plural der Substantive Utvr. Front. Dijal.
40. Starke Adjektivdeklinaton Obr. Front. Dijal.
41. Starke Adjektivdeklinaton - vezbe Utvr. Front. Dijal.

	42.	Starke Adjektivdeklination	Utvr. Front. Dijal.
	43.	Kochen macht Spaß	Utvr. Front. Dijal.
8.	44.	Wien, die Donaumetropole	Obr. Front. Dijal.
	45.	Wien, die Donaumetropole	Obr. Front. Dijal.
	46.	Sehenswürdigkeiten- Wien	Vezb. Front. Dijal.
	47.	Imperativ	Utvr. Front. Dijal.
	48.	Weil – Satz	Obr. Front. Dijal..
	49.	Weil – Satz	Utvr. Front. Dijal.
	50.	Wien	Utvr. Front. Dijal.
9.	51.	Kontrolni rad	Utvr. Front. Komb.
10.	52.	Pauline hat Angst	Obr. Front. Dijal.
	53.	Vezbanja uz tekst	Utvr. Front. Dijal.
	54.	Als – Satz	Obr. Front. Dijal.
	55.	Als – Satz - vezbe	Utvr. Front. Dijal.
	56.	Vezbanja uz tekst	Utvr. Front. Dijal.
	57.	Ängste	Vezb. Front. Dijal.
11.	58.	Priprema za drugi pismeni zadatak	Utvr. Front. Komb.
	59.	Drugi pismeni zadatak	Utvr. Front. Komb.
	60.	Ispravak drugog pismenog zadatka	Utvr. Front. Komb.
	61.	Pauline hat Angst	Utvr. Front. Dijal.
12.	62.	Unterwegs in Deutschland	Obr. Front. Dijal.
	63.	Vezbanja uz tekst	Utvr. Front. Dijal.
	64.	Deutschland	Vezb. Front. Dijal.
	65.	Schwache Adjektivdeklination	Obr. Front. Dijal.
	66.	Schwache Adjektivdeklination	Utvr. Front. Dijal.
	67.	Gemischte Adjektivdeklination	Obr. Front. Dijal.
	68.	Gemischte Adjektivdeklination	Utvr. Front. Dijal.
	69.	Klassenfahrt	Obr. Front. Dijal.
	70.	Predlozi	Utvr. Front. Dijal.
	71.	Lektüre – Interessantes aus der Welt	Utvr. Front. Dijal.
	72.	Lektüre – Mitschüler	Utvr. Front. Dijal.

Обавезни изборни наставни предмет
РУКОМЕТ

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Наставна јединица	Тип часа
Упознавање са активностима секције	вежба
Хватање и додавање лопте	обрада
Хватање и додавање лопте	вежба
Хватање и додавање лопте	вежба
Вођење лопте - забадање	обрада
Вођење лопте - забадање	вежба
Вођење лопте - забадање	вежба
Елементарни шутеви	обрада
Елементарни шутеви	вежба
Елементарни шутеви	вежба
Финтирање	обрада
Финтирање	вежба
Финтирање (приземљење)	вежба
Сложени шутеви (из скока)	обрада
Шутирање	вежба
Позиционо шутирање	вежба
Дриблинг	обрада
Дриблинг	вежба
Пресинг игра	обрада
Игра рукометна	вежба
Игра у одбрани 6:0	обрада
Игра у одбрани 6:0	вежба
Развијање контра напада из 6:0	обрада
Одигравање вишка у нападу	вежба
Дриблинг, укрштање, блокаде	вежба
Игра рукометна	вежба
Напад на П. З. О 6:0	обрада
Напад на П. З. О 6:0 вишак	вежба
Позиционо шутирање	вежба
Групни напад одвлачења	обрада
Групни напад одвлачења	вежба
Дубока З. О 3:2:1 (функционално)	обрада
Дубока З. О 3:2:1 (увежбавање)	вежба
Напад на 3:2:1	обрада
Одигравање вишка	вежба
Игра рукометна на два гола	вежба

Изборни наставни предмет: **ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО**

Циљ наставе информатике и рачунарства јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну информатичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа. Да се оспособе и решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама. Да се оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање основних појмова из информатике и рачунарства

- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду
- подстицање креативног рада са рачунаром
- оспособљавање за рад на рачунару

Годишњи фонд часова: 36
 За обраду новог градива: 25
 За друге типове часа: 11

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

редни број теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Обрада новог градива	Други типови часова	укупно
1.	Интернет	5	4	9
2.	Обрада звука	2	3	5
3.	Обрада видео записа	3	5	8
4.	Израда презентација	7	3	10
5.	Цртање и графички дизајн	3	1	4
	УКУПНО	20	16	36

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Редни број часа	Број часа по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова новог градива	Број других типова часа
		ИНТЕРНЕТ		
1.	1.1	Појам електронске комуникације	+	
2.	1.2	Правила безбедног понашања на Интернету	+	
3.	1.3	Електронска пошта	+	
4.	1.4	Дискусије и коментари на Интернету		+
5.	1.5	Појам блога и форума	+	
6.	1.6	Електронско учење	+	
7.	1.7	Учење на даљину		+
8.	1.8	Дигитална библиотека		+
9.	1.9	Систематизација градива		+
		ОБРАДА ЗВУКА		
10.	2.1	Формати звучних записа	+	
11.	2.2	Конверзија између различитих формата		+
12.	2.3	Снимање и обрада гласа и других звукова		+
13.	2.4	Практичан рад на обради звука		+
14.	2.5	Монтажа аудио записа	+	
		ОБРАДА ВИДЕО ЗАПИСА		
15.	3.1	Снимање видео записа		+
16.	3.2	Обрада видео секвенци		+
17.	3.3	Алати за одсецање, брисање, позиционирање, постављање		+
18.	3.4	Монтажа видео, звучних, графичких и	+	
	3.5	текстуалних материјала у целину		
19.		Вежба – самостална израда филма на задату		+
20.	3.6	тему	+	
21.	3.7	Начин чувања пројектног фајла	+	
22.	3.8	Формати видео записа		+
		Обнављање градива		
23.	4.1	ИЗРАДА ПРЕЗЕНТАЦИЈА	+	
24.	4.2	Појам и структура презентације	+	
25.	4.3	Рад са слајдовима	+	
26.	4.4	Дизајн и готови шаблони	+	
27.	4.5	Рад са текстом, сликама и објектима	+	
28.	4.6	Постављање ефеката		+
29.	4.7	Повезивање слајдова унутар презентације	+	
30.	4.8	Повезивање са спољњим садржајима		+
31.	4.9	Самостална израда презентације	+	
32.	4.10	Препоруке за успешну презентацију		+
		Вежба - израда презентације		
33.	5.1	ЦРТАЊЕ И ГРАФИЧКИ ДИЗАЈН		
34.	5.2	Рад са алатима за цртање	+	
35.	5.3	Рад са бојама и текстурама	+	
36.	5.4	Практичан рад	+	
		Систематизација градива		+

Изборни наставни предмет – Домаћинство

Циљ и задаци предмета

Циљ:

- активно усвајање елементарних знања, вредности и навика у областима основне културе живљења, савременог становања, одевања и правилне исхране.

Задаци:

- изграђивање и развијање културних, економских и других навика и умења ученика.
- формирање позитивног става ученика према друштвеној средини, породици и сопственој личности.
- припремање ученика за социјализован породични живот уз пуну афирмацију равноправности међу половима, поштовања према старијима и општој хуманизацији породичних односа.
- упућивање ученика да рационално планира своје време, рад, новац и што економичније се уклапа у савремене токове живота у породици, школи и будућем радном месту
- подисање сазнајног нивоа ученика из појединих сфера живота што га професионално оријентише за одређена занимања, а за која има већи афинитет и предиспозиције.
- едукација ученика на пољу заштите и унапређења животне средине.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за	
			обрад у	остале типове часова
I	Савремена породица и домаћинство	5	4	0+1
II	Култура становања	10	6	3+1
III	Култура одевања	10	6	3+1
IV	Култура понашања	11	7	3+1
Укупно		36	23	9+4

Редни бр. Часа у	Ред. бр. наставне јед.	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	Обрада	Утврђивањ.	потребе Вежбе	Системат из.
.	.	I САВРЕМЕНА ПОРОДИЦА И ДОМАЋИНСТВО 5 (4+0+1)				
1.	1.	Савремена породица	•			
2.	2.	Савремено домаћинство	•			
3.	3.	Потребе и навике породици	•			
4.	4.	Услови за формирање здраве породице		•		
5.	5.	Савремена породица и домаћинство				•
		II КУЛТУРА СТАНОВАЊА 10 (6+3+1)				
6.	1.	Породица и стан	•			
7.	2.	Функц. целине стана	•			

8.	3.	Архитекта у стану	•			
9.	4.	Израда основе стана			•	
10.	5.	Израда симбола намештаја			•	
11.	6.	Уређење стана			•	
12.	7.	Околина стана	•			
13.	8.	Одржавање стана	•			
14.	9.	Селективно прикупљање и одл. отпада	•			
15.	10.	Уређење околине школе				•

		III КУЛТУРА ОДЕВАЊА 10 (6+3+1)				
16.	1.	Улога одеће	•			
17.	2.	Текст. влакна за израду одеће	•			
18.	3.	Текст. материјали – природни	•			
19.	4.	Текст. материјали – вештачки	•			
20.	5.	Текст. материјали – минералног порекла	•			
21.	6.	Вештачке и мешовите тканине	•			
22.	7.	Испитивање својстава текст. тканина			•	
23.	8.	Избор тканина по критер. намене одеће			•	
24.	9.	Стандарди одеће			•	
25.	10.	Естетски елементи у изради одеће				•
		IV КУЛТУРА ПОНАШАЊА 11 (7+3+1)				
26.	1.	Култура понашања	•			
27.	2.	Кућни буџет	•			
28.	3.	Планирање куповине	•			
29.	4.	Планирање куповине			•	
30.	5.	Примена кому. и информац. техн. у купов.			•	
31.	6.	Путовање	•			
32.	7.	Планирање путовања			•	
33.	8.	Правила понашања у јавном превозу	•			
34.	9.	Савремена средства комуникације	•			
35.	10.	Писање молби захтева ...	•			
36.	11.	Култура понашања у школи				•

9.5. УЏБЕНИЦИ, ПОМОЋНА ЛИТЕРАТУРА И ОСТАЛА НАСТАВНА СРЕДСТВА

УЏБЕНИЦИ И ПОМОЋНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Н.Станковић-Шошо, В.Помпар, Ризница речи, Читанка за седми разред основне школе, Клетт, Београд, 2012.
2. В.Помпар, Граматика за седми разред основне школе, Клетт, Београд, 2012.
3. Н.Станковић-Шошо, В.Помпар, Радна свеска за граматiku за седми разред основне школе, Клетт, Београд, 2012.
4. В.Стојановић, Математика, Математископ, Београд, 2010.
5. В.Стојановић, Збирка задатака из математике, Математископ, Београд, 2010.
6. Г.Дујковић, Мозаик прошлости, БИГЗ, PUBLISHER, Београд, 2010.
7. Г.Дујковић, Радна свеска, БИГЗ, PUBLISHER, Београд, 2010.
8. **Географија за 7 разред**-радни уџбеник; В.Ковачевић, Р.Влајев; КЛЕТТ, 2011

9. Група аутора,(2008):*Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе*, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд
10. К.Стевановић, М.Крнета, *Физика 7+CD*, БИГЗ PUBLISHING, Београд, 2010.
11. К.Стевановић, М.Крнета, Р.Тошевић, *Физика 6*, Збирка задатака, БИГЗ PUBLISHING, Београд, 2010.
12. *Техничко и информатичко образовање за 7.разред основне школе*, Едука,Београд,2011.
13. М.Ранђеловић, М.Марковић, *Хемија +CD*, БИГЗ PUBLISHING, Београд, 2010.
14. П.Симић, *Корак по корак у свет хемије*, Збирка задатака, Завод, Београд, 2010.
15. *ПРОЈЕКТ 4(OUP), Student's Book*, OXFORD
16. *ПРОЈЕКТ 4(OUP),Work Book*, OXFORD
17. *Орбита 3+CD*, уџбеник, Завод, Београд, 2010.
18. *Орбита 3*, Радна свеска, Завод, Београд, 2010.
19. *HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH 3+CD*, Завод, Београд, 2010.
20. *HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH*, Радна свеска, Завод, Београд, 2010.
21. А. Паладин, Д.Михајловић-Бокан, *Музичка култура*, Нови логос, Београд, 2011.
22. З.Николић,Г.Теодоровић,*Ликовна култура за 7.разред основне школе*,Завод,Београд,2013.

Помоћна литература:

- Др Светозар Милић, Бранко Јевремовић, Марко Игњатовић, *Приручник за наставнике уз уџбеник математике*, Завод за уџбенике, Београд, 2006.
- Дарко Капор, Милан Распоповић, *Приручник за наставнике за физику*, Завод за уџбенике, Београд, 2006.
- Мр Јасминка Королија, Др Љуба Мандић, *Приручник за наставнике уз уџбеник хемије*, Завод за уџбенике, Београд, 2006.
- JonathanPendlebury, Катарина Ковачевић, *EnjoyingEnglish 7*, *Приручник за наставнике уз уџбеник енглеског језика*, Завод за уџбенике, Београд, 2006.
- JonathanPendlebury, Катарина Ковачевић, *EnjoyingEnglish 7 – компакт диск*, Завод за уџбенике, Београд, 2006.
- Др Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић, *Приручник за наставнике руског језика*, Завод за уџбенике, Београд, 2006

9.6.. План рада одељењског старешине VII разреда

СЕПТЕМБАР

1. Кућни ред школе
2. Избор и формирање одељенског руководства, одељенских медијатора ,чланова Вршњачког тима и Ученичког парламента
3. Припремамо се за излет
4. Родитељски састанак

ОКТОБАР

5. Оговарање – извор свађе (материјал психолог)
6. Неправилна исхрана и њене последице (реализатор-нутрициониста и од. стар.)
7. Обележавање дечје недеље
8. Филм о сиди (Дом здравља, гледање филма и разговор)

НОВЕМБАР

9. Како рећи не (реализатор- психолог)
10. Повреде, како пружити прву помоћ

11. Резултати учења и дисциплине
12. Родитељски састанак (тематски-педагог)

ДЕЦЕМБАР

13. „Имена луда налазе се свуда“ -прича о графитима
14. Похађање додатне и допунске наставе
15. Весели час-У сусрет Новој години
16. Анализа успеха и дисциплине у првом полугодишту

ЈАНУАР

17. Родитељски састанак
18. Прослава школске славе Св.Сава

ФЕБРУАР

19. Шта знам о болестима зависности (реализатор - психолог)
20. Да ли сам задовољан својим успехом
21. Проблеми одељења
22. Игре препознавања занимања (реализатор-педагог)

МАРТ

23. Пријатељство је кад...
24. Сујеверје
25. Анализа успеха и дисциплине на трећем тромесечју
26. Процењиваље својих и туђих поступака
27. Родитељски састанак
28. Избор НАЈ ФАЦЕ одељења (пројекат «Школа без насиља»)

АПРИЛ

29. Шаљиви час - априлилилили
30. Верске секте
31. Заштита животне средине; Учешће у активностима у Недељи ненасиља
32. Отворена врата-пријем родитеља

МАЈ

33. Полно сазревање и хигијена у пубертету
34. Припремамо се за излет
35. Трудимо се да поправимо успех

ЈУН

36. Весели час-догод. се ове шк. год. (сумирање утисака, анегдота, згода, лапс.)
37. Родитељски састанак

10.ШКОЛСКИ ПРОГРАМЗА ОСМИ РАЗРЕД

10.1 Листа предмета

Обавезни предмети

- 1.Српски језик
- 2.Енглески језик
- 3.Ликовна култура
- 4.Музичка култура
- 5.Историја
- 6.Географија
- 7.Математика
- 8.Физика
- 9.Биологија
- 10.Хемија
- 11.Техничко васпитање
- 12.Физичко васпитање

Изборни предмети

- 1.Руски језик
2. Основи информатике и рачунарства

10.3. Број часова по предметима обавезне, изборне, додатне и допунске наставе и осталих активности на годишњем нивоу за сва три одељења осмог разреда

ПРЕДМЕТ	8. разред	
	Бр. час. x бр. одељ.	
	укупно	
Српски језик	136x3	408
Енглески језик	68x3	204
Ликовна култура	34x3	102
Музичка култура	34x3	102
Историја	68x3	204
Географија	68x3	204
Физика	68x3	204
Математика	136x3	408
Биологија	68x3	204
Хемија	68x3	204
Техничко обр.	68x3	204
Физичко васп.	68x3	204
Укупно		2652
Об. изборни предмет: Грађанско васпитање	34x3	102
Об. изборни предмет: Верска настава	34 x1	34
Об. изборни предмет: Изабрани спорт-Рукомет	34x3	102
Об. изборни предмет: Руски језик	68x1	68
Об. изборни предмет: Немачки језик	68x2	136
Укупно обавезни изборни предмети		442
ЧОС	34x3	102
Изборнапредмет: Информатика и рачунарство	34x4	136
Изборнапредмет: Домаћинство	34 x1	34
Укупно		3366

10.4. ГЛОБАЛНИ И ОПЕРАТИВНИ ПЛАНОВИ РАДА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

Обавезнинаставнипредмет: СРПСКИЈЕЗИК

Циљ и задаци

Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задацинаставе српског језика:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандардасрпског књижевног језика
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца)
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког)
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне), поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм)
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.)
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

- даље овладавање знањима из граматике, стилистике, лексикологије, историје књижевног језика, дијалектологије
- развијање позитивног односа према дијалектима (свом и другима) као и потребе да се усваја, негује и развија књижевни језик,
- даље усвајање ортоепске, ортографске, граматичке, лексичке и стилске норме српског језика;
- развијање критичког односа према језику свакодневне комуникације;
- осамостаљивање за анализу лирских, епских и драмских дела;
- формирање критеријума за самозалан избор, анализу и процену уметничких дела приступачних овом узрасту;
- систематизовање знања о књижевнотеоријским појмовима;

- овладавање расправом као обликом усменог и писманог изражавања;
- обнављање и систематизовање знања из свих подручја

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	Број часова по теми	Назив теме	Број часова за	
			обработку новог градива	друге типове часа
1	51	ЈЕЗИК ЈЕ ХРАНИТЕЉ НАРОДА	20	31
2	15	ТО БЕЈАХУ ИДЕАЛИ	7	8
3	6	ПРИЧА О СВЕТОМ САВИ	3	3
4	18	СВЕ ЋЕ ТО НАРОД ПОЗЛАТИТИ	8	10
5	19	ЧЕЖЊА ЗА ДАЉИНАМА	6	13
6	18	ГЛАСАМ ЗА ЉУБАВ	9	9
7	9	У ЋУТАЊУ ЈЕ СИГУРНОСТ	4	5
	136		57	79
УКУПНО				

Ред. бр.	Наставна тема	Књижевност	Језик и правопис	Језичка култура	Укупно
1.	ЈЕЗИК ЈЕ ХРАНИТЕЉ НАРОДА	20	23	8	51
2.	ТО БЕЈАХУ ИДЕАЛИ	3	7	5	15
3.	ПРИЧА О СВЕТОМ САВИ	2	2	2	6
4.	СВЕ ЋЕ ТО НАРОД ПОЗЛАТИТИ	7	6	5	18
5.	ЧЕЖЊА ЗА ДАЉИНАМА	6	9	4	19
6.	ГЛАСАМ ЗА ЉУБАВ	8	5	5	18
7.	У ЋУТАЊУ ЈЕ СИГУРНОСТ	5	1	3	9
УКУПНО		51	53	32	136

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обработку	за друге типове	по наставној теми
СЕПТЕМБАР	1. Кад се сретну сан и јава	1. Језичка култура: Сан или јава		х	4; књижевност – 5; језик – 5; правопис – 1; граматика – 2 =
		2. Књижевност: <i>Немушти језик</i> , народна приповетка	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		3. Језик: Развој српског језика	x		
		4. Језичка култура: Аргументација		x	
		5. Језик: Развој српског језика	x		
		6. Језичка култура: Расправа		x	
		7. Књижевност: <i>Српски рјечник</i> , Вук Стефановић Караџић	x		
		8. Књижевност: <i>Женидба Милића барјактара</i> , народна песма	x		
		9. Језик: Књижевни језик од Вука до данас	x		
		10. Правопис: Употреба великог слова		x	
		11. Књижевност: Епско-лирске народне песме	x		
		12. Језик: Развој српског језика		x	
		13. Језик: Контролна вежба		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
ОКТОБАР	2. Земља тврда, а небо високо	14. Књижевност: <i>Вук Ст. Караџић</i> , Миодраг Поповић	х		
		15. Граматика: Врсте речи, служба речи и падежи		х	
		16. Граматика: Иницијални тест		х	
		17. Језичка култура: Размишљај о свом језику (први домаћи задатак)		х	
		18. Граматика: Грађење речи	х		Граматика – 2; књижевност – 8; правопис – 1; језичка култура – 6 = 17
		19. Књижевност: <i>Почетак буне против дахија</i> , народна епска песма	х		
		20. Књижевност: <i>Почетак буне против дахија</i> , народна епска песма		х	
21. Књижевност: Народне епске песме новијих времена	х				
22. Правопис: Писање имена из страних језика	х				
23. Језичка култура: Са Филипом Вишњићем по устаничкој Србији (други домаћи задатак)		х			
24. Језичка култура: Први школски писмени задатак		х			

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		25. Књижевност: <i>О народним певачима</i> , Вук Стефановић Караџић	x		
		26. Језичка култура: Значење речи	x		
		27. Књижевност: <i>Мемоари</i> , Прота Матеја Ненадовић	x		
		28. Граматика: Синтагме	x		
		29. Књижевност: <i>Горски вијенац</i> , Петар Петровић Његош	x		
		30. Књижевност: <i>Горски вијенац</i> , Петар Петровић Његош		x	
		31. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		32. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		33. Књижевност: <i>Писма из Италије</i> , Љубомир Ненадовић	x		
		34. Језичка култура: Блискост далеких предела (репортажа) (трећи домаћи задатак)		x	
		35. Језичка култура: Вештина читања и разумевање прочитаног		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		36. Књижевност: <i>Отаџбина</i> , Ђура Јакшић	х		
		37. Граматика: Акценат		х	
НОВЕМБАР	3. Усправна земља	38. Књижевност: <i>Светли гробови</i> , Јован Јовановић Змај	х		Језичка култура – 2; књижевност – 8; граматика – 6; правопис – 1 = 17
		39. Правопис: Вежбања		х	
		40. Књижевност: <i>Србија</i> , Оскар Давичо	х		
		41. Језичка култура: Родољубље у поезији српског песника (четврти домаћи задатак)		х	
		42. Књижевност: <i>Пилипенда</i> , Симо Матавуљ	х		
		43. Књижевност: <i>Пилипенда</i> , Симо Матавуљ		х	
		44. Граматика: Синтагме		х	
		45. Граматика: Реченице		х	
		46. Књижевност: <i>Све ће то народ позлатити</i> , Лаза Лазаревић	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		47. Књижевност: <i>Све ће то народ позлатити</i> , Лаза Лазаревић		х	
		48. Граматика: Реченице		х	
		49. Књижевност: <i>Деобе</i> , Добрица Ћосић	х		
		50. Граматика: Зависне реченице	х		
		51. Граматика: Изричне реченице	х		
		52. Књижевност: <i>Канџонијер</i> , Франческо Петрарка	х		
		53. Књижевност: <i>Ромео и Јулија</i> , Вилијем Шекспир	х		
		54. Књижевност: <i>Ромео и Јулија</i> , Вилијем Шекспир		х	
		55. Граматика: Односне реченице	х		
		56. Књижевност: <i>Очију твојих да није</i> , Васко Попа; <i>Љубавна песма</i> , Рајнер Марија Рилке	х		
		57. Књижевност: <i>Ђулићи</i> , Јован Јовановић Змај	х		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
ДЕЦЕМБАР	4. Говорити о љубави, то је већ помало волеги	58. Језичка култура: Љубав – вечита инспирација песника (пети домаћи задатак)		x	Књижевност – 6; граматика – 6; језичка култура – 5 = 17
		59. Језичка култура: Други школски писмени задатак		x	
		60. Граматика: Месне и временске реченице	x		
		61. Граматика: Начинске реченице	x		
		62. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		63. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		64. Граматика: Узрочне и намерне реченице	x		
		65. Књижевност: <i>Увела ружа</i> , Борисав Станковић	x		
		66. Граматика: Условне и последичне реченице	x		
		67. Граматика: Допусне реченице	x		
		68. Књижевност: <i>Српска дјевојка</i> , народна песма	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
ЈАНУАР	5. Савиним стопама	69. Граматика: Зависне реченице	х		Граматика – 4; књижевност – 4; језичка култура – 2 = 10
		70. Књижевност: <i>Житије Светог Саве</i> , Теодосије	х		
		71. Књижевност: Свети Сава у народној и ауторској књижевности	х		
		72. Књижевност: <i>Прича о Светом Сави</i> , Матија Бећковић	х		
		73. Граматика: Зависне реченице		х	
		74. Граматика: Контролна вежба		х	
		75. Књижевност: <i>Предео сликан чајем</i> , Милорад Павић	х		
		76. Језичка култура: Летимично читање		х	
		77. Језичка култура: Хиландар – симбол и мотив (шести домаћи задатак)		х	
		78. Граматика: Језик свакодневне комуникације	х		
ФЕБРУАР	свет је позорн	79. Књижевност: <i>Кроз међаву</i> , Петар Кочић	х		граматика – 5; језичка

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		80. Књижевност: <i>Кроз међаву</i> , Петар Кочић		x	
		81. Језичка култура: Ортоепске вежбе		x	
		82. Граматика: Стилиови јавне комуникације	x		
		83. Књижевност: <i>Грађанин племић</i> , Молијер	x		
		84. Књижевност: <i>Сумњиво лице</i> , Бранислав Нушић	x		
		85. Књижевност: <i>Сумњиво лице</i> , Бранислав Нушић		x	
		86. Језичка култура: Функционални стилови		x	
		87. Књижевност: <i>Ко то тамо пева</i> , Душан Ковачевић	x		
		88. Књижевност: <i>Ноћ и магла</i> , Данило Киш	x		
		89. Граматика: Служба речи		x	
		90. Граматика: Исказивање реченичних чланова	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		91. Књижевност: <i>Бонтон</i> , Јасминка Петровић	х		
		92. Граматика: Контролна вежба		х	
		93. Језичка култура: Приказ (седми домаћи задатак)		х	
		94. Граматика: Акценат	х		
		95. Књижевност: <i>Деца</i> , Иво Андрић	х		
		96. Књижевност: <i>Деца</i> , Иво Андрић		х	
		97. Правопис: Интерпункција		х	
МАРТ	7. Мрвица детињства	98. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		х	Књижевност – 5; правопис – 2; граматика – 3; језичка култура – 7 = 17
		99. Језичка култура: Трећи школски писмени задатак		х	
		100. Књижевност: <i>Писмо мајци</i> , Сергеј Јесењин	х		
		101. Језичка култура: Исправак писменог задатка		х	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		102. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		103. Језичка култура: Изражајно читање		x	
		104. Језичка култура: Сажетак (резиме)		x	
		105. Књижевност: Форме приповедања		x	
		106. Граматика: Реченице		x	
		107. Правопис: Писање полусложеница	x		
		108. Граматика: Глаголски облици		x	
		109. Граматика: Глаголски облици		x	
		110. Језичка култура: Сажетак (резиме) (осми домаћи задатак)		x	
		111. Књижевност: <i>Тесла, портрет међу маскама</i> , Владимир Пишталo	x		
АПРИЛ	8. Кућа поред пута	112. Граматика: Глаголи и глаголски облици		x	Језичка култура – 3; КЊИЖЕВ

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		113. Граматика: Глаголи (контролна вежба)		x	
		114. Језичка култура: Богаћење речника		x	
		115. Књижевност: <i>Сеобе</i> , Милош Црњански	x		
		116. Књижевност: <i>Пролетња песма</i> , Десанка Максимовић	x		
		117. Граматика: Падежи		x	
		118. Књижевност: <i>Мост на Жепи</i> , Иво Андрић	x		
		119. Граматика: Падежи		x	
		120. Књижевност: Књижевнотеоријски појмови		x	
		121. Књижевност: Годишњи тест из књижевности		x	
		122. Језичка култура: Интерпретативно препричавање		x	
		123. Језичка култура: Бирокуратски језик		x	

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		124. Правопис: Систематизација		x	
		125. Језичка култура: Припрема за писмени задатак		x	
		126. Језичка култура: Четврти школски писмени задатак		x	
		127. Граматика: Припрема за годишњи тест		x	
МАЈ	9. Кућа поред пута	128. Граматика: Годишњи тест		x	Правопис – 1; језичка култура – 6; граматика – 2; књижевност – 4 = 13
		129. Књижевност: <i>Гласам за љубав</i> , Гроздана Олујић	x		
		130. Књижевност: <i>Гласам за љубав</i> , Гроздана Олујић		x	
		131. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		132. Језичка култура: Исправак писменог задатка		x	
		133. Књижевност: <i>Ламент над Београдом</i> , Милош Црњански	x		
		134. Језичка култура: Рекламе	x		

Месец	Наставна тема	Наставна јединица	Бројчасова		
			за обраду	за друге типове	по наставној теми
		135. Књижевност: <i>Ми и стварност</i> , Исидора Секулић	х		
		136. Језичка култура: Изражајно казивање		х	
Прво полугодиште			38	30	68
Друго полугодиште			26	42	68
Укупно			64	72	136

Предлог образовних стандарда постигнућа по наставним темама за наставни предмет
Српски језик у ОСМОМ РАЗРЕДУ*

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу
1.Кад се сретну сан и јава	1.Вештина читања и разумевање прочитаног	Основни	СЈ.1.1.1.	разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи
		Основни	СЈ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	СЈ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
		Средњи	СЈ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Напредни	СЈ.3.1.3.	издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту
	2.Писано изражавање	Основни	СЈ.1.2.1.	зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
		Основни	СЈ.1.2.2.	саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
		Основни	СЈ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима
		Средњи	СЈ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	њи		
		Основни	CJ.1.3.4.	препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
		Основни	CJ.1.3.5.	разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела
		Основни	CJ.1.3.15	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
		Основни	CJ.1.3.17	разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне податке о развоју књижевног језика код Срба (од почетака до данас)
		Средњи	CJ.2.3.3.	познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи
		Напредни	CJ.2.3.4.	познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање)
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
		Средњи	CJ.2.4.3.	разликује лирско-епске врсте (баладу, поему)
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
2. Земља тврда, а небо високо	1. Вештина читања и разумевања прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
		Средњи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу	
	2.	Напредни	CJ.3.1.4.	чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке легенде, табеле, дијаграме и графиконе	
		Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.5.	разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела	
		Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)	
		Основни	CJ.1.3.12	познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију; метафору* као лексички механизам	
		Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)	
		Средњи	CJ.2.3.9.	познаје метонимију* као лексички механизам	
		Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)	
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.5.	препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог	
		Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...	
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања	
		Средњи	CJ.2.4.4.	разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове	
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела	
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту	
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	
		3. Усправна земља	1. Вештина	Основни	CJ.1.1.5.
	Основни			CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
	2. Писано		Основни	CJ.1.2.4.	уме да преприча текст
Средњи			CJ.2.2.5.	зна правописну норму и примењује је у већини случајева	
3. Граматика,	Основни		CJ.1.3.2.	уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*	
	Основни		CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)	

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу
		Основни	CJ.1.3.15	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
		Средњи	CJ.2.3.1.	одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме
		Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)
		Напредни	CJ.3.3.3.	зна и у свом говору примењује* акценатску норму
	4.Књижевност	Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.6.	препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја)
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
		Средњи	CJ.2.4.5.	препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
		Напредни	CJ.3.4.2.	издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту
	4.Говорити о љубави, то је већ помало волети	1.Вештина читања и разумевања прочитаног	Основни	CJ.1.1.4.
Основни			CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
Основни			CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
3.Граматика, лексика,		Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)
		Средњи	CJ.2.3.11	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (сложенији примери)
		Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)
4.Књижевност		Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)
		Основни	CJ.1.4.2.	разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
		Основни	CJ.1.4.3.	разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
		Основни	CJ.1.4.4.	препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац)

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
		Средњи	CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*
		Напредни	CJ.3.4.3.	разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже
5.Савиним стопама	1.Вештина читања и разумевања прочитаног	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
		Основни	CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту
		Средњи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Напредни	CJ.3.1.1.	проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима)
		2.Граматика, лексика, народни	Основни	CJ.1.3.6.
	Основни		CJ.1.3.15	одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)
	Средњи		CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)
	Напредни		CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)
	4.Књижевност	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
		Средњи	CJ.2.4.1.	повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу	
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	
6. Део свет је позорница	1. Вештина читања и разумевања	Основни	CJ.1.1.3.	препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима	
		Основни	CJ.1.1.4.	разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста	
		Средњи	CJ.2.1.3.	препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове	
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)	
		Напредни	CJ.3.2.3.	пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу	
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни	Основни	CJ.1.3.6.	препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)	
		Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима	
		Средњи	CJ.2.3.5.	препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)	
		Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима	
		Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)	
		4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.7.	учава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
			Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*
	Средњи		CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност	
	Средњи		CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*	
	Напредни		CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело	
	Напредни		CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	
	1. Ве	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима	

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу	
		Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног	
		Напредни	CJ.3.1.2.	издваја кључне речи и резимира текст	
	2. Писано изражавање	Основни	CJ.1.2.8.	примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	
		Средњи	CJ.2.2.3.	пише резиме краћег и/или једноставнијег текста	
		Напредни	CJ.3.2.3.	пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу	
		Напредни	CJ.3.2.4.	пише резиме дужег и/или сложенијег текста	
7. Мрвица детињства	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима	
		Основни	CJ.1.3.10	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)	
		Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима	
		Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика	
		Напредни	CJ.3.3.5.	познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)	
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)	
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.8.	има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе*	
		Средњи	CJ.2.4.2.	повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација	
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело	
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже	
	8. Кућа поред пута	1. Вештина читања и разумевање	Основни	CJ.1.1.5.	проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
			Основни	CJ.1.1.6.	разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
Основни			CJ.1.1.7.	повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту	

Наставна тема	Обалст	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу
	2. Писано	Средњи	CJ.2.1.1.	чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*
		Основни	CJ.1.2.5.	свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)
	3. Граматика, лексика, народни и књижевни језик	Основни	CJ.1.3.8.	одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
		Основни	CJ.1.3.9.	правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
		Основни	CJ.1.3.10.	правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
		Основни	CJ.1.3.11.	препознаје бирократски језик као непожељан начин изражавања*
		Средњи	CJ.2.3.6.	одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима
		Средњи	CJ.2.3.7.	препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
		Средњи	CJ.2.3.8.	препознаје главна значења и функције глаголских облика
		Напредни	CJ.3.3.6.	познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)
	4. Књижевност	Основни	CJ.1.4.7.	уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...
		Средњи	CJ.2.4.6.	одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
		Средњи	CJ.2.4.8.	уочава разлику између препричавања и анализе дела
		Средњи	CJ.2.4.9.	уме да води дневник о прочитаним књигама*
		Напредни	CJ.3.4.6.	тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело
		Напредни	CJ.3.4.7.	изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже

*Напомена : Ова табела представља предлог образовних стандарда на које наставник треба да обрати пажњу у осмом разреду.

Обавезни наставни предмет: Енглески језик

Циљ и задаци предмета :

Савладавање савременог говорног језика до нивоа на коме се могу служити у основном споразумевању са људима из других земаља.Оспособљавање за читање и разумевање једноставнијих текстова о темама из свакодневног живота.Усвајање нових речи и израза основног речника и овладавање одабраним реченичним структурама у усменом излагању.Спонтаније усмено изражавање и слободнија и спонтанија конверзација о темама из свакодневног живота.Разумевање усмених излагања саговорника и звучних снимака.Оспособљавање за читање у себи са разумевањем прочитаног текста.

Оспособљавање за писмену репродукцију савладаних реченичних структура и усвојене лексике,писање писама и честитки.

Годишњи фонд часова: 68

За обраду новог градива: 29

За друге типове часа: 39

Глобални план рада

РЕДНИ БРОЈ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАСТАВНО ПОДРУЧЈЕ РАДА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	УКУПНО
1.	ПРОБЛЕМИ (СИЛЕЦИЈЕ У ШКОЛИ)	5	7	12
2.	ВРЕМЕ И ПРОСТОР (ИДЕАЛНО МЕСТО ЗА ЖИВОТ)	5	5	10
3.	РИЗИК (СВАКОДНЕВНЕ ОПАСНОСТИ)	5	6	12
4.	ПОСАО (УЛОГА МЕДИЈА)	5	5	10
5.	КУПОВИНА И ПРОДАЈА (НОВАЦ)	5	5	10
6.	ПРОТЕСТ (КАКО РЕЋИ „НЕ“)	4	5	9
	1. ПИСМЕНИ ЗАДАТАК		3	3
	2. ПИСМЕНИ ЗАДАТАК		3	3
		29	39	
			УКУПНО:	68

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

1. Unit 1:1A: `Relationships` (обрада 1);
2. –II- Present simple and Present Continuous Tense (утврђивање1);
3. –II- Expressing the Future/going to + Future Simple (обрада 1/2 ,утврђивање 1/2);
4. –II- Indefinite Pronouns (обрада 1/2 ,утврђивање 1/2);
5. –II- 1b `Pocket Money` (обрада 1);
6. Speaking practice + phrases with DO (обрада 1/2; усмена важба 1/2)
7. Present Simple and Continuous-question forms/wh- questions (обрада 1/2 ,утврђивање 1/2);
8. either.....or,neither.....nor (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
9. Unit 1:1 C ` Back to School ` (обрада 1);
- 10.–II- Writing practice;
- 11.Unit 2: `Icwalk` (обрада 1);
- 12.–II- Wordbuilding:nouns (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 13.–II- Modal verbs / HAVE TO for obligations (обрада 1/2,утврђивање 1/2);

- 14.–II- Articles (definite,indefinite,zero article) (обрада 1);
- 15.–II- Articles (утврђивање 1);
- 16.Unit 2: 2 B `Beryl Merkhams` (обрада 1);
- 17.Wordbuilding : adjectives ending in –ful;less (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 18.–II- Linking words also/too/but/however (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 19.–II- Revision of Past Simple and Past Continuous Tenses (систематизација 1);
- 20.–II- Writing exercise –Famous Explorers (вежба писања 1);
- 21.Unit 2: 2C `Famous Firsts` (обрада 1);
- 22.Unit 3: 3 A (обрада 1);
- 23.–II- Conditional Sentences-First Conditional/Zero Conditional (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 24.–II- Conditional,Present Simple and Future Simple (утврђивање 1);
- 25.Unit 3: 3 B Easter (обрада 1);
- 26.–II- Passive Voice-Present Simple Tense (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 27.Unit 3,3 C `Christmas` (обрада 1);
- 28.–II- Present Perfect Tense-revision (систематизација 1);
- 29.Припрема за први писмени задатак (утврђивање градива 1 час);
- 30.Израда првог писменог задатка (1 час);
- 31.Исправак првог писменог задатка (1 час);
- 32.Unit 3 `Pancake Day` (обрада 1);
- 33.Unit 4:4 A `Robots` (обрада 1);
- 34.–II- The Passive Voice –Past Simple Tense (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 35.–II- Plural of Nouns (систематизација 1);
- 36.–II- Reflexive Pronouns (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 37.Unit 4 : 4 B `Computers` ; (обрада 1);
- 38.–II- Verb CAN for ability (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 39.Unit 4: 4 C Five Famous Inventors (обрада 1);
- 40.Unit 5 : 5 A Unusual Neighbours (обрада 1);
- 41.–II- Reported Speech (commands) (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 42.Unit 5: 5 B `Captive Animals` (обрада 1);
- 43.–II- Reported Speech (statements) (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 44.Unit 5 : 5 C `How Animals Got Their Names?` (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 45.Unit 6 : `The World`s Most Famous Suburb` (обрада 1);
- 46.–II- Reported Speech (Questions) (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 47.–II- Reported Speech (утврђивање 1);
- 48.–II- Comparison of Adjectives (систематизација 1);
- 49.–II- `Street Musicians` (обрада 1);
- 50.–II- Reported Speech (Questions II) (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 51.–II- Reported Speech (утврђивање 1);
- 52.–II- `A Tale of Two Cities` (обрада 1);
- 53.Unit 7: 7 A `The Tower of London` (обрада 1);
- 54.–II- Adverbs (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 55.Unit 7: 7 B `Henry VIII and His Wives` (обрада 1);
- 56.–II- Relative Pronouns (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 57.Unit 7: 7 C `Legends`+ Writing Practice (обрада 1/2, писана вежба 1/2);
- 58.Unit 8 : `Holidays` `Holiday Romances` (обрада 1);
- 59.Припрема за други писмени задатак (утврђивање 1);
- 60.Израда другог писменог задатка (1 час);
- 61.Исправак другог писменог задатка (1 час);
- 62.Unit 8 : The Past Continuous Tense (утврђивање 1);

- 63.–II- Speaking Practice (говорна вежба 1);
- 64.Unit 8 : 8 B : `Summer Sports` (обрада 1);
- 65.–II- Adjectives ending in –ED or –ING (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 66.–II- Writing Practice (писана вежба 1);
- 67.Unit 8: 8 C `Thirsty?` (обрада 1/2,утврђивање 1/2);
- 68.Final Revision (систематизација 1).

Обавезан наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ и задаци предмета: Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе је да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са хуманистичким опредељењем и карактером овог предмета и усмеравање ученика који желе да упишу средње стручне уметничке школе.

Задаци: Оспособљавање ученика да опажају и представљају композиције визуелне метафорике, контраста,јединства,доминанте у простору фантастике. Формирање навике за виши ниво културе рада, животаи слободног времена, ликовно описмењавање, развијање креативних способности, припрема за ефикасно и савремено укључивање у рад, односно за различита занимања. Естетски критеријуми, креативно мишљење, активно естетско очување природе и баштине завичаја и домовине.

Уџбеник за ученике:Ликовна култура за VIIIразред,Мр.З Милинковић и Г. Теодоровић, завод за уџбенике Београд 2013г.

Литература за реализацију програма: Уџбеник, каталози, репродукције, Историја уметности Н.Janson.

Годишњи фонд часова	34
За обраду новог градива	22
За друге типове часова	12

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	
практичан рад	на крају сваког трећег часа

ГЛОБАЛНИ (ГОДИШЊИ) ПЛАН РАДА

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			Обраду	Утврђивању	Систематизацију	Друге типове часова
I	Слободно компоновање	5	3	2	/	/
II	Визуелна метафорика	7	5	2	/	/
III	Контраст, јединство и доминанта у простору	16	10	6	/	/
IV	Слободно компоновање и фантастика	6	4	2	/	/
укупно		34	22	12	/	/

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
	Слободно компоновање	
1.	Акционо сликање	Обрада
2.	Ритмичко–хармонијска композиција чистог односа боје и форме	Обрада
3.	Систем низања скупова линија боја, облика волумена према одређеној схеми	Обрада
4.	Слободно компоновање - вежбање	Утврђивање
5.	Слободно компоновање - вежбање	Утврђивање
	Визуелна метафорика и споразумевање	
6.	Амблем, симбол, знак персонификација, алегорија, хералдика, боја, облик као симбол, пиктограми...	Обрада
7.	Амблем, симбол, знак персонификација, алегорија, хералдика, боја, облик као симбол, пиктограми...	Обрада
8.	Амблем, симбол, знак персонификација, алегорија, хералдика, боја, облик као симбол, пиктограми...	Обрада
9.	Амблем, симбол, знак персонификација, алегорија, хералдика, боја, облик као симбол, пиктограми...	Обрада
10.	Амблем, симбол, знак персонификација, алегорија, хералдика, боја, облик као симбол, пиктограми...	Обрада
11.	Визуелна метафорика-вежбање	Утврђивање
12.	Визуелна метафорика-вежбање	Утврђивање
	Контраст, јединство и доминанта у простору	
13.	Контраст као средство ликовног израза	Обрада
14.	Јединство као основна вредност композиције	Обрада
15.	Статично и динамично јединство	Обрада
16.	Јединство и равнотежа	Обрада

17.	Јединство израза	Обрада
18.	Јединство израза	Обрада
19.	Сродност ликовних вредности	Обрада
20.	Сродност ликовних вредности	Обрада
21.	Доминанта као услов за повезивање разнородних елемената	Обрада
22.	Романтизам, интердисциплинарна настава	Обрада
23.	Романтизам, интердисциплинарна настава	Утврђивање
24.	Контраст, јединство и доминанта у простору-вежбање	Утврђивање
25.	Контраст, јединство и доминанта у простору-вежбање	Утврђивање
26.	Контраст, јединство и доминанта у простору-вежбање	Утврђивање
27.	Контраст, јединство и доминанта у простору-вежбање	Утврђивање
28.	Контраст, јединство и доминанта у простору-вежбање	Утврђивање
	Слободно компоновање и фантастика	
29.	Реални облици у нереалним односима	Обрада
30.	Реални облици у нереалним односима	Обрада
31.	Реални облици у нереалним односима	Обрада
32.	Реални облици у нереалним односима	Обрада
33.	Слободно компоновање и фантастика	Утврђивање
34.	Слободно компоновање и фантастика	Утврђивање

Обавезан наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци

Циљ наставе музичке културе јесте да осигура да сви ученици стекну базичну уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да

- упознају музичке културе путем обраде тема повезаних са музиком различитих епоха;
- развију музикалност и креативност; негују смисао за индивидуално и заједничко музицирање у свим областима васпитно-образовног рада.

Задаци наставе музичке културе су следећи:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе музичке културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе музичке културе буду у пуној мери реализовани
- стицање знања о музици различитих епоха;
- развијање способности извођења музике (певање/свирање);
- развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике;
- подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
- даље упознавање изражајних средстава музичке уметности;
- оформити и неговати рад школског ансамбла.

Годишњи фонд часова: 34

За обраду новог градива: 26

За друге типове часова: 8

Редни бр. теме:	Наставне теме:	Обрада новог градива:	Други типови часова:	Укупно:
I	Музика романтизма	10	4	14
II	Српска музика 19.	3	1	4

	века			
III	Импесионизам	2	-	2
IV	Музика 20. века	8	1	9
V	Српска музика 20. века	3	2	5
Укупно:	36	26	8	34

Уџбеници и додатна литература:

Др Гордана Стојановић и Милица Рајчевић – уџбеник музичке културе за осми разред основне школе, Завод за уџбенике, Београд

CD уз уџбеник

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Наставна тема	Редни	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	обрада	обнављање	утврђ
	1.	Договор о раду, певање песама, слушање музике		#	
	2.	Химне:Боже правде, Химна Светом Сави		#	
I	3.	Музика романтизма.	#		
I	4.	„Прва жалост" из збирке Албум за младе, Р.Шуман АУН	#		
I	5.	Клавирска музика романтичара; Полонеза, А-dur; „Сањарење", из збирке Дечје сцене, „Революционарна етида", Ф.Шопен АУН	#		
I	6.	Соло песма; „Липа", Ф.Шуберт АУН	#		
I	7.	Романтичарски концерт; „Концерт за клавир и оркестар а-тоl-тема; Концерт за виолину и оркестар бр.2, Н.Паганини АУН	#		
I	8.	Симфонија романтичара, „Италијанска симфонија I став", Ф.Менделсон, АУН	#		
I	9.	Програмска музика романтизма.„Фантастична симфонија", Х.Берлиоз АУН	#		
I	10.	Шта знам или шта могу да сазнам АУН		#	
I	11.	Опера и балет романтичара; Арија Фигара из I чина опере Севиљски берберин; Арија тореадора из II чина опере Кармен; Хор Јевреја из III чина опере Набуко, „Риголето"- квартет из IV чина АУН	#		
I	12.	Балет. Полка из III чина опере Продана невеста; Симфонија из Новог света- тема IV става, Валцер из балета „Успавана лепотица", П.И Чајковски АУН	#		
I	13.	Националне школе у романтизму. АУН	#		
I	14.	Шта знам или шта могу да сазнам		#	
II	15.	Српска музика 19. века.	#		
II	16.	„Српска национална песма"- тема; „Оче наш", из литургије	#		
II	17.	„Што се боре мисли моје"- варошка; „Тихо ноћи"- варошка; „Ој, јесење дуге ноћи" - варошка	#		
II	18.	Шта знам или шта могу да сазнам		#	
III	19.	Импесионизам.	#		
III	20.	„Болеро"- тема, М.Равел	#		
IV	21.	Музика 20. века	#		
IV	22.	Џез у музици 20. века	#		

IV	23.	„Oh, When the Saints", Црначка духовна	#		
IV	24.	Традиционални жанрови у 20. веку: опера, балет, симфонијска и концертантна музика	#		
IV	25.	Примењена музика.	#		
IV	26.	„Рунолист, из филма Моје песме моји снови; „Love me tender", Е.Присли и В.Матсон	#		
IV	27.	Жанрови популарне музике.	#		
IV	28.	„Blowin' in the Wind; „All my loving", „Yesterday"	#		
IV	29.	Шта знам или шта могу да сазнам		#	
V	30.	Српска музика 20. века. „Тамо далеко", „Велика чочечка игра", П.Коњовић, „Адам и Ева", З.Христић	#		
V	31.	Модерна и постмодерна у српској музици	#		
V	32.	„Креће се лађа француска"; „Ој, Србијо"	#		
V	33.	Шта знам или шта могу да сазнам		#	
V	34.	Слушање музике по избору ученика		#	#

Обавезан наставни предмет ИСТОРИЈА

Циљ и задаци

1) Циљ

- циљ изучавања наставног предмета *Историја* ј културни напредак и хуманистички развој ученика.
- да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова
- да допринесе развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика

2) Задаци

- да ученици уочавају узрочно-последничне везе
- разумеју историјске процесе и токове
- улогу истакнутих личности које су одредиле развој друштва
- да упознају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци

- разумевање основних одлика историјског периода од краја 19. до краја 20. века- империјална политика, развој технологије, идеолошке супротности
- разумевање основних одлика, истог прериода, на српском и југословенском простору
- разумевање основних политичких идеја тог периода у општој и националној историји
- стицање знања о најважнијим личностима које су обележиле тај период у националној и општој историји
- упознавање са најважнијим културним и научним достигнућима у периоду од краја 19. до 20. века
- упознавање са културним и научним достигнућима Срба и осталих југословенских народа
- коришћење расположивих историјских карата за период савременог доба

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни бр. наставне теме	Назив наставне теме	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
1.	Свет крајем 19. и почетком 20. века	3	4	7
2.	Србија, Црна Гора и њихови суседи крајем 19. и почетком 20. века	8	8	16
3.	Први светски рат и револуције у Русији	5	3	8
4.	Свет између Првог и Другог светског рата	4	2	6
5.	Југословенска Краљевина	5	7	12
6.	Други светски рат	6	4	10
7.	Свет после Другог светског рата	2	2	4
8.	Југославија после Другог светског рата	2	3	6
		35	33	68

Уџбеник: Љ. Димић, Р. Љушић, Историја за осми разред основне школе са радном свеском и читанком, Фреска 2011

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА		
I тема: Свет крајем 19. и почетком 20. века		
1	Уводни час-утврђивање предхоно стечених знања и упознавање са новим наставним планом и програмом	утврђивање
2	Европа после Берлинског конгреса (последнице уједињења Италије и Немачке, подела колонија у Африци и Азији, међународне кризе)	обрада
3	Међународни односи крајем 19. и почетком двадесетог века	утврђивање
4	Промене у привреди и друштву крајем 19. и почетком 20. века	обрада
5	Технолошки напредак, политичке идеје, просвета крајем 19. и почетком 20. века	утврђивање
6	Балкан и велике силе (Хазбуршка монархија, Русија, Османско царство, Источно питање, Берлински конгрес, Анексиона криза)	обрада
7	Балканско полуострво и његови житељи	утврђивање

	II тема: Србија, Црна Гора и њихови суседи крајем 19. и почетком 20. века	
8	Прекретница (1878-1889), Берлински конгрес, привреда, Милан Обреновић, политичке странке, проглашење Краљевине, Тимочка буна, Устав 1888.	обрада активна настава
9	Политичка превирања (1878-1889), политички живот у Србији, уставно питање и абдикација краља Милана	обрада
10	Влада Милана Обреновића (1878-1889)	утврђивање мултимедијална
11	Србија 1889-1903 (краљ Александар Обреновић и Мајски преврат)	обрада
12	Србија 1903-1912 (развој парламентарне демократије, Петар I Карађорђевић, привредни напредак, Царински рат)	обрада
13	Србија 1903-1912	утврђивање мултимедијална
14	Црна Гора крајем 19. и почетком 20. века (рат за независност, политички живот и странке, Устав 1905, бомбашка афера, спољна политика, привреда и друштво)	обрада
15	Срби у Старој Србији и Македонији, Босни и Херцеговини и њихови суседи крајем 19. и почетком 20. века (исељавање и прогони Срба, супарнице у Македонији, БиХ под аустроугарском влашћу)	обрада
16	Српски народ у Црној Гори, Македонији и БиХ крајем 19. и почетком 20. века	утврђивање
17	Срби у Јужној Угарској, Хрватској, Славонији и Далмацији (С.Милетић и Српска нар. слоб. странка, Срби крајишници)	обрада
18	Срби у Хрватској, Славонији и Далмацији и Јужној Угарској	утврђивање
19	Српски народ под страном влашћу (Ц.Гора, БиХ, Угарска, Славонија, Далмација, Хрватска)	утврђивање
20	Балкански ратови (узроци, поводи, Стара Србија и Рашка, сукоб Србије и Бугарске)	обрада
21	I Балкански рат	утврђивање
22	II Балкански рат	утврђивање
23	Србија, Црна Гора и суседи крајем 19. и почетком 20. века	систематизација
	III тема: Први светски рат и револуције у Русији	
24	I светски рат (Велике силе и њихови интереси, узроци и повод избијања рата)	обрада
25	I светски рат (главни фронтови, крај и карактер рата, стварање нових држава)	обрада
26	Први светски рат	утврђивање.
27	Револуције у Русији (Фебруарска, Октобарска, утицај на прилике у Европи)	обрада
28	Србија и Црна Гора у Првом светском рату (ратовање 1914. Цер и Колубара)	обрада
29	Србија и Црна Гора у Првом светском рату 1915-1918 (повлачање преко Албаније, Мојковац, Солунски фронт, живот у окупираној Србији, Топлички устанак)	обрада активна настава
30	Србија и Црна Гора у Првом светском рату	утврђивање.

		мултимедијална
31	Први светски рат и револуције у Русији	полугодишњи т. систематизација
	IV тема: Свет између Првог и Другог светског рата	
32	Економске, културне и друштвене прилике у међуратној Европи (велика економска криза, култура, Друштво Народа)	обрада
33	Прилике у свету после Првог светског рата (промене у међународним односима, Мировна конференција у Паризу, нове границе, Друштво народа)	обрада активна настава
34	Прилике у свету после Првог светског рата (промене у међународним односима, Мировна конференција у Паризу, нове границе, Друштво народа)	утврђивање.
35	Идеолошки, политички и државни системи у Европи између два рата (либерализам, фашизам, националсоцијализам, комунизам)	обрада
36	Успон фашистичких држава, међународни односи до напада на Пољску	обрада активна настава мултимедијална
37	Свет на путу ка новом рату	утврђивање.
	V тема: Југословенска Краљевина	
38	Искорак ка Југославији – Нишка, Крфска и Женевска декларација	обрада
39	Искорак ка Југославији – Нишка, Крфска и Женевска декларација	утврђивање.
40	Краљевина СХС (1918-1929)- Александар Карађорђевић, политички, економски, културни и друштвени живот, национално и верско питање	обрада
41	Краљевина СХС 1918-1929- политичке странке и сукоби, националне, економске и верске супротности, спољна политика	утврђивање активна настава
42	Краљевина СХС (1918-1929)-културни и друштвени оквири	утврђивање.
43	Југославија (1929-1934)- Шестојануарска диктатура, Октроисани устав, сепаратистички покрети, атентат у Марсеју	обрада активна настава
44	Југославија (1929-1934)	утврђивање
45	Југославија (1934-1939)-намеснички режим, кнез Павле, влада М.Стојадиновића, ЈРЗ	обрада
46	Југославија (1934-1939)	утврђивање.
47	Југословенска држава и изазови новог рата 1939-1941- споразум Цветковић-Мачек, Бановина Хрватска, Тројни пакт	обрада
48	Југословенска држава и изазови новог рата 1939-1941	утврђивање.
49	Југословенска Краљевина	Систем.
	VI тема: Други светски рат	
50	Други светски рат (1939-1942)-напад на Пољску, рат на Западу, напад на СССР, Афрички фронт, рат на Пацифику	обрада
51	Ратна хроника 1942-1945-прекретнице рата: Стаљинградска битка, Ел Аламејн, Мидвеј, Искрцавање у Нормандију, крај рата	обрада
52	Други светски рат 1939-1945	мултимедијална утврђивање.

53	Југославија 1941-1942-Априлски рат, разбијање и подела, грађански рат, НДХ	обрада
54	Југословенско ратиште 1942-1943-покрети отпора, грађански рат	обрада
55	Југославија (1941-1943)	утврђивање.
56	Југославија 1943-1945-борба за међународно признање, питање монархије и унутрашњег уређења	обрада
57	Последице и резултати Другог светског рата	мултимедијална обрада
58	Југославија у рату и последице рата	утврђивање. интердисципли.
59	Други светски рат	систематизација.
	VII тема: Свет после Другог светског рата	
60	Супротности између великих сила, хладни рат и блоковска подела (1945-1989)	обрада
61	/Свет после Другог светског рата	утврђивање.
62	Формирање нове Европе (слом комунизма, деколонизација)	обрада
63	Свет после Другог светског рата и формирање нове Европе	утврђивање.
	VIII тема: Југославија после Другог светског рата	
64	Југославија после рата 1945-1948	обрада
65	Спољна политика Југославије	обрада
66	Југославија у послератном периоду	утврђивање.
67	Политички, економски, културни и друштвени развој Европе и Југославије	утврђивање ГОДИШЊИ ТЕСТ
68	Историја савременог доба од Берлинског конгреса до пада Берлинског зида	систематизација

Обавезан наставни предмет:ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ

Циљ наставе географије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да ученицима пружи знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије. Ослањајући се на претходно стечена знања и умења ученика, настава географије ће им омогућити разумевање основних физичко-географских одлика наше земље и упознавање сложених друштвено-економских процеса и промена, како у нашој држави, тако и на Балканском полуострву, Европи и свету као целини.

ЗАДАЦИ

Ученик се оспособљава да:

- одређује, повезује и схвата значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету
- овладава елементарним знањима о природно-географским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима на територији Републике Србије

- упозна природне лепоте и културну баштину Србије
- упозна природне и друштвене одлике географске регије у којој живи и повезује појаве и процесе на националном и глобалном нивоу
- схвата потребе и значај очувања природе и природних ресурса
- упознаје улогу и значај међународних организација за решавање економских, социјалних, хуманитарних проблема
- развија способност исказивања географских знања речима, сликом, табеларно, графички и схематски

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

Ученици треба да:

- Упознају географски положај, границе и величину Републике Србије
- Стекну знања о природно-географским одликама Републике Србије
- Упознају основне појаве и процесе у геолошком развоју и грађи наше земље, њеном рељефу и изврше поделу на природне регионалне целине
- Стекну основна знања о климатским, хидрографским, биогеографским и педолошким одликама Републике Србије
- Схвате значај заштите и унапређења животне средине
- Стекну знања о друштвено-географским одликама Републике Србије
- Упознају основне појмове из географије становништва и насеља Републике Србије
- Схвате значај и улогу природних, друштвених и привредних чинилаца и њихово јединство
- Упознају са економско-географским карактеристикама Републике Србије
- Стекну основна знања о привреди, њеној подели и факторима развоја Републике Србије
- Упознају најважније међународне организације и интеграцијске процесе у Европи и свету, као и њихов значај за политички, економски и културни развој Републике Србије
- Поседују осећање припадности сопственој нацији, култури, да познају традицију и учествују у њеном очувању
- Самостално користе географску карту као извор географских информација у процесу стицања нових знања и истраживања у свакодневном животу
- Оспособе за коришћење географске литературе, интернета и различитог илустрованог материјала
- Развијају способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање
- - буду оспособљени да на терену осматрају, мере, анализирају, интервјуишу, скицирају и прикупљају податке и развијају способност исказивања географског знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и схематски
- овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања;
- буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

У осмом разреду основне школе програмску структуру чини осам наставних тема, распоређених тако да свака претходна наставна тема представља основу за разумевање наредне, а све оне заједно чине јединствену целину.

У оквиру прве наставне теме "Увод у програмске садржаје" потребно је да ученици упознају и разумеју сврху, циљеве и задатке програмских садржаја националне географије.

Наставна тема "Географски положај, границе и величина Србије" обухвата политичко-географске садржаје. Програмом је предвиђена обрада само основних политичко-географских елемената: географски положај, границе и величина.

Тема "Природне одлике Србије" односи се на опште облике рељефа, климатске, хидрографске, педолошке и биогеографске одлике наше земље. Приликом обраде физичкогеографских садржаја тежиште је на општим садржајима, као и на интерактивним везама и односима свих чинилаца географске средине. Приликом обраде наведених географских садржаја, посебну пажњу неопходно је посветити проблемима заштите и унапређивања животне средине.

Видно место у наставном програму има наставна тема "Становништво и насеља Србије". Изучавање садржаја ове теме требало би да подстакне ученике да боље упознају проблематику демографског развоја и насељености Србије. Ово наставно градиво могуће је корелативно повезивати са сличним садржајима других наставних предмета, у циљу сагледавања популационих проблема и изграђивања свести о неопходности заједничког живота различитих народа. Кроз садржаје ове наставне теме ученици упознају популациону политику и значаје њених одредби за обнављање становништва. У вези са тим, неопходно је објаснити и указати на факторе који су довели до крупних промена и трансформације на нашим просторима почетком овог века, што се снажно одражава на становништво и насеља у нашој земљи. Ученици треба да се упознају са различитим функцијама, типовима и развојем насеља у нашој земљи.

Приликом обраде теме "Привреда Србије" неопходно је инсистирати да ученици стекну знања о развоју привреде у целини и појединих привредних делатности, као и о природно-географској основи развоја. С обзиром на сложеност ове проблематике, тежиште се ставља на најважније карактеристике развоја, територијални размештај и неравномерност у нивоу развијености.

Наставна тема "Завичајна географија" обухвата преглед географских одлика локалне средине/завичаја. Приликом реализације ових наставних садржаја ученици ће користити стечена знања и умења постављена задацима наставе географије. Уз помоћ наставника, групно или у пару, ученици ће радити кратка истраживања, а потом презентацију географских одлика локалне средине, на основу чега наставник може да сагледа обим и квалитет самосталног рада сваког појединца.

У наставној теми "Срби ван граница Србије" обухваћени су садржаји који се односе на суседне државе и њихове основне природне и друштвено-географске одлике у којима живи српско становништво и садржаји са територијалним размештајем српског становништва у европским државама и државама ван граница европског континента. Потребно је да ученици усвоје податке о броју Срба који се налазе ван граница Србије, са условима у којима живе и раде и њиховим везама са матичном државом.

У оквиру наставне теме "Србија у савременим интеграцијским процесима" ученицима омогућити да схвате разгранатост и развојност политичке, економске, културно-просветне и научно-технолошке сарадње наше државе са другим државама и организацијама у свету. Важно је упознати ученике са актуелним интеграцијским процесима у Европи и свету и указати на значај и место наше земље у овој сфери.

КОРЕЛАЦИЈА

Наставни програм географије за осми разред ослања се на савремена достигнућа и на перспективе развоја географске науке, корелативан је и примерен интересовањима и развојним способностима ученика. Корелација је са наставним предметима историја, српски језик, биологија, физика, хемија, информатика, ликовна и музичка култура, верска настава и грађанско васпитање.

ПЛАНИРАНЕ ИНОВАЦИЈЕ И УГЛЕДНИ ЧАСОВИ

Примена ИКТ у настави

АКТИВНОСТ

Наставник- Одређује циљеве и исходе кроз реализацију наставних садржаја; припрема план наставног рада; припрема наставна средства; организује наставни час; обавештава и подстиче рад ученика; мисаоно активира и мотивише ученике; прати ток ученичких активности на часу; процењује рад ученика и сопствени рад

Ученик- посматрање, описивање, процењивање, груписање, континуирано посматрање ради запажања промена, бележење, практиковање, експериментисање, истраживање, сакупљање, стварање, активности у оквиру мини пројекта-осмишљавање, реализација и презентација

УЦБЕНИК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА:

1. *Географија за 8.разред*-радни уџбеник; В.Ковачевић, Р.Влајев; КЛЕТТ,2011

2. Група аутора,(2008):*Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе*, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА:

- Вајденфелд, В., Веселс, В. (2002). *Европа од А до Ш*, Приручник за европску интеграцију. Бон: Фондација конрад Аденауер
- Гавриловић, Љ., Дукић, Д. (2002). *Реке Србије*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- Група америчких аутора (1994). *Акција за Земљу, Како деца могу спасити Земљу*. Београд: Еколибри
- Група аутора (1995). *Фактопедија-илустрована енциклопедија (друго издање)*. Нови Сад: Младинска књига Нова
- Група аутора (2005). *Дрина*. Београд: Заводи за уџбенике и наставна средства Београд-Српско Сарајево
- Група аутора (2006). *Морава*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- Грчић, М. (1994). *Индустријска географија*. Београд: Научна књига.
- Девеџић, М.(2006). *О природном кретању становништва*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- Дукић, Д.(1984). *Хидрологија*. Београд: Научна књига
- Дуџић, В., Радовановић, М. (2005). *Клима Србије*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- Ђуровић, П, Мијовић, Д. (2006). *Геонаслеђе Србије-репрезент њеног укупног геодиверзитета*, Зборник радова Географског факултета, 54, 5-18
- Никитовић, Б. (2010). *Демографска будућност Србије. Имиграција као извесност*. Београд: Службени гласник
- Раткај, И. (2003). *Саобраћајно-географски положај Србије*, Зборник радова Географског факултета, 50, 33-46
- Републички завод за заштиту споменика културе (2010). *Светска баштина Србија*. Београд: Републички завод за заштиту споменика културе. Посебна издања
- Републички завод за статистику (2007). *Како се мери економија: Србија у транзицији*.
- Станковић, С. (2008). *Туристичка географија*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- Станковић, С. (2012). *Географска читанка за осми разред основне школе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- Тадић, М. (2011). *Картографија или карту читај никога не питај*, за ученике другог циклуса основног образовања и васпитања. Београд: Креативни центар
- Тадић, М. (2010). *Математичка географија Републике Србије*, Београд: Еон (едиција Тера)

Сајтови

- Републички сеизмолошки завод Србије <http://www.seismo.gov.rs>
- Републички хидрометеоролошки завод Србије <http://www.hidmet.gov.rs>
- Републички завод за статистику <http://www.webrzs.stat.gov.rs>
- Републички геодетски завод <http://www.rgz.gov.rs>
- Завод за заштиту природе Србије <http://natureprotection.org.rs>
- Републички завод за заштиту споменика културе <http://heritage.gov.rs>
- Статистичка база ОЕЦД <http://www.oecd.org/statistics/>
- International UNESCO Education Server for Democracy, Peace and Human Rights Education <http://www.dadalos.org/srbija/index.htm>

Евалуација: оцењивање

усмено излагање, тестови

-усвојена и утврђена знања о положају, природним и друштвено-економским одликама Србије, интеграцијским процесима и заштити животне средине; примена усвојених знања; оспособљеност за дефинисање одређених географских појмова; богатији знањима и искуствима, развијени сараднички односи)

На **основном нивоу** ученик зна и уме:

- разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања – вештина
- наводи и описује начине представљања Земљине површине – вештина

- препознаје и чита географске и допунске елементе – вештина
- именује Земљине сфере и препознаје њихове одлике
- познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред
- дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране
- препознаје основне природне и друштвене одлике наше земље

На **средњем нивоу** ученик зна и уме:

- одређује стране света у простору и на географској карти – вештина
- одређује положај места и тачака на географској карти - вештина
- препознаје и објашњава географске чињенице - вештина
- приказује понуђене географске податке на некој карти картографским изражајним средствима, графиком, табелом и схемом – вештина
- разликује и објашњава кретање становништва и структуре становништва
- именује међународне организације у свету
- описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије

На **напредном нивоу** ученик зна и уме:

- доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница – објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте
- објашњава физичко-географске законитости у географском омотачу и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности
- објашњава географске везе и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије и објашњава њихове одлике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НАСТАВНИКА СА ОБРАЗОВНИМ СТАНДАРДИМА

Назив наставног предмета:						Школска година:	
Географија						2014/2015	
Ред. бр. теме	Бр. час. по теми	Назив наставне теме	О	У	Др. тип. час.	Образовни стандарди по теми	
1	1	УВОД У НАСТАВНЕ САДРЖАЈЕ			1	Основни ниво: Средњи ниво: Напредни ниво: Начин провере остварености стандарда: Иницијални тест	
2	2	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ	1	1		Основни ниво: ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе Средњи ниво: ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској карти ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су	

					<p>представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом</p> <p>и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p> <p>ГЕ.2.4.1.о писује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским)и казуалним везама географских чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте</p> <p>ГЕ.3.4.1.објашњава географске везе (просторне и каузалне), директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: Тест урађен по стандардима постигнућа</p>
3	26	ПРИРОДНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	13	13	<p>Основни ниво:</p> <p>-ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>-ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ГЕ.2.1.2. одређује места и тачака на географској карти</p> <p>ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице –објекте, појаве, процесе, и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом</p> <p>ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима(бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима, графиком, табелом и схемом</p> <p>и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом-</p>

					<p>-ГЕ.2.4.1.о писује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>3.1.1. доноси закључке о просторним(топографским)и каузуалним везама географских чењеница-објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте</p> <p>-3.4.1.објашњава географске везе (просторне и каузалне),директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: Тест урађен по стандардима постигнућа</p>
4	9	СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА СРБИЈЕ	5	4	<p>Основни ниво:</p> <p>ГЕ.1.3.1.познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ГЕ. 2.3.1.разликује и објашњава кретање становништва(природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>ГЕ.2.3.2.именује међународне организације у свету (ЕУ, УНИЦЕФ, УН, ФАО, УНЕСКО, Црвени крст)</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>ГЕ.3.3.1.објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништв и насеља</p> <p>Начин провере остварености стандарда: Тест урађен по стандардима постигнућа</p>
5	13	ПРИВРЕДА СРБИЈЕ	9	4	<p>Основни ниво:</p> <p>ГЕ.1.3.1.познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>ГЕ. 2.3.1.разликује и објашњава кретање становништва(природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>ГЕ. 3.3.2.објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности</p> <p>Начин провере остварености стандарда: Тест урађен по</p>

						стандардима постигнућа
6	6	ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА	1		5	<p>Основни ниво: ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе</p> <p>Средњи ниво: ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије</p> <p>Напредни ниво: 3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне), директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије</p> <p>Начин провере остварености стандарда: Тест урађен по стандардима постигнућа</p>
7	6	СРБИ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ	3	3		<p>Основни ниво: ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>Средњи ниво: ГЕ. 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва</p> <p>Напредни ниво: ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>Начин провере остварености стандарда: Тест урађен по стандардима постигнућа</p>
8	5	СРБИЈА У САВРЕМЕНИМ ИНТЕГРАЦИОНИМ ПРОЦЕСИМА	2	1	2	<p>Основни ниво: ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p> <p>Средњи ниво: ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (ЕУ, УНИЦЕФ, УН, ФАО, УНЕСКО, Црвени крст</p> <p>Напредни ниво: ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p> <p>Начин провере остварености стандарда: Тест урађен по стандардима постигнућа</p>
		Укупно:	34	26	8	

Обавезан наставни предмет: ФИЗИКА

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу.

Ученик треба да:

разликује скаларне од векторских величина; користи јединице Међународног система за одговарајуће физичке величине; уме да рукује мерним инструментима; прави разлику између топлоте и температуре, зна услове за настанак струје и Омов закон; примењује законе одржања масе, енергије, количине наелектрисања; разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто; зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи; зна основне карактеристике звука и светлости; разликује различите врсте кретања и зна њихове карактеристике; уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља.

Уџбеник за ученике: Физика 8, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за осми разред основне школе. Аутори: Душан Поповић, Милена Богдановић, Александар Кандић. Логос, Београд, 2011.

Литература за реализацију програма: Физика 8, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за седми разред основне школе. Аутори: Душан Поповић, Милена Богдановић, Александар Кандић. Логос, Београд, 2011. Збирке и уџбеници других аутора.

Годишњи фонд часова: 68

За обраду новог градива: 35

За друге типове часа: 33

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова
1	Осцилаторно и таласно кретање	8	4	2	1	1
2	Светлосне појаве	15	7	6	0	2
3	Електрично поље	10	5	4	1	0
4	Електрична струја	19	8	7	1	3
5	Магнетно поље	6	4	2	0	0
6	Елементи атомске и нуклеарне физике	8	5	3	0	0
7	Физика и савремен свет	2	2	0	0	0
	Укупно	68	35	24	3	6

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	прво полугодиште: по једна контролна вежба у септембру, октобру, новембру и децембру друго полугодиште: по једна контролна вежба у фебруару, марту, априлу и мају
писмена вежба	

ОШ "Соња Маринковић" Земун

Г О Д И Ш Њ И П Л А Н

Наставни предмет: Физика

Разред: VIII
година

Школска: 2014./15.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА	<p>Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.</p> <p>Задаци наставе физике су:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани, • развијање функционалне писмености, • упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици, • разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона, • развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама путем истраживања, • подстицање радозналости, способности рационалног
-------------------------------------	---

	<p>расуђивања, самосталности и критичког мишљења,</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање вештине јасног и прецизног изражавања, • развијање логичког и апстрактног мишљења, • разумевање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења, • решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја, • развијање способности за примену знања из физике, • уочавање и разумевање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине, • развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи, • развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији. <p>Оперативни задаци Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (време, маса, температура, рад, енергија, количина наелектрисања, електрични напон и струја) од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила, јачина електричног и магнетног поља ...), • уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља... • разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и да зна њихове карактеристике, • зна основне карактеристике звука и светлости, • зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи, • разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто, • примењује законе одржања (масе, енергије, количине наелектрисања), • зна услове за настанак струје и Омов закон, • прави разлику између температуре и топлоте, • уме да рукује мерним инструментима, • користи јединице Међународног система (СИ) за одговарајуће физичке величине.
<p>ПЛАН ОЦЕЊИВАЊА</p>	<p>1.БРОЈ ОЦЕНА ПО КЛАСИФИКАЦИОНОМ ПЕРИОДУ 2.БРОЈ ПИСМЕНИХ ПРОВЕРА ЗНАЊА 3.БРОЈ ОЦЕНА СА УСМЕНИХ ПРОВЕРА 4.ОЦЕНА СА РЕФЕРАТА, ЕСЕЈА, ПРОЈЕКТА 5.АКТИВНОСТ НА ЧАСУ, ОДНОС ПРЕМА ПРЕДМЕТУ И НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ</p>
<p>ЛИТЕРАТУРА ЗА УЧЕНИКЕ</p>	<p>Физика 8, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за осми разред основне школе. Аутори: Душан Поповић, Милена Богдановић, Александар Кандић. Логос, Београд, 2011.</p>

ЛИТЕРАТУРА ЗА НАСТАВНИКЕ	Физика 8, уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за осми разред основне школе. Аутори: Душан Поповић, Милена Богдановић, Александар Кандић. Логос, Београд, 2011. Физика 8, уџбеник за осми разред основне школе. Аутор Милан Распоповић Збирка за 8 разред, Круг
---------------------------------	--

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупно часова	Стандарди који се односе на датум тем у	Начини провере остварености стандарда
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе	Лабораторијске вежбе			
1.	<p style="text-align: center;">ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ</p> <p>Наставне јединице:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закон одржања механичке енергије. <ol style="list-style-type: none"> 1. Осцилаторно кретање (осциловање тела обешеног о опругу, осциловање куглице клатна). Појмови и величине којима се описује осциловање тела (амплитуда, период, фреквенција). 2. Закон одржања механичке енергије при осциловању тела 3. Таласно кретање (механички талас). Основни параметри којима се описује таласно кретање (таласна дужина, фреквенција, брзина) 4. Звук. Карактеристике звука. Звучна резонанција <p>Лабораторијске вежбе:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мерење периода осциловања клатна 	4	3	1	8	ФИ. 1.1.1 . ФИ. 1.2.1 . ФИ. 1.2.3 . ФИ. 1.4.1 . ФИ. 1.4.2 . ФИ. 1.4.3 . ФИ. 1.4.4 . ФИ. 1.4.5 . ФИ. 1.4.6 . ФИ. 1.7.1 . ФИ. 1.7.2 .	Усмене и писмене провере знања

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупн о часова	Ста нда рди који се одне се на дату тем у	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизаци ја, рачунске вежбе	Лаб орат ориј ске веж бе			
						ФИ. 2.1.1 · ФИ. 2.1.2 · ФИ. 2.2.2 · ФИ. 2.2.3 · ФИ. 2.4.1 · ФИ. 2.4.3 · ФИ. 2.4.4 · ФИ. 2.5.1 · ФИ. 2.6.1 · ФИ. 2.6.2 · ФИ. 2.6.3 · ФИ. 2.7.1 · ФИ. 2.7.2 · ФИ. 2.7.3 · ФИ.	

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупн о часова	Ста нда рди који се одн осе на дату тем у	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизаци ја, рачунске вежбе	Лаб орат ориј ске веж бе			
						3.2.2 · ФИ. 3.2.3 · ФИ. 3.2.4 · ФИ. 3.2.5 · ФИ. 3.4.1 · ФИ. 3.4.3 · ФИ. 3.7.1 · ФИ. 3.7.2 ·	
2.	<p>СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ</p> <p>Наставне јединице:</p> <ol style="list-style-type: none"> Светлост (основни појмови). Праволинијско простирање светлости (сенка и полусенка, помрачење Сунца и Месеца) Закон одбијања светлости. Равна огледала Сферна огледала. Конструкција ликова предмета Брзина светлости у различитим срединама. Индекс преламања и закон преламања светлости. Тотална рефлексација. Преламање светлости кроз призму и сочиво Одређивање положаја 	7	6	2	15	ФИ. 1.2.1 · ФИ. 1.2.3 · ФИ. 1.4.1 · ФИ. 1.4.2 · ФИ. 1.4.3 · ФИ. 1.4.4 · ФИ. 1.4.5 ·	Усм ене и пис мен е пров ере зна ња

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупн о часова	Ста нда рди који се одне се на дату тем у	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизаци ја, рачунске вежбе	Лаб орат ориј ске веж бе			
	<p>ликова код сочива</p> <p>7. Оптички инструменти. Лупа и микроскоп</p> <p>Лабораторијске вежбе:</p> <p>1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала</p> <p>2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива</p>					<p>ФИ. 1.4.6</p> <p>·</p> <p>ФИ. 1.7.1</p> <p>·</p> <p>ФИ. 1.7.2</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.4.3</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.4.4</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.6.1</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.6.3</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.7.1</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.7.2</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.7.3</p> <p>·</p> <p>ФИ. 3.2.5</p> <p>·</p> <p>ФИ. 3.2.6</p> <p>·</p> <p>ФИ. 3.4.1</p> <p>·</p> <p>ФИ. 3.4.3</p> <p>·</p>	

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупн о часова	Ста нда рди који се одне се на дату тем у	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизаци ја, рачунске вежбе	Лаб орат ориј ске веж бе			
						ФИ. 3.7.1 . ФИ. 3.7.2 .	
3.	<p align="center">ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ</p> <p>Наставне јединице:</p> <ol style="list-style-type: none"> Наелектрисавање тела. Елементарна количина наелектрисиња. Закон о одржању количине наелектрисиња. Узајамно деловање наелектрисаних тела. Кулонов закон. Електрично поље (линије сила, хомогено и нехомогено поље). Рад силе електричног поља. Напон. Веза напона и јачине хомогеног електричног поља. Електричне појаве у атмосфери. 	5	5	0	10	ФИ. 1.1.2 . ФИ. 1.4.3 . ФИ. 2.3.1 . ФИ. 2.4.1 . ФИ. 2.4.3 . ФИ. 2.5.3 . ФИ. 2.6.1 . ФИ. 2.6.2 . ФИ 2.6.3 .	Усм ене и пис мен е пров ере зна ња
4.	<p align="center">ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА</p> <p>Наставне јединице:</p> <ol style="list-style-type: none"> Електрична струја (једносмерна, наизменична) Услови за настајање електричне струје и извори електричне струје. Електромоторна сила. Мерење електричне струје 	8	8	3	19	ФИ. 1.3.1 . ФИ. 1.4.1 . ФИ. 1.4.2	Усм ене и пис мен е пров ере зна ња

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупн о часова	Ста нда рди који се одн осе на дату тем у	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизаци ја, рачунске вежбе	Лаб орат ориј ске веж бе			
	<p>и напона</p> <p>4. Електрична отпорност проводника. Проводници и изолатори</p> <p>5. Омов закон за део струјног кола</p> <p>6. Рад и снага електричне струје. Џул-Ленцов закон</p> <p>7. Омов закон за цело струјно коло. Везивање отпорника</p> <p>8. Електрична струја у течностима и гасовима</p> <p>Лабораторијске вежбе:</p> <p>1. Зависност електричне струје од напона на проводнику (таблични и графички приказ зависности)</p> <p>2. Одређивање електричне отпорности отпора у колу помоћу амперметра и волтметра</p> <p>3. Мерење јачине електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно повезаним отпорницима и одређивање еквивалентне отпорности</p>					<p>·</p> <p>ФИ. 1.4.3</p> <p>·</p> <p>ФИ. 1.7.1</p> <p>·</p> <p>ФИ. 1.7.2</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.3.1</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.3.2</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.3.3</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.3.4</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.3.5</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.3.6</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.4.1</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.4.3</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.4.4</p> <p>·</p> <p>ФИ. 2.5.2</p> <p>·</p> <p>(ФИ .2.5. 3.)</p>	ња

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупн о часова	Ста нда рди који се одн осе на дату тем у	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизаци ја, рачунске вежбе	Лаб орат ориј ске веж бе			
						ФИ. 2.6.1 · ФИ 2.6.3 · ФИ. 2.7.1 · ФИ. 2.7.2 · ФИ. 2.7.3 · ФИ. 3.3.1 · ФИ. 3.4.1 · ФИ. 3.4.2 · ФИ. 3.4.3 · ФИ. 3.7.1 · ФИ. 3.7.2 ·	
5.	МАГНЕТНО ПОЉЕ Наставне јединице: 1. Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље 2. Магнетно поље електричне струје 3. Дејство магнетног поља на струјни проводник 4. Допринос Николе Тесле и	4	2	0	6	ФИ. 1.1.2 · ФИ. 1.3.2 · ФИ. 1.4.3 ·	Усм ене и пис мен е пров ере зна ња

Р.бр нас. теме	Наставне теме	Број часова			Укупн о часова	Ста нда рди који се одн осе на дату тем у	Нач ини про вере оств аре ност и стан дар да
		Обрада	Утврђивање, обнављање, систематизаци ја, рачунске вежбе	Лаб орат ориј ске веж бе			
	Михајла Пупина развоју науке о електромагнетним појавама и њиховој примени					ФИ. 2.4.1 · ФИ. 2.4.3 · ФИ. 2.6.1 ·	
6.	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ Наставне јединице: 1. Структура атома (језгро, електронски омотач). Нуклеарне силе 2. Природна радиоактивност 3. Радиоактивно зрачење (алфа, бета и гама зраци) и њихово биолошко дејство на биљни и животињски свет. Заштита од радиоактивног зрачења 4. Вештачка радиоактивност. Фисија и фузија 5. Примена нуклеарне енергије и радиоактивног зрачења	5	3	0	8		
7.	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ Наставне јединице: 2. Утицај физике на развој других природних наука, медицине и технологије 3. Утицај физике на развој других природних наука, медицине и технологије	2	0	0	2		
УКУПНО		35	27	6	68		

МАТЕМАТИКА**Циљ и задаци предмета:**

- **ЦИЉ** наставе математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, као и да:
 - оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
 - оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;
 - развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје;
 - осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у природи и друштву;
 - оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;
 - представља основу за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
 - доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.
- **ЗАДАЦИ** наставе математике јесу:
 - ✓ стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе математике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе математике буду у пуној мери реализовани;
 - ✓ нумеричко описмењавање ради успешног бављења било којом професијом и остваривања квалитета живота;
 - ✓ стицање знања неопходних за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
 - ✓ стицање основне математичке културе потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима људске делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
 - ✓ развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког, критичког, аналитичког и апстрактног мишљења;
 - ✓ развијање културних, радних, етичких и естетских навика ученика, као и побуђивање математичке радозналости;
 - ✓ стицање способности изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
 - ✓ усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима;
 - ✓ савлађивање основних операција с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операција;
 - ✓ упознавање најважнијих геометријских објеката: линија, фигура и тела, и разумевање њихових узајамних односа;
 - ✓ оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
 - ✓ припрема ученика за разумевање одговарајућих садржаја природних и техничких наука;
 - ✓ изграђивање позитивних особина ученикове личности, као што су: систематичност, упорност, тачност, уредност, објективност, самоконтрола и смисао за самостални рад;
 - ✓ стицање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања.

• **ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ**

Ученике треба оспособити да:

- ✓ умеју да решавају линеарне једначине (неједначине) и системе линеарних једначина с једном и две непознате на основу еквивалентних трансформација, као и да решења тумаче графички;
- ✓ одговарајуће текстуалне задатке изразе математичким језиком и реше их користећи једначине;
- ✓ уоче функционалне зависности и да их приказују на различите начине, тј. да схвате појам функције и њеног графика;
- ✓ овладају појмом функције упознавањем/усвајањем линеарне функције и њених својстава, тако да могу да цртају и читају разне графике линеарне функције;
- ✓ умеју да тумаче податке представљене различитим дијаграмима и табелама;
- ✓ умеју да састављају табеле и цртају одговарајуће графиконе-дијаграме разних стања, појава и процеса; умеју да израчунају медијану и да је користе;
- ✓ схвате међусобне односе тачака, правих и равни у простору;
- ✓ науче најбитније чињенице о пројекцијама на раван;
- ✓ науче елементе и својства геометријска тела (призма, пирамида, ваљак, купа и лопта); умеју да цртају мреже и да израчунавају површину и запремину тела;
- ✓ примењују знања о геометријским телима у пракси, повезујући садржаје математике и других области;
- ✓ примењују елементе дедуктивног закључивања.

Годишњи фонд часова: 136

За обраду новог градива: 44

За друге типове часова: 92

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			Обраду	Утврђивање	Систематизацију	Друге типове часова
1	Увод	1	-	-	-	1
2	Сличност троуглова	6	2	2	1	1
3	Тачка, права, раван	10	5	2	1	2
4	Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	18	6	7	2	3
5	Призма	13	4	5	1	3
6	Линеарна функција	13	4	6	2	1
7	Графичко представљање статистичких података	6	2	3	1	-
8	Пирамида	16	7	3	2	4
9	Систем лин. једначина са две непознате	15	5	7	1	2
10	Ваљак	8	3	3	1	1
11	Купа	11	4	4	1	2
12	Лопта	5	2	1	1	1
13	Годишње понављање градива	6	-	-	6	-
14	Школски писмени задаци	8	-	-	-	8
	Укупно	136	44	43	20	29

ОРИЈЕНТАЦИОНИ РАСПОРЕД ГРАДИВА

р.б. часа у години	р.б. наставне јединице	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	обрада	утврђивање	систематизација	остало	
1.	1.	Уводни час – упутства за рад				●	
I СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА							
2.	1.	Сличност троуглова - понављање				▼	
3.	2.	Талесова теорема	▼				
4.	3.	Талесова теорема- увежбавање				▼	
5.	1.	Иницијални тест				●	
6.	4.	Сличност троуглова	▼				
7.	5.	Сличност троуглова		▼			
8.	6.	Примена сличности на правоугли троугао	▼				
9.	7.	Примена сличности на правоугли троугао-увежбавање				▼	
10.	8.	Контролни задатак				▼	
			3	1	0	4	8
II ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ							
11.	1.	Алгебарски изрази. Једнакости - понављање				▼	
12.	2.	Еквивалентне једначине. Линеарна једначина.	▼				
13.	3.	Еквивалентне трансформације једначина.	▼				
14.	4.	Решавање линеарних једначина с једном непознатом	▼				
15.	5.	Линеарне једначине		▼			
16.	6.	Решавање линеарних једначина – израза са заградом		▼			
17.	7.	Примена линеарних једначина на решавање проблема		▼			
18.	8.	Примена линеарних једначина у геометрији		▼			
19.	9.	Линеарне једначине са применама			▼		
20.	10.	Еквивалентност неједначина	▼				
21.	11.	Линеарна неједначина, скуп решења и илустрација на бројевној оси	▼				
22.	12.	Решавање линеарних неједначина с једном непознатом		▼			
23.	13.	Примери примене линеарних неједначина	▼				
24.	14.	Решење неједначина- сложени примери				▼	
25.	15.	Утврђивање градива о линеарним једначинама и неједначинама		▼			
26.	16.	Систематизација теме			▼		
			6	6	2	2	16
III ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН							
27.	1.	Тачка и права. Тачка и раван. Одређеност праве.	▼				
28.	2.	Права и раван. Однос две праве.	▼				
29.	3.	Права и раван. Однос две праве.		▼			
30.	4.	Две равни. Одређеност равни.	▼				
31.	5.	Однос две равни, диједар		▼			
32.	6.	Ортогонална пројекција на раван. Нормалност праве и равни.	▼				
33.	7.	Ортогонална пројекција		▼			
34.	8.	Ортогонална пројекција				▼	
35.	9.	Полиедар	▼				
36.	10.	Систематизација теме			▼		
			5	3	1	1	10
37.	1.	Први школски писмени задатак				●	
38.	2.	Исправак првог писменог задатка				●	
IV ПРИЗМА							

39.	1.	Призма: појам, елементи, врсте	▼				
40.	2.	Цртање призме (скица), мрежа призме	▼				
41.	3.	Површина призме	▼				
42.	4.	Површина четворостране призме		▼			
43.	5.	Површина тростране призме				▼	
44.	6.	Површина правилне шестостране призме		▼			
45.	7.	Појам запремине тела, запремина четворостране призме	▼				
46.	8.	Запремина тростране призме		▼			
47.	9.	Запремина шестостране призме		▼			
48.	10.	Запремина и маса призме		▼			
49.	11.	Површина и запремина призме			▼		
50.	12.	Контролна вежба				▼	
51.	13.	Анализа контролне вежбе				▼	
			4	5	1	3	13

V ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА

52.	1.	Функција облика $y = k \cdot x$, $y = \frac{k}{x}$, обнављање				▼	
53.	2.	Функција облика $y = k \cdot x + n$	▼				
54.	3.	Имплицитни облик линеарне функције ($Ax + By + C = 0$). Превођење у експлицитни облик		▼			
55.	4.	Цртање графика линеарне функције	▼				
56.	5.	Нуле функције, рашћење и опадање	▼				
57.	6.	Нуле функције, рашћење и опадање		▼			
58.	7.	График линеарне функције	▼				
59.	8.	Цртање и читање графика		▼			
60.	9.	Цртање и читање графика			▼		
61.	10.	График линеарне функције		▼			
62.	11.	Линеарна функција		▼			
63.	12.	Линеарна функција и цртање графика		▼			
64.	3.	<i>Други школски писмени задатак</i>				•	
65.	4.	<i>Исправак другог писменог задатка</i>				•	
66.	13.	Систематизација теме			▼		
			4	6	2	1	13

VI ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА

67.	1.	Графичко приказивање статистичких података	▼				
68.	2.	Представљање статистичких података		▼			
69.	3.	Средња вредност и медијана	▼				
70.	4.	Средња вредност и медијана		▼			
71.	5.	Графичко приказивање података			▼		
72.	6.	Контролна вежба				▼	
			2	2	1	1	6

VII ПИРАМИДА

73.	1.	Пирамида: појам, елементи, врсте	▼			
74.	2.	Цртање мреже пирамиде. Површина пирамиде	▼			
75.	3.	Површина четворостране пирамиде	▼			
76.	4.	Површина тростране пирамиде	▼			
77.	5.	Површина правилне шестостране пирамиде		▼		
78.	6.	Површина пирамиде				▼
79.	7.	Запремина пирамиде	▼			
80.	8.	Запремина четворостране пирамиде	▼			

81.	9.	Запремина тростране пирамиде	▼				
82.	10.	Запремина правилне шестостране пирамиде		▼			
83.	11.	Површина и запремина пирамиде					▼
84.	12.	Површина и запремина пирамиде- маса тела		▼			
85.	13.	Површина и запремина пирамиде			▼		
86.	14.	Контролна вежба					▼
87.	15.	Анализа контролне вежбе					▼
88.	16.	Систематизација теме			▼		
			7	3	2	4	16

VIII СИСТЕМ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ

89.	1.	Систем од две линеарне једначине са две непознате	▼				
90.	2.	Еквивалентност система линеарних једначина. Решење система	▼				
91.	3.	Графички приказ решења система	▼				
92.	4.	Графички приказ решења система		▼			
93.	5.	Решавање система- метод замене	▼				
94.	6.	Решавање система једначина		▼			
95.	7.	Решавање система- метод супротних коефицијената	▼				
96.	8.	Решавање система једначина		▼			
97.	9.	Решавање система једначина		▼			
98.	10.	Решавање система једначина					▼
99.	11.	Контролна вежба(30 минута)- решавање система једначина					▼
100.	12.	Систем линеарних једначина са две непознате- примене		▼			
101.	13.	Систем линеарних једначина са две непознате- примене		▼			
102.	14.	Систем линеарних једначина са две непознате- примене		▼			
103.	15.	Систематизација теме			▼		
			5	7	1	2	15

104. 5. *Трећи школски писмени задатак*

105. 6. *Исправак другог писменог задатка*

IX ВАЉАК

106.	1.	Ваљак: настанак, елементи, врсте	▼				
107.	2.	Цртање ваљка(скица), мрежа ваљка					▼
108.	3.	Површина правог ваљка	▼				
109.	4.	Запремина правог ваљка	▼				
110.	5.	Површина и запремина правог ваљка		▼			
111.	6.	Површина и запремина тела, маса тела- задаци из праксе		▼			
112.	7.	Површина и запремина ваљка		▼			
113.	8.	Систематизација теме			▼		
			3	3	1	1	8

X КУПА

114.	1.	Купа: настанак и елементи	▼				
115.	2.	Цртање купе(скица), мрежа купе	▼				
116.	3.	Површина купе	▼				
117.	4.	Површина купе		▼			
118.	5.	Запремина купе	▼				
119.	6.	Запремина купе		▼			
120.	7.	Површина и запремина купе		▼			
121.	8.	Запремина и маса тела		▼			
122.	9.	Комбинована тела					▼

123.	10.	Контролна вежба				▼	
124.	11.	Систематизација теме			▼		
			4	4	1	2	11
XI ЛОПТА							
125.	1.	Сфера и лопта, појам и елементи	▼				
126.	2.	Површина и запремина лопте	▼				
127.	3.	Површина и запремина лопте		▼			
128.	4.	Површина и запремина лопте					▼
129.	5.	Лопта			▼		
			2	1	1	1	5
130.	7.	<i>Четврти школски писмени задатак</i>					•
131.	8.	<i>Исправак четвртог писменог задатка</i>					•
132.	1.	Годишње понављање градива					•
133.	2.	Годишње понављање градива					•
134.	3.	Годишње понављање градива					•
135.	4.	Годишње понављање градива					•
136.	5.	Годишње понављање градива					•
Σ			45	42	19	30	136

Обавезан наставни предмет: БИОЛОГИЈА

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА

Циљ наставе биологије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, ка и да усвајањем образовно-васпитних садржаја развијају знања, вештине и умења из области екологије и заштите животне средине, у примену концепта одрживог развоја.

Задаци наставе биологије су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје облике рада током наставе биологије, сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе биологије буду у пуној мери реализовани,
- уознавање еколошких појмова,
- образовање за животну средину,
- развијање потреба и могућности личног ангажовања у заштити животне средине,
- усвајање и примена принципа одрживости, етичности и правих будућих генерација на очувану животну средину.

Уџбеник за ученике:

Биологија за 8.разред основне школе; Димитар Лакушић, Слободан Јовановић; Завод за уџбенике-Београд

Литература за реализацију програма:

Методички приручник и оријентациони распоред за

наставнике биологије уз уџбеник Биологија за 8. разред основне школе; Јелена Станисављевић;
Завод за уџбенике-Београд

Годишњи фонд часова:	68
За обраду новог градива:	39
За друге типове часа:	29

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број теме	Број часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова новог градива	Број других типова часа
I	7	Увод	5	2
II	13	Екологија и животна средина	8	5
III	25	Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема-животне средине	14	11
IV	8	Глобалне последице загађивања животне средине	5	3
V	10	Животна средина и одрживи развој	4	6
VI	5	Животна средина, здравље и култура живљења	3	2
укупно	68		39	29

Редни број теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Стандарди који се могу применити
1.	Увод	1.1.4.,1.1.5.,2.1.4.,1.2.1.,2.2.1.,2.2.2.,3.2.2.,1.3.8.,1.3.9.,1.3.10.,2.3.5.,2.3.6.,1.4.1.,1.4.2.,2.4.1.,2.4.2.,3.4.1.
2.	Екологија и животна средина	1.1.5.,2.1.4.,3.1.5.,1.2.5.,1.2.7.,2.2.5.,1.3.10.,2.3.6.,1.4.1.,1.4.2.,1.4.3.,2.4.1.,2.4.2.,2.4.3.,2.4.4.,2.4.5.,2.4.6.,2.4.7.,3.4.2.,3.4.3.,3.4.4.,
3.	Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема-животне средине	1.4.3.,1.4.4.,1.4.5.,1.4.6.,1.4.7.,1.4.8.,2.4.8.,2.4.9.,3.4.5.,3.4.7.,3.4.8.
4.	Глобалне последице загађивања животне средине	1.4.5.,1.4.6.,2.4.8.,3.4.6.,3.4.7.,3.4.8.
5.	Животна средина и одрживи развој	1.4.7.,2.4.8.,3.4.8.
6.	Животна средина, здравље и култура живљења	1.5.1.,1.5.2.,1.5.3.,1.5.4.,1.5.7.,1.5.12.,2.5.1.,2.5.4.

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	децембар
годишњи тест	мај
пробни тест	

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред. Бр. Наст. теме	Бр. часа	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	тип часа
I	1.	Упознавање ученика са планом и програмом за 8.разред	обрада
I	2.	Биолошка и културна еволуција човека	обрада
I	3.	Услови живота на Земљи	обрада
I	4.	Еволуција човека, услови живота на Земљи,иницијални тест	понављање
I	5.	Разноврсност живог света,биодиверзитет	обрада
I	6.	Нивои организације живог света	обрада
I	7.	Разноврсност живог света,биодиверзитет, нивои организације живог света	понављање
II	8.	Предмет истраживања, историјски развој и значај екологије	обрада
II	9.	Животна средина и екосистем	обрада
II	10.	Екологија, животна средина и екосистем	понављање
II	11.	Услови живота у станишту, еколошки фактори	обрада
II	12.	Однос организама и животне средине	обрада
II	13.	Услови живота у станишту, еколошки фактори, однос организама и животне средине	провера знања
II	14.	Популација	обрада
II	15.	Животна заједница и њена организација	обрада
II	16.	Популација, животна заједница	понављање
II	17.	Екосистем	обрада
II	18.	Основни биоми на Земљи, биосфера	обрада
II	19.	Екосистем, биоми, биосфера	понављање
II	20.	Екологија и животна средина	систематизација
III	21.	Разноврсност и структура екосистема	обрада
III	22.	Екосистеми копнених вода	обрада
III	23.	Разноврсност и структура екосистема, екосистеми копнених вода	понављање
III	24.	Екосистеми мора	обрада
III	25.	Загађивање водених екосистема и могућности заштите	обрада
III	26.	Екосистеми мора, загађивање водених екосистема и могућности заштите	понављање
III	27.	Шумски екосистеми	обрада
III	28.	Травни екосистеми	обрада
III	29.	Шумски и травни екосистеми	понављање

III	30.	Угроженост и могућности заштите копнених екосистема	обрада
III	31.	Агроекосистеми	обрада
III	32.	Урбани екосистеми	обрада
III	33.	Угроженост и могућности заштите копнених екосистема агроекосистеми, урбани екосистеми	провера знања
III	34.	Уочавање разноврсности и структуре екосистема у непосредном окружењу	вежба
III	35.	Угрожавање и заштита биодиверзитета	обрада
III	36.	Угрожавање и заштита биодиверзитета	понављање
III	37.	Категорије заштићених природних добара	обрада
III	38.	Црвене књиге флоре и фауне	обрада
III	39.	Категорије заштићених природних добара, црвене књиге флоре и фауне	понављање
III	40.	Угрожавање и заштита културних добара	обрада
III	41.	Унапређивање животне средине	обрада
III	42.	Угрожавање и заштита културних добара, унапређивање животне средине	провера знања
III	43.	Истраживање стања угрожености животне средине у непосредном окружењу	вежба
III	44.	Примери позитивног и негативног утицаја антропогеног фактора на животну средину	вежба
III	45.	Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема	систематизација
IV	46.	Климатске промене, ефекат стаклене баште	обрада
IV	47.	Оштећење озонског омотача	обрада
IV	48.	Киселе кише, сушење шума	обрада
IV	49.	Климатске промене, оштећење озонског омотача, киселе кише	понављање
IV	50.	Загађивање и ерозија земљишта, ширење пустиња	обрада
IV	51.	Нестајање биљних и животињских врста	обрада
IV	52.	Загађивање и ерозија земљишта, нестајање врста	провера знања
IV	53.	Глобалне последице загађивања животне средине	вежба
V	54.	Одрживи развој	обрада
V	55.	Природни ресурси-одрживо коришћење	обрада
V	56.	Одрживи развој, природни ресурси-одрживо коришћење	понављање
V	57.	Енергетска ефикасност	обрада
V	58.	Отпад и рециклажа	обрада
V	59.	Енергетска ефикасност, отпад и рециклажа	понављање
V	60.	Процена примене неких облика енергетске ефикасности	вежба
V	61.	Конкретан допринос селекцији отпада	вежба
V	62.	Информисаност и учешће младих у заштити животиња	вежба
V	63.	Глобалне последице загађивања животне средине, одрживи развој	систематизација
VI	64.	Еколошка права	обрада
VI	65.	Савремени начин живота и здравље људи	обрада

VI	66.	Еколошка култура-култура живљења савременог човека	обрада
VI	67.	Организација активности везаних за заштиту животне средине	вежба
VI	68.	Животна средина, здравље и култура живљења	систематизација

**Обавезан наставни предмет: ХЕМИЈА
ГОДИШЊИ ПЛАН НАСТАВЕ**

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе хемије

- Развијање функционалне хемијске писмености .
- Разумевање појмова и појава у природи на основу стечених знања о хем. појмовима, теор. и законима.
- Развијање способности комуникације коришћењем хем. термина , симбола, формула и једначина.
- Развијање способности за извођење једноставних хем. истраживања.
- Развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема.
- Развијање свести о важности одговорног односа према животној средини.
- Подстицање радозналости и позитивног односа према проучавању хемије.

Задаци наставе хемије

- Омогућавање ученицима да разумеју предмет и да се користе хем. језиком.
- Стварање наставних ситуација у којима ће ученици до сазнања долазити на основу демонстрационих огледа или огледа који самостално изводе.
- Стварање ситуација у којима ће ученици примењивати стечена знања.
- Стварање ситуација у којима ће ученици знање хемије тумачење појава и промена у реалном окружењу.
- Омогућавање учен. да кроз једноставна израчунавања разумеју квантитативни аспект хем. промена

Уџбеник за ученике:

Хемија за 8. раз. ОШ :ЗУНС Д.Даниловић,Љ.Мандић,Ј.Королија

Литература за реализацију програма:

За 8.Разред ОШ: Лабораторијске вежбе са задацима из хемије за 8 разред ОШ

Годишњи фонд часова:	8.разред
	68
За обраду новог градива:	36
За друге типове часа:	32

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ 8 разред	Број часова по теми	Број часова за			
			обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова
I	НЕМЕТАЛИ,ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ	13	6	5		2
II	МЕТАЛИ,ОКСИДИ МЕТАЛА И БАЗЕ	8	4	3		1
III	СОЛИ	5	3	1		1
IV	ЕЛЕКТРОЛИТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСЕЛИНА БАЗА И СОЛИ	3	2	1		0
V	УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ	2	1	1		0
VI	УГЉОВОДОНИЦИ	12	7	3	1	1
VII	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	9	4	3	1	1
VIII	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГ.ЈЕДИЊЕЊА	12	7	3	1	1
IX	ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	4	2	1	1	
	Укупно	68	36	21	4	7

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРД А/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	Септембар
полугодишњи тест	Децембар
годишњи тест	Мај
пробни тест	
писмени задатак	
контролни задатак	
писмена вежба	

**ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН
НЕМЕТАЛИ,ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ
13 (6 + 5 + 2)**

1. Заступљеност неметала у природи, физичка својста и особине (ОБ)
2. Физичка својста неметала (ЛВ)
3. Утврђивање основних својстава неметала
4. Водоник, његова својства и примена (ОБ)
5. Кисеоник, његова својства и примена (ОБ)
6. Својства и примена водоника и кисеоника (УТВ)
7. Сумпр, његова својства примена и једињења (ОБ)
8. Азот, његова својстава, примена и најважнија једињења (ОБ)
9. Својства сумпора и азота и њихових једињења (УТВ)
10. Угњеник, његова својстава, примена и најважнија једињења (ОБ)
11. Својства угљеника и његових једињења (УТВ)
12. Оксиди неметала и њихова својства, испитивање киселости (ВЕЖ)

13. Систематизација знања о неметалима, оксидима и киселинама (КОН)

МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ (БАЗЕ)

8 (4 + 3 + 1)

14. Заступљеност метала у природи и њихова основна физичка својства (ОБ)

15. Основна својства метала (УТВ)

16. Калцијум, калцијум – оксид, калцијум – хидроксид, својства и примена (ОБ)

17. Својства и примена калцијума и његових једињења (УТВ)

18. Гвожђе, алуминијум, бакар – својства и примена ових метала (ОБ)

19. Корозија метала, легуре (ОБ)

20. Физичка својства метала и реакција са киселинама (ЛВ)

21. Систематизација метала, оксиди метала и хидроксида (КОН)

СОЛИ – 5 (3 + 1 + 1)

22. Соли, добијање соли, формула и назив (ОБ)

23. Физичка својства соли, и хемијске реакције соли (ОБ)

24. Примена соли (ОБ)

25. Добивање соли и утврђивање растворљивости соли (ЛВ)

26. Утврђивање и систематизација соли, добијање физичка и хемијска својства

ЕЛЕКТРОЛИТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСЕЛИНА, ХИДРОКСИДА И

СОЛИ

3 (2 + 1 + 0)

27. Електролитичка дисоцијација киселина, хидроксида и соли (ОБ)

28. Мере киселости, раствора – рН – скала (ОБ)

29. Утврђивање и систематизација електролитичке дисоцијације и мере киселости

УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ

2 (1 + 1 + 0)

30. Својства атома угљеника, многобројност органских једињења (ОБ)

31. Утврђивање својства угљениковог атома и разлика између органских и неорганских једињења

УГЉОВОДОНИЦИ

12 (7 + 4 + 1)

32. Елементарни састав, подела и физичка својства водоника (ОБ)

33. Засићени угљоводоници (алкани) (ОБ)

34. Засићени угљоводоници (УТВ)

35. Незасићени угљоводоници (алкени и алкини) (ОБ)

36. Хемијска својства угљоводоника (сагоревање, супституција, адиција) (ОБ)

37. Засићени и незасићени угљоводоници (УТВ)

38. Ароматични угљоводоници – бензен (ОБ)

39. Састављање модела молекула угљоводоника угљоводоници (ЛВ)

40. Алифатични и ароматични угљоводоници (УТВ)

41. Нафта, земни гас, извори угљеникових једињења и енергије (ОБ)

42. Полимери (ОБ)

43. Систематизација, општих својстава органских једињења и угљоводоника (УТВ)

ОРГАНСКА ЈДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ

9 (5 + 3 + 1)

44. Алкохоли (ОБ)

45. Утврђивање алкохола, структуре физичких и хемијских својстава

46. Карбоксилне киселине (ОБ)

47. Карбоксилне киселине (УТВ)

48. Масне киселине (ОБ)

49. Естри (ОБ)

50. Физичка и хемијска својства органских једињења са кисеоником (ЛВ)

51. Утврђивање висемасних киселине и естра

52. Систематизација органских једињења са кисеоником (КОН)

БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА

12 (7 + 4 + 1)

53. Масти и уља (ОБ)
54. Утврђивање масти и уља
55. Угљени хидрати – моносахариди (глукоса и фруктоса) (ОБ)
56. Дисахариди, сахароза (ОБ)
57. Полисахариди: скроб и целулоза (ОБ)
58. Угљенихидрати (УТВ)
59. Аминокиселине (ОБ)
60. Протеини (ОБ)
61. Протеини и аминокиселине (УТВ)
62. Витамини (ОБ)
63. Масти и уља (ЛВ)
64. Систематизација биолошки важних органских једињења (УТВ)

ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

4 (2 + 2 + 0)

65. Загађивачи воде, ваздуха и земљишта (ОБ)
66. Мере заштите (ОБ)
67. Загађивања ваздуха, воде и земљишта и мере заштите (УТВ)
68. Систематизација стечених знања из хемије у складу са захтевима образовних стандарда

План и програм рада допунске наставе

Допунски рад из хемије предвиђен је за оне ученике који наставне садржаје, предвиђене у оквиру програма редовне наставе, савлађују са тескоћом или их уопште не савлађују.

Циљ и задаци: - стицање основног знања из наставе хемије

- оспособљавање ученика за праћење даљег тока наставе

- стицање способности правилног коришћења основне литературе

Предвиђене теме:

1. Неметали, водоник и кисеони
2. Сумпор
3. Азот и амонијак
4. Калцијум
5. Гвожђе, алуминијум, бакар
6. Оксиди неметала и киселине
7. Оксиди метала и базе
8. Соли
9. Електролитичка дисоцијација
10. Засићени угљоводоници – алкани
11. Незасићени угљоводоници – алкени
12. Алкини
13. Алкохоли
14. Карбоксилне киселине
15. Естри
16. Масти и уља
17. Угљенихидрати
18. Аминокиселине, протеини

Списак ученика се евидентира у дневнику рада.

План и програм рада додатне наставе

Додатни рад из хемије предвиђен је за оне ученике који показују шире интересовање за хемију, а наставне садржаје, предвиђени у оквиру програма редовне наставе, савлађују са лакоћом.

Циљ и задаци: - проширње и продубљивање знања ученика

- индивидуализација наставе
- развијање способности за самосталан истраживачки рад
- развиње интересовања и оспособљавање ученика за самообразовање
- развијање логичког, критичког и стваралачког мишљења ученика
- стицање способности рада у хемијској лабораторији

Током часова додатне наставе ученици се припремају за такмичење – школско, општинско ... Припрема ученика ће се одвијати постепено и равномерно током читаве школске године.

Васпитна функција додатног рада: - да позитивно и снажно утиче наинтелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика.

- стичу се и развијају позитивни квалитети ученика

Предвиђене теме:

1. Основне методе и поступци рада у хемиској лабораторији (понављање и продубљивање рада седмог разреда)
2. Неметали, њихова једињења физичке и хемиске особине
3. Метела, њихова једињења и физичке и хемиске особине
4. Корозија, легуре
5. Оскиди, киселине, базе и соли – добијање и доказивање кроз практични рад у лабораторији
6. Сличности и разлике између засиђених и незасиђених угљоводоника
а) доказивање њихових особина
7. Биолошки важна органска једињења – паралела са градивом биологије
8. Хемијска израчунавања у неорганској и органској хемији

Списак ученика се евидентира у дневнику рада.

Начин остваривања програма

Специфичност учења хемије огледа се у потреби да се хемијски појмови разматрају на три нивоа: макро нивоу, микро нивоу и симболичком нивоу. Ученицима треба омогућити ситуације у којима ће промене које макроскопски опажају у огледима тумачити на нивоу честица које изграђују супстанцу и записивати коришћењем хемијских симбола и једначина.

Формирање хемијских појмова треба да буде резултат истраживачког приступа који обухвата: прикупљање података посматрањем или мерењем, представљање података (табеларно), уочавање правилности међу подацима, формулисање објашњења и извођење закључака.

Активности су планиране према оперативним задацима и способносима ученика. Те активности су следеће:

- посматрање својства супстанци и промена у огледу које наставник изводи
- анализирање резултата огледа и њихово повезивање са претходним експер. искуством и постојећим теоретским знањем
- планирање огледа
- извођење огледа уз безбедно руковање лаб. прибором, посуђем и супстанцама
- бележење резултата
- извођење закључака
- дискутовање
- претраживање и коришћење различите литературе
- прављење наставних средстава
- решавање рачунских задатака, при чему се израчунавања могу повезати са експер. радом

Ученичка постигнућа требало би пратити на сваком часу и дати прилику ђацима да кроз различите начине проверавања покажу свој напредак у учењу хемије.

Образовни стандарди за крај обавезног образовања:

ОСНОВНИ НИВО

СРЕДЊИ НИВО

НАПРЕДНИ НИВО

ОСНОВНИ НИВО

У области општа хемија ученик зна:

- ❖ прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота на основу њихове сложености
- ❖ о практичној примени елемената једињења и смеша из сопственог окружења на основи њихових својстава
- ❖ да су физичка и хемијска својства метала и неметала одређена структуром њихових атома/молекула
- ❖ хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама, хидроксидима)
- ❖ да физ. и хем. својства соли зависе од њихове структуре

У области органска хемија ученик разуме:

- ❖ Формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара
- ❖ Основна физ. и хем. својства органских једињења
- ❖ Практични значај органских једињења

У области биохемије ученик зна:

- ❖ примере и заступљености масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама

У области хемија животне средине ученик зна:

- ❖ значај безбедног поступања са супстанцама, начин њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине

СРЕДЊИ НИВО

У области општа хемија ученик зна:

- ❖ како тип хемијске везе одређује својства супстанци (температуре топљења и кључања као и растворљивост супстанци)
- ❖ значење термина: материја, хомогена смеша, хетерогена смеша, анализа и синтеза, неутрализација, супституција, адиција, анхидрид, изомер, изотоп
- ❖ шта је засићен, незасићен и презасићен раствор
- ❖ да саставља формуле наважијих представника класа органских и неорганских једињења
- ❖ једначине хемијских реакција неутрализације и супституције
- ❖ у огледима испитује својства супстанци и податке приказује табеларно и шематски
- ❖ веза између својстава метала и неметала и њихове примена
- ❖ да препозна метале (Mg, Al, Fe, Zn, Cu, Pb, Ag, Au)
- ❖ да на основу формуле именује осн. класе неорганских једињења
- ❖ примере оскида киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену

У области неорганска хемија ученик уме да:

- ❖ утврди осн. физичка својства оксида
- ❖ Докаже кисело-базна својства помоћу индикатора
- ❖ Испита растворљивост соли

У области органска хемија ученик зна:

- ❖ хемијске реакције угљоводоника, алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара.

У области биохемије ученик зна:

- ❖ најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима
- ❖ да наведе физичка својства масти и уља, угљених хидрата и протеина

У области хемија животне средине ученик зна:

- ❖ значај безбедног поступања са супстанцама, начин њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине

НАПРЕДНИ НИВО

У области општа хемија ученик разуме:

- ❖ разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша на основу врста честица које их изграђују
- ❖ како је практична примена суспензи повезана са њиховим својствима
- ❖ да су својства суспензи и промене којима подлежу условљене разликама на нивоу честица
- ❖ структуру атома, молекула и јона које их елементарне честице изграђују, и како од њиховог броја зависи наелектрисање атома, молекула и јона
- ❖ зависност растворљивости суспензије од природе суспензије и растварача
- ❖ да осмисли експериментални поступак према задатом циљу, да бележи и приказује резултате табеларно и графички, формулише објашњење и изведе закључак

У области неорганска хемија ученик зна да:

- ❖ израчуна процентни састав једињења на основу формуле и масу реактанта и производа на основу хемијске једначине, то јест да покаже на основу израчунавања да се укупна маса суспензије не мења при хемијским реакцијама
- ❖ израчуна масу растворене супстанце и растварача на основу процентне концентрације раствора и обрнуто
- ❖ направи раствор одређене процентне концентрације
- ❖ пише једначине хемијских реакција синтеза и анализе бинарних једињења
- ❖ експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом
- ❖ испита најважнија хемијска својства киселина (реакцију са карбонатима и металима)

У области органска хемија ученик зна:

- ❖ значење термина естерификација и сапонификација

У области биохемије ученик зна:

- ❖ најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима
- ❖ да наведе физичка својства масти и уља, угљених хидрата и протеина
- ❖ примере и заступљености масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама

У области хемија животне средине ученик зна:

- ❖ значај безбедног поступања са супстанцама, начин њиховог правилног складиштења, а са циљем очувања здравља и животне средине

У области експеримент

- ❖ препозна питање (проблем који се може експериментално истражити)
- ❖ постави хипотезе
- ❖ планира и изведе експеримент за тестирање хипотезе и изведе закључак на основу резултата добијених у експерименту

Обавезан наставни предмет: ТЕХНИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе техничког образовања у 8. разреду основне школе је развој основне техничке културе и техничке и информатичке писмености ученика.

У 8. разреду ученици треба да:

- прошире знања о основним командама оперативног система

ре знања о коришћењу Internet-а и електронске поште, основних програма за обраду текста, табела и слике, припрему презентација

- упознају подсистеме електроенергетског система и стекну појам о дистрибуцији електричне енергије
- упознају електроинсталациони материјал
- упознају основне електротехничке симболе и науче да читају шеме, а једноставније да користе у практичном раду
- стекну знања и умења у састављању електричних струјних кола
- упознају основне делове електротермичких и електродинамичких апарата и уређаја у домаћинству и науче да их правилно користе
- упознају основне електронске елементе, науче симболе и шеме у електроници
- схвате принципе рада телекомуникационих и аудиовизуелних уређаја у домаћинству
- развијају конструкторске способности израдом и склапањем модела електротехничких и електронских уређаја према одговарајућим шемама

Уџбеник за ученике:

Техничко образовање за 8. разред основне школе, В. Сајферт, И. Тасић, М. Петровић, ЗУНС, Београд

Литература за реализацију програма:

Техничко образовање за 8. разред основне школе, Д. Голубовић, Ж. Перишић
Практикум 1, Приручник за рад будућих професора ТО и информатике, Д. Бјекић
Основе информатике и рачунарства за 8. разред основне школе; Д. Васић, М. Стојановић

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	68
За обраду новог градива	38
За остале типове часова	30

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

редни бр. часа	бр. часова по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	бр. часова новог градива	бр. часова осталих типова часа
1-16	16	1. Информатичке технологије	10	6
17-30	14	2. Електричне машине и уређаји	10	4
31-40	10	3. Електротехнички материјали и инсталације	8	2
41-52	12	4. Дигитална електроника	10	2
53-68	16	5. Од идеје до реализације - модули		16
УКУПНО			38	30

МЕСЕЦ	НАСТАВНА ЦЕЛИНА - ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
септембар	1. Информатичке технологије (16)		
	- Информатика и рачунарство. Развој рачунара и њихова примена, управљање рачунара са окружењем и моделима	2	2
	- Рачунарске мреже (локалне, глобалне). Каблови и мрежне картице	1	3
	- Кабловско и бежично повезивање. Начин комуникације између рачунара	1	4
	- Интернет (приступ и предности). Рад на рачунару	2	6
	- www (приступ и прегледање садржаја). Рад на рачунару	2	8
октобар	- Електронска пошта (e-mail)	2	10
	- Програми за обраду текста, табела, графикона и израду презентација	2	12
	- Коришћење претходно савладаних програма, рад на рачунару	4	16
новембар	2. Електричне машине и уређаји (14) - део		
	- Производња, трансформација и пренос електричне енергије	1	17
	- Алтернативни извори енергије	1	18
	3. Електротехнички материјали и инсталације (10)		
	- Електроинсталациони материјал и прибор (својства и примена)	1	19
	- Електроинсталациони материјал и прибор (проводници, инсталационе цеви, инсталационе кутије, сијалица, сијалично грло)	1	20
	- Електроинсталациони материјал и прибор (прекидачи, осигурачи, електрично бројило)	2	22
- Символи у електротехници. Кућне електричне инсталације	1	23	
- Опасност и заштита од струјног удара	1	24	
децембар	- Цратање и израда једноставнијих струјних кола	4	28
	2. Електричне машине и уређаји (14) -део		
	- Електротермички апарати (решо, штедњак, бојлер, грејалице, пегла). Рад са конструкторским елементима	2	30
	- Комбиновани апарати (ТА пећ, фен, машина за прање веша)	1	31
	- Расхладни уређаји (ел. хладњак, клима уређај)	1	32
јануар	- Својства и примена електромагнета (електромагнетна дизалица, релеј, звоно)	2	34
	- Електричне машине - генератор и електромотор једносмерне струје	2	36

фeбруар	- Електричне машине - генератор и електромотор наизменичне струје (колекторски, асинхрони)	2	38
	- Електрични уређаји у моторним возилима	2	40
	4. Дигитална електроника (12)		
	- Основе аналогне и дигиталне технологије	2	42
март	- Основни електронски елементи (пасивни)	1	43
	- Основни електронски елементи (активни)	1	44
	- Структура рачунара - матична плоча, микропроцесор, меморија	2	46
	- Структура рачунара - интерфејс, модем	2	48
	- Радио и телевизија	2	50
април	- Мобилна телефонија, GPS системи, интернет, кабловска телевизија	2	52
	5. Од идеје до реализације - модули (16)		
	- Израда електричних или електронских склопова	2	54
мај	- Израда електричних или електронских склопова	2	56
	- Рад са конструкторским елементима из области електротехнике и електронике	4	60
мај	- Рад са конструкторским елементима из области електротехнике и електронике	2	62
	- Рад на рачунару	6	68

укупно часова

68

Обавезни наставни предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ ПРЕДМЕТА: *Циљ физичког васпитања* је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика(когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задачи наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима(кроз игру, такмичење и сл.);

- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретањем и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Годишњи фонд часова: 68
За обраду новог градива: 37
За друге типове часа: 31

Уџбеник за ученике: Драгољуб Вишњић: Настава Физичког васпитања за основну школу, Београд 2006.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

ред.бр.	НАСТАВНА ТЕМА	за обраду	Остали типови часа
1	Увод		1
2	Антропометријска мерења	12	
3	Атлетика	10	5
4	Фудбал	10	8
5	Спортска гимнастика	6	5
6	Плесови	4	

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
1	Упознавање ученика са наставним планом и програмом	обрада
2	Антропометрија, тел.тежина и висина	провера
3	Снага руку и снага ногу (згиб,скок у даљ)	провера
4	Координација (одбијање лопте од зида)	провера
5	Равнотежа (стајање на летвици)	провера
6	Брзина (трчање 30 м.високи старт)	провера
7	Фудбал,примопредаја лопте	вежбање
8	Изддржљивост,трчање 500 и 800 м.	провера
9	Фудбал, 2 пута 15 мин.	вежбање
10	Атлетика,техника истрајног трчања,ниски старт	обрада
11	Ниски старт и прогресија тх.спринт 60 м.	вежбање
12	Фудбал:ел.одбране,став и кретање	вежбање
13	Скокови увис,опкорачна тх.стредл.	обрада
14	Скокови увис,опкорачна тх.стредл.	вежбање
15	Фудбал:игра 1:1 спречавање нападача	обрада
16	Скокови,скок у даљ,згрчна техника	обрада
17	Скокови,скок у даљ,згрчна техника	вежбање
18	Фудбал:одузимање лопте,пресецање	обрада
19	Бацање кугла, тх.О Брајан ф.м.нап.избачај	обрада
20	Бацање кугла, тх.О Брајан ф.м.нап.избачај	вежбање
21	Фудбал:ел.напада,став и про.пав.кретања	обрада
23	Фудбал:вођење лопте,финтирање	обрада
24	Фудбал:елементарни шутеви	обрада
25	Фудбал:игра 2 пута15 мин.,правила суђења	вежбање
26	Сложени шутеви (шут главом)	вежбање
27	Плесови,ча-ча-ча	обрада
28	Плесови Моравац,Бачко коло,ча-ча-ча	вежбање
29	Фудбал:групна тактика у одбрани	обрада
30	Сп.гим.Партер из става раскор.Колут напред	обрада
32	Из става рас.Кол.напред до става раскорач.	вежбање

33	Из става рас. Кол. назад до става раскорач.	обрада
34	Мост из лежања на леђима	вежбање
35	Став о шакама уз помоћ сувежбача	обрада
36	Став о шакама уз помоћ сувежбача	вежбање
37	Премет странце (звезда)	обрада
38	Премет странце (звезда)	вежбање
40	Прескок згрчка, разношка	вежбање
42	Греда, ходање са високим предножењем	обрада
43	Став шакама, колут напред, асистенција	вежбање
44	Фудбал: техника пријема лопте	вежбање
45	Трчање по дистанци старт и ст. убрзање	обрада
47	Фудбал: примопредаја лопте	вежбање
49	Бацане кугле 3 и 4 фаза	обрада
50	Скок у вис, тх. опкорачна-стредл.	обрада
51	Скок у вис, тх. опкорачна-стредл.	вежбање
52	Фудбал: развијање контра напада	обрада
53	Техника, скок у даљ, увинуће	вежбање
54	Техника, скок у даљ, увинуће	вежбање
55	Фудбал: елементи напада инд. так. нап.	вежбање
56	Одељенско такмичење у атлетици	провера
57	Фудбал: техника вођења лопте, игра	провера
58	Фудбал: колективна одбрана	вежбање
59	Групна тактика напада, покривање и откривање	обрада
60	Фудбал: техника одбране гола	обрада
61	Правила фудбалске игре кроз суђење	вежбање
62	Правила фидбалске игра кроз суђење	вежбање
63	Антропометрија, тел. тежина и висина	провера
64	Снага руку и снага ногу (згиб, скок у даљ)	провера
65	Координација одбијање лопте од зида, фуд. игра	провера
66	Равнотежа (стајање на летвици)	провера
67	Брзина (трчање 30 м. високи старт)	провера
68	Изддржљивост, трчање 500 и 800 м. (рукомет игра)	

Изборни наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ програма је да ученици стекну знања, формирају ставове, развијају вештине и усвоје вредности које су предпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

ЗАДАЦИ :

- разумевање концепта универзалности права детета;
- стицања знања о узроцима различитог степена остварености права детета у савременом свету;
- подстицање развоја критичног односа према појавама злоупотребе права детета;
- упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета;
- упознавање са местом, улогом и значајем међународних организација које се у свом радубаве унапређивањем положаја деце;
- упознавање са местом, улогом и значајем институција и организација које се у свом раду баве унапређењем положаја деце у Републици Србији;
- упознавање са националним законодавним оквиром чији је циљ заштита интереса детета;
- разумевање места, улоге и одговорности државе, друштва, породице и детета у унапређивању положаја детета у једном друштву;

- индентификовање особина, знања и вештина код деце које су значајне за њихову активну улогу у унапређивању положаја деце у друштву;
- разумевање улога и значаја медија у савременом друштву;
- унапређивање вештина критичког разумевања информација добијених преко различитих медија;
- упознавање са улогом медија у креирању слике детета у друштву.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

(1 час недељно, 34 годишње)

1. УВОД (2 часа)

Поглед уназад- (1 час)

Подсећање на садржаје програма Грађанског васпитања за пети, шести и седми разред (права и одговорности на нивоу школе- локалне зједнице и друштва, активно учешће у животу школе-локалне заједнице и друштва).

Представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада (1 час).

2. ДЕЦА У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ (18 часова)

Положај детета у друштву-место, улога и одговорност државе, друштва, породице и детета;

Универзалност људских права и права детета, повезаност дечијих потреба са правима детета;

Чиниоци који утичу на оствареност дечијих права-економски развој, социјални и политички амбијент, традиција, култура и сл. Примери злоупотребе права детета- трговина децом, децавојници, дечја порнографија, злоупотреба дечијег рада, деца бескућници, насиље над децом и сл. Примери који показују начине којима се обезбеђују за остваривање најбољег интереса деце- једнаке за све (у образовању, здравственој заштити и сл.), законска регулатива која забрањује телесно кажњавање деце, учешће деце у активностима које су од значаја за њих и друштво и сл.;

Међународне организације које се баве унапређивањем положаја деце и заштитом њихових интереса (1 час)

Улога и значај организација као што су Уницеф, Унеско, Међународни комитет Црвеног крста, Savethechildren и сл.;

Положај деце у Републици Србији (8 часова).

Анализа положаја деце у Републици Србији (примери успешне заштите интереса деце и примери из којих се види да заштита није остварена).

Институционални оквир – установе које се баве унапређивањем положаја деце и заштитом њихових интереса и одговарајућа законска регулатива у областима: социјалне заштите, безбедности, образовања, слободног времена, активног учешћа, запошљавања, заштите животне средине.

Националне и локалне организације које се баве питањима деце и организације у којима деца узимају учешће (Пријатељи деце Србије, Центар за права детета, Наша Србија, Црвени крст Србије и сл.)

Компетенције деце значајне за укључивање у активности које доприносе побољшању положаја деце у друштву (2 часа)

Особине, знања и вештине детета које су од значаја за преузимање активне улоге у друштву (осетљивост за проблеме других, добра информисаност, отвореност за нове идеје, тимски рад, иницијативност, самопоуздање, аргументовано изношење ставова) и сл.

Активности за унапређивање положаја деце у Републици Србији (2 часа)

Разматрање предлога ученика о могућим активностима друштва које би имало за циљ унапређење положаја у Републици Србији и упућивање иницијатива и одабраних предлога одговарајућим установама.

3. МЕДИЈИ У САВРЕМЕНОМ ДРУШТВУ (11 часова)

Медији у савременом друштву (2 часа)

Место, улога и значај медија.

Разумевање и тумачење медијских порука (4 часа)

Медији као извор информација; злоупотреба информација, изобиље информација, селекција информација, веродостојност информација;

Утицај тачке гледишта на објективност информација.

Деца и медији (5 часова)

Улога медија у стварању слике о положају деце у једном друштву и начини на који се она приказује (деца као жртве, деца и образовање, деца и слободно време, деца са посебним потребама и сл.);

Учешће деце у медијима – могућности и начини ;

Анализа одабраног домаћег медија (ТВ, радио, интернет, дневне и недељне новине и сл.) са циљем да се утврди како се у њему, колико често и на који начин, приказују деци;

Разматрање предлога ученика који имају за циљ садржајније, веродостојније и у већем обиму представљање деце и њихових проблема у анализираном медију.

4. ЗАВРШНИ ДЕО (3 часа)

Шта носиш са собом (3 часа)

Размена ученичких искустава о активностима реализованим на часовима грађанског васпитања у току осмог разреда и целокупног другог циклуса .

Процена корисности и употребљености стечених знања и вештина за свакодневни живот.

Глобални план рада

1.Увод (2 часа)

2.Деца у савременом свету (18 часова)

3.Медији у савременом друштву (11 часова)

4.Завршни део (3 часа)

ОРЈЕНТАЦИОНИ РАСПОРЕД ГРАДИВА

Ред.бр.часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА
1	Поглед уназад
2	Представљање циљева, задатака, садржаја и метода рада
3	Деца у савременом свету
4	Положај детета у савременом друштву
5	Место, улога и одговорност државе, друштва , породице и детета
6	Универзалност људских права и права детета
7	Чиниоци који утичу на оствареност дечијих права
8	Међународне организације које се баве унапређивањем положаја деце и заштитом њихових интереса
9	Положај деце у Републици Србији
10	Анализа положаја деце у Републици Србији
11	Анализа положаја деце у Републици Србији
12	Институционални оквир (установе које се баве унапређењем положаја деце и заштитом њихових интереса)
13	Институционални оквир (установе које се баве унапређењем положаја деце и заштитом њихових интереса)
14	Националне и локалне организације које се баве питањима деце и организације у којима деца узимају учешће
15	Компетенције деце значајне за укључивање у активности које доприносе побољшању положаја деце у друштву
16	Компетенције деце значајне за укључивање у активности које доприносе побољшању положаја деце у друштву
17	Особине, знања и вештине детета које су од значаја за преузимање активне улоге у друштву
18	Активности за унапређивање положаја деце у Републици Србији
19	Активности за унапређивање положаја деце у Републици Србији
20	Упућивање иницијативе и одабираних предлога одговарајућим

	установама
21	Медији у савременом друштву
22	Место, улога и значај медија
23	Разумевање и тумачење медијских порука
24	Разумевање и тумачење медијских порука
25	Медији као извор информација
26	Медији као извор информација
27	Деца и медији
28	Деца и медији
29	Учешће деце у медијима- могућности и начини
30	Учешће деце у медијима- могућности и начини
31	Анализа одабраног домаћег медија
32	Шта носиш са собом
33	Размена ученичких искуства на часовима грађанског васпитања
34	Процена корисности и употребљености стечених знања и вештина за свакодневни живот

Изборни наставни предмет: ВЕРСКА НАСТАВА

Циљ и задаци:

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије : историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајно-делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (односно са Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика :

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице са Богом;
- развије способност спознавања да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет, а то је да се свет сједини с Њим посредством човека и да тако живи вечно;
- развије способност уочавања сличности у структури старозаветне и новозаветне цркве.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

1.	Увод
2.	Учење о личности на основу Православне Триадологије
3.	Разлика између природе и личности у Богу
4.	Онтолошке последице Православне Триадологије по човека и створени свет(личност као носилац постојања природе)
5.	Човек као личност (личност као заједница)

6.	Сједињење тварне и нетварне природе у једној личности Христовој (Халкидонски, Четврти Васељенски Сабор и његове одлуке)
7.	Обожње створене природе у Христовој личности (личност као носилац постојања природе може имати више природа у себи)
8.	Црква као тело Христово (литургијска пројава Цркве)
9.	Будуће царство божије као узрок цркве (последњи догађај Царства Божијег даје истинитост историјским догађајима)
10.	Светост и царство божије у православној иконографији

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред. бр. часа	НАСТАВНАЈЕДИНИЦА
Увод	
1.	Упознавање са планом и програмом
2.	Систематизација (обнављање раније пређеног градива)
Учење о личности на основу Православне Триадологије	
3.	Хришћанско схватање личности (личност је назив за однос)
4.	Систематизација
5.	Слобода као предуслов постојања личности
6.	Систематизација
Разлика између природе и личности у Богу	
7.	Учење о личности на основу православне триадологије
8.	Систематизација
Онтолошке последице православне триадологије по човека и створени свет	
9.	Личност као носилац постојања природе (онтолошке последице православне триадологије по човека и свет)
10.	Систематизација
11.	Човек као личност
Човек као личност (личност као заједница)	
12.	Јединство и непоновљивост сваке личности
13.	Систематизација
14.	Христос – истинити Бог и истинити човек
15.	Христос – истинит Бог и истинит човек (тумачење симбола вере и одлуке IV Васељенског сабора)
16.	Систематизација
17.	Створена природа да би постојало мора ући у заједницу с Богом
18.	Систематизација
Обожње створене природе у Христу	
19.	Обожње створене природе у Христу
20.	Систематизација
21.	Обожње као циљ постојања створене природе
22.	Систематизација
Црква као тело Христово	
23.	Црква као тело Христово (литургијска пројава Цркве)
24.	Систематизација
25.	Јединство многих у Христу
26.	Систематизација
27.	Јединство света и човека у Христу (у Литургији)
28.	Систематизација
Будуће царство божије као узрок цркве	
29.	Будуће царство божије као узрок постојања цркве
30.	Будуће царство божије као узрок постојања цркве
31.	Систематизација

Светост и царство божије у православној иконографији	
32.	Светлост и Царство Божије у православној иконографији
33.	Светост и царство божије у православној иконографији
34.	Систематизација

За обраду новог градива 20 часова, за друге типове часова 14.

Дидактички материјал: аудио и видео касете, графоскоп, темпере, бојице, Напомена:

- графофолија, постери, иконе, ЦД, пројектор, ДВД, итд.

**Изборни наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК
ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА**

ПРЕДМЕТ:

Циљ и задаци предмета: Да се ученици оспособе за самосталну конверзацију на руском језику на дате теме., да разумеју једноставније текстове, који обухватају теме о животу у Русији и нашој земљи, о школском животу. Да ученици науче да се писмено изражавају у оквиру задатих области. Да савладају структуру, облик реченице, изговор и писмо руског језика.

Развијање одговорности и правилног односа према раду.

Задаци: усвајање око 250 нових речи и израза основног речника у конверзацији о одређеним темама. Разумевање реченичних структура и лексике у усменим излагањима саговорника са звучних снимака и у текстовима. Препознавање речи и израза у конкретним текстовима. Самостално писање краћих састава, коректно писмено изражавање.

Уџбеник за ученике: „Орбита4“Руски језик за осми разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић)

Литература за реализацију програма: „Орбита 4“ уџбеник за осми разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић), радна свеска за осми разред основне школе

(Предраг Пипер, Марина Петковић, Светлана Мирковић),

Годишњи фонд часова: 68

За обраду новог градива: 28

За друге типове часа: 40

Ред. број наставне теме	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за			
			обраду	утврђивање	систематизацију	друге типове часова

1.	Снова за партой	9	4	4		1
2.	Годовой круговорот	8	4	3		1
3.	Родительский дом – начало начал	9	4	4		1
4.	Зимние радости	9	4	4		1
5.	Кто в Москве не бывал, красоты не видал	8	4	3		1
6.	У кого что болит, тот о том и говорит Едем на экскурсию! Ура!	8	4	3		1
7.	Контрольная работа	9	4	4		1
8.	Письменная работа	2			2	
9.		6			6	
У к у п н о		68	28	25	8	7

ГОДИШЊИ ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА/ЦИЉЕВА УЧЕЊА

врста провере	време реализације/месец
иницијални тест	септембар
полугодишњи тест	
годишњи тест	
пробни тест	
писмени задатак	Децембар, мај
контролни задатак	Новембар, март
писмена вежба	

1. Первый раздел: Снова за партой
Первое сентября- обрада
2. Первое сентября -утврђивање
3. Так говорят русские, когда знакомятся, задания-продубљ.
4. Аксиома- обрада
5. Аксиома - утврђивање
6. Что говорят русские учителя , когда ведут урок а что говорят русские ученики- продубљ.
7. Выражение вида- понављање
8. Повтораем грамматику: Настоящее время- понављање
9. Второй раздел : Годовой круговорот
Диалог I Времена года-обрада
10. Погода в Москве -обрада
11. Времена года , Погода в Москве-утврђивање
12. Жёлтый свет - обрада
13. Жёлтый свет -утврђивање
14. Наречия времени :Который час-повнављање
15. Прошедшее время-обрада

16. Именительный падеж; Окончания именительного падежа существительных - понавляѣе
17. Грамматические упражнения-вежбаѣе
18. Третий раздел: Родительский дом- начало начал юбилей -обрада
19. Юбилей - утврђиваѣе
20. Что говорят русские , когда поздравляют с днём рождения -продубль.
21. Хитрый способ- обрада
22. Хитрый способ -утврђиваѣе
23. Подготовка к письменной работе - понавляѣе
24. I –ая письменная работа
25. Исправка I –ой письм. раб.
26. Наречия меры и степени; Притяжательные местоимения - понавляѣе
27. Родительный падеж; Окончания родительного падежа- понавляѣе
28. Прилагательные -обрада
29. Четвёртый разделЗимние радости
Разговор по часту перед Новым годом -обрада
30. Разговор по часту перед Новым годом -утврђиваѣе
31. Что говорят русские , когда поздравляют с Новым годом -продубль
32. Мой брат играет на кларнете-обрада текста
33. Текст: Мой брат играет на кларнете - утврђиваѣе
34. Степени сравнения-грамматика-обрада
35. Грамматика: Неопределённые местоимения и наречия с частицами-то и-нибудь - обрада
36. Грамматика:Дательный падеж; Окончания дательного падежа существительных - понавляѣе
37. А вы знали -продубль
38. Пятый раздел: Кто в Москве не бывал, красоты не видал-
Текст: Знакомство с достопримечательностями столицы- обрада
39. Текст: Знакомство с достопримечательностями столицы - утврђиваѣе
40. Сочинение Вити Тамахина : Моя Москва- обрада
41. Текст: Моя Москва - утврђиваѣе
42. Что говорят русские в городском транспорте -продубль
43. Наречия места и направления- грамматика - понавляѣе
44. Грамматика: Глаголы движения- обрада
45. Грамматика:Превосходная степень прилагательных-сложная форма- обрада
46. Грамматика:Винительный падеж; Окончания винительного падежа существительных - понавляѣе
47. Шестой раздел: У кого что болит , тот о том и говорит Диалоги –В детской поликлинике - обрада
48. Текст: В детской поликлинике -утврђиваѣе
49. Что говорят русские , когда высказывают своё мнение-продубль
50. Текст: Неудачная прогулка - обрада
51. Текст: Неудачная прогулка-утврђиваѣе
52. Грамматика: Наречия образа действия(как?)
Повелительное наклонение- понавляѣе
53. Подготовка к письм. работеII-ой
54. II-ая письм. работа
55. Исправка II-ой письм.работе
56. Грамматика: Творительный падеж; Окончания творительного падежа существительных - понавляѣе
57. Грамматические упражнения -вежбаѣе
58. Минутка для ума и сердца-Стихи-Я болею- обрада
59. Седьмой раздел: Едем на экскурсию! Ура!
Текст:Новость; диалог I; Перед отъездом- диалог II - обрада
60. Текст:Новость Перед отъездом- -утврђиваѣе

61. Что говорят русские , когда Прощаются перед дорогой
Что говорят русские , когда встречаются после дороги-продубль
62. Текст: По „Золотому кольцу“ России–обрада
63. Текст: По „Золотому кольцу“ России -утврђивање
64. Текст: Ответное письмо –обрада
65. Текст: Ответное письмо -утврђивање
66. Грамматика:Выражение времени датой- понављање
67. Грамматика: Предложный падеж; Окончания предложного падежа существительных - понављање
68. Систематизация знаний

Обавезни изборни наставни предмет: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

разред VIII , недељни фонд часова 2 , годишњи фонд часова 68

Циљ и задаци предмета: Задатак наставе немачког језика је развијање језичких вештина (разумевање, говор, читање и писање) и стицање знања и способности употребе немачког језика као средства комуникације.

Уџбеник за ученике (аутор): “Hurra, wirlernenDeutsch 2”- уџбеник за VIII разред основне школе, четврта година учења. Аутори: И.Врачарић, А.Бабић, Ц. Шмит, И.Ф-Чагоровић.

Литература за реализацију програма: -уџбеник
-радна свеска

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број теме	Број часова по теми	Н А З И В Т Е М Е	Обрада новог градива	Други типови часа
1.	10	Schule	4	6
2.	10	Jung sein-anders sein	4	6
3.	12	Landeskunde und Alltagsleben	5	7
4.	12	Alltagsleben und Umweltschutz	5	7
5.	12	Wohnen	5	7
6.	12	Gesund leben	5	7
	68		28	40

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Ред.број наст. теме	Ред. број часа наст. јединице	Назив наставне јединице	Тип часа	Облик рада	Метод рада
1.	1.	Упознавање са планом рада у новој школској год.	увод	фронтални	дијалошки
	2.	Schule-schon gelernt, vielleicht	обрада	фронтални	дијалошки
	3.	verlernt	обрада	фронтални	дијалошки
	4.	Traumschule	утврђив.	фронтални	дј ; д
	5.	Wir singen gern im Chor	утврђив.	фронтални	дј ; д
	6.	Schule ohne Noten oder ...	утврђив.	фронтални	дј ; д
	7.	Wiederholung dass-Sätze	обрада	фронтални	дијалошки

	8.	Klassenfahrt Präpositionen mit Dativ und Akkusativ	утврђив.	фронтални	дј ; д
2.	9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.	Ein Bericht von der Klassenfahrt Präteritum Das kann ich Jugend ist ... Wenn-Sätze Wiederholung Sag mal: Wer bist du? Verben mit Präpositionen Sag mal: Hast du heute Abend schon was vor?	утврђив. обрада системат. обрада утврђив. утврђив. обрада утврђив.	фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални	дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки
3.	17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25.	Eine Biographie Jugend forscht Marko schreibt eine E-Mail Am Telefon Personalpronomen im Nominativ, Dativ und Akkusativ-Wiederholung Zum Spass, Spiel und Lachen Припрема за 1. писмени задатак Први писмени задатак Исправак 1. писменог задатка	обрада утврђив. обрада утврђив. системат. утврђив. утврђив. писа. Рад системат.	фронтални фронтални фронтални фронтални фр ; ир ; рп фронтални фронтални индив. рад фронтални	комбиновани дијалошки дј ; п дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки индив. рад дј ; п
4.	26. 27. 28. 29. 30. 31. 32.	Die Schweiz Mein Nachbar ist ein Nilpferd Als-Sätze Monika möchte den Zoo besuchen Konjunktiv: ich möchte, ich hätte gerne Eine Durchsage Das kann ich	обрада утврђив. обрада утврђив. обрада утврђив. по ; с	фронтални фронтални фронталн фронтални фронтални фронтални фронтални	дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки
5.	33. 34. 35. 36. 37. 38.	Gefangen im virtuellen Netz Komparation der Adjektive Nach der Schule, vor der Schule- Computer immer Vor der Klasse sprechen Freiwillige Arbeit macht Spass Umweltschutz geht auch dich	обрада обрада утврђив. утврђив. утврђив. обрада	фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални	дијалошки комбиновани комбиновани дијалошки дијалошки дијалошки
6.	39. 40. 41. 42. 43. 44.	Ob-Sätze - Wiederholung W- Sätze – Wiederholung Das kann ich Wohnen und Leben im Internat: eine eigene Welt Gespräche mit Marc Reflexive Verben mit Dativ und Akkusativ	утврђив. утврђив. по ; с обрада утврђив. утврђив.	фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални фронтални	комбиновани комбиновани дијалошки дијалошки дијалошки дијалошки
7.	45. 46. 47.	Laura aus Los Angeles Weil- Sätze Am Wochenende ist Simon in einer	обрада обрада утврђив.	фронтални фронтални фронтални	дијалошки дијалошки дијалошки

	48.	fremden Stadt Was haben Simon und Martin am Wochenende gemacht	утврђив.	фронтални	дијалошки
	49.	Perfekt -Wiederholung	утврђив.	фронтални	дијалошки
	50.	Räume dein Zimmer auf!	утврђив.	фронтални	дијалошки
	51.	Imperativ	обрада	фронтални	дијалошки
	52.	Das kann ich	по ; с	фронтални	дијалошки
8.	53.	Tipps für eine gesunde Lebensweise	обрада	фронтални	дијалошки
	54.	Das Indefinitivpronomen „man“	утврђив.	фронтални	дијалошки
	55.	Dick oder dünn	обрада	фронтални	дијалошки
	56.	Obwohl- Sätze	обрада	фронтални	дијалошки
	57.	Interview mit Yvonne	утврђив.	фронтални	дијалошки
	58.	Was macht Lothar für seine Gesundheit?	утврђив.	фронтални	дијалошки
	59.	Припрема за 2. писмени задатак	утврђив.	фронтални	дијалошки
	60.	Други писмени задатак	писа. рад	индив. рад	индив. рад
	61.	Исправак 2. писменог задатка	системат.	фронтални	дј ; п
9.	62.	Meine Träume ,Wünsche und Pläne	обрада	фронтални	дијалошки
	63.	Futur	обрада	фронтални	дијалошки
	64.	Berufswünsche	утврђив.	фронтални	дијалошки
	65.	Berufe unter einem Dach	утврђив	фронтални	дијалошки
	66.	Genitiv-Fragen: Wessen	обрада	фронтални	дијалошки
	67.	Der Sommer hat alles, was das Leben schön macht!	утврђив	фронтални	дијалошки
	68.	Und zum Schluss	системат.	фронтални	дијалошки

Обавезни изборни наставни предмет
РУКОМЕТ

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Наставна јединица	Тип часа
Упознавање са активностима секције	вежба
Хватање и додавање лопте	обрада
Хватање и додавање лопте	вежба
Хватање и додавање лопте	вежба
Вођење лопте - забадање	обрада
Вођење лопте - забадање	вежба
Вођење лопте - забадање	вежба
Елементарни шутеви	обрада
Елементарни шутеви	вежба
Елементарни шутеви	вежба
Финтирање	обрада
Финтирање	вежба
Финтирање (приземљење)	вежба
Сложени шутеви (из скока)	обрада
Шутирање	вежба
Позиционо шутирање	вежба
Дриблинг	обрада

Дриблинг	вежба
Пресинг игра	обрада
Игра рукометна	вежба
Игра у одбрани 6:0	обрада
Игра у одбрани 6:0	вежба
Развијање контра напада из 6:0	обрада
Одигравање вишка у нападу	вежба
Дриблинг, укрштање, блокаде	вежба
Игра рукометна	вежба
Напад на П. З. О 6:0	обрада
Напад на П. З. О 6:0 вишак	вежба
Позиционо шутирање	вежба
Групни напад одвлачења	обрада
Групни напад одвлачења	вежба
Дубока З. О 3:2:1 (функционално)	обрада
Дубока З. О 3:2:1 (увежбавање)	вежба
Напад на 3:2:1	обрада
Одигравање вишка	вежба
Игра рукометна на два гола	вежба

Изборни наставни предмет: **ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО**

Циљ и задаци предмета:

Циљ образовно-васпитног рада изборног програма јесте да се ученици оспособе за обављање једноставних операција на рачунару.

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање основних појмова из информатике и рачунарства;
- упознавање основних карактеристика рачунара;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада са рачунаром;
- оспособљавање за коришћење рачунара.

Глобални план рада

редни број теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Обрада новог градива	Други типови часова	укупно
1	Табеларни рорачуни	6	6	12
2	Презентација на мрежи	4	7	11
3	Израда самосталног објекта	5	6	11
	УКУПНО	15	19	34

ОРИЈЕНТАЦИОНИ РАСПОРЕД ГРАДИВА

Редни број часа	Број часа по теми	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова новог градива	Број других типова часа
ТАБЕЛАРНИ ПРОРАЧУНИ				
1.	1.1	Радна свеска и радни лист	*	
2.	1.2	Унос података	*	
3.	1.3	Форматирање ћелија	*	
4.	1.4	Рад са формулама	*	
5.	1.5	Начин уноса формула - вежбање		*
6.	1.6	Коришћење уграђених функција		*
7.	1.7	Основне функције за сабирање, просек, мин, макс..		*
8.	1.8	Рад са графичким објектима	*	
9.	1.9	Уметање графичких објеката на радни лист		*
10.	1.10	Израда графикона		*
11.	1.11	Типови графикона	*	
12.	1.12	Штампање		*
ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА МРЕЖИ				
13.	2.1	Основни елементи језика HTML	*	
14.	2.2	Боја и слика за позадину	*	
15.	2.3	Рад са текстом		*
16.	2.4	Рад са текстом		*
17.	2.5	Рад са сликом		*
18.	2.6	Хиперлинк	*	
19.	2.7	Хиперлинк	*	
20.	2.8	Рад са табелама		*
21.	2.9	Специјализовани програм за израду веб страница		*
22.	2.10	Специјализовани програм за израду веб страница		*
23.	2.11	Критеријуми за вредновање веб страница		*
ИЗРАДА САМОСТАЛНОГ ОБЈЕКТА				
24.	3.1	Избор теме	*	
25.	3.2	Начин преузимања туђих материјала		*
26.	3.3	Израда плана рада на пројекту	*	
27.	3.4	Фазе израде пројекта појединачно	*	
28.	3.5	Избор средстава за реализацију пројекта	*	
29.	3.6	Израда пројекта	*	
30.	3.7	Израда пројекта		*
31.	3.8	Израда пројекта		*
32.	3.9	Израда пројекта		*
33.	3.10	Израда пројекта		*
34.	3.11	Вредновање пројекта		*

Изборни наставни предмет: ДОМАЋИНСТВО

Циљ и задаци предмета

• активно усвајање елементарних знања, вредности и навика у областима основне културе живљења, савременог становања, одевања и правилне исхране.

Задаци:

- изграђивање и развијање културних, економских и других навика и умења ученика.
- формирање позитивног става ученика према друштвеној средини, породици и сопственој личности.
- припремање ученика за социјализован породични живот уз пуну афирмацију равноправности међу половима, поштовања према старијима и општој хуманизацији породичних односа.
- упућивање ученика да рационално планира своје време, рад, новац и што економичније се уклапа у савремене токове живота у породици, школи и будућем радном месту
- подизање сазнајног нивоа ученика из појединих сфера живота што га професионално оријентише за одређена занимања, а за која има већи афинитет и предиспозиције.
- едукација ученика на пољу заштите и унапрђења животне средине.
- оспособљавање ученика да се лакше и рационалније снађе у ванредним околностима које га могу задесити у животу.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

Редни број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Број часова по теми	Број часова за	
			обраду	остале типове часова
I	СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ СТАНА	14	8	5+1
II	ИСХРАНА	20	14	5+1
	Укупно	34	22	10+2

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА

Редни бр. Часа у	Ред. бр. наставне јединице	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	Обрада	Утврђива њ.	Вежбе	Системати
		ИСРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ СТАНА 14 (8+5+1)				
1.	1.	Вода и њен значај за одржавање хигијене	•			
2.	2.	Средства за личну хигијену	•			
3.	3.	Тумачење ознака за средства за лич.хиг.			•	
4.	4.	Тумачење ознака за средства за хиг.стана			•	
5.	5.	Козметичка средства	•			
6.	6.	Кућна апотека	•			
7.	7.	Планирање и прављење кућне апотеке			•	
8.	8.	Материјали за опремање стана	•			
9.	9.	Одравање стана	•			
10.	10.	Средства за чишћење и дезинфекцију	•			
11.	11.	Уклањање мрља са стакла, намештаја...			•	
12.	12.	Заштита дрвета метала и подова	•			
13.	13.	Бојење и лакирање дрвених предмета			•	
14.	14.	Отпадни материјали у домаћинству				•
		II ИСХРАНА 20 (14+5+1)				
15.	1.	Исхрана, храна, намирнице	•			
16.	2.	Исхрана, храна, намирнице			•	
17.	3.	Хранљиви састојци – градивни	•			
18.	4.	Хранљиви састојци – градивни			•	
19.	5.	Хранљиви састојци – енергетски	•			
20.	6.	Хранљиви састојци – енергетски			•	
21.	7.	Хранљиви састојци – заштитни	•			
22.	8.	Хранљиви састојци – заштитни			•	
23.	9.	Намирнице животињског порекла	•			
24.	10.	Намирнице биљног порекла	•			
25.	11.	Млеко, месо, риба, јаја	•			
26.	12.	Житарице, воће и поврће	•			
27.	13.	Масти и шећери	•			
28.	14.	Биолошка храна и модификована храна	•			
29.	15.	Састављање јеловника	•			
30.	16.	Састављање јеловника			•	
31.	17.	Апарати за припремање и чување хране	•			
32.	18.	Култура понашања за столом	•			
33.	19.	Бон тон	•			
34.	20.	Бон тон				•

10.5. УЦБЕНИЦИ И ПОМОЋНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Несторовић, Трушановић, Читанка за 8.разред основне школе,Клет,2013.
2. Несторовић, Трушановић, Радна свеска за 8.разред основне школе,Клет,2013.
3. В.Стојановић,Математика за 8.разред основне школе,Математископ,Бгд,2010.
4. В.Стојановић,Збирка задатака за 8.разред основне школе,Математископ,Бгд.
5. Љ.Димић,Р.Љушић, Историја за осми разред основне школе са радном свеском и читанком,Фреска 2011
6. Др.Дмитар Лакушић, Биологија, Завод, Београд, 2010.
7. **Географија за 8.разред**-радни уџбеник; В.Ковачевић, Р.Влајев; КЛЕТТ,2011
8. Група аутора,(2008):**Географски атлас за V, VI, VII и VIII разред основне школе**, Предузеће за картографију »Геокарта« и Завод за уџбенике и наставна средства, Београд
9. Д.Поповић,М.Богуновић,А.Концић, Физика – уџбеник са збирком задатака и лабораторијским вежбама за осми разред основне школе,Логос,2012.
10. Др.Љ.Мандић, др.Ј.Королија, Д.Даниловић, Хемија за осми разред основне школе, Завод, Београд, 2010.
11. Др.Љ.Мандић, др.Ј.Королија, Д.Даниловић, Збирка задатака из хемије са лабораторијским вежбама, Завод, Београд, 2010.
12. В. Сајферт, И.Тасић, М.Петровић, Техничко и информатичко образовање, Завод, Београд, 2010.
13. В. Сајферт, И.Тасић, М.Петровић, Техничко и информатичко образовање (материјал за практичне вежбе), Завод, !!!Београд, 2010.
14. ПРОЈЕКТ PLUS (OUP), Student's Book, OXFORD
15. ПРОЈЕКТ PLUS (OUP),(OUP),Work Book, OXFORD
16. Др.П.Пипер, Орбита 4+CD, уџбеник, Завод, Београд, 2010.
17. Др.П.Пипер, Орбита 4, Радна свеска, Завод, Београд, 2010.
18. И.Врачарић, А.Бабић, Ц.Шмит, И.Фајфер-Чагоровић, HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH 4+CD, Завод, Београд, 2010.
19. И.Врачарић, А.Бабић, Ц.Шмит, И.Фајфер-Чагоровић, HURRA, WIR LERNEN DEUTSCH, Радна свеска, Завод, Београд, 2010.
23. Др.Гордана Стојановић, М.Рајчевић, Музичка култура +CD, Завод, Београд, 2010.

Помоћна литература:

- Стеван Станковић: Језера Југославије
- Популарна литература и часописи „Геа“, „Земља и људи“, „Nationalgeographics“...
- Д. Бјекић, Практикум 1, Приручник за рад будућих професора ТО и информатике
- **Литература за реализацију програма за предмет физичко васпитање** : ЈП: Службени гласник РС бр.9, Београд 21 јул 2006.

10.6. План рада одељењског старешине VIII разреда

СЕПТЕМБАР

1. Договор у раду у новој школској години; Избор чл УП, ВТ, медијатора
2. Припрема и организација екскурзије (Избор дестинација путовања)
3. Отворена врата (родитељски састанак)

ОКТОБАР

4. Тема: Лична хигијена (реализатор одељенски старешина и професор физичког васпитања)
5. Отворена врата – пријем родитеља
6. Како превазићи настале промене у пубертету (реализатор психолог школе)
7. Избор одељењских медијатора

НОВЕМБАР

8. Резултати успеха и дисциплине у првом класификационом периоду (анализа)
9. Родитељски састанак – пријем родитеља
10. Полно преносиве болести
11. Фактори који утичу на избор позива
12. Критеријуми уписа у средњу школу

ДЕЦЕМБАР

13. Тема: Сукоби и како их решити (реализатор психолог школе)
14. Пријем родитеља – родитељски састанак за ученике VIII разреда (реализатор директор школе, педагог, психолог и одељенски старешина)
15. У сусрет новој години
16. Успех и дисциплина ученика на крају I полугодишта (анализа)
17. Здрава исхрана-корисне и штетне дијете
18. Како надвладати стрес изазван испитом

ЈАНУАР

19. Како поправити успех? (реализатор одељенски старешина)
20. Припреме за прославу св Саве
21. Планирамо учешће у школским такмичењима

ФЕБРУАР

21. Пријем родитеља

МАРТ

22. Средња школа – наде и очекивања
23. Анализа успеха и дисциплине у III класификационом периоду и мере за њихово побољшање
24. Пријем родитеља

АПРИЛ

25. Тема: Како се обући за матурско вече (реализатор професор ликовне културе)
26. Пријем родитеља
27. Учесће у активностима Недеље ненасиља

МАЈ

28. Школи за успомену – израда паноа
29. Заједнички родитељски састанак . анализа резултата пробног теста

11. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

11. а. Програм допунске наставе

ПРЕДМЕТ : Српски језик

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 5. разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Договор о раду у новој шк. год.
2.	Народне епске песме –избор
3.	Именице- врсте, род, број
4.	Основна правописна правила Промена именица по падежима
5.	Обрађена дела народне књижевности
6.	Придеви Поређење придева
7.	Заменице
8.	Портрет – вежба
9.	Промена личних заменица
10.	Бројеви
11.	Том Сојер, Марк Твен,
12.	Садржај и ликови
13.	Генитив, датив и акузатив Правопис –писање бројева и одричних заменица са предлозима
14.	Инструментал и локатив
15.	Падежи
16.	О Светом Сави
17.	Реченица и њени делови
18.	Глаголи, гл. вид и род
19.	Именски и глаголски предикат
20.	Презент, перфекат и футур 1
21.	Инфинитивна и презентска основа
22.	Помоћни глаголи
23.	Обрађени гл. облици
24.	Прилози и прилошке одредбе
25.	Правописна вежбања
26.	Глаголи и гл. облици
27.	Подела реченица по саставу
28.	Основна значења и функције падежа
29.	Врста и служба речи
30.	Робинзон Крусо, Д. Дефо
31.	Књ. Родови и врсте
32.	Хајдуци, Б. Нушић
33.	Сумирање рада у шк. 2014/15.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА, 6. разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Договор о раду у новој шк. год, евидентирање ученика
2.	Грамматика – понављање садржаја из 5.р.
3.	Подела гласова по звучности и месту творбе
4.	Творба речи
5.	Сложенице и префикси
6.	Палатализација и сибиларизација
7.	Непостојано а и промена л у о
8.	Јотовање
9.	Једначење сугласника по звучности и месту творбе
10.	Губљење сугласника и асимилација вокала
11.	Гласовне промене
12.	Епске песме о Косовском боју
13.	Врсте речи и служба речи
14.	Епске песме о Марку Краљевићу
15.	Придевске заменице
16.	Сложена реченица
17.	Обичајне народне лирске песме
18.	Породичне народне лирске песме
19.	Обрађена дека шк. Лектире
20.	Глаголски облици – 5.р.
21.	Аорист и потенц Орлови рано лете, Б. Ћопић
22.	Императив и потенцијал
23.	Трпни гл. Придев
24.	Глаголски прилози – садашњи и прошли
25.	Императив и футур 2.
26.	Имперфекат и плусквамперфекат
27.	Правопис – писање великог слова
28.	Глаголски облици
29.	Глаголски облици
30.	Обрађена дела школске
31.	Лектире
32.	Дечаци Павлове улице, Ференц
33.	Молнар
34.	Сумирање рада допунске наставе у шк. 2014/15.ијал
35.	
36.	

Јасмина Раденковић, наставник српског језика

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	Договор о раду у новој шк. години
2.	Граматика и књижевност -6. р, понављање
3.	Врсте речи – променљиве и непроменљиве
4.	Историја језика – Ћирило и Методије
5.	Правопис
6.	Синтагма, апозиција, апозитив
7.	Епске народне песме покосовског циклуса
8.	Епске народне песме хајдучко- ускочког циклуса
9.	Значење и употреба падежа, падежна синонимија
10.	Обрађена дела шк. Лектире
11.	Конгруенција
12.	Главни реченични чланови
13.	Објекат
14.	Правописна вежбања
15.	Граматика – вежбања
16.	О Светом Сави
17.	Реченични чланови исказани речју и синтагмом
18.	Напоредни односи међу реченичним члановима
19.	Поп Ћира и поп Спира, Стеван
20.	Сремац
21.	Безличне реченице
22.	Плави чуперак, Мирослав Антић Независне предикатске реченице Правописна вежбања енице
23.	Обрађена дела шк. лектире
24.	Мали принц, Антоан де Сент Егзипери
25.	Актив и пасив
26,27.	Обрађена дела шк. лектире
28.	Граматика –вежбања
29.	Диктат
30.	Рецитовање одабраних стихова
31.	Књижевни родови и врсте
32.	Граматика – 7.р.
33,34.	Књижевност – 7.р.
35,36.	Сумирање рада допунске наставе у

ПРЕДМЕТ : Енглески језик

РАЗРЕД:5.

0	INTRODUCTION	1	BE,CAN(QUESTIONS)
		1	
1.	MY LIFE	1	HAVE/HAS GOT (QUESTIONS)
		1	MEERKATS (reading)
		1	PRESENT SIMPLE (affirmative)
		1	PRESENT SIMPLE (NEGATIVE,QUESTIONS)
		1	YES/NO;WH-QUESTIONS
		1	ADVERBS OF FREQUENCY
		1	ORDINAL NUMBERS
		1	JESSICA AND CAMERON (reading)
2.	ANIMALS	1	PRESENT CONTINUOUS (positive)
		1	PRESENT C. (questions,short answers)
		1	PRESENT CONTINUOUS (positive) VS PRESENT SIMPLE
3.	HOLIDAYS	1	OBJECT PRONOUNS
		1	PAST SIMPLE "BE"
		1	PAST SIMPLE (regular verbs)
		1	PAST SIMPLE (irregular verbs)
		1	NEGATIVE AUXILLIARIES
		1	HOLIDAY TRANSPORT (reading)
4.	FOOD	1	COUNTABLE AND UNCOUNTABLE NOUNS
		1	A/AN
		1	SOME/ANY
		1	HOW MUCH/HOW MANY
		1	ARTICLES;A/AN;THE;SOME
		1	A LITTLE,A FEW
		1	FOOD (reading)
5.	MY COUNTRY	1	WRITING A SHOPPING LIST
		1	"HOW" QUESTIONS
		1	COMPARATIVE; SUPERLATIVE (ADJECTIVES)
		1	GEOGRAPHICAL NAMES (reading)

		1	THE WEATHER	
		1	THE UK (reading)	
		1	COMPARING FOOD/SEASONS (speaking)	
6.	ENTERTAINMENT	1	TYPES OF TV PROGRAMMES (reading/speaking)	
		1	GOING-TO	
		1	ADJECTIVES AND ADVERBS	

Горанка Вујасиновић, наставник енглеског језика

ПРЕДМЕТ : Енглески језик , 5.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реализације
1	Present Simple	5		Септ/окт 2014.
2	Present Continuos	5		Окт/нов. 2014
3	Past Simple(Regular verbs)	5		Децембар 2014.
4	Past Simple(Irregular verbs)	5		Јан/фебр.2014.
5	To be going to	3		Март 2014.
6	Future Simple Tense	5		Април 2014.
7	Vocabulary practice	8		Мај/јун 2014.

Сања Бојовић, наставник енглеског језика

ПРЕДМЕТ : Енглески језик , 6.разред

РЕДНИ БРОЈ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ	Време
------------	------------	---------------------	----------------	-------

ТЕМЕ			ЈЕДИНИЦЕ	реализације
1	Present Simple/Present Continuous	5		Септ/окт 2014.
2	Past Simple	5		Окт/нов. 2014
3	Past Continuous	5		Новембар 2014.
4	Past Simplevs Past Continuous	5		Нов/дец.2014.
5	Future Simple	3		Јан.2015.
6	Present Perfect	8		Феб/Март 2015.
7	Vocabulary practice	5		Мај/јун 2014.

Сања Бојовић, наставник енглеског језика

ПРЕДМЕТ : Математика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,5.разред

НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
<i>Скупови</i>	4	<i>Скуп- елементи, подскуп, једнакост скупова, празан скуп, Венов дијаграм</i>	
		<i>Скуповне операције</i>	
<i>Дељивост бројева</i>	4	<i>Појам дељивости, чинилац и садржалац природног броја. Дељивост са 2,3,4,5 и 9</i>	
		<i>Заједнички делилац и НЗД, заједнички садржалац и НЗС.</i>	
<i>Геометријски објекти</i>	4	<i>Геометријске фигуре као скупови тачака</i>	

		Узајамни положаји скупова тачака	
Угао	6	Угао: појам, елементи обележавања, врсте	
		Сабирање и одузимање углова	
		Углови уз трансверзалу паралелних правих	
Разломци- I део	5	Појам разломка облика $\frac{a}{b}$ ($a \in N_0, b \in N$)	
		Упоредивање разломака. Децимални и процентни запис разломка.	
Разломци- II део	4	Сабирање и одузимање разломака.	
		Једначине и неједначине у вези са сабирањем и одузимањем разломака.	
Осна симетрија	4	Појам осне симетрије у равни. Осна симетрија скупа тачака.	
		Симетрала дужи и симетрала угла.	
Разломци- III и IV део	5	Множење и дељење разломака облика $\frac{a}{b}$ и у децималном запису.	
		Множење и дељење разломака комбиновано.	
		Размера- бројевна и линијска	
Σ		36	

Ненад Кнежевић, наставник математике

ПРЕДМЕТ : Математика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,5.разред, Данијела Вукосављевић, нас.математике

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
ДОПУНСКА НАСТАВА				
I	Скупови	2	Скуп- елементи, подскуп, једнакост скупова, празан скуп, Венов дијаграм Скуповне операције	
II	Делљивост бројева	2	Појам делљивости, чинилац и садржалац природног броја. Делљивост са 2,3,4,5 и 9 Заједнички делилац и НЗД, заједнички садржалац и НЗС.	
III	Геометријски објекти	2	Геометријске фигуре као скупови тачака Узајамни положаји скупова тачака	
IV	Угао	3	Угао: појам, елементи обележавања, врсте Сабирање и одузимање углова Углови уз трансверзалу паралелних правих	

V	Разломци- I део	2	Појам разломка облика $\frac{a}{b}$ ($a \in N_0, b \in N$)	
			Упоредивање разломака. Децимални и процентни запис разломка.	
VI	Разломци- II део	2	Сабирање и одузимање разломака.	
			Једначине и неједначине у вези са сабирањем и одузимањем разломака.	
VII	Осна симетрија	2	Појам осне симетрије у равни. Осна симетрија скупа тачака.	
			Симетрала дужи и симетрала угла.	
VIII, IX	Разломци- III и IV део	3	Множење и дељење разломака облика $\frac{a}{b}$ и у децималном запису.	
			Множење и дељење разломака комбиновано.	
			Размера- бројевна и линијска	
Σ		18		

ПРЕДМЕТ : Математика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,6.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КО РЕ КЦ ИЈ Е
ДОПУНСКА НАСТАВА				
I	Цели бројеви, сабирање и одузимање	4	Скуп Z, сабирање и одузимање Једначине и неједначине у вези са сабирањем и одузимањем целих бројева	
II	Троугао	4	Троугао- странице и углови троугла Конструкција угла од 60,30,120 степени	
III	Цели бројеви, множење и дељење	4	Скуп Z- множење и дељење Једначине и неједначине у вези са множењем дељењем целих бројева	
IV	Троугао- подударност, значајне тачке	4	Троугао- подударност Троугао- значајне тачке	
V	Рационални бројеви- појам и својства	4	Скуп Q, сабирање и одузимање Једначине и неједначине у вези са сабирањем и одузимањем рац.бројева	
VI	Четвороугао	4	Четвороугао-елементи, врсте, углови Конструкција четвороугла	
VII	Множење и дељење рационалних бројева	4	Скуп Q, множење и дељење Једначине и неједначине у вези са множењем дељењем рац. бројева Процент	
VIII	Површина четвороугла и троугла	4	Површина четвороугла Површина троугла	
IX	Рационални бројеви, једначине и неједначине	4	Једначине и неједначине-примена Процент	

ПРЕДМЕТ : Математика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА, 7.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
ДОПУНСКА НАСТАВА				
<i>I</i>	<i>Реални бројеви</i>	4	Квадратни корен Ирационалан број. Скуп R	
<i>II</i>	<i>Питагорина теорема</i>	6	Питагорина теорема Примена питагорине теореме	
<i>III</i>	<i>Цели и рационални алгебарски изрази I- део</i>	4	Рачунске операције са степенима Збир и разлика полинома, бројевна вредност	
<i>IV</i>	<i>Многоугао</i>	4	Многоугао-основни елементи, бр.дијагонала, збир углова многоугла Обим и површина правилних многоуглова	
<i>V</i>	<i>Зависне величине и њихово графичко представљање</i>	4	Координатни систем График функције директне и обрнуте пропорционалности	
<i>VI</i>	<i>Круг</i>	4	Круг- периферијски и централни угао. Обим круга Површина круга	
<i>VII</i>	<i>Цели и рационални алгебарски изрази II - део</i>	5	Множење полинома Растављање полинома на чиниоце	
<i>VIII</i>	<i>Сличност</i>	5	Мерење дужи, самерљиве и несамерљиве дужи Талесова теорема. Примена сличности.	
		Σ 36		

Ненад Кнежевић, наставник математике

ПРЕДМЕТ : Математика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА, 8.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
ДОПУНСКА НАСТАВА				
I	<i>Сличност</i>	2	Ставови сличности. Талесова теорема	
II	<i>Линеарне једначине и неједначине са једном</i>	5	Лин.једначина са једном непознатом- појам и решење Примена линеарних једначина	

	<i>непознатом</i>		Лин.неједначина са једном непознатом- појам и решење Примена линеарних неједначина	
III	<i>Тачка, права и раван</i>	3	Међусобни односи тачке, праве и равни Ортогнална пројекција на раван	
IV	<i>Призма</i>	4	Призма.Површина призме. Призма.Запремина призме	
V	<i>Линеарна функција</i>	3	Линеарна функција Цртање и читање графика	
VI	<i>Графичко представљање статистичких података</i>	2	Графичко представљање података (графикони, дијаграми)	
VII	<i>Пирамида</i>	4	Пирамида.Површина пирамиде. Пирамида.Запремина пирамиде.	
VIII	<i>Систем линеарних једначина са две непознате</i>	4	Систем од две лин.једначине са две непознате- решење система Решавање система једначина	
IX	<i>Ваљак</i>	3	Ваљак. Површина ваљка. Ваљак. Запремина ваљка. Површина и запремина, маса тела	
X	<i>Купа</i>	4	Купа.Површина купе Купа.Запремина купе Површина и запремина, маса тела	
XI	<i>Лопта</i>	2	Лопта.Површина лопте Лопта.Запремина лопте	
		Σ 36		

Санела Радовановић, наставник математике

ПРЕДМЕТ: Биологија
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,7.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реализације
1	Порекло и развој људске врсте	1	Преци данашњег човека, историјски развој	Септембар
		1	Кожни систем,грађа,кожни органи	
2	Грађа човечијег тела	1	Скелетни систем човека	Октобар
		1	Облик,грађа костију,везе међу костима	
		1	Обољења,повреде,прва помоћ	
3	Анатомија човека		Мишићно ткиво,облик,грађа	
			Физиолошке особине,	

		1	обољења Нервни систем ЦНС	Новембар
		1	Периферни Н.С.	
		1	Аутономни	
		1	Обољења	
		1	Жлезде са унутрашњим лучењем	
		1	Чула(укус,мирис)	Децембар
		1	Чула (вид,слух)	
		1	Чула	
		1	Варење хране	Јан/фебруар
		1	Обољења	
		1	Органи за дисање	
		1	Обољења Крвни систем	Март
		1	Систем за излучивање	
		1	Репродуктивни органи	Април/мај
		1		
		1		Јун

Укупно : 22 часа Гордана Дрмић-Глишић, наставник биологије

ПРЕДМЕТ : Физика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,6.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реализације
-----------------------	------------	---------------------------	----------------------------	----------------------

2	Мерење	3	1.Мерење дужине 2.Мерење површине 3.Мерење запремине	
3	Кретање	3	4.5.Равномерно праволинијско кретање 6.Променљиво праволинијско кретање	
4	Сила	1	7.Еластична сила	
5	Маса и густина	3	8.Маса и тежина 9.Густина чврстих тела 10.Густина течности	
6	Притисак	2	11.Притисак чврстих тела 12.Притисак у течности	

Мирјана Кисјелица, наставник физике

ПРЕДМЕТ : Физика ,7.разред
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
1.	Сила и кретање	5	1.Убрзање 2.3.4.5.Равномерно променљиво праволинијско кретање	
2.	Кретање тела под дејством силе теже.Силе трења	2	6.Слободан пад,хитац навише и наниже 7.Сила трења	
3.	Равнотежа тела	2	8.Момент силе.Полуга 9.Потисак	
4.	Рад,снага,енергија	2	10.Рад силе.Снага 11.Закон одржања механичке енергије	
5.	Толотне појаве	1	12.Количина топлоте.Топлотна равнотежа	

Мирјана Кисјелица, наставник физике

ПРЕДМЕТ : Физика ,8.разред
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
1.	Осцилаторно и таласно кретање	1	1.Осцилаторно и таласно кретање	
2	Оптика	2	2.Закон одбијања светлости.Огледала 3.Закон преламања светлости.Сочива	
3.	Електрично поље	2	4.Кулонов закон 5.Електрични потенцијал	
4.	Електрична струја	4	6.7.Омов закон за део и цело струјно коло 8.Везивање отпорника 9.Џул-Ленцов закон	
5.	Магнетно поље	1	10.Магнетна индукција.Магнетно поље електричне струје.Дејство маг.поља на струјни проводник	

Мирјана Кисјелица, наставник математике

ПРЕДМЕТ: Хемија ,7.разред

План и програм рада допунске наставе

Допунски рад из хемије предвиђен је за оне ученике који наставне садржаје, предвиђене у оквиру програма редовне наставе, савлађују са тешкоћом или их уопште не савлађују .

Циљ и задаци: - стицање основног знања из наставе хемије
 - оспособљавање ученика за праћење даљег тока наставе
 - стицање способности правилног коришћења основне литературе

Предвиђене теме:

1. Материја, супстанца, промена супстанци
2. Чисте супстанце и смеше
3. Атом. Хемијски симболи

4. Грађа атома
5. Електронски омотач
6. Природни систем елемената
7. Молекули
8. Ковалентна веза
9. Јонска веза
10. Валенца
11. Писање основних хемиских формула
12. Раствор и растворљивост
13. Основне хемиске једначине. Изједначавање
14. Основни хемиски закони
15. Мол
16. Моларна маса
17. Веза између мола, моларне масе и броја честица

Списак ученика се евидентира у дневнику рада.

Мира Чикош, наставник хемије

ПРЕДМЕТ: Хемија ,8.разред

План и програм рада допунске наставе

Допунски рад из хемије предвиђен је за оне ученике који наставне садржаје, предвиђене у оквиру програма редовне наставе, савлађују са тескоћом или их уопште не савлађују.

Циљ и задаци: - стицање основног знања из наставе хемије

- оспособљавање ученика за праћење даљег тока наставе

- стицање способности правилног коришћења основне литературе

Предвиђене теме:

1. Неметали, водоник и кисеони
2. Сумпор
3. Азот и амонијак
4. Калцијум
5. Гвожђе, алуминијум, бакар
6. Оксиди неметала и киселине
7. Оксиди метала и базе
8. Соли
9. Електролитичка дисоцијација
10. Засићени угљоводоници – алкани
11. Незасићени угљоводоници – алкени
12. Алкини
13. Алкохоли
14. Карбоксилне киселине
15. Естри
16. Масти и уља
17. Угљенихидтари
18. Аминокиселине, протеини

Списак ученика се евидентира у дневнику рада.

Мира Чикош, наставник хемије

ПРЕДМЕТ : Руски језик ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА,6.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
1.	ЗДРАВСТВУЈ ШКОЛА! ЗДРАВСТВУЈ ОСЕНЬ!	2	-Первого сентября (чтение, перевод) - Московская школа No 83 (чтение, перевод)	
2.	ЧЕМУ УЧАТ В ШКОЛЕ	3	- Чему учат в школе- диалоги (чтение, перевод) - Повторяем грамматику - Грамматика-падежи	
3.	ПОЗДРАВЛЯЕМ И ЖЕЛАЕМ	2	- Приглашение на день рождения (чтение, перевод) - Склонение прилагательных	
4.	ПРИШЛА ПОРА ЗИМЫ	3	-Диалоги (чтение, перевод, лексика) -Предпраздничная Москва (чтение, лексика) - Личные местоимения	
5.	ЗАВЗЯТЫЕ ТЕАТРАЛЫ	2	-Снегурочка (чтение, перевод, лексика) -Повторяем грамматику	
6.	КОНЕЦ ЗИМЕ! ПРИХОДИТЕ НА БЛИНЫ!	2	-Масленица в московской школе No 83 чтение, перевод) -Будущее время (грамматические упражнения)	
7.	ПОБЫВАЙ В САНКТ- ПЕТЕРБУРГЕ, НАСМОТРИСЬ НА КРАСОТУ	2	-Летний сад Петра Первого (чтение, перевод) -Глаголы движения (упражнения)	
8.	ДАЙ ЛАПУ, ДРУГ!	2	-Пропала собака (чтение, перевод, лексика) -Грамматические упражнения	

Радуша Марчетић, наставник руског језика

ПРЕДМЕТ: Немачки језик

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА,5.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
	Erste Kontakte	1	Ichkomme aus...Ich heiße...Понављање основних начина представљања	
		1	Понављање лексике на тему "одакле си?" кроз заједничку израду вежби из радне свеске	
		1	Вежбе изговора - правила за изговор	
		1	Понављање вођењем дијалога: Woherkommstdu? Wer bist du?	
	Familie	1	Der Artikel-члан; понављање и бежбе:рад на тексту уз самостално препознавање члана	
			Bestimmter/unbestimmterArtikel - разлике	
		1	Inaerzählt überihreFamilie- понављање лексике на тему: породица кроз фотографије и рад на тексту	
		1	DieZahlen-систематизација кроз аудио вежбе, методу игре	
			Лексика у вези са школом, понављање кроз рад на тексту	
		1	ImKlassenzimme; Präsents - увежбавање презента кроз додатне вежбе	
	Komm, ich zeige dir die Schule	1	Wasmachstdugern? додатне вежбе за различите глаголе у презенту	
		1	Schulsachen - лексика у вези са школским прибором и предметима: dieFarben, dieSchulsachen, unsereSchülerband	
		1	Das Jahr- Lexik, Übungen zum Hörverstehen	
			Übungen zum Tehma aus dem Arbeitsbuch	
		1	Modalverben - können; Was kannst du alles im Winter machen	
			Bald ist Weihnachten- Das Neue Jahr- Übungen aus dem Arbeitsbuch	
		1	Ich und du- Lexik; Wiederholung	

<p>Ein Jahr, vier Jahreszeiten, zwölf Monate</p>	<p>1</p>	<p>Das mache ich gern - Übungen zum Verb</p>	
<p>Ich und meine Freunde</p>	<p>1</p>	<p>Übungen zum Thema: das machen Freunde gern zusammen</p>	
<p>Mein Zuhause</p>	<p>1</p>	<p>Arbeitsbuch - gemeinsame Übungen</p> <p>So sieht eine Wohnung aus - Übungen zur Lexik</p> <p>Wer macht was in der Familie Wagner - Übungen zur Lexik</p> <p>In meinem Zimmer- Übungen zum Verb- Präsents- глаголи на тему становања</p> <p>Im Bad-Übungen zum Hörverstehen</p> <p>Ich möchte gerne - Verb "möchten"</p> <p>Gesund essen- gesund bleiben- Übungen zur Lexik</p> <p>Frühstück, Mittagessen, Abendessen -додатне вежбе</p> <p>Arbeitsbuch-Übungen; систематизација теме</p>	
<p>Das Essen und Trinken</p>	<p>1</p>	<p>Was haben Wagners heute an? Übungen zur Lexik</p> <p>Wer trägt was? Übungen zur Grammatik</p> <p>Wo ist mein/meine... Ich brauche... Übungen zum Verb: Arbeitsbuch</p> <p>Woher kommst du ? Übungen zur Lexik</p> <p>Ich wohne in...</p> <p>Systematisierung: Leseverstehen/ Hörverstehen</p> <p>Gesamter Überblick der Grammatik und Lexik</p>	
<p>Kleidung</p>	<p>1</p>		

		1		
		1		
	Hier lebe ich	1		
		1		
		1		
		1		
		1		
		—		
		36		
		—		

Марина Граовац, наставник немачког језика

11. 6. Програм додатне nastave

ПРЕДМЕТ : Српски језик

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 5. разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ
1.	Разговор о садржајима и начинима рада	
2.	Обнављање садржаја из граматике и правописа из 4. р.	
3.	Подела реченица по значењу и саставу, субјекат и предикат као главни реченични чланови	
4.	Основни облици језичког изражавања	
5.	Правопис- управни и неуправни говор	
6.	Тумачење епског текста – приповетка по избору	
7.	Песнички мотив и песничка слика	
8.	Локални говор и књ. Стандард	
9.	Тумачење драмског текста	
10.	Тумачење прозног поетског текста – Андрићеви записи	
11.	Изражајно читање текста	
12.	Сценско извођење драмског текста	
13.	Реализатори драмског дела	
14.	Тумачење сценског дела	
15.	Стилске вежбе	
16.	Значење и употреба падежа	
17.	Главно и споредно у епском делу	
18.	Ко је приповедач, а ко је писац, ко је песник, а ко лирски субјекат	
19.	Форме приповедања у у књ. Делу	
20.	Драматизовање одломака из епске нар. песме	
21.	Лични и нелични гл. облици	
22.	Јунаци Нушићевог романа Хајдуци	
23.	Хумор као уметничко изражајно средство	
24.	Промена именских речи	
25.	Конгруенција главних реченичних чланова	
26.	Непроменљиве врсте речи и	

27.	њихова употреба у српском језику Извештавање – вест, извештај, репортажа	
28.	Рад на тестовима са такмичења Служба речи	
29.	Припрема такмичара Анализа теста са такмичења	
30.	Приказ прозног дека по избору	
31.	ученика	
32.	Како се пише песма	
33.	Осмишљавање и писање прилога за школске новине	
34.	Анализа протеклог додатног	
35.	рада, информације о активностима у б.р.	
36.		

Јасмина Раденковић, наставник српског језика

ПРЕДМЕТ : Српски језик
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 6.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ
1.	Уводни час - представљање садржаја рада	
2.	Креативно писање	
3.	Хронолошко и	
4.	ретроспективно приповедање Употреба туђица – за и против	
5.	Изражајно читање и казивање, реченична	
6.	интонација Синтаксичке и стилске вежбе	
7.	Описивање динамичних и статичних појава у природи Портретисање	
8.	Говорна вежбе – Аргументовани тврди или	
9.	дебата	
10.	Стваралачко препричавање текста с променом тачке гlediшта	
11.	Хумористичко, иронично и сатирично у комедији Увежбавање брзог читања у	
12.	себи с провером разумевања прочитаног непознатог текста	
13.	Језикостилска анализа одабраних поетских текстова Творба речи – специфичности и недоумице	
14.	Гласовне промене и алтернације и одступања од	
15.	њи	
16.		

17.	Самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво ученика	
18.	Разликовање именичких и придевских заменица и њихова граматичка функција у одабраном тексту	
19.	Приказ прочитане књиге ван шк. Програма	
20.	Посета Библиотеци града...	
21.	Коришћење речника у настави, врсте речника	
22.	Ученик у улози наставника – Како бих организовао/ла час српског језика	
23.	Избор и коментарисање из дечијих часописа	
24.	Временска скала – обнављање знања о гл. Облицима Гл. Облици – рад на тексту	
25.	Особености стиха и строфе	
26.	Обнављање и ширење знања	
27.	о падежима	
28.	Разговор о позоришној представи, особености драме Рад на текстовима са	
29.	такмичења Индивидуална припрема	
30.	такмичара	
31.	Вежбе у говору са правилним	
32.	акцентовањем Правопис – језичке недоумице	
33.	Кориговање текста Проучавање локалног текста	
34.	Завршни час – сумирање	
35.	резултата рада додатне	
36.	наставе	

Јасмина Раденковић, наставник српског језика

ПРЕДМЕТ : Српски језик
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 7.разред

РЕДН И БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ
1.	Уводни час – договор о раду	
2.	Љубавне и посленичке	
3.	народне лирске песме – избор	
4.	Народне бајке – избор	
5.	Историја језика	
6.	О Доситеју Обрадовићу	
7.	Народне епске песме	
8.	покосовског циклуса – избор	
9.	Народне епске песме	
10.	хајдучко-ускочког циклуса, избор	
11.	Креативно писање	
12.	Синтаксичке и стилске вежбе	
13.	Падежна синонимија	
14.	Конгруенција	
15.	Ентеријер и екстеријер	
16.	Дескрипција у обрађеним	
17.	делима шк. Лектире	
18.	Приказ прочитане књиге ван	
19.	шк. програма	
20.	Анализа домаћег филма	
21.	Тумачење особености лирске	
22.	уметничке песме	
23.	Избор дела о Светом Сави	
24.	Хумор, иронија и сатира у	
25.	обрђеним књ. Делима	
26.	Композиција Сремчевог	
27.	романа Поп Ђира и поп	
28.	Спира	
29.	Неке језичке недоумице	
30.	Индивидуална припрема	
31.	такмичара	
32.		
33.		

24.	Жаргон – за и против	
25.	Критичка процена позоришне представе, изложбе, тв емисије...	
26.	Сажимање текста и писање резимеа	
27.	Акцентатске вежбе	
28.	Независне предикатске реченице	
29.	Пасивне конструкције	
30.	Стилска изражајна средства	
31.	Особености стиха и строфе	
32.	Вежбе у говору са правилним акцентовсњем	
33.	Коректура и лектура	
34.	Читање и разумевање нелинеарних елемената текста, легенди и табела	
35.	Анализа писаног састава	
36.	Анализа рада додатне наставе у шк.2014/15.	

Јасмина Раденковић, наставник српског језика

ПРЕДМЕТ : Српски језик
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 8.разред

РЕДН И БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реализације
---------------------------	------------	----------------------------------	----------------------------	----------------------

1.	Слушајте ме, говорим	4	<ul style="list-style-type: none"> - Уводни час - Вежбе у говорништву 	Септембар
2.	У плишаном замку	4	<ul style="list-style-type: none"> - Теме из свакодневног живота - Анализа реклама 	Октобар
3.	Песме	4	<ul style="list-style-type: none"> - Посета позоришту - Народни језик и локални говор - Народни језик и локални говор - Дискутовање одабраног текста 	Новембар
4.	Савремена дела	4	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа лирске песме - Активно коришћење вербалних и невербалних знакова комуникације - Избор путописне књижевности - Час са библиотекаром - Истраживачки рад са ученицима - Савремена дела по слободном избору - Карактеризација ликова - Синтакса, анализа одломка: Све ће то народ позлатити 	Децембар

5.	Анализа пројекције домаћег филма	4	- Домаћи филм - Коректура и лектура одабраних песама	Јануар
6.	Тестови	4	- Читање и разумевање легенди и табела - Израда задатака из тестова за осми разред	Фебруар
7.		4	- Израда задатака из тестова за осми разред - Индивидуална припрема за такмичења	
8.	Језичке недоумице	4	- Индивидуална припрема за такмичења - Правопис	Март
9.	Изложба	4	- Правопис - ТВ и ТВ програм - Шта гледам	Април
	Језик		- Организација и реализација изложбе - Организовање анкете - Проучавање језика у школи - Проучавање језика писаца - Бирократски језик - Квиз о В.С.Караџићу - Слагалица	Мај

Соња Бреџ, наставник српског језика
ПРЕДМЕТ : Енглески језик

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 8.разред, Горанка Вујасиновић,наст.енглеског језика

РЕД БР. ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БР. ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
1	PROBLEMS	1	CHRISTMAS CAROL	
		1	PAST S./PRES.PERF	
		1	PAST S./PAST CONT.	
	PLACE AND TIME	1	ARTICLES	
		1	PROJECT:MUSIC	
2		1	ENERGY LEVELS	
			DURING A DAY	
		1	THE FUTURE:WILL.	
			GOING TO	
		1	CONTINUOUS FOR	
	RISKS		ARRANGEMENTS	
		1	FIRST CONDITIONAL	
3		1	SUPERVOLCANO	
			(READING)	
		1	ARE YOU A	
			SURVIVOR?(LIST.AND	
			SPEAKING)	
		1	GEOGRAPHY:PLATE	
			TECTONICS	
			SECOND CONDITIONAL	
	CAN I ASK?	1	REFLEXIVE PRONOUNS	
			THE MEDIA	
4..		1	MURDER AT THE	
		1	THEATRE	
		1	QUESTION FORMS	
			GERUNDS	
		1	SEPARABLE/INSEPARABLE	
	BUYING AND	1	PHRASAL VERBS	
	SELLING		THE SALE OF THE	
5		1	CENTURY	
		1	THE PASSIVE;MODAL	
			VERBS IN PASSIVE	
		1	PREPOSITIONS1	
	PROTEST	1	SENTENCE STRESS WITH	
			PASSIVE	
6.		1	OXFORD AND CAMBRIDGE	
	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА		(READING ;SENTENCE	
		2	LINKERS)	
	УЏБЕНИК:PROJECT		REPORTED SPEECH	
	5 BY TOM		(INTROD.VERB IN THE	
7.	HUTCHINSON	3	PAST)	
			ALL	
			TENSES(PASSIVE/ACTIVE)	
*				

--	--	--	--	--

ПРЕДМЕТ : Математика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 5.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КО РЕ К ЦИ ЈЕ
ДОДАТНА НАСТАВА				
	<i>Скупови. Геометријске фигуре</i>	3	<i>Дијаграми и њихова примена у решавању разноврсних математичких проблема (Венови дијаграми, граф, метод дужи и сл.)</i>	3
	<i>Дељивост бројева</i>	2	<i>Права и кружница-конструктивни задаци</i>	2
	<i>Задаци логичко-комбинаторне природе</i>	3	<i>Разрада задатака са претходних такмичења</i>	2
	<i>Разломци(својства и</i>	3		

	<i>рационални поступци рачунања)- одабрани задаци</i>			
				Σ 18

Ненад Кнежевић, наставник математике

ПРЕДМЕТ: Математика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 5.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИ ЈЕ
ДОДАТНА НАСТАВА				

	<i>Скупови. Геометријске фигуре као скупови тачака</i>	4	<i>Дијаграми и њихова примена у решавању разноврсних математичких проблема (Венови дијаграми, метод дужи и сл.)</i>	4
	<i>Делљивост бројева</i>	4	<i>Права и кружница- конструктивни задаци</i>	4
	<i>Задаци логичко- комбинаторне природе</i>	4	<i>Разрада задатака са претходних такмичења</i>	12
	<i>Разломци(својства и рационални поступци рачунања)- одабрани задаци</i>	4		Σ 36

Данијела Вукосављевић, наставник математике

ПРЕДМЕТ: Математика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 6.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КО РЕ К ЦИ ЈЕ
ДОДАТНА НАСТАВА				
I	<i>Цели бројеви (операције, апсолутна вредност, делљивост)- одабрани задаци</i>	3		
II	<i>Рационални бројеви- одабрани задаци</i>	3		
III	<i>Дијаграми и њихова примена (метод правоугаоника и др.)</i>	2		
IV	<i>Једнакост многоуглова (разложива и допунска); резање и састављање</i>	2		

	<i>разних фигура</i>		
V	<i>Одабрани конструктивни задаци о троуглу и четвороуглу</i>	2	
VI	<i>Задаци логичко-комбинаторне природе (Дирихлеов принцип, проблем куглица и др.)</i>	3	
VII	<i>Задаци са такмичења</i>	3	
Σ		18	

Санела Радовановић, наставник математике

ПРЕДМЕТ: Математика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 7.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
<i>ДОДАТНА НАСТАВА</i>				
	<i>Реални бројеви- одабрани задаци</i>	3		
	<i>Питагорина теорема и њене примене. Питагора</i>	3		
	<i>Полиноми</i>	3		
	<i>Круг. Број π. Архимед</i>	2		
	<i>Елементи комбинаторике (правило збира, правило производа)</i>	2		
	<i>Пропорционалност величина; проценти</i>	2		
	<i>Разрада задатака са претходних такмичења</i>	3		
Σ		18		

Ненад Кнежевић, наставник математике

ПРЕДМЕТ: Математика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 8.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
<i>ДОДАТНА НАСТАВА</i>				
I	<i>Једначине са апсолутном вредношћу</i>	2		
II	<i>Функције и читање графика</i>	2		

III	<i>Једначине и системи линеарних једначина</i>	4		
IV	<i>Геометријска тела, правилни полиедри- одабрани задаци</i>	6		
V	<i>Задаци логичко-комбинаторне природе</i>	2		
VI	<i>Задаци са такмичења</i>	2		
		Σ 18		

Санела Радовановић, наставник математике

ПРЕДМЕТ:Биологија

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 7.разред

У оквиру додатне наставе за 7.разред предвиђено је:

- 1.Израда часописа „Homo sapiens“ у свету науке.
- 2.Разне врсте презентација
- 3.Посете поставки свих изложби из домена биологије
- 4.Израда паноа
- 5.Организација квизова

Гордана Дрмић-Глишић, наставник биологије

ПРЕДМЕТ:Биологија

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 8.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
1.	Увод	2	1.Еволуција човека, услови живота на Земљи 2.Биодиверзитет, нивои организације живог света	
2.	Екологија и животна средина	6	3.Екологија, животна средина и екосистем 4.Еколошки фактори 5.Однос организама и животне средине 6. Популација и животна заједница 7. Екосистем 8. Основни биоми на Земљи	
3.	Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема-животне средине	4	9. Водени екосистеми, њихово загађивање и могућности заштите 10. Копнени екосистеми, њихова угроженост и могућности заштите 11. Агроекосистеми и урбани екосистеми, угрожавање и заштита биодиверзитета 12.Категорије заштиће-	

			них природних добара, црвене књиге флоре и фауне	
4.	Глобалне последице загађивања животне средине	2	13. Климатске промене, оштећење озонског омотача, киселе кише 14. Загађивање и ерозија земљишта, нестајање врста	
5.	Животна средина и одрживи развој	1	15. Одрживо коришћење природних ресурса, енергетска ефикасност, отпад и рециклажа	
6.	Животна средина, здравље и култура живљења	1	16. Еколошка права, здравље људи	

Драгица Радовић, наставник биологије

ПРЕДМЕТ: Географија
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 7.разред

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Септембар	1.	Избор ученика за додатну наставу
	2.	Формирање група, подела задужења, избор области истраживања
Октобар	3.	Политичка подела Азије после колонизације
	4.	Религије у Азији
Новембар	5.	Туристичке атракције Азије
	6.	Сахара-највећа пустиња Света, узроци ширења
Децембар	7.	Борба народа Африке за националну и етничку припадност
	8.	Амерички мегаполиси
Јануар	9.	Царство Инка, Маја и Астека
	10.	Средња Америка: Туристичке атракције
Фебруар	11.	Припрема за такмичење ученика
	12.	Школско такмичење
Март	13.	Припрема за такмичење ученика
	14.	

		Припрема за такмичење ученика
Април	15. 16.	Бразил: туристичке атракције Океанија- Микронезија, Полинезија и Меланезија: туристичке атракције
Мај	17. 18..	Презентација самосталних радова ученика Анализа рада додатне наставе: похвале, награде ученицима (предметни наставник), ученици међусобно оцењују свој рад у додатној настави

Биљана Колачек, наставник географије

**ПРЕДМЕТ: Географија
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА 8.разред**

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Септембар	1.	Избор ученика за додатну наставу
	2.	Формирање група, подела задужења, избор области истраживања
Октобар	3.	Балканско полуострво- Србија, географски положај
	4.	Планине Србије- туристичке атракције
Новембар	5.	Вода, најзначајнији природни ресурс- значај, мере заштите
	6.	Језера Србије- туристичке атракције
Децембар	7.	Национални паркови- туристичке атракције
	8.	Бање- туристичке атракције
Јануар	9.	Демографске карактеристике Србије
	10.	Београд- европска метропола
Фебруар	11.	Припрема за такмичење ученика
	12.	Школско такмичење

Март	13.	Припрема за такмичење ученика
	14.	Припрема за такмичење ученика
Април	15.	Моја интересовања у географији(самостални радови)
	16.	Европско и светско тржиште-пласман наших производа
Мај	17.	Презентација самосталних радова ученика
	18..	Анализа рада додатне наставе:похвале,награде ученицима(предметни наставник),ученици међусобно оцењују свој рад у додатној настави

Биљана Колачек, наставник географије

ПРЕДМЕТ: Физика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,6.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
------------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------------	-----------------

2	Мерење	2	1.2.Мерење дужине,површине,запремине,врмена	
3	Кретање	6	3.4.5.Равномерно праволинијско кретање 6.7.8.Променљиво праволинијско кретање	
4	Сила	1	9.Еластична сила	
5	Маса и густина	3	10.Маса и тежина тела 11.Густина чврстих тела 12.Густина течности	
6	Притисак	2	13.Притисак чврстих тела 14.Притисак у течности	

ПРЕДМЕТ: Физика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,7.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
1.	Сила и кретање	8	1.-8.Равномерно променљиво праволинијско кретање	
2.	Кретање тела под дејством силе теже.Силе трења	3	9.Слободан пад,хитац навише и хитац наниже 10.11.Сила трења	
3.	Равнотежа тела	3	12.13.Момент силе.Полуга. 14.Потисак.	
4.	Рад,снага,енергија	2	15.Рад,снага,кинетичка и потенцијална енергија 16.Закон одржања механичке енергије	

Мирјана Кисјелица, наставник физике

ПРЕДМЕТ: Физика
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА ,8.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
1.	Осцилаторно и таласно кретање	1	1. Осцилаторно и таласно кретање.Математичко клатно	
2.	Оптика	3	2. Закон одбијања светлости.Огледала 3.4.Закон преламања светлости.Сочива	
3.	Електрично поље	3	5.Кулонов закон 6.Електрични потенцијал и напон 7.Кондензатори	
4.	Електрична струја	2	8.Омов закон за део и цело струјно коло 9.Везивање отпорника	
5.	Магнетно поље	1	10.Магнетна индукција.Магнетно поље електричне струје.Дејсво маг.поља на струјни проводник	

Мирјана Кисјелица, наставник физике

ПРЕДМЕТ: ХЕМИЈА

План и програм рада додатне наставе ,7.разред

Додатни рад ис хемије предвиђен је за оне ученике који показују шире интересовање за хемију,а наставне садржаје, предвиђене у оквиру програма редовне наставе,савлађујући са лакоћом.

Циљ и задаци: -проширење и продубљивање знања ученика

-индивидуализација наставе

-развијање способности за самосталан истраживачки рад

-развијање интересовања и оспособљивање ученика за самообразовање

-развијање,логичког критичкоги стваралачког мишљења ученика

-стицање способности рада у хемијској лабораторији

ПРЕДМЕТ:Руски језик
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА,7.разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
1.	Российские просторы	5	-Летние впечатления -Так говорят русские -Выражение места и направления -Количественные числительные -Имя существительное типа весть	
2.	В здоровом теле - здоровый дух	5	-На уроке физкультуры -Так говорят русские -Выражение времени -Футбольный матч -Несклоняемые существительные	
3.	Ах, эта мода	4	-Выражение образа действия -Модная хроника -Так говорят русские -Прилагательные	
4.	Молодость всегда в пути	5	-Диалоги -Прогулка по Белграду -Глаголы движения	
5.	Делу время – потехе час	5	-„Мэйло“ из Санкт Петербурга -Имя существительное типа Россия	
6.	Семья всему начало	5	-Кто чем увлекается -Так говорят русские -Чем заняться в свободное время -Повелительное наклонение -Местоимения -Выражение количества -Дети, помогите -Шиворот – навыворот	

7.	Экран и сцена – окно в мир		-Повелительное наклонение -Так говорят русские	
8.	Земля ждёт твоей помощи	4	-Выражение отрицая -Я и театр -Диалоги: Идём в кино -Глаголы идти – ходить	
		3	-Повторяем грамматику -диалоги: Идём в зоопарк -Задания	

Радуша Марчетић, наставник руског језика

ПРЕДМЕТ:Руски језик

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА,8.разред

РЕДН И БРОЈ ТЕМ Е	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	НАПОМЕНЕ
-------------------------------	------------	-------------------------------	----------------------------	----------

1.	Снова за партой	4	<ul style="list-style-type: none"> - Что говорят русские когда знакомятся - Что говорят русские учителя когда ведут урок, а что ученики - Выражение вида - Настоящее время 	
2.	Годовой круговорот	5	<ul style="list-style-type: none"> - Времена года - Погода в Москве - Наречия времени - Прошедшее время - Именительный падеж (окончания) 	
3.	Родительский дом – начало начал	5	<ul style="list-style-type: none"> -Юбилей - Что говорят русские когда поздравляют с днём рождения - Наречия меры и степени - Родительный падеж - Прилагательные 	
4.	Зимние радости	5	<ul style="list-style-type: none"> -Разговор по чату перед Новым годом - Что говорят русские когда поздравляют с Новым годом - Степени сравнения - Неопределённые местоимения с частицами –то и –нибудь - Дательный падеж 	

5.	Кто в Москве не бывал, красоты на видал	5	<ul style="list-style-type: none"> - Знакомство с достопримечательностями Москвы - Что говорят русские в городском транспорте - Наречия места и направления - Глаголы движения -Превосходная степень 	
6.	У кого что болит, тот о том и говорит	5	<ul style="list-style-type: none"> - Винительный падеж (окончания) - В детской поликлинике - Что говорят русские когда выражают своё мнение - Наречия образа действия - Творительный падеж (окончания) 	
7.	Едем на экскурсию! Ура!	5	<ul style="list-style-type: none"> -Перед отъездом - Что говорят русские когда прощаются - По золотому кольцу России - Выражение времени датой - Предложный падеж (окончания) 	

Радуша Марчетић, наставник руског језика

ПРЕДМЕТ: Немачки језик
ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА, 5. разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦИЈЕ
1.	Erste Kontakte	1	Ichkommeaus... додатне дијалошке форме за увежбавање представљања са акцентом на изговору	
		1	Симулација првих дијалога без акцента; Hörverstehen	
		1	Додатне вежбе изговора; систематизација правила за изговор	
		1	Woher kommst du? Wer bist du? Ich heiße...Ich komme aus...Ich lebe in... Ich bin <i>Lehrerin</i>	
			Zusätzliche Übungen zum Thema Artikel: додатни лист са вежбама на тему: члан	
2.	Familie	1	Bestimmter/unbestimmter Artikel: рад на краћем непознатом тексту	
		1	Inaerzählt überihreFamilie - Hörverstehen/усмено понављање саслушаног без помоћи текста; ученици сами репродукују текст	
		1	Додатне вежбеса CDа, симулација дијалога	
		1	Лексика у вези са школом, вануџбенички текст; самостално препознавање нових речи у тексту	
3.	Komm, ich zeige dir die Schule	1	Im Klassenzimmer: Präsents - увежбавање презента кроз додатне вежбе, задавање додатних глагола и самостално грађење презента	
		1	Сатави ученика на тему: школа, реченице у презенту	
			Додатни текст на тему: Schulsachen-лексика у вези са школским прибором и предметима	

	<p>4. Ein Jahr, vier Jahreszeiten, zwölf Monate</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>Das Jahr -Übungen zum Hörverstehen</p> <p>Zusätzliche Arbeitsblätter</p> <p>Преглед и осталих модалних гл., поред гл. können; Was kannst du alles im Winter machen, ученици пишу краће текстове</p> <p>Аутентични, упрошћени текстови из немачког часописа на тему: Bald ist Weihnachten- Das Neue Jahr</p> <p>Hörverstehen- Ich und du -Lexik</p> <p>Zusätzliche Übungen zum Verb- Das mache ich gerne</p> <p>Übungen zum Thema: das machen Freunde gerne zusammen</p> <p>Самостални састави ученика</p> <p>Lexik- So sieht eine Wohnung aus; ученици описују</p>	
	<p>5. Ich und meine Freunde</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>Wer macht was in der Familie Wagner- Übungen zur Lexik</p> <p>Übungen zum Verb-Präsens- глаголина тему становања: In meinem Zimmer</p> <p>Вежбе разумевања текста без пратећег текста-Übungen zum Hörverstehen - Im Bad</p>	
	<p>6. Mein Zuhause</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>Ich möchte gerne- сва значења у вези са обликом "möchten" и његова употребна вредност</p> <p>Ученици пишу на тему: Gesund essen- gesund bleiben- представљање српских и немачких навика у исхрани</p> <p>Самостални састави ученика на тему: Frühstück, Mittagessen, Abendessen</p> <p>Систематизација додатног градива: додатни листови са вежбама</p>	

7.	Das Essen und Trinken	1	Реферати ученика на тему: Was haben Wagners heute an?
		1	Самостално описивање одеће ученика: Wer trägt was?
		1	Übungen zur Grammatik- додатни листови за препознавање присвојног детерминатива: Wo ist mein/meine... Ichbrauche...
		1	Projektarbeit- ÜbungenzumVerb: gemeinsameSystematisierung
8.	Kleidung	1	Самосталан рад ученика на тему: Woherkommstdu? ученици представљају једни друге, порекло
			Projektarbeit
		1	Systematisierung: Leseverstehen/Hörverstehen; вежбе разумевања саслушаног без помоћи текста
		1	
		1	Gesamter Überblick der Grammatik und Lexik
9.	Hier lebe ich	1	
		1	
		1	
		36	

Марина Граовац, наставник немачког језика

12. ПРОГРАМ ЧАСОВА АКТИВНЕ НАСТАВЕ

ПРЕДМЕТ: Српски језик

Часови активне наставе:

5. разред

13. Анализа ДЗ

18. Јунак мог омиљеног цртаног филма

29. Шала којој смо се сви смејали

48. Изражајно читање обрађених књ, текстова

53. Изражајно рецитовање песама о детињству

66. Стилске вежбе

87. Сјај новогодишњих и божићних празника

107. Вест

120. Радостан догађај у мојој породици, говорна вежба

129. Разговарам са својим љубимцем, говорна вежба

144. Како замишљам Атлантиду, АДЗ

172. Изражајно рецитовање поезије

6.разред

10. Језичка култура – Догодило се за време распуста

46. Епске песме косовског циклуса

53. Изражајно рецитовање

59. Лик Марка Краљевића, АДЗ

85.Породичне народне лирске песме

110. Како замишљам Прокин га

113. Службено писмо

7.разред

23. Народне епске песме покосовског круга

35. Епске песме о хајдуцима

38. Знажења и употреба падежа

44. Епске народне песме о ускоцима

46. Писање обавештења, најаве догађаја, интервјуа

56. Описивање ентеријера и екстеријера

71. Свети Сава у Књижевности, избор

79. О једној занимљивој епизоди из Сремчевог романа

109. Мали принц, Антоан де Сент Егзипери

Јасмина Раденковић, наставник српског језика

ПРЕДМЕТ: Српски језик

Часови активне наставе:

Орлови рано лете, Б. Ћопић, март

Песме о Марку Краљевићу

Све ће то народ позлатити, Лаза Лазаревић, новембар

Сумњиво лице, Б. Нушић

Соња Бреџл, наставник српског језика

ПРЕДМЕТ: Енглески језик

Планирани часови активне наставе

1.Quantifiers, обрада

V разред

март 2015.

2. Transport, обрада

VI разред

октобар 2014.

3.Our environment, обрада VII разред

април 2015.

4. Australia, обрада

VII разред

мај 2015.

5. Risks,обрада

VIII разред

децембар 2014.

Горанка Вујасиновић, наставник енглеског језика**ПРЕДМЕТ: Историја****5.разред.**

- 1.Шта је историја (време и рачунање времена, подела прошлости) **активна настава**
 2. Грчка култура, књижевност, митологија, Олимпијске игре **активна настава**
 3.Рим-светска сила старог века **активна настава**

6.разред

1. Основне одлике средњег века **активна настава**
 2.Велика сеоба народа-Хуни и Германи, односи **активна настава**
 освајача и староседелаца
 3.Словенски народи у Европи**активна настава**
 4.Средњовековни градови-настанак и развој

7.разред

1. Велика географска открића (научно-технолошка открића као предуслов – унапређивање бродоградње,усавршавање компаса, астролаба, дурбина и часовника)**активна настава**
 2.Велика географска открића (путовања Бартоломеа Дијаза, Васка да Гаме, Кристифора Колумба и Фернанда Магелана; индијанске цивилизације и колонизација Новог света).**активна настава**
 3.Положај Срба у Турском царству (друштвене категорије – раја и власи, исламизација, хајдуци, свакодневни живот).**активна настава**
 4.Уједињење Италије и Немачке (улога Пијемонта у уједињењу Италије, истакнуте личности – Камило Кавур, Ђузепе Мацини и Ђузепе Гарибалди; ратови за уједињење Италије; улога Пруске и њеног канцелара Ота фон Бизмарка у уједињењу Немачке, ратови за уједињење, проглашење Другог немачког царства). **активна настава**

8.разред

1. Прекретница (1878-1889), Берлински конгрес, привреда,Милан Обреновић, политичке странке, проглашење Краљевине, Тимочка буна, Устав 1888.**активна настава**
 2.Србија и Црна Гора у Првом светском рату 1915-1918 (повлачање преко Албаније, Мојковац, Солунски фронт, живот у окупираној Србији, Топлички устанак)**активна настава**
 3. Уједињење Италије и Немачке (улога Пијемонта у уједињењу Италије, истакнуте личности – Камило Кавур, Ђузепе Мацини и Ђузепе Гарибалди; ратови за уједињење Италије; улога Пруске и њеног канцелара Ота фон Бизмарка у уједињењу Немачке, ратови за уједињење, проглашење Другог немачког царства). **активна настава**
 4. Први српски устанак1804-1813 (Збор у Орашцу, битке на Иванковцу, Мишару, Делиграду, Чегру; заједничко ратовање Срба и Руса, Букурешки мир и пропаст устанка; организација устаничке државе, личности **активна настава**
 5.Прилике у свету после Првог светског рата (промене у међународним односима, Мировна конференција у Паризу, нове границе, Друштво народа)**активна настава**
 6.Успон фашистичких држава, међународни односи до напада на Пољску**активна настава**
 7.Краљевина СХС 1918-1929- политичке странке и сукоби, националне, економске и верске супротности, спољна политика**активна настава**
 8. Југославија (1929-1934)- Шестојануарска диктатура, Октроисани устав, сепаратистички покрети, атентат у Марсеју**активна настава**

Снежана Устић,
 наставнк
 историје

Географиј
а, 8 р.
Земун мој
крај

13. ПРОГРАМ ЧАСОВА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ НАСТАВЕ

7.разред

ТЕМА: ЕНЕРГИЈА

ПРЕДМЕТ:

- 1.ФИЗИКА
- 2.ТЕХНИЧКО
- 3.ХЕМИЈА
- 4.БИОЛОГИЈА
- 5.ГЕОГРАФИЈА
- 6.ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ
- 7.ДОМАЋИНСТВО

8.разред

ТЕМА: Леонардо да Винчи и златни пресек

ПРЕДМЕТ:

- 1.МАТЕМАТИКА
- 2.ИСТОРИЈА
- 3.ЛИКОВНА КУЛТУРА
- 4.ФИЗИКА

6.разред

ТЕМА: БАЛКАН И СРБИ У ДОБА НЕМАЊИЋА

Предмет:

- 1.ИСТОРИЈА
- 2.СРПСКИ ЈЕЗИК
- 3.ЛИКОВНА КУЛТУРА

ТЕМА: ОСВАЈАЊА ТУРАКА ОСМАНЛИЈА НА БАЛКАНУ

Предмет:

- 1.ИСТОРИЈА
- 2.СРПСКИ ЈЕЗИК
- 3.ЛИКОВНА КУЛТУРА

14. ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Предмет:Српски језик

Пројектна настава

7.р.

Деца и рат – Крвава бајка и Дневник Ане Франк, 127. и 128. Час

6.р.

Марко Краљевић у историји и предању, 155, 6, 7. час

Јасмина Раденковић, наставник српског језика

Пројектна настава

Обележавање стогодишњице Првог светског рата, последња недеља октобра

Екскурзија ученика 8. р, последња недеља октобра

Соња Бреџл, наставник српског језика

Предмет:Енглески језик

5.разред

1 Holidays(Christmas/New Year,s Day)

2 Film

6.разред

1 Natural Disasters

2 Capital Cities

7.разред

1 Sports(Myfavourite sportsman)

2 Global Warming

8.разред

1 Music

2 Jobs

Горанка Вујасиновић, наставник енглеског језика

Предмет:Историја

6.разред

1.Средњовековна култура код Срба-
културно подручје, језик, писмо, књижевност

2.Средњовековна култура код Срба-
правни споменици, уметност

3. Средњовековна култура код Срба

обрада

пројектна настава

обрада

пројектна настава

Утврђивање

пројектна настава

7.разред

1.УСПОН ЕВРОПЕ (Европа од краја 15. до краја 18.века)

систематизација

пројектна настава

Снежана Устић, наставник историје

15. ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Програм рада литерарне секције

РАЗРЕД:7.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реали зациј е
		1.	Договор о раду у новој шк. Год.	Септем бар
		2.	Анализа савременог књижевног дела	
		3.	по избору	
		4.	ученика	
		5.	Посета библиотеци	Октоба р
		6.	Коришћење речника и Књижевних критика у настави	
		7.	Анализа драмског дела по избору	
		8.	ученика	
		9.	Особености драме као Књижевног рода	Новем бар
		10.	Проучавање локалног говора	
		11.	Специфичности локалног говора	
		12.	Жаргон	
		13.	Правопис: Неке језичке недоумице	Децемб ар
		14.	Самостални приказ лирске песме по	
		15.	избору ученика	
		16.	Особености стриша и строфе	

		17.	Свети Сава – први српски Књижевник	Јануар
		18.	Избор из дела Светог Саве ("Житије светог Симеона", "Посланица игуману Спиридону")	
		19.	Избор из дела о Светом Сави- Биографије Доментијана и Теодосија	
		20.	Критички приказ филма – Усмена и писмена анализа	Фебруа р
		21.	Употреба туђица –за и против	
		22.	Синтаксичке и стилске вежбе	
		23.		
		24.	Казивање напамет научених текстова/стихова	Март
		25.	Учешће на литерарним конкурсима	
		26.	Вежбе у говору са правилним акцентовањем	
		27.		
		28.	Репортажа са различитом тематиком Креативно писање	Април
		29.	Расправљање о књизи, филму,излижби, концерту	
		30.		
		31.		
		32.	Самостални радови ученика из различитих области Народна поезија и проза – Избор ученика	Мај
		33.		
		34.		
		35.	Сумирање рада у шк. 2014/15.	Јун

Јасмина Раденковић,наставник српског језика

Програм рада Драмске секције

Септембар

1. Договор о раду у новој школској години и формирање секције
2. План рада за текућу школску годину
3. Подела материјала ученицима Ви и VI разреда и додела улога
4. Договор о учешћу секције на прослави Дана школе

Октобар

1. Читачка проба (анализа ликова)
2. Читачка проба (читање по улогама)
3. Учешће на приредби поводом Дана школе

Новембар

1. Драматизација обредних и обичајних песама
2. Драматизација обредних и обичајних песама
3. Драматизација: Грчки митови
4. Посета позоришту

Децембар:

1. „Том Сојер“ - Марк Твен
2. „Том Сојер“ - Марк Твен
3. „Покондирена тиква“ - Ј.С.Поповић
4. „Покондирена тиква“ - Ј.С.Поповић

Јануар:

1. Учешће на прослави школске славе Св.Сава
2. Посета позоришту
3. Анализа рада секције

Март:

1. Историја позоришта и драме
2. Вежбе акцента и паузе
3. Костими и маске, декор
4. Музика и ритам, темпо

Април:

1. Посета позоришту
2. Писање сценских дела
3. Гледање телевизијске драме
4. Слушање радио драме

Мај:

1. Беседништво
2. Такмичење у беседништву
3. Драматизација текста „Капетан Џон Пиплфокс“ (Душко Радовић)
4. Гостовање представа у млађим разредима

Јун:

1. Разматрање извештаја о раду секције

Соња Бреџл, наставник српског језика

Програм рада Рецитаторске секције

Септембар:

1. Договор о раду у новој школској години
2. Аудиција (гласовне способности ученика)
3. Подела материјала
4. Дикција, интонација, ритам, пауза

Октобар:

1. Проба, дикција
2. Проба, дикција
3. Проба, дикција
4. Проба, дикција
5. Дан школе (јавни наступ)

Новембар:

1. Став, интонација, ритам
2. Став, интонација, ритам
3. Говорне паузе, акценат
4. Акценат

Децембар:

1. Припрема за приредбу поводом Дана Светог Саве
2. Припрема за приредбу поводом Дана Светог Саве
3. Припрема за приредбу поводом Дана Светог Саве
4. Припрема за приредбу поводом Дана Светог Саве
5. Припрема за приредбу поводом Дана Светог Саве
6. Припрема за приредбу поводом Дана Светог Саве

Јануар:

1. Припрема за приредбу поводом Дана Светог Саве
2. Генерална проба
3. Дан Светог Саве (јавни наступ)

Фебруар:

1. Интонација, акценат, ритам
2. Интонација, акценат, ритам
3. Такмичење рецитатора (Пријатељи деце Земуна)
4. Приредба (јавни наступ)

Март:

1. Рецитовање песама
2. Рецитовање песама
3. Рецитовање песама
4. Рецитовање песама
5. Такмичење рецитатора “Песниче народа мог“ (Пријатељи деце Земуна)

Април:

1. Избор песама за рецитивање (самоизбор)
2. Изражајно казивање одабраних стихова
3. Изражајно казивање одабраних стихова
4. Изражајно казивање одабраних стихова

Јун:

1. Евалуација рада секције

Славица Бабић, наставник српског језика

Програм рада историјске секције

РАЗРЕД:5

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реализације

III	Стари век	4	Стари Египат (израда стрипа)	окт./нов
III	Стари век	4	Грчки полиси-Спарта и Атина (интвју са Леонидом)	децемб.
III	Стари век	3	Грчки митови(драматизација)	јануар
III	Стари век	2	Култура Старог Рима	април
III	Стари век	2	Систематизација (израда ленте времена)	мај
III	Стари век	3	Посета Музеју	апр./мај

Снежана Устић, наставник историје рада

Програм рада Биолошке секције

РАЗРЕД: пети, шести

РЕДН И БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕКЦ ИЈЕ
---------------------------	------------	-------------------------------	-------------------------	---------------

<p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>6.</p>	<p>Упознавање са планом активности биолошке секције ученика за шк. 2014 / 2015. год. и уређење биолошког кабинета</p> <p>Обележавање значајних еколошких датума</p> <p>Пројекције филмова</p> <p>Припреме за школско такмичење из биологије</p> <p>Познати научници</p> <p>Израда паноа</p> <p>Израда збирки</p>	<p>4</p> <p>8</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>8</p>	<p>1.Упознавање са планом активности биолошке секције (пети разред)</p> <p>2.Упознавање са планом активности биолошке секције (шести разред)</p> <p>3. Уређење биолошког кабинета (пети разред)</p> <p>4. Уређење биолошког кабинета(шести разред)</p> <p>5. 16.септембар-Дан заштите озонског омотача (шести разред)</p> <p>6. 26. септембар-Дан чистих планина (пети разред)</p> <p>7. 4.октобар-Дан заштите животиња(шести разред)</p> <p>8. 6.октобар-Дан заштите станишта(пети разред)</p> <p>9. 22.март-Дан вода (пети разред)</p> <p>10. 22.април-Дан планете Земље (шести разред)</p> <p>11. 22.мај-Дан биодиверзитета (пети разред)</p> <p>12. 5.јун-Дан заштите животне средине(шести)</p> <p>13. Скривено благо (пети разред)</p> <p>14. Беле роде моје равнице (шести разред)</p> <p>15. Путник кроз васиону и векове (шести разред)</p> <p>16. ,17. ,18. ,19.-Школско такмичење из биологије</p> <p>20. О Јосифу Панчићу (пети разред)</p> <p>21. О Чарлсу Дарвину (шести разред)</p> <p>22., 23., 24., 25.- « Хордати » (шести р.)</p> <p>26., 27., 28., 29.- (пети р.)</p> <p>«Разноврсност биљака»</p>	
---	--	---	--	--

7.		7	30., 31., 32., 33.-Израда школског хербаријума(пети р.) 34., 35., 36.-Израда школског инсектаријума (шести разред)	
----	--	---	---	--

Драгица Радовић, наставник биологије

Програм рада географске секције
Разред: 5.

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Септембар	1.	Избор ученика и упознавање са планом рада географске секције
Октобар	2.	Васиона и васионска тела(припрема и израда самосталних радова ученика-панои,реферати);посета Планетаријуму
Новембар	3..	Географска ширина и дужина(припрема и израда самосталних радова ученика-панои,реферати)
Децембар	4.	Мерење на карти и оријентација у простору(вежба)
Јануар	5.	Кретање земље(припрема и израда самосталних радова ученика-панои,реферати)
Фебруар	6.	Литосфера (припрема и израда самосталних радова ученика-панои,реферати)

Март	7.	Израда модела вулкана
Април	8.	Облици рељефа настали деловањем спољашњих сила(припрема и израда самосталних радова ученика-панои,реферати)
Мај	9.	Атмосфера-загађење,ефекат стаклене баште,киселе кише и глобално загревање

Биљана Колачек, наставник географије

Програм рада географске секције

Разред: 6.

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Септембар	1.	Избор ученика и упознавање са планом рада географске секције
Октобар	2.	Воде на земљи-заштита од загађивања(припрема и израда самосталних истраживачких радова ученика-панои,реферати)
Новембар	3..	Становништво и насеља(припрема и израда самосталних истраживачких радова ученика-панои,реферати)
Децембар	4.	Државе Јужне Европе припрема и израда самосталних истраживачких радова ученика-панои,реферати
Јануар	5.	Државе Средње Европе припрема и израда самосталних истраживачких радова ученика-панои,реферати
Фебруар	6.	Државе Западне Европе припрема и израда самосталних истраживачких радова ученика-панои,реферати
Март	7.	Државе Северне Европе припрема и израда самосталних истраживачких радова ученика-панои,реферати
Април	8.	Државе Источне Европе припрема и израда самосталних истраживачких радова ученика-панои,реферати
Мај	9.	Анализа рада ,похвале,награде ученицима(предметни секције)

Биљана Колачек, наставник географије

Програм рада секције Архитектура и грађевинарство

	бр. часа
Септембар	
- Упознавање са програмом рада, алатима и материјалима	1-2
- Сврха и значај правила у техничком цртању	3-4
Октобар	
- Алгоритам израде	5-6
- Одређивање димензија и материјала за израду макете	7-8
Новембар	
- Израда техничких цртежа	9- 10
- Израда техничких цртежа	11- 12
Децембар	
- Преношење мера са цртежа	13- 14
- Преношење мера са цртежа	15- 16
Јануар	
- Израда делова. Финална обрада	17- 18
Фебруар	
- Израда елабората	19-20
- Припрема за тест знања	21-22
Март	
- Припрема за такмичење	23- 24
- Школско такмичење	25- 26
Април	
- Анализа резултата такмичења	27-28
Мај	
- Планирање рада за наредну школску годину	29- 30

Јасминка Стошић, наставник техничког и информатичког образовања

Програм рада Лего секције

План реализације пројекта „First Lego League“ (FLL) – мултидисциплинарно роботско такмичење

Пилот пројекат „First Lego League“ (FLL) – мултидисциплинарно роботско такмичење је први пројекат овакве врсте у Србији, које се у свету одржава већ годинама и у коме у свету тренутно учествује преко 250.000 деце. Спроводи га удружење грађана „Скоцкани“ које је потписало уговор са LEGO Education партнером за Балкан за пилот сезону у Београду и са школама на територији Београда.

Циљ пројекта је да се деца у Србији укључе у међународно такмичење у прављењу робота од лего коцкица и само такмичење је дизањано да врши промоцију знања, учења и дечије самосталности као и да учи децу вештинама које ће им бити потребне у професионалном животу. Тим деце се састоји од 4-10 чланова узраста од 9-15 год.

Пројекат је у потпуности компатибилан са смерницама „Развионице“, деца се сама организују, активирају у процесу учења, планирања и извршења задатака.

Реализатор Пројекта је Ален Пиљак, бивши ученик школе као и заинтересовани наставници из школе. Сарадници ће бити Олга Брдар, педагог

Ред.бр. радионице	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТ/ЦИЉ
Припремне активности	28. август 2014. 4. септембар 2014. Прва недеља септембра 2014.	Презентација пројекта наставницима школе, формирање наставничког тима за пројекат. Презентација пројекта Савету родитеља школе Презентација пројекта ученицима и наставницима школе, подела захтева за сагласност родитеља за учешће ученика у Пројекту, формирање ученичког тима. Обука наставничког тима.
1.	8. септембар (понедељак)	УВОДНА РАДИОНИЦА: упознавање са ЛЕГО роботиком и вредностима ФЛЛ, одабир имена тима и подела задужења.
2.	15. септембар (понедељак)	Ишчитавање теме изазова и осмишљавање пројекта, прављење плана израде пројекта и листе особа за контакт, чланови тима деле оно што већ знају о теми изазова међусобно и праве листу непознатих ствари које требају да испитају
3.	22. септембар (понедељак)	Евалуација пројекта за изазов. Истраживање решења проблема. Почетак рада са роботом. Склапање роботских модела по упутству, склапање подлоге за изазов. Међусобно дељење информација које су пружили контактирани сручњаци.
4.	1. октобар (среда)	Направити робота и програмирати га да извршава 2 најлакша задатка. Тестирање, преправка и оптимизација робота. Размишљање о начинима решења осталих задатака. Осмишљавање иновативних решења за тимске задатке, проналажење одрживих решења. Евалуација потребних технологија да би идеје постале реалност. Осмишљавање деобе открића са локалном заједницом.
5.	6. октобар (понедељак)	Покушај израде робота који остварује 50 посто планираних циљева, евалуација реалности и могућности остварења циљева. Израда плана презентације робота судијама за дизајн робота на турниру. Осмишљавање деобе открића са локалном заједницом. Припрема презентације пројекта члановима локалне заједнице, припрема презентације пројекта судијама. Дизајн сценског наступа.
6.	13. октобар (понедељак)	Покушај израде робота који остварује 75 посто планираних циљева, евалуација реалности и могућности остварења циљева. Тестирање робота при различитим условима који могу бити активни на турниру. Писање и увежбавање презентације пројекта.
7.	20 октобар (понедељак)	Покушај израде робота који остварује 100 посто планираних циљева, почетак тестирања временски ограничених мечева. Увежбавање презентације пројекта пред судијама са штоперцом. Дељење пројекта са људима из заједнице који би могли да имају користи. Провера да ли Пројекат испуњава све што се налази у рубрици Пројекта. Размишљање и предвиђање о питањима које у вези пројекта судије могу поставити.
8.	27 октобар (понедељак)	Извршавање последњих припрема за игру са роботом, тестирати, дизајнирати и оптимизовати робота. Извршити тестирање презентације пред ученицима који глуме судије. Извршавање генералне пробе робота и пројекта.
9.	Новембар 2014. године, после завршетка радионица	Учествовање на турниру, прослава, евалуација грешака и припрема за идућу сезону.

Програм рада саобраћајне секције

ЦИЉ: Циљ васпитно-образовног рада у саобраћајној секцији јесте стицање знања о основама саобраћаја и културе понашања учесника у саобраћају.

ЗАДАЦИ:

- Упознавање са појмом "саобраћај";

- Стицање знања о врстама саобраћаја и превозним средствима;
- Познавање правила неопходних за безбедно учешће у саобраћају;
- Разумевање важности поштовања саобраћајних правила у насељу;
- Континуиран и систематски рад на развоју саобраћајне културе;
- Примена стечених знања у свакодневном животу.

Број теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Обучавање	Увежбавање	Укупно
1.	Основни појмови о саобраћају	1	1	2
2.	Саобраћајна средства и врсте саобраћаја	2	2	4
3.	Регулисање саобраћаја (правила, прописи, знаци)	6	4	10
4.	Примена стечених знања (вожња бицикла)	7	13	20
УКУПНО		16	20	36

Ред. број		НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА	
наставне јед.	часа у месец у		обрада	утврђивање
1.	септ. 1.	Основни појмови о саобраћају. Кретање људи и превоз робе. Видови саобраћаја и саобраћајна средства.	+	
2.	2.	Основни појмови о саобраћају. Кретање људи и превоз робе. Видови саобраћаја и саобраћајна средства.		+
3.	3.	Саобраћајна средства друског саобраћаја (запрежна возила, бицикл, мотоцикл, аутомобил)	+	
4.	4.	Саобраћајна средства друског саобраћаја (запрежна возила, бицикл, мотоцикл, аутомобил)		+
5.	окто. 1.	Дечја возила и њихово коришћење	+	
6.	2.	Дечја возила и њихово коришћење		+
7.	3.	Саобраћајна правила и прописи, регулисање саобраћаја	+	
8.	4.	Саобраћајна правила и прописи, регулисање саобраћаја		+
9.	5.	Саобраћајни знаци и подела са посебним освртом на оне који се односе на децу	+	
10.	нове. 1.	Саобраћајни знаци и подела са посебним освртом на оне који се односе на децу		+
11.	2.	Саобраћајни знаци који се односе на бициклисте, пешаке	+	
12.	3.	Правилно кретање учесника у саобраћају	+	
13.	4.	Правилно кретање учесника у саобраћају		+
14.	деце. 1.	Пешачки прелази и њихово обележавање	+	
15.	2.	Пешачки прелази и њихово обележавање		+
16.	3.	Утврђивање, решавање саобраћајних ситуација	+	
17.	4.	Вожња бицикла, положај возача, рад педала	+	
18.	јану. 1.	Вожња бицикла, положај возача, рад педала		+
19.	2.	Вожња бицикла у правој линији и заустављање	+	
20.	фебр. 1.	Вожња бицикла у правој линији и заустављање		+
21.	2.	Вожња у круг	+	
22.	3.	Вожња у круг		+
23.	4.	Спора вожња, заустављање, вожња бицикла једном руком	+	
24.	март. 1.	Спора вожња, заустављање, вожња бицикла једном руком		+
25.	2.	Спора вожња, заустављање, вожња бицикла једном руком		+
26.	3.	Прављење осмица и полуосмица у вожњи бицикла	+	
27.	4.	Прављење осмица и полуосмица у вожњи бицикла		+
28.	апр. 1.	Вожња бицикла између чуњева и преко даске	+	

29.	2.	Вожња бицикла између чуњева и преко даске		+
30.	3.	Вожња по полигону (припрема за такмичење)	+	
31.	мај 1.	Вожња по полигону (припрема за такмичење)		+
32.	2.	Вожња по полигону (припрема за такмичење)		+
33.	3.	Вожња по полигону (припрема за такмичење)		+
34.	4.	Вожња по полигону (припрема за такмичење)		+
35.	јун 1.	Вожња по полигону (припрема за такмичење)		+
36.	2.	Анализа рада и предлог рада за наредну годину		+
С В Е Г А Ч А С О В А			16	20

Светлана Вучетић, наставник техничког и информатичког образовања
Програм рада секције Ауто-моделарство

СЕПТЕМБАР

1. Анимирање ученика, упознавање са радом секције
2. Избор ученика за секцију, увод у науку потребне за рад у секцији

ОКТОБАР

3. Избор модела
4. Избор материјала потребног за израду модела
5. Израда модела аутомобила / брода
6. Израда модела аутомобила / брода

НОВЕМБАР

7. Израда модела аутомобила / брода
8. Израда модела аутомобила / брода
9. Израда модела аутомобила / брода
10. Израда модела аутомобила / брода

ДЕЦЕМБАР

11. Обнављање градива из области потребних за решавање тестова на такмичењу
12. Обнављање градива из области потребних за решавање тестова на такмичењу
13. Обнављање градива из области потребних за решавање тестова на такмичењу
14. Обнављање градива из области потребних за решавање тестова на такмичењу

ЈАНУАР

15. Рад на дизајну модела
16. Рад на дизајну модела

ФЕБРУАР

17. Обнављање и утврђивање знања
18. Проба модела и дорада
19. Решавање тестова - контрола и дискусија
20. Решавање пробних тестова - избор најбољих ученика - школско такмичење

МАРТ

21. Припреме за такмичење
22. 23. 24. 25. Општинско такмичење
26. Анализа постигнутих резултата на такмичењу и дорада модела

АПРИЛ

27. Припреме за такмичење
28. 29. 30. 31. Градско такмичење

МАЈ

32. Анализа постигнутих резултата на такмичењу
33. Обнављање и утврђивање знања
34. Обнављање и утврђивање знања

ЈУН

35. Анализа постигнутих резултата
36. Договор за наредну годину

Програм рада Библиотечке секције

Циљеви и исходи библиотечке секције :

- Развијање усвајања основних појмова о улози школске библиотеке у настави, препознати себе као неког ко воли књигу
- Развијање одговорног односас према књизи, препознати своје жеље и интересовања.
- Оспособљавање за самостално коришћење библиотечког фонда, бити информисан о величини истог.
- Самостално проналажење жељених информација, користећи помоћ библиотекара и библиотечке грађе.Исказивање својих идеја за израду паноа и допуну фонда.
- Развијање радозналости за рад у библиотеци, лепу књигу, бити информисан о актуелности књижевног фонда школске библиотеке.
- Размена искустава са библиотечким секцијама других школа, позајмљивање литературе, развијање одговорног односа према себи и другима.
- Спознати културу и однос према позајмљеној библиотечкој грађи и извршавању обавезе према припадности у секцији.
- Упознавање основних информационих и комуникационих средстава и њихових употреба. Користити обавештења и основна комуникациона средства.
- Оспособљавање за самостално уочавање разлике у коришћењу и некоришћењу библиотеке, извођење једноставног проналажења одређених књижевних појмова и литературе.

Септембар:

Упознавање са планом рада секције; Пријем нових чланова

Састанци се одржавају у библиотеци два пута месечно, по потреби и више уз свакодневно сусретање са децом

Октобар:

Израда паноа поводом прославе Дана школе

Избор материјала за рад; Промоција књиге

Прослава Дана школе

Новембар:

Постављање паноа; Посета библиотеци “Свети Сава”

Рад у библиотеци (деца издају књиге)

Децембар:

Акција библиотечке секције “Сваком детету једна књига”

Акција прикупљања књига (библиотекар и деца); Лепљење библиотечке грађе

Јануар-Фебруар:

Избор “Нај-читача”; Израда паноа; Рад у библиотеци

Март:

Посета народној библиотеци; Посета огранку “Свети Сава”

Свакодневни послови чланова

Април

Припрема књижевне вечери; Гостовање познатих писаца

Читалачки часови; Рад секције на тему “Тако ја видим пролеће”

Мај:

Лепљење грађе; Посета позоришту

Јун:

Процена рада секције; Раздуживање књига

Договор о идућој школској години

Гордана Качавенда, библиотекар

РАЗРЕД: V, VI, VII, VIII

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реализације
1.	Первое сентября	4	-Израда разгледница -Писање дописнице -Писање састава на тему „Как провёл каникулы“ - Припреме за дечију недељу -Рецитовање стихова по избору	IX 2014.
2.	Спорт	5	-Истраживање о спорту -Биографије познатих руских спортиста - Изговарање брзалица -Израда паноа на тему спорт -Увежбавање руских песама -Слушање и разговор на тему мода -Мода и самоизражавање -Израда паноа са деловима одеће	Током године
3.	О вкусах на спорят	5	-слушање и извођење руске традиционалне музике -Руска традиција и обичаји -Рождество -Новый год -Поздравления -Израда честитки	Током године
4.	Зимние радости	5	-Знаменитости Москве -Знаменитости Санкт Петербург -Знаменитости Београда -Израда паноа „Градови Русије“ -Гледање презентације о градовима Русије	XII 2014.
5.	Главни градови	5	-Пасха в России -Русские сказки -Русская баня -Русская изба -Русские праздники	I 2015.
6.			-Лето -Каникулы	Током године
7.	Традиција и обичаји Скоро каникулы	5	-Путешествия -Что мы научили	Током године
		5	-Систематизация знаний	Током године

Радуша Марчетић, наставник руског језика

Програм рада секције из Немачког језика

РАЗРЕД: V, VI, VII

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	КОРЕК ЦИЈЕ
		1	<p>Септембар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формирање секције, израда плана, подела задатака - избор уџбеника, часописа, текстова, филмова и СДa - припрема за приредбу у оквиру Дечије недеље на којој се представљају страни језици који се уче у нашој школи 	
		2	<p>Октобар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Приредба 	
		1	<ul style="list-style-type: none"> - обрада актуелних текстова из дечијих часописа, превод и коментари 	
		1	<p>Новембар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заједничка посета биоскопској представи или гледање филма у школи - слушање немачких песама и анализа текста 	
		1	<p>Децембар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одабирање разних средстава за игру на немачком језику, прављење скица које ће се користити у настави. 	
		1	<p>Јануар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - писање писама, честитки за рођендан, за ускршње и божићне празнике. 	
		1	<p>Фебруар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забавни прилози, чланци, текстови по избору и интересовању ученика – обрада - слободна коверзација 	
		1	<p>Март:</p>	

			<p>-организована дописивања,састављање писама, коришћење речника - слободна конверзација. Теме по избору ученика</p> <p>1</p> <p>Април:</p> <p>- договор о пружању помоћи ученицима који имају проблема у настави немачког језика.</p> <p>1</p> <p>- припремање часова, избор лекција које ученици могу сами да припреме да би их предавали на редовном часу.</p> <p>1</p> <p>Мај:</p> <p>- групни излет-посета чланова секције Гете институту у Београду</p> <p>3</p> <p>Јун:</p> <p>- садржај по избору ученика - анализа рада секције, предлози, критика, допуне...</p> <p>1</p>	
		<hr/> 18 часова		

Марина Граовац, наставник немачког језика

Програм рада математичке секције
ГЛОБАЛНИ ПРОГРАМ РАДА МАТЕМАТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ
РАЗРЕД: V, VII, VII, VII

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	КОРЕКЦИЈЕ
<i>I</i>	Занимљиве приче из живота математичара	4	
<i>II</i>	ПИЗ-а тестови, Математички забавник-задаци	4	
<i>III</i>	Израда задатака за изоштравање ума за пано	5	
<i>IV</i>	Израда тематских панона	6	
<i>V</i>	<i>Дан броја π</i> - припрема и обележавање 14.03.2015.	4	
<i>VI</i>	Помоћ у организовању математичког такмичења "Мислиша"	1	
<i>VII</i>	Израда презентација и наставних помагала-асоцијација, ланчаница, повежи Коришћење ГеоГебра аплета	4	
<i>VIII</i>	<i>МАЈ</i> -Месецматематике Припрема занимљивих задатака такмичарског карактера. Бирање победника недеље/месеца Посета изложбама, радионицама, манифестацијама	4	
<i>IX</i>	Игре- судоку, укрштеница, магични квадрати... (решавање и израда)	4	
Σ		36	

Санела Радовановић, наставник математике

Програм рада Информатичке секције VII разреда

Број часова по теми	Назив теме	Време реализације
4	Интернет (одабране теме)	септембар/октобар 2014.
10	Израда презентација (одабране презентације на задате теме)	новембар/децембар/јануар 2015.
2	Обрада звука (одабране теме)	фебруар, 2015.
2	Обрада видео записа (одабране теме)	март, 2015.

Програм рада Информатичке секције VI разред

Број часова по теми	Назив теме	Време реализације
7	Рад са текстом (продубљивање теме, обрада текста)	септембар /октобар 2014.
5	Анимација (рад и креирање анимација на задате теме)	новембар/децембар 2014.
6	Графика (обрада слика дигиталним апаратом)	јануар/фебруар 2015.

Драгана Сајферт, наставник информатике и рачунарства

Програм рада Секције за веронауку

Секција из Православног катихизиса РАЗРЕД: III и IV

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Време реализациј е
1.	Празници	2	1.Богородица 2.Крстовдан	Септемб
2.	Дан школе	4	Припрема за школску приредбу	Октобар
3.	Наши савременици	2	Сећамо се Патријарха Павла	Новемб
4.	Божих	2	Свети Нектарије Еински Рођење Христово Народни обичаји	Децемб
5.	Свети Сава	4	Припрема Светосавски приредбе	Јануар
6.	Српски светитељи	2	Свети Симеон	Фебруар
7.	Српске светитељке	2	Мироточиви Јелена Анжујски	Март
8.	Васкрс	2	Кнегиња Милица	Април
9.	Света браћа Кирило и Методије	2	Страдање Христово и васкрсење	Мај
10.	Српске славе	2	Житије светитеља Српске славе – по избору ђака	Јун

Невенка Филиповић, наставник веронауке

Програм рада кошаркашке секције-девојчице

септембар	<ol style="list-style-type: none"> 1. Контрола лопте; држање лопте и основни став у нападу; заустављање у став 2. ивотирање 3. Хватање и додавање лопте у месту и кретању 4. Дриблинг у месту и кретању
октобар	<ol style="list-style-type: none"> 5. Дриблинг у кретању 6. Дриблинг у кретању (наставник; продор двокоракком и шутеви из продора) 7. Продор двокоракком и шутеви из продора 8. Шут једном руком из места (слободна бацања) 9. Сиви шут
новембар	<ol style="list-style-type: none"> 10. Акционе целине – повезивање додавања, дриблинга и шутева 11. Финте 12. Игра без лопте у нападу – демарширање 13. Игра центра у нападу
децембар	<ol style="list-style-type: none"> 14. Игра центра у нападу и скок у нападу 15. Основни став у одбрани и кретање у ставу (одбрани) 16. Чување нападача са лоптом 1: 1 17. Наставак 16 часа
јануар	<ol style="list-style-type: none"> 18. Чување нападача без лопте 19. Чување центра
фебруар	<ol style="list-style-type: none"> 20. Скок у одбрани 21. Игра 1:1 (и напад и одбрана) 22. Увежбавање градива – односи се на технику и индивидуалну тактику 23. Увежбавање градива – односи се на технику и индивидуалну тактику
март	<ol style="list-style-type: none"> 24. Увежбавање градива – односи се на технику и индивидуалну тактику 25. Сарадња два играча у контранападу и позиционој игри 26. Сарадња два играча у позиционој гри 27. Сарадња три играча у контранападу и брзом нападу
април	<ol style="list-style-type: none"> 28. Сарадња три играча у позиционој игри 29. Сарадња три играча у позиционој настави 30. Сарадња три играча; контранапад и брзи напад са четири и пет играча 31. Напад на одбрану „човек на човека“ ; одбрана „човек на човека“
мај	<ol style="list-style-type: none"> 32. Одбрана „човек на човека“ 33. Игра 5:5 са одбраном „човек на човека“ 34. Напад на зонску одбрану; зонска одбрана 35. Зонска одбрана; напад на зонску
јун	<ol style="list-style-type: none"> 36. Игра 5:5 са зонском одбраном

Катарина Пешић, наставник физичког васпитања

Програм рада Рукометне секције дечаци

септембар	1 Вођење у месту, вођење лопте са радом ногу 2 Држање лопте, вођење у месту и кретању 3 Држање лопте, вођење у месту и кретању 4 Хватање и додавање лопте,
октобар	5 Хватање и додавање лопте са променом места 6 Додавање иза леђа 7 Залет 8 Додавање у тројкама, хватање котрљајућих лопти 9 Скок шут у даљ, чеони шут
новембар	10 Скок шут у даљ, чеони шут 11 Хватање и додавање лопте 12 Вођење у месту, вођење лопте са радом ногу 13 Цик-цак вођење
децембае	14 Једнострука финта у јачу страну 15 Једнострука финта у јачу страну 16 Једнострука финта у слабију страну 17 Једнострука финта у слабију страну
јану.	18 Залет и додавање, бочни шут 19 Залет и додавање, бочни шут
фебруар	20 Индивидуална одбрана 21 Еламенти индивидуалне одбране 22 Залет и додавање, бочни шут 23 Падови, окрет у паду
март	24 Пресинг, игра 1:1 са два голмана 25 Скок шут у вис 26 Скок шут у вис 27 Сарадња два бека
април	28 Игра бекова, седмерци 29 Игра бекова, седмерци 30 Одбрана 5:1, блокирање шута 31 Одбрана 5:1, блокирање шута
мај	32 Одбрана 6:0 33 Одбрана 6:0 34 Напад са 2 пивотмена 35 Игра на два гола
јун	36 Игра на два гола

Срећко Терић, наставник физичког васпитања

Програм радаликовне секција старијих разреда

Циљеви : Обдареним ученицима пружити могућност да задовољавају своја интересовања, продубљују поједине садржаје из ликовних уметности и развијају способности за ликовно стваралаштво. Упознавање особености материјала и постизање техничке спретности

ради лакшег остваривања ученичких ликовних намера. Визуелно перципирање отвореног и затвореног простора-тродимензионалност. Доприносити да се култура рада, живота и слободног времена подигну на виши ниво. У току школске године чланови ликовне секције учествују у уређењу школе и у припремању изложби и разних других манифестација.

Годишњи фонд часова72

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН

Ред.бр. часа	НАСТАВНЕ ТЕМЕ
септембар	1.Планирање рада ликовне секције 2.Обликовање
октобар	2.Обликовање 3. Дизајн
новембар	3. Дизајн
децембар	3. Дизајн
јануар	4. Вајање
фебруар	4. Вајање
март	5. Савремена уметност
април	5. Савремена уметност
мај	6.Колажирање
јун	7. Инсталације

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН

Ред.бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА
септембар	1.- 2 Планирање рада ликовне секције 3.- 6. Припремање материјала за рад 7.-8.Прављење кутија за накит од картона
октобар	9.-14.Обликовање торби и накита 15.-18. Модна илустрација Модни дизајн Индустријски дизајн (аутомобили, мотори, намештај)
новембар	19.-20. Индустијски дизајн 21.-24. Дизајн ципела,обликовање
децембар	25.-28. Честитке или позивнице 29.-32. Украси за јелку
јануар	33.-36Скулптуре
фебруар	37.-40Обликовање употребних предмета 41.-44. Огрлице од глиномала
март	45.-50. Комбинована техника, цртање и сликање 51.-52. Скулптуре од рециклираних материјала
април	53.-56. Скулптуре од рециклираних материјала 57.-60. Нове технике, експеримент
мај	61.-64. Колаж и цртеж,комбинована техника 65.-68 Колаж и сликање,комбинована техника
јун	69.-72. Макете или цртежи инсталација

Јелена Златковић-Величковић, наставник ликовне културе

Програм рада Музичке секције - групе певача и малих соло певача

Септембар: обрада и понављање народних изворних песама

Октобар: обрада песама деце композитора

Новембар: обрада страних народних песама

Децембар: припрема за прославу Св.Саве

Јануар: Св.Сава

Фебруар: припрема за наступ на општинском такмичењу

Март: општинско такмичење

Април: обрада забавних песама

Мај: понављање песама

Игњатовић Миљана, наставник музичке културе

Програм рада хора и оркестра

ХОР СТАРИЈИХ РАЗРЕДА

Циљ-развијање осетљивости за музичке вредности,упознавање музичке традиције и култура свога и других народа

Задаци :

-неговање способности извођења музике

-упознавање народне и уметничке музике свога и других народа

-неговање смисла за заједничко музицирање

-припремање програма за културну и јавну делатност школе

НАСТАВНЕ МЕТОДЕ : метода рада са тестом

НАСТАВНИ ОБЛИК : групни облик(фронтални)

НАСТАВНА СРЕДСТВА: клавир

УЏБЕНИК: хорске партитуре

Септембар: поставка хора; вежбе вокалне технике;обрада двогласне песме деце композитора и народних изворних песама

Октобар: обрада песме старих мајстора, припрема за Дан школе

Новембар: обрада и понављање Тропара и понављање химни

Децембар: утврђивање Тропара, химни и обрада народних духовних песама

Јануар: припрема за наступ на прослави Дана Св.Саве

Фебруар: утврђивање народних изворних песама

Март: обрада песама из Русије

Април: обрада песама на руском и на енглеском језику

Мај: утврђивање песама

Укупан фонд часова: 136

Игњатовић Миљана,наставник музичке културе

Програм рада оркестра

Школске 2014/15. године наставиће са радом школски оркестар. Састав оркестра чиниће ученици од V доVIII разреда.

Оркестаргитара би требало да броји до 15 чланова. Часови (пробе) биће организовани у континуитету, током целе школске године, у договорено време.

Оркестар ће бити организован тако да може да свира вишегласне композиције. Оркестар ће учествовати на јавним наступима у школи и ван ње.

Репертоар ће чинити композиције домаћих и страних аутора.

У току школске године оркестар ће припремити најмање десет композиција. У раду оркестра стално ће се водити рачуна о ноталном усавршавању, тачној техници свирања, правилном постављању леве и десне руке и поштовању свих музичких захтева одређене композиције.
Укупан фонд часова: 108

Игњатовић Миљана, наставник музичке културе

16. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Чланови Тима за културне активности школе:

Соња Бреџл, наставник српског језика

Славица Бабић, наставник српског језика

Марчетић Радуша, наставник руског језика

Граовац Марина, наставник немачког језика

Невенка Филиповић, наставник верске наставе

Игњатовић Миљана, наставник музичке културе

Стошић Јасминка, наставник техничког и информатичког образовања

Устић Снежана, наставник историје

Билић Бојана, наставник у продуженом боравку

Динамика	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
6-12.X 2014.	«Језиком уклањамо границе»	Приредба на страним језицима	Радуша Марчетић и Марина Граовац
29. X 2014.	Организовање обележавања Дана школе	Приредба	Соња Бреџл
22-30. XII 2014.	Обележавање Нове године	Изложбе ликовних радова	Јелена Златковић-Величковић, наставници у продуженом боравку
30. XII 2014.	Тематска изложба са лего коцкицама	Изложба	Јасминка Стошић, Ален Пиљак
30. XII 2014.	Новогодишњи маскенбал за ученике млађих разреда	Свечана манифестација	Миливој Ћилас, Ана Новковић
27. I 2015.	Обележавање Дана Светог Саве	Свечана академија	Славица Бабић
IV 2015.	Ликовна изложба поводом Ускршњих празника	Изложба	Јелена Златковић-Величковић
8 IV 2014.	Ускршњи базар	Продајне изложбе	Одељењске старешине
8 IV 2014.	Тематска изложба са лего коцкицама	Изложба	Јасминка Стошић, Ален Пиљак
20. – 24. IV 2015.	Ликовна изложба у Недељи ненасиља	Поставка и свечано отварање	директор, ученици и њихови родитељи, Олга Брдар, педагог
31. III 2015.	Смотра музичких талената	Концерт	Миљана Игњатовић, наставник музичке културе, Олга Брдар, педагог

1. IV 2015.	Смотра младих писаца	Песнички сусрет у библиотеци	Олга Брдар, педагог
2. IV 2015.	Имам таленат за ...	Презентација вештина у малој сали за физичко васпитање	Олга Брдар, педагог наставници у боравку
3. IV 2015.	Дан ненасиља	Приредба	Олга Брдар, педагог промотери, ВТ
9. VI 2015.	Свечаност за будуће прваке	Приредба	Милена Поткоњак, Весна Вукмановић
X 2014.- V 2014.	Креативне ликовне радионице (калиграфија, вајање, цртање ...)	радионице	Тијана Миличевић, дизајнер-волонтер, Олга Брдар, педагог
X 2014.- V 2015.	Креативне ликовне радионице	Заједничке радионице наших ученика и ОШ «Радивој Поповић»	Мира Кончар, дефектолог и ликовни педагог

17. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Чланови Тима за реализацију Школског спорта и спортских активности:

Срећко Терић, наставник физичког васпитања

Катарина Пешић, наставник физичког васпитања

Миливој Ђилас, руководилац Стручног већа наставника разредне наставе

План и програм Школског спорта и спортских активности је усаглашен са програмом активности Савеза за школски спорт Србије.

Од школске 2013/14. године уведена је као нова активност - **Недеља школског спорта**, по једна у сваком полугодишту. У планираним активностима, биће ангажовани сви ученици школе. Избор спортских активности је прилагођен узрасту и интересовањима ученика. Прва Недеља школског спорта је планирана у октобру, у оквиру Дечје недеље, а друга крајем априла 2015. године, у оквиру Недеље ненасиља.

Реализатори програма Школског спорта и спортских активности су: Катарина Пешић и Срећко Терић, наставници физичког васпитања и наставници разредне наставе.

за млађе ученике.

Табела План Тима за развој школског спорта и спортских активности

Динамика	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
IX 2014.	*Мали фудбал *Крос	Такмичење за дечаке и девојчице V, VI, VII и VIIIр. Ученици I- VIIIр.	Катарина Пешић Срећко Терић
6-12.X 2014.	*Недеља школског спорта за старије ученике	Такмичење у спретности на полигону за ученике V-VIII разреда Такмичења на полигонима,	Катарина Пешић Срећко Терић Наставници

X 2014.	*Недеља школског спорта за млађе ученике *Кошарка «Трка за срећније детињство»	у игри „Између две ватре“... Такмичење за дечаке и девојчице V, VI, VII I VIII Организатор-Црвени крст Београда	разредне наставе I-IV р. Катарина Пешић Срећко Терић Катарина Пешић Срећко Терић
XI 2014.	*Одбојка	Такмичење за дечаке и девојчице V, VI, VII I VIII	Катарина Пешић Срећко Терић
I 2015.	*Скијање	Зимовање ученика на Златибору или Копаонику	Катарина Пешић Срећко Терић Биљана Колачек
III 2015.	*Атлетика *Пливање	Такмичење за дечаке и девојчице V, VI, VII I VIII	Катарина Пешић Срећко Терић
IV 2015. 30.III - 3.IV. 2015.	*Рукомет *Недеља школског спорта за старије ученике у Недељи ненасиља	Такмичење за дечаке и девојчице V, VI, VII I VIII Турнир у фудбалу- за дечаке, организован по одељењима Спортске смотре: Нај шутер пенала, Нај голман, Нај тројкаш ... Турнир у одбојци – за девојчице, организован по одељењима	Катарина Пешић Срећко Терић Катарина Пешић
1.IV.2015.	Шах, а не насиље!	Такмичење за дечаке и девојчице	Милош Пеовић, Светлана Ристић, Гордана Љумовић
30.III - 3.IV. 2015.	*Недеља школског спорта за млађе ученике у Недељи ненасиља	Такмичења на полигонима, у игри „Између две ватре“...	Наставници разредне наставе I-IV р.
V 2015.	*Учешће ученика на градским такмичењима *Предлог ученика старије смене за избор Спортисте генерације	Организовање промоције кандидата и гласања	Катарина Пешић и Срећко Терић, Ученички парламент

18. ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ/УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Програмом заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања, дефинисане су превентивне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити ученика од насиља. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

ПОЈАМ И ВРСТЕ НАСИЉА

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавања здравља, развоја и достојанства ученика.

Форме у којима се јавља насиље су следеће:

Физичко насиље се односи на понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета/ученика. Примери физичког насиља су: ударање, шутирање,

гурање, шамарање, чупање, дављење, бацање, гађање, напад оружјем, тровање, паљење, посипање врућом водом, ускраћивање хране, сна и сл.

Емоционално/психолошко насиље односи се на оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика. Односи се и на ситуације у којима се пропушта обезбеђивање прикладне и подржавајуће средине за здрав емоционални и социјални развој у складу са потенцијалима ученика. Емоционално насиље и злостављање обухвата поступке којима се врши омаловажавање, етикетирање, игнорисање, вређање, уцењивање, називање погрдним именима, оговарање, подсмевање, исмејавање, неприхватање, изнуђивање, манипулисање, претња, застрашивање, ограничавање кретања ученика, као и други облици непријатељског понашања

Искључивање из групе и дискриминација представљају **социјално насиље**. Односи се на следеће облике понашања: одвајање ученика од других на основу различитости, довођење у позицију неравноправности и неједнакости, изолацију, недружење, игнорисање и неприхватање по било ком основу.

Сексуално насиље и злоупотреба деце/ученика подразумева њихово укључивање у сексуалну активност коју она не схватају у потпуности, за коју нису развојно дорасла (не прихватају је, нису у стању да се са њом сагласе) и која има за циљ да задовољи потребе друге особе.

Сексуалним насиљем сматра се: сексуално узнемиравање - ласцивно коментарисање, етикетирање, ширење прича; додиривање, упућивање порука, фотографисање, телефонски позиви и сл.; навођење или приморавање детета/ученика на учешће у сексуалним активностима, било да се ради о контактним (сексуални однос, сексуално додиривање и сл.) или неконтактним активностима (излагање погледу, егзибиционизам и сл.); коришћење деце/ученика за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Развој савремених комуникационих технологија доводи до појаве **насиља коришћењем информационих технологија (електронско насиље)**: поруке послате електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме и сл.

Злоупотреба деце/ученика представља све што појединци и институције чине или не чине, а што директно утиче или индиректно шкоди деци/ученицима или им смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи их у немоћан, неравноправан и зависан положај у односу на појединце и установу.

Занемаривање и немарно поступање представљају случајеве пропуштања установе или појединца да обезбеде услове за правилан развој детета/ученика у свим областима, што, у противном, може нарушити његово здравље, физички, ментални, духовни, морални и друштвени развој. Занемаривање представља и пропуст родитеља, усвојоца или стараоца, да обезбеди услове за развој по питању: здравља, образовања, емоционалног развоја, исхране, смештаја и безбедних животних услова у оквиру разумно расположивих средстава породице или пружаоца неге, што изазива, или може, са великом вероватноћом, нарушити здравље детета или физички, ментални, духовни, морални и његов социјални развој. Ово обухвата и пропусте у обављању правилног надзора и заштите детета од повређивања у оноликој мери у којој је то изводљиво.

Експлоатација деце/ученика односи се на њихов рад у корист других особа и/или установе. Она обухвата и киднаповање и продају деце у сврху радне или сексуалне експлоатације. Ове активности имају за последицу нарушавање физичког или менталног здравља, образовања, као и моралног, социјалног и емоционалног развоја детета/ученика.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Принципи на којима се заснива овај Програм и поступање на основу њега, односе се на:

- право на живот, опстанак и развој
- најбољи интерес детета, уз обезбеђивање поверљивости података
- спречавање дискриминације, што значи обухватање свих ученика овим Програмом
- активно учешће ученика, које се обезбеђује правовременим информисањем и давањем могућности да искажу своје мишљење

Интервентне активности:

- Доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља
- Сарадња са Домом здравља, Диспанзером за ментално здравље, Центром за социјални рад, ОУП Земун, студентима Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију
- Континуирано евидентирање случајева насиља на утврђеним обрасцима
- Анализа праћења учесталости и врста насиља, као и предузетих мера за НВ, ШО, СР
- Подршка деци која трпе насиље
- Индивидуални и групни рад са децом која врше насиље
- Оснаживање посматрача „ћугљиве већине“
- Укључивање родитеља ученика у решавање проблема

Специфични циљеви Програма у **превенцији** су следећи:

- Подстицање и развијање климе прихватања, толеранције и међусобног уважавања
- Унапређење способности свих учесника у школском животу – наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља, лок.заједнице – за уочавање, препознавање и решавање проблема насиља
- Оспособљавање свих запослених и родитеља за рано препознавање знакова у понашању деце који указују на потенцијално насилно понашање
- Пружање помоћи ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу
- Изграђивање и примена норми понашања, информисање о правилима и кућном реду
- Дефинисање процедура и поступака реаговања на насиље и информисање свих учесника у школском животу о томе
- Омогућавање свим ученицима који имају сазнања о могућем насилном акту да без излагања опасности врше пријављивање насиља
- Спровођење психо-социјалног програма превенције кроз обуку за ненасилну комуникацију, самоконтролу реаговања и понашања, превазилажење стреса, учење социјалних вештина
- Сарадња са родитељима путем Савета, родитељских састанака, индивидуалних и групних разговора
- Сарадња са службама ван школе које посредно и непосредно могу помоћи на превазилажењу проблема насиља у школи

Специфични циљеви у **интервенцији**:

- Спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља
- Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности спровођења Програма заштите
- Рад на отклањању последица насиља и интеграција ученика у заједницу вршњака
- Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, врше насиље или су посматрачи насиља

ЗАДАЦИ И АКТИВНОСТИ

Задаци и активности у области превенције и интервенције приказани су у табели која следи. Такође, шематски су приказани **кораци у процедури** интервенисања на појаву насиља у школи и то за сва три случаја: насиље међу ученицима, насиље од стране одраслог у школи и насиље од стране одраслог ван школе.

ПРОЦЕДУРА У ИНТЕРВЕНЦИЈИ

Ближе објашњење **процедуре интервенције** према редоследу поступака приликом појаве насиља у школи, из угла улога и одговорности:

Процедуре у интервенцији су различите с обзиром на три ситуације – да ли се насиље јавља **међу децом**, од стране **одраслог у школи** или од стране **одраслог ван школе**.

Кораци у интервенцији су обавезујући.

1. Сазнање о насиљу или откривање насиља одвија се непосредним увидом да је насиље у току или посредно, препознавањем спољашњих знакова или поверавањем самог детета или треће особе.
2. Прва реакција треба да буде заустављање насиља и обавештавање о томе надлежне особе: дежурног наставника, чланове Тима, директора или помоћника, одељењског старешину, психолога, педагога, а који ће даље проценити да ли треба позвати МУП или здравствену службу.
3. Смиривање ситуације подразумева удаљавање ученика из ситуације и смањење напетости кроз разговор са актерима. Тај разговор треба да буде умирујући, без спомињања могућих последица и застрашивања.
4. Прикупљање информација значи разговор са актерима и другим учесницима у догађају уз вођење записника. Разговор треба да води неко од чланова тима, педагог или психолог, одељенски старешина. (Напомена: У образовно-васпитном систему нема места за истрагу или доказивање злостављања, о постојању сумње се обавештавају надлежне службе.) Посебна пажња треба да буде обрађена на жртву насиља тако што ће јој се омогућити да се осећа безбедно и да нема страх од освете ученика којима ће бити изречене мере.
5. Након тог разговора обављају се консултације у оквиру установе – са колегом, са Тимом за заштиту, са стручним сарадницима, директором, дежурним наставником, при чему се анализирају чињенице, процењује ниво ризика и прави план заштите, водећи рачуна о принципу поверљивости и најбољем интересу ученика. Уколико је потребно, обављају се консултације са службама ван установе (Центар за социјални рад, здравствена служба). На основу консултација треба донети одлуку о начину реаговања и праћења и одредити улоге, задатке и одговорности у самом поступању.
6. Након консултација и заузимања става школе о догађају, предузимају се акције: **позивају се родитељи** и информишу о догађају, спроведеним консултацијама, закључцима и предложеним мерама (предочава се законска регулатива, мере заштите ученика, мере даљег васпитног деловања); уколико је потребно, **обавештава се МУП, Центар за социјални рад** (рок три дана од дана када се насиље десило). Подношење пријаве тим службама треба да буде у усменој и писаној форми, након што је са родитељима обављен разговор (осим ако се нису одазвали позиву или је у најбољем интересу дечије безбедности да родитељи не буду укључени)
7. Праћење ефеката предузетих мера врши Тим, водећи рачуна о интеграцији свих актера у заједницу и успостављању односа сарадње и толеранције.

ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Запослени у школи – одељенски старешина, стручна служба, директор – у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља на евиденционом листићу. Документацију о случајевима насиља достављају се Тиму за заштиту ученика од насиља, који ту документацију чува и периодично анализира учесталост, појавне облике и последице насилних понашања, како би се пратило стање безбедности у школи.

**ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА,
ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ
ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА**

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	НИВО АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ИНСТИТУЦИЈЕ КОЈЕ УЧЕСТВУЈУ	ВРЕМЕ
Ангажовање постојећих ресурса Школе за стварање безбедног и подстицајног окружења	Поштовање Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама (ПП)	<ul style="list-style-type: none"> - На нивоу Школе формиран Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања и програма превенције других облика ризичног понашања - Школа има израђен Програм заштите деце од насиља - Успостављен ланац одговорности у ситуацијама насиља - Сви наставници поседују писмена упутства о поступању у складу са Протоколом о заштити ученика од насиља - Евидентирање ситуација насиља на утврђеном обрасцу - Одржани заједнички састанци Тима и групе родитеља и деце - Одржане конференције случаја 	<p>Наставничко веће</p> <p>Стручна служба</p> <p>Тим за превенцију насиља</p> <p>Педагог</p> <p>Наставници, Тим</p> <p>Тим</p> <p>Тим</p>	<p>Локална заједница:</p> <p>- Управа саобраћајне полиције</p> <p>- ПУ</p> <p>- ДЗЗ</p> <p>- ДМЗ</p> <p>- ЦСР</p> <p>ЦСР/ДЗЗ</p>	<p>Август/ септембар 2014.</p> <p>Континуирано током 2014/15. године</p>
	Обезбеђивање простора у којима бораве ученици унутар Школе и у њеном непосредном окружењу	<ul style="list-style-type: none"> - Дефинисана и обезбеђена ризична места у оквиру зграде и дворишта - Обезбеђени ризични периоди дана и активности када долази до повећаног ризика по безбедност 	<p>Тим за превенцију насиља, школски полицајац</p> <p>Дежурни наставници, домар, Вршњачки тим, школски полицајац</p>	<p>Локална самоуправа</p> <p>Полиција</p>	<p>Од септембра 2014.</p> <p>Континуирано</p>
	Усклађивање школских докумената	Програм заштите ученика од насиља ... и програм превенције других облика ризичног понашања је саставни део Годишњег плана рада школе за 2014/15. година	Школски тим за превенцију насиља и других облика ризичног понашања	Тим за израду Годишњег плана рада школе	Август/ септембар 2014.
Стварање и неговање климе прихватања,	Ликовне радионице на тему превенције вршњачког насиља	<p>Ликовна изложба у продуженом боравку;</p> <p>Ликовни радови ученика на сценском платну за приредбу за Дан ненасиља</p>	Тим за реализацију Недеље ненасиља, ликовне културе	Тијана Миличевић, дизајнер-волонтер; Мира Кончар, ликовни педагог	Април 2015.
	Избор одељењских медијатора на ЧОС-е	Изабрани по четири одељењска медијатора	Одељењске заједнице III-VIII разреда и одељењске	Школа	Септембар 2014.

толеранције и уважавања			старешине		
	Формирање Вршњачког тима млађе и старије смене	По четири представника ОЗ III и IV; V-VIII разреда	Стручни сарадници, ОС	Школа	Септембар 2014.
	Обука ВТ тима техникама ненасилне комуникације	Број обучених ученика	Стручни сарадници	Школа	Октобар 2014.
	Акције Вршњачког тима	Дежурства на ходницима, школском дворишту, на одморима; израда паноа на тему насиља; Сандуче поверења	Обучени ученици Стручни сарадници; ВТ	Школа	Током године
	Успостављење и ширење волонтерске мреже вршњачке подршке	Активности волонтера	Педагог, наставници разредне наставе	Школа	Током првог полугодишта
	Организација Дана пријатељства (слање пријатељских порука)	«Поштари» поделили пријатељске поруке	Педагог, чланови Вршњачког тима млађе и старије смене	Школа	14. фебруар 2015.
	Увођење Фер-плеј турнира и такмичења у школски спорт на принципима: „Свако са сваким исви побеђују“	- Дефинисана правила за фер-плеј турнире и такмичења у различитим спортовима - Одржани турнири у Недељи школског спорта, по принципима фер плеја	Тим за превенцију насиља Наставници физичког васпитања и разредне наставе		Континуира но током 2014/15. Окт./2014. април 2015.
Организовање шаховског турнира „Шах, а не насиље“ за девојчице, дечаке и госте школе	Одржани турнири у Недељи ненасиља	Милош Пеовић, Тим за реализацију Недеље ненасиља	Школа и школе из окружења	Април 2015.	
Организовање турнира у друштвеним играма („Не љути се човече“...)	Одржани турнири у Недељи ненасиља	Педагог, наставници разредне наставе	Школа	Април 2015.	
Укључивање различитих учесника образовно-васпитног процеса у превенцију и заштиту деце од насиља и ризичних понашања кроз наставне и ваннаставне акт	Увођење садржаја и метода рада за развој подстицајне и безбедне средине кроз наставне и ван-наставне активности: - Активности превенције насиља кроз редовну наставу (примери у прилогу овог акционог плана) - Организовањем ваннаставних, културних и јавних активности	Активности Ученичког парламента посвећених заштити деце од насиља, формирању вршњачке мреже заштите, превенције и интервенције на нивоу одељења и школске заједнице - Задовољство деце квалитетом и врстом наставних и ваннаставних активности - Број приредби, смотри и других манифестација које се	Тим за превенцију насиља; наставници разредне и предметне наставе; Ученички парламент	Школа	Током године

ивности	(приредбе, смотре талентованих, изложбе ...)	реализују у простору Школе			
	Реализација Програма превенције проблема у понашању ученика	Одржане радионице у VI разреду	Студенти факултета	Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију	Од септембра 2013. до јуна 2014.
	Реализација Програма превенције злоупотребе психоактивних супстанци	Одржане радионице у V разреду	Тим за реализацију Програма „Твоје знање мења све“	Школа	Од октобра до децембра 2013.
	Реализација програма „Дрога је нула, живот је један“	Превентивна предавања за ученике IV и VII разреда	Инспектори ПУ	МУП	Током године
	Укључивање деце из осетљивих група у активности „Дуге“	Реализовани заједнички излети, забавне, културне, спортске активности	Педагог, координатор Тима	Центар за подршку деци без родитељског старања	Током године

ПРИМЕРИ ПРЕДМЕТА И НАСТАВНИХ САДРЖАЈА КОЈИ СЕ МОГУ КОРИСТИТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ НАСИЉА КРОЗ РЕДОВНУ НАСТАВУ

* СРПСКИ ЈЕЗИК И СТРАНИ ЈЕЗИЦИ:

Обрада различитих текстова и књижевних дела предвиђених програмом може бити оквир за анализу узрока и последица различитих видова насиља (један од циљева може бити уочавање односа моћи, сагледавање последица злоупотребе, замишљање могућих другачијих исхода и сл..)

* СВЕТ ОКО НАС:

Односи у породици, правила и обавезе чланова породице, развијање одговорног односа према друговима, заједници, окружењу и школским обавезама, поштовање одраслих, прихватање и уважавање различитих култура, могући конструктивни начини реаговања на ускраћивања.

* ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ И ИЗАБРАНИ СПОРТ:

Уважавање разлика у физичким способностима и изгледу, јачање самопоуздања, развијање тимског духа, развијање спортског понашања такмичара, посматрача/навијача и тренера, пружање подршке саиграчима, спортско прихватање неуспеха и развој самоконтроле, поштовање фер-плеј игре.

* ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ:

Прихватање карактеристика грађанског друштва, права и обавезе грађана, права и обавезе деце, развој друштвено-одговорног понашања, усвајање норми и прихватање последица њиховог кршења, развој свести о равноправности.

* ВЕРСКА НАСТАВА:

Развијање толеранције, прихватање различитости, различитих вера, обичаја и др.

* ГЕОГРАФИЈА:

Прихватање и уважавање различитости учењем о различитим културама и обичајима, развијање саосећања и бриге о другима на основу примера хуманитарне помоћи угроженим подручјима – недостатак хране, воде, земљотреси, поплаве, последице ратова; људска и мањинска права у различитим државама, развијање способности правилног расуђивања расветљавањем мотивације и путева трговине људима и децом, родна равноправност, развијање поштовања етничког идентитета и припадности.

* ИСТОРИЈА:

Развој осећања сопственог идентитета, саосећања и бриге за друге анализом историјских догађаја, различитим виђењима истог догађаја, дебатованем, упознавање са људским правима и начинима остваривања права, анализом историје развоја слобода и права појединих угрожених група (жена, деце, новинара, особа са инвалидитетом) и сл.

* **БИОЛОГИЈА:**

Стицање знања о психоактивним супстанцама које изазивају болести зависности, њиховим утицајима на организам и социјалне односе, формирање и развијање ставова, вештина и знања, која ће бити препрека негативном утицају вршњака у погледу коришћења ових супстанци, упознавање са појмовима и значајем емоционалне и социјалне интелигенције, развијање еколошке свести, изучавање техника указивања прве помоћи, развијање одговорног односа према животињама...

Руководилац Тима за заштиту од насиља: Сандра Ђуровић, психолог

18.1.Програми превенције других облика ризичног понашања

Програм превенције проблема у понашању ученика

У сарадњи са Факултетом за специјалну едукацију и рехабилитацију у нашој школи се већ шесту годину реализује Превентивни програм за основне школе - VI циклус. Студенти четврте године студијског програма Превенција и третман поремећаја понашања, који су и реализатори Програма, током једногодишње примене програма су у прилици да спроведу низ специјално-педагошких метода и техника рада и стекну вредна практична знања и искуства.

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОГРАМУ

Разлози за спровођење програма

Полазећи са становишта да се превентивни програми могу са успехом реализовати у домену школске средине, те уверења да су специјални педагози стручно профилисани и оспособљени за примену низа превентивних стратегија и активности, учињени су, у оквиру Одељења за превенцију и третман поремећаја понашања Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду, значајни напори да студенти овог Одељења, који се између осталог образују и за рад у области превенције проблема у понашању, своја знања и вештине континуирано примене у школској образовно-васпитној пракси, да се кроз практичан рад упознају са потенцијалима и делокругом рада специјалног педагога у школи, те дају свој допринос у унапређењу квалитета праксе превенције у школској средини. Као резултат ових настојања дизајниран је посебан превентивни програм, под називом *Програм превенције проблема у понашању ученика*, који се, уз континуиране модификације и унапређивања, од 2008. године спроводи у више београдских основних школа, при чему је непосредна реализација програмских активности поверена управо студентима Одељења за превенцију и третман поремећаја понашања, будућим специјалним педагозима.

Програм је заснован на савременим принципима развојне превенције проблема у понашању деце и омладине. Идејно се базира на поставци да се стварање услова за позитиван развој деце и омладине, као основни циљ превентивног деловања, може остварити унапређивањем квалитета праксе превенције проблема у понашању ученика у школи кроз информисање и едукацију ученика о темама из области специјалне педагогије и превенције проблема у понашању. Примарно је усмерен на јачање протективних фактора који својим деловањем могу умањити штетне последице изложености ученика низу школских и вршњачких фактора ризика.

Досадашња примена програма

Реализација иницијалне верзије програма, у трајању од четири месеца, започета је школске 2007/08 године у осам школа на општини Чукарица. Наредне школске године, на основу сарадње и размене искустава са школама, креирана је унапређена верзија програма која је примењена у по осам школа са београдских општина Чукарица и Земун. Позитивне интерне евалуације и задовољство корисника подстакло је даље напоре на ширењу мреже образовно-

васпитних установа у којима би програмске активности биле спроведене. У школској 2009/10. години, програм је примењиван у 17 школа са општина Чукарица и Земун, укључујући и једну школу са општине Стари Град, а од марта 2010. године у припрему за примену програма било је укључено још осам школа са општине Палилула. Током школске 2010/11. програм је успешно примењиван у 21 београдској школи, а у школској 2011/1.2 години у 19 школа са општина Чукарица, Земун и Палилула.

Циљ програма

Основни циљ програма је стварање услова за позитиван развој деце и омладине кроз унапређивање квалитета праксе превенције проблема у понашању ученика у школи и примену савремених превентивних стратегија информисања и едукације ученика о темама из области специјалне педагогије и превенције проблема у понашању ученика.

Пројекат Недеља ненасиља

Тим за реализацију пројекта Недеље ненасиља

Олга Брдар, реализатор пројекта
Милош Пеовић, руководилац шаховске секције
Миљана Игњатовић, наставник музичке културе
Миља Драгишић, наставник разредне наставе
Бојана Билић, руководилац Већа наставника продуженог боравка

Пројекат „Недеља ненасиља“ је проистекао из самог Програма, као обавезна активност, са којом је требало да представимо локалној заједници.

Идеја је да Недеља ненасиља постане оригинална и традиционална активност, која би се реализовала сваке године последње недеље априла.

Пројекат је значајан по томе што у њему учествују сви ученици школе и што пружа прилику да ученици покажу своје таленте у разним областима: ликовној, музичкој, драмској, литералној уметности, у разним спортским активностима, вештинама и играма.

Од школске 2012/13. године у активности Недеље ненасиља укључени су и ученици школа за децу са сметњама у развоју, које се налазе у непосредном окружењу.

Учесници активности у Недељи ненасиља награђени су похвалама за учешће у појединим активностима, као и медаљама за победнике шаховског такмичења.

18.2.Програм: Креативни рад са ученицима за превенцију злоупотребе психоактивних супстанци „Твоје знање мења све“

Реч је о превентивном програму као имплементацији Националне стратегије о злоупотреби психоактивних супстанци, која је донета 2009.године. Пројекат финансира Европска унија. Основне школе су обавезне да га реализују.

Овај програм је намењен ученицима IV, V или VI разреда, а може да се реализује на часовима одељењске заједнице или предметне наставе. За примену овог програма предвиђено је претходно похађање акредитованог семинара под називом: „Креативни рад са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци“.

Школе су добиле по један примерак Водича за наставнике, под називом „Твоје знање мења све“ и по пет примерака Информатора за ученике, под истим називом. Водич за наставнике је врло прегледан и једноставан за употребу. Информатор је извор информација за ученике и предвиђено је да свака група има по један примерак. Информатор је естетски лепо урађен и богато је илустрован али се стиче утисак да су поједини делови текста писани компликовано, превише стручно и са доста непознатих појмова.

Планирано је да се садржај програма реализује у току 12 школских часова. Часови су радионичарског типа.

Сваки час садржи:

- Циљеве часа
- Кључне поруке за наставнике (у циљу информисања о теми)
- Потребне ресурсе
- Садржаје (активности ученика и наставника)
- Основне активности
- Додатне активности

У основи овог приступа учења о психоактивним супстанцама је тзв. модел „Заједничко учење у акцији“, који има за циљ оснаживање деце у периоду када одрастају и доносе сопствене одлуке. Овај модел рада им пружа шансу да искажу своје мисли и жеље, да буду саслушани и да предузимају акције, чиме им се помаже, између осталог и у развоју самопоштавања.

У Програму је наглашена дечја слобода у доношењу одлука и одређивању плана акције. Овакав модел рада организације часа охрабрује децу да доносе неке кључне одлуке, при чему наставници успостављају границе и обезбеђују концептуални оквир за дечје акције.

Приступ у раду са децом наглашава емотивни аспект учења, који има за циљ и развијање емоционалне интелигенције. Наша осећања утичу на наша понашања, а код деце у ситуацијама где је изражен утицај вршњака, то долази још више до изражаја. У Програму се истражује веза између осећања и понашања, заједно са дечјим ставовима везаним за ризична понашања, као и начин на који се управља ризиком.

Сарадња са вршњацима у оквиру групе представља важан део овог приступа, јер рад у групи представља кључни елемент у развијању међуљудских вештина, подстиче развој, не само социјалних вештина, већ и емоционалне интелигенције.

Суштина је у томе да се деци не дају готова знања о психоактивним супстанцама, већ група деце истражују једно од изабраних питања или проблема унутар теме, затим размењује са осталим групама оно шта су научили о психоактивним супстанцама. На крају, информације које су на тај начин прикупили представљају у школи или локалној заједници. Кроз ту активност деца се поново осврћу на свој рад и вреднују постигнуте резултате. Програм потенцира креативан израз деце, у саопштавању својих порука. Ученици сами бирају модел свог изражавања: драмски приказ, модерни балет, цртање постера ...

За успешан рад деце у групама, потребно је прилагодити распоред клупа у учионици. Оптималан број ученика у групама требало би да буде од по 4-5 чланова.

Улога наставника се мења у улогу фасилитатора тј. особе која само треба да олакша и помогне рад ученика. Наставник не намеће своје идеје, већ је ту да помогне деци да артикулишу своје мисли и идеје и да их води ка увиђању да ли су њихове идеје оствариве или не, односно да даје инструкције за рад. Наставник би требало да има довољно контроле над активностима у које се деца укључују, пружајући им при томе довољно слободе да истражују сопствене идеје и приоритете.

Потребно је да и родитељи ученика буду обавештени да су њихова деца укључена у различите активности које се односе на ову тему. Потребна је сагласност родитеља за употребу интернета, нарочито у фази прикупљања нових информација.

У Водичу за наставнике за сваки час су дата објашњења у циљу употпуњавања знања наставника, док Информатор за ученике, који се користи на часу, пружа једноставне информације у вези са разним врстама психоактивних супстанци.

Од материјала који су потребни за реализацију радионица, углавном су довољни само папир и оловке или бојице.

Оно што је посебно важно да се истакне је да се од ученика, на крају сваког часа, тражи је да размисле о следећем: „Кључна ствар коју сам научио/ла на овом часу је ...“, и да забележе кратак коментар о ономе шта су они лично научили, како би се утврдили кључни моменти часа.

У својој суштини, програм „Твоје знање мења све “ има за циљ да поучи децу, пружајући им прилику да праве изборе, да користе стручност одраслих о ономе што њих заиста занима и да науче како да доносе одлуке и да сами предузимају акције.

Ми смо се одлучили да Програм превенције злоупотребе психоактивних супстанци реализујемо у V разреду, из разлога што већ у VI разреду ученици настављају са изучавањем Програма: „Здрава исхрана и болести зависности“, који сагледава ову тему из једног другог угла, а реализује га наш сарадник, др Душица Недељковић, педијатар.

Часове ће реализовати стручни сарадници: психолог, педагог и библиотекар, одељењске старешине и заинтересовани предметни наставници.

18.3. Програм додатне подршке ученицима са тешкоћама у учењу и понашању у I разреду

Програм обухвата вежбе графомоторике, за три групе ученика. Аутор вежби је професор др Светомир Бојанин, дечји неуропсихијатар. Програм обухвата 21 вежбу графомоторике, које су конципиране од најједноставнијих до најсложенијих. Деца фломастром прелазе по унапред припремљеним шарамима и на дну листа цртају свој лични знак.

Вежбама су обухваћена деца која имају неувежбану доминантну руку, неуједначен тонус (превише притискају или лабаво држе оловку), деца која неправилно држе оловку, деца која имају проблеме у понашању (хиперактивни, незаинтересовани, импулсивни) и др. Вежбама претходи тестирање латерализације и утврђивање доминантне руке.

Након завршеног програма вежби деца украшавају цртеж доминантне руке и организује се изложба дечјих радова.

18.4. Програм додатне подршке ученицима са тешкоћама у учењу и понашању у II разреду

Програм обухвата вежбе реедукације психомоторике, за три групе ученика. Вежбе су конципиране у виду радионица. Програм садржи 25 радионица. Радионица почиње поздравом, затим следи представљање себе другима, обрада телесне шеме, вежбе за стабилизацију латерализације, драматизације, игрице на испадање (вежбе концентрације), вежбе координације покрета и ритма, вежбе оријентације у простору, вежбе релаксације, вежбе са хартијом, тестом, вуницом (прављење чворова), вежбе за контролу импулсивности и завршни поздрав групи. Програмом додатне подршке обухваћени су ученици који имају тешкоће учења, концентрације, пажње, прилагођавања, хиперактивности, интровертни, одбачени, стидљиви, несигурни и

19. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Чланови Тима за професионалну оријентацију су школске 2012/13. години похађали семинар «Професионална оријентација на преласку у средњу школу» и реализовали су часове у два одељења седмог разреда. Програм се наставља и ове школске године.

Циљ и задаци	Активности	Сарадници	Начин	Динамика	Резултати	Документација
Информисање чланова НВ, ШО, Савета родитеља и Ученичког парламента о програму	Одржавање седница и састанака	Школски тим за ПО, директор, одељењске старешине ученика VII и VIII разреда	Презентација програма ПО	Септембар 2014.	Информисање и висок степен заинтересованости за пројекат	Записници са одржаних седница и састанака

Информисање ученика VII разреда и њихових родитеља	Одржавање ЧОС-ова и родитељских састанака	Школски тим за ПО, одељењске старешине ученика VII и VIII разреда	Презентација програма ПО, анкетање	Септембар 2014.	Информисање и висок степен заинтересованости за пројекат	Формулари за сагласност родитеља
Реализација програма за ученике који учествују у програму ПО	Радионице за ПО	Школски тим за ПО, одељењске старешине, наставници	У оквиру ЧОС-ова и часова за ПО	Септембар 2014.–мај 2015.	Учешће ученика у Предвиђеним радионицама и напредак у њиховој ПО	Записници, портфолио ученика
Евалуација програма ПО	Разговори и анкетање ученика и родитеља	Школски тим за ПО, одељењске старешине, наставници	Анкетање ученика и родитеља о програму ПО и анализа добијених резултата	Мај/јун 2015.	Добијање информације о успешности спроведеног програма	Извештај о реализацији програма ПО, извештај о анализи резултата анкетања

Септембар.	1. Уводна радионица Представљање програма и портфолија за ученике и ученице	Радионица	Чланови Тима
Септембар	2.Професионална оријентација и договарање о начину рада	Радионица	Чланови Тима
Октобар	3. У свету интересовања	Радионица	Чланови Тима
Октобар	4. У свету вештина и способности	Радионица	Чланови Тима
Октобар.	5. Пут способности	Радионица	Чланови Тима
Новембар .	6. У свету вредности	Радионица	Чланови Тима
Новембар	7. Самоспознаја-аутопортрет	Радионица	Чланови Тима
Новембар	8. У очима других	Радионица	Чланови Тима
Децембар	9. Какав/каква сам у тиму	Радионица	Чланови Тима
Децембар.	10. Мој тип учења	Радионица	Чланови Тима
Децембар.	11. Ја за десет година	Радионица	Чланови Тима
Јануар	12. За родитеље/старатеље и децу : Моја очекивања	Радионица	Чланови Тима
Јануар	13. Слика савременог света рада	Радионица	Чланови Тима
Фебруар	14. Прикупљање и начин обrade информација о школама и занимањима	Радионица	Чланови Тима
Фебруар.	15. Повезивање области рада са занимањима	Радионица	Чланови Тима
Фебруар	16. Пuteви образовања и каријере	Радионица	Чланови Тима
Март	17. Припрема за интервју	Радионица	Чланови Тима
Март	18. Спровођење интервјуа	Радионица	Чланови Тима
Март	19. Припрема сусрета са експертима у нашој школи	Радионица	Чланови Тима
Април	20. Експерти у нашој школи	Радионица	Чланови Тима
Април	21. Осврт на резултате информисања	Радионица	Чланови Тима
Мај	22. Посета средњој школи	Посета средњој школи	Чланови Тима
Мај.	23. Посета предузећу/установи	Посета	Чланови Тима
Јун	24. Евалуација програма професионалне оријентације за VII разред	Евалуација	Чланови Тима

20. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Чланови Тима за здравствену заштиту:

Катарина Пешић, наставник физичког васпитања
Срећко Терић, наставник физичког васпитања
Олга Брдар, педагог

Програм здравственог васпитања ученика I-VIII разреда ће се реализовати на:

а) часовима редовне наставе : CJ I-VIIIр., П и Д II- IIIр., III IVр., биологије VII и VIII р., ФК V-VII р., историје VIр., МК V-VII., географије VIр., страних језика V-VIIIр., хемије VIIIр., ТО V и VIр., ЛК V-VIIIр.

б) на ЧОС-у I-VIII разреда

ц) на часовима слободних активности I-VIIIр.(спортске, рецитаторске, еколошке, фолклорне, проналазачке секције, хор)

У раду на здравственом васпитању ученика користиће се методе : разговора, здравствених предавања уз приказивање филмова, метод драматизације, креативних радионица, писање састава, ликовних радова...

У реализацији Програма здравствене заштите ученика, школа ће сарађивати са Домом здравља Земун (патронажна служба, школски педијатар, стоматолог, Развојним саветовалиштем Диспанзера за ментално здравље)

I ИЗГРАЂИВАЊЕ САМОПОШТОВАЊА

I-IV РАЗРЕДА

1. Права и дужности ученика I и IV час IX
2. Како се понашамо у разним ситуацијама час I раз. II и X
3. Моје радно место за учење ОЗ Iр. I, IX ОЗ IIр. IX
4. Представљамо се песмом, игром, драматизацијом ОЗ Iр. X
5. Шта краси дете (уредност, лепо понашање) час Iр.
6. Најбоље међу нама треба похвалити ОЗ Iр. VI
7. То сам ја: представљање себе другима ОЗ IIр. I
8. Моја омиљена игра је.....ОЗ IIр. XI
9. Музика коју волим ОЗ IIр. II
10. Мој кућни љубимац ОЗ IIр. III
11. Бирамо најбољег читача ОЗ IIр. IV
12. Спорт који волим ОЗ IIр. V
13. Шта можемо да урадимо ОЗ IIIр. IX
14. Програм Учионица добре воље ОЗ IIIр. током године(радионице за конструктивно решавање проблема)
15. Бирамо најбољег певача ОЗ IIIр. XII
16. Укључивање ученика у шк.приредбе одељенске прославе и завршне свечаности час I-IVр. током године
17. Обележавање Дана Светог Саве I-IVр. I
18. Бирамо најбољег рецитатора ОЗ IVр. XI
19. Спремни смо да покажемо(драмски приказ) ОЗ IVр. XII
20. Бирамо најбољег певача ОЗ IVр. III
21. Да вам се представим ОЗ IVр. IV, V

V-VIII РАЗРЕДА

1. Лично ја Vр. ОЗ Vр. IX
 2. Трема и шта је са њом ОЗ Vр. XI
 3. Стрес-како га смањити ОЗ Vр. XII
 4. Обележавање Дана Светог Саве V-VIIIр. I
 5. Споменици културе у нашем граду ОЗ Vр. III
 6. Културно благо наше земље ОЗ VIр. IV
 7. Тајне и поверење ОЗ VIр. XI
 8. Народни обичаји које знамо ОЗ VIр. XII
 9. У сусрет ускршњим празницима ОЗ VIр. IV
 10. Проблем није проблем кад...? ОЗ VIр. V
 11. Експерти саветују: решавамо проблем(радионица) ОЗ VIIр. X
 12. Проблем одрастања ОЗ VIIр. V
 13. Шта би био кад би био(игра препознавања личног идентитета) ОЗ VII, VIIIр. IX
 14. Моје добре особине ОЗ VIIIр. IX
 15. Трема пред уписом у средњу школу и шта са њом ОЗ VIIIр. IV
 16. Стрес како га превазићи ОЗ VIIIр. IX
- Страни језик VII и VIIIр. основне вежбе, писмени задаци и писмене вежбе током године

- 17.Шта очекујем од своје будућности
- 18.Одшкринуо сам врата своје личности
- 19.Моја прва љубав
- 20.Кад би јастуци проговорили – Мирослав Антић
- 21.Скица за мој аутопортрет
- 22.Сањам и маштам
- 23.Моја расположења на расстанку са школом
- 24.Кад се неко прави важан
- 25.Свако време има своје "Феме"
- 26.Шале на мој рачун
- 27.Лик у карикатури
- 28.Мој проналазак
- 29.Моје врлине и мане
- 30.У мајчином загрљају
- 31.Мој дом
- 32.Моја породица
- 33.Мој(наши) пријатељи
- 34.Наше најлепше песме и приче написане у основној школи
- 35.Јунак наше улице
- 36.Моји несташлуци
- 37.Како сам једном обрадовао мајку
- 38.Ја у улози новинара(репортажа, интервју, вест)
- 39.Музичка култура I-VIIIр., соло и групно певање, слушање музике и инструментално извођење
- 40.Ликовна култура I-VIIIр., изражавање осећања, индивидуално ликовним техникама

II ЗДРАВА ИСХРАНА

I-IV РАЗРЕДА

- 1.С.Дијафилм : Прича о млеку ОЗ Iр. ДЗЗ током године
- 2.Филм: Млеко и значај млека ОЗ IIр. ДЗЗ током године
- 3.Филм: Правилна исхрана ОЗ IVр. ДЗЗ током године
- 4.Правилна исхрана(време за јело, оброци, навике) ОЗ IVр. III

V-VIII РАЗРЕДА

- 1.Здрава храна соја ОЗ VIр. III
- 2.Макробиотичка исхрана ОЗ VIIIр. II
- 3.Здрава исхрана ученика(штетне дијете) ОЗ VIIIр. III Хемија VIIр.
- 4.Вода у исхрани(квалитет, врста, количина)
- 5.Соли у исхрани(квалитет, врста, количина), хемија VIIIр.
- 6.Честице метала у намирницама
- 7.Биолошки важна огранска једињења у исхрани(масти, беланчевине, угљени хидрати, аминокиселине)

III БРИГА О ТЕЛУ

I-IV РАЗРЕДА

- 1.Хигијенске и остале навике ОЗ I,IIр. XI
- 2.Уредност и лична хигијена ОЗ III, IVр.
- 3.Хигијена у школи

V-VIII РАЗРЕДА

- 1.Филм: Болести прљавих руку ОЗ V,VIр., (жутица-тифус)
- 2.Здрави зуби леп осмех ОЗ Vр., II
- 3.Хигијена у пубертету ОЗ VIр. IV
- 4.Наговорили су ме...(радионица) ОЗ VIIIр. XI
- 5.Како рећи не ОЗ VII, VIIIр., XI

IV ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ И ЗДРАВЉЕ

I-IV РАЗРЕДА

1. Укључивање ученика у спортске клубове час I-IV током године
2. Организовање међудодељенских турнира у фудбалу и у игри између две ватре током године
3. Распоред рада и одмора током дана (правимо план) ОЗ IIр. X
4. Активности ученика током дана
5. Учешће ученика у раду спортских секција I-IV током године

V-VIII РАЗРЕДА

1. Игре у школском дворишту ОЗ V, VIр. IX
2. Представљамо свој хоби ОЗ V, VIр. II
3. Игре на снегу ОЗ V, VIр. I
4. Здравље – значај физичких активности
5. Моје слободно време и моја интересовања ОЗ IVр. ДЗЗ, V
6. Учешће ученика у раду спортских активности секција и спортских клубова V-VIII р. током године
7. Корективне вежбе ученика са девијацијом кичменог стуба и стопала ФК V-VIIIр. током године

V БИТИ ЗДРАВ

I-IV РАЗРЕДА

1. Филм Хигијена уста и зуба ОЗ I, IIр. ДЗЗ
2. Сусрет са школским стоматологом
3. Филм : Здравствено-хигијенске мере за очување здравља ОЗ III, IVр, ДЗЗ, XI
4. Чег се плашим ОЗ IIIр. II
5. Филм : Здравље зависи смо од вас, ОЗ IVр. ДЗЗ, V
6. Филм : Срце, слатко срце, ОЗ IVр. ДЗЗ
7. Упућивање ученика на чување здравља час I, II, IVр. II, ОЗ IVр. III
8. Нега и заштита органа, III IVр. V
9. Здравље и како га сачувати III IVр. VI

V-VIII РАЗРЕДА

Брига о личној хигијени и хигијени спортске опреме настава ФК током године

1. Здравно понашање, шта је то? ОЗ Vр., X
2. Шта знам о болестима зависности? ОЗ VIр. XII
3. Начин избегавања повређивања на часовима ФК ФК V-VIIIр. током године
4. Филм: Пушење и здравље ОЗ VIр. ДЗЗ
5. Филм: Алкохол и тело човека ОЗ VIр. ДЗЗ
6. Филм : Камичак љубави (о наркоманији) ОЗ VIр. ДЗЗ
7. Филм о СИДИ I део ОЗ VIр. ДЗЗ
8. Филм о СИДИ II део ОЗ VIр. ДЗЗ, настава биологије
9. Нега, заштита и болести коже
10. Нега, обољење и оштећење органа за варење
11. Нега и обољење нервог система
12. Мане, обољења и нега ока
13. Нега и болести чула слуха и равнотеже
14. Ендокрине жлезде-болест и лечење
15. Болести и нега органа за варење
16. Имунитет, крвне групе и могућност трансфузије
17. Нега и болести органа за крвоток
18. Нега и болести органа за размену гасова
19. Нега и болести органа за излучивање
20. Нега и болести полних органа

21. Деликвенција(примене,алкохолизам,дрога)
22. Заразне болести(АИДС)
23. Однос човека према болестима и штетност прекомерне употребе лекова
24. Наркоманија (радионица) ОЗ VIПр., хемија VIIПр.
25. Алкохоли(алкохолизам-болести, зависност)
26. Дрога(веза алкохола и дроге)

VI БЕЗБЕДНО ПОНАШАЊЕ

I-IV РАЗРЕДА

1. Сусрет са саобраћајним милиционером на раскрсници (разговор и прелазак прометне улице на пешачком прелазу и семафору) ОЗ I,Пр. IX
2. Филм Игре око куће ОЗ I,Пр. V
3. Треба бити обазрив у школи, дворишту и на улици ОЗ Пр. IX
4. Понашање на улици и у саобраћајним средствима ОЗ IIIПр. III
5. Филм Опасне игре ОЗ IIIПр. ДЗЗ IV
6. Деца у саобраћају и опасне игре на улици час I,II,III,IVр. III
7. Саобраћај у мојој улици и у мом граду ОЗ Пр. III
8. Пут до школе
9. Кретање ђака пешака
10. Баца од куће до школе
11. Саобраћај(саобраћајни знаци, понашање ученика у саобраћају)

V-VIII РАЗРЕДА

1. Повреде – како тражити прву помоћ ОЗ VII, VIIIПр. ДЗЗ IX
2. Сусрет са саобраћајцем(облици безбедног понашања у кући, школи, на улици) час Vр. IX
3. Регулација друмског саобраћаја правила, прописи, саобраћајни знаци, семафор, милиционер) Vр, II
4. Етика становања (понашање станара у стану, станбеној згради, на улици, на другим јавним местима) Vр. XI
5. Електротермички и електродинамички апарати и уређаји у домаћинству(заштита), настава биологије VIIIПр.
6. Повреде коже и прва помоћ
7. Повреде скелета и прва помоћ
8. Повреде органа за крвоток и прва помоћ
9. Оживљавање прва помоћ

План реализације Програма здравствене заштите

Динамика	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
IX 2014.	Припрема спискова ученика школе са матичним бројевима	Слање спискова Дому здравља	педагог
Током године	<ul style="list-style-type: none"> • Редовни систематски прегледи ученика • Вакцинисање ученика 	Прегледи у школи и у Дому здравља по плану школског педијатра	Др Гордана Грошега, педијатар; Раденка Ђого, медицинска сестра, директор/ стручни сарадници
IX 2014. IV-V 2015. VI-VII 2015.	<ul style="list-style-type: none"> • Прегледи ученика за потребе одласка на екскурзије и наставу у природи • Лекарска уверења за ученике VIII разреда • Упути за Здравствену уписну комисију 		
Током године	<ul style="list-style-type: none"> • Прикупљање фотокопија 	Систематски и	Др Мирдијана

	<p>здравствених књижица ученика са парним индексом разреда</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обавештавање одељењских старешина за стоматолошке прегледе • Организовање стоматолошких прегледа у школи 	<p>превентивни прегледи</p>	<p>Савић, школски стоматолог; Анђелка, стоматолошка сестра, директор/ стручни сарадници</p>
XI 2014.	<ul style="list-style-type: none"> • Сусрет са стручњаком (7. радионица Програма „Твоје знање мења све“ у V разреду) – информације о психоактивним супстанцама 	<p>Предавање за ученике V разреда</p>	<p>Драгица Бранковић, патронажна сестра, педагог</p>
Током године	<ul style="list-style-type: none"> • Подршка ученицима школе, који имају тешкоће у учењу и понашању • Превентивна предавања у школи • Консултације стручњака ДМЗ са наставницима/стручним сарадницима • Праћење напредовања ученика који су упућени у Саветовалиште за децу и родитеље • Сарадња са Тимом за здравствену заштиту деце ДЗЗ • Писање извештаја/захтева за додатном подршком стручњака Диспанзера • Сарадња са дефектологом-Весном Сузовић, везано за прихватање волонтера „Дуге“ у школи, као и са Весном Унгуровић, координатором „Дуге“, везано за активности организације • Предавање на тему AIDS/HIV, наркоманијаи болести зависности 	<p>Индивидуални рад са ученицима и родитељима; породична терапија</p> <p>Саветодавни рад</p> <p>Косултације</p> <p>Конференција случаја</p> <p>Писана документација</p> <p>Организација волонтерског рада, студената</p> <p>Предавач ангажован од Црвеног крста</p>	<p>Стручњаци Тима за подршку у Саветовалишту за децу и омладину ДМЗ</p> <p>педагог</p> <p>Директор, педагог, психолог</p> <p>Психолог/педагог</p> <p>Педагог</p> <p>Катарина Пешић</p>

У реализацији Програма здравствене заштите ученика, школа ће сарађивати са Домом здравља Земун (патронажна служба, школски педијатар, стоматолог, Развојним саветовалиштем Диспанзера за ментално здравље).

21 ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Чланови Тима:

Јасмина Филиповић, директор

Олга Брдар, педагог

Соња Бреци, наставник српског језика

Сандра Ђуровић, психолог

Школа, у сарадњи са Центром за социјални рад Земун и другим институцијама дечије заштите, брине о социјалној заштити деце, а нарочито о заштити деце из осетљивих група.

Школа и сама организује низ активности да помогне болесној, сиромашној и угроженој деци.

Програм реализације Програма социјалне заштите

Динамика	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Током године	<ul style="list-style-type: none"> Писање извештаја ЦСР о актуелном функционисању ученика у школи Захтев за додатном подршком Центра за социјални рад ученицима/ породицама, којима је потребна подршка Организовање хуманитарних акција за помоћ деци из школе или ван школе Појединачна помоћ у одећи, обући, школском прибору Додела гратиса за излете, екскурзије и наставу у природи 	<p>Писани дописи,</p> <p>Писани дописи, усмене консултације</p> <p>Донације родитеља</p> <p>Донације родитеља, наставника</p>	<p>Педагог/психолог</p> <p>Педагог/психолог</p> <p>Савет родитеља, Одељењске старешине, психолог</p> <p>Директор</p> <p>Одељењске старешине</p>

22. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Чланови Тима за заштиту животне средине:

Драгица Радовић, наставник биологије

Биљана Колачек, наставник географије

Мирјана Кисјелица, наставник физике

Марина Граовац, наставник немачког језика

Соња Бреџл, наставник српског језика

Школске 2013/14. године, као новина у изради школских програма уведен је и Програм заштите животне средине. Ове године програм ће се реализовати кроз следеће активности:

Динамика	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
2 пута годишње	Акције сакупљања старе хартије	Такмичење ОЗ – ко ће донети више	Директор, домар
Током године	Сакупљање лименки и хартије у контејнерима за раздвајање отпада	Школски контејнери	Спремачице, домар
Током године	Активности у оквиру биолошке секције (обележавање еколошких датума)	Часови, посете изложбама	Наставник биологије
Током године	Акције уређења школског дворишта	Организоване акције	Тим за уређење и Савет родитеља
Јесен-пролеће	Постављање дрвећа, цветних и травнатих засада у школском дворишту	Организована акција	Тим за уређење, ученици, родитељи
Током године	Часови редовне наставе из биологије у VIII разреду	Редовна настава	Наставници биологије
Током године	Оживљавање отпада (прављење употребних предмета и украса од амбалаже)	Биолошка секција	Наставници биологије
22. април 2015.	Израда еколошких порука за Дан планете Земље	ЧОС, Биолошка секција, Чуvari природе	Наставници, одељењске старешине
Март 2015.	Садња семена зачинских и лековитих биљака	Биолошка секција	Наставница биологије
Новембар 2014	Израда и постављање кућица за птице, брига о исхрани птица	Израда на часовима ТИО	Наставници биологије, ТИО, домар
Током године	Постављање штедљивих сијалица	Замена постојећих сијалица штедљивим	Секретар, домар
16. септембар	Обележавање Светског дана заштите озонског омотача	Емисија на радију	Наставник биологије

Руководиоц Тима за заштиту животне средине: Драгица Радовић, наставник биологије

23. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Чланови Тима:

Јасмина Филиповић, директор – руководиоц Тима

Драгана Ускоковић, секретар

Олга Брдар, педагог

Сандра Ђуровић, психолог

Динамика	Активности	Орган локалне самоуправе	Носиоци реализације
август/септембар	Набавка бесплатних уџбеника	Секретаријат за образовање и дечију заштиту	Директор
август/септембар 2014.	Испорука ормарића	Секретаријат за образовање и дечију заштиту	Директор
август/септембар 2014.	Донација столица за ученике	Општина Земун	Директор
током године	Отклањање недостатака на објекту	Агенција за инвестиције и становање	Директор
током године	Сарадња са Интерресорном комисијом	Општина Земун	Директор, стручни сарадници
током године	Сарадња са Одељењем за друштвене делатности Општине Земун око нередовног похађања наставе појединих ученика	Општина Земун	Директор, стручни сарадници
јун 2015.	Додела награда носиоцима Вукове дипломе и најуспешнијим такмичарима	Општина Земун	Одељенске старешине, предметни наставници
децембар 2014.	Приказивање еколошког филма	Општина Земун	Педагог, одељески старешина III разреда
јун 2015.	Додела награде ученику генерације	Скупштина Града	Одељенски старешина, директор
Током године	Реализација Програма безбедности и здравља на раду	Општина Земун	Овлашћено лице
Током године	Бесплатна правна помоћ за родитеље ученика из осетљивих група	Општина Земун	Секретар школе

24. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

ПЛАН САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Реализација васпитно-образовне функције школе захтева интензивну сарадњу са родитељима. У том циљу у школи ће током школске године радити Савет родитеља школе.

24.1. Родитељ, представник одељења за Савет родитеља бира се гласањем из редова родитеља одељења и мора добити 50% плус један глас, од укупног броја родитеља одељења. Родитељ, представник одељења бира се на првом родитељском састанку у септембру.

а. Савет родитеља школе

Савет родитеља школе има 24 члана на челу са председником Савета, чији програм рада је саставни део Годишњег плана рада школе.

Председник Савета родитеља у школској 2014/15. години је Јелена Поповић, представник одељењске заједнице VIII₁.

Чланови Савета родитеља по одељењима:

	Име и презиме родитеља	Представник одељења
1.	Вања Дамњановић	I ₁
2.	Драган Тарбук	I ₂
3.	Маријана Марковић	I ₃
4.	Дина Војновић	II ₁
5.	Маријана Мрђен	II ₂
6.	Слободан Огњановић	II ₃
7.	Драгана Томић	III ₁
8.	Јелена Радоњић	III ₂
9.	Мирјана Николић-Митровић	III ₃
10.	Владимир Кадић	IV ₁
11.	Александра Вуковић	IV ₂
12.	Зоран Вуковић	IV ₃
13.	Снежана Савић	V ₁
14.	Маја Боршић	V ₂
15.	Татајана Зелени Николић	V ₃
16.	Александар Вранеш	VI ₁
17.	Славица Петровић	VI ₂
18.	Александра Вуковић	VI ₃
19.	Дијана Мићуновић	VII ₁
20.	Синиша Гавриловић	VII ₂
21.	Бобана Шћекић	VII ₃
22.	Јелена Поповић	VIII ₁
23.	Љиљана Ђуровић	VIII ₂
24.	Јасмина Деретић	VIII ₃

24.2.. Родитељски састанци

24.2.1. Одељењски родитељски састанци

Редовни родитељски састанци планирани су да се одржеу септембру, новембру 2014. године, као и у јануару, априлу и јуну 2015. године. Време одржавања одељењских родитељских састанака одређује се месечним оријентационим планом. Према потреби ће се сазивати и ванредни родитељски састанци.

Уколико постоје проблеми везани за понашање ученика у одељењу, по потреби ће се организовати **групни родитељски састанци** на којима ће присуствовати родитељи и деца, директор школе, стручни сарадници и одељењски старешина.

24.2.2. Индивидуални састанци за родитеље ученика I-VIII разредаће се одржаватидва пута месечно, према сачињеном Распореду пријема родитеља, који ће бити истакнут на Огласној табли за родитеље у холу школе.

24.2.3. Заједнички/ тематски родитељски састанци ће се одржати са родитељима:

- IV разреда на тему: Представљање програма изборних предмета и наставника у V разреду

-VIII разреда на тему: Завршни испит за упис у средње школе у школској 2015/16. години са посебним освртом на улогу родитеља

24.3. Дани отворених врата за родитеље ученика V-VIII разреда ће се организоватичетири пута годишње, по два у оба полугодишта у термину од 17,30-19,00. Дани отворених врата реализоваће се по следећем распореду:

Распоред Отворених врата

I полугодиште II полугодиште

- 9. октобар 2014. (четвртак)
- 10. март 2015. (уторак)
- 10. децембар 2014. (среда)
- 11. мај 2015. (понедељак)

24.3.1. Отворени дани школе када родитељи/старатељи могу, по утврђеном распореду да присуствују часовима образовно-васпитног рада, било по позиву наставника, или на личну иницијативу.

Распоред Отворених дана

I полугодиште II полугодиште

- 22. септембар 2014. (понедељак)
- 27. фебруар 2015. (петак)
- 21. октобар 2014. (уторак)
- 23. март 2015. (понедељак)
- 26. новембар 2014. (среда)
- 21. април 2015. (уторак)
- 18. децембар 2014. (четвртак)
- 20. мај 2015. (среда)

Остали облици сарадње са породицом су:

- Организовање заједничких активности деце и родитеља у одељењима млађих разреда
- Организовање родитељских састанака радионичарског типа
- Ако родитељи буду заинтересовани организоваће се заједничке акције родитеља и школе (уређење школског дворишта)
- Општина Земун ове школске године није омогућила праћење напредовања и изостанака ученика преко електронских дневника
- Анкетирање родитеља/старатеља у циљу добијања њиховог мишљења о квалитету Програма сарадње школе и породице и сугестијама за унапређење сарадње обавиће се два пута током школске године (XII 2014. и V 2015. године)
- Током године, према потреби, родитељи сарађују са директором, педагогом, психологом

25 ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Излети, екскурзије, настава у природи и зимовање ученика

25.а) Излети и екскурзије

Школа ће организовати излете, екскурзије и наставу у природи на основу Правилника о измени правилника о наставном плану и програму основног образовања и васпитања (Просветни гласник број 2/10, 7/10) и Упутства за реализацију екскурзије и наставе у природи у основној школи од 16.09.2010. године

План реализације излета и екскурзија

Разред	Релација	Трајање	Месец
I разред	1. Ада Циганлија	½ дана	октобар 2014.
	2. Манастир Фенек, салаш Стремен	½ дана	мај/ јун 2015.
II разред	1. Етнографски музеј „У цара Тројана козије уши“	½ дана	нов./дец. 2015.
	2. Београдски хиподром- парк - шума Кошутњак –ХМЗ Србије	½ дана	мај/ јун 2015.
III разред	1. Мали Дунав - Радмиловац	½ дана	октобар 2015.
IV разред	1. Бојчинска шума, манастир Фенек	½ дана	април/ мај 2015.
V разред	1. Нови Сад-Сремски Карловци-Стражилово	1 дан	октобар 2014.
	2. Виминацијум- Сребрно језеро	1 дан	мај/ јун 2015.
VI разред	1. Манастир Свете Петке, Етно село „Балашевић“, извор реке Грзе - Конак „Колиба“ (ручак)	1 дан	октобар 2014.

	2. Суботица- Палић	1 дан	мај/ јун 2015.
VII разред	1.Кремна - Мокра Гора – Златар	2 дана	октобар 2014.
VIII разред	1.Кремна - Мокра Гора – Златар - Златибор	3 дана	октобар 2014.

25.6) Настава у природи

Полазећи од досадашњег искуства у организацији наставе у природи, као и потреба ученика и интересовања родитеља, школа ће за ученике четвртог разреда организовати наставу у природи у октобру 2014. године, а за ученике од првог до трећег разреда у пролеће 2015. године. Овај облик наставе организоваће се за сва одељења I-IV разреда, која добију писмену сагласност родитеља ученика.

Организатор ове активности биће директор школе и Стручно веће наставника разредне наставе.

Анкетирањем родитеља у септембру 2014. године, утврдиће се одељења и број ученика за које су родитељи дали писмену сагласност. Само одељења у којима преко 80% родитеља изрази жељу за оваквим видом наставе, моћи ће да реализују наставу у природи.

Тим за одабир излета, екскурзија и наставе у природи, разматрала је дестинације и одабрала следеће:

План реализације наставе у природи

Разред	Дестинације	Време реализације
Први	Дивчибаре „Хеба“, Златибор „Сунце“, Гоч	март/ април 2015. године
Други	Кушићи - „Јавор“, Златибор „Домаћи кутак“	октобар/ новембар 2014. године
Трећи	Златибор „Сунце“, Гоч, Доњи Милановац „Лепенски вир“	април/ мај 2015. године
Четврти	Златибор „Сунце“	октобар 2014. године

План излета, екскурзија и наставе у природи је разматран и усвојен на састанцима Савета родитеља, Наставничког већа и Школског одбора.

У оквиру излета и екскурзија реализоваће се следећи васпитно-образовни задаци: продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава, повезивање и примењивање знања и умења, развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и пруродним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима, неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва, успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика међусобно, проучавање објеката и феномена у природи, учовање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима, упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева, развој и практиковање здравих стилова живота, развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња, развијање способности проналажења, анализирања и саопштавања информација из различитих извора, оснаживање ученика у професионалном развоју, подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање, развијање способности у простору. Сви ови задаци у реализацији ће бити прилагођени узрасту ученика.

Настава у природи може се изводити у објектима који испуњавају услове за извођење предвиђених наставних и ваннаставних активности.

Циљеви наставе у природи су : очување, подстицање и унапређење укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; стварање основа за усвајање активног, здравог, и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; проширење постојећих и стицање нових дана и искустава у

непосредном природном и друштвеном окружењу; развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу, развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.

Задачи и садржаји наставе у природи остварају се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег програма рада школе.

Задачи који се остварују реализацијом програма наставе у природи су : побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; задовољење основних дечијих потреба за кретањем и игром; очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности; развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; развијање правилних хигијенскио-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијане и бриге о себи; подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; формирање навика редовне и правилне исхране; навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; разумевање и уважавање различитости међу појединцима; подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

*Уколико буде интересовања за организовање наставе у природи у току школске године биће организован један излет. У супротном излети ће се реализовати према плану.

25.в) Зимовање ученика

Професори физичке културе и географије ће за време зимског и летњег распуста организовати зимовање за заинтересоване ученике наше школе у складу са Правилником о измени правилника о наставном плану и програму основног образовања и васпитања (Просветни гласник бр. 7/06).

Зимовање ће се реализовати за време зимског распуста на Златибору, Дивчибарима или Копаонику, у трајању од седам дана.

26. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Динамика	Активности	Носиоци реализације
И и II полугодиште 2014.	Час библиотеке (I-IV разреда)	Библиотекар, наставници разредне наставе
Фебруар, 2015.	Школско такмичење у рецитовању ученика I-VIII разреда	Библиотекар, наставници разредне наставе, наставници српског језика
Март, 2015.	Читалачка значка	Библиотекар, наставници разредне наставе, наставници српског језика
Током године	Сусрет са писцем (промоција књига за децу)	Библиотекар
1. април 2015.	Песнички сусрет	Олга Брдар, педагог

27. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

У циљу реализације Програма безбедности и здравља на раду школа ће током године закључити уговор са овлашћеним лицем, који поседује сертификат. Након израде, Програм ће бити достављен у анекс школских програма.

28.ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Тим за инклузивно образовање:

Јасмина Филиповић, директор

Сандра Ђуровић, психолог

Олга Брдар, педагог

Бранка Граховац - наставник разредне наставе

Светлана Алексић – наставник разредне наставе, рукодилац Тима

Законом о основама система образовања и васпитања, Службени гласник 72/2009. године предвиђено је увођење инклузивног образовања за децу из осетљивих група. Одлуком Наставничког већа формиран је Школски тим за инклузивно образовање, који је прошао обуку 12. и 13.06.2010. године.

Школски тим је упознао чланове Наставничког већа са концептом инклузивног образовања, непосредно после завршеног семинара, а на седници Наставничког већа реализована је радионица о писању индивидуалних образовних планова.

На седници Наставничког већа од 14.09.2010. године донета је одлука за укључивању школе у програм „Оснаживање школа за инклузивно образовање“. У међувремену је школа одустала од ДИЛС пројекта.

У школској 2011/12. години за два ученика другог разреда урађен је ИОП. Ученици су током године имали додатну подршку Мобилног тима ОШ „Сава Јовановић-Сирогојно“.

И следеће две школске године настављена је сарадња са ОШ „Сава Јовановић-Сирогојно“ следећи Стручно упутство о начину пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју у васпитној групи, односно другој школи и породици од стране школе за ученике са сметњама у развоју Министарства просвете и науке, од 12.07.2012. године.

План рада Тима за инклузивно образовање

Време	Активности	Реализатори/сарадници
Август/септембар 2014.	Формирање Тима за инклузивно образовање	Директор
Септембар 2014.	Израда глобалног плана рада Тима за инклузивно образовање са операционализацијом активности	Чланови Тима
Септембар 2014.	Информисање ШО о активностима тима за ИОП	Директор
Октобар 2014.	Анализа планова и припрема наставника - да ли је присутна индивидуализација и диференцијација	Директор, педагог, психолог
Септембар 2014. Новембар 2014.	Идентификовање ученика првог и другог разреда којима је потребна посебна подршка педагога и психолога	Педагог, одељењске старешине првог и другог разреда
Октобар 2014- април 2015.	Праћење примене индивидуализације (захтеви, темпо, материјали, задаци) на посећеним часовима у оквиру самовредновања области: Настава и учење	Директор, педагог, психолог
Септембар-новембар 2014.	Реализација Програма додатне подршке ученицима првог разреда, који имају тешкоће у писању и прилагођавању на школу	Педагог
Септембар 2014 – фебруар 2015.	Реализација Програма додатне подршке ученицима другог разреда са тешкоћама у учењу и понашању	Психолог

Октобар 2014.	Тема на Наставничком већу: Подршка ученицима са тешкоћама у учењу кроз индивидуализован облик рада, тзв. ИОП 1 и ИОП 2)	Олга Брдар. Педагог
Септембар 2014.	Разматрање и усвајање образаца за планирање индивидуализоване наставе за ИОП-1(радионица)	Олга Брдар, педагог; Наставничко веће
Октобар 2014.	Идентификовање ученика од III до VIII разреда којима је потребна посебна подршка	Одељењско веће III и IV разреда/Стручна већа
Током године	Помоћ наставницима у изради ИОП-а	Тим за ИО
Октобар/децембар 2014. Март/јун 2015.	Анализа праћења напредовања ученика који похађају допунску и додатну наставу, индивидуализовану наставу ИОП 1 и ИОП 3	Одељењска већа I-IV разреда Стручна већа из области предмета
Током године	Помоћ Мобилног тима у подршци ученицима са тешкоћама у учењу	Одељењски старешина и чланови Мобилног тима ОШ „Сава Јовановић-Сирогојно“
Септембар/октобар 2014.	Евидентирање ученика за рад по ИОП-у	Миливој Ђилас, руководилац СВНРН, руководиоци одељењских већа V-VIII разреда
Од септембра 2014. до јуна 2015.	Додатна подршка Тима из ОШ „Сава Јовановић-Сирогојно“ два пута недељно	Дефектолог/логопед ОШ „Сава Јовановић-Сирогојно“
Април 2015.	Тема за НВ: Извештај о самовредновању квалитета области: Настава и учење, са освртом на примењене поступке индивидуализације	Олга Брдар, педагог и Тим за самовредновање
Јун 2015.	Евалуација Програма додатне подршке	Дефектолог/логопед ОШ „Сава Јовановић-Сирогојно“
Април 2013.	Тестирање знања ученика четвртог разреда по ИОП-у 2	Олга Брдар, педагог
Током године	Разматрање и предлагање мера за унапређење инклузивне праксе	Тим за ИОП
Током године	Организација трибина и предавања за родитеље	Тим за ИОП
Током године	Организовање вршњачке подршке ученицима са тешкоћама у учењу	Тим за ИОП/Одељењске старешине
Током године	Успостављање сарадње са релевантним установама, школама и организацијама у циљу унапређивања ИО	Тим за ИОП

29. ДРУГЕ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД И НАЧИН ЊИХОВОГ ОСТВАРИВАЊА

ПРОЈЕКТИ КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ У ШКОЛИ

	Назив пројекта	Носилац пројекта	Реализатори пројекта	Временска динамика-трајање
29.1.	Пројекат „Подршка развоју људског капитала и истраживању - Опште образовање и развој људског капитала“ - ИПА 2011. («Развионица»)	Министарство просвете, науке и технолошког развоја	Санела Радовановић, координатор Јасмина Филиповић, директор	1. септембар 2014. –12. јуна 2015.
29.2.	Пројекат „Моја школа-школа без насиља“	Београдска канцеларија «Уницеф-а»	Сандра Ђуровић, координатор, задужени наставници	септембар 2014.-јун 2015.
29.3.	Пројекат „Недеља ненасиља“			
29.4.	Програм превенције проблема у понашању ученика	Ф. за специјалну едукацију и рехабилитацију	Студенти Факултета	септембар 2014.-мај 2015. године

29.5.	Програм превенције злоупотребе психоактивних супстанци „Твоје знање мења све“	Министарство просвете	Мира Мијаиловић, Ана Новковић, Славица Бабић Мира Чикош	октобар-децембар 2014. године
29.6.	Програм додатне подршке у I разреду	Педагог	Олга Брдар	септ.-децембар 2014. године
29.7.	Програм додатне подршке у II разреду	Психолог	Сандра Ђуровић	септ.-децембар 2014. године
29.8.	Програм учења техника учења	Олга Брдар, Ана Новковић	Олга Брдар, одељ. старешине V-VIII	током школске године
29.9.	Програм ликовних радионица	Олга Брдар	Тијана Миличевић, Олга Брдар	октобар 2014.- мај 2015. године
29.10.	„Дружимо се и учимо“	Центар за волонтерски рад и подршку деци без родитељског старања „Дуга“	Олга Брдар, ментор	септембар-децембар 2014.
29.11.	„Покрени своју будућност“	Студентска организација AIESEC	Олга Брдар, педагог и Милица Јанковић, координатор	септембар/октобар 2014.
29.12.	„Лепота је у различитости“	Амерички Савет при Амбасади САД у Београду	Маја Пејчиновић, немања Милтеновић и Душан Алексић, амерички алумни	15.-19. септембра 2014.
29.13.	FLL „First Lego League“	Клуб љубитеља лево коцкица „Скоцкани“	Ален Пиљак, Олга Брдар, Тим	септембар-новембар 2014.

План реализације пројекта „Подршка развоју људског капитала и истраживању - Опште образовање и развој људског капитала“ - ИПА 2011 («Развионица»).

Тим за успостављање модел школе: Развионица

Санела Радовановић, координатор пројекта
Јасмина Филиповић, директор

Конкурс за школе вежбаонице у оквиру пројекта „Подршка развоју људског капитала и истраживању-Опште образовање и развој људског капитала“, Министарство просвете, науке и технолошког развоја је објавило на свом сајту 25.12.2012. године.

На иницијативу Јасмине Филиповић, директора школе, Школски одбор је на седници, одржаној 16. јануара 2013. године донео одлуку о учешћу на Конкурсу за школе вежбаонице. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи га конзорцијум вођен од Nulla&Co, Human Dynamics K.G. Пројекат траје три године, од 5. јула 2012. до 4. јула 2015. године.

Општи циљ Пројекта: Да допринесе развоју људског капитала кроз јачање „троугла знања“: образовање – истраживање – иновације, као и да побољша ефикасност образовног система у Србији, допринесећи бољем укупном нивоу знања, вештина и способности у друштву.

Намена пројекта је да побољшањем основног, општег средњег и система образовања и обуке наставника допринесе економском и друштвеном развоју.

Компоненте пројекта:

- Да се развије национални оквир курукулума основног и општег средњег образовања
- Да се побољша професионални развој наставника, развије и спроведе обука за најмање 13000 наставника са посебним фокусом на недостатак компетенција наставника

- Да се изгради одржив однос између истраживања из области образовања, образовне политике и праксе, ово помаже и у праћењу образовне реформе континуирано побољшава образовне политике.
- Да успостави 38 школа вежбаоница као наставну базу за професионални развој наставника и да их адекватно опреми.

Школа учествује у 4. компоненти Пројекта: Успостављање и опремање школа вежбаоница, које ће послужити као базе подучавања и истраживања за факултете који школују будуће наставнике, као и стручно усавршавање наставника школе. Ова компонента се састоји из два дела:

- успостављање наше школе као Школе вежбаонице
- опремање школе потребним наставним средствима

Као школски координатор за успостављање Школе вежбаонице и опремање школе, именована је Санела Радовановић, наставница математике, као и Јасмина Филиповић, директор школе.

Током школске

План активности на имплементацији „Развионице“

Динамика	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
1. и 18. септембар 2014.	Конференција школа у Развионици	састанак ван школе	представници школе
током шк.2014/15. године	Почетак активности везаних за оглед	праћење	ЗВКОВ
током шк.2014/15. године	Опремање школе неопходном опремом	сарадња са Александром Павловић, експертом за опремање школа	директор
I полуг. 2014.	Стручно усавршавање наставника	обука	директор, Санела Радовановић
септембар 2014.	Припрема акционих истраживања за објављивање	публиковање	Едукатори Развионице
до краја I полуг. 2014.	Израда домаћих задатака добијених на Семинару за примену ИКТ у настави	активно учешће полазника семинара	наставници обухваћени семинаром
од октобра 2014. до јануара 2015.	Обука наставника који нису присуствовали семинару за примену ИКТ у настави	Обука наставника у дигиталној учионици	обучени наставници
октобар 2014. мај 2015.	Активности Тима за евалуацију пројекта „Развионица“	Посете часовима	ЗВКОВ
Током године	Извештавање о евалуацији Развионице	Извештаји на седницама НВ	Санела Радовановић

План реализације пројекта „Моја школа – школа без насиља“

Наша школа је од школске 2006/07. године отпочела реализацију „Уницефовог“ пројекта „Моја школа-школа без насиља“. Спонзор Пројекта је био „Фриком“.

Тим за развој пројекта „Моја школа – школа без насиља“:

Сандра Ђуровић, руководилац Тима
 Јасмина Филиповић, директор
 Олга Брдар, педагог

Гордана Качавенда, библиотекар
 Катарина Чеперковић-Ћилас, наставник разредне наставе
 Бранка Граховац, наставник разредне наставе
 Светлана Алексић, наставник разредне наставе
 Весна Жула, наставник разредне наставе у продуженом боравку
 Вања Јаблан, наставник енглеског језика
 Славица Бабић, наставник српског језика
 Бојана Билић, наставник разредне наставе у продуженом боравку

План рада Тим за развој пројекта „Моја школа – школа без насиља“

Време реализације	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
IX 2014.	Избор одељењских медијатора и чланова Вршњачког тима млађе и старије смене	Избор чланова на ЧОС-у	Одељењске старешине
IX 2014.	Успостављање одељењских правила понашања	Доношење правила на ЧОС-у	Одељењске старешине
X 2014.	Дефинисање школских правила понашања на нивоу школе	Избор правила понашања на нивоу школе	Вршњачки тим стрије смене, психолог
X 2014.	Упознавање родитеља са значајем поштовања правила понашања и реституцијом	Разговор на родитељским састанцима	Одељењске старешине I-VIII разреда
III-IV 2015.	Избор нај-фаце одељења млађе и старије смене	Избор чланова на ЧОС-у	Одељењске старешине I-VIII
IV 2015.	Избор учесника у програму „Недеље ненасиља“	Пријава ученика за понуђене активности	Олга Брдар, педагог
30 III -3. IV 2015.	Реализација Недеље ненасиља	Смотре, такмичења	Олга Брдар, Милош Пеовић, Миљана Игњатовић, волонтери
3. IV 2015.	Реализација Дана ненасиља	Приредба	Олга Брдар, задужени наставници
IV 2015.	Избор „Нај-фаце млађе смене“ и „Нај-фаце старије смене“	Избор нај-фаца на ЧОС-у	Одељењске старешине I-VIII
IV 2015.	ММ извештај о реализацији Недеље ненасиља	Извештај на НВ/сајту	Олга Брдар
VI 2015.	Извештај о реализацији пројекта „Моја школа-школа без насиља“	Извештај на НВ	Сандра Ђуровић, координатор
Током године	Сарадња са „Уницефом“ канцеларијом	преузимање промотивног материјала	Олга Брдар, педагог

План реализације пројекта Недеље ненасиља

Тим за реализацију пројекта Недеље ненасиља

Олга Брдар, педагог- реализатор пројекта
 Светлана Ристић, руководилац шаховске секције
 Миљана Игњатовић, наставник музичке културе
 Весна Жула, наставник наставе у продуженом боравку
 Бојана Билић, наставник у продуженом боравку
 Весна Вукмановић, наставник разредне наставе
 Мира Мијаиловић, руководилац Већа наставника продуженог боравка
 Милена Поткоњак, наставник разредне наставе
 Радуша Марчетић, наставник руског језика
 Марина Граовац, наставник немачког језика
 Јелена Златковић-Величковић, наставник ликовне културе
Милан Илић, наставник веронауке

Пројекат „Недеља ненасиља“ је проистекао из самог Програма, као обавезна активност, са којом је требало да се представимо локалној заједници.

Идеја је да Недеља ненасиља постане оригинална и традиционална активност, која би се реализовала сваке године последње недеље априла или раније, у зависности од школског календара.

Пројекат је значајан по томе што у њему учествују сви ученици школе и што пружа прилику да ученици покажу своје таленте у разним областима: ликовној, музичкој, драмској, литералној уметности, у разним спортским активностима, вештинама и играма.

Од школске 2012/13. године у активности Недеље ненасиља укључени су и ученици школа за децу са сметњама у развоју, које се налазе у непосредном окружењу.

Учесници активности у Недељи ненасиља награђени су похвалама за учешће у појединим активностима, као и медаљама за победнике шаховског такмичења.

План реализације Недеље ненасиља 20. - 24. априла 2015. године (пројекат „Моја школа – школа без насиља“)

20.04.2015. понедељак	21.04.2015. уторак	22.04.2015. среда	23.04.2015. четвртак	24.04.2015. петак
8,00 Промотери свечано отварају Недељу ненасиља у свим одељењима I-VIII р. читањем Прогласа ВТ и Свечане песме	11,40 Музичка смотра: Хајде да свирамо и певамо“ (музички к)	11,40 Песнички сусрет (I-VIII р.) библиотека	11,50 „Имам таленат за... „ (мала сала)	<u>ДАН НЕНАСИЉА</u>
9,50 Ликовна радионица – I разред Тема: Животињама с љубављу (боравак)	10,50 Смотра: Здрава ђачка ужина (трпезарија)	13,30 Појединачно првенство у шаху (дечаџи): „Шах, а не насиље!“	16,00 Креативна ликовна радионица за ученике III разред (кабинет руског језика)	11,00 Свечана приредба у великој сали школе
10,50 Ликовна радионица – II разред	13,30 Појединачно првенство у шаху (девојчице): „Шах, а не насиље!“	Спортски сусрети ученика од I-VIII р. (током недеље)	Спортски сусрети ученика од I-VIII р. (током недеље)	Похвале и награде за: - „Нај фаџе“ свих одељењских заједница - за одељењске медијаторе - чланове Вршњачког тима старије и млађе смене - чланове Ученичког парламента
12,00 Отварање ликовне изложбе Ана-Марије, Матеје и Митра Поповић: „Нека се рођених троје у боји споје!“	Спортски сусрети ученика од I-VIII р. (током недеље)	Турнири у игрању друштвених игара: I- IVр. на ЧОС-у (током недеље)	Турнири у игрању друштвених игара: I- IVр. на ЧОС-у (током недеље)	
	Турнири у игрању друштвених игара: I- IVр. на ЧОС-у (током недеље)			

План реализације програма: Креативни рад са ученицима за превенцију злоупотребе психоактивних супстанци „Твоје знање мења све“

Реч је о превентивном програму као имплементацији Националне стратегије о злоупотреби психоактивних супстанци, која је донета 2009.године. Пројекат финансира Европска унија. Основне школе су обавезне да га реализују.

Овај програм је намењен ученицима IV, V или VI разреда, а може да се реализује на часовима одељењске заједнице или предметне наставе. За примену овог програма предвиђено

је претходно похађање акредитованог семинара под називом: „Креативни рад са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци“.

Школе су добиле по један примерак Водича за наставнике, под називом „Твоје знање мења све“ и по пет примерака Информатора за ученике, под истим називом. Водич за наставнике је врло прегледан и једноставан за употребу. Информатор је извор информација за ученике и предвиђено је да свака група има по један примерак. Информатор је естетски лепо урађен и богато је илустрован али се стиче утисак да су поједини делови текста писани компликовано, превише стручно и са доста непознатих појмова.

Планирано је да се садржај програма реализује у току 12 школских часова. Часови су радионичарског типа.

Сваки час садржи:

- Циљеве часа
- Кључне поруке за наставнике (у циљу информисања о теми)
- Потребне ресурсе
- Садржаје (активности ученика и наставника)
- Основне активности
- Додатне активности

Тим за развој пројекта “Твоје знање мења све” чине:

Мијаиловић Мира, наставник у продуженом боравку

Новковић Ана, наставник разредне наставе

Чикош Мира, наставник хемије, домаћинства и грађанског васпитања

Бабић Славица, наставник српског језика и грађанског васпитања

Златковић-Величковић Јелена, наставник ликовне културе

План рада тима за развој пројекта “Твоје знање мења све”, школска 2014/2015.г.

- Планира се реализација Пројекта у одељењима V2, V3, као и у одељењу VII₂ разреда, када је у питању старија смена.
- Реализација Пројекта у млађој смени, одвијаће се у IV3, од месеца новембра, а реализоваће га учитељице Мира Мијаиловић и Ана Новковић.

За примену овог програма предвиђено је претходно похађање акредитованог семинара под називом: „Креативни рад са ученицима на превенцији злоупотребе психоактивних супстанци“.

Планирано је да се садржај програма реализује у току 12 школских часова. Часови су радионичарског типа.

Сваки час садржи:

- Циљеве часа
- Кључне поруке за наставнике (у циљу информисања о теми)
- Потребне ресурсе
- Садржаје (активности ученика и наставника)
- Основне активности
- Додатне активности

У Програму је наглашена дечја слобода у доношењу одлука и одређивању плана акције. Овакав модел рада организације часа охрабрује децу да доносе неке кључне одлуке, при чему наставници успостављају границе и обезбеђују концептуални оквир за дечје акције.

Приступ у раду са децом наглашава емотивни аспект учења, који има за циљ и развијање емоционалне интелигенције. Наша осећања утичу на наша понашања, а код деце у ситуацијама где је изражен утицај вршњака, то долази још више до изражаја. У Програму се

истражује веза између осећања и понашања, заједно са дечјим ставовима везаним за ризична понашања, као и начин на који се управља ризиком.

Суштина је у томе да се деци не дају готова знања о психоактивним супстанцама, већ група деце истражује једно од изабраних питања или проблема унутар теме, затим размењује са осталим групама оно шта су научили о психоактивним супстанцама. На крају, информације које су на тај начин прикупили представљају у школи или локалној заједници.

Потребно је да и родитељи ученика буду обавештени да су њихова деца укључена у различите активности које се односе на ову тему. Потребна је сагласност родитеља за употребу интернета, нарочито у фази прикупљања нових информација.

У својој суштини, програм „Твоје знање мења све“ има за циљ да поучи децу, пружајући им прилику да праве изборе, да користе стручност одраслих о ономе што њих заиста занима и да науче како да доносе одлуке и да сами предузимају акције.

Предвиђено је да се након свих одржаних радионица, одржи приредба поводом завршетка рада на Пројекту.

Кроз овај програм деца уче нове ствари, да буду саслушана, осећају се важна, доносе одлуке и сарађују са другима, стичу самопоуздање, разумеју сопствена и туђа осећања, препознају како осећања утичу на понашање. Све ово оснажује емоционалну интелигенцију и смањује шансе да ће деца подлећи лошим изазовима средине. Ученике је неопходно оснаживати како би се упознали са концептом вршњачког утицаја и начином како да се изборе са тим.

Планирано је одржавање следећих радионица:

Време реализације	Назив радионице	Начин реализације	Реализатори
IX 2014.	Упознавање родитеља ученика са Програмом превенције ПАС	презентација	Ана Новковић и Мира Мијаиловић, наставници разредне наставе у одељењу IV ₂
X 2014.	1.час „Разумевање сопствених осећања	радионица	
X 2014.	2.час:“Разумевање утицаја вршњака	радионица	
X 2014.	3.час: Разумевање и управљање ризицима	радионица	Славица Бабић, наставник српског језика у одељењу V ₂
X 2014.	4.час: Учење рада у групама	радионица	
X 2014.	5.час:Предлагање идеја, избор теме и формирање група	радионица	
XI 2014.	6. и 7.час: Сазнавање/прикупљање нових информација	истраживачки рад	Мира Чикош, наставник ГВ, хемије и домаћинства у одељењу V ₃
XI 2014.	8.час: Подношење извештаја	извештавање	
XI 2014.	9.час: Припремање за акцију (први део)	радионица	
XII 2014.	10.час: Припремање за акцију (други део)	радионица	
XII 2014.	11.час: Предузимање акције	презентација	
XII 2014.	12.час: Размишљања о часу/Разматрање часа	евалуација Програма	

I 2015.	Извештавање родитеља	родитељски састанак	
---------	----------------------	---------------------	--

Руководилац Тима: Мира Мијаиловић, наставник разредне наставе у продуженом боравку

План реализације програма додатне подршке ученицима са тешкоћама у учењу и понашању у I разреду :

Програм обухвата вежбе графомоторике, за три групе ученика. Аутор вежби је професор др Светомир Бојанин, дечји неуропсихијатар. Програм обухвата 21 вежбу графомоторике, које су конципирани од најједноставнијих до најсложенијих. Деца фломастром прелазе по унапред припремљеним шарамима и на дну листа цртају свој лични знак.

Вежбама су обухваћена деца која имају неувежбану доминантну руку, неуједначен тонус (превише притискају или лабаво држе оловку), деца која неправилно држе оловку, деца која имају проблеме у понашању (хиперактивни, незаинтересовани, импулсивни) и др. Вежбама претходи тестирање латерализације и утврђивање доминантне руке.

Након завршеног програма вежби деца украшавају цртеж доминантне руке и организује се изложба дечјих радова.

План активности на реализацији Програма додатне подршке у писању

Време реализације	Активности	Начин реализације	Реализатори
IX 2014.	Процена дисграфичности рукописа	Преглед тестова ТИП 1	Олга Брдар, педагог
IX 2014.	Преглед свезака ученика првог разреда	Посете часовима српског језика	Олга Брдар, педагог
IX 2014.	Евидентирање ученика, којима је потребна додатна подршка	Договор са наставницима разредне наставе	Олга Брдар, педагог
IX- XII 2014.	Реализација часова Програма додатне подршке у писању	Индивидуални рад у групи	Олга Брдар, педагог
XII 2014.	Евалуација ефеката вежби писања	Преглед свезака, разговор са наставницима разредне наставе	Олга Брдар, педагог
V 2015.	Реализација Програма додатне подршке у I разреду	Извештај за одељењско веће I разредаи СВНРН	Олга Брдар, педагог

План реализације програма додатне подршке ученицима са тешкоћама у учењу и понашању у II разреду

обухвата вежбе реедукације психомоторике, за три групе ученика. Вежбе су конципирани у виду радионица. Програм садржи 25 радионица. Радионица почиње поздравом, затим следи представљање себе другима, обрада телесне шеме, вежбе за стабилизацију латерализације, драматизације, игрице на испадање (вежбе концентрације), вежбе координације покрета и ритма, вежбе оријентације у простору, вежбе релаксације, вежбе са хартијом, тестом, вуницом (прављење чворова), вежбе за контролу импулсивности и завршни поздрав групи. Програмом додатне подршке обухваћени су ученици који имају тешкоће учења, концентрације, пажње, прилагођавања, хиперактивности, интровертни, одбачени, стидљиви, несигурни и др.

План активности на реализацији Програма додатне подршке ученицима

Време	Активности	Начин реализације	Реализатори
-------	------------	-------------------	-------------

реализације			
IX 2014.	Прелиминарни избор ученика	Преглед тестова ТИП 1	Сандра Ђуровић, психолог
IX 2014.	Разматрање избора ученика	Посете часовима	Сандра Ђуровић, психолог
IX 2014.	Евидентирање ученика II разреда за похађање Програма додатне подршке	Договор са наставницима разредне наставе	Сандра Ђуровић, психолог
IX- XII 2014.	Реализација часова Програма додатне подршке реедукацијом психомоторике	радионица	Сандра Ђуровић, психолог
XII 2014.	Евалуација ефеката вежби психомоторике	Разговор са наставницима разредне наставе	Сандра Ђуровић, психолог
V 2015.	Реализација Програма додатне подршке у II разреду	Извештај за одељењско веће II разредаи СВНРН	Сандра Ђуровић, психолог

План реализације програма Учимо технике учења

Програм је намењен ученицима IV-VIII разреда да се на часовима предметне наставе и ЧОС-аупознају са различитим техникама учења и да науче како се учи. Садржаји су прилагођени узрасту ученика и распоређени су по разредима.

Табела План активности на реализацији Програма додатне подршке ученицима

Време реализације	Активности	Начин реализације	Реализатори
II-III 2015.	IV разред Радионица 1: Процени свој начин учења Радионица 2 : Немам времена Радионица 3: Како проводиш време? Радионица 4 :Процени како организујеш своје време? Радионица 5: Вежба за планирање времена	Радионице на ЧОС-у	Олга Брдар, педагог
X 2014. - III 2015.	V разред Радионица 1: Мотивација Радионица 2: Концентрација Радионица 3: Где учиш? Радионица 5: Сврха и метода читања Радионица 6: Читање текста легитимним прегледом текста лекције Радионица 7: Метода читања школских задатака PZ3P Радионица 8: Читање без прескакања	Радионице на ЧОС-у	Одељењске старешине V разреда
X 2014.- III 2015.	VI разред Радионица 1: Одгонетање непознатих речи Радионица 2: Тумачење података Радионица 3: Приказивање података Радионица 4: Лоше и добро написане белешке Радионица 5: Процени своје белешке Радионица 6: Подвлачење најважнијих речи у тексту Радионица 7: Кључне речи Радионица 8: Дијаграми, скице, шеме Радионица 9: Скраћенице	Радионице на ЧОС-у	Одељењске старешине VI разреда
	VII разред Радионица 1: Разумевање процеса памћења	Радионице на	Одељењске

<p>X 2014.- III 2015.</p>	<p>Радионица 2: Утврђивање научног Радионица 3: Тешкоће у учењу и како их савладати Радионица 4: Уочавање проблема Радионица 5: Они који напредују и они који не напредују Радионица 6: Размишљања о учењу Радионица 7: Провера знања Радионица 8: Без изненађења</p>	<p>ЧОС-у</p>	<p>старешине VII разреда</p>
<p>X 2014.- III 2015.</p>	<p>VIII разред Радионица 1: Тест за завршни испит Радионица 2: Како надвладати стрес изазван испитом Радионица 3: Савети како да савладамо стрес Радионица 4: Опустањем против стреса Радионица 5: Самостални истраживачки рад ученика</p>	<p>Радионице на ЧОС-у</p>	<p>Одељењске старешине VIII разреда</p>

План реализације Програма ликовних радионица

Од школске 2007/08. године успостављена је сарадња са Тијаном Миличевић дизајнером у пензији, бившом ученицом школе, која је са пуно љубави према деци, желела да им пренесе своја знања и вештине и да им слободно време употпуни лепом активношћу.

Инициран је програм ликовних радионица за децу која показују интересовање за ову област уметности, децу из маргинализованих друштвених група, као и за децу слабијег имовног стања, чији родитељи не могу да их укључе у неке од активности ван школе.

Програм је кренуо као курс калиграфије само за ученике старијих разреда, као својеврсна припрема ученика, заинтересованих за упис у дизајнерску школу.

Следећих година, укључивани су и ученици млађих разреда, тако да је програм проширен и на друге садржаје, као: илустрација бајки, креирање одеће, бојење задатих облика, као украса за декорацију простора за приредбе, цртање стрипова, цртање, сликање и вајање по слободном избору.

У периоду од 2012-2104. године нашим ученицима су се прикључили и поједини ученици ОШ „Светислав Голубовић-Митраљета“ из Батајнице, који су долазили на часове калиграфије у пратњинаставнице историје, Љиљане Комазец., У школској 2011/12. години прикључила се и група ученика из Школе за децу оштећеног слуха и говора “Радивој Поповић“, заједно са њиховим ликовним педагогом и дефектологом, Миром Кончар. На тај начин желимо да унапређујемо инклузивну праксу и сарађујемо са школама из окружења.

Програм почиње са реализацијом од октобра 2014. године и трајаће до маја 2015. године. Радионице се организују два пута месечно у термину 16-17,30 часова.

План реализације пројекта „Дружимо се и учимо“

Олга Брдар, педагог –ментор Пројекта

Наша школа већ пету годину сарађује са Центром за волонтерски рад и подршку деци без родитељског старања „Дуга“ у реализацији пројекта, који је финансиран од стране Секретеријата за омладину и спорт. Пројекат се завршава у децембру 2014. године и тромесечно се обнавља до краја школске године.

Пројекат предвиђа инклузију деце из дечјих домова, школа за децу са сметњама у развоју, основних и средњих, у заједничке активности са децом из наше школе, као и ОШ “Петар Кочић“.

Деца заједно учествују у излетима, посетама културно-историјским споменицима, установама културе, заједничким ликовним, музичким, спортским радионицама, као и заједничким забавним активностима, организованим поводом завршетка првог и другог полугодишта.

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТ/ЦИЉ	РЕАЛИЗАТОР
14. септембра 2014. (недеља)	Посета Београдској тврђави, Калемегдану и Римском бунару	Јована Ј. археолог
27. септембар 2014. (субота)	Излет на Цер	Весна Унгуровић, координатор пројекта
12. октобар 2014.(среда)	Посета ватрогасном дому „Матица“	Весна Унгуровић, координатор пројекта
октобар 2014.	Ликовна радионица: Техника витража на стаклу“	Јована Ј. археолог
11. новембар 2014.	Трибина: Спорт који није популаран (презентација КАРЛИНГА)	Горан Унгуровић, спортиста
Почетак децембра 2014.	Заједничка приредба у Дечјем дому на Вождовцу „Чика Јова-Змај“	Олга Брдар, ментор
Од октобра 2014. до маја 2015.	Креативне ликовне радионице	Тијана Миличевић, дизајнер и Олга Брдар, ментор пројекта
Април 2015.	Сусрети талентовани за певање, плес, шах, вештине ...	Олга Брдар, ментор
Јун 2015.	Заједничка приредба у Дечјем дому на Вождовцу „Чика Јова-Змај“	Олга Брдар, ментор

План реализације пројекта „Покрени своју будућност“

Школа је у јуну 2014. године потписала протокол о сарадњи са међународном студентском организацијом АIESEC на реализацији Пројекта „Enter your future!“- „Покрени своју будућност!“ Пројекат је реализован за време летњег распуста.

Циљ пројекта је био упознавање са језиком и културом земаља из којих долазе студенти.

Група страних студената из Русије, Украјине, Грчке, Словачке, Турске и Туниса 2. јула посетила је нашу школу и начинила презентацију својих земаља, почев од географских карактеристика, обележја земље, упознавање са значајним грађевинама, обичајима, стакнутим појединцима, посебностима .

У периоду од 3. јула до 7. августа 2014. године реализовано је 15 двосатних језичких радионица са студентима из Русије и Грчке у којима је учествовало 38 ученика старијих разреда и бивших ученика школе и бивших наставника.

У школској 2014/15. години планиран је наставак сарадње школе са организацијом АIESEC. „Покрени своју будућност“ је пројекат који организује студентска организација АIESEC у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја. Пројекат се заснива на раду са ученицима основних и средњих школа који би кроз осмишљене радионице имали прилику да усаврше своје знање енглеског језика или неког другог. Оно по чему је пројекат специфичан јесте да су предавачи страни студенти односно студенти волонтери који најчешће долазе из Русије, Турске, Туниса, Грчке и Италије.

Пројекат би почео 22. септембра и трајао би пет недеља. Радионице би се изводиле на часовима грађанског васпитања, тако да ученици не би губили часове, већ би пројекат био интегрисан у наставу. Радионице су намењене ученицима VII и VIII разреда.

Карактеристике пројекта:

- Повезивање неформалног и формалног образовања ученика;

- Усмерен ка развоју ученика путем неформалног образовања;
- Упознавање са различитим културама путем различитих радионица у основним и средњим школама;
- Развијање комуникационих вештина и тимског рада код ученика;
- Интернационално окружење у ком ће ученици радити траје 5 недеља;
- Пружање континуиране подршке ученицима од VII разреда основне до IV разреда средње школе.
-
- **План реализације пројекта „Лепота је у различитости“** - креативне радионице енглеског језика

Пројекат „Лепота је у различитости“ реализоваће се током треће недеље септембра у трајању од пет дана. Радионице ће се одржавати сваки дан и трајаће по 90 минута. Пројекат је подржан од стране Америчког савета при Амбасади САД у Београду.

Циљ пројекта је да у ученицима пробуди жељу и интересовање за упознавањем британске и америчке културе, обичаја и популаризације енглеског језика.

Пројектом је планирано да буду укључене две групе ученика, старијег узраста V-VIII разреда и млађег школског узраста, ученици IV разреда. групе ће имати најмање 15 учесника.

Реализатори Пројекта су волонтери: Маја Пејчиновић и Немања Милтеновић, бивши ученици школе и Душан Станојевић, амерички алумни.

Ред.бр. радионице	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТ/ЦИЉ
	5. септембар 2014.	На часу енглеског језика, страни студент организује час у присуству представника Министарства просвете и члана организације AIESEC
	5. септембар 2014.	ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПРОЈЕКТА ученицима школе, подела захтева за сагласност родитеља за учешће ученика у Пројекту
	11. септембар 2014.	Презентација пројекта Савету родитеља школе
1.	15. септембар (понедељак)	УВОДНА РАДИОНИЦА: Шта је култура?
2.	16. септембар (уторак)	BOARD GAMES (упознавање са општом историјом, обичајима и језиком кроз посебно осмишљене игре.
3.	17. септембар (среда)	УКУС ДРУГЕ НАЦИЈЕ (ученици ће пробати неке од америчких колача) ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ? (издвајање занимљивости)
4.	18. септембар (четвртак)	ЈЕЗИК СПАЈА СВЕТОВЕ (Фокус ове радионице је на значају енглеског језика. Ученици ће бити у прилици да у комјутерској игрици примене основно знање енглеског језика)
5.	19. септембар (петак)	SOUNDS OF THE WORLD (музички спотови и караоке – журка за крај)
	После завршетка радионица	Формирање facebook групе којој ће сви учесници пројекта моћи да се придруже и моћи да постављају било каква питања и затраже помоћ у савладавању енглеског језика, кад им је то потребно. Објављивање интересантних постова који ће ученицима пружити информације које им могу бити од велике користи.

План реализације пројекта „First Lego League“ (FLL) – мултидисциплинарно роботско такмичење

Пилот пројекат „First Lego League“ (FLL) – мултидисциплинарно роботско такмичење је први пројекат овакве врсте у Србији, које се у свету одржава већ годинама и у коме у свету тренутно учествује преко 250.000 деце. Спроводи га удружење грађана „Скоцкани“ које је потписало уговор са LEGO Education партнером за Балкан за пилот сезону у Београду и са школама на територији Београда.

Циљ пројекта је да се деца у Србији укључе у међународно такмичење у прављењу робота од лево коцкица и само такмичење је дизањрано да врши промоцију знања, учења и дечије самосталности као и да учи децу вештинама које ће им бити потребне у професионалном животу. Тим деце се састоји од 4-10 чланова узраста од 9-15 год.

Пројекат је у потпуности компатибилан са смерницама „Развионице“, деца се сама организују, активирају у процесу учења, планирања и извршења задатака.

Реализатор Пројекта је Ален Пиљак, бивши ученик школе као и заинтересовани наставници из школе. Сарадници на пројекту ће бити Тим наставника на челу са Светланом Вучетић, наставником техничког и информатичког образовања.

Ред.бр. радионице	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТ/ЦИЉ
Припремне активности	28. август 2014. 8. септембар 2014. Прва недеља септембра 2014.	Презентација пројекта наставницима школе, формирање наставничког тима за пројекат. Презентација пројекта Савету родитеља школе Презентација пројекта ученицима и наставницима школе, подела захтева за сагласност родитеља за учешће ученика у Пројекту, формирање ученичког тима. Обука наставничког тима.
1.	15. септембар (понедељак)	УВОДНА РАДИОНИЦА: упознавање са ЛЕГО роботиком и вредностима ФЛЛ, одабир имена тима и подела задужења.
2.	22. септембар (понедељак)	Ишчитавање теме изазова и осмишљавање пројекта, прављење плана израде пројекта и листе особа за контакт, чланови тима деле оно што већ знају о теми изазова међусобно и праве листу непознатих ствари које требају да испитају.
3.	3. октобар (петак)	Рад на пројекту, дискусија о теми пројекта, дељење информација до којих су дошли чланови тима. Разговор и дискусије са професионалцима у пољу изазова.
4.	6. октобар (понедељак)	Евалуација пројекта за изазов. Истраживање решења проблема. Почетак рада са роботом. Склапање роботских модела по упутству, склапање подлоге за изазов. Међусобно дељење информација које су пружили контактирани сручњаци.
5.	13. октобар (понедељак)	Евалуација досадашњег рада, чланови тима испитују проблеме до којих су дошли у пројекту, са роботом и у међусобној комуникацији и покушавају да их реше. Тимске активности у циљу остваривања што боље кохезије тима. Сесија питања и одговора о пројекту, роботу и програмирању између ученика и ментора.
6.	20 октобар (понедељак)	Направити робота и програмирати га да извршава 2 најлакша задатка. Тестирање, преправка и оптимизација робота. Размишљање о начинима решења осталих задатака. Осмишљавање иновативних решења за тимске задатке, проналажење одрживих решења. Евалуација потребних технологија да би идеје постале реалност. Осмишљавање деобе открића са локалном заједницом.
7.	27 октобар (понедељак)	Покушај израде робота који остварује 50 посто планираних циљева, евалуација реалности и могућности остварења циљева. Израда плана презентације робота судијама за дизајн робота на турниру. Осмишљавање деобе открића са

		локалном заједницом. Припрема презентације пројекта члановима локалне заједнице, припрема презентације пројекта судијама. Дизајн сценског наступа.
8.	3 Новембар (понедељак)	Евалуација досадашњег рада, чланови тима испитују проблеме до којих су дошли у пројекту, са роботом и у међусобној комуникацији и покушавају да их реше. Тимске активности у циљу остваривања што боље кохезије тима. Сесија питања и одговора о пројекту, роботу и програмирању између ученика и ментора.
9.	10. Новембар (понедељак)	Покушај израде робота који остварује 75 посто планираних циљева, евалуација реалности и могућности остварења циљева. Тестирање робота при различитим условима који могу бити активни на турниру. Писање и увежбавање презентације пројекта.
10.	17. Новембар (понедељак)	Покушај израде робота који остварује 100 посто планираних циљева, почетак тестирања временски ограничених мечева. Увежбавање презентације пројекта пред судијама са штоперицом. Дељење пројекта са људима из заједнице који би могли да имају користи. Провера да ли Пројекат испуњава све што се налази у рубрици Пројекта. Размишљање и предвиђање о питањима које у вези пројекта судије могу поставити.
11.	24. Новембар (понедељак)	Евалуација досадашњег рада, чланови тима испитују проблеме до којих су дошли у пројекту, са роботом и у међусобној комуникацији и покушавају да их реше. Тимске активности у циљу остваривања што боље кохезије тима. Сесија питања и одговора о пројекту, роботу и програмирању између ученика и ментора.
12.	1. Децембар (понедељак)	Извршавање последњих припрема за игру са роботом, тестирање, дизајнирање и оптимизовање робота. Извршити тестирање презентације пред ученицима који глуме судије. Извршавање генералне пробе робота и пројекта.
13.	Децембар 2014 и Јануар 2015. године, после завршетка радионица	Последње припреме, отклањање грешака у дизајну робота и програмима, учествовање на турниру, прослава, евалуација грешака и припрема за идућу сезону.

Основна школа “Соња Маринковић”

Земун, Аласка 17

Тел/факс 2612-753

Дел. бр. 1/642

2.7.2014.

На основу чл. 57. ст. 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. Гласник РС бр. 55/13), члана 27 Закона о основном образовању и васпитању (Сл. Гласник РС бр. 55/13), члана 123. став 1, тачка 2, Статута школе и члана 19, став 1, тачка 2 Пословника, школски одбор Основне школе “Соња Маринковић” у Земуну на седници одржаној 02.07.2014. године донео је

ОДЛУКУ

Усваја се Школски програм за пети, шести, седми и осми разред Основне школе “Соња Маринковић” у Земуну за период 2014/18. годину.

У Земуну,
2.07.2014. године

Председник школског одбора

Биљана Колачек